٤

اشبو مجموعه‌ده درت رساله‌یی حاویدر

برنجیسی (رساله شریفه مولانا جامی)

ایکنجیسی (مثنوی شریفك بعض ابیاتنك شرحیدر)
([illegible])

اوچنجیسی (رساله اسرارنامه) شیخ الهی

دردنجیسی (طوائف عشره) رساله‌سی

[illegible] طوائف عشره [illegible]
[illegible] رساله اسرارنامه [illegible]
[illegible]

بهار لعلی ... گرور بنجاره
بهار درلر ...

عالم نابر بر کار کور شعله وارست
یهدی به ولا یهدی

[illegible]

سر حق از دریا ور همهٔ اشیا ساریست
ورنه بر گل میزدی بلبل به دل فریاد

[illegible]

١) (طريقت نقشبنديه) يه
عائد براثر
٢) لمحات لبات بحر معنوى
شرح جزيرهٔ مثنوى
(يوسف سينه چاك) شارح
درويش على
٣) اسرار نامه للشيخ الهى
٤) طوائف عشره

Süley... ...tüphanesi
Kıs... Hacı Mahmud
Y... 3032
Esk...

الحمد لله وكفى والصلوة والتسليم على نبيه محمد المصطفى وعلى سائر احبائه
الذين اصطفى اما بعد اصحاب صفايه مخفى حفاء دكلدركه حق سبحانه وتعالى
وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون قول شريفنده يعنى بن كه خالق
اكوان وبارئ كون ومكانم جنى وانسى خلق ايتدم الا محضا
بكا عبادت ايلسونلر ديو خلق ايتدم ديو بيورديغى آيه كريمه
ليعبدون عبارت شريفه سنى بعض اهل تفسير ليعرفون يعنى
بنى تعلمسونلر ايتدم الا مجرد بنى بيلسونلر ايچون يراتدم ديو تأويل ايتمشلردر
معلوم اولدى كه باعث خلقت الخلق حضرت خالق بيچونه عبادت
واسطه سيله تحصيل كمال معرفتدر بو عالمده كشف جمال حقيقتدر
زيرا بن جنى وانسى خلق ايتدم الا بكا عبادت طريقيله محضا
بنى بيلسونلر ايچون خلق ايتدم ديمك بوندن غيرى بر كار ايچون
خلق ايتمدم مجرد بونك ايچون خلق ايتدم ديمك اولور پس خلقت خلقدن
مراد شريفى وسيله عبادت ايله حصول معرفته حصردر والله اعلم
پس بزم خلقتمز معرفة الله مرتبه سنه اولشدر عبادت خدمتچون
ايكن بز اول خدمتى ادا ايلمسك مقتضاى عدالت بساط قربدن

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

نا ديه هجرانه و درجه وصالدن دركه حرمانه رد اولنمق مقرردر
فى المثل بر كمسنه بر خدمت معتبر ايچون بازاردن بر قول اشترا ايدوب
و اول خدمتى اكا تعيين ايدوب اينسه كه اى فلان بن سنى اشترا
ايلدم اما اول خدمتى ايله غيرى خدمتك مرادم دكلدر حاصل اول
سيد بنك امر ايتدوكى خدمتى ادا ايلميوب كندو هواسنه متعلق
اشلر اشلسه محققدر كه اكى اشترادن مقصود اولان خدمت
وجوده كلمكله ايله سيدى اندن رانجه اولميوب اى التفاتندن دور
و حضورندن بعيد و مهجور ايلر بلكه مبتلاى بند و زنجير و عقوبت
سلاسل و اغلال اسير ايلر پس اول بنده ايچون بند بلادن خلاص
چاره اولدر كه كندو هواسنه متعلق عمللردن رجوع ايدوب
و سيدينك مرادى اولان خدمتى ايليه. رضاسى طلب ايليه
كذلك بزده حق عذاب هجران و عتاب و حرماندن خلاص چاره
اولدر كه هواى نفسه موافق عمللردن توبه و انابت و سيد حقيقيمز
اولان خالقمزك بزدن مرادى اولان عبادتيله رضاى شريفن طلب
ايلمكدر غيرى دكلدر ديو اكى مثال اراسنده فرق بين السماء والارض
مقدارى ايدوكى ظاهردركه اول عبد مشترى و بز مخلوقى يوز
دشتان بين الخلق والاشترا آكاه كيدركه اول عبادت كمال

الخلاصه مقارنتله اصل مقصود اولان معرفته ایصال ایلیه و آکا اول
عبادت درجه اعتباردن ساقط اولوب حقیقتده عدم حکمنده در

مطلب

حکایت روایت اولنور که امام زین العابدین علی بن حسین رضی
حضرتلری بر شخصی فسق و فجور اوزره کوروب بیورمشلر که بکا ذکر کوره
نمازه قلاز حاضر اولندی یعنی دیمشلر که یا امام بو کمسه مصلی دور هر
حالده اولسه نماز ین ترک اتمز حضرت امام بیورمشلر که اکر بو کشی
نمازی کما ینبغی قیلیدی اول نماز آکا باعث اصلاح اولوب فحشا
و منکردن انی نهی ایدر زیرا حق سبحانه و تعالی قرآن عظیمنده بیورر ان
الصلوة تنهی عن الفحشاء والمنکر وحق تعالی حضرتلرینک کلامنده خلاف اولمق
احتمالی یوقدر پس بو کشینک نماز قلمسی قلمامق حکمنده در و علی هذا القیاس
شول عبادتکه معرفته وسیله بعده معرفت محبته واسطه اولمیه
اول عبادت عدم منزله سنده اولور اولوردن بری بیورر که بیت
هر صوفی کم باده نوشد یک صفا نیست

هر عالمی که عشق نور زید جاهل است بیت یعنی
هر صوفی عابد که عبادت و مجاهده سی معرفت جامندن محبت الهیه
شرابن ایچمه سبب اولمیه اول صوفی صفای درونه واصل
داول اینده کی طاعت و عبادتدن بر فایده یه نایل اولمز وینه

هر شول عالم که علمی ایله عامل و عملیله درجه قربه و قرب ایله مرتبه
معرفته و مرتبه معرفتله مقام عشق و محبته ارشمدی اول عالم
صورة عالم اما حقیقتده نادان و جاهلدر یعنی انک اول علمی
معنی جهتندن مفید و اول مستفیده کلدر پس عاقله واجب
اولدر که عمر عزیزینی بیهوده صرف اتمیوب علم تحصیل ایدوب
عمل صالح دخی کسب ایلیه که بو علم و عمل آنی معرفت و محبته ایصال
ایلیه بیورمشلردر که بیت ایلسال بجان بجنت ای جان
نه رکوع و سجودلی ایقان یعنی ای بنم جان عزیزم ایمانک اصلی
و اساسی محبت معبوددر یالکز همان یقین و ایقاننز رکوع
و سجوده کلدر بو کلامدن ظاهر اولور که اصل ایمان و فرعی
اولان عملدر که ارکاندن غرض و غایت و نتیجه و نهایت محبتدر
شویله که بو نتیجه حاصل اولمیه عند الله تعالی اول ایمان صفت کمالدن قاصر
اولور پس اصل مقصود محبت الهیه در و لکن محبت سبب معرفتدر یعنی
محبوبک محاسن و کمالاتن مشاهده طریقیله بیلمکدر و بو معرفته
علت اولان محبوبه قربتدر که محبوبه قریب اولمین انک کمالاتنی نجه بیلمک
بیلمز و بو قربه وسیله انجق طاعت و عبادتدر نته کیم حق سبحانه و تعالی
قرآن عظیمنده بیورر واسجد واقترب یعنی سجده و عبادتله قرب تحصیل

یرجو من الله السلامة فیما عزمت

ایدوب بکا یعنی اول وینه حق سبحانه وتعالی حدیث قدسیده بویورر ما یزال
عبدی یتقرب الی بالنوافل حتی احبه یعنی همیشه عبدم عبادت نافله
ادا سیله بکا قرب تحصیل ایدر تا که اول دلمز یعنی عبادتیله علی الدوام
بکا قرب اولور شول مرتبه دکین که بن انکا محبت ایدرم که قرب عبادتکه
سببیله رتبه معرفتدن مرتبه محبته واصل اولیجق انک فرط محبتی یحبهم ویحبونه
مضمونجه یعنی حق تعالی اول دخی انی ایسه‌ر بیانی ایلدوکی مومنلری سورلر
دخی حضرت حقی سورلر دیو بیوردیغی اوزره چون انک محبتی عبدک
محبتی اوزره سابق واولدر اول محبت سابقه الهیه نک ظهورینه
سبب اولور پس بو حدیث قدسی خبر نقددن ظاهر اولدیکه دوام عبادتله
بو مرتبه وصول میسر اولور که عابد عبادتیله قریب و قرب ایله عارف
و عرفان ایله محب و عاشق اولور و محبت سببیله محبوبیتک قوللغنه
متلذذ اولمغینه اکا کثرت عبادت وکثرت عبادتله زیاده قرب
و معرفت و بو سببیله فرط محبت حاصل اولور و فرط محبت حق تعالی
حضرتنک اکا صفت رافت و رحمت ایله تجلیسنه علت اولور که
مجازا محبت حق دیو اطلاق ایدرلر رافت و رحمت یحبهم قول شریفنده
مذکور در سابقه ازلیه اولان محبت الهیه دن که سبقت رحمتی
علی غضبی قول شریفنده دخی ذکر اولنمشدر دال اولان رحمت سابقه

و

لمناسبته

ومحبت ازلیه وجذبه رحمانیه لم یزلیه اولمسه آنکچون جناب کبریایی درکاهنه
بر قدم ایلرو وارمغه کیمک قدرتی و زهره سی اولیدی ولو اولردن کیمسه
بیورلشدر در **نظم** این کشش است ناگهان تا بری بجود بلال
بیک قبول ماست آن کان سوی ماست میکشد یعنی ای بنده‌ها
سنک بو جانبه میل و محبت ایله توجه و سلوکک ناگهانی بزم محض
عنایتمزدن ناشی بر جذب و کششدر واول حرکت و میل و انجذابکی
کنده کمال ایلمه‌سن که بزم جناب حقمه توجه و میلم کند و حمیم وسعی
وخدمتمله در بلکه اول سنک میل و محبتک بزم عنایتمزک نتیجه‌سی در که دلیل
اولوبنی بزم جانبمزه جذب ایدوب چکرسین ابدی بزم عبادت
واسطه‌سیله تحصیل ایتدیکمز محبت انک قبول و محبتنک فرعیدر لکن
آنک محبتی اول زمانه دک ظاهر اولیوب بزم فرط عشق و محبتمزک
ظهورندن صکره ظاهر اولور پس اول مرتبه ده سالک اولا
محب و حق محبوب ایدی بو مقامده حق محب صفتیله تجلی ایدیجک
محب اولور و سالک محبوب اولور حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم
محبوب حق و حبیب الله اولمسی بو جهتله در اگرچه اول مقامده افراد بشردن
بروز اگر سن اولسون ذاکر ولی اکا شریک و عدیل ولق یو قدر
اما استعدادلرینه کوره هر بریسی اول ولتدن حصه دار اولمشدر شویله که

برنده یه بو سعادتدن بر بهره قسمت اوله آنکچون فقده بر دولت دخی اولدر
حق سبحانه وتعالی جل جلاله طالبی اول سعادتدن بهره دار ایلیه بو مقدمه دن
مقصود اشبو معانی بیاندر که هر عبده واجبدر که خالقنه عبادت
ایلیه سبحق معبودیتی یرینه کتوره اما بر درجه ایله که اول عبادتدن قرب
وقربه ایله عرفان ومعرفت حاصل اوله بعده بو سبب ایله محبت
معبوده واصل اوله واهل بصیرت اولنلره معلومدر که عوام ناسک
ایلدکلری عبادت بر سبیل عادت اولوب انلرک اول طریقیله اولان
عبادتلری قربت ومعرفت وعشق ومحبته ایصال ایلمز بلکه بو دولته
ایرشدرن عبادت عباداللهدن شول اهل سلوکک اولنلرک عبادتلریدر
که طرق مشایخدن بر طریق اختیار ایدوب اول طریقده دلیل ومرشد
وهادی راه وسبیل اولان عزیزک دامن همتنه تمسک وانلرک
طریقتنده شیخنک تعلیمی طاعت وعبادتدن بر لذت وحلاوت وانلرک
تعلیم وتربیتیله انس ومعرفت وعشق ومحبت تحصیل ایدرلر [illegible]
همته لایق واصحاب عزیمتک شاننه مناسب وموافق اولان بودرکه
ثم رددناه اسفل سافلین عنوانیله موصوف اولان عوام مرتبه سنده
قالمیوب بلکه ان الذین آمنوا وعملوا الصالحات قول شریفی ایله مستثنی
اولان خواص سلکنه سلوک ایدوب انلرک واصل اولدقلری مراتبه واصل
او

اولملو ایچون وصفی مذکور اولان مشایخدن بر یینی وسیله ایلیه که
کیمسه کندو اجتهادیله مراتب اولیایه واصل و انکا اول عزه یه
حاصل اولمازدن بر ذوق حاصل اولمز نته کیم بیورمشلردر
مصراع هیچ کس از پیش خود چیزی نشد یعنی هیچ بر کیمسه
کندو کندودن بر کسه اولمدی و مشهور مراتب اولیایه قدم باصمدی
بو مرتبه یه ایرمک استین طالب اولانه واجبدر که مقصودی اله کتورمک
ایچون عزیزلر خدمتندن بهره المش بر عزیزه تعلق ایلیه واعتقاد
تام ایله تمسک وتمام نیاز ایله حضورنده لابه وتملق ایلیه زیرا طریقی
کندو رایم ایله قطع واول حضارلی بلا دلیل طی ایدرم دیمیه که
اول طریقده خوف وخطر چوقدر ومهلکه یه رعایت یوقدر نته کیم حضرت
مولانا قدس سره العزیز بیورر مثنوی
پیر را بگزین که بی پیر این سفر هست بر آفت و خوف و خطر
یعنی ای طالب سلوک شو طریق مسلوکده سکا رهبر ودلیل
مجرد لازم اولمق ایچون بر پیر راهبر اختیار ایلکه بر پیر هدایت [illegible]
وانکه طریقدن ارشاد ودلالتی بو طریق سفری نهایت مرتبه
پر آفت ومحض خطر وخافتدر اگر بر کمسه بر پیر اولوب [illegible]
بنفسه وطریقت مجدید اوزره بدعکردان دور وخلاف سنت

نقیض دین و ملتدن نفور اوزره اولوب ریادن مصون و مسموعون
نامون اوله زیرا که بدعت خار راه سنت اولوب عقیده ایرشورمز
ریا و سمعه مخالف اخلاص نیت اولوب مطلوبه یتشورمز
بو دخی معلوم اولمق گرکدر که ظاهر یوللرینه حرامیلر و یول کسیجیلر
اوله و بعضی طریق مشایخده دخی قطاع طریق و موانع راه
توفیق اولوب غول بیابان و شیاطین انس و جان کبی
علمای اضلال و مؤمنلرک حالنه اطلالی وجهی اوزره متاع
دنیا تحصیلی ایچون کندولری شیخ و مرشد صورتنه چیقوب دبرر طریقتک
باشنده اوتورب و طوروب سالکلری ولانارة بز بو طریقده واصل و کاملنده
سبیلز دیو کلمات اکابر سویلرلر ساده دل سلیم الطبع شکارلری ایچون
صد هزار افسون ایلدرلر نتکیم حضرت مولانا قدس سره بیوررلر مثنوی
حرف درویشان بدزدد مرد دون ●
تا بخواند بر سلیمی زان فسون شرح
یعنی مرتبه سی اسفل سافلین طبقه سنده اولوب خبیث صنفندن
خلاص اولماش بر عامی کالانعام درویشلر حرفنی و عبارتلرینی یعنی مشایخ
و اولیا کلماتنی آغزلرندن و یا کتابلرده یازیلان یرلردن خاطرینه
الورتا که بر سلیم الطبع و ساده دل بولنمکله اوزره او کلمه لری اوقیه ایند و
کلا

کلماتندن افسون اوقیه یعنی الکره اوشته بو کلماتی بنم اوزرمه قربجیدن صادر اولمشدر
و معنولری بنم اوزره حاللردر دیو سویلیوب انکری تسخیر ایلیه انلر دخی انکا
مسخر اولوب مالملکلرینی بذل ایده لر و انکار ام اولوب اللی و آیاغنی
اوپه لر خدمتنده بل باغلیوب قنده گیدرسه رکابنده یوروبه حضرت مولانا
او مقوله مدعیلرک وصفنی ایدوب بیوررلر مثنوی
از خدا بویی نه او را نه اثر ● دعویش افزون ز شیث و بو البشر شرح
یعنی انلرک نه بر ایلی و مدعیه خدای رب العالمین حضرتندن نه برایجه
ونه بر اثر واردر یعنی نه نفحات فیض الهیدن بر رایحه شم اتمش
ونه آثار رحمتدن بر اثر ظهور ایتمشدر بویله ایکن دعوای ولایتی شیث
نبی و آدم صفیدن دخی دعوی ایدوب انلردن زیاده در مثنوی
ننمود شیطان ورا نقش خویش ● او همی گوید ز ابدالیم بیش شرح
یعنی نیجه لر که شیطان دخی کندو نقش و صورتنی کوستردی کلمی
بز ابدالدن بعضیسی اولیا ادنابز بلکه دخی زیاده یوزز دیو کلر نظم
خرده گیرد در سخن بر بایزید ● ننگ دارد از درون او یزید شرح
یعنی دعوی باطلی اول مرتبه ده در که بایزید بسطامی قدس سره
کلماتنه اعتراض ایدوب بایزید بو کلامی اکسک سویلمش و فلان
کلامی فهم اتمش دیو سویلر حال بو که یزید بن معاویه بو قدر سوء

حالیله انلرکی باطنده ن عار ایدر یعنی بز بز عند الله و عند الناس بو حال لق ایله
معروف وعلم ایلکی اول مغتربی مدعینک حالیله حالکفدن عار ایدر
حضرت مولانا قدس سره ذکر اندوکی صفتلر ایله متصف اولان مدعیلر شیخ
مرشد نامنده اولوب بیچاره ساده دللری بکا یول و مثال واصل و عیالذن
بلکه نعوذ بالله دین وایماندن چیقاروب الحاد و زندقه یه دوشررلر
پس واجب اولدر بو دورکنی کندو یی هر کسه نک تسلیم ایتمیوب معیار شرعده
کامل عیار و میزان طریقتده معتبر المقدار اولوب بدعت و رخصتدن
اجتناب و راه سنتده مجاهده یه ارتکاب ایلمش رریا و سمعه دن بری
و تصنع و تکلفدن مبری که ایله هم صحبت و هم اندن طالب همت و عنایت
اوله. و شیخ صورتنده ابلیس بسیار اولان اهل بدعتدن و کرامت دعواسن
ایلیوب گاه کشف و گاه غیب بیلدکم دیوب جز و یرن مرایلردن حذر
اوزره اوله نتکم حضرت مولانا روح الله روحه مثنوی شریفلرنده بیوررلر بیت

چون بسی ابلیس آدم روی هست • پس بهر دستی نشاید داد دست •

یعنی چونکه شیخ صورتنده ابلیس بسیار در عالمده چوق در پس
ارادت الینی هر الوبرک لایق دکلدر زیرا جایزدر که اول آدم ظن
ایدوب اکل سلوک اعتقاد ایلدوکک اهل ضلالت بر ابلیس صفت اوله بیت

دست را مسپار جز در دست پیر • پیر حکمت کو علیمست و خبیر شرح

[illegible]

یعنی الکی تسلیم ایدوب اعتصام ایلمکه پیر الینه شول پیر که اول حکمت پیری
اولوب علیم شریعتی علیم و بشر حقیقتدن خبیر اوله معلوم صغار و کبار
و متفق علیه اولوا الابصار در کرده ر کا حضرته ایصال ایدن طریق قرآن
انکا اشارت اولنان طریق حق مستقیمدر انکا اتباع ایتمکله بز مأمور
و اندن غیری طرق متفرقه باطله یه اتباعدن نهی وارد اولمشدر
نتکم حق تعالی بیورر و ان هذا صراطی مستقیما فاتبعوه ولا تتبعوا السبل
یعنی تحقیقا بو طریق که بن سزی انکا سوق ایدرم بنم طریقم مخصوصمدر
یعنی بنم رضامه واصل اولمشدر طریقتدر راست و مستقیم اولدوغی حالده پس
ای بنم عبادم اول بنم طریقمه اتباع ایلک طرق شتی متفرقه یه اتباع
ایلمک و اول طرق حقه سلوک ایدن عباد صالحینه اقتدا ایدوب اهواء
باطله متفرقه یه و اولان اهل ضلال و بدعته اقتدا ایلمک و اول طریق مستقیم
طریق شرع مطهردر که حق سبحانه و تعالی رسول کریمی آنکله زمرینه وضع
و نصب ایدوب انکا اتباع ایله امر اتمشدر نتکم بیورر ولقد جعلناک
علی شریعة من الامر فاتبعها یعنی یا محمد تحقیقا بز عظمتمز ایله سنی
که قوللرز و رسولکز سن امر مزدن بر شریعت بینه و طریقت واضحه نقیه
اوزرینه مبعوث ایدوب نصب ایلدک امدی اول بدیع بزم امرمز
اولان شریعتدن عادل و انحراف ایتمیوب انکا اتباع ایله سن اول طریقه

علیمه

روی عن انس رضی الله عنه قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم افضل [illegible]

الصبر من الله والحمد لله فتوكل على الله كفى

سلوک ایدنلر اصل مقصوده وصول دخلوتخانهٔ وصاله داخل اولورلر اما
انلر که بو طریق پر توفیقدن عدول و طریق آخره انحیاز ایله فضول ایدرلر
اگرچه کعبهٔ مقصوده وصول مرتبهٔ سرور و منصّهٔ حصول و قبولدن مطرود
انلره اقبال و قبول میسر اولمیوب تیه ضلالتده حیران و دربدر و بال
تابه و سرگردان اولورلر حضرت شیخ مصلح قدس الله روحه بیورر نظم
ترسم نرسی بکعبه ای اعرابی کین ره که تو میروی بترکستانست
یعنی ای کعبه زیارتی ایله متوجه راه بیابان و عازم تیه بی پایان
اولان اعرابی که دلیل راه بر مرشد الکامل اعتقاد ایتمیوب یا بو درکه
کندو رأی فاسد و عقل قاصری ایله علی العمیا متوجه اولمشسن
و یا خود کندی کبی بر جاهله اتباع ایدوب معراج ره نمی دانند قلاوز کندی
یعنی یول بلمز ایکن قلاوز اولوب ایلرو یومیجه بر مدعی عامی یه تبعا
اتمش سنده خوفم بودر که بو راه ور وسیله سن کعبهٔ مقصوده
ایرشمیه سن زیرا بو سلوک ایلدوکک طریق کعبه یه مائل ایرشد و در
طریق مهود و بو طریقک منتهاسی منزل مقصود دکلدر بلکه بو یولک
نهایتی ترکستان و غایتی بر چنگلستاندر و ترکستان یولی بلمز لکن
و منتهاسی بعد المشرقین در اول ره نمی دانند قلاوز کند مضمونه
موصوف اولمش مدعی یول برکشته بخت شقاوت وراحتدر که

راهنمی جوب و ظریفنده بر مسند عدا ایدوب عبادت ظن ایله
بدعته دوشمشلردر خصلا اول اهل ضلالتدن بر طائفه بر یره جمع
اولوب ظلمتهٔ ذکر دیو آیاغ اوزره قالدقلرنده وجد بحق و ذوقی
وذوقدن بحق ایکن اختیار ایله دوران و رقص ایدوب و رفع
اصوات و انواع ترنماتله لا اله الا الله کلمهٔ مسنی تغییر و تحریف ایدرلر
هر ایکی حرف مابیننه نغمه ایکون برکجه حرف ادخال ایدرلر و اول
وجه اوزره بو کره کلمهٔ توحیدی سویلیوب بعده جسنبانه متعلق
اشعار اهل هوادن شطحیات برکون کوره شکن برینی صلاوتلردیو
برالمده یاره الی بر المده پیمانه کبی بربیتی و تورلر وخاشا امرد
قسمندن بلبلی سعادتلی قولترلر و دخی قوجقلیوب حالی و هوی
دیو کاه ذکر آرته دیو بو نغمه لرندن خواره تعشیده صوتلر ایله
هر عضولرندن بردرلو حرکت پیدا ایدرلر که فی المثل مخلوق قسمندن
بر محمد وکت مقابله سنده طوروب انک اسمنی مقابله سنده بو رنیه
قرشو اولاجقله سویلیه بو حریف استهزا ایدرو بنی مسخره ایدر
دیو قادر اولسه کا عقوبت ایدردی پس الحق حضرت خالقک
ذات مقدسنی بو اسلوب اوزره توحید و اسم شریفنی بو شکله
ذکر عقلا و ادبا جایز دکل بو طرق ایدرلر روایت اولنور که

رسول الله صلى الله عليه وسلم بركون مسجد شريفنده اصحاب كزين ايله
اوتورورلركن هنوز شرف اسلامه مشرف اولمين طوائفدن
بر كمسنه داخل اولوب شرف صحبتلريله مشرف اولدقده وبدر الحاقه
سكا نازل اولدقلا بدن برده بر قاچ آيت تلاوت ايلدينكه بزركه
فصحاء عرب وقدماء وقدرشناسنده هر امر عجيبه استماع ايدوب
اگر قلبنده تأثر وده ورنمرده هباتي توقف ايدرسه سنك امريني
قبول ايده لم ديوكلدي كار مزه كيده لم پس سرور انبيا صلى الله عليه وسلم
كمال خضوع وتمام خشوع ايله آيات قرآنيه دن بر قاچ آيت كريمه اوقوديكي
شول وجهله كم اعضاء بدنلرندن بر عضو شريفنده قطعا حركت اولميوب
چشم عاقبت بين وديده پر نيشاريندن اشك قراوان سيل كبي
روان اولوب طبله بتر قطريندن تر وجهي ز ارسينه بي كينه اني اخر
ايلديكه پس سرور انبيا حضرت محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم اول
وجه اوزره خضوع ايله احسن ذكر اولان قرآن عظيمي تلاوتي
اول طايفه يه تأثير ايدوب اول مجلس شريفده اولنلر بالجمله سعادت
ايمانه مستعد اولدلر امدي اگر تلاوت قرآن واگر ذكر وتسبيح حضورينه بر زبان
ايدنلركه اتباع سنت واقتداء احباب شريعت ايدرسه گركدركه اول
حينده رقت قلب ايله بكا ايده مرايسه بارى تباكى ايدوب اگراني ذاكر

ثاني ذاكر سائر اعضاسي قطعا حركت ايلميه نتكم روايت اولنور كه رسول الله
صلى الله عليه وسلم حضرتلري نماز قلور بر كمسنه كوردىكه نمازي ايچنده الي وياخي
وبعض اعضاسني حركت ايدر پس اول لحظه بيوردىكه لو خشع قلبه لخشعت
جوارحه يعني اگر بو كشينك قلبي خشوع صفتيله متصف اولسه اننك جمله اعضاسي
اول صفتله موصوف اولوردي پس اول طايفه مبتدعه نك برجايده اقتدا ايلدكلري
واتباع علمي ايلدكلري نسته در حضرت پيغمبر اصحاب كزين ايله آبائي اوزره كلوب ضجيج
اصوات والحان ونغمات بو وجه اوزره ذكر اتمشلر يا خلفاء راشدين
وسائر صحابه كزين حضرتلرندن حكره بو بلده فلكشا مبدرا ئمه دين اولان
مجتهدين يا اولياء امتدن حسن بصري جنيد بغدادي بايزيد بسطامي بو كركه
كنته وكي بو امتدن في الجمله ذكري جهري كرياسنده اولدكلريني اشدر زمانده
عباد تدر رخصت وارايسه رفع صوته اذن وارميدر بو خود نمايشدر كه
رسول الله صلى الله عليه وسلم بر غزادن كلدركن اصحاب كزين ايله
يول اوزره بر دره يه اوزرنده جهد قدرنده الله اكبر ديو رفع صوت ايله
تكبير ايتدكلريني اول حضرتك عسكر عقبه دن كلدركن اشتدكده انكرين
سوزب اصحاب ارسنه كلدر واندر عتاب ايله خطاب ايدوب انكم تدعون
اصم ديو بيوردي يعني سز كه ذكر ايله رفع صوت ايدرسز پس اشتمز يعني عرض
ايدرسز يعني حق سبحانه وتعالى سميع وبصير اولوب سزك خاطركزه خطور

مطلب رفع اصوات

احد دين العاقبة يعني العين اصبر

خاطره کوزی بیلور بلکه خاطر آنده اول خاطره ده خلق وارایجا وار ایدوب ذکر ایتدن
ذکر دکزی بیلور پس رفع صوت اتمک که شرک اوله پدروبوا صحابنه
تعلیم ایکدامدی انلر اتمدی وبی شک اتمدن نهی ایلدلر پس بوندلر
شه دلیل ایله ایدیلر اکرچه حکم حضرت پیغمبر واصحاب کرام وائمه دین ومشایخ
سلف اقتدا ایتمز شیخ اینجق برذوقی ایدر ز دیرایسه لغو بطلدر
که دلیل وفایده مز اولان رسول الله صلی الله علیه وسلمک سنتنه مخالفت
اوزره اولانه اقتدا صلوة ایجنده امامه اقتدا ایی دیوب خارج
صلوتده طهو ولعب ایلین کسنه اقتدا کبی اولوب انک حکمی فاسد
اولور وبونک بازار دیانی کاسد سنت نبویه وطریقت احمدیه به
مخالف طریقله منزل مقصوده وارلمق محال ومحض نجاته ایرشمک
شه احتمالدر نتکیم شیخ سعدی روح الله روحه بیوررلر بیت
خلاف پیمبر کسی ره گزید ... که هرگز بمقصد نخواهد رسید یعنی
حضرت پیغمبرک سنت سنیه سنه مخالف طریقی شول ایکی سعادت
اختیار ایلدکه مقصد مقصوده هرکز ایرشمیه جکدر بعده بیوررلر بیت
محالست سعدی که راه صفا ... توان رفت جز بر پی مصطفی یعنی کندو نفسنه
خطاب ایدر که ای سعدی حضرت محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلمک
ایزنه دوشمیجک اوزره طریق صفا ده یوریمک محالدر یعنی اصحاب صفا

سلوک ایتدیککی طریقه یاخود ایچنده صفای یوروب حاصل اولور یوله
سلوک ایتمک میسر دکلدر بطریق اتبک بزه ترکتکم علی محجه بیضاء
نقیه یعنی بن سزی بر واسع طریق اوزره آیلدوم که اول طریق
واسعه بیضا در یعنی کال ظهوردن ترشی یاحق کبی مبینیدر
ونقیه در یعنی پاک وپاکیزه در آنده لوث شرک ودون فسق وکفر
یوقدر الطاس اکا ایولا کمش وامین حالده چرکاب وبال بولمش
وکف پای عاقبت نالهٔ حس وخاشاک ضلال و ولشمز دیو بیان
ایتدیکه طریقه د ری اکا ایرو وبزی صفای سروری یه اولاشدران
یول بودر دیو سنتنی بیان ایدوب علیکم بسنتی وسنة الخلفاء
الراشدین من بعدی یعنی بنم سنتم وبندن صکره اولان خلفاء
راشدینک سنتلرینه یاپشکز رضوان الله علیهم اجمعین سنتلرینه
ملازمت ایدوب اول سنتلردن منفک اولمادیغکزه تمسک
امر اتمشدر اکر بوندن غیری سبب نجات اولور بر طریق حق
دخی اولیدی مثلا اکر دوران ورقص ورفع اصوات وانواع
نغمات ایله ذکر اتمک سبب اخلاص اولیدی انی دخی بیان ایدوب
تمسکله امر ایدردی لکن امر ایتمیوب نهی اتمشدر اکمال دین
وقت واتمام فضل ونعمت ایدوب نقصان وقصور ومقدار

وزنه خوف وامنده ربس اول حضرتك بيان ايتدوكي طريق
وسنته مخالف طريقيله منزل مقصوده واصل اولمق قادر دكل
غيرلر اوكش دروزه فقط اعتذار صدر كه طريق موصل الى المقصود
اشبو سالك اولدوغي طريقدر الحق اكابره شايع اولمغه
اتميوب بزكنده راغب اولدقلري والحاصل كه سيل اول
اهل بدعت واصحاب خلاف شرع وسنت طريق احداث ايتديكي
مقصد ومطلبه ايرشميب دوزده مهجور قالدقلرندن ما عدا عقوبة
من الله شول عاصي بحبلا اولورلر كه هلاكي ابديه به واصل اولور
اولا ابد دركه خالق جوب ربك دعا ايله طلوع تنبيه اولورلر ايلوف
شرك اصغرايدوكي حديث نبوي ايله ثابتدر نعوذ بالله اول شركي
اختيار ايدنك حالي ظاهردر دنيا بوكه متاع دنيا ايچون كذبي
اختيار ايدوب ويلان وافعال وغيري واقع كنشغلر سويلمه
اهل دنيادن بري منصب جاه اهل اطه اكا طروب ديركه سنكا
بو منصب نه همتم ايله اولدي وقبل الوقوع اولا جعني سنكا خبر ديردم
بو دولت سنكا ديرلر دوكي معتقد ماسو ايلدم ايدي ديرسي معزول
اولسه اكا خبر كوندردكه بره ايوجه باقه مشي برزدي همتمي ايلدي
قالدردق دير نه جانبنده طوغري نظر اتمش ايدي بزده نظر مزي

اندن رفع ايلدك اول سبيدن معزول اولدي واكر اصحابدن علي
وار باب عطاد منصدن بريني بو معزولا اكاذيب ايله فريفته ديوكي
كبي افسانه ريه شيفته ايتمش ايسه بعض منصب طالبلرينك بعز درجه اغوا
ميور شوني الدوعي منعدي اولان احلاح كمه مهدلوكا عذر اكونذرب
مكشف واكا منعلق برقاج كلمات باطله خلط ايدبو واكثر عباره
بيجه طلب اولنه واولوا الامر حضرتنك اكا مزيد التفاتنه وماكه
منبع مهتمدن كندر دعا يسنده ورد صدارتدن رفع ايلمي متعلق
بنيجه اكاذيبي درج ايدكونه سنكره فلان منصب اول زشوني
الدوعي شخص ايچون فلانه اولق كركدر انلرك صادر دردي بو
غيب اتلريدن خبر ويروب واكر اوكرنشه كندوسي شيخ دعما
دنيا نجه بونجه طلبه خورصوفي پيرريكي ايله قالعرب حالك حلو
كيمسه دوقواعنه كوب وفروع ايله برقاج خبر اسويلميب زشوني
الدوعي منصبي ذكر ايدوب وهان اول مجلسدن بيوردر دم شده
كاضد بي الدب كيمه رجس اول منصب اليوبردوكي شخص فرحي منصبه
واردقده حضرت شيخ بم سندم ودنيا واخرتده سنده در انوك
سايه سنده بكا عزل بو قدر ديوب جمع حال وتكثير منال متعلق جرم
دوباي تحصيل ايدوب وموجبات وعذابه نكالي تكميل ايدوب

سبب اولان عجز زوددخی اضعاف ومضاعف آثاری عاید اولور
ایجال معلوم اولدرکه مغیباتک علمی حق تعالی حضرتنه معلوم ومخصوص
اولوب انبیاء عظام دخی حق تعالی حضرتی بلدرمدکجه غیب بلمزلر ایکن
نته کیم قل لو کنت اعلم الغیب لاستکثرت من الخیر وما مسنی السوء نظم ای
شریفی که یا محمد ایت که اگر بن غیبی بلیدیدم خیردن استکثار ایدردم
فی بلکه بر ازلوجیی شر مسس اتمز ایدی یعنی بن علم غیبه مالک
دکلم که اگر بن بلیدم پرده خفاده مستتر اولان خیرلری جمع ایدردم
وخیر نافع اولان امورلری چوغالدردم وقاینات خبر تفصیل ابجا
جمیع شر وسوء اصابت اتمز ایدی بکدری اکا دلالت ایدر دخی
حق تعالی کندی ذات شریف وصفنده عالم الغیب فلا یظهر علی غیبه
احدا الا من ارتضی من رسول یعنی حضرت باری جل شانه وتعالی
غیبک بلیجیسی در پس غیبی اوزرینه بر فردی مطلع قلماز الا رسول
اولان عباد دینک علم غیبه باستهراضی اولوب اختیار ایلدکلری
بعض رسولنی واقف ومطلع قلور یعنی حق سبحانه وتعالی حضرتلری
غیرینه کسنه غیبه عالم دکل در حقی انبیا دخی واقف دکلدر مکر
خواص مرسلیندن بعض که حق تعالی مطلع قلمشی اوله پس
اول طایفه که نبی ورسول دکل ایکن شول امورلرن خبر ویررلرکه

کمی یجیده اولوب هنوز عالم کون ووجوده کلمشدر مثلا ارکسیه
فلان منصب ویربلور وسنک اریکک اوغلانک اولور دیمک کبی خبر
ایدرلر وعلم غیب خصوصا مغیبات خمس علم حق تعالی حضرتنه مخصوص ایدوکی
دلالت آیات قرآنیه واحادیث نبویه ایله تکذیب صریح ایلدکلری بدر ثالث
مبتلا اولدقلری معصیت بودرکه مجلسلرنده جمع امردلر ونسوانلر نده
جماعت نسوان جمع اولوب التهدیه علی الرای فسق وفجوردن
تحاشی اتمزلر وزعم فاسدلرینه استدکلری اوغلان بنتدلر و
استدکلری ملاکی ابکر ودیوندن ماعدا کارلری راحنا کدالی و
معون ایدوب رذلر زیارت اولوب ودیده ظلمارینه [illegible]
ذکورتی عرض وآنلری صلاح دعوتیه کتی [illegible] مصراع
بدنام کننده نکونامی چند [illegible] شکست
وصف اولنلری بدنام وذکر جاهلین بست اشتدر خصوصا که
اول طایفه نک اکثری جاهل ونادان وعلم کتاب استنده صاحب
نقصان اولوب کتاب جکمی بر زقی وطهارت وسنت اوزره غسل ونظافت
بلمزلر دخی اصول عبیده بر قرار ومستقر دکلدر تصحیح اعتقاد ایتمزلر
پس نادانی وجهالی سرمایه طریق بیلورلر و انیکلی کندولره سبب
توفیق خیال قیلورلر وبو اعتقاد باطلرینه استدلال ایدوب ایدرلرکه

رسول الله صلى الله عليه وسلم اتى كلى ابرى خاشاك كندو اسبابى اولدوغى
جهتى اول جناب علىيه دخى نسبت ايدرلر حال بوكه اول سرور منبع
علوم اولين وآخرين اولوب صاحب بروزنك مصرع
ومن علومك علم اللوح والقلم قولى مضمونى اوزره لوح وقلم على
قلب شريفلرينه منكشف وعلوم عينيه وغيبيه كندو جانبنه منعطف
ولكن بو مرتبه علوم لدنيه شريفلرينه من غير كسب وتعلم وكد حاصل
اولدوغى ايچون كندولره امى اطلاق اولندى وانا بوقدر علوم
وشرايع انلرك مشكوة صدورندن مقتبس ولو بطن فنون علوم وفضايل
انلرك خزين لطفندن ملتمس ايكن انلرك اول معنايه اولان صفتلريه
كندو جهلرينه حمل نسبت ايدرلر اطلاقيه بر دخى لازم حضرت
خواجه احمد الفاروقى قدس سره بيورمشلر كه بر شخصك بر الندن
قال الله وبر الندن قال رسول الله چراغى اولمليه ظلمت جهالتدن خبرده
كندوسى ظلمه بجه يول بولور وعبزيه [illegible] دليل اولور الى ماشا
ما اتخذ الله وليا جاهلا ولو اتخذه لعلمه يعنى حق سبحانه وتعالى بر جاهلى
ولى ادنمز واكر طوتسه اكا تعليم علم ايدردى فوليجه دليل راه
ورشد سبيل الله اولان ولى بهر تقدير علم وحكمتدن اكاه وخبردار
اولمليدر كه توفيق الهى ايله تحصيل اشتغالده بولور فضل متابعه

ج

حقیقت علم الكشف اولوب برینه اشارتیه صحیح وبر طالب دعوا فوق شنت
وكتاب دلوز حكايت اولنور كه صاحب مثنوى مولانا رومى قدس سره
حضرتلرينك خليفه سى چلبى حسام الدين رحمه الله روضه سنك جدارى
اكى بزركه قدس سره حضرتلرى اول عالمده طايفه انزالكدن برعالمك اوكنده
اتفاق متفق اولان طالب خنثادن شهره كلوب وشهراللهده كشت
طلاب ايدركن بر مدرسه يه اوغرايوب كيرركوررلر كه مدرسه ده ساكن اولان
علم بر بولوك پاكيزه طايفه كه بزى بنوزلرنده حرارت شمسدن اثر
ونه الكريده كثرت علمدن بركدر واوش وقنده ابدست الودلر
ومسجدده نمازى قيلوب حجره لرينه كيررلر طعاملرى عمارتدن وكتابلر
بخشش وعطيه دن پس بونلرك بو صورتده عزت نا محصورين
كوربجك سؤال ايدركه بو طرفه طايفه دن دركه بو قدر بو عزته واحلالر
ونه مقوله شيرلردركه بو مرتبه صفايه نايلدردر جواب ويررلر كه
بونلر علمادر كه علم شرف تحصيل اشتغالدر وبونلرك بعضى كورود
وبعضى مسئله ترك ايكن بركت علم لوازم عزتى تكميل اتدر
نوزه پس مشار اليه بونلره ايدر كه ايا علمى اولورمى ايديكه منداخى ازرها
بو عزته واصل ومسيرك الجنكور خلعه سنه دلكل اولايدم پس اول
جماعتك نظرفا سندن بعض اول عزيزى بغايت مقفل ومساده لوح

كوبكلك ايتدي اكر عزيز اكر ديه دكر ايله عامل و سكا ايلدوكره قابلى
اولمزسن بر كيجه الجنده بو نرم رتبه مزه و اصل اولمزسن اى عزيز ايتدى
بزه ويرسكوز راضي دوه منوال خدمت شاقه تكليف وامر ايدرسكز
مر تقبلم تك بنوك سزك بكى شرف علم مشرف دوظايف عز ايله
موظف اولم اول عزيز ايدي اى عزيز اكرسن دخي بزم كبى عند الله
كرم و عند الناس محترم و معظم اولمق استرسك كيكدر بزكه الكه قناعت
بعلده سن وآياغندن باشنه آشته اصلامسن واول شيدن اجره وكى
اول حال اوزره طورب كرزه كوشيره جبارتين ورواديدوب
سوطلبس بس اول عزيز سمعا وطاعة عرضه تكليف ايدرسكز
ايدرين ديو مطلوبك تحصيلى ايچون حوزه متوارا شققة و بالله ايدوز
كيدين ديو بونجك اول سوخته ابو عزيزك الن وآياغن محكم بند ايدرلر
وديو كسك يدرون باشنه كشنه اصوب امدى اول ديده فكر ذوره
مشغول اول ديو خنده ايده رك هر برى صفحه كيدرلر اول مسكين
دخى مطلوبنه بو طريقيله واصل اولورم ديو حرص بلا ايسه تحمل ايدر
واول ايلدن طلوع صبحه دك كرزه كوشيره ديو فرياد ايدوب سويلر
چون حق سبحانه وتعالى انك نيته واقف و مطلع ايدى اول مجاهده سن
قبول ايدوب عقب سحر كرزه اوزره نظر قلبى نورعرفانيله طولدردى

كوزين يوم غيره بنم ... اولدى علم سبب اولدى بى شبهه
مقصود ومراد ... كسب نيتك اخلاصيله
دولر ... بركه ... الرسن اعتقاد ايدر مرتبه
بو ... اجرحسى ... بربنة ...
... واصل اولدمسن ... جايه
وبى ... اصلا ... كتبه ...
... ايتدك ... دولتنه نايل
ركانه جوى ... ظاهر در

فنون علم ايله طلوا بدر چون اول ظرافتى بدن سوخته اصباح خواب غفلتدن
بيدار اولدر اصرجانبندن سكروب اول مشغل يحك اوكلدوكه اوكلدر واكا
سؤال ايتدر اى عزيز بجا اوكرسكا بر شيخ وديني كلدى اول عزيز عالم استغراقدن
باش قالدروب ايتدى نته الحمد العسبت كزيا وامحت عزيزنا يعنى شكر منت
الله تعالى حضرتنه كه بزه برر دكر دى دلفل دصبا حلرد حل عربه واصل اولدم
چون دست وپايندن بندى الدرلر اندن جارى اولدى كلمات
حكمت چون ملدر وآياغنه دوشوب اكا بنده بوزلر سوردلر وانك علوم باطنيه
تعلم ايدوب صنائع كثيره كوردلر وانله سلطان الزكى ديكله معروف اولوب
اوليه كبارزدن اولدى حضرت خواجه احمد يسوى قدس سره بوطريقه
جاهل كيرسه عالم اولور عالم كيرسه جاهل اولور ديو بيورمقلرى ولو الحده لعله
معطلمى اذا فيخار ونفس الامرده دخى بويدر امااول فكرلرى سابق اولان
مدعيلركه طريق حقده بوزدر باد قالدرلر جهل وضلالدن غيرى سرمايه لرى
ونساد ويالدن اوزكه بضاعه لرى اولمدوغندن ماعدا قلندرلر و
بكتاشيلر وحيدريلرك لسانى وقالى وحدت وجود معتقدى بر تاج
مقدمه ازبرايدرلر وهم اكا دست كيرومن غير تحقق متوكل ايدرلر وبعضلر
منصور وقنبر ديو كند ولرين جبا الشرع القويم مستحق عقوبت وصلب
وسياست قيلورلر نعوذ بالله من شرور نفوسنا ... ما طرق ... شايخدن سؤال

در ... حصار ... سعدى
قدس سره

اثرك هنالر خوحيرك

مطلب بيان حاصل اعمالهم

وسعد طرق نقشبندى

ونتيجة افعالهم

طريقة كبرادن عارى واصل بو عمل ايدوكى شنعلردن برى دست
جنوهيه موافق وشريعت شريفه مصطفويه مطابق اولوب اصحاب ريا
كسعدون مبرى اوله طريقه سنيه نقشبنديه وجاده قويمه سلسله
نقشبنديه عليه درر كه اكمال سلوك مسالكى اولانلر خلاصه كارلرى اتباع
شرع وسنت ونتيجه كار وبارى اخلاص وتخليص نيت اولوب تكلف
وتصلفدن دور وريا وسمعه وتصنعدن مجتنب ومستور اولوب
اظهارى واجب اولان فرايضدن غيرى عباداتى ستر واخفا وجهر
ورفع صوت ايله سعى ودبادن بريده اخلاص ورياسنده اختفا
ايدر اعده وترقى اولان اثرلرك هانلردن جيرا اولمز واتراك ايله انوزلرنو
عجنبى اولنلر اطرد وبو اقضلمرار اولغه اتمروكى حركتى سكونده وسعى
وقطر سكونده حوشرى طوطيو ونظرلرى قدمده ودوحتى كزنده
وخلوتلرى انجمن وصحبتده اولوب بو كلمه طيبه توحيد وروح وقرزده كتم
وانفاس ذكر طيبه ذكر مجيد ودرحلم سك لغاملى ايله حضور ستو انكتم
سر بازلر روحى وصورتده ذكر واشتغاللرى الا نيت ازار بجاره باطنى
اولمقله طيبه توحيدى تحريف دنفه وترنم ورفع صوت ايله تحريل وتوقيف
انميوب لفظ ومعناسنى توفيق وملفوظ ومفهومنى برى برينه تطبيق ايدرلر
چون حضرت مذكور سميع وبصير وحضورنده رفع صوتلرنى لدى اللّٰهى ازلر

وشرط ارتعاش نقشبنديرك سيرى بيان ايله

وچون

اصل افعالهم

عمدة حال السالكين فيما

وزبده افعالهم

حاصل صوره ومعنى باطنى وتكاه

وعليه

آلتى

وچون دركاه عزت ومال التذكر علمى جليل وخير درجه فوائدله رفتو
فخر اصل كارلرى قيدلرى محافظت وعمده كار بارلرى اجتناب
ودقت خطور اغياردن حمايت ايدوب بو حالده مقصود
اصلى به توجه زبده كارلرى ومذهل وعلاوه ودفع غفلت ايله
نتيجه مطار بارلرى ادر وچون آخر طريقت اصحابنك تاج
وطيلسان شعارى وتغيير الشكل لاجل الا كمال الكرشنك آثاركان
دثارى اولوب بو طريق با توفيق اربابنده تغيير زى وهيئت
وتبديل وضع صورت ايله بو بنده سلوك اينلوكرعلامدن وآثار اعزلرك
والتشهيرى وكرسا عيدن الطاعيت ولباس جوكنده صورت اقوايه حوكل
لازم وكلدر سابق الذكر خواجه لعيه نبيكوقدن سره بيور مشرودركه بعضى
موسى كركت طاهرنى فرعون يعنى باطنى حضرت موسى صلوات الله على نبينا
سيرتر مظاهرى فرعون عليه ماتحق صورتنده اولمق كركين يعنى باطنى
صالح اولوب ظاهرى بر ظالم صورتنده اولسه ضرر يوقدر بلكه ستر حالى
ايجون اهل ظاهر صورتنى كندويه ستره ورداء ايديمك اولى دوقاينده
نقشبنديه رفع ابتداردامهم ظاهرا فاقى باطنى باحق ديد مكرى
بو معنادر يعنى ظاهرى اهل ظاهر ايله مختلط باطنى توجه تلم ايله حضرت نكلا
اولوب رضاسنه مطابق اولمق كركدر بس كلماتدن معلوم اولديكه صورت

الكل

ظاهرده اهل حكم وصاحب منصب اولنلره بلكه ملوك وسلاطينه بو تفتيش
رفيق اولوب طريق صوفيه يه سلوكی واصل مراد ومقصود اولمغه
مبنی طريق سلوكی ايلمه‌ك ايچون اطلنمدن غيری طريق عشقه مناسب
دكلدر كه بونده اقدم ذكرا ولنكا مقدما ندن علوم المشترك ايله بو طريقك
كمالكمسی اتباع سنت واجتناب بدعت اولوب اصحاب بلا ودار يابای نماز
وتبديل لباس ومشار باللسان اولمقدن بری اولمقدن سكره اكابر اوليانك
مصراع. ازدرون شو آشنا وازبرون بيگانه وش نيتی
باطندن آشنا طره وظاهردن ياد كمی اولمقدر بو ذكر معنی ايله مقيد
اهلی بو طريقدن غيريده بيتر دكلدر مثلا تاج وطيلسان وذكر جهر
ورفع صوت ايله فرياد وفغان وآياغ اوزره حركات رقص ودوران
آخر طريقلرك شرايطندن اولدوغی تقديرجه ذكری كسوق ايدن
اصحاب جاه ودولت اولنجه ايلنمليجه رعايت ايدر شرط موجود اولمجی
مشروط موجود اولمز اما طريقه عليه نقشبنديه ده صورته اعتبار
اولنميوب ان الله لا ينظر الى صوركم بل ينظر الى قلوبكم ونياتكم مضمونجه
چون الله تعالی صورتره نظر ايتميوب قلبلره ونيتلره نظر ايدر اول
طريقده معتبر اولان تصحيح اعتقاد وتخليص نيت ومحافظه قلب واصلاح
طويتدر ظاهری نه صورتده اولورسه اولسون ديكرسه علما صورتنده

اولسون

اولسون ديكرسه امرا صورتنده ديكرسه اهل سوق وارباب حرفه
وكسب ايچنده اولسون اكر وحدتده واكر كثرتده اولسون اصلا تفاوت
ايلمز روايت اولنور كه اشبو سلسله عليه نك خلفاسی و بو طريقه مطلب
عليه نك دليل وبدرقه‌سی خواجه بهاء الدين نقشبند قدس الله روحه
وافاض علينا فتوحه نك كنده و پيرلری اولان سيد امير كلال قدس سره
حضرتلرينك خدمتلرنده تكميل طريقت وتحصيل كمال معرفت ايدوب
(١) مرتبه كماله واصل ودايره كشف وعيانه داخل اولدقدن صكره پير مشار اليه
اولان سيد امير كلال انكله خطاب ايدوب فرزندم بستان كده يعنی گلدده
سنی امرز جكم شير قالدی وسنك استعدادك قوتی واقع اولمشدر
بوندن بويله واری استعدادك مرتبه سنه ارشاد وركسه تحصيل ايله
ديمكله بندن بچه بيلکه جست وجو وراه طلبده تكرار بو ايدوب
بچه بيزاره دی خدمت ايتدكن اكره سلوكم مرتبه نهايته وكالم
تمام غايه يتشدی ديمك خاطره سی خطور ايدكيك كورشی جانه بر ندا
وسمع جنانمه بو كونه صدا كلديكه بيت دركه بای زنهايتا دركهيت
درهرای كه رسی بايته مايست بعقوبات الك طريقت وای طالب
حق وحقيقت بنم دركاهمزده نهايت دركاهدر يعنی بزم جنابمزده
مراتبه حد وغايت اولميوب سيرالی الله منتهی آماسير فی الله غير متناهيدر

بو مراتب که اصطلاح مشایخ ده
سیر در کمالات الهیه ده سیر عبارتدر
تخلق باخلاق الله
و کمالات الهیه ایله متصف
اولمقدر و بو کمال ذاتی و صفاتی
موهبه کی ایله واصل اولمور واحد
اثرنده اقتباس الکمالات
اتمادن
والله اعلم

جمعی بر سلوک ایله درگاه حقه واصل اولدیلر اول سلوکی پیر اول مقاماته
بولدیلر اما حقه وصول غناسکره ز سلوکی حقی ظاهر اولدور که سیر فی الله دینور
یعنی کمالات الهیه ده سیر ایدیک اولدور بو سیره نهایت یوقدر انکچون که کمالات
الهیه یه نهایت یوقدر پس بو سیر فی الله مقامنده هر مرتبه یه که واصل
اولسه نهایت یوقدر بو قیاس ایدوب قناعت ایتمیه سن ایلرودن طلب
ایلیه سن پس آنلر که بو اشارات اولیایه توجه ایلدیلر اکا بی بونلرن الهره
ایصال ایدر که اوله ناگاه عالم مشاهده ده دیده بصیرتنه اوزیک
سپاهی یقلنده بر کسه کوسترلیوب بیلور که سنک شیدیکنه دن حقی
نصیبک وارامدی عندحکمه نسوب نصیبک تا پارسی حضرت خواجه
اول صاحب ولی کوشه بکشه سوبسو تحقیق وجیست و جواب ایدر
بره ندینکره بر بولک سپاهیلر جمعندمات اوروانده کور بیخیله
اول عالمده کوسترلی عرض ایدوک تحقیق ایتدکه اطال
واردیب ره کابنه یوز سوروب دکلی اول کمنه ولی اخفا ایدوب حی
قالتاخی بندن دامسن دیجک حضرت خواجه نعره ونیازینی
ایدیلر پس انلره مرحمت ایدوب ادنی نوکر صورتنده اولمغی اختیار
ایدرسن کلامی در کوش دیناشه ابمی بر دوش ایدوب اول کرم
دروش بو بولمز له الدب کیدر و حضرت خواجه مراتب کمالات درجه

نهایت ارشادلرینکره و عزیزه له اسم نماید خلیل الله دراوسن سکزینجی
خدمت ایدر ولیکن نوکر خدمتکار حقیقتده اولوب نه تاجی کیدر و نه
سبب شهرت و نه خرقه باعث آفت ایدر و دولت اولدر که اول
عزیز اول زمانده پادشاه هارونه قبوسنده ایلچی حالتدن سپاهی ایکی
ظاهرده ترقی ایدوب بلکه مرتبه‌سنه ایرشور حضرت خواجه حقی
سلاح و غاشیه دار ایلدی بیوتی باشی اولدور و بر وقت دائما حقیقت حال
خبردار و دریکلری ایلردن واقف اسرار اولدیلر پس بو مرادن معلوم
اولدر که طریق نقشبندیه سلوکی ایدنلر بالفرض سلطان جهان ادهم
درویشلکننده تابع اولدیلر موجه درویش صفت باشی و کلاه تزی
مقصوده‌سنه ناکل اوله نهایت خوب و مرغوبدر والله اعلم بحقیقة
و کلامدرکه بو تفاصیلدن مقصود صوفیه‌دن بر طایفه‌یی مدح ایدوب
قدح ایتمکدن مرادیو مره فرطاطب جمیله انلره علی وجه التعصب
اظهار عداوت دکلدر بلکه حق و واقعی بیان و نفس الامره عیان ایکدر
تاکه بر طالب حق حقیقت حالدن واقف اولدقدن سکره مطلوبنه موصل
اولان طریقه سالک اولوب متفقی مهالک اولان مسالکدن حالکده
دیو بوندن ماعدا چون نور چشم جهانیان اولان شاه دوران و
شهنشاه جهان سلطان عالیشان حضرت سلطان احمد خان مدا الله

ظل وجوده الی آخر الآن جناب عالیلرینک نهاد حسن رشاد
و طبع مجبول علی السدادلری سمت صلاح و طریق رشد و فلاحه
راغب و اهل سلوک مراتبنه درون دلدن طالب اولدقلرینه بنا
بو فقیر علم بیانی تحصیل اولنوب اول طریق پر توفیق ایله
اجداد عظاملری اختیار و خفیه سلوک معنوی ایلدکلری رفتار
بیورلدقلری طریق غالب اولمشدر حوظ طریقتک وصف حالینی طبع لطیفلرینه
تطبیق و ... نهاده و در طریق اصحابنک جستجو کشفی دربابنه ابواب
کشاده ایلدم تاکه استقامت طبع و حالت و سلامت قلب و طبیعتلری
حسبی ایله سعادت دارینه وسیله و عونیات ... واسطه اولان
جبل متین ولایته تمسک و سر رشتهٔ عزت و کرامته متعلق جانبلرینه
جلی و رغبت بیوره لر خفی و پوشیده دکلدر که ولی نعمت و ولی
دولت بوحقیر و ... خدا آگاه و خلق و ... برو ... حدمت
و خدمتلریله اولی نعمتلرینه عزت ایدرلر لکن اکثری ... اول
... ظاهر و دنیا سنه اولوب باطنی و آخرتنه مناسب
خدمتلری اولمق بعید دور ولکن بو حقیرک خدمت امثالیله لطف
والی عالمده دولت و سعادتلری دعا سی ایله موظف بر دعاجیلریم
چونکه خدمات ظاهره اداسنده عاجز و بجز و قصورم حددن

جی

متجاوز در قصد ایلدم که ولی نعمتم و سرمایهٔ دولت عزتم اولان
پادشاه آفاق ظل الله حضرتلرینک باقی شغللرینه خدمت و عاقبت
حمیده و آخرت سعیدلرینه حقیقة سعی و همت اعتنا اولنام و چون
طرق مشایخدن پادشاه خلافت پناه حضرتلرینک شان سعادت
نشانلرینه و مشرب لطافت فشانلرینه موافق اولان طریق
طریقهٔ نقشبندیه و مسلک جلیلهٔ وجیه ابدیکی معتمد ذکر اولنان
معتمد ما ثورات علوم الهیه در که اول طریقهٔ شریفه مشایخندن مروی
اولان رساله اردن حضرت ملا جامی قدس سره السامی
جنابلرینه منسوب اولان رساله سر رشته ده کلام موجز و مختصر
رساله لرینک ایله شرح اولنوب حضور عالیلرینه عرض اولنه
امید در که مقبول طبع همایونلری و مرغوب قلب صفا منبعلری
اولوب مطالعه سیله محظوظ و نظر اعتبار ایله ملحوظ اوله و بالله
العلی التوفیق و علیه التکلان حضرت ملا جامی روح الله
روحه و قدس سره رساله سی اشبو رباعی ایله ابتدا ایدوب
بیورر (رباعی) سر رشتهٔ دولت ای برادر بکف آر
وین عمر گرامی بخسارت مگذار • دایم همه جا با همه کار
میدار نهفته دل جانب یار • حضرت ملا کمال رافتی و فر
بجسم

سلسلهٔ نقشبندیه بو وجه ایله در
رضالله ... اولندقی ایمه اهل سنت
... اتصالی ... سبیله کمال
ملاحظهٔ ... اولدیغی
دیو تعریف ایدرلر

با همه کس

حبیله نصح و بیورایدوب انما المؤمنون اخوة فحوانجه اخوت
مقامنده اولان مؤمنه خطاب ایدوب بیوررکه ای قرداشم
دولت رشته سنکا دجولی الاکتور یعنی سکا ذکر ایدیکم
معنالری دولت ابدیه یه و سعادت سرمدیه یه اولاشدرر و جمله
وسیله اولور در حبل متین در یعنی محکم قوی ایپدر امدی اول
حبل متینک اوجونی آوجونه کتور و محکم تمسک ایله دخی بو عمر
کرامی غارت و زیان ایله کچورمه یعنی فکر اولنان رشته یه
یاپشمزسن خسران عظیمه دوشرسن امدی تهاون ایدوب
وانکا تمسک اهمال اولنسه زنهار و شوب عمر عزیزک
اول خسارت الحذر مضایع وقت مدبنا دسیلون اول دولة
وسیله و سبب اولانی بیان ایدوب ایدر که • دایم همه جا
بتحرك على الدوام هر برده هر کیشی ایله هر ایشده یعنی قنده اولورسن
اکر مسجده اکر منزلکده اکر بازارده اکر دکانده اکر محل کثرتده
واکر مقام وحدتده هر کیشی ایله یعنی اکر آشنا و اکر بیکانه
واکر موافق و اکر مخالف اکر مؤمن و اکر کافر ایله هر ایشده
یعنی اکر صلاتده و اکر ذکر و ثنا دتده و اکر اهل عیال و قریب
آشنا ایله مصاحبتده اکر اوتورمده اکر طورمده اکر یکده

دل

واکر الجلده واکر صنعت اشلکده و بالجمله هر نه حالده اولورسک
جان و دل کوزونی حضرت یار و محبوبک سندن برآن ایرو
و برده می غافل اولمیوب هر نفس حاضر و در درون دیده کی
ناظر اولان مطلوبک جانبنه طوت ولی مراقبه ایدوب کوزت
نظم حبل متین دولتی ای قرداش الکه آل •
عمر عزیز ایلمه خسرانیله کذار • هر برده هر کیشیله هر ایشده حاضر دار الدوام
اول حقیقیه منظر کعبه خوب یار بعده حضرت ملا عطا طالب اولنه
صالح اولانی طالبه خطاب ایدوب ایله بدانک افناک الله
عنك وابقاك به که حاصل طریقه خواجه بزرکوار قدس سره
و خلفاء ایتش قدس الله اسرارهم یعنی ای طالب حقیقت
وای سالک مسالک شرع و طریقت الله تعالی سندن افنا و کندو
ذاتیله بقا ایلسون معلومک اوله که خواجه بزرکوار خواجه
بهاء الدین نقشبند قدس سره حضرتلرینک اسم شریفلری
محمد بن محمد ولقبلری بهاء الدین و شهرتلری نقشبند در
و خواجه لفظی که لسان فارسیده اولو دیمکدر اصلده انلرک
اسملرندن جزء اولوب اعلام اولمشدر و انلره تبعیت ایله انلرک
طریقنده شیخ کامل و مرشد مکمل اولنلرک وصفی در حقی انلره

الفرج قريب يكون انشاء الله

خواجكان وطريق عليه نقشبنديه خواجه خواجكان ديرلردكى اثرلرى قلنمشدر
قدس سره حاصل طريقتدر يعني سالكلر اولدقلرى طريقتلرينك
حاصلى ونتيجه سى بعد از تصحيح اعتقاد وتطبيق آن بعقايد سلف
صالح تصحيح عقيده دن صكره يعني حق سبحانه وتعالى حضرتلرينك ذات
وصفاتنه وملائكه وكتب ورسلنه وامور اخرته اعتقادى تصحيح
وسلف صالح اعتقادينه تطبيق يعني اصحاب كرام وائمه مجتهدين
رضوان الله عليهم اجمعين اعتقادلرينه اويدروب توفيق وترجيح
ايلدكدن صكره واتيان باعمال صالحه واتباع سنن مأثوره
واجتناب از محظورات ومكروهات واعمال صالحه وجوده
كتوردكدن صكره ورسول الله صلى الله عليه وسلم اكر قولدر واكر فعل
اكر عبادت واكر طاعت وعادت اكر وضع در اكر آداب جميع حالده
حتى الكلام وكثيره كبى ازضروريات بشريه ده اثر وخبر ايله نقل
اولنوب ثابت اولان سنتلره اتباع واقتدادن صكره وعند
الشرع محظور ومحرم ومكروه افعال واقوال واحوالدن اجتناب
واحترازدن يعني بو جمله تداركلرى ايتدكدن صكره خلاصه طريقتلرى
دوام حضور است مع الحق سبحانه على الدوام الاوقات بى غير فترت
وتشتت عزيمت يعني سالك اولانك نكته دايما هر وقت وساعت

بلكه كيجه كوندز حق سبحانه وتعالى ايله حضورى واقع اوله كندو ايله هر حالده حاضر وحالنه
واقف ومطلع اوله دغندن آكاه اوله يعني طريقه نقشبنديه نك
محصلى ونتيجه سى جميع احوالده جناب حققه بيله اولوب بر نفس آنك
ذكر وفكرندن وشهود وحضورى مشاهده سندن خالى اولمامقدر وبالجمله
بو طالب نقشبنديه طريقتده اولوق دايما حق تعالى حضرتنى ذكر ايتمكله
حاضر اولوق وانك كندو ايله دايما حضورى بلكه هيچ بر وقتده
بو علاوه الا فتور وتسلك وهمت وعزيمتنه بر فتور بهره بخش اولمق
واين حضور چون ملكه نفس سالك كردد وملكه وى شود مشاهده
خوانند ولو حضور مع الله چون سالكك ملكه نفسى اوله يعني نفسى
اندن منفك اولمق ايله اول حضور انك ملكى اولمق حكمنده اوله بو
اصحاب طريقت مشاهده درلر بيان اشبو حضور مع الحق دولته
واصل اولمق كاهى طريقيله ميسر اولدوغنى بيان ايدوب ايدركه
وطريق وصول بدين دولت بر سه كونه است يعنى بو طريقه
شريفه نك حاصلى وخلاصه ونتيجه سى اولان حضور مع الحق دولتنه
واصل اولمانك طريقى اوچ نوع اوزرينه در طريق اول طريق
ذكر است كه حضور قلب بكلمه لا اله الا الله را تكرار كنند اول اوچ
نوع طريقك اولكى طريق ذكر در كه سالك حضور قلب وجمعيت خاطر بله

لا اله الا الله کلمه سنی تکرار ایلیه جک بر نیجه کره سویلیه در طرف نفی
جمیع محدثات را بنظر عدم و فنا مطالعه کند یعنی جمله که نفی طرفنده
یعنی لا اله دیدوکنده که معنای معبودلق و الوهیت ایله مقصودلق
وجهی اوزره هیچ بر موجود یوقدر دیکلر جمیع ماده لر یعنی قدیم
لم یزل حضرتنک برکره کن دیمسیله احداث اولنوب حادث
اولان جمیع مخلوقاته فنا و عدم نظریله مطالعه ایدوب جمله سی
فانی و معدوم کوره و در طرف اثبات وجود معبود حق را
منظور و بقا مشاهده کند دخی اثبات طرفنده یعنی لا اله الا الله
دیدوکنده معبود بالحق اولان باری تعالینک وجودینی فنادن
و باقیلک نظریله مشاهده ایلیه یعنی حق سبحانه و تعالی حضرتنک وجود
و ذاتنی قدیم و باقی کوره حادث اولوب حکمدن مخلوق
اولان جمیع موجوداتی فانی بیلوب معدوم کوره لکن حق سبحانه و تعالی
حضرتنک وجودینی باقی و ثابت کوره یعنی معبود و مقصود اولمغه
لایق اندن غیری موجود قلمز اکشده توحید یعنی حق حضرتنی
بر بلمک بودر و لا اله الا الله کلمه سنه کلمه توحید دیدکلرینه وجه
بودر تا بو کلمه یی بیک کره سویلیوب معنای نفی و اثبات ملاحظه
اتمسه معنای نفی و اثبات ملاحظه اتمسه توحید اتمش اولمز و در

دو

٢١

وقت تکرار این کلمه زبان بر کام چسپانده و بقلب صنوبری که متعلق
دل حقیقی است متوجه کردد مشایخ نقشبندیه اولان خواجکان
طریقه سنده حبس نفس ایله ذکر و توحیدک طریقنی بیان ایدوب
ایدرکه اشبو کلمه توحیدی تکرار اتمک وقتنده کرکدرکه ذاکر
دماغنه یاپشدوره دخی قلب صنوبریا یعنی صنوبر شکلنده
اولان قلبه که اصلده بر سر الهی اولوب انسانده وضع اولنمش
حقیقت قلبک متعلقی یعنی محل علاقه سی اولوب اول قلب
حقیقتنک بو صورت مجازیه در متوجه اوله یعنی قلبی کوررکبی
و بو کلمه طیبه انک یوزینه اوقورکبی چوقیله و نفس حبس در
دروندن کشد و بقوت تمام بکوید دخی نفسی طشره چیقاروب
[illegible] و بیجکوب الیقوره دخی قوتیله تن [illegible] قلبی لا اله
الا الله دیه بر وجهی که آن بدل رسد بر وجه اوزره که اجزاء
مجموعه اولان نفسک حرارتی قلبه ایریشه و از آن متاثر کردد
دخی قلب بر وجه اوزره ذکرک حرارتندن متاثر اوله یعنی
اندن بر اثر پیدا اوله [illegible] اثر از ظاهر وی پیدا ایلر ایله ایدکه
قلبه تأثیر حرارتک براثری ذاکرک ظاهری اوزرنده ظاهر اوله
که اگر کسی پهلوی وی نشسته باشد بی باید که ازان آگاه شود

اول قلبده ظاهر اولان اثری شویله اخفا ایدر که مثلا کوز غبار
آلودکی باشنده اولورمش دلسه کرکدرکه انکله ذکرایدوککندن اکاه
و خبردار اولمیه بلکه یانده بر شخص در ساکت اولوب اوتورر ظنی
ایلیه ظاهر و معلوم درکه بو ستر و اخفادن مراد اخلاص و ریادن
نفسی استخلاص اولوب ذاکر ایله حضرت مذکور مابینده اولان معامله
برکسه واقف اولمامقدر و جمیع اوقاتی مستغرق ایلیوب ذکر کرد
و هیچ شغل ازان یار نماند دیمک اولدر که او قاتی بو ذکرک مستغرق
ایلیه یعنی جمیع وقتلرین بو ذکر ایچنده غرق ایده و بیهوده برقیچ
اولمیه الا که ذکر حق اول وقتی احاطه ایلیه و ذکردن خالی اولمیه
بر وقتی اولمیه و هیچ بر شغل و عمل و بر کار و امل حایل اولمیه ذکر
حق و قالمیه یعنی هیچ بر ایش بو ذکره مانع اولمیوب برنه عملده
اولسه ذکر حق اول عمله مقارن اوله چه در رفتن و آمدن
و چه درکفتن و شنیدن و چه در خفتن و خاستن اکر کلمکده
و اکر کتمکده و اکر اشتمکده و اکر یاتمقده و اکر قالقمقده یعنی کیدوب
کلمکده و یورمکده و سوز سویلمکده یعنی سویلمک و سویلنمکده
و دکلیوب اشتمک و یاتوب قالقمقده اول ذکردن آیقومیه
یعنی یورکن و اوتورکن و یاتوب قالقرکن و خلق ایله سویلشورکن

و اهل و عیال ایله سویلشورکن قلبی نفی و اثبات وجهی اوزره ذکر ایدوب
حضرت مذکوردن بر لحظه غافل اولمیه صاحب الرسالة نک بیت
یارم همه جا با همه کس در همه کار میدار نهفته چشم دل جانب یار شرح
دیدوکی بو مضموندر و بو بابده تاج النسا حضرت رابعهٔ عدویه نک
قدس الله روحها انی جعلتک فی الفؤاد محدثی و ابحت جسمی لمن اراد جلوسی
دیدوکی که معناسی ای بنم محبوب و مطلوبم تحقیقا بن سنی قلبم ایچنده
محدثم و مصاحبم قلدم یعنی قلبمده سنی تمکین ایدوب علی الدوام
سنی ذکر ایدرم و قلبی هر آنده سکا عرض ایدرم و مکالمه و معامله
سنکله ایدرم و جسمم ایله اوتوروب مصاحب اولمق طلب ایلیه
مباح ایلدم یعنی ظاهرم انکله و باطنم سنکله در دیمکدر که بو ذکر اولنان
معنادر که خلق ایله اشتغال ذکر حقه مشغول اولمغه مانع اولمیه معلوم
اولمقدر که دوام توجه و دفع غفلت ایله یا یمانیه اوزره اوله
مراد نظم یار بهر لحظه در تو نظر میکند چون تو ازو غافلی گذر میکند
مضمونیجه که معناسی دیمکدر که یار وفادار و محبوب عنایت کار
لیل و نهار او زرکده حاضر و نظر مرحمتله سکا ناظر در اما چون سن
انک غیری ایله مشغول اولوب ایدن و آنک حضورندن غافل سن
اول نظر سندن کچوب بر متوجه و قلبی آگاه اوزرینه واقع اولور

حق تعالى حضرتلرينك ان لربكم في ايام دهركم نفحات الا فتعرضوا لها
فحواسنجه كه معناسي تحقيقا رب العالمين اولان حق تعالى حضرتلري ايچون دهركز
آياملرنده يعني زمانه دهركزده كونلرده نفحات وفيوض رحمت وهبايم
عنايتي واردر امدي آگاه اولك اول نفحاته ايچون تعرض ايلك
يعني غافل اولمك سبب حاضر ومستعد اولك ديمكدر حرآن حرز مانده
فيض عنايتي ونظر رحمتي نزول ايتدكده غافل اولمايسي واول
نظر اكسيرامزدن محروم اولمايسز ديمكدر نظم
بكه چشم زندن غافل اول ماه نباشم ترسم كه نگاهي كند آگاه نباشم
ديو بيورمشلر يعني بر كوز يوموب آچنجه اول ماه تابان حضرتلرندن
غافل اولمزم ديو كيدرم قورقارم بكا بر نظر ايده ده بن آگاه
اولميم في الحقيقة بو بندن زياده خسران وبو بندن زياده
وايلر وحرمان اولمز كه سنك محبوب ومطلوبك توجه ايدوب
سكا نظر ايليه وسنك ايله بر آشنالق ولطف واحسان معامله سن
ايتمك دليه حال بوكه سن غافل اوله سن اكا قلبك بانده
آغر ييره اوله اللهم حافظنا من الغفلة بيت بلى جذبه حق انا گاه آيد
ولي بر دل آگاه آيد يعني اول نظر وعنايت دخي رحمت اثري
اولان جذبه حق كه جذبة من جذبات الرحمن توازي عمل الثقلين يعني

مطلب

حق تعالينك جذباتندن بر جذبه شعشعه سي يعني انس وجنك اعمال
حسنه سنه برابر اولور يعني انس وجن افرادي ايلدكي عمل خيرك
نتيجه سين ديو بو وصف اولنمشدر ناكاه واكثريا كلور اما
طلبجك آگاه ومتنبه اولان قلبه ودينه كلور اما غفلته كلمز دبدكز
اوندره بر قلبده متنبه ودجناب حقه توجه اوله اول سعادته مظهر
اولماز اول جذبه دبدكلري دركاه عزته نسبته واكا تعلق ايلمه
توجه ايليه يعني حق تعالى حضرتلرنك دست قبولي جذبه دكرت
عمل وقدرت مجاهده سي بونكلك خلوتخانه وصالته چكه سندن
جبار تدر وانك اثري اولدركه بويله وصلت آشام جانه واصل
اولدقده عقل معاش مغلوب اولمغله بيخود اولوب وجام محبت ايله
مست ومدهوش اولوب بيخود اولوب نسبته تعبيري ممكن
اولميان لطائف منكشف اولور بيرا انده اندقي ذوق هيچ
بر لذته بكزمز وانده مشاهده ايلدكي حالت بر حالته بكزمز
كويا كه جنت لذتلرندن بر لذت معنوي وروحاني حالتلرندن
بر حالتدر بس عولي الحقيقة بوندن بيوك نعمت اولمز كه اول حالت
دايمي قاليدي لكن اول حال اوزره اولي قرص سبب بو عالمه كوزلر
اوليالي بوجه اوزره عقلده وحلله وجودده بر فتور كلور

[illegible]

حالت مسترة اولوب ملکه اولمیجق عقلا رسوخ کلوب معلوم اولمز
واول حالت عجبنده مشاهده ایلدوکی اذواقی مع کمال التحقیق
مشاهده اولوب صفای دایم اوزره اولور حتی جامه وغه جملة
طالبینی بودولتدن حصه دار ایلمیه امرها جبار سالک بو تندن حکره
ایدرکر واکر بواسطه بعض اشتغال دربی تکرار فتوری واقع
شود می باید که جشم دل ان باشد وبالکلیه ازان غافل نکردد
یعنی اکر بعض اشتغال دنیویه سببیله کلمهٔ طیبه نک بو وجهله
تکرارنده بر فتور دربستکک واقع اولوب دوام اوزره تکراره
اول اشتغال مانع اولمیه کرکدرکه اول اشتغال ارکسنده بینه کوکل
کوزی اول ذکره ودوکتنده حضرت مذکوره اولوب ملتفت ایله
کنده ولی اول اشتغال ومعاطه دروب مطلوبدن بالکلیه غافل
اولمیه مصراع میدار نهفته چشم دلرا جانب یار دیدوکی اشبو
معنادر واکر بیش ازین در تکرار این کلمه مبالغه بیشتر کند
امیدست که برکت آن بتمام شب برسد واکر ذاکر طلوع صبحدن
مقدم کو وقت فیض رحمت ودرکاه افاضه بر کتندر بو کلمهٔ
طیبه تکرارنده مبالغه زیاده ایلمیه میدر که اول کیجه آخرنده
اولان ذکرک برکتی بتون کیجه یه ارتشه یعنی کویا که تمام لیلی

ذکر وتوجه ایله احیا التمش اولور اول زمان قلیلده اولان
ذاکرک برکتی تمام کیجه یه سرایت ایلیه ودشنک نسبت کیجه
ربی تکرار مواظبت نماید ودر بعضی اوقات دربی کیفیت بیخودی
وبی شعوری که مقدمه جذبه است حاصل خواهد امد از انکا
دارد وشک وشبهه یوقدر که جون بو کلمهٔ طیبه یی بو وجهله
تکرار اوزره مداومت کوسترمه بعض وقتلرده اول ذاکرک
وجودنه بر بیخودلق وبی شعورلق تعجیل کندو ولی بیرورب عالمدن
خبرداراولماق کیفیتی وسالکه که جذبهٔ حق مقدمه سیدر حاصل
اولماجقدر پس اول بیخودلق نشأه سنی حفظ ایلیه یعنی اول
بیخودلق صفاچون تکرار ذکردن اولمشدر اول تکرار الکی
شک اتمکله اول صفالی ثابت طرتب صعکیه وجون ان
کیفیت روی در نقصان آرد بسر تکرار باز آید جون اول بیخودلق
کیفیتی نقصان توجه ایلیه کرکدرکه کالنه سبب اولان تکراری نیجه
باشدن باشلیه وجون این معنی مرة بعد اخری بحصول
بپیوندد امیدست که وی را ملکه حاصل شود که اگر خواهد ان کیفیت
حال وی باشد اما هرگاه که آید بماند که بر قرینهٔ ان محقق
تواند گشت وجون بو معنی یعنی اول بیخودلق کیفیتی وبی شعورلق

منفصل
شانيه مرة بعد اخرى يعني تكرار اولوب بر بر ارديجه حصول
اوله اميددر كه اكا بر ملكه وقدرت حاصل اوله واول بيخودلق
كيفيتي اگر چه كم بالفعل ايكن ملكي وكلي اولمه اول ملكه سببيله هر زمانكه
اول كيفيتك اولماسني مراد ايدنيه رازاجق توجه ايله انكله
متحقق اولمق ممكن اوله وجس نفس را از مزاج بان وفا
كند كه در يك نفس زدن سه بار يا پنج بار يا هفت بار يا بيان مقدار
كه تواند كلمه را تكرار كند در نفي خواطر وحصول كيفيت بيخودي كار
تمامست ووجدان حلاوت بران مترتب كردد وحبس نفس
خصوصا اگر مزاج اكا وفا ويحمل ايدرسه كه نفس باورمده اوج كره
يا بش يا خود يدي كره ايله وبالجمله نفسك اولمغي اوزره نه قدر
اولورسه مقدار اول كلمۀ طيبه تكرار ايدرسه بو وجهله حبس وتكرارك
نفي خواطره وبيخودلق كيفيتنك حصولنده تمام دخلي اولوب
لذت وحلاوت عظيمه بولمسي اكا مترتب اولور اول وجهله
اوزره حبس نفسله ذكري تكرار ايله عظيم لذت وتمام صفا وحلاوت بولور
طريق دوم توجه ومراقبه است كه معني بيچون وبيچگونه از اسم مبارك الله
مفهوم بيخودلي بواسطه عربي وعبري وفارسي وغيران ملاحظه كنند الحق
طريق توجه ومراقبه طريقيدر وبو توجه ومراقبه ديدوكمز بونلرن عبارتدر كه

سو كلمۀ الله اسم مباركندن مفهوم اولنان معناي بيچون وبيچگونه يعني نه نسنه در
ونه كونه ونه در اولوكلمه معناي حاصل اولور الماحصل الكلام اسم مباركيلا
اتكانن مسماي عربيلا وعبريا وفارسي وبونلرك غيري لفظ وعبارت
ملاحظه سي اولمدن ملاحظه ايليه وبالجمله توجه ومراقبه اولدر كه
الله اسمنك معناي حقيقي مسماسي اولوب نه كيفيت وكيفيتي معلوم اولمين
ذات عظيم الشاندن تفكر وملاحظه ايليه اول وجهله اوزره كه اول ذات
كريمي اسماعدن برلسان والفاظدن بر لفظ ايله تعبير اتمدوب مجرد
بر معني سـ ه ده وبرنوز سببا ص ف ملاحظه ايليه كه اول ذات
نه ده در ونه در بو دره يكدن منزهدر وان معني بانكه ذات
جميع مدركات ودوري توجه قلب صنوبري كردد واول ملاحظه
ايلدوكي معناي يعني الله اسمي نيندن مفهوم اولان معناي
بيچون وبيچگونه يعني انك ملاحظه سي حفظ ايدوب
واصلا خاطره برن چوقه صوب جميع قوي ومدركايله يعني اشيايي
انلر ايله ادراك ايدوب بيلدوكي قوتلر يعني سامعه وباصره و
ساير جوارحي ايله صنوبري الشكل اولان قلبنه توجه ايليه يعني
كوزي وقولاغي وساير اعضاء مدركه سي آخر برده اوليوب
كلي ايله ملاحظه ايلدوكي معنايه قلبنه متوجه اوله تاكه اول معني

جلبنده متمكن اوله و درين مداومت نمايد و در نگاه داشتن آن
متكلف گردد تا آن زمانكه كلفت از ميان برخيزد ودخى بو رابطه و
توجه و مداومت گوستره و اول معناى عظيم فكرينك حفظنده تكلف
ايليه يعنى خاطردن اخراج ايتمامكده كوجه ايدوب زحمت و كلفت ايله
حفظيه اول زمانه دك كه كلفت يعنى اول زحمت و مشقت اورتادن
قالقوب بلا تكلف اوله يعنى قلبندن جقميه و اولو دلى حبس اولنميه
بلكه اوز تمامنه قصد ايلسه دخى قادر اولميه مثلا بركسنه غايت ايله
تشنه اولسه و اول تشنه لكن اوز نفس عطش ايدوب تمكن اولدوغى
كبى و چون اين معنى پيش از تصرف جذبه در وجود سالك تعذرى
تمام وارد دخى شايد كه معنى مقصود را بصورت نور عالم بسيط و محيط
جميع موجودات على وجهين در برابر بصر بايد دارد و با جميع قوى و
مدارك متوجه قلب صنوبرى گردد ودخى چون اول معناى شريفى
اول وجه اوزره ملاحظه و اول ملاحظه ايله قلبه توجه و آنى
بلا زحمت و كلفت ملاحظه صعب اولوب وجودنده بر جذبه
القيه تصرف حاصل اولمقدن اول تعذر تمام طورى يعنى غايت
مشكل و متعذر در زيرا مطلوب اولان معنى چون صورت و كيفيتدن
منزه در اكا ملاحظه ايله بيل بولوب متوجه اولمق قبل حصول

الجذ

الجذبه غايت مشكلدر اگر اول معناى مقصودى بر بسيط يعنى نور كذلك
و مستعد رتن صاحب رضنا و عالم وحدنه منسوب اولان يعنى وجوده كلمش
و دخى هنوز وجوده كلمش آنها علم حقده ثابت اولان جميع موجوداتى
محيط و جامع بر نور بسيطه ايكدرى اوكينه طوتوب چشم بصر ايله اكا
نظر ايليه و دخى اول بصر بصيرت ايله منظور اولان نور بسيطه ملاحظه ايله
جميع قواسى و محل ادراك اولان حواس و جوارح جمله قلب صنوبرينه
متوجه اوله تا از آن زمان كه آن صورت از ميان برخيزد و مقصود
بر آن مترتب گردد و معنى مقصودى بر نور بسيط محيط صورتيله
ملاحظه ايتمك اوكرنمك اولا كه اول صورت دخى ارادن قالقوب
حقيقت منكشف اولا مقصود اولان معنى جديد و كرد اولمز كه
سالكك وجودى و ادراكى ملاحظه سى صحيح قالميوب اول نور
بسيط تصور ايلديكى معنى اصل حق ايليه والله اعلم واحكم
طريق سوم رابطه است به پير پرورد كه بمقام مشاهده
رسيده باشد و بتجليات ذاتيه متحقق گشته ديدار وى مصداق
هم الذين اذا رأوا ذكر الله فايده ذكر دهد اوچنجى طريق
پير ... رابطه طريقيدر يعنى بر پير راشد مرشد شده مربيه
دير و پيش بولشن بر پيره علاقه طريقيدر كه اول پير مشاهده

هذا الامر سهل وفيه حين انه صعب لا تحقق بتسلم انشاء الله

مقامنه ایرشمش اولا تجلیات ذاتیه ایله متحقق اولمش اولا الرؤیة
اینما تولوا فثم وجه الله خطابنی تحقیق ایتمش ودخی هر جانبه توجه
ایلسه وجه کریم وذات عظیم حق ما رایت شیئا الا رایت الله تعالی
مضمونی قامزدن شاهد قلمش اولا وحق تعالی کندی ذاتیله
انده تجلی ایدوب حقیقتی کشف اتمکله سعادتنه یتشمش اوله بونکا
کبی عزیزک وجودی اعز من الکبریت الاحمر در دیدار یعنی
جمال شاهده سی هم الذین اذا رأوا ذکر الله فحوای معناسنجه
کرمعنی اولیا شول اولو طائفه در که انلر کورلدوکی زمانده
الله تبارک وتعالی ذکر اولنوب یاد اولنور دیکلدر ذکر الله فایده سی
یودر یعنی برکشی ذکر الله ایله نه قدر فایده بولورسه انلرک کورمک
ومجلسلرنده حاضر اولوب حق ایله اول قدر فایده بولور دیو نکته
تفصیلی بودر که ذکر لغتده اکثر معناسنه در پس ذکر الله دیمک
الله تعالی حضرتنی اکثر دیکدر اکثر اصلده کوکلده چوق رکه
دیر لغایت لسانک کوکلک ترجمانی اولدوغی ایله لسانله
مذکور کسنه وبعض وجهنده سویلکه ذکر دیشلدر پس چون
ذکر یاد اتمک واکثر معناسنه در پس اولیا وصفنده
انلر شول طائفه در که کورلدکلری زمانده الله تعالی ذکر اولنور

دیلر

ودیمک یعنی برکسه انلرک یوزینی کورسه نظری انکا تعلق اندوکی ساعتده
حق تعالی حضرتنی تجلیسی ایله یاد ایدر دیمکدر بونک سری بودر که
اولیاء الله تجلی ذاتنه مظهر اولوب اخلاق الهیه وصفات ربانیه
انلرک ذاتلرنده ظهور اتمشدر بلکی تجلی ذات انلرک کلیت ایله
محو ایدوب وانلرک وجودندن اثر قالیوب انلردن حضرت ظاهر
اولور محض تصرف حق اولمشدر پس اولیایی کورن انلرک
تخلقوا باخلاق الله معنوبله تحقیقی وانلردن ظهور ایدن
تصرفات حقی مشاهده ایلدیکی فی الحال ذات حضرت باری
ذکر اتمک ویاد ایلمک عرزر بو تحقیقدن ظاهر اولدیکه چون انلرک
دیدارلری حق سبحانه وتعالی حضرتنک ذکرینه سبب اولور پس انلرک
مجلسنده اولنوب انلرک دیدارینه نظر اتمک علی وجه الاتم علم
ومحبت اولیلدوکی بو موجب جلب و الله عز وجل محبت مذکور
واحد دخی بیه اول طائفه نک وصفنده هم جلساء الله قولی
موجبنجه یعنی انلر الله تعالی حضرتنک جلیسلری ومصاحبلری در دیمکدر
اوزره انلرک کبی عزیزک صحبتی انلرک تعلیمه حضرت مذکور صحبتنک
ثمره سی و در رنته کم من اراد ان یجلس مع الله فلیجلس مع اهل
التصوف دینلمشدر یعنی شول کسه که الله تعالی ایله صحبت دیلیه

وفي هذا الامر كلمة الفاعلة ان تقيد فيه

اوله‌كه اهل تصوف ايله صحبت ايليسون كه ديمشلردر بيت
مردان خدا خدا نباشند ليكن ز خدا جدا نباشند يعني خدادن آيري يعني
اولياء الله حاشا خدا اولمق بو قدر بر يرده بونلرك وجود حق تعالى
حضرتلرينك وجودي واجب بونلر حادث اول قديم بونلر مقيد اول
باقيدر اما خدادن دخي آيرو دكللردر ديمشلردر پس اكر حق
الله تعالى ايله كيف صاحب اولنلره مصاحب اولان
بالواسطه حق تعالى حضرتلرينه كيف مصاحب اولورلر نته كم
حديث قدسي‌ده انا جليس من ذكرني وارد اولمشدر يعني
حق سبحانه وتعالى بيورر كه بني ذكر ايلين عبدك بن جليسيم حتى
انلكه دايم بيله اولان مصاحبيم بو معززدر كه اولياء الله كي
سبحانه وتعالى حضرتلرينه كما ينبغي ذكر ايدن انلردر بلكه انلرك
وجودي عين ذكر اولمشدر پس بو حديث شريف مقتضاسنجه
حق تعالى انلرك جليسي اولور و بونلر ايله جليس اولور واسطه ايله
جانب حقه جليس اولورلر پس انلرك صحبتي حضرت مذكورك
صحبتي اولمش اولور ديدوكلرينك توجهي بودر حق سبحانه وتعالى اعظم
شانه جلوسدن ومجالسدن وجليسي اولمقدن منزه
ومجتنبدر ومصاحب دائم صحبت اولمقدن متعالي در

مقصود

مقصود مراقبه اوزره اولمق سالكك ان تعبد الله كأنك تراه مضمونجه
اوزره كندي مصاحبني كوربكي حق سبحانه وتعالى حضرتلريني كوريا كه
كوربكي حالتده وشهود ايله بيلوب دعك اولور وانا ما للتراب ورب الارباب
مفهومنجه تراب قنده رب الارباب قنده والله تعالى اعلم پس
چون بعد دولت ديدار وصحبت بيني عزيزي دست دهد واثر
از او در خود بيايد چندانكه بتواند از نكاه دارد پس چون
بركسه يه بو نوع عزيزك ديداري وصحبتي دولتي ال ويره دخي
اول صحبتك اثرين كندوده بوله قادر اولدقجه اول حاصل
اولان اثري محافظه ايليسون يعني انك صحبته ملازمت
ومداومت ايله كندوده بولدوغي اثر وجذبه ورقت قلب
وذوق وشوق حفظ ايليسون خلاف جنسدن اجتناب واتمام
ذكر حضور واكر غيبته اولسه عزيزه توجه ايله وقلبني انلرك
قلب مقابلنه وصورت خياله ربط وتوجه ايله وعلى الدوام
نيازي تمام ايله تا كه استعداد اولسا اول كاليله اندن جهت
طلب ايتكله زيرا كه شويله كه بو ذكر اولنان اسباب وجود اولان
اول اثر ثابت ومحفوظ وباقي اولور واكر دران قصوري واقع
شود بازه بصحبت وي مراجعت نمايد تا بر كه وي آن معني براو

اولاردو ذاكر اول صحبت دولتيله تحصيل اولنان اثردن بر فتور يعني
ضعف ونقصان واقع اولسه كرو اول عزيزك صحبتنه مراجعت كوستره
مجلسنه ملازمت ايليه تاكه اول صاحب سعادتك صحبتي بركتيله نه
اولمش يعني سابقا حاصل اولان اثر جذبه ومعنا قلب سالكده
برنصلا وهمچنين مرة بعد اخرى تا آن زمان كيفيت ملكه دكا
كردد كذلك بو خصوص مرة بعد اخرى تكرار ايليه يعني عزيزك
صحبتدن مفارقت ايلدكده اول اثر وكيفيت جذبه يه بر فتور
ونقصان واقع اولسه ديني يه صحبته مراجعت وينه فتور واقع
اولسه ينه مراجعت وصحبته مداومت ايليه اول زمانه دك كه
اول كيفيت واثر انكا ملكه اولوب هر زمان اكنه وضبط
وتصرفنده اوله واكر جنانكه آن عزيز غايب باشد صورت ويرا
در خيال آرد بجميع قواى ظاهر وباطن متوجه قلب صنوبرى
كردد واكر شويله كه اول عزيز نظردن غايب اولا انكه صورت
وشكلنى خيالنده طوتوب قواى ظاهرى وباطنى ايله يعني درد
ويركى اولان حواس وجوارحى باطنى وحاشيه اوله
اولان صورتله قلب صنوبريه متوجه اوله اول عزيزك
صورت خيالنى قلبه توجيه ايليه وهر خاطره كه در آيد نفي بنمايد تا

ديروشندن كه

وغيت

وغيت وبيخودي بار دي نمايد وتكرار اين معامله ملكه كردد
وبو اثناده هر خاطره كه قلوب قلبنه داخل اولسه آني نفي ورد
ايده تاكه اول بيخودلق وكندودن غايب اولمق كيفيتي
وجذبه اثرى يوز كوستره وفي تكرار اعمال بو معامله ملكه
اولوب اندن متمكن اوليه وصحيح طريق ازان اقرب نيست
ومنزل مقصوده وصول ايچون اشبو رابطه طريقندن اقرب
طريق يوقدر شويلكه پير اولكان عزيز مرشد كامل وشيخ مكمل
اولوب كاه كاه عزيزدن استفاضه واجابتنا افاضه يه قادر
بسيار باشد كه چون قابليت آن باشد كه پير در روى التوقف
كند در اول صحبت ويرا بمرتبه مشاهده رسند چوق اولور كه
پيروده انكا قابليت اولور سه كه پيران نه تصرف ايليه اول
صحبتده يعني اول كوردشده آنى مشاهده مرتبه سنه ايرشدر له
يعني شويلكه مريد تايب اولوب لوث ذنوبدن طاهر وصلاح
حالى ظاهر اولوب لوح دلى نقوش خواطردن وآينه قلبي
زنكار افكاردن صيقل تابناك اوله خصوصا كه حضرت پيره طلب اوله
توجهى غالب وآندن حصول فيضه طالب اوله صحبت اولى ده
انى مشاهده مرتبه سنه كه مراتبك اعلى واجلى ومقاماتك اتم

مطلب

دالکلی و ایصال ایتمک اولور حکایت پیر و عزیزم قطب الخلایق
و قدوة اصحاب الطرایق حضرت خواجه احمد الصادق النقشبندی
قدس سره لفظ شریفلرندن مسموعدر که کبار نقشبندیه دن
بر عزیزک خانه سنه بر قاچ مهمان عزیزلر کلورلر چون بو طایفه نک
سنت حسنه و عادت مستحسنه سیدر که خانه لرینه بر مهمان کلسه
البته انکا اولکنه خیر الطعام ماحضر بو طعام ویا میوه قسمندن
بر نسنه کتوررلر پس صاحب مهمان اولان عزیز خدمت اوزره
اولان درویشنه نظر ایدوب اشارت ایدر که ماحضر کتوره درویش
چون مطبخ و کلارکه هر کوشه سنی تجسس ایدر کورر که بیتشه
کریبان کبی خالی و سینه ازادکان کبی متاع دنیادن تهی
حضرت شیخه اشارت ایدر که ماکولات قسمندن بر نسنه و حلویاتدن
جنسندن مقدار ذره دخی یوقدر پس اکرام صنعنده متحیر
صورتنده شیخک یانینه بر ملک صددنده ایکن طشره ده
حلوا فروش بر غلام هندی حلوا دیو ندا و حلوانک
وصفنده بر خروش ادا ایدر حضرت شیخ فی جیب و کیسه ده راقچه
یوغیکن درویشه اشارت ایدر حلوایی صاتقون الوب
طبله سیله مهمانلره کتوررلر بو درویش فی حلوا فروشه

کلوب

کلوب کل دیو دعوت ایدیجک غلام هندی ایچرو داخل اولوب حضرت
شیخه کوریجک طبله اوکینه قیوب حضرت عزیزه بزدن نیاز ایله در
بیورکه بو سوبلیدی و طبله خالی اولنجه صبر ایتمک لازم اولمغین
بر کوشه ده طوررکن حضرت شیخک قلب شریفلرینه بو داعیه کلدی
پس مهمانلر حلوایی یبوب کدجه غلام ایدر که یا غلام بزدن
نه مقصودک وارسه سویله عند الله رد اولنمز دیر غلام ایدر که
ای عزیز مرادم بودر که اشبو آنده صورة و سیرة ذاتکا و
معناً تماما کی وما کاسنک تعینک و شکلک اولام شویله که فاتحم
سنک ذاتکده بر وجه مغایرا اولمیه حضرت شیخ ایتدی که یا غلام
بو بزدن عظیم بر نسنه طلب ایلدک بو حالته حوصله استعداد وبزده
تحمل نه قدر غلام ایدر که سلطانا بنکا هر نه مرادک وارسه
سویله رد اولنمز دیو وعده بیوردکز مکرکه وعده کزده
تعددکز و بنم بو بزدن عزیزا مقصودم بودر که اینده صورتم سنک
صورتک و سیرتم سنک سیرتک کبی اولوب جمیع کمالاتک بنده
ظهور بولمیه پس شیخ انا لله وانا الیه راجعون دیوب غلام
هندیک الینه یاپشدی و کسیله خانه خاصه سنه کردی و ایچروده
بر آن توجه ایدوب اکلندی بعده اول غلامک الینه یاپشوب

ملشره چقدی حاضر اولنلر کورر لرکه بحره دن ایکی شخص چقدی که
ایکیسی دخی صورت دہیئتده وسیرت وصفتده بو بریندن فرق
اولنمز شویله که شیخ فنعنی وغلام فقعنی وغلام فقعنیسی ایدی وکیکا ظاهر دکل
پس غلام هندی بو قدر کمالاتک وبو نجه تجلیاتک تحمله قادر
اولمیجق اوچ کون بو حال اوزره متحیر اولوب بعده رحمت حقه
واصل اولور اوشده مریده صدق طلب حسن اولوب
اولوب پیر دخی واصل متصرف کامل اولمیجق قدرت حقله
بو مرتبه لره قادر اولور ایمش والله تعالی اعلم صاحب رساله ایرار
که در چون دریافت صحبت چنین عزیزی دین روزکار اعز
من الکبریت الاحمر است پس سعی باید که به یکی از ان طریق مذکور
اشتغال نماید یعنی چون وصحبی ذکر اولنان پیر عزیزکه صاحب
سعادتک مصاحبتی بولنمق بو عصرده کبریت احمردن ییحی جوهر
کیمیادن عزیزکدر پس کرکدرکه ذکر اولنان اوچ طریقک
برسیله که طریق ذکر وطریق مراقبه در اشتغال کوسترة
واز بیان این طریق ثلثه معلوم شد که توجه بقلب صنوبری
که در عرف این طایفه انرا وقوف قلبی خوانند در جمیع
اوقات ضروریست دخی اشبو اوچ طریقک بیاننده فنعلم

اولورکه قلب صنوبری یه توجه که بو طایفه علیه نقشبندیه عرف
واصطلاحلرنده انکا وقوف قلبی دیرلر جمیع اوقاتده ضروریدر
یعنی مطالعه اگر ذکرده واگر مراقبه واگر رابطه ده بالضروریه
لازمدر مثلا حالت ذکرده معنای نفی واثبات ایله حال
مراقبه ده اسم شریف اللهدن مفهوم اولان معنا ایله ورابطه ده
صورت وخیال پیر ایله توجه ضرورت لازمدر وبو توجه
حضرات خواجکان قدس سرهم وقوف قلبی بو اصطلاح
اتمشلر در قلبه منسوب وقوف واطلاع معناسنه یعنی اول
اوچ طریقده قلب صنوبری یه توجه ایلمکدن حضرت مذکوره
بعقوف حاصل اولمق یا خود سالکک اول توجهله بر آن
در نفس قلبی غافل قومیوب انکله الذن الکاه وجرد اولوق
دیمک اولور وحضرت خواجه قدس سره اعتبار لوازمدن
شمرده اند دخی حضرت خواجکان خواجه بهاء الدین النقشبند
قدس سره اول وقوف قلبی لوازم طریقتدن عدایدرلر ایمش
دن اسرار الحضرت المولویه دخی صاحب المثنوی اولان
حضرت مولوینک اسرار معنوی اولان کلامنده در شویت
که بیورمشلردر نظم مانند مرغ باش کهان بر بیضه دل پیدا کر بیضه دل

زيادت ميسّر ودوق وفهمدر بيكلدزاي سالك طريق واي طالب حق
وتحقيق بر نفس قلبكدن غافل اولمه شول مرغ كبي كه يا وردسي
چشمه بر آن بيضه سنى ن غافل اوليوب ونكهباني اولوب اكا
نظر ايدر وبالمرغ نظري اندن قطع ايليه بيضه سي فاسد اولور سن دخي
بيضه دلي بجره مثابه سنده اولان قلب صنوبريدن بر نفس غفلت
اوليوب انكا اورزنده پاسبان اول بيله **حكايت** اولنور كه
نقاه كه موه قوشي بيدكلري طير درخشنده اندن كشف كي كه فيلولنه در
بر دكمنه كوزلرين دكوب يورسى چيچه اكا نظر ايدر دشويله كه
بر آن كوزين آيره بيرده فاسد اولور كذلك سن دخي اي سالك
بصر بصيرتي بيضه قلبه ديكبه نتيجه دبركه اندن غافل اولميوب
محافظه ايله كه مرغ عشق بيرده سندن يوريا چقاركي بيرده شكلزه
اولان قلب صنوبريدن سكا بر سلكه ودوق وصفا حضوران
دنشاد اولمق ظهور ايليه يعني ذكر حالنده صفاي لا اله الا الله ايله
ومراقبه زمانند معني ومستي يا اسم الله ايله ورابطه حالنده خيال
صورت بير ايله قلب توجه ندن اولكه تا كه اول قلبدن سكا بر جذبه
دبجوزلق دمستلك بكسنك ايچنده مشاهده ذوق ولذتي
واول لذت ارسهنده سكا سرور دايم وصفاي مطلق قايم حاصل

اوله

٣٢

اوله و ايضا منها بنه كذلك اسرار حضرت مولويدندر اشبو بيت كه بيوز
بيت رهبر ودل نشين كان دلبر خوكاهي ¤ وقتي سحري ايدر با ناجم
يعني اي طالب طلب واي سالك راه محبوب بيا نمره كزمه
ومقصودي محل وبيان مره سزمه كه اول محبوب حقيقي كا دوكي
ارضي ولا سمائي ولكن يسعني قلب عبدي المؤمن فحواسنجه يعني
حق سبحانه وتعالى حديث قدسي سنده بيور ديغي شول عظيم الخلق
وصحيح الايمانه ولاني بيرلره وكوكلره بكا حق سبحانه مكان اولمق
وصحي اوزره اوليه ده كه بن جمله موجودات وتمام مكونات
محيط اولوب عظمتم ايله بن سموات وارضه وعرش وكرسيه
صغارنم ولكن مومنين قولمك قلبي بني الدى كه بو قدر عظمتم ايله
اندن صغارنم ديو بيورديغي اوزره قلب المؤمن بيت الله و
قلب المؤمن عرش الله الاعظم مصمونلره **مصراع**
دل عرش اعظم است خدارا با تفاق ¤ ديلدوكي اوزره خرقكا
وضيعه سياه صنوبر شوره اولان قلب صنوبري كه حقيقت
قلبك مغز تدر كبي كه حق سبحانه وتعالى حضر تنك مستقري ومستقردر
بيت درون خانه دل را زغير دوست خالي كن
كه سلطان در درون ناي بايد خيل وحشم بيرون منهز نجه

وقف علی الامیر الکبیر عزت

يعنى كوكل خلوتخانه سنك اچره وسى دوست عزيزدن كا ايلر زير
سلطان اچره ده دخيل دخشم طشره ده اولمق كركدر دينلدكه
اول سلطان السلاطين دركه اكا محبوب حقيقى ديدلر خرگاهى بو
اطلاق المشلردر دخيل دخشم ديدوكى شول عكنادر كه اتلو
عبره دكسلو ديشلردر وباطله بو قول اوزره شولكه كمسه
خيل دخشمى خلوتخانهٔ قلبيدن طشره سوره حاصة اول كه اول
ايچون حالى دخلوت ايده كى البته اول محبوب خرگاهى اول محل
المعنى اكا توجه ايتمك ديدكى بلاكيف منزل ايدنمكدر اولمز
امدى اول مسوره هيئت خرگاه ومجرد منزلگاه اولان خانهٔ
قلبكك قپوسنه وارب او بوزر يعنى اول بيت الله قپوسنده
عاكف ومقيم ووقوف قلبى معناسنه واقف اولوب طوركه
اول دلبر خرگاهى بو وقت فيوض الهيه اولان وقت سحردركه
هل من سائل فاعطى سؤاله يعنى بر كمسنه سؤال ورجا ايدركمسه
واريدركه بن آنك مسؤلنى اعطا ايدرم ديو فضل ورحمى
ولطف وعنايتى ايله جماعته قريب زمانيدر اول خلوتخانه‌يه
توجه واقبال ايدر ويا خود نيم شبى يعنى نصف الليل زماننده
كه اول زمانده عالم اغياردن خالى ودیدهٔ اهل غفلت

مطلع
ای خوش آن ... وصال ...
[illegible]

مر وبا بو كبى ... نوالدين
ور ... عالم ... نسيم ...

مطلب
النفوة العاقلة وهى قوة روحانية
المستعملة للتفكر وهى
عن حالة الحس الى الحس لوامع
بالنور القدسى و الثعه المنكره
مع تواره الثعه حيا بالتنور
وهى قوة جسمانية تنقبض
المكاشفة عن المعانى الغيبية

حوا

خواب سلوت ايدرحالى اولوب دوست دوستيله ملاقات وبار
مساوات ايدوب كام آلاجق وقت ومقصوده واصل اولاجق
ساعتدر ديو جواب ايلديكسى توقير واجلال والله تعالى اعلم اول
بيتك قائلى حضرت مولانا جامى قدس سره بلخى الاصل
اولوب بلخ وبخارا وسمرقند عسكرنك اصحاب حسنى التربيا
خيمه وخرگاهله جوانشين اولدوقلرى الطرف بجانيه ادلبر خرگاهى
ديو تعبير ايتمشلردر اما محبوب حقيقى حضرتنه دلبر خرگاهى ديدكلرى
اولدركه خرگاه وچشنده مجرد وطى الشكل اولان قلب صنوبرى يه اقبالى ايله
علاقه وكسامحى وارآنده اولان سر الهى انك محل تجليسى اولدوغى
سببيله دير والله تعالى اعلم خلاصه كلام بودركه صاحب ارشادانك
حضرت مولانايه اسناد ايدوب كتورديكى ايكى بيت كه فهم وادراك
مقدارنجه معنالركه شرح وبيان اولندى مشايخ نقشبنديه نك
وقوف قلبى ديو تعبير ايتديكلرى معنايه اشارتدر كه سالك گرك
ذكرده واكر مراقبه واكر رابطه طرفنده قلب صنوبرى يه توجه ايتمك لازمدر
ويايدكلرى معنوى تزن عبارتدر معلوم اولا كه بو طريقه مستقيمه
اينته ده اعتبار اولنور اوچ نسنه وقوف وارد ربيرنه وقوف
قلبى ايكنجيسى وقوف زمانى وبرنه وقوف عددى در واصحاب ارشادك

مطلب

مطلب

و وقوف قلبی اثناء کلامده ذکر ایدوب فکر و واقف دورباطه
قلب صنوبری یه توجه ایدوکی بیان و بو طریقه اخص بونده
لوازم ضروریه دن ایدوکی عیان ایدوکن صکره و جمله
وقوف زمانی و عددی دخی اجمالا ذکر ایدوب
ایدرکه واما وقوف زمانی عبارتست از محاسبه اوقاتست که متوقف
می کندد و یا مجیب یعنی بو مقاله عالیه مصطلحات قره و وقوف
زمانی عبارتدر که معناسی زمانه منسوب اولان وقوف یعنی سالک
کندو وقت و حالی محالله واقف و مطلع اولمق و دیمک اولوب
اوقات عمر اصحال احوالنی جمع و اوقات عمرالا یعنی عمرنده وقت ثانی کچیب
کچرمز حضرت جمعیت خاطر و ذکر و فکر حضورت خاطر دیتا فراغ ایله می دوران
ایدرانی محاسبه دن کناید زود و ایچجاین و وقوف عددی که ملاحظه
عدد ذکر است که تجربه ده ها لازم بیت دخی کذلک وقوف
عددی اکر عدد ذکر ملاحظه ایتمکدر که نتیجه دن زیاده حضوری
یعنی ذکر مقصود اولاشر کیفیت ایچه کره دیمکدر یا بشنی کره
دیمک ایلمک یایدی کره دیمک ایلدی نظام اولوبلری ملاحظه ایلمک
عبارتدر حتی و انسند بها ندن اولمیوب و وقوف قلبی کبی
ضروریاتدن دکلدر صاحب رشحات آن برایکی وقوف لازم دکلدر

کیو

دیرعکی یعنی وقوف قلبی ضروریه دکل دیکده ما ماکر وقوف زمانی
واکر وقوف عددی بور جمعیت خاطره و حصول نتیجه ایچون زیاده
اهتمامده کلی مدخلی وارددر ولی شاید که در اثنای بعضی از بس
طرق عالیه انوار واقعات روی نمودن کیرد می باید از آن اعراض
نمود مقصود حقیقی اشتغال نماید و جایز در که بواسطه طرفیک
رسیل اشتغال از اسنده و اشناسند بعضی انوار و واقعه را
ظهور ایدوب بونی کوسترکه باشلیه پس کرکدرکه اول ظهوریه
انلرکشف صورتنده اولان واقعه لردن اعراض ایدوب بوز چویره
وانلره اعتبار ایتمیوب مقصود حقیقی تحصیله اشتغال کوستره یعنی
اصحاب حقیقتک ظهوری حصوله سعی ایلیه وانلرکبی کشف وانوار
نمود و مشاهده سندن حاصل اولان صفا ایله مسرور اولمیوب
اصل مقصودی ذکر و فکر و در سخنان ان حضرت است قدس سره
که واقعه علامه قبول طاعتست پس از واقعه حاصل نیست دخی
اول حضرتک یعنی خواجه بهاء الدین نقشبندی قدس سره حضرتک
کلمات طیبه سندندرکه واقعه علامات قبول طاعتدر یعنی کوریکی واقعه
کورمک ایلدوکی طاعت و عباداتک عندالله مقبول اولدیغنه
وکذلک فتح کورمک طاعته دلالت ایدر سالکه لازم اولان

مطلب

عبادت و عبودیتدر قبول و عدم قبول ایله الحق تقیید لازم دکلدر کنه عبودیه
لازم اولان عبودیتدر مصراع نا قبول و یا قبول اوراچه کار یعنی قبول
و عدم قبول ایله آنکلمه شانی وار دیدوکلری کبی قبول و نا قبول ایله
انکلاشنی بو قدر خصوصا که قبولی مطلع اولیجق وامی حاصل اولور
و عدم قبوله واقف اولسه نومیدی و یأس ظاهر اولور و علی کلا التقدیرین
واقعه دن نفوع حاصل اولمیوب حضرته احتمالی واردر نیجه بو دردن بیت
چو غلام آفتابم همه ز آفتاب کویم نه شبم نه شب پرستم که حدیث خواب کویم
یعنی چونکه آفتاب حقیقی غلامی و بنده سیم دائما آفتابدن بحث ایدرم و سویلرم
یعنی آفتاب سعادتک صبحی کلمبدن نقل و حکایت ایدرم بن نه شب
ظلمانی و نه شب پرست اولمشم که بوم یعنی بر انسه صنی ایم که کیجه لر آز
اولان خواب حدیثی سویلیوب انی تقریرندن حرف و حکایه
ایلیم بندن ذکر وارسه که پیر پروردکارشدر شبه بر پرورد شیخ هدایت
کستر نامه بعض عزیزلرک سرمایه کمال و نتیجه اهتمام و حالکری
اولدرکه بر طالب صادق دل بیدار افتاده یا درکار جیدکی ارشاد
ایدرم صید بر حیله قیلدایدوک دام تزویر ایله بند ایتدکدن صکره
زاویه سنده اولان طلبه خوران و جماعت ذاکرینه آنه بیش قدم
و ناخوش دم اولان تن پرور بی هنر اولمسکه خطاب ایدوب

دردلسی

درویش باد الکه سنی بال و منالی حضرت پیره نثار و ما الکه انلری کنج و
نقشک اودزینه ایثار ایتمیسن بو طریقدن سنی بهره ور اولمز سن
وراه حقدن براثر بولمزسن دیو دردمندانی مغرور و محذوف سهام
شرور ایدوب مال و منالی بشیخه فدا و اهل و عیالی فقر ایله سائل
و کدا ایدر اول شیخ عزیز دخی بو منال اشالی متوطلرون لطائف حیل
و ظرایف عمل ایله جلب اندوکی مالک فضله سندن ذکر اولنان
طلبه خورانک اغزلرینه بر دستخوان و جیب و دامنلرینه بر از کمش پاره
نان القا ایدوب باقیسن مال ایلاالدردیو عالی بناره وبی نظر کونک
و سرایه و منفح و ممسک و مطیب جالمرو ذی قیمت جاریه لر
و باعث حضور و فراغ اولور چفتلکلره و باغلره صرف ایدوب
تماشیق ایله عالم و عیاشیق ایدر و اول بیچاره از مال رفته
دور و مهجور بوم مال ایله رفته کلدوکده کسبندن حلال ایله طلبه بوقدر
زمان تنظیف خلای و هیزم کشی کلخن و سرای ایتدکدن صکره حضرت
عزیزک لطفلرندن نیجه مدت بیل لرن و چفتلکلرنده زراعت و حراثت ایله
بیچوز مان اتعاب جسم و بدن ایتدکده حضرت شیخک قرب خدمتنه سکتانی فرض
و دخول خلوتنه راه رخصت اولمز دیوب آمدمد اول احد تملریز
استخدام ایله او کسکین مجلس عزیزدن بعید و مرتبه زارت ق کشدایله اولور

اول مرتبه بو دکیلی که حریف بو دعوته به دشمر کیبی بوقدر زماندر که
مال و منالدن دور شوا و اهل و عیالدن مهجور اولوب لیل و نهار
زحمتده و جسم و جانم ایله بلاده شغنده جمع هذا بکا بو طریقده
بر فتح باب بوقدر حقده ماندن نتیجه عمر جمع خطب تعلق ایله ملذوذ و
اعدا یلدکی بی دخی شیخ مجلسنده اوتورر مزم خدمتلو یلوب
بر آن حضور ایله طورمزم حسن عمر کارم خسران اولوب سودام سودم
زیان اولمشدر بو بدل ابتدوکی ماله تأسف و ادعا ادعی حاله
تلهف مرتبه لری ایدیجک شیخ حزن و شناس بو معنا احساس ایدر
چیس اول فقیری بر وقت صورفه تامنده اولان رمریه و یولی
دخی اول کلمه به ایصال ایدر ویه عوت نامه اجابت اقرو کم آنی
دخی بکر سوا دخد شده حال ایدر مقصود در کار یار شیخ است
مقصود بودر که بوقدر کار یار انکا سنده اول عزیزک مریدلرینه
تربیت و ارشاد و در دستلرینه نعمت و عنایتی ایله امداد ایده
بر وجه اوزره اولور که بر بوک سکنلری کوندز خدمات شاقه ایله
اتعاب و کیجه لری منع خورد و خواب ایدوب بو شکله صوفیلری
نجیب بر و نجه مجاهدلرده بو نظمه حسن خلق و بر کیمون نمازی و لیله
فریاد و صیاح ریا بنیاد ایتدوررلر پس اول غسترده قراری بو آکور

دخی

دخی علی الصباح عند حی الفلاح فالقوم بیشست وشور صوفیلر اراسنده
بر حال جست وجو ایدوب و قبله به قارشو اوتوروب حضرت شیخ
مهم جماعتی تعلیم سنت عشقی اتمام ایدوب طلوع آفتابه قریب ویکی
و نعاس وتحمل صدرلرده وسواس ایدر ایکن معده جابا فراغ
و یابس مزاج و جفاف دماغدن ناشی بعضی خیالات و واقعه
صورتنده حادث اولوب نفسنده حبیث النفس اولان وجها
تجلی ایدر علی الصبح چون حضرت شیخ حل مشکلات و کشف معضلات
مقامنده اوتورر اول فقیر دخی سایرلری کبی اول تخیل ایلدیکی
واقعه ی بو حضرت شیخه عرض ایدیجک سنده فلان اسما
حکمی ظهور ایتمش و بلخصوص دوزکی کورن افعالنده واقوالنده
و یا افکارنده طریقدن دوشمش و بولکده خطا ایتمش سن
دیو یا فرط سرور ایله آنی مغرور و یا خبر ویرشی ایله القا مشرد ایدر
هکذا و هکذا اما که اول مغرور مغبون دخی بو وادی ورزشی بو فقه شکله
نعمت راه روش ایدر اول جمعی بعض ساده دللری استاددن
کوردوکی کبی شکار و غارت کرکی فنی محکم و استوار ایتمکله مستعد اولور
پس حضرت شیخ بو صوفی فتنی تکمیل و وفا بو طریقی تحصیل ایتدی
دیو الی بر بعضی فقراوان یره خلافتنامه له روان ایدر اول دخی

وارد ومغی پرده بر قناع اتی ناوالی حب ورنجه جاهل نه ساکا مرید ایدوب
مجلسلرنده وگاه کندو کی دکیشتی صبح وگاه کندو اودن عینی شایعی
فتح ایدوب حضرت پیرنده روحاز ونقاب لا قلیه وده بیازلار صور
دیو آنا آنا تحصیل قابل اولان حق اکا اهدا وراز پنهانی احیانا
اکا اعطا ایدر واو لجه دو نکاری بوده جهلیجه کندو الی حاصل بناء
طریقتی خیال خواب وهواسنکی ره بنا صواب اولوب تغیر دخی
نفسنده اصابت پذیر ورؤیا حق تعبیر ایله تغیر اولنه نه ایدی
آنا تعبیری تفسیر بالرأی ومقصود خطام ونیا تحصیله سعی در
مریدک رؤیاسی فی الحقیقه رؤیای حاطر ورشیخک تاویلی تجار ن
مطالعه صاپنه اولسه دخی رشید حال مریدی آنک واقعه‌سندن بلکه
ترقی وتنزلینی رؤیاسی ایله تحقیق قلبی کمال انقطاع ومرتبه ارشاده
تمامی حصولنه دلالت ایدر والله تعالی اعلم غوث الخلایق وجامع
الطرایق پیر وعزیزیم خواجه احمد الفاروقی قدس سره الرایق
حضرتری بیورورلردی که مرشد اولدر که بادی نظرده مریدینک
حالنی جمیعی ضبط ایلسنده واقعه معنی مرشد اولکنده که کندو مرتبه سندن
اولان طالبک یوزینه نظر ایتدکده آنک ترقیسنی وتنزلنی وحظه اشلدوکنی
وترک ایلدوکنی انکا انلنده بازخش وتفصیل ایله بیان اولنمش کبی

اول

اول نظرده معلوم ایدینه که اتقوا من فراسة المؤمن فانه ینظر بنور الله
فحوا سنجه یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری بن امتم مؤمن کاملک
فراستندن حذر ایلک که تحقیق اول مؤمن نظر ایدر و که الله تعالینک
نور ایله نظر ایلر ونور الهی ته نکه طرفه اول ظاهر واخکاره اولوب
انده نسنه حق اولمیسه حال ایله مؤمن کامل نظرینه وارمکه
کونوز حقله بیره نظر ایتدکده جمله احوالی اکا روشن اولور دیو
بیورردی اوزره فراست کامله وکرامات شامله صاحبی اولان
ولی اسه مریدینک احوالی بلکه مریدک واقعه سندن استدلاله احتیاج
دکل ایلکی علامات واسبابه محتاج اولا شیخک مریدینی بالوقت
والتقدیر اصلا واقعه کورمسه کم بعض کمسنه لره اولور ایمش
ویا خود مرید کندو کندودن یالانده واقعه ترتیب ایلسه کم
بعض قلاشلر بو مقوله الکاذبی پیدا ایدوب عامی وناقص
اولان شیخه ایناندرمق وتزویر وتلبیس ایله کندو ولا خلیفه ایتدرمکه
ایچون واقع اولور ایمش بو صورتده ارشادی واقعه ایله ایلین
شیخ نیجه ارشاد ایدر نعوذ بالله من شرور انفسنا وسیئات اعمالنا
وبو قیل بابده بسط کلام اولدوغنه باعث بودر که جهلة عوام
مشیخه دن بعضی وروه چندلری اکثر واقعه ورؤیا مکرینه ده ومشورت

ملکک
بیننک

اذا عزمت خیراً فعجل فیه نفعک الله تعالی

طالب
دنیاده و عقباده خسراندن عزیز کانسنه حاصل اولمز ایسه مقصودی
اولنمیلا اکمدوغی کبیدر و رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتلری بونلرک
امثالی حقنده لهم غرة کغرة الابل قاصد روءهم یعنی بو مقوله اهل
اهوا و اصحاب بدعت الجوال ده عرضسی کبی بر غره وارد یعنی نیته ده
جسنک بوغازنده چیقان باننده اولان ده واره دخی سرایت
ایدر بر مرض مهلک کبی اکثره امراض قلبیه دن هوا و بدعت مرضی
کبی بعض مرض حایل اولوب انلره مقاربین و اکرا ایله مصاحب اولنلره
دخی سرایت ایدر پس انلردن حذر ایلمک و فر من المجذوم کما تفر
من الاسد نحو استنجه یعنی نحاشا جذام مرضنه مبتلا اولاندن کاج
ارسلاندن قچر کبی یو بیوره دخی اوزره اول امراض خفیه مبتلا اولا
یانده او غرامسکز تبرضه کنز ایلمک و یو بیورد دخی سببدن اول
طایفه دن دایما تا و احتناب ایلمک و زجر باتر قدر عزیز حکلدر
والله علی ما اقول وکیل **تنبیه** ذکر صاحب الرساله
بو طریقک اصل مبناسی سر و اخفا و ترک سمعه و ریا ایدوکنی بیان
ایدر دیرون حق سبحانه و تعالی توفیق اشتغال این طریقه رازی
دولتمندیا کرد ایام یعنی چونکه حق سبحانه و تعالی بو طریقه علیه نقشبندیه
اشتغالی توفیقنی بر دولت صاحبنه رفیق ایلیه یعنی بو طریقه

شیرنه مقتضاسنجه ذکر یا مراقبه و یا خود رابطه وجهی اوزره اشتغال
ایتمک حقیقتده بر توفیق الهیدر اکر حق سبحانه و تعالی بو توفیقی رفیق
دولتلو و طالعی ساعدتلو قولنه قرین و رفیق ایده ای بایدکه
خود را بانا مشهور نسازد و علم نکرده اند بقدر امکان در اخفای
ان کوشد و از خرد و دم فا الوم نهان دارد و کر کند کسی انکا که شهد
ایلمیه یعنی خلقه اولدیغی که شهرت و کر دیه که فلان کس طریق نقشبندیه
ذکر خفی یه مشغولدر یا خود مراقبه یا خود رابطه اشتغال اوزره در
دیو کنده دیه بو شهرت ایله علم ایلمیه بلکه بقدر الطاقه و الامکان اول طریقله
اشتغالنی اخفا ایلمسی ایلیه دخی ائی الحرم و نا محرمدن کیزلو طوته
یعنی اکر کند و اعمه هم طریق و هم حال و لمدکردن دکر طریقت اهالیسنده
اولمیوب خارج طریق اولنلر دکلسه بر ناسه تعرف و اخفا ایلیه
تاکه علته ریا و شهرت و ثوابی ناقص اولمیه و نتیجه سی حاصل اوله اکرچه حضرت
خواجه رسیده اندکه مبنای طریقت شما چیست فرموده اندکه خلوت
در انجمن بظاهر با خلق بباطن با حق سبحانه و تعالی حضرت خواجه
بهاء الدین نقشبند قدس سره حضرتلرندن سؤال اولندی که ای عزیز سزک
طریقتکزک مبناسی نه در یعنی اول طریقه نک بنیادی نه معمول قاعده
اوزره در جواب بیوردیلر که طریقتمزک مبناسی خلوت در انجمن یعنی جمع

درجماعت ایچنده خلوتدر یعنی کثرتده وحدتده وظاهرده خلقله
وباطنده حقله سبحانه وتعالی ولقد رکب الحکما جسمک خلقله مخالطه ومکالمه
لکن من حیث الباطن جمله دن منقطع اولوب حقله خلوت ومعامله ده اوله

بیت از درون شو آشنا وز برون بیگانه وش این چنین زیبا روش
کم بود اندر جهان معنای بیت دیمکدر اولورکه ایچرودن آشنا
وطشره دن بیگانه کبی اول یعنی باطن وقلبک جناب حقله آشنا وتعلق
معامله سنده اولسون اما ظاهرک خلقله مختلط اولوب انلرکبی اعمال عقلیه
کورنمک ایله یاد کبی اول شویله که سنی کوز اهل سیر ناسک کبی چنانچه آلوده
ظن اتسونلر اما سنک قلبک جناب حقه مربوط اولوب زبان ودلک
ذکر وفکردن منفک اولمیه بعده بیوردیکه این چنین زیبا روش
یعنی بخلیق لطیف ویا قشعله سلوکی جهانده اقل قلیل اولور حکایه
بیرو عزیزم رحمت شار ایدوب خواجه محمد القادری قدس سره العزیز حکایه
ایلدکه سر خلفای سلسله نقشبندیه ودرس [illegible] علیه حضرت خواجه بهاء الدین
نقشبندی قدس سره حج بیت الله الحرام وزیارت روضه مطهره
سید الانام علیه الصلوة والسلام ایله مشرف اولوب وطن اصلیلری
اولان شهر بخارایه کلدکلرنده اول شهرک علماسی خلقی استقبال وملاقات
اتدکلرنده بیوردیلرکه ای احباب بجا سؤال ایتمز سنزکه بو سفر مبارکده

٤

٣٩

نه حاصل ایلدوک نه کوردک ابتدا رضا او نزد ایزکنده وکنده وحرزدن سؤال اتمک عجب
ینه کندو کندودن بیان بیوردیکه بو کلامده بیوردیکه امور عجیبه دن
بری نسنه کوردم که الکسی حضرت امرنه عزیز شیء عجیبه بریسی بودرکه حجاجدن
بر شخص کوردم که کعبه معظمه قبوسنک حلقه سنه تضرع ونیاز ایدر رقیق القلب
اوردم که آیا بو حاجی اوله استدم انک کبی حاجتکز قبول اولنمق کلی
شرینده جناب حقدن غیری نسنه طلب ایدر بو خود مقرردر که حضرت
مولانای رومی قدس سره مثنوی شریفنده بیوردرلر مصرع
از خدا غیر از خدا را خواستن ظن افزونیست کلی کاستن
یعنی حضرت حقدن ینه حقدن غیری طلب ایتمک بر زیاده لک ظنی ایله
کلی نقصان درکه دیمکدر اولورکه حق سبحانه وتعالی حضرتلرندن کاملدن
کندو ولیمی استیوب مهمات دنیویه دن بر نسنه زیاده ایلمک ظنی ایله ما سوا
استمک خسارت عقلی وناقصی تمامت کبر بیور حضرت قاضی الحاجات آنک
مطلوبی ویرمدوکی تقدیرجه حقی الماماک اولور اما اکر جناب حقدن
انجق ینه حضرت حقی طلب ایتسه مصرع طالب جوینده یابنده بود
مضمونی اوزره عاقبت اول مطلوب جلیله واصل اولور ایدی اجل
بر صاحب دولت مالک الملک والملکوت حضرتلرینک عنایتلری اولسه
دنیا وآخرت خیراتنه مالک اولوب مقرر ایدی بس آنک غیری طلب ایتمک

العبد لك اجلكم في هذا الامر فان فعلت فيه خير

مرتبه زبان ونه طلبه حضرات اندر بابا بودر که منی بازار نده رجوا
سعادتمند کوروم که بر دکانه چکیش اوتورور وخلق ایله بیع وشری
ایدوب معامله ایدر صباحدن اخشامه دکین نیجه بیک التونلق تجارت
ایلدرلر بو قدر مشغله آرهسنده حق تعالی حضرتندن غافل اولمدی اوشته
حضرت خواجه نک بظاهر با خلق بباطن با حق دیدکلرینک معناسی
بو نقطه محقق اولور فی الحقیقه غفلت حجابات ظلمت ودر نگاردیده
بصر نور زنکم بیورمشلردر **بیت** غافل مشو که مایه ظلمات غافلیست
یا یاد دوست باش که جان را جلا کند یعنی نگارا ای طالب انوار حضور
غافل اولمه که ظلماتک اصل مایه سی کدوره حجاب غفلتدر دوست یادیله
اول یعنی علی الدوام دوستی ذکر ایله که دوست ذکری جان آیینه سنی
جلا ایدر تا اول آیینه جلا اولجق جمال دوست آنده تجلی ایدر والحاصل
چون ستر حال واخفاء ما فی البال بو طریقه نک لوازمندندر ستره مقوله
حجاب ایله واخفانه کوره جه باصواب ایله اولدوغی کلدیکی بیان ایدر
وبعضی از این طایفه گفتند که بهترین حجابی این طریقه را صورت افاده
واستفاده است یعنی بو طایفه جلیله نک بعضی دیمشلر که بو طریقه
شریفه یه ستر وحجابک احسنی افاده واستفاده صورتیدر که ارباب
علم را مستور ساز و دار نظر خلق بعید تر دارد که بو صورت علم صاحب

مستور

ومعنی کلام الطایفه ستر الحال واخفاء ما فی البال

٤٢

مستور ایدوب خلق نظرندن بعید ایدر یعنی اول طریقه شریفه یه
سالک اولان طالب ستر حال ایتمک ایچون بر نسنه کندویه ستره
وپرده ایدنمک کرکدر که انکله مستتر ایدوب انک ستر حالنه خبردار
ایلیه الهدی اول ستره وپرده اولان اوجه احسن علما صورتنده
اولیب یا عالم صورتنده اولمقدر که طلبه علمه درس ایدوب
کورنلر بو کشی صوفی وسالک دکل بلکه دانشمنددر دیه لر ویا خود بر صاحب
سوخته در ودانشمند حیسنده اولمقدر که انی کورنلر طالب علم
کسنه در دیه لر پس بو وجهله علم صورتیله مستور اولیب بو حالکدر
ربو صالحدر دیوکه انکا توجه ایجوب کندو حالنده حجاب حقله حقیقیه
معامله ایدوب صورت صدق وکمال اخلاص بولور وصورت علماده
اولمق احسن حجابی بهترین حجاب دینلدوکنک وجهی انه معلم اعلم
بو اولمقدر که بو حالت شریفه یه بر شریف نسنه پرده ایتمش اولور
ظاهر بودر که بو صورتی پرده ایدنمک جاه خلق ودر آزلق ودالتق
صورتی پرده ایدنمکی حکمدر اما فی الحقیقه بو طریقه شریفه یه
مبارک وسلطانلق کبی قوی پرده وستره اولمز زیرا که بر اهل
علم ده بنه صوفیلق خیالی وسلوک احتمالی اولور اما میر وسلطان
صوفی اولمق زیاده نادر در پس صورت سلطانی کبی پرده صوفی

ودرویشی اولان صاحب سعادت جامع جمیع خیرات اولوب حالا حق تعالی
حضرتندن غیری بر فرد واقف دخلو تره و کثر تره جناب حقکه
اولان معامله سنک عارف اولماغین مخلصین له الدین صنفی اهل
منصف اولان ارباب عزت و دولتدن اولور بو طریق بر نوعی
طریق خفیه اولوب سالکلری راه طریقدن سلوک ایتدکلری اچون بو نکه
طریق شطار یعنی شاطر لر و مخنثلر ایلی دیمشلردر و باطنلری مجموع
وظاهرلری پریشان اولدوغی اچون بو زمره ملامتیه دیمشلردر والله اعلم

تنبیه بو طریقه یه سالک اولان اهل یقینی واجب جداری
خلافلرندن مجتنب ضوحات شیخ نامنه اولان مرایی اردن منع
ایدوب ایدرکه دیکری بایدکه از صحبت اضداد و اجناب نماید یعنی
از صحبت جماعتی که از نور ایمان دور و بظلمات طبیعت مسرور
بوده دعوای فیض دهی و نور بخشی کنند برحق اکثر بر که اضداد
مجتنب اجتناب کوستره یعنی بو طریقه شریفه یه سلوک ایدنلره
واجبدر که طریق حقه بو وجه من الوجوه سالک اولمغی ابا ایدن
اولان اضداد ایله جمع اولوب صحبت و آشنالق ایتمکدن احتراز
ایلیه خصوصا مشغول جماعت و اول طایفه دن که آنلرک حقیقه نور
وایمان دن بعید و دور و طبیعتلر ظلمانی ایله منتسب و خوش حال

و سرورلر یکی فیض ویرجیلک و نور باغشلیجیلق دعوالرین ایدرلر
بیلارز و مدت طولی و جاجی برایی دکلشنی و مولوی کچوب لکن
آصلده اول طریقلری وضع ایدن مشایخ کرام وکبار قدس الله
ارواحهم حضراتنک سمت طریقتلرین تبدیل و تغییر ایدوب دیجه بدعت
احداث و اضافات بدعت ایله ترک سنتی اراشاد ایدوب طریقلرین
صورتنی دنیا تحصیله وسیله اتمغی مرایی مدعیلر و اهل اهوا اقلا شلر
اولدوغی یکی ماوراء النهر وخراسان مالکنده دخی محمد نور بخشی
نام عزیز طریقه سی صورتنده نور بخشی نامنه اولان مدعیلر و اشارت
دعوای فیض دهی و نور بخشی کنند دیو تعبیر اتمشلردر بعده اول
طایفه نک وصف حالی ذمن بیان ایدرکه ودور لباس اوزره ای
علم صناعت عمر در کیالی و مزایی و قبایی کند در یعنی علم صناعت
یعنی صنعت کیمیا و اکسیر عالمک دعوی وادعاسی مراقلق و دغللکده
بکورد ایتی علم کیمیایه مالک کچوب واول دعوای باطل ایله عقلی ناقص
بعض اکابر کی بانه وار دب اوشته بن اول علمک شربنده بر استا دم
دیکه الهام حققه دیمشلردر یا خود بر استاد کامل بکا سماحت و عطا
ایتمشلردر اما بو صنعت الهیه نک اصل ماده سی اولان حجر مکرم
دکر بیت احمر دیدکلری جوهر پیدا سی اچون البته اوج دانسه دن لازمدر

امرك بركا زمان ویری مكان ویركا اخواندرین ایسه رموددرشم بیش
مكانم دكتم سز ایدر اخوانم یوق وطاعت وعبادت واورادواذكاردن
خالی بر وقت زمانم یوق اما بو علم شریف بویله مكتوم قالمق ایچون
سیزلرك كبی سخی وكریمدن وصولكی بیدا ایده بر صاحب خلق عظیمدن كتم
ایتمك مناسبدر شویله كه بو علم شریفك مقدماتنه واستقطار وتصعید
وتشویه وتبییض وتكلیس الاتی اولان مرغ وانبیق وسایر
متعلقاتنه لازم اولان حیلدن كوری ویروب خانه خالی
تدارك ایدكه اخواندن سیزلرك كبی بر قابل وجود كانی اولوب
امیددر كه زمان قلیلده درنمی قنطارده طرح اولنور بر جوهر
شریف تحصیل ایده وز ویروب بو صورتده درایالق بلكه تحصفا
كه الح ایله درهم ودیناردن بر مقدار نسنه بیدا او آلات جزئیه دن
امللی بجا ایله بر قاج نسنه الوب باقیسن صرف هوا ایدكز چونكه
اجزادن قالان جزء والاتدن قالان آلت دخی لازمدر دیو اشتال
بر مقدار مالی دخی طلب ایدوب مواعید كاذبه ایله اوشته اولدی
اوشته بیدی دیوب اول مقلدن كاه نقود وكاه نحمتدن
بعض نسنه‌لر اخذ ایدوب چونكه نفسنده اولور بر نسنه اولموب
مقصود دنیا قسمندن بر قاج نسنه بیدا ایتمك ایدی اول

مقصو

مقصودك تحصیل ایدوب اولی مرتبه بر ییل مقداری كندو ملكنه بهات
بشریه‌سی اكا تدارك ایدر تكدنات سكره اكر استقبالكی سوادا عقلده ایسه
بابوردركه بر علمدن بر علمه انتقال ایدوب مس بعد اول بی عقلك
بابنه ادخرامز دنیا خود بر كون قرار ایده ركز اول دره مقدارك بابنه
كلوب درهم اول كرتوسی ایله بیدا ایلدكم جوهر شریف ملحوده سنك
لینك سرجسی بر خطا ایله منك اولیری جوهر دخی تلف اولدی دیو بر كوز خطا
نظری دوقتوب فاسد اولدی شمدن صكره تاسف دخی القی الغز
بابوردر كرسته بر مقدار خرج ایدوب برنسنه دخی طوتموش كركدر یاخود درسان
سلطانیه علم دخی جاردر اكرچه بو حكمت عیاری اول مرتبه ده اولور آنا بنه سوق
سبكه‌سی ایو دیا ایله صالحون ویها كرلیكین ومخی بنجه بالدنه جمع ایلكی
بابجودركه كالا اول بنه سفاهت ایدوب بر زمان دخی مال خرج
ایدوب الم وشتم معدل اولنجه كیدرور یاخود اول آسان علمه راغب اولور
بقیه مالنی صرف ایدر لیس نصاب قلابلق مسلكنه سالك اولور
بر مقدار پاره بر مقدار زر خالص خلط ایدوب نقشنه در دیو
بر مغشوش نسنه بیدا ایدكدن صكره سبیكه‌سی اول زرك بوزاركه
عرض ایدوب آلدوغی اوسته اشی الجق دیوب مخمی ایلدوكی
جانی ویرسوب بوكا چاره بودر كه بر كنز وعز سكه بیدا ایدوب

برتنهایرده ضرب ایدرز ویاکه جهر وب ایدرز دیو قالابلق طریقه
سالک اولوب بعده صرآفلق ایدوب خرج ایدرلر ایکن بازار
صرآف دهر انک قزلی چیقاروب شحنهٔ قضا ایله الهی بالکلیه باشین
کسدررلر خود بو زوال ایله عمر گورزر اعاذنا وجمیع المسلمین من شر
عقایدهم وحفظنا ایدوام الله تعالی بزی وجمله سالکلری بو مقوله
مدعیلرکه ابلرکه کرامت و ولایت دعواسن ایدن بتقاب قلابلرکه
اعتقاد فاسدلری اجتناشندن و مکر و کیدلری شرندن حفظ ایلیه بونلره خلاف
جنس بلکه مخالف اعتقاد ایله ضعفا اولان طایفه ایله اختلاط و صحبت
طوتمق بو طریقهٔ مستقیمه سالکلرینه مناسب اولمیوب اگردن قاچمق
لازم ایدوکین بر رباعی ذکر ماسبقده بیان ایدوب بیورلر اگر
واین رباعی یکی از خلفای سلسلهٔ خواجگان خلفاسندن بریه
نسبت اولنمشدر واول رباعی بودر

رباعیه

با هر که نشستی و نشد جمع دلت
وز تو نرمید زحمت آب و گلت
زنهار ز صحبتش گریزان می باش
ورنی نکند جان عزیزان بحلت

یعنی ای طالب حقیقت وای سالک طریقت هر اول کیسه ایله که اوتوروب
صحبت ایلدکده انک صحبتندن قلبکده اولان پریشانلق وخواطر
دنیویه کیدوب خاطرک جمع اولمیه یعنی انک صحبتندن سکا جمعیت

قلب وجمعیت خاطر حاصل اولمیه و سندن آب وگل زحمتی دخی گیدوب
برطرف اولمیه یعنی وجودک آب وگلدن یعنی طبراقدن وجوددن مخلوق
اولان جسمک لوازمی اولان ییمک ایچمک قیدلری و سایر قیود بدنیه
زحمتی که ذاتنده زحمت و بلا و مشقت ایدوکی ظاهردر اول صحبتده
اولدوغک کشینک صحبتی برکاتی ایله زایل اولمیه پس زنهار وزنهار
پس انک صحبتندن فرار ایدیجی اول یعنی قاچوب یاننده اوغرامه واگر
قاچیوب انک صحبتنه وارر ایسک عزیزلرک روح پرفتوحلری ایله اولدیکک
جنایتی سکا حلال ایلمزلر دخی مشایخ عظامک ارواح طیبهسی بو کیسه
راضی اولمزلر اشبو رباعی سلسلهٔ نقشبندیه اولولرندن حضرت
خواجه رامیتنی قدس سره حضرتلرینه نسبت اولنور که انلره خواجه عزیزان
دیرلر پس ورنی نکند جان بحلت عبارتنده بو نسخهیه گوره ترجمهسی
سکا بو تقصیری حلال ایلمز دیمک اولور ولور رباعینک مجموعندن
مفهوم اولدی که کشی هرکس ایله مجالست و مصاحبت وانس
و معارفت ایتمکه گرکدر که انک ایله مصاحبت اثناسنده [illegible]
متفرقه اولان خاطر قلبیه ولوازم بدنیه بالکلیه فراموش
اولنوب جمعیت خاطر و صفای درون تحصیل اولنه ویا ایله شوله
اولا که مصاحبتیله اولدیغک کشینک مصاحبتی برکاتیله هموم دنیا

العقلة كنز يغنى والقناعة في الدنيا

خاطرندن چیارب قلبی بریم اوزره جمیع مقصود اصلی و مطلوب حقیقی در
واگر مصاحب اولان شخص بو صفت ایله متصف اولمیوب برکمسه اولورسه
که آنکله ملاقی اوله و قچه بابال دعا حاجت بن و یا منصب جاه مکان من
و حطام دنیا اسبابن و مالا یعنی کلمات سویلمکه مشغول باعث هوا و منکر
و فتنه القاله ایله بنفسده بو مقوله صحبت الله تعالی و رسولی و اولیا
قاتنده حاصل آنک کی حلال ایتمک احتمالی یوقدر مصراع
دیدار یار نامناسب جهنم است یعنی سکا مناسب حالی ده الکه موافق
اولمیان یارک دیدار و لقاسی جهنمدر مصرع حتی که نادم مجنی یار جهنمدن بتر
دیدکاری کبی عین جحیم کسیدر بلکه اندن بدتر در پس طالب حق اولان کس
اول طالب دنیا سنک مرادی معاد اوله انک مقصودی معاش
سنک مطلبک باطل و آنوک مرادی ظاهر سنک مطمح نظرک حق
و آنک محل توجهی روی خلق اوله بوقدر مخالفت اولور و بو وجه
منافرت ایله صحبت و مجالست میسر اولماز بلکه بو مقوله یارک دیدار
شوم و آنک کبی دوست کوست و شاعنده ماند بوم در
نته کم بیورمشلر بیت های دل از هر که موافق بنود در غم عشق
دیده بردوز که دیدار مخالف شوم است نوار جمله احکام دو موقع
هر آن و کلام اولاً قلبنه حقا ایدوب ایدرکه ای کوکل هر اولکسه

غم عشقده موافق اولمیه سکا یعنی سنک غم عشق حق و آنک حتی طلبنده
اولمق ایله سکا من حیث المطالب موافق اولمیه آنوک بو زینه بقادن
گوزنی اعراض و تغافل سوزنی ایله دیک و اکا نظر ایله که سکا موافق
اولمیان مخالف القدر و مخالفک دیداری و لقاسی شوم و نا مبارکدر و جمله
ارباب بصیرة قاهره در که اتباع و اقتدایه لایق اولمیه که ... ظاهر
و باطنده فرد کامل اولوب آداب شرعیه موصوف و صلاح و تقوی
سبیله درکاه حقده مقرب اوله پس اکا دعای معتقدی اولمغه
لایق و نادان و جاهل شیخ و مرشد اولمق قاعده نقشبندی اولوب بیت
زنهار از قرین بد زنهار وقنا ربنا عذاب النار حضرت مولانا قدس سره
مثنوی شریفلرنده بیورور که رباعیه یار بد بدتر بود از مار بد
بحق ذات پاک الله الصمد مار بد جانی ستاند ای سلیم
یار بد آرد سوی نار جحیم مدعاسی اثبات ایچون حق تعالی
حضرتنک ذات پاکنه قسم ایدوب ایدرکه صمدیت صفتی ایله موصوف
اولوب مرجع جمیع موجودات اولان الله حضرتنک ذات
پاکی حقیچون یار بد مار بددن بدتر در یعنی برپا وز بار مزاقی
زهرناک سنوزباشه رکسه لدغ ایدوب صوقسه اول کمسه
اولمکدن ایسه بو برا قبر بارک یولداشلقی وجهی ضرری اندن زیاده درکه

دیره نکه

اهل یرازه زبالغرض صوفیه صو قمقلر جان ابو ای سلیم الکیم ساده دل
جان ویحکمة الی برانکو اولوب اولکسنه شهیدا وظلق ایله بر نفسک
المذ سکره جانی صفای ایدی یه واصل اولورلر آبار بد نفسو باقر
سوءاعتقاد ایله قرینی دین وایماندن جقار روب العیاذ بالله
عذاب سرمدی یه مبتلا ایدر والله تعالی اعلم مؤلف رسالة
بوایته آخر رسالده هضم نفس ایله اعتذار وجهی او زره
بو رسالة نک تألیفنه سبب اولان محب حالیه خطاب ایدوب ایدر که
منی دو نوشتن این چنین سخنان نه طریقه این فقر بود
اما چون ازان جانب ایلجه اخلاص بشنام این فقیر رسید باعث
تغیر و تحریر این معانی شد یعنی بونک کبی کلمانی بیان وکتابت ایله
عیان ایتمک بو فقیر طریقه سی دکلدی وعادتی دکل ایدی اما اول جانب
یعنی سنک طرفندن بو فقیرک دو ذی نهشامه چون بر اخلاص
محبت وصدق طلب ایله جه سی ایرشدی بو معنی ایشبو معانینک تقریر
وتحریر نه سبب اولدی **رباعیه** این هم بیه حاصلی و هیچ کسی
درمانده بیارسا یی وبوالهوسی دادیم تراز کنج مقصود نشان
کر ما زسید یم توشاید برسی مراد شریفی بودر که بن حد زانده
بنی حاصل هیچ کسه کل رشخص بر جزم یعنی عاقل حاصل اولدی

دیلک
معدار جه نسنه یه مالک ده کلم واقراو رجال ارشنده بودخی بر کیمسه قدر
عالم بو قدر امدی بو قدر بی حاصلوی و هیچ کس لک ایله پارسالک
وبوالهوسلکده قالمشم یعنی چون اصلاح نفس ایدوب مرتبه
تکمیلده صاحب تمکین اولمدم کاه زاهد خشک وپارسا کاه
صاحب هوس وهوا اولوب اصل مقصوده واصل اولمدم
اما کنج مقصوددن سکا یعنی خزانه دولت وسعادتدن اولان
مقصوددن سکا خبر ویرد کی اکر بز نشید یکاییب جانه دورکه کس
بیشه کس حق سبحانه هکنانه ازکه نشاید نکاه دارد و ازانجه
بایدو در پناه الله سبحانه و تعالی جمله و طالبنی لایق اولمیان نسنه دن
حفظ ایلیه دخی مناسب اولمیوب کرکی اولمیان شیلدن کیدرو
پناهنده طوته جمله ستر خواص و عوام کننده شد والسلام والاکرام
خواصک جمله ستری و عوامک جمله شری بیان اولندی باقی سزه
سلام واکرام اولسون خواصدن مراد مقصود سنته اتباع
ایدو بعض اوزره اولان مشایخ شریعت و طریقت و حقیقتدر
انلرک ستری اول اخفا ایلیوب کیسه افشا ایلمدکلری رازلر ایدرکه
جانب حقه خفیه ایلدکلری معامله اشتمسنده بحالی اولور
وعوامدن مراد مشایخ صورتنی شیادلق وحرارلغه وسیله

ایدوب عالی واقی اولان اصل بدعتك وآنلرك نشری
كندولره اتباع ایدنلره القا ایلدكلری
غرور واعتقاد فاسدلریدر
نكشی اولان شروردر
والله تعالی
اعلم

ابن رباعی لابی سعید ابی الخیر

حوری بنظاره نگارم صف زد رضوان ز تعجب کف خود بر کف زد
یک خال سیه بران رخان مطرف زد ابدال ز بیم چنگ در مصحف زد

بو رباعینك بیاننده مشایخدن علی اوغلی شرح بیان ایتمشلردر اما بو رباعی الطریقه
وسلطان الطریقه شیخ خواجه احرار خواجه عبد الله النقشبندی قدس سره
بیوردقلری كلامدر تحقیق كوكلی از باده مستی و سینه الكلی النشئه بو اولدر
سبیل بر ذوقی عاشق العارفه بو ایلدكی برشوخك جمالی بودر كه بو رباعینك
از واح قدسیه بشارت بشارتی واردر كه اول بشارت تنزیلی فواد
وتحصیل مراد اولنور زیرا مراد نگاردن روح انسانیدر كه
محبوبیتله موصوف ومشهور لنكه صورتدر حور آنی مقصودیالنوعی
صفالو وخطا وفادن زیاره كلنده كه جمالری سترینه افراد اولمغه آنلری

ولك

ولكن دركه لقاء الخلیل شفاء العلیل وبا مشغول جامعدور دركه مفارقت روحی قبل اولكده
وقت استبشار اولاجون حاضر اولورلر و رضوان رضوان ورا اعلاده كوكلی مشتاق
بهشتیدر رضوان تعجبدن الی الخ اوردكه دیدیكی اشارتدر كه روح انسانك
ترنج اولدوغی حالده معقول اسنه مطلع اولدیكه نظر ایدره اول مستعد ایدوكی وحال یا جهالی
مقصود شمول عزت وخطا ولقدر كه وفات وقتنده حاجته حاصل اولور ویا خود
فقر حقیقی صورتیدر كه مشاهده وقتنده جمال بوجهده كوزینور الفقر سواد الوجه انك
صفاتیدر بنده كه وبشارتدر ع جهت ابدال انكله مبتدل شود ومصحف دن مقصود
حقیقت انسانیدر كه نسخه جامعه لا رطب ولا یابس یعنی مشاهده ایدركه
روح طیران ایدر كنده ومعطل وبی عمل قالور ایس انك حقیقت انسانی بو
زیاده تعلقی كوستر ویلدیكی اولور پس بو رباعیده روحك بعض احوالنه وعلو
مرتبه سنه وعالم لاهوته طیرانته اشارت وار در لابد بیرم انلرك اعتقادنده كه تعجب
اثری وار در بو رباعینك معناسنه اطلاع حاصل ایدوب سبب معناسی اولور
خصوصا كه ولایت وكرامت كمالاتندن نفحات رحمانی هبوب ایدوب نفسی كی
بولطافت اوله والسبیل الحق وهو یهدی السبیل.

اذا صبحتم فخير الكتاب

اذا سافرت فالله خير حافظا وهو ارحم الراحمين

اصبحت الهمة والسرور والكرامه

الشروع في تدبير كيفية السرور

٥٢

47

من صبر وصل المراد وظفر بالعود

افضل الاذکار نهفت لا کلمها فاذا نیسر

شرح جزیرهٔ مثنوی لیوسف سینه چاک

(شارح درویش علی)

بسم الله الرحمن الرحیم

حمد بلاحد وثنای لایعد اول حی بی زواله که بنده سنه صاحب دلانه
ظلمات جهالتدن نجات ویروب آب حیات عرفانه ایشدردی
وعلم الیقین واسطه سیله عین الیقینه واصل ایدوب دیدار حق
الیقینده مؤید وجاویدان قلدی ونفوسی ماسوادن
نفوسلرین عاری ایدوب کندو صفاتیله احیا وابقا ایلدی
وموتوا قبل ان تموتوا فحواسنجه اولمزدن اول اولدروب وصالیله
حیات سرمدیه ایرکوردی وسینه لرینی کینه لرین ایمبراز واصعدن
انوار ایدوب شش جهاته وجملهٔ موجوداته فیض اقدسینی
بونلرک سینه لرندن جریان وسیلان ایتدردی وذات
شریفلرین آیینهٔ عالم نما ایدوب بادون سکز بیک عالمه بونلرک
صفاتیله تجلی ایتدی نتکیم پیشوای اهل الیقین پیرو مرد سلطان
سلطان العشاق مولانا جلال الحق والدین قدس الله تعالی
سره المبین مثنوی شریف معنوی ده بویورر که بیت
صاحب دل آیینهٔ شش رو بود   حق ازو در شش جهت ناظر بود

بیت الی یوزلو آیینه در صاحب قلب صفا حق تجلی ایدر انکه شش جهتدن آنیا
وصلوة صافیات وتحیات وافیات بی غایات اول شاه کزیدهٔ
انبیا وسرور اصفیا که حضرت محمد المصطفی در صلی الله تعالی علیه وسلم
ومع آل وصحبه اجمعین که هدایت نوریله امتی تیه ضلالتدن وشبههٔ
جهالتدن خلاص ایدوب علوم ربانیه ایله ارشاد ایتدی تا که معرفتیله
موفق حضرت رب واصل حقیقت اولدیلر وخی آنلری واحبابی اونیه
اولنکه هر بری آسمان هدایتک نجم درخشانی در کما قال اصحابی
کالنجوم بایهم اقتدیتم اهتدیتم اما بعد اول سلطان السلاطین العشاق
وقطب الاقطاب اعظم سلطان ولد بیر حضرت خداوندکار قدس
سره العزیز بیوردقلری مثنوی معنوی لطیفکه ارشاد کامل صوری
ومعنوی جلد بحر بحار معانی وکان کنوز حقایق وکشوف الهام امکاندر
دفتر اول صفای دلهای عشاق وجلای چشمهای عشاق مولانا
٣ یوسف سینه چاک نور الله مرقده بو بحر بی پایان مثنوی شریف
معنویدن کرچه جهات ستهٔ کی شش قرینه که در بلکه شش دفتر
مجلددن ماده جیوز التمش مقداری ابیات که هر بیتی اشهر جوهر شمسیه
را ایلمه انتخاب ایلیوب نام شریفنه جزیرهٔ مثنوی بیوردمش ایدی
ایله اوله مریدان آستان حضرتین ومعتقدان خانقاه عرشتین

بر ذات شریف عالیشانی درة التاج آل عثمان قبلندی بو بندهٔ حقیر معقیله
درویش علی یه دل‌ه تکلیف بیوردیلر بو جزیرهٔ مثنوی معنوی یی
بر مقدار بوزرکه لسان ایله شرح واملا اولنوب که زبان فارسیدن بی بهره
وبی نصیب اولنلر بی نصیب اقتدا ایدرک صفای قلب وانشراح جهده
واصل اولوب حضرت مولانا سلوکندن بهره مند اولسونلر دیو الحاح
اولنمغین بو فقیر دخی حضرت سلطان المقربین جانبندن استمداد وطلب
ایدوب نه کورورد اولنورسه عنایت بیوروب کستاخانه تحریره
شروع ایدوب فضل حقدن استعانت ودخی طلب اولندی
فانه المستعان وعلیه التکلان **نظم**

گر شدی عطشان بحر معنوی ● فرجه کی در جزیرهٔ مثنوی
فرجه کن چندانکه اندر هر نفس ● مثنوی را معنوی بینی و بس

سلطان العشاق قدس الله سره العزیز بیورر **مثنوی**

بشنو از نی چون حکایت میکند ● از جداییها شکایت میکند

بیان الله اعلم نیدن مراد وجود انسان کاملدر که در کنج
فی کبی علم وعشقدن پاک دخی ماسوادن تهی اولوب
دین ودنیا مشکلاتنک عقدهٔ ریی حل ایدوب اولی آخره
وظاهری باطنه وانی ایده اولشدر دخی ننه کم نیک بر باشندن

بر باشنه وارنجه ایلشوربری بو قدر فراق یاردن سنک دلک
دلک اولوب محل ناله وفریاد وافغانه اولشدر وکندی کندن
اصلا اثر قالیوب آلت حق اولوب هیئت وصدای نفس حق ایله
اوکدیر یرلی نیز نی حرکت وصدا ایتمدیکی کی انسان کامل
دخی کورمسی واشتمسی وسویلمسی وجمله احوالی عین ذات ایله اولدیغی
بلکه کندوی مطلق اولدیغی زیرا اهل وحدت بر وجود اثبات
ایدرلر که حقک وجودیدر اکر حقدن غیری بر وجود دخی اثبات
ایتسه مشرک اولور ارباب اهل وحدت نزدنده مشرک اوله پس معلوم اولدیکه
انسان کاملک وجودی یوزدر اولدیغه حقدر وهر کیم بو انسان
کامل الخلقه دخی عنایت الهیه آنک حقی یا انده جمله وجودیر اولور
آزاده حقدن غیری قالمز اکر کندو نکه اکر موجود دلمک نشکه
بعضی عاشقلر بو مرتبه ده بیورمشلر درکه **بیت**

جمله بر دکوک حق اولدی مطلق ● سویلر دف وچنک ونی انا الحق

منصور قدس سره بو کوزله نظر ایتدکره انا الحق سرینی افشا
ایلدیکی کمال احمدی اولی زمانک خلقی کا ابی انجا الله دخی نوزر
اولوب حقدن ابی خبر اولغین تعرض ایدوب منصوری بردار
ایتدیلر حضرت سلطان قدس سره بر محلده بیورورلر که واننه واننا کر

شاد و مع اخوانکه لا حقه

بن افت ایلدوکم سری حضور اشیده بیورسم چلکه سی ایدهار منکر
بیلمی ایدی اما اصل عشقک اول افتخار بیورکر محبوبه واصل اولور
نکه انسان کاملک روحی عقل و عشقدن و نار عشقدن پاک و مجرد
اولمغین بشریت شبیه ایتمشلر و بو جسم بدن مراد انسان کامل اولوب
انسان کاملک شاهی و قطبی سلطانی حضرت مولانادر که قوه ارزینکه
نظر ایدی فاتنه بدن کوستردی و دخی ایلر اولدردن شکایت
ایتمکدن بودر که کندو بشریت لباسی کیمزدن اول نور مطلق
و ذات مطلق ایدی بشریت که عالم عناصردر کشف ظلماتدر غیر
واکثر غلو و کثافت اوندن اوتمز شکایت طریقیله کوسترر دیلر
دالا انار یولانده نور مطلق ایدیلر اما حجت کندولرین ازکنه
بلمشدر و مثنوی شریفی محبوب بیلکه چلبی حسام الدین درد و شوقک
مخاطبی اولدی بیورر که ای حسام الدین ایشت بو نی نجه حکایت
ایلر یعنی بو وجودمدن حق سلطانه حکایت ایلر اولدردن شکایت
ایلر یعنی امر کاف و نون ایله باطندن ظاهره و عدمدن وجوده
کلدی انلر کندو لکنه الداندی دنیایه کوکل ویروب اوماصل ایله
محجوب اولوب بندن دور دوشیلر کرد معالمدن تحصیل ایتمیوب
اسفل سافلینده قالدیلر لاجرم بشریت سبیله حق ایکی با ملک اوادار

نفوذ ایتمه و بو حقی بودر که نی ایکی حرفدر برسی نون و بری یادر
جمله بری حسابنجه نون الالی و یا اون در جمله التمش اولور که بو جسم
رحمی اول عدد بچه التمش در و حضرت رسول اکرمک اسم شریفلری که
قرآن عظیمده حق جل و علا یس دیمشدر یا حرف ندادر یا محمد
دیمکدر یس حضرت سلطان بیورر که اشت بو جسمی دن که محمد رسول الله اسمو
نجه حکایت ایدر اوزرلر اولدردن شکایت ایدر یعنی دیر که عالم ارواحدن
عالم شهادته کلدم دنیاده در بو کز ارواح ایلر عالم دنیاده کلوب
مشرب معرفت الهیه یتی و اسطه سیله کندو حقیقتلری الهیه راه حق
بیلوب بجه در لو عرفان و مراتب تحصیل ایلیوب دنیادن کنز انکوره
کلوب بزه واصل اولوب بهشت جاودانه مشرب بود و دنیادکب
ایلهکلری عرفان و علم لدنا سیله کاه باغ جنانده طیران و جولان
و عطا ایله صفا اوکه سلسبیل و کوثر ما قلرندن عیش ایدو نوش
سرمستانه اتمکده و کاه نه کونه قصر و کوشکلرده و سندس و استبرق کیوب
و کاه تماشای دیدار ایله حیرت و مدهوش اولمکده ابد الاباد ذوق
و شوقده اولوب نه شب ظلمت و نه شتا و حرارت کمال الطافنده
روح پرور اولوب ملائکه ایله مشغول اولوب ارسال اولنور او عالمه کلدکده
دنیا دامنه دوشر اکمده و تنز و زینه و زینت زینه الدانوب اول

دلكه حكايت و شكايت اتمكه آغاز ايلدى كه نيچه بغرى الندن و وطنندن دور اولمش
و مادر شوق و فراقدن بورلمش پس شوقه و طربه كلوب آنلرك يعنى الست
عالمى و ناسكى كويلدين ياد ايلدى و حال شرحنه آغاز ايلدى و ديدى كه مثنوى

سينه خواهم شرحه شرحه از فراق　　تا بگويم شرح درد اشتياق

شرح بيورور كه سينه استرين فرقتدن شرحه شرحه اولمش اوله تا كه درد
اشتياقك شرحن سويليم يعنى عدم نيستاندن كه عالم ارواحدر ايرلمش
و كسلمش اوله الدن تا آكه [illegible] آنوكى [illegible] شرحه
شرحه و پاره پاره اولمش بر كوكس استرين تا اوله كه اشتياق دردنى
اكا شرح ايليم كه نه حالتده اولدى [illegible] سر كذشتدن اكاه اوله
و اكا اولى [illegible] خبرى [illegible] درد و هم زبان اولور و هم
اشتياقمه [illegible] عالى [illegible] عرق [illegible]

درد

والعقل [illegible]

نظم

كز نيستان تا مرا ببريده اند　　از نفيرم مرد و زن ناليده اند

كه نيستاندن تا بنى كسدلر بنم نفيرمدن ار و عورت الكلنده در يعنى بونا
وجوده عدم نيستاندن حق جل [illegible] كلوب ايرلديم كه عالم ارواحدر
مرد و زندن مراد عقل كلدر و نفس كلدر كه اول خلق اولنان عقل كل
و نفس كلدر و جميع موجودات اندن [illegible] فيض [illegible] مرد عقل كل
موجوداتك باباسى و نفس كل آنالرى مقامنده در [illegible] كه انسانك

مرحوم فيضى [illegible] كوكلى بروب الوداع [illegible] بار ايدوب [illegible]
مقام كه الست معانى دراالدن چقارب تحصيل ايده محبوب اصل [illegible]
حالا [illegible] كرفتار اولوب انواع دردلره مبتلا اولوب
ابتلا [illegible] حضرت رسالت پناه صلى الله تعالى عليه وسلم
آيلدكن حكايت [illegible] ايدر [illegible] وطن اصليه سندن دور دوشوب
بهر حال اول آرزودن فراقده والمده [illegible] وطننده ايكى
ذوق و صفا جنت [illegible] آب جوده نشو و نماده
و سرور نشاطه نسيم روح افزا ايله رقصانه جلوه كنان فراغتده [illegible]
[illegible] عشقى بالا ايله [illegible] بشكند [illegible]
سنبل [illegible] روزكار [illegible]
چرخ [illegible] ذوق و صفا ايدوب [illegible]
دشت [illegible] واقع اولوب قدر [illegible]
[illegible] پاره پاره ايدوب [illegible] زمان فراق [illegible]
[illegible] زبانه [illegible]
عالم [illegible]
منظور [illegible] زبان صورت و صدا ايله [illegible] احوال [illegible]
كذشتندن [illegible] وطنندن جدا دور [illegible]

اول بابا آدم و اول انا حوا دلو کیم عقل کل بابا آدم نفس کل انا
حوا اولدیغی بیلمک اولور که بیم نفیر من عقل کل و نفس کل اول عالمه
بنا رحم ایدوب الکمشدر بیم کوردوکم عشقیم ایدی نالیه کتوردیشدر و آدم
و حوا دخی جمیع مرد و زن دخی نالد و انکله جنده دور ایاردو
شرالکه نظم هر کسی کو دور ماند از اصل خویش باز جوید
روزگار وصل خویش شرح هر بر کیسه که اول ابراق اولدکی اصلندن
بیله کرو اسکی کنده وصلنک روزکارین تحری ایدر کیس وطنی اصلنده سعا ایدر
اسیکه اول وصلک روزکارین بنده الله کنور خصوصا وطن سیرنه
ایرشن اوله حب الوطن من الایمان حکمیله ذات ایمانی وطنی حقیقته
واصل ایدوب ذاتی انوک عشقنده اولشد نظم اولکه بس بهر جمعیتی نالان شدم
جفت بدحالان و خوش حالان شدم شرح هر جمعیته انکلیه اولدم
برا قمر حالکولر و اول حالکولر اولنلر حقیقت اولدم یعنی بولو کسمه اولدم
جمعیت جمله سی شاملدر کی جمعیت اولیا که جمعیت اشقیا و ضالین در
بیلدکسی اولدم وهرینه کنده دردی شرح ایدوب اول الدن اکره
نالان اولدم نظم هرکسی از ظن خود شد یار من از درون من نجست اسرار من
شرح هر بر کیسه کنده ظنندن یکجا یار اولدی بنم درونمدن اسرارمی آرامدی
یعنی هر بری بنی کندویه قیاس ایلدی کندو یلک سیله یکجا یار اولدی عاین ایله

اوکو

بنی کوره حکایه ایلدی کندو ظننجه کوردیکی اولکه بنم حقیقتم و سرم دروندن آرکا
طالب اولدی بو سبیدن اول سرمدن و بندن آکاه و طالب اولدی لاجرم شندن
درونمدن دخی محروم قالدی بو که نظم سر من از ناله من دور نیست
لیک چشم و کوش را آن نور نیست شرح بنم سرم نالهمدن ایراق دکلدر
لکن کوز و قولاقده اول نور یوقدر یعنی اول استدکلری سرم آوازمدن
و سوزمدن ایراق دکلدر بلکه مطلقا سویلدوکم او الله مخاطب شکله
ظهوردن خفی و آشکاره لعقدن کوز وز اتا بو ظاهر کوز ایله
و قولاق ایله کورمک و اشتمک استدلر ایلدکر آی جان کوزی و جان
قولاغی ناشیدلر زیرا که انسانده اوچ کوز وار در بری جان کوزیدر
و بری کوکل کوزی بر دخی باش کوزیدر دنیا حقیقی اول جان کوزی کورر
تماشا کوکل کوزی کورر دنیانی باش کوزی کورر امده متصل اولور اول
دخی کورمکه استعداد یوقدر جمله سی کوزی بر اولور اندن مستعد
نظرا اولوب اولورایسه که حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و سلم
بیوردیکه معراج کیجه سی ربی اکبر باش کوزی ایله کوردوم اصحاب کرام رضی الله عنهم
سؤال ایتدیکه یا رسول الله باش کوزی کوردک الله تعالی حضرتلرین
مشتهر بیزه باش کوزی ایله کوردک دیدیلر جواب ویروب بیوردیکه
بن که سدرة المنتهی یه ایرشدم قرنداشم جبرائیل قالدی اندە قالدی

مطلب

بلکه رفرف کمالیه اراده اولنوب یعنی بیک نوردن حجاب بکیم اندن حجاب حضرته
ایرشدم انده تعالی بانک وبو کره باطن بر دو کمال الهیه دن وجودم نور محض اولوب
جانم کوزیله عالمی کوردم فهمم کوزی بصیرت بیننه متصل اولدی تنم کوزی
قلبم کوزینه باقدی وقلبم کوزی جان کوزینه باقدی جان کوزی عالم الهیه کورر الاعیان
کوزیله وقلب کوزیله وتن کوزیله کوردم دیدی امدی هر سالک که حجابات ظلمه
معراجی حجابلری ایله جده ذات حضره ترتب اولنور الله تعالی جانله قلب مابینده اولان
تحقق بیک حجاب نوری کوزی اوزره رفع ایلر وقلبله تن مابینده اولان تحقق بیک
حجاب ظلمانی که واردر آنی دخی رفع ایلر زیرا حجابلرک تعدد تشخیددن
حاصل اولور ظلمانیدر سلوک ریاضت ایله بری اولنجه رفع ایلر
سلوکک خاصیتی اولدر که حتی سالک اجتهاد ایدر بری اولنجه حجابلری رفع ایلر
ظلمت حجابلری رفع اولنجه مشاهده ایدر پرده نورانیدن دخی رفع اولنجه
بر ظلمانیدن رفع اولدقده پرده نورانیدن رفع اولنور تا بیک
حجاب نورانی وظلمانی رفع اولنور تنله قلب مابینده وقلبله روح
مابینده بر موهکلانسه تنم تن کوزی کونکل کوزینه اوله ونکل
کوزی جان کوزینه اوله دیو جان کوزی حقی کورر وواصل اولور ذات
حق جانه محیط اولور جان دخی قلبه محیط اولور قلب دخی تنه محیط اولور
واسطه بکلیتی محیط اسرار آشکار اولور وجود ... کنایه مستغرق اولور

وجود اشیاده دخی کمالک مستغرق اولور که کنه کاینات دخی کائنات اولنور وجه
ایچوب اشباه وکنه ادراک ایدنده بالکلیه ظاهر اولور وجود حقه غیری نظر
سالکلر کرچه نباتش جلدر کورور که ازلده آخرده ظاهرده باطنده جمله
اولکه وعاقل او ملعون الحقیقه شبهه ایکنده مستغرق اولوب کنه کائنات انکاربتی
کفر وشرک ظلمتنده ایکن جمله تجلی حق ایله خواب عدمدن اویانوب
نظر ایدر کورور که لیس فی الدار غیره دیار نظم معشوق وعشق وعاشق
بر اولمشدر جان زننده ورکه وصفنده معشمر زیرا وصلت
ایکی ایسه مابینده اولور ایکیلک فالحق بر لکی ثابت اولور ایله ولذت
که کنده وکندویه واصل اولمق جدیده او کورکه اول تن ایله جان اودر
ستر وحدت ظهور ابتدا کچین حضرت سلطان بیوردیکه مثنوی
تن زجان وجان زتن مستور نیست لیک کس را دید جان دستور نیست
شرح ظاهر تن جاندن اوزره ولکن کیمسه یه کورمکه دستور
یوقدر زیرا که تن ستر جان کورمک کالدر و کورمکه حقی مستور یوقدر اکر
ستر جان کورمک کلی اولیدی بو عالمه اکا احتیاج اولمزدی اول عالم
که عالم ارواحدر آنده کورردی لکن عالم اولمیه بو عالم ستر نشئه که
ارواحکا کورمک ایش وسیله کوردر بنا سببیله که ارواح اول عالمده
ستر لیوب حقی کلدن نفس کله اندن افلاک اندن بجهه اندن عناصره

ایضاً

چونکه

انزن نجاده اندن نجاته اندن حیوانه جانوزن انسانه کلوب انوز عقله
واصل اولوب جعلل سرمایه‌سیله اول سفرنی ایدوب کلدیکی علالاردن حاصل
ایده‌جکی جابجا کورنیش بیک کوزدن بیک کفش دلمش ایکی بوجکایه بو سفرده کبیل
ایجیکنا اول کل سرمایه‌سیله سلوک وریاضت ایدوب تربیت ورشد ایدر رجوع اولوب بو بنده
اول پایه‌ده شرب بدنه فیض روح کبنیش دیروب مطلوب الله کرمه کورار انا
جملهٔ درفا الدرب حقی حق کورنیله کنده وهده شنیده مشاهده ایدوب حیوان جان ودا
یشنوب اولمقدن اول الولوب کیمیای عارف اولمقدلی کره جانانه ندن
تن جاندن مستور اولمازکه هر دم مشاهده ودیدار اولور بیت
بنی ادم کم کوزلوم حق نهان هر بر کوزده عارف اسکله دکشن کوز رسیده
دبره فیض بود رکه جابر آینه مشابه سنده درکه اکی جانبی مصفا وتجلی اوله
اکی جانبی مصفا اوله آینه یه نظر ایتسک هرکز صورتنی کوره مز ایدی اوله
لازم کلدیکه انوکی بر جانبندن بر کثیف شیئه لوله کرا اکا حایل اوله تاکه
اکا نظر اولنه قره صورت منعکس اوله ایمدی روح انسانی اول پرده ده بیر
تجلی آینه کبیدر کی جمیع بر شیئک صورتی انده کورنمز ایدی لولا الله تعالی حکمت
کمال حکمتندن بدن انسانی اودون دیدیلار وصوندن دیو اقدن جمع ایدوب
قدرت الیله قرق صباح تخمیر ایلدکه تمام اولدقده نفخ روح ایلدکه بدن رنج
هر آنکه آرده عبی هر بدنکی اولدیب صورا عالی ز وحدن کورنوب

ظهور ایتدکده انفس بدن روحانیت اونکده روحک بر جانبده اولدوغی
کبی بر بورنی دخی جانب جعده اولدیدی بدن جانب غایت ظلمت اولمغین
انده صورت غلبه ایدکبی جعدن جانبی دخی محجوب ایتدکدلازم کلدیکه
الله تعالی انبیا واولیایی بونلره ارسال ایلیه کره روحک جعدن جانبندن
وشدن جانبنده اولان انجابلرسلوک مصقل دیوه ایده تاکه جام جهان
بیچون تجلی ایدوب آینه جالی باشدن باشه کا طرا ایلیه حتی که
آینه‌ٔ روح هر پر نور رحمان ظهور ایده آینه کنده و به نظرکاه ایده
وجه الله آشکاره مشاهده ایده اول زمانده آینه لی حکمی رجوع اولوب
صورت رحمان عیان اولور صدای انا الحق منصورشی آغاز
ایدرکنده وهچ اولور آینه‌ٔ روح هر پرده تنده بر اولورسنده روح
اولور روح ده لقای حق دیمدم ظهور ایدوب بو حدیث شریفک
معناسی ظهور ایدرکه قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم خلق الله تعالی آدم علی
معناسی بو درکه الله تعالی آدمی کند واسماء صورتی اوزرینه خلق ایلدی
یعنی صفاتی اوزره خلق ایلدی یعنی روح انسان صفت رحمندر روح
رحمان مصفا حق اولیجق آینه تنده اکا تبدیل اولوب نامحق اولور
ما دامکه شریتده اولور حاحتله کا طلعا اولور قچنکه شربتدن کلمه
صفا الله واصل اولور بدن دخی خطا کطراق ومقام ورا کا

حجاب

ای کلمه مظهر الحق صفات ...

السعادة في القهر والولاية في العجز [illegible]

عشق بابور در ولى كلى بابارى [illegible] شمع [illegible]

واصل اولور اول علاوه‌سى طانمدن وجاهى تندن مستور اولمز بو منوال اوزره

نظم آتش است این بانگ نای و نیست باد ٭ هر که این آتش ندارد نیست باد

نثر آتشدر بونانك اوازى يل دكلدر هر كمكه بو آتشى يوقدر نيست اولسون

يعنى فناء فى الله اولماز اولوب بو آتشى يوقدر سلوك ايتمكدن واجتهاددن مراد

آتشى و ان عشقى تحصيل ايتمكدر تا اول آتش صاحبى عشق حقه واصل اولوب

ابكى زنده ايده و هر كمسنه كه بو آتش عشقدن محروم اوله يوغ اولسون

ازكردازلقدن بوقلمى يكدر **نظم** آتش عشق است كاندر نى فتاد ٭ جوشش

عشق است كاندر مى فتاد **بيت** عشق آتشى در كه نى ايچنه دوشمشدر عشق قيمدر كه

مى ايچنه دوشمشدر يعنى نيك جوشى البته حركتى وجوشى عشقدندر الحاصل

عشقى مرتبه‌سنه يتشدر **نظم** نى حريف هر كه از يارى بريد ٭ پرده‌هايش

پرده‌هاى ما دريد **بيت** نى يارندن آيريلان هر كسك يارى و ندیمیدر پردەسی بزم

پردەلرمزى يرتدى يعنى بزم پرده‌لرمزى [illegible] قوندیرر

هر برى بزم انكمى لطيفه انسان كامل اشارتدر [illegible] كامل

اولكشيه هر يتندر كه كيسه حقيقتدن ايرولد [illegible] بيلوب كرو اول عاشق

طلبنده اوله اكا بو بيله اولمياننى حريف دكلدر خوب بيكدر **نظم**

نثر همچو نی زهری و تریاقی که دید ٭ همچو نی دمساز و مشتاقی که دید

نى كبى بر زهرى و ترياقى كيم كوردى نى كبى بر همدم و مشتاقى كيم كوردى

يعنى

٥٩

يعنى حال ايله عشقه ديانك منكرو زهرو ورحال ايله عشقه آشنا اولنلر ترياقدر

نظم نی حدیث راه پر خون می‌کند ٭ قصه‌های عشق مجنون می‌کند **شرح**

نى قانلو يولك حكايه‌سنى ايدر و مجنونك عشقنك قصه‌سنى ايدر يعنى نيك بوبجه فلام

طلبنده اول عشق يوليدركه اول يولده نجه باشلر كسيلور و نجه بيكلر قانلرى دوكيلور

باشلر اولور كه محقق وجود حكيم و فاني اولمشلردر تا كه عشق يولنده جان ويروب

كيم اول يولى قطع ايده لقاى معشوقه واصل اولور معشوق كندو اولور تا كيم

مجنون ليلى عاقبت يتشدى مجنون كمال الى ايدندن ليلى يه نظر ايلمدى

ليلى جبرو بيدى كه معروف قصه‌در كه اشته فنا ذكركه بقادر **دستورسى**

نثر محرم این هوش جز بیهوش نیست ٭ مر زبان را مشتری جز گوش نیست

بو عقلك محرمى عقلسزلقدن غيرى دكلدر تحقيق دله قولقدن غيرى مشترى يوقدر

يعنى عشقه منسوب اولنكه عقل عقلسزلقدر عشقه خدمت ايلين عقل عقلسزلر

و عقلسزلر دورد انلر كه عقل محققلر مشاكل درركه عوامه منسوبدر دله قولاق

مشترى اولدينى كبى عشقه عقل كمالى ايله مشترى اولماز **نظم** در غم ما روزها بیگاه شد

روزها با سوزها همراه شد **نثر** بزم غمزده كندوزلر ايچكه وكندوكوندوزلر

كويتكلر بولدلر اشى اولدينه كوندوزلر فيمه اولدى يعنى ظاهرده بيله

اولدى و غم و عشقده بنم بو دارالغم كندوزلر عيب حقيقت بيلجكسنه بتديل

اولدى عيان كندوزلر سوزيله حالاته بولدى اش اولدى **نظم** روزها گر رفت گو رو باک نیست

تو بانان ای انكه چون تو باك شست نثر كونمزرا اكر تيره دی كوكون
قور قور بو قدر رسن تعال ای اول كه بجليا باك بو قدر يعنی كونمزرا
كه بو عالم شهادتده اولمز وقلری او قاتنده اكر اول كونمزكه
بر عالمده برتم عمر ابدا اكر اخرده او كوكب تيره دی كيمسون [illegible]
جان ودل كه بجليين باك بو قدر [illegible] ايدو بتا تسن نظم
هر كه چو ماهی ز ابش سير شد هر كه بنا روز بشت روزش دير شد نثر
هر كه بالقدر [illegible] اولسه هر كه بنا بغيبد اندن كونی كيجه اوكه
بالنك [illegible] وكده كيجه اهل توحيد [illegible] توحيد ربانی صوفون
ايرو لكه [illegible] اهل عشق [illegible] ياره زر اما اندك كه بو وربانی
توحيدن بی نصيب اولدوكی كيبی [illegible] صفات اننه وربا وعشق
خطادن محروم قالدیلر نظم دربنا بر حال [illegible] خام بس سخن كوتاه
بايد والسلام نثر پخته حالی هيچ خام بولمز پس سوز قصه كركدر والسلام هيچ
[illegible] سلوکی [illegible] ولنكر حالی
خام [illegible] بلمز پس سوز مختصر كركدر اوزاتمغك فايده سی
اولمز دربيان بی دردكی [illegible] بايزيد
نظم ای دريغا كه [illegible] بودی تازه جام شرح دل پيدا شدی
ای دريغا كه [illegible] محقق [illegible] كونكل شرحی سكا اشكاره اولیدی

يعنی

يعنی عمر بر كه [illegible] اسرار الهی فهم اتمك يعنی كلدی زيرا تحمل [illegible] عقل اولمز
[illegible] هضم [illegible] بلكه علما [illegible] هر كسه [illegible] مقدارينه ظهور
ايدر كه فهم ايتمك كيدر نظم كای سخن [illegible] در پستان جای بی كشنده
خوش [illegible] آتش [illegible] بو سوز دو در جان [illegible] خوش
روان اولوب [illegible] كه ان كاملك صدری [illegible] مالامال ايدر
دم بدم اول سوز [illegible] معانی آلهی [illegible]
كوكل عالمندن [illegible] اولوب [illegible] اننك كاملك صدرندن وعقل
[illegible] خوش [illegible] اولوب افق [illegible] تشنه وراق
اولمق كركدر نظم [illegible] چون تشنه [illegible] كشد واعظ [illegible] بود كوينده [illegible] نثر
ديكلیچی كمسه چون [illegible] اوله [illegible] اولور يعنی
[illegible] سوز [illegible] معانی [illegible]
تشنه اولوب جانی [illegible] سينه [illegible] اولا
[illegible] التده مستمع اولمحی [illegible] شوقله كلور كلمه [illegible]
نظم مستمع چون تازه آيدی طال صد زبان كردد [illegible] نثر
ديكلیچی چون تازه [illegible]
كمسه لر [illegible] دنيا [illegible]
[illegible] دنيا [illegible] تازه اولوب [illegible] باقی اولدر اكر

وا عظلیله رشتکی بوزنکی حقی او صورت سویلکدن لال اولورلر چونکه لیکن
اول کلیجی کبی بولوب قانمز زیرا که زبانات جمله بونور صورت ظاهری اول حقی
ایلمزلر نظم چون درآید طوطی در وعظ از زند برکشایان حسیتان و زاغ
ترجمه چون بر حرم ایچره کلکه صوردن و زبانندن ایراغ اوله اول سخن رازلر
بیلدیرونلرکی ایچره یعنی بونم ستر مره حرم اولان ایچره کلکه کوکل قلوتنه باکا
خلوته اولمدر اولان اکر عروس معانی اکی یوزد آچلوبن پنهان اولورلر نظم
چونکه نامحرم درآید از درم پرده در پنهان شوند اهل حرم ترجمه اما چو
نامحرم قپودن ایچره کلسه پرده ایچنه پنهان اولورلر اهل حرم یعنی نامحرم
و منکر اولان قپودن ایچره کلسه اهل حرم که اسرار معانیدر پرده ایچنه
پنهان اولورلر کندولرین کوسترمزلر نظم چونکه زاغان خیمه بر بهمن زنند
بلبلان خاموش شدند هم زده اند ترجمه چونکه زاغلر یعنی قارغه لر قیش اورته سنده چادر
اورورلر بلبللر خاموش اولدلر دیم اورور سبب اولدر قارغه دن مراد شول
کمسه لردر که علم الله دن بی نصیب اولوب صورت علمنه قانع اولوب بیلمز
وحشی مرکه خلق عالم صورتنده و مشایخ صورتنده جبه و دستار حاصل ایله
عوامک کنی الدوب کلام حقی تحقیق ایدن مصر اولوب چوب نفخت ایدوب
کندولرعکس ایدنلر در قیش بهمن که اورته قیش آیی درکه غایت صوغوقدن
عبارتدر انلر اهل صورتک اعتقاد بولر که ذکر اولنند جبته صنی در

اول ز

اولان زاغلر که قیش اورته سنده چادر قورلر دیمکلکده درچه ده ویکچه و نکتدر و نفسلر
بو اهل صورت جاهلر که اول قیشک اعتقادلری اوزره سجیه قوردلر و بودرد (unclear) ک
بیلمیوب اورتب اهل الله مجلسنده نعم در و حرمده اندرلر لاجرم اهل الله وحی
بلبل کبی خاموش اولوب اول قیش صفتلرینه راز سویلمک مجالی بلمزلر اولدر نظم
مستمع خفته ست کوته کن خطاب. ای خطیب این نقش کردن بر تراب ترجمه
دیکلیجی اویومشدر سوزی قصه ایله ای خطیب بو نقشی صو اوزرینه آزادور
یعنی دیکلیجی اولنلر حب دنیا ایله و نفس ما سوا ایله آلوده اولمشلر ویاتمشلر در
خواب غفلت جان و دللرین قپلمشدر … ای خطیب بو اعظایو نلر کلام
و کلامی اوکا سویلمک صو اوزرنه نقش یازمق کبیدر هیچ صورتی قبول
ایدمزلر انلر اما سوزی ضایع ایدرسن دریا کمال اهل سر کرزلک باشنده
نظم عارفان کز جام حق نوشیده اند رازها دانسته و پوشیده اند ترجمه
عارفلر که جام حقی نوش ایلمشلر در رازلری بیلمشلر و اورتمشلر در یعنی جام
عشقی مطلقدر هر کیمکه ایچمشه نظر درایکه حالیک اسرارینه واقف اولدینه عالم
بلکی و دکلکنه راز ایله کشف اتمزلر نظم هر کرا اسرار کار آموختند مهر کردند
و دهانش دوختند ترجمه هر کیمکه پادشاه اسرارین تعلیم ایتدیلر مهر ایلدیلر و اغزین
دیکدیلر یعنی عالم شعبه و شاهده … منسوب اولان کارین اسرارین تعلیم ایتدیکه
کمسه دهانی دیکوب مهر اورمشلر در تا دستورانی … بیانه کلمیه نظم

ارجعی الی الله وتبتهٔ الامر الذی قصدت

بر لبش قفلست ودر دل رازها   لب خموش ودل پر از آوازها شرح لب او خستنده
اول عارفک کیجه دار در وکوکلنده رازلر واردر ایچمیده اما کوکلی طریلو آوازلر ایله
زیرا اسرار کارخانهٔ علم الهی کیسه بر اختفا ایله موصوف ایدر نظم سر غیب سرا
سر او موحق کوزر کتمتق لبند خوانده وحقی شرح عالم غیبک سرلرینی اوکرنمک
اشتالاینلرکه سوبلکدن لطوداغی دکلدرکوجی یعنی سترکه قاشی ایلکه کادر اوله
بونده ماع عبیلا اولی رکاکانک ابنه آنی سترایدیوب برخی ایجاب جلیل الله
سی ایله نظم کونش کزی نورشند سر جلال کوبه سوس صعدر بان افتاد
شرح اول کیسنک کنی سرجلاک نورشی ایدرکه اولکسه سوس کبی یوز دلی
اولور لالالی کنده یعنی جلالیکم حضرت سلطانک نامشی اشکار ایدرز وجود لطیفه
که اسرار حقه نظم وبر بیوررکیم بوم اسرار دحق اولکسنک قولنی ایچره کرسوس
یوزده الاسه رکز نظمه چادره اولدیه نظم تا کمدیه سلطان الکمس
تا سر وقعد ایبسی شرح تا سلطانک سلطانکیسه ویه نافذ سترکه مکن
اولنه دوکیه یعنی سلطانکه کمسه ایچون کسی اوکنه سترودکلدر بکرم میل اولور اوله
نظم در خورد دریا شد جز مرغ آب   فهم کن والله اعلم بالصواب بیان دریاء
لایق اولمز مرغ آبدن غیری فهم ایله الله اعلم یعنی صویه منسوب اولان
قوشلردن غیری دریا به یتیشمز اول مرغ کیبی دریای حقیقتده حقیقت منسوب
اولنلالایقدر والله اعلم حقیقتده خبر بیلور بر دریای کامل قصهٔ یار کیخضر علیه السلام

الم بر ایلهم جم
بحضانی کردم

ای مرغ آبیا نزای غلام   بحر میدانند زبان ما تمام شرح بز دوکلی مرغ آبیلر
ای غلام سبهم دلو فرحا دریا بلیدر تمام یعنی بز دوکلی دریای حقیقتک بز کوچک بز
دشنا ورلریوز بر نیز دیکری دریا حقیقت بیلدکسو لک کاشوب اولالر بلیدر شرح
خلق ما بر صورت خود کرد حق   وصف ما از وصف او گیرد سبق شرح حق
یعنی الله تعالی بزم دکلنه اوزرینه یاراتدی یعنی بزم وصفلریمز اونک وصفلریندن در و توسی
بو حدیث شریفک مضمونیدر که خلق الله آدم علی صورته یعنی الله تعالی آدمی
کندو صورتی اوزرینه یراتدی حضرت سلطانک بیورلرا بزم وجودمزی حق تعالی
کندو صورتی اوزرینه خلق ایتدی بزم وصفمزدنکی انوک وصفندندر زیرا الحمد الله
خلقتی دوملک صفاتی اوزرینه در وملک صفاتی صفات الله اوزرینه در انسان
کامل جسمنده روح بشکار عاندر وصفنده ایله متصف درکبی
ولما فداه ایدر نظم جسم ما روبوش باشد در جهان   ایچه دریا نیز ایلکرود
شرح جسم بدنمز اوز پوشید در روان ایکنجی دریای بو زمرهٔ ضمان بچو بینک
الندن کولنلیشو زیعنی جسم بودنه نسبت ضمانی جوشی دریا نسبت کبیدر
ویکاولو کم روزیات حقیقتهٔ بزم تی ایچه الندن کولولمز نظم کان قدم سلکم
عم ازلی وبو دولت چوتر زم بیان قدوها کانم درتی شکر قشلغنیم بوم بدوا بر تیزینی
قدندن کلکردن مرادم علم الهیه وبو شکر نقیده شلغندن مقال ایکد
کی معرفت ربانی وعلم لدنی بوندن حال ایلور و عنقها ایدر ایکی شفا الکام

نا

برم

الفرج قريب لا تعجل ولا تندم

بنم من بنی بر بابیمی اولان نم حقایقی و معارفی قبول ایدوب ویلی بنده نور حقیقته
بن اولکن ویننده روم نوردن نوراً نورکی نوکی بم بیدار و بندن عوض اولدم
مستفیض اولدر **نظم** تا که نور بیدست از شکل من نقل من تا خورشید من زین نقل من
تا که بم سکلم سنی الدامه نعمتدن اولکوب نعلکی و نوشی اولدو که نعمتنم جسم و صورتم
الدانمک ستکلم رسول الله صلی الله علیه وسلم حقنده منافقلر دیرلردیکه وما لهذا الرسول
یأکل الطعام ویمشی فی الاسواق دیمکلر دکه بو نبی نیجه در که بیکلر و بازارلرده
کزر طعام یوز به تقرر ایدوب بعضیلری نفوم ظالمدر جانب حقدن بیوابلیکی قل یکی
دی یا محمد قل انما انا بشر مثلکم یوحی الی یعنی دیکه اولور کدی یا محمد انکو
اکرچه بجاهز طلبی بشرین الکی یکا جانب حقدن وحی کلور حضرت حضرت خدا اوکار
قدس سره معنی بیله بیوردر اکرچه بشر کبید صورتا اما که عالم جنیدن بکا الهام
کلور صفتنک صورتا الدانماک تکنم نقلی و معارفی و نوشی ایدوکی ایدن اکوب
که بو صورت عالمدن نقل ایدیم **نظم** من چو خورشیدم درون نور غرق
می توانم کرد خوش از نور فرق **نثر** بن کنمشی کبی نورلکنده غرق اولوب
کوچم تیز اکنده وی نوردن فرق ایلیم یعنی کرچه صورتا بنده بکر کنکا کنده جمله
بن نور وحدته ایله غرق اولمشم اعجر کنده وی نوردن فرق ایدوب اولدم
ایکه صفتنک تبعی **نثر** صانوب نوردن محروم اولمکتلیه که سره لازمدر **نظم**
رفتنم سوی نماز وان خلا بهر تعلیمست ره بر خلق را **نثر** بنم نماز جانبنه

وخلوت جانبنه کیتم خلقه یول تعلیم ایچوندر یعنی بن حضرت عالمدن بر قدم
قالقدم بنم بو عالمده اولدوغم و نماز و خلوت ایتدوکم مطلق سنو و خلقه
یول اکوسترمکدر وارث و الکلدر بو خبر بن وطن اصلیمه و مسکن قالمدن چوقدن
کیدرم لکن بکا جانب حقدن بیزه یول کوسترمک ایچون بنا موالدم تا که سیزه
وطن حبس تعدن خلاص ایدم علی طوردم ایکی بندر **نظم** خواب بسیم و در
مدعی است و الکذاب **نثر** مدعی کوردیبی و وای ایکوده دیکلم مدعیم
وطن یا حی دکلم یعنی دوشدن مراد عالم شهادتدر و عالم اخرتدر که بو عالمده
اول اخرت مکشیله کور لور زیرا اکثر بو عالمده نکوز بو مدعی کبی اهل عالمه
بر لوز دیکلم حدیثده بیوردر النوم اخ الموت یعنی ایکو اولکنه تقریر اشده
اویقوده اولیا نفس روح بنیه بو عالمکلور و ماکه انسان نشأتده اولدر بو عالمدن
بالکلیه قالقوب حتی اول عالمه ایلر امدی اول عالمه نسبت بو عالم دوشی
اولدوغی کبی اما بو عالمده دوشی ایله کوردیکی بو عالم قائیدر اول
عالم باقیدر پس حضرت سلطان بیورر که دوشکم بدنمه محلی اویقوم
دکلم یعنی اول عالم اخرته که بنزلی اولدشده کوردیکم بن الی اخکات
اویا تشفعده بمیر ایدریب و بر آن نظرمدن کتمز و دعاً عدوجا و ذی بو بو نر
نظم نزد آن که لم یذق دعوت این نزد سلطان افق معیت این **نثر**
اکنکیانه کی عالم ستده رو و ذوق ایدکنده ودعوا در حیدر آما افق دعوا کی

اولنور قسنده و بو سوز معنی یعنی اهل قسنده و مشاهده اهلی قسنده و معنی کورلر یاکی
اولا قسنده و بو سوز معیندر اما اصلح عارفی قسنده و دعوی ایلر بیوق بیلور
دربیان نصیحت میکند او را هم او را نصیحت انده نکتی بیان ایدر مثنوی چون نزاد چشم
باطن بینا بود شرح یعنی اندر هر وجودی نزه چونکه سنده باطن گوزی
گوزلرده هر وجودک الحمد کیم خلق ایله تفاوت یوق در وجودلاری ایله یعنی حق تعالی
خدا در نتیکم قرآن عظیمده کلمشدر ما تری فی خلق الرحمن من تفاوت الآیه
که خلق ده حاصله تفاوت گورمزسن اینکی تفاوت دوشنده و قولنده و فعلنده
یوخسه خلقتده تفاوت یوقدر حکمت باطنی گورمک گورمکدر مثنوی
گر ترا بارست آن دیده یقین پیر هر سنگی بتی بینی یقین شرح اگر سنده
آچیق اولر یقین گوزی هر طاشک بنده بر جاوش گوریسن یعنی یقین گوزی
اچلمش حق حکمه هر طاشک بنده و هر ذره ده بر معنی گورورسن که اول
سنی اکا ایلکه و نور حقی گورمکه بر جاوش اولور نتیکم بو در را مثنوی
کار درویشی ورای فهم تست سوی درویشان نگر سست شرح درویشلک
کاری سنک فهمک ایله درسن درویشلره بنه سست نظر ایتمه یعنی درویشلک
برتشکلی وار در که فهم و عقل آنی اکلمز بنه آنی بیلکلر اول کیمسه نظر دوشنده
یعنی عالم فنا و ترک بر عالمدر که اکلمز اکا واصل اولملی که کوروب جبرلو سنک
فهمک آنی اکلمز همان یوقیره انکار ایله دسنده کلمز بو نیره نظر ایتدی

حالی

وبالکم ملکه وجود که و بینه خلل کلمز نظم زانکه درویشان ورای
ملک و مال روزی دارند روزی از ذو الجلال شرح ایدن آنکه درویشلر
ملک و مالک آنده درلر روزی درویشلر ذو الجلالدن دیناوت
و دنیادن اول لا یزال بخشند در رو ذو الجلال الله کلی عطا ایدر که درکت
و بلکه ابه روزی دوز بوز ما لا عین رأت و لا اذن سمعت نه گوزلر
گورمش نه قولاق اشتمش اولا نظم نو همان دید که ابلیس لعین
گفت من از آتشم آدم زطین شرح سن همان اکی گوردک که
ابلیس لعین گوردکه دیدیکی اودده تم ادم بالچقدنر یعنی آدمک معنی
گورمدی الحق بر صورتنه نظر ایتدی صورتنه الدانوب معیندن محروم اولدی
نظم چند بینی صورت آخر چند چند چشم ابلیسانه را یکدم ببند یعنی صورت
گوروسن آخر نیجه نیجه اول ابلیس گوردی که آدم معنا ابلیس حق اولان
گوزینی قیلمدی همان گوز ایله سن صورتدن نیجه که معنی بولسن
نظم کار ازین ویران نشدست ای عزیز جو کمی مشغول شد کوری بی تمیز جو عام تمیز
ایش بوندن ویران اولدی ای عزیز که کیمسن بو نیزکی عوام کبی بی تمیز گوردی
یعنی اولیانی و فقرانی ابلیس و عوام کبی تمیز گوردی انیدن اونوری
گوزلری اشلیی ویران ایدرسن خدادن دور و دردن دور اولورسن
دربیان معتقد انرا که خویش را بکار طاقتی تا قیاس کنند مشغول معتقدلرک بیان ایتمده در که

درک

کوکنده ولین کاملردن بیکسی ایدر **نظم** جمله عالم زین سبب ادمینه
کم کیمی ابدال اعلی اگاه **شرح** جمله عالم بو سببدن ادم اوغلانلرینک ابدال
حقیقت اگاه اولدیغی ابدال حق ازکمه یکدر واکثر ایدانکرک وجودی
ذات حقه مظهر ایدر و معمور کم اثر مقتدا ایده کندو نشئه اعتقاد نکری وافعالکرک
صدورنده اولیه کوشش جهتدن منعکس اولور کوزلرک اعراض وانکار ایدر
اما انلرکه مؤمن ویار صفادر انجیلکده حسن اعتقاد کری منعکس اولور
نظر اندکده جمال وکمال مشاهده ایدر انجناری بر نایاجدر وانلرک درست
قلبلرینه طفیل اولور انا ایدر رحمة للعالمین اکبر در **نظم** ان ولی انا سما بار
ان ولی ابدالک پیغمبر است **شرح** اولیه کوکلی کوکلدن بوجه رکه اول
ابدالک کوکلی پیغمبر کوکلیدر یعنی ابدالک اولیای کبار در انلرک پیغمبرک
کوکلی لوح محفوظ هذا درکه کوکلدن و مرشدن بوجه رکه ربالکه بدی
قات کوک انلرک نفسیدر بلکه کوکش ایدر **نظم** صد جلب انبیای است
جسم دیدر نادیدن اند **شرح** انبیانک جملکی قصدینی دوتدر جسم کورب
ای ادم صاندر یعنی انبیای کورب کندولری کبی قیاس ایدر احوال
بوکه انبیا و اولیا اطوار جسمانیه منزه اودر اولیا بیدن کم اندرو جوک
دیده ایدر و بشریتلر نده کثافت تاثیر ایدوب روح صافیلرین
کدر ایتمشدر پس منکر انلک دیده یجی نوراولمغ الکدوک انکار یغمبیلر

٠٧

مشاهده ایدر **نظم** گفته اینک ما بشر ایشان بشر ما وایشان بسته وخوابیم خور
دیدیلر که او شیته بزده بشر بز انلر ده بشر بز ده یوتلر دیمکده انجواب اسن یعنی
بزانبیا واولیانک غداسی جسمانیدر کورب غلطی ده وطامشتلر بزدن بی خبر — اولدیلر
دیدلرکه بونلرده بز جنسی اولدوغی دیکلکجنده دربزدن فرقی ننور
نظم این ندانستند ایشان از عمی هست فرقی درمیان بی منتهی
شرح بیلمدیلرکه انلرک کورلکلری اندن که اراده فرق بی نهایه وار در یعنی کور لکلرن
کنده وار قیاسی بشر بلیدار که بر بیله کوکدن زیاده فرق وار در بلیکلر بینک
سبیلی کمکدرکه کی روح حیوانی مستقنا مقید اولیه هنقلبی ده سرمایه اولان
اول جانبه صرف ایدرب بنور ربه ید ایدن بی نسبنه اولور بونلرک روح
قدسیدری عالم غیبه متوجه پرواز ایدوب نفسی ایسکه حقایقه مطلع
اولدیغی ادراک ایتمدر **نظم** از محقق تا مقلد فرقهاست
کین چو داود است وان دیگر صداست **شرح** محققدن تا مقلد
چوق فرق وار در محقق داود علیه السلام کبی در یعنی اهل تحقیق
حضرت داود علیه السلام کبی خالندر و مقلد اول از مشابه سندر در
جمیع موجودانک انسانی و لسنی موجود در داوده کی اوازی انجق داوده
مخصوصدر وداوده صماطی دیلر سایر آواز بین السماء والارض در محقق
بی در و مقلد سیندر **نظم** کار دو مؤمن خدا کوید ولیک در میانه
فرقی هست بیک

شرح کافر و مؤمن خدا دیرلر ولیکن ایکیسنک بینده ابو فرق وار در زیرا مؤمنک
خدا دیمسی ایمانله و تصدیق ایله و حضرت رسول الله صلی الله علیه و سلمه متابعت ایله
کافرک خدا دیمسی شرکیله و کفریله و بو نسبت ایله ملائکه و رسول الله انکار ایله
ایله اولدیکه کافرک خدا دیمسی دخی کفر اولدی اما مؤمنک خدا دیمسی عین ایمان اولدی
پس ایکیسنک فرقی بیورن کورکه دیرکه اول که خدا دیرلر خدا دیرلر فرق
بی نهایه اولدی

نظم
منکر کوید خدا از بهر جا   آن کرا کوید خدا از بهر جان

شرح منکرک خدا دیمسی عیش جان ایچوندر اما آنک خدا دیمسی ایچون ایچوندر
یعنی بعض کیملر ایمک استیک ایچون الله دیر اما مشتق کیملر اهل توحیدر و شکر
عاشقی جاندن و درون دلدن الله دیر حتی کو الحمد لله دیمسیله مشتنک
الله دیمسی بر اولدیکه کافر ایله مؤمن دیمسی دخی کذلک دکلدر ایله ایلم
حضرت خداوندکار قدس سره بوکا اشارت بیورر که بعضی
درویش عالم فقره مطلق الهی بیلمک ایچون داخل اولور و بعضی کر
بو قدرلیکی جهانی دیرسه دنیا باقی اما بعضیلر وار در که عجزندن
و مزوّر شدن درویش اولور ایله اولسه اصغر درویشلر ایله اختلاط
درویش صفات و فقر دیرلر و خدا ایله ناز و نیاز بر دکلدر کدا
جانندن کمالات اولکا نیم ایلکه بو برشال دخی بیورر که مثنوی

هر دو کون زنبور خوردند از محل   لیک شد زان نیش و زین دیگر عسل

حاصل
هر ایکی درلو آری بر مکاندن بر الیکی بو بر تین دکی اول ایچون کی
اولور یعنی بعضیلر درویش اولوب حق یولنه کیرر کندی فقر خواندن
تا دل آتشکده تجمع و دنیا مالی حاصل ایدر دنیا ذوق حاصل ایدر مال
آنکله مرشد شیخندن و درزه دن بر کوزه عرفان ایدرک فوق حاصل ایدر
تکیه خانه سنده مشهور اولدیغی ویره و عمل صالح قبله لربی
شریعت و دهن کسدره و وطن ایلر اما بعضی معرفت الله لیاقتی
اولیوب فقر خواندن بعد و بعضی وحشت و نفاقی زیاده اولور
آنکله کیم کیمه جهانی ایعوکی صحبتلرینه تقدیم عیری نسنه
حاصل ایده مز اصلندخی و زیاده دخی ظلمت و حجابات محکم
فقر ایله ظاهر اولوب برعقب اولور نعوذ بالله زیرا اولور
بیودر شکر در که سلوک در درویشک انسانک تجلی در شو کمکنک
کندی اعتقادی خالص التوفیق کبی پاک اعتقادی ایدر عالم فقره داخل ایچی
قدرتینی و لطافتی ظاهر و هویدا اولوب دمبدم از دیاد ده
و تعقیده ظهوری اولور اما ذرا صفای قلب و ملکا و نادی
اولور فقر تجلی فی الحال آنی آشکاره ایدر و اهل بینده رسول
ایچون الدنیا و الآخرة انده تعالی عنایت ایده انلری دخی خاص ایده

نظم
هر دو کون آهو کیا خوردند و آب   زین یکی سرکین شد

وذان منکلکنه شیخ وراکی دردلو آهو بردیلوا دونن یرا ودیره ره بودن
ایکی دلر بوبر بودن نجاست حاصل اولور سوا اول برندن مشامشک اولور
اولشته بو بیت دخی انکلو منالدر **نظم** ایکی خورده کرد و یکی زد وجدا
وان خورد کرد و همه نور حد نیج اولی بر بابه دکندن خیانت ویلیه
حاصل اولور کند وردن آیطبیه بکانه کیدرا آنا بو بری بیدر وکلکی نور
خدا اولور یعنی شول اروسی کدلیل و نهار ده تهجد و عبادت ده
وتحصیل معرفتده و سلوکیده و مراتبی تکمیل ایمکده درایله
کمسه نکن تعیدایلجیه کیدر و کلی نور خدا اولور آما انلرکه صورت فقر ایله
مصور اولوب تیغنه فقر دن و مقاماً سلوکدن بی خبر و بی حاصل
عبادتدن کاهل و طلبده پر قصور اولر آنلر یدر که عالم و یکی
حاصل کند و یکی پلید و مردار درالحق کمالی یکی ایچک فضلاتن
بر اتفق اولور عربن هیچ صرف انتشار دن اولور الغیاذ بالله تعالی
در بیان ذات پاک پیر چون مبدل کشته اند ابدال حق نیستند از خلق
برکردان ورق چون تبدیل ایلدر حق ابدالری خلقدن کیکلره
سس آلمدر بدو ندر یعنی ابدال حقک جوداری و شربتاری تبدیل
اولوب بو خلقک فهم ایلدرکی جوردن غیر با وجود دخی کیبدر
بولشدر و بو خلق اللّه وکی طبایعه ون پچکشدر ورر یا که کسلوک
وجد

وجذبه ایله عالم ارواحه وزرده ملکوته جبور ایتمشلو و چون انلر بو خلقدن کلادر
ملکلک و بر فرس امرون جوهر کند وه قیاس ایلمیوب انلر و دل افرادنه
در جنت حقدن دور اولر **نظم** جسم شان از نور اسرشته اند
تار و روح وار ملک بار کشته اند حق رخنه گشت عکسدلری بو قدرت نورده بیوکدر
تار وحدن دخی کلکدر ایدر و کیف نور یعنی انلرکه بو عالم وجوده کلوب
کندولرن بیجوه و مجوب دبو جهانه خصوص ایتلکه دکل فهم اولوب ما سوا ایکی
آل کلوب پر پیرکا مکاشفه ظهور و سلکه مقامنه ولیا اکه قبول عالم
بعاده لیه اوزرن کلمات ونعارف شرح بندیلر ایما بیر جا لبی نکلی میدانی
حیان و بیان مشاهده ایلیوب کلبیلهکه حضرت سلطان فقرسه
بیعد منشور در که کبی کوربیلو بیلشیمکه نه صنم کلامی بو سوز را
بی منطقه نایره وکلم و بو مجلده بو روح شکل و درکهر آب وخاک عناصردن
اولکه ایبادسی چقارب حروف و معانی ایلسنی کیدی تبدیل زبری ایسنا
حروف فهم و معانیسنه بولسو و آلا اندن بو کل یا اغیری اییر جمیع بولور
آنکه عارف ابدال الوطن استین طالبلر کمده کو شش و مجاهده
اولوب بکلام پیرینه و معرفت پیرینه و جذبه الحقیه منظهر و مشوب یعنی اماره دن
و لوامه دن و ذاتی رتبه ایدوب معقول ح نیات دن و اوراکات
سفلیاتدن مرآت قلبی پاک و مجلی و مصفی ایدوب جمیع تجلیات الحق

بیلجی عالم و عمل و صدق و عبادیله عرفانه قدم بصیرت عارف کرک ذات پاک انک ایسندر

ومشاهده وارادات نامتناهى اولوب كل هو فى شأن معناسنده وفاء و لذت حضرت
ذات شهودنى اولنكه ابدال احقاف ز پسنده اولوب بو مقاملكه لحوال اولنان
تبدل اولدلر اول جسم بوزردن ييرلطيف روحانى وملكى لطيفه اولور
جمع مقاماتنك انتهاسنده كه فى مقعد صدق عند مليك مقتدر مقام
محمود ده ساكن اولنلر وعندن اولورلر ارواح بيره واهل العلو رزقادر
سوردكلا وزره نظم در دل انكور مى را ديده اند در فناى حق حق
ديده اند شرح اول ابدالله اوزم دانه سى ايچنده فى كورمشلردر
محض فنا ده شى كورمشلردر يعنى بر شى حقيقتده كورمشلردر واصل حق
اولوب حقايق اشيا فردا فردا اعيان مشاهده ايتمشلردر جمله موجود
عالم ازلده علم الله ده كوريلكى بو عالمده كوزلك عيانا كورب اصليله بلمشلر
نظم پيشتر از خلقت انكورها خورده مى ها و نموده شورها بيان
اوزم يراتلزدن اول كندن انلرى كلا الحب شورلر كوسترمشلر
يعنى عالم ازلده ذات الله ده طيران وجولان ايدر كن دايما حضرت
احديته تجلى جمال ايله بوسيد ابدالجل ايدن دميدم مست ومدهوش
اولوب فى كيف وفى بهتى شورشلرده بو مشغول ايلمشلردر نظم
برتر اند از عرش وكرسى وز فنا ساكنان مقعد صدق خدا بيان بو ذكر
اولنان ابدالله ور مشايخ دلردر مرتبده عرشدن وكرسى دن وفنادن

كه عالم عدمدن مقعد صدق وفضاده ساكن اولورلر خالدين فيها ابدا حق
ودعونا عنه در بيان تقسيم مراتب واولياى كرام ... ابدالر بك
نفسى مانده در نظم زاولياء اهل دعا خود ديكرند كه همى دوزند
بيان اولياء اهل دعا خود غيرلردر كه بيرشركاه دكرلرده كارلرى يعنى
هم خير دعاده هم بد دعا ايدرلر تصرف قوتيله كاه بيرلر كاه يقارلر
قرار ايدرلر سه امرحق حاصل اولور نظم قوم ديكر ميشناسم ز اولياء
كه دهانشان بسته باشد از دعا شرح بيرقوم دخى بيلورم كه اولياء دن
در كه آنلرك آغزلرى دعا ايلمكدن بغلودر يعنى هركز خلقه
تصرف ايلمزلر اوزلر قضاى حقه بويون و يروب تسليم اولمشلردر
نظم در قضاى حق همى بينند خاص كفرشان آيد طلب كردن خلاص
بلادن وقضادن برذوق دخى بولمشلردر قضايى ... ايتمك آنلره كفر
اولمشدر ذوق وبلايا باتكونده در اولمشدر بلكه ... مقبوللر
قوم ديكر ... بيان ... شهيد ... ظاهرى ...
اولياء دن برقوم دخى واردر كه ... ظاهر ... حق
... يعنى اهل ظاهر انلرك حقنى بيلور ...
... نظم هر كرامتشان ولبشان در ... نام شان را نشنود
هم كاهكانهم كند ... خواهد ... انلرك ... ابدال ... زيرا

ابدال ...

الحرحتک باطلی صفاتنه مظهردر لاجرم باطنده پنهان اولمشدر
ماحکم کندور بن بلدر کنی برادایدغیره ابدال کندو ریکی الکلمزر
قنده قلدیکه اهل ظاهر جمعنا الله وایاکم بهم دربیان اتحاد اولیاء
اولیاء کرامک اتحادلری دربرلکلری صورتا ومعنا بیان اندرکه نظم

گرازبشانها مجموع بینی دو یار — هم یکی باشند وهم صدشش هزار

اگر سن الردن اکی یاری جمع اولمش کورسن هم براولور اصلده الی بیک
اولورلر یعنی الیسی بربر وبلکه الی بیکده دراحاضر بو نوری
بیرا حقیقتده الی بیکده بردر واکی بیره اولکی تمر فکر وفنی وسط
همکر عالم خلقنک المتور بیکندن زیاده اولور نکته بر مثال موجها

اعداد وشان — در عدد اورده بیشمار بود شان

شرح موجلر شانلر در
اتمرکی شاعسکر کبی الرکی صاینه کوتور دیده حقیقت بلیده امواج
ابدا اولیا ایدعدده کوتورمشدر یعنی روحلر وجسملر وباطنلر وظاهرلر
حقیقت دریا ایچره بالق صورتا اولدیغی کبی معتبردر مثنوی

متفرق شد آفتاب جانها — در درون روزن ابدانها

یعنی
کنتی مفترق وطاغنق اولدی بدنلر بنجره کبی ایچره یعنی بدن خانه که بدنا
اتساندر باز لانتر رشته بشته وشعاعی اولدی روح قدسیک آفتاب
حقیقی اولدر بو بدن خانه زینه تجلی اتدکده هر بوزینک قلبی چقو

کتورمش اولور یعنی اهل امواج
دریا ایچره حرکتکور بعدده
وکثرته ...

جمع ... روح قدسیسب ...

اول

اول آفتاب باطنده وزنرسی کرعالم ارواحدن جانب ملکوته آچلمشدر اول
اول آفتاب حقیقتک پرتو وشعاعی کوزکرا ولکارودن زنه ازدن عبور ایدوب
جمیع بدن خانه لری پس اعطا ایدوب قیلمشدر شو بلکه برعنعود بر موضوع
بوقدر که اول روح حقیقی اکا محیط اولماش وله پس اول آفتاب عنعود ترنک
ضیاسی وپرتوی جمیع ابدان اتانیه بر راه عنبدن ایله متصل اولمشدر که
کویا بوابدان اول روح حقیقینک بحر هوده امواج نامتناهی اولمشدر
دنیاباتلاطم وتموج ایتمکده دریا بو بحر محیط ایچره ابدان عاشقان کاملان
وسالکان سلوک عرفان صفا ایله صاف ولطیف اولمشدر که اول بحر نورک
عینی اولمشدر که هر کز فرق اولنمغه مجال یوقدر اما اجسام عوام الناسک
اول بحرک اکرچه موجیدر لیکن انجلابی موجیدر که دریادن قالتوب
تعین بولدقده بکا داولوب کروب جره در جوع اتجوب غیر حالنی
کرب جسم کثیف اولوب ظهور ایتدوکی دریادن اعراض ایتمکی باشلر
بیله اولمکی دریای نوردن کندودن اعراض ایدوب کوزدا ایلدر طبیعت
غالب اولوب اول موج روح نوراکن ماده وظلمانه تبدیل اولنمغه باشلر
اکر عنایت ازلی سبقت ایدوب اول نوردن برزنه قریاد رسی اولور ایسه
عاقبة الامر اول کثافتدن خلاص بولوب بیناولی بحر ذاته کل شیء هالک
الا وجهه له الحکم والیه ترجعون امرینه رجوع ایدوب صفا بولور احنه کوده

واصل اولور والا نفوذ باشد غايت ايشيدوب نور ايمانڭ مددى اولميه
قالورسه ظلمت غلبه ايدوب عذاب جهنمه مستقبل اولوب رحمت حقدن دور
اولور اما عارفان هر كز كافه [illegible] ايشيدوب موجبنجه [illegible] اولشور
اولوب كاه موج اولوب جسملرنده حق اولوب ذوق روحانيتدن [illegible]
[illegible] بنده كلمشلر ار واحدا اشيا يعنى جسم روح [illegible]
[illegible] جسم [illegible] معلوم اولديكه مؤمن كامل [illegible] سؤال [illegible]
[illegible] جسم روح [illegible] داخل اولور جواب اولدركه كل [illegible] جسم
[illegible] اما [illegible] جسم [illegible]
[illegible] واصل [illegible] النجاح [illegible]
[illegible] فانا خمر ولا قدح وكانما قدح ولا خمر يعنى [illegible]
[illegible] شربنى [illegible] بكزدى [illegible]
[illegible] روح [illegible]
[illegible] روح [illegible]
اولمغين بركوره ولو حقيقتده بردر نظم مؤمنا معدود [illegible]
[illegible] معدود [illegible] شرح مؤمن [illegible]
[illegible] ايمان [illegible] جان [illegible]
نظم [illegible] روح حيوانى بود نفس ولهد روح انسان بود شرح

[illegible] روح حيوانيده اما نفس واحد اولكى روح [illegible]
روح حيوانى اولدركه حيوانلرڭ ذات جسمانى اللطيف [illegible]
بودركه جميع اعضاده حركت ايدر اول [illegible]
روح حيوانى بالخ رتبه سنده [illegible] روح [illegible]
[illegible] ايمان وتصديق حقيقتدر [illegible] اجسامه جان
حيوانيدر وجان حيوانيڭ [illegible] انسانيدر [illegible]
نور الله دركه الله نور السموات والارض ارضدن مراد روح حيوانيدر
زيرا [illegible] روح انسانيدر زيرا علويدر نظم [illegible]
اختلاف مؤمن وكبر [illegible] شرح نظر كامله [illegible] وجودڭ [illegible]
مؤمنڭ وكافرڭ [illegible] مخالف اولدى [illegible] المؤمن [illegible]
مؤمن [illegible] يعنى مؤمن [illegible] واصل اولور
[illegible] صفات [illegible] ذات [illegible]
[illegible] مشاهده [illegible] واصل [illegible]
[illegible] حقيقتده [illegible] اولوب عالم جسمانيده [illegible]
[illegible] مخالف اولدى نظم [illegible]
[illegible] ايمان [illegible] شرح [illegible]
[illegible] اولدى [illegible]

ای [illegible] وجود
[illegible] شرح

در خلقت آدمی

وبر کورن حاقی اوزکه داو کیربن کا بنده والیلکده تلاده جوکوزه کسی شمعی
نظر دوزر ایدر شکده کشیبهره قادیب منزل نجاته یول بولکه در بیان
منازل خلقت آدمی اوینکده اوله ایکنکه منزللری بیان ایدر مثنوی

منبسط بودیم یک کوهر همه . فی سر کو پا بودی زان سر همه شرح عالم ازلده
دو بیز یکپاره بر کوهر ایدک باش سر دا یا قدن ایدک دوکوز اول باشده ایدک
عالم ازلده جمله ذره جوهر ایدک مثنوی یک کوهر بودیم همچون آفتاب
بی گره بودیم وصافی همچو آب شرح آفتاب کبی یکپاره بر کوهر ایدک صو کبی
دوکونسز صافی ایدک صسکره بناکه تعیّنده نظم چون بصورت آمدان نور سره
شد عدد در سایه های کنکره نثر چون اول ابن صورت علاقه کلکده کنکره لرکی
عدد صورت شی اوکدی یعنی اول عالی ابن یکپاره سی عدد ججز و در کوم و در ایکی بدن
کلکوکه جوعلاقه جوهر بدن بر کوکادوب اول نوری آیر و آیرو کوستردی
کویا صو بوزنده کا حباب کبی در بوکه اول حباب بحارن صوینکاد و سنه کلکلی
بر وجود کورندی کا حباب اول حباب صو برور صو مسنک روحی و بکازدی بیز ایدی
بر حابرندن آیرو وکلدر نظم اول آمدن باقلیم جماد و ز جمادی در نبات
جنبانستا عالم غیبدن یکپاره کهوی پیلست اول عالمدن عالم جماده کلکدی و جمادن
عالم نباته فتک دلشده ملاوت ایدعلام الیعام کلکماندن اولکا کوده کلکده اندن
عاصره عناصر ورنیاته جماده دن نباته کلکدی نظم و ز نبات چون بحیوان فتاد

داموش حال نباتی هیچ یاد نثر و نباتدن چون حیوانه دوشدی هیچ نبات کی
حالی یاده کلمز یالجزو عالمدن کالمه کلکدیکی عالم دوری کلد یکی اول اوّل کلدیکی
عالم یاد ندن کیدر کی نظم باز از حیوان سوی انسانیش می کشید آن خالقی که دانیش
کیمدی حیوانلردن انسانیته جانبنه جلیدی اول خالقی که انی بیلورسن یعنی اول خالق که
بیوردانی حیوانلردن انسانه کتوردی بیز کهم حیوانی طعم ایشن ایدوب
اول طعمدن نطفه حاصل ایدوب نطفه اناه رحمنه دوشوب انسان صورتنه کیدوب
دو جمعه کلدیکی ایسی ایده کلدیکی عقلی ایدوب کلکده کلدی انسان اولدی نظم
همچنین اقلیم تا اقلیم رفت تا شد اکنون عاقل و دانا و زفت نثر بینه بویله
اقلیمدن اقلیمه کیدوب تا شدی بویله عاقل و دانا اولدیب تعلیم دیرم آدمی یک
وضعی ایدوب ایکده و بوندن کره لوازم ایلمکنی ورتبه ده دراجع
بر عالمدن اولاد کی کلدوکی و جهره و اصل الاهی به جسمه در مرتبه
و الکلیه در راجع ایدوب حاضر و مهیا او کلکال انسانیتی حاصل ایده نظم
خواستی تا بشکافند سکین آدمی از فرق تا قدم در عشق نثر
سکین آدم کندو اندیس اکثری زیاده ده کلکما بیندن کلوب نقصانه
وکلشدی بعضی زیاده لکی در نفس کتیدوب بولدی نفسی منقبحه عمر بیانه
عبث سودا ارم صرف ایدوب ضایع ایلکده وجود و معرفتی کامل انجوب
جاملندی فکلادی در بیان ترغیب معرفت حق انسان کندو ذاتی معرفتی

حلیه‌ء ذاتیه ایله دماغلرینی بنکلیه معطر در **نظم** ای خنک آنرا که ذات خود شناخت

اندر امن سرمدی قصری ساخت **شرح** ای خوش اول کمسنه‌یه که ذاتنی اکلدی ابدی

اکنده کنده برسرای دوزدی یعنی ذاتنی وحقیقتنی بیلوب باقی جهان دیدکلری

ایمان اوکنده دایمی بر بکم عالم آخرتده ... [illegible] ... بر قصر جنانی اتدیکه ابدی فنا

ونهایت [illegible] اولوب اول عقده‌دن ... تعالی حقی شاهد ایکدن قرآن

... کامل ... وجود ... حقی مشاهده ایدر **مثنوی**

هر که محجوبست او خود کودکست · مرد آن باشد که بیرون از شکست **شرح**

هر کیم محجوب در او خود کودکدر مرد اولدر که شکدن طشره در یعنی مرد فی نفسه

تمام واصل مطلوب بشکدن وحجابدن با الکلیه خلاص اولدیکه کرکه یرکه

کرکه عالم جان ... بدتر ... مرد میدان اولنلر

قطعه ... [illegible] ... اول ...

منشک اولوب ... [illegible] ... شبهه ... سندر

نظم گر به ریش و خایه مردستی کسی · هر بزی را ریش و مو باشد بسی **شرح** اکر ...

وخایه ایله کیسه آدم اولیدی ... [illegible] ... آدم

اولمق لازم کلوردی ... حقیقت انسانیه صورت ایله ... [illegible]

... صورت ... [illegible] ... حقیقتدن

... [illegible] ... والاید

دار

واردر کیا وارد اولان علوم ... [illegible] ... براولور ... زنده

... [illegible] ... **نظم** پس چو آهن گرچه تیره هیکلی

صیقلی کن صیقلی کن صیقلی **شرح** پس دمور کبی که صوتی آهنی ... ایله

صیقل ایله ... صیقل ایله ... ذاتک آیینه‌سی صورتک ... که

... [illegible] ... صیقلی ... وتسلیم ایلیوب ... ایله

... ریاضت ومجاهده ایله باطنک آیینه‌سنی ... صیقل ایده **مثنوی**

تا دلت آیینه گردد پر صور · اندرو هر سو ملیحی سیمبر **شرح** تا کوکلک صورت

آیینه اوله اول آیینه‌ده هر جانبدن بر کوکش سینه‌لی کوزل سیر ایده

یعنی کوکلک ... جلی ایله ... هر جانبدن ... سیر ... مجالی کمال

شاهده ایلیه‌سن **نظم** پنبه وسواس بیرون کن ز گوش · تا به گوشت آید از گردون خروش

... **شرح** وسواس پنبه‌سنی قولاغکدن طشره ایله تا قولاغکه

افلاکدن ... [illegible] ... وسواس ... آنی

... [illegible] ... عالم غیبدن ... واردات ... ملائکه‌نک

واشیانک تسبیح ومناجاتنی ایشده‌سن وکلمات غیبیه‌یی فهم ایده‌سن

اوکوزک ... **مثنوی** پاک کن دو چشم را از موی عیب · تا ببینی باغ و سروستان غیب

... [illegible] ... تا غیبک سرو ... باغنی کوره‌سن

... [illegible] ... تا غیبک ... اولا

جیب یعنی اولز نظم دم کی از عنزا بری ذکام تا که ریح آید
ایدوب دماغ شرح دفع ایله بر نفسدن و بلغمدن و دماغلقدن زکام
تاکه ریحانه مشامنه داخل وله یعنی حق قوقوسی مشامنه داخل اوله
یعنی حق قوقوسی اشتمک استرسن ماسوی عقیدن دون دماغی پاک ایله سن
ودماغ اول قوقویه منتظر اولسون تا بوی حق ایله پر اوله مثنوی
هیچ مگذار از تب صفرا اثر تا بیابی از جهان طعم شکر شرح صفرادن
واستمدن کنه کرده اثر قومه تا جهان ایچنده شکرک دادین بوله سن
بولکسن یعنی جسمانیت و شهوات صفراسندن ونفس امّاره آتشنه سندن
خواهشلره و قلبکده اثر قومه تا شکر وصلتک لذتی و فهمین
بوله سن و لذات ادرسن مثنوی کنده تن را از پای جان ایکی
تا کند جولان بکرد آن چمن شرح تن کسنکی آیاغندن قید تا اول
چمنک چوره سنده طولاشه سن یعنی جان آیاغنی قید تن دن جهد ایله
تن تعلقندن و قید تن دن خلاص ایله تا ارض حقیقتک سرای
آخرتک چمن زارنده و بهجت سراینده جولان وطیران ایلیه ارواح
مقربین ایله علیینده پرواز ایده سن مثنوی مرغ پای بسته را پروانه
بر مرغ هست ای مردمان شرح قوشی کندو هواسنه قفسنه
او مرغ آدمک قفسی حق در ای آدم یعنی انسان نفس قفسی هیچ بند

وکشودست
بند تن

٧٣

که آشیانی لاهوتدر آنلکه پرواز ایلیه و بو حوصله عارفک نعمتی
همتی مقداریدر در بیان همت طالبان یا همت طالبلرینک
اختری بیانندهدر که سالکی منزل اعلایه ایرکورن همتدر حدیث
شریفده وارد اولمشدر علو الهمة من الایمان یعنی همت بلندلکی ایماندندر
یعنی سالکلرک مانعدن یقینه و یقیندن عیانه و عیاندن عینه واصل ایدن
همتدر و همتسزلر جیلون یقینندن علم اصل در و امتک
ظاهر معنی اعلادر که هر اراده که طالب اولورسن کندوسنی اول
مطلبک دبی شبهه و بی تردد واصل اولورسن و طلبکده او جنبانکده
بوز ره قصور ایتمیوب کسل یا نفسی دور ویپاک ایدوب منزل مقصوده
کنده وقتوا اصل ایکسن یس بو همت سنده اولیجی مطلوبه ایرشمک
مقرردر نظم باز از باشد سپید و بی نظیر چونکه صیدش موش شد
باشد حقیر بیان طوغان که بیاض و بی نظیر اولا ایکی اگر شکاری
سچان اوله حقیردر پس همتک غایة عالم جبروته پرواز ایدوب
معانی و حقایق و غرایب شکار ایدنجه ایکی بو دنیای دونک مجاز
بچلرینه معتاد ایدوب روح کیسه دون قوم ایلیوب فلتا افاخ
خاسدیه ودولای نفس اماره یه متقیدا ایدرسک صورتا خوب و بی نظیر
اولورسک معنیزلکک معنده چوز وحیز و بی همت اولورسن نظم

ونبود جغد وبیل آن بیشاه   او دو صد بار زشت رو صورت طوطی انز

واکر اول جغد وشوم اولوب جمیل شاهد اولورسه اول اکبوز طوطی اندر

سن اندن صورت استمه یعنی انک صورتنا خوب و جمیل اولوب اصلی

وجمیل شاهد وشاه آینه لقاء الله دار اولورسه اول اکبوز صورتی

خوب شاهدن وپادشاهدن اکر مدرز نهار سن آنک صورتنه

نظر ایدوب حقارت ظنن ایلمه کیم معنی سندن محروم اولورسن نظم

عاشقی بی کاله ره کشته در عمر و شر   جبر و شر شکر و محبت نکر شرح

بر عاشق کیم جبر وکثره قریشی اولورسه آنک جبر و شرنه بقمه آنک نظر

اکر معنی حالی بایسه انک جبر و شرنده حجاب اولمز مثلا بر عاشق سالک که

عبادات ومجاهدات وطاعات ایچنده اوله که کاملک ایدوب

بر مقدار او صلوع ایلیه سن اکا نظر ایله حقی کور زیرا همت الی

شوق الهی به مستغرق اولوب از زمانده قطع مراتب ایله منزل مقصوده ایرکوره

نظم ایکی ... بجا حجبت   شرانداز جبلی او ... شرح اکر

سلیمانک ماسبنده سن انک حلیه سنه نظر ایلمه یعنی حقک کمالی ...

بیکا ایدرکه مخلوقات ایچنده قرنجه دن ضعیف مخلوق آز وار در اکر سلیمانی

که اعظم مراتب انبیادن بر مرتبه در اول مرتبه کنده ویت ایدرسه سن آنک

حقنه سن نظر ایدوب حجب ایلمه اکر اول مرتبه نک معنی اولکه کندو همتی

انمز وی نشه کم صدیشه کهنه در قدر اکر و ما بیتم یعنی کشینک مقداری سنا

هت انده وکی نشه در آمدی حقیقت سلطانلقه کم ابدی ملک در حتی که

وایسه فرصت الدوه کیمسه ایله اکبوز تا تمام کالانعام قبلندن خارجی

اولوب ابدالا آبدین اول سلطنته مقیم جاودان اولورسن وجمله حقایق

اشیا سلیمان وار رزین بلکده اولان شاه اندن کام در بیان نبی کردن از صورت

وترغیب معنی چند صورت ندن نهی ایدوب معنی یه راغب اولمغی بیاننده

مثنوی چند صورت اخرای صورت پرست   جان بی معنا ز صورت شست سرسام

بچه چند صورت آخرای صورتچی معینه جانک صورتدن قورتلمه

یعنی صورتله معنی بر برینه جمع اولمز واصل صورت اولان احوالی اولماز

تا بالکلیه صورتدن بجمه معنی ال ویرز نظم که بصورت آدمی انسان بر کر

احمد و بو جهل پس یکسان بودی شرح که آدم صورتلرینه اولسه احمد ایله بو جهل

بس برابر اولسه لر یعنی آدمیت اولنه معتبر اولسه حضرتک ذات وصفاتی اول

حیثیده صندر چند وانبیا واولیا اول معنا ایچون ظهوره کلدیلر رجعی

عالمیه اولشدر واول معنی هر صورتده اشکاره اولمدی اکر انده موجود در

لکن انبیا واولیا ومؤمنلردن غیرسنده بالقوه دور و عار یشدر مکا

بو عالم بالفعل ظاهر وحاضر واباید زیرا جهد ایله وعنایتله و سلوک

واجتهاد وسیله قوتدن فعله کتوروب ملکا ایدوب انوک حکم ماککی متصوف

الشلور و اول معنیده یافته منبع اولوب انلر دخی اول معنیدن نار ارجمند کم
وصفنی و اسعاده حسنی ایله والا انلر که بو عالمده جلا کنده موجب فرحت و قوت ایدرلر
ردکلبودن انبیالر فرموده اولنمز اعلمده راجح اولوب ردکلر و بر منزلت
محبوب اولوب ابدا آبادا اول ظلمتدن خلاصه در نیا و مجال العمر الا ماشا الله
جمع علوم اولیه که آدم و بیدن که اول معنا ایشی حضوردکی ایشی جبر کرکور
احد آدم ابدخلیدر اوکورکی کا شایی شا نظم شد سرشیر ان عالم جمله جب
چون سک اصحاب وادندرست شرح جمله عالم اسلاریننک باسک
پست ولیکی اوکه چون اصحاب کهفک سکنه ال ایدرلر یعنی اصحاب کهفک
کلبنه آدملر جنته ادخال اتدی هیچ صورتی نوع اولکن اکا سنی اصحاب کرام
معانی اولوب سک صورتی زشت دخی اولور سک امر کنفسی ملکدن حی
لطیف ایدوب بنی اول معنا ایله قائم ایدر نظم چه زبان شغل ازان نقش تور
چونکه جانش غرق شد نظم بکور شرح زبان اولور که اکا اونزت اولنقش
نقشدن چونکه اندر کجا نور دریاسنه مستغرق اوله یعنی جانکه جمع نوره
غرق اولمش اوله اندن صورت لباسی نجه اولور اولسون اندن اکا هم نور در
نظم پس بدانکه صورت خوب و نکو با خصال بد نیرزد یک تسو شرح
پس بلکه صورت خوب و لطیف ده اولور بد خصلتلر ایله اولسی ر بر
اکر صورتی خوب و بی نظیر اولور ایسه نظم جون ندیدم در جهان ... دکر

ع

هیچ اهلیت بو ازخوی بخلو شرح یعنی لولیجی جهان آخره کور مدم هیچ
کوبکک خوردن یک اهلیت یعنی جماعتده اهلیت خلق حسن در وطن نشکده
شرطی ایدر که رها الک تبدیل اخلاق ایده و بد خولردن ایو خویه مبدل
ایلیه تا که تجلیات الهیه قابل اولوب کرامات اولیایه اهل اوله نظم
قیمت همیان و کیسه از زرست بی زر و همیان و کیسه ابتر ست شرح
قیمتی همیانک و کیسه نک التوندر و اقچه ایله در التونسز کیسه و همیان بی قیمتدر
یعنی التوندن مراد معنی و نیت فالصدر و خلق حسندر و همیان و کیسه
وجودانندن عبارتدر یعنی قیمت الوجوددر که بو خلق و بو اهلیت و بو معنی
شناسلق اولیه اول کیسه ابتر و مغبوندر نظم همچنانکه قدر تن از جان بود
قدر جان از پرتو جانان بود شرح انجلین که تنک قدری جاندر و نور جانک
قدری پرتو جانان نوردر یعنی تنک قدر و قدرتی و اعتباری جاندن
اوله و هیچ کیم جانکده قدر یعنی پرتو جانان نور و آنکله قایم در مثنوی
کر بودی جان زنده بی پرتو کنون هیچ کفتی کافرانرا میتون شرح
اکر جان شمدی پرتو نور دری اولیدی هیچ کافرلره میتون دیمزدی
یعنی حضرتک که جان بیوردی دکر جانی مومنلره اکر مومنلرک جانی پرتو جانانه
دری اولیمیدی هیچ حق تعالی قرآن عظیمده کافرلره میتلر دیمکه معلوم
اولدیکه مومننک جانی نور جاناندن و کافرلرک جانی تاریک و بی نوردر

وجودنك بحا حقيقت ايماندر يعني وشهود ايمش نظم مغز مؤمنه وجوه بربت از دوست

پوست مانم تن زاد مغز ان دوستش شرح هر بيلمك ايچى جانشندن بكيد

تنى محجوب بل اول وجه ليجى بل تحت انسانلك مغزى نوه كى ايچى وقبوقى دار دور

ايچى ره صدر وقبوقى مغز روحانك جاده وسندر كرتنى روحانى وجوده كتوردن

اولدر وساير اشيالى دخى نظم مغز نتوى مرد آخر آدمى بيلدى ابرار طلبه

نثر بوسكه جملك مغزى ايچره دور تا آدم آخر اكر سنده اول اوه دن ايسك ابده مرامى

طلب ايلمر يعني آدمنكك ايچى و باطنى نفس حمانيدر وظهر جسمانيدر جمع مغز درك

وديلر اخرا اشرف واكرميدر اكر اولور دن واول نشمدن ايسك ابده نفس طلبن

هاك نفاق اولمه [illegible] پس نظم اخر آدم زادى اى باخلف چند بندار

توبسى را شرف نثر اخر آدم ادغلس اى امانت بكر مغنى بو الحقلغى مجه سينه

شرف صا [illegible] يعني خلق الله آدم على صورته صورتنك شعورت حقدر

آدمه صورتجون اكنده [illegible] جهتك بودنيا [illegible] ايلچى مرتبه

ايدوب اولديلر وشرف انده قياس ابليس حال [illegible] بوقعلك

والحقلق [illegible] دور اولمشدر در بيان توبه كرسه كردى

توبه كن [illegible] كه كردست توبه نثر اكر عمرك تمامسنى سياه ايلدكسه

توبه ايله امرك تكه اول [illegible] يعني اول زمانده اندكك كناهلر

توبه ايله وبرده خى ايلمك قصدين ايلم تاكه عمرك قدر [illegible]

ملك

پاك و بيامن اوله نظم عمر اكر بكذشت بحش اين دمست آب توبنسي كر اولى هست نثر

عمر كيجديسه كوكي بود مدر اكر نقشنانسيه توبه صوين اكا وير يعني عمر كچن

بر ساعت دخى قالديسه اكا طاعت عمركله لعلى وكوكي حيات بسنده در

آن جنت بل [illegible] توبه صويله آنى صمودار كبى نم علاوب فوريخ طلب ايتم — اوليه

وبلى حاصل قلميه پس نظم بيج عمر تر ابده آب حيات تا درخت عمر كردد — با ثباتى نثر

عمرك كه [illegible] آب حيات وير تا عمرك اغاجنى دائما تيش ويرنجى اوله يعنى انسانلك

عمرى اغاج كبيدر دائمك اوزدكى وكوكى [illegible] اكر نفسنى توبه ايله — مطلب تا عمر

واستغفار ايله واذكار ايله [illegible] پس معزز بلكه عمرك اوزدكينه

حيات آبى ويروب [illegible] وادولو [illegible] بخبتانى نخلع

بتجاه [illegible] حاصل ايلكده اولور [illegible] وجود

نجه كوزل اكور مدكى [illegible] حاصل القلكده

وادلى [illegible] استغفار سيبه حسنات تبديل

ساير خيراته ضم اولنورتا اول نفس تماما اولوب آخرته انتقال ايدنجه

تحصيل درجات ده اولور انتقال اتدكتن صكره مقامنه واصل اولوب

انده عمرى ابدى ودوام [illegible] ايچره [illegible] ساير اهل جنت ايله — ايله

صفايه محشره مشغول اولوب راحتده قالور واكر عكسى اولوب

انفاسى [illegible] غيريه وتوبه وعبادتدن غيريه صرف ايدر [illegible]

نزامتده وخجالتده قالوب اول معناكه حصل ابدنلره قارشو ممنكلده و ابدیلكده
قالور نعوذ بالله **نظم** جمله ما جنها از بنی بنكوسو تلخی زهر یار بنما از بیم كرده ب
نثر بو جمله بلكه شرح توبه مهن ایداوشلر كی بیالی زهر بونون ست كیجی
ملتفعا ولور یعنی اولئك یبدل الله سیئاتهم حسنات مقتضاسنجه كیمش
زماننده واقع اولان كناهلری توبه وانابت سببیله بر لطف بالاوله
تبدیل اولور چكش بیلكدن قلان عصیانكر جلبش زهر كبی مهلك وقتال
اولمش ایدی بو استغفار سببیله زهر لكی تبدیل اولور بیت شكردن
لذیذ اولور نته كم كناهلولی عالمنده ایكی ایرنجه زقوم اغاجی حاصل
ایتمشیدی توبه و رجوع اندكمن شكر جنت انجلرنه تبدیل اولوب صاحبنه
انواع تلذذ ایروصل اولور **نظم** سیئاتت را مبدل كرد حق
تا همه طاعت شود آن ما سبق **نثر** كناهلرك تبدیل ایلكدن حق تعالی وكا
طاعت اوكادر اوكی سبقت ایلین كناهلرینی اول اشخاص كناهلری طاعته
تبدیل اولوب طاعت صرف اولور **نظم** توبه ایدی خدا توبه بیر ... بیر
نثر توبه ایلیك خدا توبه قبول ایدیجیدر انلكدر طوتكلر ایدیجیدر كمجكلی
دسلكلر اولدر یعنی خدا اسیره توبه امر ایلیدی مغفرت ایدوب آخرتده
درجات عالیلره ویروب سزی راحت ابدیه ایرشدوره و حقتك
امرونی قدرلرینه یعنی عنایتلرینه حق تعالی كندو قدرتیله اسیر كو عبا

اولدر

ابد

جوزكن

ایدوب عذابه كرفتار و تحقق اوله بلكه جنتكه كیدر بوره كاو مستقبل كن
توبه ایدوب بو یكز كندویه دوندوه سزحق سنره بیردن اعلا معناكا
روزی جنده بز ایلیم حقكنه كیده سزی كرم واحسانته مظهر ودوشوترة
انعام نهایه اتمكدر انا تغافل ایدوب كندو كزی اول رحمتدن دور
اتمكه سعی ایدرسز امدی الكاه اولكز سن بوده دوام حقی بزبه كیدب
توبه وانابت ایدوب طاعته مشغول اولكز و باقی عمرو كوزی طاعت
وعبادته صرف ایلیكز تاكه رضا رحمانه مظهر ومشوب بقاده سرمكزا اكوزره
نظم مركب توبه عجائب مركبیت بر فلك تازد بیك لحظه زپست **شرح**
توبه بنكی عجائب بندر بر لحظه اوه آلتقدن فلكه ایدیره جیراد دیكر یعنی
توبه آتنه سوار اولانكه بو یدندن ایر لقروه اول براق سزی بر لحظه
افلاكه او زر سزه جیقروه مراطبه لدرم كی یكچورر زیرا اول بنه عجب جبت
وجایكدر **نظم** جون برارد ازدار سیما اتبق عرش لرزد از انین المذنبین
نثر جون ایشلكی ویران ایلكدی كنتور ما عرش بیرر كناهكار ارك
انكلادیسندن یعنی بر كسنه كناهلری یاد ایلیوب جانب حقه دروندن
دلدن توبه ایله اكلیوب اغلیه و كناهندن رجوع ایلیه تحقیق عرش
انكتفیه سیلیه اغلر وزارزار وانین ایلر و خلاقی برسلكلی ایتر تا حق تعالی
اول كسنه نك كناهینی عفو ایتجه عرش دتیرکیدن ساكن اولمز یعنی

کیشیه لازم ولایق اولمق بودر که دایما املکلرینا و اغلمقلرینا همّا اولمیه
تا جناب حقک رحمتنه مستغرق اولوب عرش و فرش و ما فیها اغلیه
هم ندا اولوب حرمم اکا حقدن مدد و یاردم طلب ایدملر مشنوی
زاری و گریه قوی سرمایه ایست رحمت کلی قوی تر دایه ایست شرح
اگلمک و اغلمق قوی سرمایه در رحمت کلّی دخی کوکلکه دایه در یعنی اکلمک
و اغلمق بو یولده سرمایه در و بیلجی دایه در نظم تا نکرید ابر کی خندد چمن
تا نه گرید طفل کی جوشد لبن نثر تا بلوت اغلمیه چمن چمن کولمز تا که اوغل
اغلمیه چون آناسی ممه ویرمز سنده دایما حقدن جنت و دیدار و حور
و قصور استرسک اول استدکک نشانی نوعع و زاریلمقدر زیرا
در ایله نیاز ایله جد و طلبله هر مراد مستر در گرک دنیا و گرک آخرت
گرک معنوی و گرک صوری والّا نیاز ایله دردمندلک استغنی مراده
ما قلمز لقدر دیشلر زیرا تحجز در نظم طفل یک روزه همی داند طریق
من بکریم تا رسد دایه شفیق نثر یر کونلک اوغلنجی دوکلی بیلیر
بیلور در ایکر بن اغلیام تا دایه شفقت ایلیه نظم تو نمی دانی که دایه دایگان
کم دهد بی کریه شیر او رایکان نثر سن بلمز میسن که اول دایه لر دایه سی
اغلمقسز سود ازدیرر یعنی کرم مرکز که طلب ایله ر دردمندلک و اشتیاق
و جد و جهد سز ایکان حصولی ممکن دکلدر کوکلمز میسن که طفلک

اعز طالبه بیک شفقتله سبب ایله اولدقلری ایچون انجق بیلجی که حق تعالی
حضرتلرینک شفقت و عنایتی سوزین بی پروا اولنلره ویا
نیاز ایله و بطالتله آن دیرر زیر الطف و عنایتی کوکلی
چیقلره و کریان و نالان اولنلره در ریع و جد و لدر
العطاء من الطلب نظم گفت فلیبکوا کثیرا گوش دار
تا بریزد شیر فضل کردگار نثر فلیبکوا کثیرا بیور دیلر قولاق دوت تا فضل
کردکار سودینی دوکه یعنی قرآن عظیمده کلن فلیضحکوا قلیلا و لیبکوا
کثیرا معناسی بودر که انلرک چوق اغلمالری کرکدر تا اللّه تعالی فضل و عنایتندن فیلکره
علم و عمل و شوق و رضا سودینی منتقل ویره ابیدی نظم اخر هر کریه آخر خنده ایست
مرد آخر بین مبارک بنده ایست نثر هر اغلمک صوکی کولمکدر صوکینی کوزه دن
آدم مبارک قولدر یعنی هر اغلمانک صوکی خنده در کوکلک مغروردر اکر آخر تنده
خرّم و خندان اولیان دیرسک بو دنیاده مداما اغلمقدن و اکلمکدن حذر
ایتمه علما یقدن و عوایقدن عمل مراتبی باک ایله جلایه ایدوب طالب دیدار الٰهی
اول و اول دیداره لایق و کل اول عطیه استعداد و تحصیل قلوب یا کیک
حالنده و شوق نیاز ده و نفر عده و کریه ده اولوب مصالح دنیادن
بالکلیه الٰهکوب تجلیات غیبیه استطلاع ایتمده اول و طالب اشکالکرکل
جوستانده و معارف رحیلر دیشهده میوه لر حاصل اولدوقت دل ده

دیمک اولکه دایما اللّه تعالی یه دوست
ادولیا ایدروی وصال ایدوب اغلمق

ومسرور صفای روح جداوله کرجبار کرفوق الکون اولوب کوزنده تمام
درکاه اولیسن **نظم** هر کجا آب روان سبزه بود هر کجا اشک روان
رحمت بود **نثر** هر نیر ده بر آقر صودار ایسه اوزرا اولور وهر نیره
که کوز یاشی طارارسه رحمتدر یعنی آقر صو یک اثری سبزه اولدوغی کبی کوز یاشنک
حق اثری ومنتجی رحمت یزدانی وملاقات رحماندر **مثنوی**
باش جون طولاب نالان چشم تر تا زجمی جانت بروید سبز کلی
ایلیسه کوزی یاشلو اولغه تا ممکن لحقیقه جنتلر بیته طولاب کبی
کوزی یاشلو وبوزی یاشلو اول تا جانکده صحرا اشدده حقایق
چمن زار و معارف کلزاری ومعانی شکوفه لری وجوده کله
شهود مساوی نفسانیدن خرابه تیجه اولمیشکن معمور وپر رونق
اوله زیرا جان وده لک رونقی ورفاهیتی وبقاسی جنکک بوزیله
منعقد اولوب وجود حق ایله قایم ودایم اولیسی وذرانا انترکه جان
ودل شهری اعمال خراب ایدوب نفس اماره خرابه معمور ایتدیلر
دنیاده واخرتده اعلی اولوب حضرت حق باشنده ملکی اولیا
کاالانعام اولوب بل هم اضل اولدوغی اولدرالر وامکی بوا دهاخت
چیده کسب ایدوب عشق الهی به منظم ودمشرب جانایدی اوزطهی
انتدالرله دیدار حقدن ووادی حقدن بر نفس بر لحظه ایرلدانی مستغرق

یکک بسجات جمال لدن آکهی اولوب جوزانده ماهیان دوالجلال اولوب ایدن اسکر
تنک عالم فیض رسانی اولور **اوزر بیان کسب ومجاهده** کسبنک وقوعی جهتده
بیانده **در نظم** کسب بیچون نرز لعت وان مجو تا نگاه دوحش جو دان
شرح کسب وقرحی اکین کبی بیل ای مجو تا اکیه سن دخل وخارجیک سنکا دلاء
بر شان اخرت قرنحیده دنیا اکین کبی بیدر ما دامکه بو نده اکینک اکیه سن
حاصل الیرسن بهر حال بونده تحصیل ایتجک لازمه دار دعوه مغلس
دنفع ست اولیق معرزد **در مثنوی** انجکاری بدر کیان دا نه دست
در نهان بیدادلی بر بوت ده دست **شرح** نا که اکرسن انجکرسن اول
شکدر ما اکرسنک بو بیدادلی اوزکه درست ومعزز دربعی
الکولکه بیرون قسمه بتمز بجمر نس برجه الکو دکلت بجلکلر سنکاظلم
وبیدادلی اوسنکه ثابت اولوب ظالملر وطاعینلر سالکی اولورسن
زیرا سنکا دوکانشی یلجی کندو کسبکده وقرحنده **نظم** جمع کند معاریب
دوجه بر دو بهد
دیده اسبب کره جو برد **نثر** جمیع بغدای اککی اربه بچسن
دیرزی وزالی کوردی الات کسه بچسن طوعره بعنی اکر اخرت
علمه قرندمکنه عمر آخر بنده روا کره دنیا عملی که ظلمدر وفاندر
وحقد وحسد در وبونلر مبکرز قباحت نشته حاصل اندوکی جزا اکی
وسکا کردی منزرود حقیقه جمیع بنیان قبحد جمال بو قدر اکبر شرد

عملیدر کندودن منفک اولمز نظم ای خنک آنکه جهادی میکند / بر بدن زجری و دادی میکند
نثر ای نیجه خوش اول کمسه که نفسیله جهاد ایدر و بدنی اوزرینه زجر ایدر و عدل
ایدر یعنی عالمده محنت و دولت اول کمسه نکدر که نفسیله جهاد ایدر و بدنینه زجر
و ستم ایدر یعنی ریاضت و عبادتله تضعیف و تخفیف و مغلوب و مطیع ایدر و
نفسنی مرده ایدوب روحنی زنده ایدر و قلبه صفا ویروب علم الله ایله عدل و
عدل و داد ایدر نظم گر توکل میکنی در کار کن / کشت کن پس تکیه بر جبار کن
اگر توکل ایدرسک عملک چینده ایله اول کشی اکین اکمکده صکره جباره جمعی
یعنی اول جانبه کی نوع عبادتدن و بر جهد ایله اندن صکره توکل ایله داور
طاعت و عملک حقی کلامندن حق تعالی حضرتنه بر دم باسته مثنوی
جهد میکن تا توانی ای کیا / در طریق انبیا و اولیا نثر جهد ایله تا قادر اولدقجه
ای اولو انبیا و اولیانک طریقنده یعنی بو جاده عمرنی افنا ایدوب
واقعه ایدر تا قادر اولدقچه انبیا و اولیا طریقنده جهد و سعی ایله تا انلرک
زمره سندن اولسن و انلره حشر اولنسن که موسی و یاری اولا
مثنوی گر فرومانی زبان گردست کش / در ره ایمان و طاعت یک نفس
کافر من ... زبان اندر ... ایمان و طاعت یولنده بر نفس یعنی ...
الحاصل عمرک ایمانیله طاعته صرف ایله و ایمان و طاعتک لوازمنه و اسبابنه
سعی ایله اگر ... زبان ایدرسک ... حقی ... اولان

در

دوبوبیدا نظم سنگ بر آهن زنی وا تش جهد / این نباشد ...
نادرست نثر طاشی دموره اوردک اوددن چقیجق و اوطور ...
اندر یعنی ایمان و طاعت اکیلی طاشیله دموره کبیدر ... اوددن ...
یعنی اکسن بر برجمع ایدیجک آتش موقف و نور ... ظهوره ...
اکر چمقمق اولورسه ده ... اثر ... ایمان
ایمان ایله طاعتده ... ثابت قدم ... اولمز ... حال
ظهوره ... نظم خود که گوید این در رحمت بیار
کو نیابد اجابت صد هزار نثر خود بو رحمتی کیم ... اول
یکه اجابت اولماز یعنی ... حقک احسانی و عطاسی ...
شیانز الیه ... حضرت حق جل و علی ...
دعا ... مستجاب ... حاصل ...
مقصد ... اولور ... داخل
اولور نظم چون در معنی زدی بازت کنند / پر فکرت زن
شهباز کنند نثر ... معنی ... سنکا ...
فکر قنادین ... شهباز ایله یعنی ...
طلب ایدرسک ... مستغرق
اولورسن بعده فکر قنادلری ... و ... و

عجایب و غرایب حکمتلرین بیلزلر نکه طیران و جولان ایدرلرسه شهباز
معانی اولوب آسمان معرفته عروج و ولوج ایدرلر نظم
چون طلب کردی بجد آید نظر جد خطا نکند چنین آمد خبر نثر چونکه
طلب ایلدک جد ایله سکا نظر کلور جد خطا ایلمز خبر بویله کلدی
یعنی مسلکنک حقک رهنماسین ولقاسین جد وجهد ایله طلب
ایلیه سن تحقیق بلکه جد کده خطا ایلمزسن البته البته اول
جد و جهد سبب اولور مراد و مقصوده واصل ایدر بی شک و بی
شبهه نظم گر گران و گر شتابنده بود عاقبت جوینده
یابنده بود نثر اگر آغر یورییجی و اگر عجله ایلیجی اولسه عاقبت آرایجی
اولان بولیجی اولور یعنی علو همت و شرب عذب صاحبی اولن
کرک آغر یوریسون و کرک عجله ایلسون عاقبت منزله ایریشور
یعنی طلب ایتدکی مقصوده ایریشدیرر ... ایدر اگر بسن ای جان
درا تکا و ربست بسته نظم چون نشینی بر سر کوی کسی
عاقبت بینی تو هم روی کسی نثر چون بر کسنه نک خلاصی
ایدر زنده اولورسن عاقبت اول کسنه نک یوزین کورورسن
کورورسن یعنی بر عاشق که دائما کوی جانانده منتظر دیدار اوله
البته بر کون اول محبوبک چهره روی یاری ولقای جانانی بسر ایدر
پس

پس جاناننگ محله سی کوکلدر که قلب المؤمن بیت الله دیمشدر
که تحت کان در از ساعت بساعت و نفس بنفس اول کوکلی
راقب اولوب حجله سن عاقبت بر کون اول محبوب حقیقینک
جمال جمیلین اول خانه ده عیانا مشاهده ایدوب مقصوده
واصل اولورسن نظم چون ز چاهی می کنی هر روز خاک
عاقبت اندر رسی در آب پاک نثر چاهدن قیودن هر کون طپراغی قازه سن
عاقبت بر پاک صویه ایریشورسن یعنی طبیعتنک چاهندن هر کون
غفلت و کثافت و کدورت طپراغنی قازوب چیقاره سن اوزره
اولورسن عاقبت اول آب پاک و صاف اولان روح
قدسیه واصل اولوب حیات ابدی بولورسن نظم
گفت پیغمبر که چون کوبی دری عاقبت زان در برون آید سری
بیت پیغمبر علیه السلام بیوردی که چون بر قپویی دوکرسن عاقبت
اول قپودن طشره بر باش کورنورسن یعنی عالم ملکوتک قپوسنی
کرسنک قلبک خانه سنده اولشقدر اگر اول قپوی بجد ایله دوکرسن
عاقبت اول قپودن عالم لاهوتک ... عنقاسی لامکانی
باشی چقار باقه ای جان ده جولان ایلر نظم در طلب زن
دایما تو هر دو دست که طلب در راه نیکو رهبرست نثر طلبده دائما

ولايتمالكي الّا انكه طلب بولا بيلوه ايوب هير درديني اكى آبلاغه دامن طلب
شكيه پاشوب اندن آبرولمه كه بو بولده طلبدن ايو ريجو ولمي. زيرا
هدايت حق طلبده كه بو مراد كرنا مراده ايركوره كه دلسا اول اول
مراده لايق طلبي بر اندن مراده ايرشدور دروبو بيوردي (نظم)
كارها كه اول صعب كشت بعد ازان بكشاده شد چون سعى كرد
(شرح) اي چوق اشلر كه اولي كوج اولمشكن اندنصكره كشاده اولوب
آچلدي قيلندي چكدي يعني طلب جهده سعي قيلندي ايرشوب بعض كار
كوج كورنورسه عقلي اولوب نااميد اولمه وطلبكده اوصانمه زيرا نيجه
نيجه اشلر اولوركه اول چكدوكك زحملركلي رحمت اولوب محنت
بهجته تبديل اولور نيته بيورمشلر در (نظم) كر بكفت كه كامرنشي وكم
بي كردن ايم هر سو بوى كشته (نظم) كاه سوز ايله كاه چالپسه اولمغله
كاه تحرّ ايلمك ايله هر جانبدن شاهك تحرّسي درونت يعني
اوصاف الهي كاه سويلكله وكاه خاموش اولوب تفكر ايتمكله
هر جانبدن تحرّ المغله آري ايجي اول دغدغن دن واحوالدن كه فهمه لايقدن
پاك اول تا جمال با كمال معشوق بركون خلوته كلوب سني
سنلكدن خلاص ايليوب جذبه رحمانيه يه مظهر وسزاوار ايليه
(نظم) يعني برنكو از تو زدلي او سر درد چه درد چه درد در

عمر

اكاه اول طولوكده صوف آه ايله درد داسته ودرد آشنا
كه بي عالم حقيقت بكا كشف اولوب معاني يوز كوسترمكه ديوب
هول اولوب آه سرد ايتمكدن درد داسته هر كيجي كه درد اكي
سكا يوز كوسترد اول وقت تحقيق بلكه عالم معاني سكا مسخر در
زيرا جميع طلبلر آب باسي درد ورشتيلك سنده درد موجود اوله ايلي
درمان بيلوب بر نفس اندن فارغ ومنفك اولمه وبالذات
وجودكده نقد بيل جميع مشكلاتي حل ايدوب شك وشبهه دن خلاص
اولوب كامل ومكمل اولورسين (نظم) اندين روزي تراش درجي خراش
تا دمي از فرد مي فارغ مباش (شرح) بو يولده افرينندن بر دم
فارغ اولمه يعني كاه قشمي وكاه بونا بونكك دعزمك ادجانبه اولو سكا
بر دم فارغ اولمه تا كه اخر بر سينه وبر سر چشمه ايرشه سن (نظم)
نيسي با او كه زوفا بي بود همدم وهمدرد وچو بان اين ادهم
بر يولداش ايستكه اندن مدد بوله سين الكلين يولداش كه همدم
وهمدرد اوله وطالب اهدا وله يعني بو يوله سالك اولان
كمسنه اولا بر همدم وهمدرد وهمنفس يولداش لازمدر تا كه
بر برينه قول لغات اولوب راه خدا ده همراه اوله تا كه آنكله
قطع عقبات سلوك وسير منازل تجليات رب الملوك ايدوب نا زما

ایچنده مقصوده فرصت بولوب ایریشه واگر یار رهزن . عارف
واصلیندن غیری اوله واهل هوا ونفس کبی اوله معتزدر که
دمبدم اسفل سافلینه تنزل ایدرک نسیان وغفلت پرده‌سی
جاننی احاطه ایدوب کار خرابه متوجه اولور مثنوی
بلکه راه همراه مردان غافلان خفته را آگاه جان کش یول
آز میشی کند وکه بولداش بر غافل ایسه عمرکی اویانق وآگاه بله
یعنی المؤمن کنفس بمنزله فعلی حسبیه مؤمن کشاده طبع واهل تمیز
ونیزرک کیمسه‌لر ایله آمیزش ودرسالکلک مرتبه‌سن تمیز ایدوب
نجسن غفلت نومنه غرق اولانلبلی دون کیم اخرا آگاه فهم
ایلیوب کندکره اول ادبسوزه گرفتار اولمیس زیرا بولکار زنکی
ومنزله ایرمشک نهایی بوقدر اوکات اعتراف وختار اولوب
صاحب وقتیه حقیقتی بیورشکه نامایان فرق ایلیه‌سی تا نشو
گمراه اولوب بجا آلده . فلیس نظم جنت سهایی به یار باران به
نیک باید چون نشیند بد شود مصرع تنهالک یکدرر ایز بولداشدن
ایو چونکه باپر ایله اوقور دیرا اولدر یعنی اگر سلوکه دیر فاتحه
مناسب ولایق یار بوله مسه‌ک نیز نهاد تنها اولمق یکدر اعنی که
یارکی ظاهرده حسن نهادان اولمسو بلکه برآن همنشینک بر جنت

بولنمیا باشنده ر

ویا اهل ادراکی یه دو سرو نفسی سی شهود ندن وذوق دردنگلا وشرین
دوراید دب گنه کی یی ذوق وباطل ایتمک عقر زردر نظم
غیر پیرا اوستاد وسرلشکر مباش پیر گردون نی ولی پیر ارشاد شنو
پیر ردن غیری ایکسه اوستاد وسرلشکر اولمیون جهان پیری دگل سیلج
پیر ارشاد یعنی سالکلر اوستادی وسرورکر ومقتدالیسی پیر مرشد
وکاملیر بعضالکلر بو چرخه گردون دورندن وآی ویل پیر ندن
صباحی وسعا الفرش اوله اولملی هنوز سیاه مردون قتی ونگاه
الله اجلیبی پیرند عارف عاقل بمنز اریز الطفل به ضعف وحیا
وتسلیم موجود در ... پیر گردون ایلی بیمزده حقیقتن فالحت
جهالتدن ساعد ابنجه افعال بدو صرف خلق وسوز بلوق معذرتدر ایله اورکی
نی زمانه طلق لیلیه بچه برابر اولوب بلکه التگزدن اوادرکه الحرو کثا اسنده
حوتجی اولئک کالانعام بل هم اضل بیورلشدر املی الحرکت
چوقباشن باشا متعله متاکرمی اعزب افعال حمیده حاصل ایدیوب
جهالتده معذور ده . قالان پیر اردن حیوانات افضل ایدوکنه بی نا
دلایل قاشدر. پس حقیقت که لازم اولمی اولمدر که بریعد حاصل ایدنه
که اول بوز ایله کنده ویه تنزل بو معرتی دیرن اشانی التسخیل ایلیوب
الکاملک عدوق الله دیمکله قریب وتقیناتی تحصیل ایدرک

جانس ایدی وقابلیوب تسلیم و راضی اولوب اونوکی تن و
جان الکلیسس تن جاندن مستغنی اولمادوغیکی سنده اندن
دکو مستغنی اولیه‌سن تا انوک نفسندن بهره‌مند اولوب ذاتنه
و حقیقتنه واصل اوله‌سن ولکن غفلت و تعلیدوریا احلی اولمزدن
اجتناب کلی ایدوب وقته حاضر ایله متعنی اولیسن مثنوی
پیر باشد نردبان آسمان تیر پران از که گردد از کمان شرح
کوکلر نردبانی پیر مرشد اولور اوق ندن پران و اوجیجی اولور
یای دن اولور یعنی پیر مرشد قبضه قدرتنده کمان کبی در که مریدی
اوق کبی منزل مقصوده پران ایلیوب هدف مراده ایرشدرر
و آسمان حقایقه و عالم لاهوته نردبان اولور تا مقام عقامه عروج
ایده‌تزوب کندوکی رتبه کماله ایرشدرر و هم بیان اکمک طالب
هر آینه از پیر ناگزیرست اکمک تنها بشنده درکه طالبک البته
پیره محتاج اولمسی ناچار در دیو بیور مشلردر مثنوی
پیر را بکزین که بی پیر این سفر هست بس پر آفت و خوف و خطر
پیر اوله دنه که پیرسز بو سفر و هم چوق طوا فدر و خوف و
وخطر لودر یعنی دنه حقدن پر آفت در و پر خوف و خطر در
یول الکوندر رجعی پیرسز و دلیلسز بو یوله کرمک محالدر حکم الدلیل

ثم السبیل والرفیق ثم الطریق بیور مشلردر ایدی البته پیر راه شناسی
کامل آزادی استیوب بولوب و اتمه تحکم ال اوروب معرید جاوی
اولوب کندو وار لغنک اول کاملک وار لغنده فنا ایدوب حقیقت
اوزره پیشوا و مرشد ایدینوب پیر راه هر آفتی انوک سایه سنده
حضوروا حتیله قطع ایدوب منزل مقصوده ایرشمکه سعی
و ملازمت ایده‌سن دیو بیور مشلردر نظم
آن رهی که بار ها تو رفته بی قلاوز اندران آشفته شرح
اول یول که سن بنچه کز کتمش ایدوک قلاغوزسز اول یولده
دیوانه‌سن یعنی بنچه کز کتدوکک یولده بر کز قولاغوزسز کتسک
بیچاره و بیچه سبره یول بیلوب دیوانه اولوب قالورسن شاشوب
ایله اولسه بلدوککک یولده دلیلسز کیده میجک بلمدوک یولده
بنچه کیده‌سن دیو بیور مشلر نظم
پس رهی را که ندیدستی تو هیچ
هین مرو تنها ز رهبر سر مپیچ شرح
پس بر یولی که سن هیچ کورمیش سن غافل اولما تنها کتمه
یول کوسترجیدن باشکی چورمه یعنی اول یولک که اوزاقلغی
الکی بیک یللق یولدر اکا نزه باغر کیده‌جکسن غافل اولمه

رهبردن باش چویروب فراغت کوسترمه بو خصوصده
دولتنی الدن قاچوروب وجودکی ضایع وهبا ایدرسن
ومنزل مقصوده ایرمیوب کرو قالورسن **نظم**
کرنباشد سایهٔ او بر تو کول
پس ترا سرکشته دارد بانک غول **نثر**
اکر اول رهبر مرشدک سایه‌سی سنی ایله‌ونماد ایتمک اوزره
اولمیه سنی بو یولده چوق غول اوازی سرکشته وسرکردان
ایدر یعنی اکر اول مرشد آفاق انفسک نظر عنایتی اولمیه دوست
مطلقی سن بیخبر ونادان ایله کوکلک اوزرنده حاضر وناظر
اولمیه چوق دیو سیرت وآدم صورت صورت صلاحده
واهل سنت وجماعتدن کورینوب سنی منزل مقصوده
التمیلم دیو عقلک اوغورلیوب راه حقدن ونظر مرشددن
آیروب ضلالت بیابانلرینه الوب بیچاره کرفتار ایدوب
اوغرسنی حقه واصل ایده‌لم دیو عمرلر اولچه مکر وحیله
ودر ره دوغلکر راه غافل ایدر الا مرشد الهی وکاشف
اسرار ناحسنانک نظری سایه‌سی سن بی خبرک اوزرنده
ایکلچه مومن نفس ایدرچه ونه غول ابلیس قصد ایدر قصد

ام

اندلرک حالنه منظور سایهٔ مرشد شش جهتک ظاهرًا وباطنًا
احاطه ایدوب یکقلونه بامر الله هر خصوصده حفظ ایدوب
دیده بان اولور منکران دیو سیرت فرصت بولوب اغوا
ایتمکه قادر کده انوار پیرک شهاب ثاقبی انلری مطرود
ایدوب رجوع الشیاطین اولوب مرادلرندن مردود
ومحروم اولورلر **مثنوی** هرکه در ره بی قلاوزی رود
هر دو روزه راه صد ساله شود **شرح** هرکیم که یولده
قلاوزسز کیده هر ایکی کونلک یول الی یوز ییللق اولور یعنی
نظر وهمت پیر حقیقت بو راه پرخطرده سکا قلاوز
ودلیل اولمیه ایکی کونلک منزلی یوز ییلده سنی ایتمک
قطع ایده‌مزسن ایمدی اولسه لازم وفرض اولدیکه راه
حقده بر منزل شناس رهبره بنده ومریدی اولوب
دستنی دامندن بر نفس آیرمیه تا بی تعب مقصوده
وصول بولورسن **مثنوی** الطلب الدراهی وسط الغد
واطلب الغنی من اصحاب الحرف **شرح** در طلب ایله
قرداش صدف اوره‌سنده وصنعتی وحرفی طلب ایله
صنعت اسلرندن یعنی عاقل وعارف اولدرکه طلب

ایلدوکی مرادک اول اهلین وصاحبین بولوب اندن طلب
ایلیه تا طلبنک حقیقتنه واصل اوله یوخسه بسری طلبک
فایده‌سی یوقدر جهد ایدوب خلقدن ویرتدن طلب اولنه
تا که زحمتی بی فایده اولیه دیو بیورمشلردر **نظم**

سایهٔ شاهان طلب هر دم شتاب
تا شوی زان سایه بهتر ز آفتاب

شرح شاهلر سایه‌سن طلب ایله ودم بدم عجله ایله تا اول سایه‌دن
آفتابدن یکرک اوله‌سن یعنی اولیاء عارفین که معنی شاهلریدر
انلروک سایه‌سن ومحبتی طلب ایله تا انلر سایه‌سنده
کونشدن منور واعلی اوله‌سن دیو بیورورلر **نظم**

مهربانان درمیان جان نشان
دل مده الا بمهر دل خوشان

شرح یاملر سوکوسنی جانک ایچنه دیک کونکل ویرمه الا کوکلی
خوشلر محبتنه یعنی من احب قوما فهو منهم مقتضاسنجه
هر کیمسه بر قومه محبت ایلسه اول انلردندر پس سنده اهل الله‌ک
محبتی جانکده دیک تا انلر ایله حشر اولوب انلرک صحبتنده
اولاسن دیو بیورمشلردر **نظم**

او

رو بگو با خدای را تو ورود
چون چنان کردی خدا یار تو بود

شرح دوری بر خدایاری استه تیز چون آنی ایتدک کیمی
اول کیمسه خدا اسنک یاری اولور یعنی خدا مردلرینه و
خدا یارلرینه یار اول ودایم انلری استه وانلروک
الله ومن الاولیاء انلر کند وکی یادلکیت هر قچن که سنده انلرکبی اولدن
خدا اسنک یاری اولور دیو بیورورلر **در بیان فواید صحبت
مردان خدا** خدا مردلرینک مصاحبتلرینک فایده‌لری بیاننده‌در **مثنوی**

هر که خواهد هم نشینی خدا
او نشیند در حضور اولیا

شرح هر کیمسه که خدا ایله هم نشینلک دیلیه اول اولیانک
حضورنده اوتوره‌سن یعنی اول حدیث شریفک مضمونیدر
که من اراد ان یجلس مع الله فلیجلس مع اهل التصوف
معنی اولدر که هر کیمسه که الله تعالی ایله اوتورمق دیلیه
اهل تصوف ایله جلیس اوتوره چون که دائما حضور
حقده حاضر وسته جنابینه ناظر اولمق دیلیه‌سی بر اهل
مشاهده وصاحب حضرات بر مرز وجود واصل الموجودک

دائما حضور زنده حسی و معنوی حاضر اولوب دائما اندن کسب
حیات موجودات ایلیوب عالم اسرار وجودیه
کسب صفات اسمائیه ایتسونلر بعده بعلم حروف بحر معطلم
و تحصیل ایلیوب خلعت بهشتی یه لبس ایتسنه کامل کیوب
مجملع دن نقش طینتی خلاصی ایدوب مخلصلر زمره سندن
اولوب دائم جنته داخل اوله لر اندن صکره خالدین
فیها ابدا رضی الله عنهم و رضوا عنه امکی متعالی اولدوغی
کبی سنکدخی مقامک اولدر

مثنوی

از حضور اولیا گر بگسلی تو هلاکی زانکه جزوی بی کلی

شرح حضور اولیادن اگر ازولیسن هلاکسین
اندن کیم سن جزو سن کل دکلسن یعنی اولیا حضرت
واجب الوجود ایله قائملر و حقیقة الحقایقدر و سنک
ذاتک اول حقیقتک نوری پرتویدر که جمیع اسماء حسنی
اسماء ذاتیه تجلی ایتشدر اول نور سنک مرآت وجودک
صفت ظاهره واد راک طینه صفت خالصه زنکنده
منعکس اولوب ظهور ایلر اگر سنوک وجودنک طینی
کرتنده مکدر و تیره اولیه اول تجلی ایدوک نورک لطافتی

دو

دوزاینی و وجدانیتی تجدید ایدوب سیلانی اولمازا ملدی سنک
سالکسن تنک و قلبک وار و حک کبی پاک اوج کوربنی
لطایفک اتحادنده وجود ویرار ریاضت و عبادتله و جزم
و عزم و صدد مشغله بو وجودک حیاتنی و ماسوا یی ترک ایدوب
دنیا یعنی بو تنی و بو قالبه روحی جمیع فعل دعشندن پاک
و صاف ایلیوب اول نور الهینک مجلاسی و مظهری
اولوب ویرورسه اولان وجودک شهود ایله اول وجود
کل مطلقک بیانند طرح ایدوب ایچنده محو صرف اول تا جزء
مثبت و تشتتدن نجات بولوب کل اولورسن واگر هنوز
بونتیجمک حقایقینی مشاهده ایتدکسه خبر ایله قانع ایسنک
اگاه اول بر خزینه جوهری تو اردکه نفسکدر و عمرکدر
و معیشتکدر اول نفسکدر سکه جواهر اعظمی صدف ایلیوب
جمالی کلمه واصل ایتیه سن هلاک سن زیرا عمرکلده قالورسی
کلمدن جدا سن الوردن اولورسنکه حق تعالی بیورر دیبی
ان نطمس وجوها فنردها علی سرمایه دن نافسل
و نور ذاتندن آفل اوله تا حضور قلب حاصل ایدوب اولیا
حضورنه لایق و سزاوار اوله سن **نظم**

چون شوی دور از حضور اولیا

در حقیقت گشته‌ٔ دور از خدا

شرح چون اولیا حضورندن ایراق اولسن حقیقتده خدادن دور اولمش اولورسن یعنی اولیادن هر کیم ایراقدر حقدن ایراقدر زیرا اولیادن ایراق اولان نظرندن دور و غافل دوشر تا حقدن دور اولوب معاویه‌ٔ قهر اقده گرفتار قالیه‌سن مثنوی

همنشینی اهل معنی باش تا

هم عطا یابی و هم باشی فتا

شرح معنی همنشینی اول تا هم دیرلگی بولهسن هم فتوت فتوتده اهل و صاحب اولهسن یعنی اهل معنی ایله طور و اولنلر و اتره مو چهندن ترتیب اولنلر نشئه حضرتندن شنکا فیض و عطا ایره و هم مردیدان اولوب انبیا و اولیا کراستدن نصیب وار و قوت و قدرتلرندن بهره وار و شجاعت و غضنفری یولستانلرن بیعت وار و بر خوردار اولهسی ایو بیدر مثنوی

جان بی معنی درین تن بی خلاف

٨

هست همچون تیغ چوبین در غلاف

شرح معنیسز جان بو تن ایچره ظاهر آغاجدن قلیچ گبیدر قینی ایچنده یعنی حسن شول جانکه بو تن ایچره معنوی کندی اوز معنی سندن خبردار اولمیه شکسز اول جان بو تن ایچنده بر مرتبه غلافت ایچنده آغاج پارەسی گبی طوررها دامکه اول غلافده دورنجه ایدوکی نشکسته بلنمز اما آشکاره اولدقده معلوم اولورلر مثنوی

تا غلاف اندر بود با قیمت است

چون برون شد سوختن را آلت است

شرح تا قینی ایچنده اوله قیمتلو در چون طشره اوله یقمه النتدر یعنی تیغ چوبین روح بی معنی اولکه تن غلافنده پنهاندر خیر و شر عرض کندر انا ایله اهل حق و اهل ظاهر قتنده ظاهره قیاس اولنوب تیغ پولاد و آهن جوهردار ظن ایدرلر چون اجل قبضه‌سی که دست قدرت و پنجه‌ٔ ملک الموت در قبض ایدوب تن غلافندن طشره چکار اول محلده برسنه پر اسیوب خطب جهنم اولمادن غیری آلت اولمازنه

او غزا دوعن اول زمانده بلور دیو بیو بشلرده مثنوی
شیخ چون بین را ببرد در کار زار
بنگرا ول نا مرد در کار زار
شرح آن شیخ قلبی جنگ ایچنه ایلیمه نظر ایله تا الیشنی درجه او
یعنی اکر جانکده سنک معنی ایچنه خلاف صورتده مغرور اولوب
بنده مرد کارزارم دیوب کندو نی هر ناباتیمه تیقنیکی ا اکلده
احوالی فقرادن دعشاقدن کوربا طنی خالسه آعتنا
ایلیوب انکار و نهان ایدوب جانک حوین آلت نار
ایتمه اوکات نظر ایله تا که ایشنک افرده اکلدو حسرت
اولیه وزار و فرخنده دشمه سی دیو بیورر ا مثنوی
کر بود چون بین برو دیکر طلب
ور بود الماس پیش آ با طرب
شرح اکر جانک قلبی انجدن ایسه یعنی بر غیری کس
طلب ایله و اکر الماسدن ایسه او کوکه کلی شاد و نطول
یعنی جانک اکر بی معنی ایسه بر صاحب معنی جان آریوب
بولوب اندن معنی اقتباس ایدوب و جان چوبینکی
آنوک تربیه سیله پرورش ایدوب معنی یه تبدیل ایله

ا

این وینه پیرها اول دا اکر معنی ایسنک ایلکی کلی خوا
اول والماس بیدرسنک ایله جهد ایله قناعت که کارزارینه
جانی بی معنی ایله وارمه تا مغبون اولمیه سن بعده اله
کیدی کور زیرا خانه کسب بونده در مثنوی
شیخ در زرارت خانه اولیاست
دیدن ایشان شمار کیمیاست
شرح معنی قلبی اولیانک جبه خانه سنده در انلری کور
سینو کیمیا در یعنی جان قلبی نک جبه خانه سی اولیادر اکر
جانک قلبچه معنی جوهرین بشرانک دیلرسک اولیا
صحبتندن برآن ودرنفس خالی اولمه مثنوی
جمله دانایان همین کفته همین
هست دانا رحمة للعالمین
شرح جمله دانالر بو بله دیمشلردر بو جمله دانا اکی عالمک
رحمتی در یعنی عارف با لله ظاهرک و باطنک و دنیا
و عقبانک رحمت کلیسیدر و اکی عالمک خلقی رحمتی
اندن طلب ایلر اکر سنده اول عارفه معتقد و منقاد
اولوب بجیتنی اله کتوردکسه تحقیق بلکه اکی عالمده رحمت

تمک

وسعادت صاحبی اولوب اول دانای راز آلهنك سایه
سعادتنه وعنوانته وحق وصلتنه سبب اولورسن
ووجودك آنكه رحمت اولوب عذاب فراقدن بعو ادید
مثال اللهدن خلاصی ایچون سبب وبقای ابدیه واسطه
اولور دیو بیورمشلردر **مثنوی**

گر تو سنگ صخره ودر مرشوی
چون بصاحب دل رسی گوهر شوی

شرح اگر سن طاشدن وقیا ومرمردن اولسك
چونکه صاحب دلره ایرشورسن گوهر اولورسن یعنی اگر
کوکلك قتی ونفسك ذوق ویابس وطاشدن وورددن
اولهچونکه عنایت الهی ایروب بر صاحب دل عارفه وکامله
ایرشورسن آنوك نظری ونفسی سببی اول طاشدن
قتی اولان کوکلك یومشق ونرم ایلیوب گوهره تبدیل
ایلر صاف وپرنور اولوب حضرت ملك متعال یقین واشنا
ایلر دیو بیورمشلردر **مثنوی**

نار خندان باغ را خندان کند
صحبت مردان ترا از مردان کند

شرح گوڭلی اتش باغی وفتی کبی وروشن ایلر ومرد اولجنگی
مرد اردن ایلر یعنی نار خندان دن مراد کشی دای و
کولالیدرکه اصل نار در دیو بیورلمه اوقلان امشنک لك
اتری در دیو بیورلمه اولان نباتات وسبزوات
واشکوفه وحبوبات اولورکه کردشندن وتاثیرندن
سال بسال وجوده کلوب غدای انسانی وحیوان اولورلر
آنلر فصل شتاده کونش محجوب وکوکلی آزاولدیغی کوزی
باغلر و راغلر پژمرده اولوب عدم بولور طورلر لکن که فصل
بهار اولوب خندان وحجاب سحابدن عریان اولور جمله اشجار
برون ونباتات زمینی وفی پر خنده وگشاده اولوب
سیحه عالم سبزه اولور زیب وازهار ایله خرم اولوب جمله
باغ وراغ جلوه ایدرلر اولورکزلك محبت مردان خدا
کونش کبی دائما خنده ایچره در وعالم خلقی جهالت شتاسی
ایچنده برك وبر سز وعریان قالمش درختان
مثال اللهدر دائما اول مرد خدانك افتاب معرفتی
اثرندن اوزره تابان وخندان اولوب ظلمت جهالتدن
وزمهریر ضلالتدن نشو ونما بولوب نور وضیا قالوب

بر جهانی جحیم ده وطنی مستقیم اولوب جوان قیلندن اوزرر
آنی انکه عارف لاهوت حقیقتینک شمس معارف تابان
ونورافشان اولا شغل باغ خندان کبی بوستان قلبی
اثمار حقایق ایله پرزینت ومیوه معارف ایله بالسویت
اولوب دایما اول روضه اعماقیدن کشف وشهود
فاکهه لرین تکلته انکله اولورکه ای طالب سنده اکر
قلبیک بو جایک بوستانی خندان ابدی اولسون دیرسک
معرفت کوشیدن ضیا پذیر اول تا حیات جاودانه واصل اوله
بو قال لدن قیل اهلی اولان حقلرک ذکر وصحبتندن امین اول
وجود بی سامانی منزل دار السلام تسلیم ایدوب بی پروا
وراحت اولسون دیو بیورمشلردر در بیان نفی کردن
از مصاحبت مدعیان ومزوران اهل دعوانک
واهل تزویرک مصاحبتلرندن نهی وتحذیر اتمکلک بیاننده

مثنوی دوستی جاهل شیرین سخن
کم شنو کان هست چون سم کهن

شرح بلکه سوزلو جاهلک دوستلغی آزا ایشت که
اسکی آغو کبیدر یعنی هر کسه که اهل اللهدن واهوال

رد خداون بی نصیب بی خبر اولالرک تکلمندن وهالکه طلوعلق
دخی اولور سن اندن ایراغ اول که انک سوزینی
رد وسکلی قبول اتمه که آنک دوستلغی اسکی یلانلق
قتال زهری کبی سنکده وصحه وقلبوده تاثیر ایدوب راه
حقه روان اولمادن دورشوب بی قوت وبی رونق
ایدر داوراک علم لدنیدن وسر وحدتدن بی بهره و
نا نصیب ایلر دیو بیورمشلردر مثنوی

ز احمقان بگریز چون عیسی گریخت
صحبت احمق بسی خونها که ریخت

شرح احمقلردن قاج چون عیسی علیه السلام قچدی
احمقک صحبتی چوق قانلر دوکدی یعنی اول حکایه نک
معنوی بیدرکه بر کون حضرت عیسی علیه السلام آنوک
قوقندن بر طاغه کیدرکه عیسی علیه السلام بر صحراده کیدر ایکن
بر ز اولکه دخی حضرت عیسی علیه السلام ایر یتوب
ایلدی یا بنی اته کیمدن قجرسن وردوسکرکه سن بندر
حضرت عیسی علیه السلام جواب ویروب بیوردیلرکه
ناگاه برا احمقه دوشش اولوب بر مقدار رحاله اندرم

کوزدوم بکه درکه قطعات اتینه قابل وکل بکاسرایت
اقسون دیوانه‌دن قاچارین دیدی دونوب اول بکه
ایتدی یا نبی الله سن اول دکلمسن که اولولری دری
قیلدک وکوزسزلری وصاغرلری وشللری وجمیع مرضلو
صاغلدوب ایدوایدک اولکی حالندن دخی بک اعلا
حضرت عیسی علیه السلام دیدیکه بلی بن اول عیسی‌ام
اولکه ایتدی پس یا نبی الله احمقک حاقدن زایل
ایدوب آنی دخی خلاص اتمکه لطف اتسک عیسی علیه السلام
ایتدی اول نکره حق که بنی وسنی وجمله موجوداتی
کتم عدمدن صحرای وجوده کتوردی جمیع امراض
صوریه وامراض معنویه چاره بولدم واتدوم اما
هرکز چاره بولمدرالا احمقدن وایراغ اولمقدن عزت
چاره بولمدم وعلمی دکلدر آنلری معلوم اولدیکه احمق
شول طایفه درکه حق سوزی ایشیدوب قبول ایتمیه
ومقتضای طبیعتدن رجوع ایتمیه وجهلنده دکلدر
فایده سیابنصیحت راضی اولمیه وعنادا وزره اولا بالطبع
اندنده واصل حقه منکر اولا اکاهرکز نصیحت مرشددن

وناظر عارفدن فایده ور حقدن عایده یوقدر **مثنوی**

ده مرده مرد را احمق کند

عقل را بی نور وبی رونق کند

شرح کویه وارده کوی آدمی احمق ایلر وعقلنی نورسز
ورونقسز ایلر یعنی مشهوردر شلدر که برکسه برکون کویده
اولسه عقلنده نقصان ظهور ایدر بر هفته اولسه عقلنک
بری ناقص اولور بر آی اولسه عقلندن هیچ نسنه قلمز
وحکما دخی تنبیه اتمشلردر که اول شهرستانلرده وسولد
اعظم ومصر جامع یرلرده ساکن اولک که کویندن
کونه عقلکوز زیاده ونرقیده اوله وکویلرده وکچی
قصبه‌لرده ساکن اولمک که عقلکوزه کوندن کونه
نقصان کلیه وحضرت خداوندکار قدس سنا الله سره
کوی بیورد قلری انسان ناقصه وشیخ ناواصله
اشارت بیورمشلردرکه بیورر **مثنوی**

ده چه باشد شیخ واصل ناشده

دست در تقلید وحجت‌ها زده

شرح کوی نه اوله واصل اولمامش شیخ که تقلید ایله

انجاث
... بو دن ... دل که اندن دی ... دوم بلمشد وعتاد ... نصیحت قبول ایتمز ... اکا ... ایلمه ... علم ... معالجه ... احمق کلدی ... انجاث

جهتله ال اورتش اوله یعنی شیخ ناواصل که حقایق اشیایی
علماً و عیناً و حقاً مشاهده ایتمیوب سرّ احدیته واصل
اولمامش اوله و شیخلق دعواسن ایلیوب مکر و تزویر کانی
آچمش اوله اولیا نطقندن اوغورلیوب واز بر لیوب
جامعلرده کرسیلرده چیقوب خلقه وعظ و نصیحت ایله
ساللوسلقلر ایلیوب حبّ ریاستیله دماغی پر اولوب
خلقه کندین کوستروب خودفروش اوله آنکچون شیخ
ناواصل و نفسی حقندن بی حاصل اولان کمسه‌لری
حضرت کویه تشبیه ایدوب انلرک مکر و دروغندن
و تلبیسندن و دروغندن حذر ایلک که سزی خالق خلایقدن
جدا و مهجور ایدوب شوربختلر کبی محروم و مطرود
ایدر دیکدر اعاذنا الله منها و ایاکم   مثنوی

حرف درویشان بدزدد مرد دون
تا بخواند بر سلیمی زان فسون

شرح درویشلرک حرفنی الحق آدملر اوغورلر تا که
اورز بنه فسونندن اوقویه یعنی درویشلرک حالندن
بی خبر اولان اهل دعوا شیخلر بونلرک قالن و نظم و نثرن

۱۹۱

اوغورلیوب ساده دل طالبلره اندن اوقیوب و تقریر ایدوب
سزیده بویله اهل حال بیره‌یین دیو اتاندوروب تا که کندوه
مرید و بنده ایدوب ای شخص جهتدن بند ایلر   مثنوی

از خدا بویی نه او را نی اثر
دعویش افزون ز شیث و بوالبشر

شرح خداون نه انده خوی وار و نه بر اثر وار لیکن
دعویسی شیث پیغمبردن زیاده در یعنی اگر خداون اندن
اثر و خبر اولیدی حقدن حجاب ایلیوب باطل دعوی ایدوب
بلمدوکی یره خلقی دعوت ایتمزدی و کندیسنی شیخلق و پیرلک
کوستروب اضلال ایتمزدی و بالکه نفسنی اصلاحه و درشیب
نقصانن کماله ایرشدرمکه سعی ایدوب مجدّ اولوردی لیکن حقدن
انده اثر یوق اولمامغین جانب حقدن بی خبر و غافل اولمغین
دعوایه جرأت ایلیوب انبیادن و اولیادن دخی زیاده
کچوب بلکه انلری اورلی اعتقاد ایدوب انلر اولمشلردر بو وجه
اولانه فایده‌لری یوقدر دیوب انلرک فیضندن محروم ایکن
اولوب ختم الله علی قلوبهم و علی سمعهم و علی ابصارهم
غشاوة ولهم عذاب عظیم زمره سندن اولوب عذاب عظیم

دخی عیانی شدیده مظهر اولمشلردر **مثنوی** دیو نمودە اولنلر نقش جو
او دمی کو بود ابدالیم و بیش **شرح** دیوالکنده نقش دخی
کوسترمه اولیه دکلی عجب که بدلاء نمودن زیاده یم یعنی
عالم خیال که عالم حقیقتله عالم ظاهر کاینده برزخدر و ارواح
ناریه نک و دیو و پریلر دخی انک مقابلیدر و عالم حقیقتله صورتدر
که اندن ایلکه حقیقتلر اندره یول بولور قصد اتسه ملائکه
علییننک نهایت ناقابله باقوب وجود ویره عدم ایدر بعض
شیطانلر کفر اشتیله اول عالمه داخل اولوب دیوارده آشنا اولور
نکمه و استدراج اوکروب خلقک اسرارینه متعلق مغیباتدن خبر
ویررلر علم اتانکک حوالرک الدانوب ولی صانوب اعتقاد
ایدرلر و بنلردن بیله اولوب ایمانلرندن مسلوب اولورلر
نعوذ بالله دیولر تکره خیالی وقتینی کوستروب و عالم خیاله
داخل ایدوب و یانلرنده حاضر اولان عوامک کوکلرنده اولان
خیالی دیو کوستروب انلرک خلقه سویلیوب خلقی دخی اغوا
ایدرلر بو شکلدکی اکابانلره برجخ کون تفریق صورتله حیله و استدراج
ایدرلر که المؤمن ینظر بنور الله واتقوا فراسة المؤمن فانه ینظر
بنور الله که مؤمن کاملدر انلری باطل ایدوکن بیلوب و مکر و استدراجلرینه

ار

تصدیق ایلمیوب قل جاء الحق وزهق الباطل فحواسیجه نوردن
ناری سوندروب دیولری حقیر ایدوب کونلرکی یوزلرین سیاه
ایدوب ابطال ایلر اما انلرکه نور ایمانی ضعیف ویا فردر
اعتقاد ایدوب تمیز ایدەمیوب منفعل اولورلر زیرا العقل نور
یفرق بین الحق والباطل عقل کامله مظهر دکل محجوب خاطرلی
طیانلردر نقش دیوا کابعض الوان کوستروب انلره در
ایلاه طمعه بوشخالیق و عوامی ایلیوب جعدانبی خبر منکر و مردود
ناقصلر هنوز عالم خیاله دخی داخل اولوب دیواکا نقش بیله
کوسترمشدر رفتنده قالدیکه اهل الله واصل اوله دعوی مقام
ابرار ایدوب سورشلردر

دونیسه مردود

مثنوی

خرده گیرد در سخن بر بایزید
ننگ دارد از درون او یزید

شرح خرده طوتر سوزده بایزیده اوزرینه اکا درونده
یزید عار طوتر یعنی کامل شیخ ناقص اکرچه قال و قیلده بایزید
عصری اکسکلیک طوتب کنده ویه اندن جمیع ترجیح ایتموب
و مقام حاله جنید دورانه شهود ظنین ایلمک استر اما قلبنده
و درونده نظر ایلسک حب ریاست وطلب دنیا و ذوق

کنده وکما اندن ترجیح ایتک استر

شهوت ایله طولمشدر که بونلر بر نیچه ملکلر ایله اول بر مجلس درونده عار
وبخابنون هردم استغفار ایدر کندو کزه اسپنور **مثنوی**

چون بسی ابلیس آدم روی هست
پس بهر دستی نشاید داد دست

شرح چونکه بچه آدم یوزلو ابلیس واردر پس هر اله ال ویرمه
اولمز یعنی انلرکه صورتا متخلق ویرلک عکاسی ایلیه ظاهر
شرعه مقلد و حقیقت شرعدن معرض و غافل و بی ذوق
اولوب بچه ساده دل و پاک مشرب و بلند همت و لایقه یقین
کابکرا اولیاء کلیه و اصفیاء کلیه مرید و قطره وجودلری
دریای نامتناهیه و ذره موجودلری آفتاب صورت معنویه
ایرجی حکیده و اصل اتمک سعینه اولان جوهر فریدلک روز
وشب یولکریب اورغه و منزل مقصوددن ایرغه جد و جهد
ایدوب وسوسلی وخناسلق ایلدر ارواح اولیا صورت
عاملندن کالنوب عالم لاهوته پرواز ایتدکلری عکسوبو عالم صورتده
اولان مرید و سالککه فیض رسان اولمزوبو سبجهل دعلی
سوء ظنی ایدوب طالبلری راه خدادن و حقیقت مصطفیدن
دورو مهجور اتمکه سعی بلیغ ایدر لر اولیا که سالک لری زبانلری
اشیدوب صوت و حرفلرینه الدانوب بی شهود وبی دلیل

ح

موعظه لرین کوش ایدوب ارواح اولیا و ملکلری موزن غناده
دوشمیه وحقیقت بلکه اهل صورتک و اهل تقلیدک عقلی کبی
اطوار مزابا و آسمان جناحا سنک افتاده ور نده پرواز ایتمده
لابال هر بردی جان و سرور داول سلطان حقک رموز الفردن
واشارات بیرودن و احوال بی سوزن فهم وادراک ایتمکده
بی ذوق و بی نصیب در زیرا اول ولی کامل توحید اسما
و صفاتی تحقق ایدوب فراکامی حقایق توحید ذات
اولمشدر و ذات حقله قایم و دایم اولوب اول عالمک وجود — عالمک
موجوداتنه محیط و کابنی و متصرف در بر آن نه اشیا
اندن و نه اول اشیادن منفکدر زیرا کامل و اکمل دیمکدن
مراد کمال ذات الله واصل اولوب ذات و صفاتی و اسما
و افعالی بالکلیه ذات الهیه ده محو و کم ایدوب نته که عالم ازلده
حقدن غیری وجود یوغیدی کذلک عدم صرف اولوب عالمیته
دکولی وجوددن نام و نشان و رسم قالمیوب جمیع ذات خدا
قالور والسلام فسبحان الذی بیده ملکوت کل شیء و تبارک الذی
بیده الملک والسموات مطویات بیمینه کندو ملکنده متصرف اسما
حسناسیله متخلق اولدیغم مریدیم مراد ظاهرم انک باطن ده انک اوله — انک

وآورده اولنم عالم ارواحده مریدک روحی تربیه وتعلیم ایلر
هم عالم اجسادده ترکیب عنصریسی نفس شخصی تجرد وتکوین ایدر وجود
عاریه سنه وحجاب بشریتی ندر کله رفع ایدوب وجود حقیقیه تسلیم
ثابت ایدر وانوارث هدایتله واسرار خلفا بتلجیم ماسوا کسن محو ایدر
طبیعت خار وخاشاکی پیتوب ززمانکی حقیقت وجودین عباره
کتورب کند وجود مرطرح ایلر وکر احدیته واصل متصل ایدر ابلار
بو عاریت ظلمت وکثافت ماسوانک حجابلریله محجوب اولان قوم
یوروحانی یکدربیکره اولا وجودیاک احوالی تجاد ادراک بر اکا
پس علوم اولنه بکه اولیاء کرام ارادت کتورن جاهلر کوکدرر
صورتیه پیره دنیاده داعی حاصل العلم شیه اول عالم کبرا
واول بهان باقیده که بوجهان انک ظلییدر حایم وباقی ومتصرف
وفعال مطلق ایله وبوجهانده اولان مریدینه واعد قایه
وحجته باسیم هر برینک استعدد وکیفیتی اولدوغی مقداری فیض
روحانی وعلم بخشا تما ایدوب عالم باطندن ومندم بونلرکی اجزاء
عنصریلری ترکیب روحانیلرین کدورات طبایعدن پاک وجلی
مصفا ایلکده بلوب یقین زیاده محکم ایدوب وماداکه سالک جانبو دل
پیرمعنی به وکلشده روحانیه توجه تام ایله پیروحی الکا اول عالمده مدد

وا

مطلب کندن غیریه ارادت کتورمه

واغاشتر وغباینلر ونونونو تجلیلر وتسلیلر وجام جام شراب
لایزالیلر نتا اول ایدوب شول مادر طفلینی پرورش ایدر کبی
عالم معنیدن پرور شده اولور حتی وطت اول مرید صادقه
که پیرینک عنایتیله داخل اولوب حضور حضرتندن بران غایب
وغافل اولمیه حتی نتیجه کلام بودر که طالب اولیای کلمدن
غیره تسلیم اولوب ارادت کتورمیه وکر برمدعی پیرال
صنوب کندویی الدن بیانه پرتاب ایتدرمیه زیرا بو بولده
آدم نامی بوز الوابلیس شنجه وراندروک صفرلرینه الدانوب
کندویی اولیای عظامک درکاهندن دور ومهجور دوشرمیه

نظم

صوت قرات اصل وفانده اتمزر بوبورلر
زانکه صیاد آورد بانک صفیر تا فریبد مرغ ان مرغ گیر

شرح انکیچون ادجی صقلن آوازین کتورر تا الدایه
وقشری اول قوشی دوجی یعنی اول شیخ مدعی اولیا
کلامندن بعض کلمات وتصوفدن بعض اصطلاحات خاطر
نشان ایدوب صیاد وار صفیر ایلیب مرغ دل طالب شکار
تا اولسه دل دروغلری ایلدن جذب کند ویه
مسخر ایلمه انلر دجی انی جنس اولیادن ظن ایدوب

بات و ولادن مرید و محب اولوب خدمتنده عمرلرین
ضایع ایلیوب نه دنیاده عرفان و نه آخرتده نشئه
بیلیوب جهل ظلمتنده خاسر و سرکردان قالوب
بوتنده وانده کورلکدن و عمادن خلاص و نجات
بولمزلر دیو بیورمشلردر نظم

دست را مسپار جز در دست پیر
پیر حکمت کو علیمست و خبیر

شرح الحاصل اصحابنه پیر اللهدن غیریه الجلین پیر که
علیم اوله خبردار اوله یعنی مرید اولورسک بر
پیره مرید اول که جمیع مقامات الهیه یه و حضرات
غیبیه یه و مراتب لاهوتیه و ناسوتیه یه فرد فرد
مشاهده ایتمش بالمشی والکشف و سلوک ایتمش اولا و علم
لدنیه یه عالم و حکمت وجودیه یه عالم و مریدینک تکوینیه
و تحریریه قادر اولوب سالکه مسلکک اولا و مذکور
اولان مراتبی بالتفصیل والکمال قطع ایده و رب مطلوب بالذات
اولان مقام اتصال ایتدوره جمله خوف و رجادن
و قبض و بسطدن کچوب عالم قدسده مقام انس اهل الله

دو

بیورمشلردر در بیان تعریف ذات پاک پیر حقیقی
پیر حقیقینک ذات پاکی تعریفنده بیانده در نظم

شیخ که بود پیر یعنی موسپید
معنی این موبود آن ای ناامید

شرح شیخ که اولا پیر یعنی قیللری اغرمش یعنی
بو قیلک بیل ای امید یعنی صورتا شیخ پیره دیرلر
و پیر قیلی و صقالی اغرمشه دیرلر و قیلدن مراد و اغرمشدن
مراد ندر بیل دیو اکله دیمشلردر نظم

هست آن موی سیه هستی او
تا زهستی اش نماند تار مو

شرح اول سیاه قیل انکدر العبد ردا و الله
برقاره قیل و بر تل عظیمه یعنی سیاه قیلدن مراد سالکک
کندو وارلغیدر که حقک وارلغندن غیری کندو ده بر
عاریتی وارلق ظن ایلمش ایدی و جمیع اقوالی و افعالی
غفلتدن و بیخبرلکدن اول وارلغندن صادر اولور
قیلسه ایدلوردی اول سیاهدن اول وارلق اکا
سیاه قیل مثالنده اولمش ایدی و قتا که مرشده تربیه سنه

متاربن اولوب بیربیرینه دیوه سن آچدی حجاب ظلمانیسی
که سیاه قیلدن عبارتدر رفع ایتدی حقایق اشیایه
بینا اولوب اول وجوکا اولمیان وارلغینی فنا ایتدی

فنایه دخی حجاب بیلوب انی دخی فنا ایتدی بقاسی
لم یزل ایرشوب پیر اکدم مرشد اکمل لایق دیرادار اولدی
چونکه وارلغی قلمیه پیر اولدر که سیاه معاد لسون یا خود
قیر اولسون یعنی کندو وارلغندن بر ساالکده هیچ
وارلق اثری عکسه کندی اوصاف اوصاف حقده محو
اولوب بالکلیه مظهر حق و آلت حق اولمش اوله که
اول مظهر وره صیقلی ارکی قیر صیقلی اولمیه انوک
جمله وارلغی حقدر و حقیقتده پیر اولدر **مثنوی**

هست از موی سیه وصف بشر
نیست آن مو موی ارپش و سر

شرح اول سیاه قیلدن داق قیلدن مراد وصف
بشریت و احکام طبیعت در یوخسه باش قیلی و صقل قیلی
دکلدر قیل القلبی الحق بر مثالدر دیو بیورمشلردر **مثنوی**

عیسی اندر مهد دارد صد نفیر

که جوان ناگشته ما شیخیم و پیر

شرح عیسی پیغمبر علیه السلام بشیکده ایکن یوز نعره طوتر
که یکت اولمدین بز شیخز و پیرز یعنی عیسی علیه السلام
اوج کونلک معصوم ایکن دوشکده دیتور کس یوز نعره
و فریاد ایدوب دیر ایدی که بن اللهک عبدییم بکا کوکدن
کتاب اندی و بنی خاص نبی قیلدی و نیجه بو ننک کبی
دخی خبر ویردی پس حق تعالی حضرتلری عنایت
ایدوب علم خاصه و عرفان خاص الخاصه مظهر ایتدی
که کیمسه کرک پیر کرک جوان اولسون انک نطقی و فعلی
و حالی جمله حقدن ظاهر صورتده آلد اولوب معنیده خاصدن
بی نصیب اولمه دیو بیورمشلردر **مثنوی**

چون یکی موی سیه کان وصف اوست
نیست پیر و پیر شیخ مقبول خداست

شرح چون اول بر قیل که اول بزم وصفمزدر
انذن اولمیه شیخ در و مقبول خدا در یعنی اول بزم
وارلغمز و کندو لکمز و بشریتمز و صفتمز موی سیاه
که دیدی باطن بیتمز و زائل اولوب بزی واحد بیلدن

ونور مصطفی یه واصل اوله و اول نور ایله شهود ذات
ومعرفت اسماء و صفاته داخل اولوب عالم المشاهده
واسمان ارواح ده جولان وطیران ایده بو خصه
ظاهر اصقلی و قیلی آغزوب سنوز جهالت ظلمتی ایله
قلبی سیاه و دور و ضی تباه اولان کمسه ایشی کارکر
بر قره مغزه دکمز دیو بیور مشلر در **در بیان استقامت**
طالبان و اداب خدمت پیران پیران حقیقتک خدمت
آدابن و طالبلرک اول خدمتده استقامتلرینک بیاننده در
که شریعت و طریقت خدمتی درانی بیان ایلر **مثنوی**

چون گزیدی پیر نازک دل مباش — سست در زیده چو آب و گل مباش

شرح چون بر پیری اوزنه دلدک نازک دل اولمه
سست اولمه کیبی و طراق کبی دل کلی و طالبلغی اولمه یعنی
سنک طالب راه حقیقت و طالم سر احدیت سن
هرکاه که بر قطره وجودنی دریای وحدته و ذره نی بر خورشید
شمس حقیقته واصل العشق بر کامل ارشاده دکش اولدک سن وانک
جمیع احوالندن واقوالندن و دخی افعالندن شوندن ذات وصفات
صفات مشاهده ایدوب ... کند و حضرت ... پرنهار انک

وشهود ذات شرف شدن دورایلر اکرا اول قیل بزم اول
دیده باطنمز ده اولمیه فی الحقیقه هم پیر زمانه مقبول حدا
دیو بیور مشلر در **مثنوی**

پیر عقل بود مو فرشی سفید از با خود ست
او نه شیخ است و نه خاص ایزد ست

شرح چون صقلی و قیلی اق اولوب عجوز کنده ولکن اول
اول نه شیخ در نه مقبول خدا در یعنی اکر بشریت وصفی
زایل اولوب وجود عاریتکه ماسوا در وجود حقده و انوار
ذات خداده محو و مضمحل اولمیه و دیده باطنی و ظاهر بسیار
مرشدند حق بین اولمیانک قیلی و صقلی آغزوب پیر فانی
دخی اولورسه اول نه شیخ در و نه خاص الله در **مثنوی**

پیر پیر عقل باشد ای پسر — نی سفیدی موی اندر ریش و سر

شرح پیر عقل پیر درای او غل باشده و صقلده
اولان قیل اقلغی دکلدر یعنی پیر اولدر که اوصاف
ذمیمه سی اخلاق حمیده یه تبدیل ایدوب عقل معاشدن
و اوهام خیالاتدن و جمله کثافتلردن پاک و لطیف
اولوب عقل معاش دن و اوهام خیالاتدن عقل کله

دور

احوال کنزه حالکه قیاس ایلیوب انلمازکی دلکه خدمتنده سنک ایزد تحمل
ارشاد نه دوصوکی صاحب طراق کبی و کلیمی اوله ودیانمه جمعیت خاطر
و مراقبه او زره اولنا انلک نفحات قدسیه سی جمع قلبکه جریان ایده ب
سنی حقیقتکدن خبردار ایده **مثنوی** چونکه فنی هرچه بیسلیم
همچو موسی زیر حکم خضر رو **شرح** چون پیر دوشمکزی غافل اوله لکا
تسلیم اول موسی کبی خضرک الندر یعنی حضرت موسی علیه السلام مجمع البحرینده
حضرت خضر علیه السلام بولشدقده دیدیکه یا نبی الله بن سکا تابع اولایم
حضرتنده قایم اولایم اولکه حقدن تعلیم اولندیغک ارشادی بکا دخی
تعلیم ایده سن خضر عم دیدیکه یا موسی سن بکا تابع اولمزسن و تحمل طاقت
کتوره مزسن وصبر و تحمل ایده مزسن زیرا احاطه ایدمدوککه خبره
البته صبر سکا کدر و علم الهیه متعلق بوقدرکه سوال ایتمزسن و منقاد
اوله که لا یسئل عما یفعل ایله اولمک کرکدر بولمسوش دیدی
دیدی موسی آه دیدیکه انشاء الله بنی بولورسن صبر ایدیجی
بولورسن دیدی بولدیلر اوله رک تا آخر دلیجه واقعه یی حکایت
بیلدی ملک قرآن عظیمده حق تعالی جمله سنی خبر ورمشدر امدی سنکه
طالبسن موسی کبی علم لدن تعلیم ایدن خضروقته تسلیم
و مطیع اول چون و چرا دیمه تا که موسی کبی نتیجه کشف غیبه بنا

الم

ابراکشس و مقصود حاصل ایده سن **نظم** این سوال ضمیرت کو هیچ خواه
اسرافیل خو **نثر** بر کزکو ر ازی سوبلی الجیلر دکلیجی سنزلر اسرافیل
حولی یعنی اسرافیلک مقرب ملایکه یکنه هر بیر دمور افزه
اوروب حقیقتک امر بنه منتظر در کرام اوله زمان عندنده هما صوری جلوب
قیامت ظاهر اوله پس بو اسرار آغاز کجیته یه محرم اولان سر ورکم
خلقتک هنابر رب بلی سوال غذایی ارد بر دکلیجی سنز کره اسرافیل وش
دایما وقتنه حاضر و امر پیره ناظر اوله و جمیع موجوداتی همت خلقاده
التنه الوب نتیجه حقیقت مرده لرینه نفخه اسرار روح القدس اعجاز
عطا و دایمی بخشش ایتمکه لایق بر اسرافیل مشرب جان اوله تاکه اول
سرلرینی صاحبلرینه اولاسر وره مستمع اولوب رموز علم لدنی
فهمنه قادر و سنزا وار اوله **نظم** مخزن دار بند وکبر ی چون نهان
بنده کی خواهند از اهل جهان **نثر** اول حقیقت سروری اولیه
دکلمزکلک طمعنه ارشادکبی تواضع استه یجان جلقندن یعنی اهل الله
مشتک کبریا عظمه لرده و شهود ذاته مستغرق اولمشلردر بو جهانده
خلقندن مستغنی و مستغنیلردر با جمع جهان شاهدن اوله الحق
زیاده در جان خلقندن و طالبلردن که الله لاعتقاد و اخلاص
و صدق و بذل مال و جاه و ایثار جان و سر کوره نتیجه کندی از محرم ایدوب

اسراره مطلع اولمز **نظم** کی رسند این امانت بکتو تا نباشی محرمش ای
رکوع دو نو **نثر** یعنی ارشد ورد ایوا امانتی سکا نه ادرک او کنده
ایکی رکعت وایکی قت اولوب رکوع اتمیه سن یعنی ماداکه حضرت
کبریه بعیب اولمز کناهده وحکمه فرمان بر اولمده بیلکی ایکی قت بوکلیه بلکه حکم
بو امانت حقیقیه نجه تسلیم ایدوب کاملران ایدر **نظم** ای کدای باید
بودکه خادمی ازنو دارند ای عزور هستی **نثر** کدا دکلدرکه هر بر
خدمتکارن اونو روای عزور سندن منت طلب کیر یعنی اکثر عجز برکسی
محتاج عجز ناحق دکلدرکه سنک منتکی چکنده اولوب خدمتکاردن
دخی اولو خلقدن منفعل شرمنده وبارکش اوله **نظم** تا اوچا
شان بکاکه نادوری از رسالتشان چکونه برخوردار کی **نثر** تا اولرلی
حقیقتیه کتور مکیسن انلرک الطافلرندن بحر مثبتی بهرمه بولمیه سن یعنی
کمال اولرلی بریره کتوریسه خدمت و حال وجدان دردمانی اهال
ومحنت بن ماید مثالیه انلرک اخبار اسرار رسالتلرندن نه حاصل ایده
بیلکه بسن **نظم** هر ادب شانکی عملی بپسند کرا هدف ایشان
زایوکن بلند **نثر** هر ادب انلره حق بکنکلمش کلوب کرانلر بو جهه
ایواندن کلمشدر یعنی کم برطالبک اعمالی انلره مقبول کلمز زیرا
انلرعرشدن بو جهه عالم لاهوتدن کلمشدر **نظم** دل که دارند

ای بی حاصلان در حضور حضرت صاحب دلان **نثر** کولکی صحبتک ای
حاصلسزلر صاحب دللر حضرتنک حضورنده یعنی صاحب دللرکه
جمیع خلقک کوکلرینه ناظر وضمایرلرینه واقفلردرکه هم جواسیس القلوب
فجالسوهم بالصدق قلوبکم جاسوسلردر حدیثی مصدوقه مجالسه ایدیکز انلر ایله
ومکدر ایله اول مجلسه ایدوب انلرک حضورلرنده غیبت ایدنده
باطلکزی وظاهرکزی حفظ ایلک تاکه انلرک کوکللرنده سیر ایدوب
نظر ایدنده ونظر ایدرن بهره مند اوله سز مراد اولنسز وانلر حضورنده
نجه حاضر ایسه غیبتده دخی ایله حاضر اوله رکه صاحب دل اکدن مراد
بودرکه آیینه قلبلرینی اول طلادن مصفا ایلمشلردرکه لوح بانلرده
ولوح ظاهرده نه کلو نقوش غیبیه وغیبیه کم صورت تجلیه اندرک
آیینه لرنده منعکس اولوب جمله سن مشاهده ایدرلر **نظم**
پیش اهل تن ادب بر ظاهرست که خدا زیشان نهان ستر **نثر**
اهل تن او کیمه ادب ظاهرده درکه خدا انلردن کزلی علی در بو چیدر
یعنی اهل تن ضمایر خلقدن بی خبردر الحق تن کوزیله کورکلری
ظاهر اولان بلکلر و حق حضرت کمال ستاریلکندن کزلی خطالرن
سترایلر نه بر بریننک کزلی عیبنه واقف اولوب بر بریندن شرمنده
وخجل اولمیه لر اما صاحب دللر جمله سنک ظاهری و باطنی و جمیع

روشن اولور عشق در نظم پیش اهل دل ادب بر باطنست
ز اهل کدرتشان بر سرار رقا ظاهرست اما اهل دل اوکنلرده ادب
باطنلرد راندنکه انلر جمیع سرلری بیلکه نیرده کلدر یعنی اهل دل اوکنک
ادبی باطنلرین ظاهرلریدر زیرا انلر جمیع اسرار باطنی بیلیجیلردر جان
کوزی بیجارلر نظم بو کمین ایش کوران هرجاه باحضور انجی نشین باید
نثر سن کسکه ایکی کوزلرا اوکنده منصبدن اولوری حاصل [illegible]
ایچ التنده اولورسن یعنی اهل منصب [illegible] دنیا بکاری اوکنده
اوتیله حاضرلیق ایله اولوب انلره رعایت صفت تعالده دیارجه
اولورسن بی بسکر کوپسا منصب و پیسندر نظم تن بینایان
کنی ترک ادب نار شهوت ازان کشتی حطب نثر اما کوزنور [illegible]
نظرنده ترک ادب ایدرسن ایکچون شهوت آتشنه اودون
اولدک یعنی حقیقت بینی اولان صاحبدل سرور نظرنده ترک
ادب ایدوب [illegible] امانت ضدی ایکسن ادبلری برینه
کتوروب رتبیله [illegible] اوله [illegible] شهوت [illegible] حطب
کبریت سیاه اولورسن نظم بی ادب [illegible] دل
بیر [illegible] دارد ورق نثر ادبسز [illegible] سوز [illegible]
کوکلی اولدرر جان [illegible] یعنی [illegible] حاصل [illegible]

سلم

تسلیم وخاکوشی در وده ادب اولور اولمزمی اوا نه سوزلر سوکلی کشتنک
کوکلی مرده ویوزی درقی سیاه وجانی قانی اولمی [illegible] اکاه
اولوب عاقل [illegible] ایدرک حضوردن [illegible] حضوردن [illegible]
ترک ادب ایدرک مرد و مطرود اوله بس نظم از خدا جوییم توفیق
ادب بی ادب محروم گشت از لطف رب نثر خدادن دیلیلوم توفیق
ادبی اولوبسز کیشی لطفندن محروم یعنی دنیاده بی ادب توفیقی خدادن استیلوم
دور شب [illegible] واقفان ایدو خواص [illegible] محل استیلوم
دنیاده [illegible] اداب [illegible] اولمق
[illegible]
[illegible]
نظم بی ادب تنها نه خودرا داشت بد بلکه آتش در همه آفاق زد نثر
ادبسز تنها کندی [illegible] بلکه جمله عالمه آتش اوردی یعنی [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] بلکه [illegible] آتش [illegible]
اولور نظم هرکه بی باکی کند در راه دوست رهزن مردان شد و نامرد اوست

نظم هرکسکه دوست بیلنده نذر ملک ایده مرد اگر بولی اولیا اعدی کمی
نامرد اولیلر یعنی راه حقده اولنلر سالکلر و مریدلر ایسنه
بخیر دور ز صورت و معنی طریقت فرض اهل طریقت حاسدین بوزر
کندولرنکا نفسلی آنیه جانبندن برجزئی قصلکه کیرمکده فی الحال عدو لیم
النفس دن دخی بتر ارضاع ایدوب نامردلکلیلر ایچون راه رهزن اوکوز
اولیا عرضنه نقصان ویرمکه سبب اولورلر لکن ظهور حق انلردن امتحان
الوب واستغنالرینی ویرر تا که دنیایه کلدیکه درر در بیان

امتحان شیخ

شیخی امتحان ایلمز کرثابت ایده در نظم شیخ اکر مریدنی بیوی کر
کر مریدی امتحان کرده او دوست نظم شیخ که اوکند جی در قبول
کوشش بجد اکر مریدانی امتحان ایلیه اولی جز و ولی ثانه ورکلدر یعنی
بر شیخه مرید اولانکلیه لازم اولان اولدر کر شیخنه تسلیم کلی اوله
وجمیع دار النعیمی تمام فنا ایدوب شیخنک دار النعیمی اثبات ایده
حق بر مرتبه یه وار که شول تشرا اوزره اولتوجی الده هیبت
بجه لی تدبیر و بی تدارک ایسه اولده ایله اوله جق کاه امتحان
کاه اقرار کاه انکار ایلجنده اولوب کوکلی بطون دخی فوت
مریدی کوکلی اولمه دخی وقت منکر و مرید اولا الجاهل مرید نحر
آدم دکل هر در نظم امتحانش کی کنی در راه دین هم نوکردی

بوردم

ممتحنی ای ایمنی امتحان ایلیه سن اگر دین بولنه ای نم امتحانکا
الدشس اولمدس ای ایمنی یعنی سنکه مریدسن شیخکی ومشوالی
بجه امتحان اتمکده اس که سن انک قطع ایده فکلر اتبه بالکلیه قطع
ایدوب لنه زبانه صاحب تجلی اولمی کرکسن که انکا احوالندن
واطوارندن جز دار اولوب هر بر معامده امتحان ایده سن حالکه
اهل الله ماینده امتحان ناظر انکا ساکنده انکا صابره در یعنی
معاکا ایلمبه ایدر انکر کر مفسر عالی تر درجه الکامل رو دایدوب انک
مشربندن کسیر اقتباس لیلر ابلد اولسنکه مرید مبتدی در آه عقده ماند
عقدکسن نیتها بر تجلی امتحان اتمک فاطر اوسن ایته که حقیقتده شیخ
امتحان اتمش اولورضیا ننک خطا او اولب غلبه تسبیله بر خطا اولوب شیخک
نظر عنایتندن و فیضن به تا بیتندن بی بهره و محروم اولورسن حمایت
اصرار ایدیکک بر در نظم جرأت جهالت شود عر یا بنده ماش

جهالتاه

او برصی کی شود زان افتشی نظم جهالتک جرأتی عربا
دولتش اولور اول برا مقدر یحی صوتلیش و اچلیش اولور جهه
یقین کشنک کندی مقداری در زیاده و فهم و ادراکندن
طشره اولان ادوورده جرأت ایدوب تحکم اکسی مجعی
جاهلندر در سنکه مریده ممتحنی سن زنهار بحضورنده شیخ

وشوالی امتحان ایدوبن دیه که کنزی جمالتک فاش ایدوب حالتی
آشکاره ایلمشی اولکورسن حالاکه شیخ جمیع عالمک امتحاننده
نابروا درکشفی مراد ایدرو شدیجا امرک بلا غرض اظهاره سعی ایتسن
آنوک حجرکز دا مجلس ودحی اشبیده هیلر نظم امتحان ایچون
تعرف دانودرو تو تعرف از جان شناسی بجو نثر امتحان
تعرف ایتمک ایچون بیل نه وجودکده حسن اخلاص شاهدن
تعرف ویلمه یعنی مریدک مستغنی تعرف ونحکم ایتمک کبی در
انسان کامل هفت کشورک جمیع عالم ملک وملکوتک آینه‌دی دو شنک
ایجاد وکلمه وحدتک نادر ودرسن امکا امتحانی لازم تعرف ایتمک
سوء اسن ایلمیوب جرأت جمالات سبیله قالی وجودکده بر باغ
ایلر نظم در شکسته این امتحان چون لذتست . تحت بدوان
کم آمد وکردن رد نشست نثر بو امتحان دیکلسی ایچون سکا
کلور مالکت بو سبیل اکا کلامی وشکنه بیوک اجر دیر یعنی منزل
کناهکاه قلبوکه برو سوء قلب بنده شیخک امتحان ایده بی کوروب سکا
کامل صدر وعیب ایچی ایدر وکوکلک رانده شیخی کشف ایده پهلوری
با واصل حقه نوخسه معکه حذر وبا خود خلاف شرع وضو
ایلدیکی احتمالدر که رضانی اولمیه دیو بوکه بیکز رباطی خالی ایمیلز

ط

محقق ومعتقد بلکه اول سوء ظنک بد بخت الکندر اما کوکلک دنی
اوربه دوحکی نکاندن وجودک وانکک معدوم ایتمکه کلمشدر نظم
چون نجان وسواسی ویدی رود رود کر   با خدا کرد و ورا اندر
سجود نثر چون الخلیلن وسوسه کوردک خدایه دون تیز تیز سجده ایت
کل یعنی ناکاه ضعف ایمانک سبیله صدور کندن بو ظلمه وسوسه صدور ایلیه
تیز تیز جانب اتوب جانب حقه توجه ایدوب بوزکی یره اوروب سجده ایلمه
نرصه بیاعاز ایلمه نظم سجده کاه را تر کن از اشک روان
کای خدا تو وار هانم از کمان نثر و سجده کاهکی کوز یاشندن اصلاده
یلکش ایلیه دیکه ای خدا بی بوبه کماندن کس خلاص ایلیه یعنی زار وزار
اغلیوب سجده کاهکی کوز یاشیله ایچه دونوب باشکی یرده دوکوب
طبلاتکره سوز وفریاد وفغان ایدوب دیکه ای خدای بی نظیر
جمالت دخلک سبیله وسوسه وخناس غلبه ایلیوب سیر مخصوصده
کوکلمه بو بدکمان وخاطره خطور ایلدی بو یرده کوکلک ترددی کاندن
بکا نجات ویروب خلاص ایلیه دا با نه وقت یقین بخش ایلیوب
برکا بندن خشنود ایلیه ویو ظن فاسددن صدری پاک ایدوب
بر کز دخی بو رونه بریله انکار حوال انه با بنی ممالک ایده بی ایتمه دیوب
حضرت حق‌نیاز ایلیه یعنی ب بو کمان کردن شویله قلبوکی خلاص

وبالکلیه ایدوب علم الیقین حاصل ایدوب اندن عین الیقینه ایروب
پرده کی دیده بصیرت ایله مشاهده ایتمیه سن اصلا جمال پری
نزید عالمده و نه اول عالمده کورمیه انکار ایکی معنوی حاصل
ایدوب روحنه و ذاتنه واصل اولمیه سن نتکیم بو کیمسه لر آداب
طریقتدن و احوال حقیقتدن صدق و صفا ایله ذوق و لذت اخذ
ایدوب پرده‌دن فهم ایده مدوکی حال معارض اولدوب بر نطق
کلام ایله و هر فعلی فعل ایله مشاهده ایدوب روحنی روحنه
و ذاتنی ذاتنه اولاشدرمغه کوزنا ایکی عالمده سعادته ایرمیه واصل
اولمیسن **در بیان ترک طعن است** اصحاب سلوکه ترک طعن
ایتمکی بیان ایدر **نظم** طعن مکن بر اخوان صفا کرچه نی ایند از
ایشان جفا [illegible] ای کیمسه ایله اخوان صفا اوزرینه اکرچه
ظاهرا اکردن سکا جفا کلورسه یعنی اخوان صفا که طریقت و حقیقت
قرنداشلریدر ظاهرا اکردن جفا کورسک اکری طعن ایله تکذیب
کندکی مظلوم و یکناه بلمه زیرا انلر اهل حقدرلر راست
بینی درسندن ناشایسته وضع و ناپسند بر عمل کورسک
تعبیر عادت ایله انلری بنده یا حقیقتده و یا طریقتده و شریعتده
مخالف وضع ایدرسن ناتره معلوم اولور اول فعل نفسدن نی

تلی

خلاص ایتملکیچون ایلدیکلری تربیه یه مجبور اولوب سرکشلک ایلر
اکر طالب حقیقت ایسک مخالف اولان اوضاعی کندی وجودکده
بول ایسه اول وصفکده مانی طلب ایله عکسنی کوروب کندوکی کامل
بلیب عیب جیز و باطنی پاک و مصفا ایدوب کمال دخی الیه دوشوب
فضولق ایتمه تا که انلر سندن بیزار اولوب فیض وجودکدن دور
قلوب ظلم [illegible] **نظم** این خیال و وهم بد
چون نکشت بدبید صد هزاران یار را از هم برید **شرح** بو بد
خیال و بد فکر وهم چون آشکار اولدی [illegible] یارلری بربرندن
کسدی یعنی اکثر طالب علم و خیال بد ایله عیب کیمزی وجود ایده
نقصانلر کوروب کندوزینی کامل و اخوانلری درجه دون فاسق
فهم ایدوب خود بین [illegible] اولوب اخوان صفایه
استهزا ایده [illegible] و نفاق اظهار ایدر
عاقبت مریض جذام کبی [illegible] قالوب نظرندن
دور و مهجور [illegible] **النظم** چون خدا خواهد
که پرده کس درد میلش اندر طعنه پاکان برد **شرح** چون خدا
دلیلکم [illegible] پرده کس [illegible] میلی انک پاکلر طعنه سنه ایلدر یعنی
خدا [illegible] رسوا [illegible] اول انک

میلی خاطرلرک قطعنه و تجدیده تجسسنه رغبت ایدرلر تا که اتمام علم و حجابی اوله
عارفانی یالکز قلوبنه تأثیر ایده و بر ستکت و محروم ایلر حجابده
مقیم ایده و بر مرتبه یه ایلدر که اول عارفلر اندن زحمت کورزلر بویله
جمالکری اکا بردعا ایلکه اعاذ ایلرلر وقتا انتقام غضب ایلر بردعا
ایدرلر اللهم عجل و علی حضرتلرک حضرته کلدیلر اوله صفتی بکلک
ایدوب الی اللهم ایلیوب جمالکی ایلر نفسه باشه دی بغضب نظم
در صدا قوللیده که بو پنت غیب کیش کم زند بر عیب معیوبان نقش
نثر و کرد قصد ایده که بر کیسنه که عیبی ایده متبع عیبی کوره اول الحق الناوللی
یعنی خدا جل و علی بر کیسنه عیبی مستر ایتمک دیلسه انکا اوزره عیب
قیورینه ایلر تا کیم اوله که جهان ایچنده بر کیسه عیب کورمز
خلقدن و کندودن اکر عیب و اکر عصیر وزنه که صادر اوله در
مجلس حقدن بیلوب عقابه رضا و حکم قالله تسلیم ایدوب قابه ور
دانا توجهی دوراخرسی خیابه و امرشد اولور نظم ستر حقی بار وز
ستاری کند تا بیسی عیبی بر کیسه نثر ستر ایلر تا ستار
دخی ستر ایلی ایده ان تا ابلی الک کوزینجک اوزرینه کندی عینی
غیردن کوروده لکن عیب ستر ایلرلر تا عیرلرده ستار عیبک نسیادره
زیرا اشیر تنده او الا عیده تعالی اوطن تا الی حامدایچک عینه کلدو

دلینی اوطلی بوجهانده سیر ایلدر که والمعلم سبکی حظ عظیم که قوتی کوزلو حلم
حظ عظیم ایچنده و در الا المعلم الا قورتلشدر دکلی قوتی عمیش اولمالکر
بالکلیه فنا بلدون و ما سوادن که ما سوای حقده فنا اولوب جسمی ترتیب
دخی منقطع اولمشدر دیکا امانا ستر ایلی و عطا قوم جسمی الحشر
الحمد که حقدن خبری کیسه کورزلرنده قالدیکه کیسه عیبنه نظر ایده در
اندی کیسنه تا اول مرتبه یه قدم بصیجه کیسه که اول مرتبه دخی عیب
و معیوب اولمز کما قلقی اولوب انبیا و مرسلین و اولیا بکلکین
سلکنده منسلک اولوب ایلی حضرت اولورس ستر نشانه ای حقک
جانی از عیب خولش دید هر که عیب کت اوز خود و هم زبانی جانبو
اول جانملکه کندو عیبین کوردی هرکیکه عیب سویلدی اول کندی
اوزرینه الدی یعنی هر عیبی که استماع ایلدی انی کندی اکسته
الوب نفسنه طالب ایلدی ای نفس سنده بیلی نقص اولسه عیب سنده
مقرردر اگر فعل طیب بکلدیسه ده بالقوه موجوددر زیرا فعلا بنک
النفسه عیب دوره بیدون صادر اولا فعل جالدن صدور ایتمک ممکندر
زیرا انسانک عیب وهنری تو قدره فعلدن ظهور ایدر یعنی بولی بو قدر
ستکلده قوتلک فعلک عدم ظهور ایتمکده در بوسویلدی
عیبلک عبرت نادر دیو بر کشنده و کلمک عیبی عنوان اولوب عیز قیدیدن

ویکر نزن غافلی اولوب جمله کوکلکدن وناظر اولمقدن امن اولان
نظم غافلند از خودای بی‌بر — لاجرم کویند عیب دیگر
غافلر و بو خلق کندیلردن غافل اولدیلر لاجرم بر برینک عیبن سویلر
یعنی کندی وجودلرندن غافلر و زیرا کر غافل اولمیه‌لردی کندلرن قوب
غیرلرک عیبنه کوز طوتمزلردی بلکه همیشه دم کندیلری اصلاحنه مشغول
اولوب آخر نفسه دکن نقصانلرین تکمیل ایلمکه سعی ایدوب
آخرت عالمنه اولیکده وارهدی لکن اینقدر اولدی لاجرم غافل
ویلی عزوق وکاهل اولمغین بو برقاچ کونلک عمرکی تنقص کاه کسب
معاشده وکاه غیبت نکنده وکاه آرزوی اکل و شرب ولباسده
صرف ایدوب آخر نفسه کلدکده مفلس حین قبض روح ایدوب
سنک کاه عقبایه الدی ... موضعه لائق اسعه زجر و عتاب ایلیوب
محبوس ایدوب ... در قبا ... عجل ... امر ... اکا کوره
قیدین کورر اوده بانو طعنه زنی منکران سخن یرا
منکر و منافقلرک ... طعن واستهزا ایتدکلری ... دره بو
اوزره در نظم هر که باشد از زنان و از زنان — این برو طعن در حق
زنانبان نثر هر کم زنان اولا ... اولا بو طعن ایلر
زنانلر حقنده یعنی علماده زنانلر که ... کبار ودست حقنده همچو

بحثه عمل

١١

زمانت رد ... حقنده ... بر از طعن ایلمز اولا مکر که زناندن
حاصل اولمش اوله و زنا ایلمجی اولا بونلر در که انلرک حقنده بد طعن
ایدوب ... افعال قبیحه رایدر نظم شارب حرمت و ساکن
مکرهان از کجا باشد عفت نثر ... بر کم بو خمر ایچیجی ... و ساکن
وخبث ... از عفو ... ایرشدر اول یعنی اول زنادن
اولوب ذاتی اولان ... بو بچه ... دکه خمر ایچیجی
و ساکن ... ایلر ... کندی ... سابرا از عفو ...
... ایرشدر ... اول
خود ... نظم اجتنب بهتان منه ...
که این حیال ... نثر زنهار بونک کبی
بهتانی اهل حقه اوزرینه ... ایلمک
کاغذین ... یعنی اول ... فاسد ... ایلکدر
که اندره بونک کبی ... ایدرسن عقلک ...
بره ... اهل حقه ... حرام ...
ایدوب الله تعالی نهی ایتدوکی ... یقینی اولوب ...
... اول ... یقینی اولوب ... ایلکدر
بو بونا موافق ... وکانک ... بو اعتقاد ...

جیب

دونور سبابان کامله حاصل ایده **نظم** آتش تابانده در سودای خلیل خاکی
بحر علم از مرداره جوپاک **شر** بواو که مرداره اولور سودای طیران
قوش علم دانشه بر مرداردن بو پاکدار دریعنی بو کسن خلقی ایله جک
تشنه بو عمردن جدا در اولمز اوله دوغی تقدیر جهده بو علمک قاتمیز نقاری
دریاده لی پاپاندر که هرکز آنی برشی تغیر و تبدیل ایتمز و غبار مردار
نسنه دریایه ایشکل اما طایدوب دریایه تابع ایده بیلور
کتیلک انسان کاملکنده وجودی دریای ذات الله واصل ایدوب
احدیت صرف اولمشدر صورتا هر کرده ور داو کاشی انک نفسی
عزیزنه مقارن اولا نفس کا تبدل اولمش یککنا هیچ تبدیل اولمز
عرضی اولان کراهتی زایل و حقیقته مبدل و زایل اولوب بر حال
و مطهر شی اولوب صورته عنبر ظاهر لکن انک اکسیر وجودی بنه
طرح اولنمایکه و مقتضا ولو تحواسته مایشاء ویثبت وعنده
ام الکتاب **نظم** زآتش ابراهیم را نبود زیان هر که نمرودست
کوی ترس از آن **منغ** ابراهیم علیه السلام اوودی نه زیان
وار در هر کیم نمرود در دیو آتشدن اول قورقسن یعنی حضرت ابراهیم
علیه السلام آتشی گلستان و آب روان اولدی بو نیچون بشریتی ناری
نور حقیقته تبدیل ایدوب کندولکندن اثری قالمامشدی صادر اولان

فعل

فعلی مطلق خداون بیلوب کندیده اراده و عندی حقی تسلیم ایدر مرتبه
ایرشمشکه نمرود لعین منجنیقه قوب آتشه اینرکن جبرائیل حضرتی
ایرشوب الک حاجة بندن حاجتک وار میدر دیدی جواب ویروب
بیکا اما الیک فلا یعنی سندن حاجتم یوقدر دیدی مکائیل ایله
و عزرائیل کلوب هر کسی خلاص ایده لوملمی یا ابراهیم دیدی جمله سنه
بنم سزدن مرادم یوقدر دیدی زیرا حضرت حقه یقینی مرتبه سنه
ایرشمشکه هرکز رضاسندن غیری نسنه یه ملتفت اولمزدی اندن
آتشه نازل اولدقده امر خدا ایرشوب یا نار کونی بردا و سلاما
دیدیکه وجود ابراهیم سنک کلک لکدر پس حضرت ابراهیم نظر ایدوب
کوردیکه آتشده انک ترکندن غیری نسنه قالمامش حرارت دخی افواق دار
اندن اطرافه نظر صالوب کوردیکه آتش باغ و گلستان اولمش
و آب روانه و کونه کون شکوفه لر و ازهار اظهار ایتمش بلکه اول
جانبه روان اوله توجه ایدوب سیر ایدر که آتش اوکندن یوروب
بحر اولور سی خشیله که نمرود لعین اوج کونکه کر ایدی
آتش دریاسی ایلمشدی حضرت ابراهیم علیه السلام هر جانبه که
رفتار ایدردی نور وجودی پرتو صالوب آتشلری یکلخته
تبدیل ایدردی ایله اولدیغی از که آتش کهواتی وناره عکسینی

عشقه تبدیل ایدر که روحی نور مقدس و قلبی عالم القدس واصل اولور
حسب حقی روح جشنتی وبر ویب مقامات ایرشدی او زخلی
نار شهواتی و آتش خرابات داخلده اولوز نور وجود سنك قوتی
انك نار ینی طبعی تبدیل و تغیر ایدرك اندن اکا مغفرت حاصل اولور
دهر مجاز کم انك نا شنه مقارن اولور حقیقته تبدیل اولوب نهر کی
بیاقی اولور اولکه سوز نکلدکی تکمیل ایدوب تشبیه مرودینی
مؤمن نا بتمرش لو الاولی حقی مرودیت مرتبه سنده در کس اکا
دیکر بو آتشدن صدنا بدیه بو نار دن اراغ اولور خوف ایله و نقصانی
سعی ایدوب تکمیل ایله و اولیا و کلیه تعلیه ایدرك آرزو دی شهوات
آتشنه دوشمکه و نور تا بس بیزلا اولی خاص بر شی حقیقته لوح
محفوظه مشاهده ایدرك کتابنی اسرارینه مطلع اولمشدر ظاهرا
مخالف شرع بر فعل صادر اولورسا نیره و کنده و انه قبا ایس حق
طعن و تشنیع و تصدیق عابد و ب نهری با آتشنه مظهر و سر ازلی
حق ارادن سر حرکت اجمز **نظم** ذلت اوبه زطاعت زدق
بیش کمر عمر ا آنانا علی **نثر** انك کلینی حق باشنده طاعتدن بکدر
وانك کفری اوکنده جمله ایمانك کهنده در یعنی مرتبه کماله ایروب مجذوب حق
عالم ربانیك کلینی دعوی نا حق عوام جاهلانه اوکلسی حق فاشنده جمله سنك

تقلیدا وزرماو لا عبادت و طاعتلرندن بك مقبوللردر و دعوا
وانك کفر دیو اکلیب حکم ایتکری افعال و اقوالی باشنده سایر خلقك
دعوالکی ایمانی اطلس و دیبا اولکنده بر پاسکی بز مشابه سنده بیور مشلردر **نظم**
کفر وایمان نیست آن جایی که اوست زانکه او مغز است وابن دو رنگ و پوست
نثر کفر و ایمان بو قدر ماولر پرده که اول واردر انده اکا اول ایجیدر و دیبجی یعنی
و قابدر یعنی اول عیان و یقین مرتبه سنده در وایمان ایناغی و کفر
ایناماغی مرتبه سنده در وایناغی و ایناماغی کوریلمیشنده شکلدر
وصاحب وللکه عین الیقین و حق الیقین صاحبلری وجود حقی عیانا
و حقانا شاهد ایدوب اینانمق کرایمان دروایناممق کرکفر و حقی مستتر
ایتملکه بو ایکی مرتبه دن خلاص اولوب وجود شریفی ذات حقه واصل
ایدوب لب الحقیقه اولمشدر اول سببدن کندو سی مغز اولوب بونلر آنك
قشر و پوسی و رنکی اولمشدر پس اول اولر وحی بر ده بو ایکی سنك بر تبابی
بو ورد **نظم** هست کافری خبر از جان کسب نور یعنی خبرز ایمان و مخلص
نثر کمدر کافر مشغول ایمانندن خبر کمدر او کی مشغلك ایمانندن بی خبر یعنی
هر بیدن ساکه طریق حقده و سیله طوتدوغی مشغلك ایمانی ادن شهود
کاحقه ایمانز ر و عدم و رازوار اولور وحی بر دور اکا اداخ مستی
ایدوب واصل اولمیه حقیقتده کافر اولور وحی مشغلك جانی

قدسیسنی نور احمد و پرتو صمد در مرتبه سندن جانبی انکا اضافت ایدوب او تشدید
حقیقتده مزوره اولمرامدی کرکه زیرا تقلید والتیسنده سرکشته وخیال
مکان زنهرآلود ایلادل رخت اولمالیدر که عقبت جابندن کنزوری تخلیص
ایده کرانفسین تزکیه وقلبلرین تصفیه ده وجلادن تحلیه ایدوب جان
مقدسی نخبه وایمان کشهود الوریس بهره واصل اولوب مقام تجوانزل اشلر
والانجی قبول ایدوب کماکس وکاهل کوزوب تجمل سلوک ایده مبتلا بو عالمدن
رحلت ایدکره اول عالمده ناقص وارب ندامت برله فریاد وفغان
ایلیه لرکه یا لیتنی لم اوت کتابیه ولم ادرما حسابیه یا لیتها کانت القاضیه
هلک عنی سلطانیه **نظم** که رباکار را قیاس از خود مکن گرچه ماند در نوشتن
شیر و شیر باکلامشنه کندوکری قیاس اتمه شیر اشیر ربرینه بکزر یعنی بیاید
و خطاده لفظ حالک نقاوتی زنده ارسلانه برها کسی نقاوتی کبی بر
کره سنسیحر بربرینه بکزر با بچه دراماسی انتریا کنه وکه قیاس ایدوب
شوبله ایسی و بربونی ایدی درنیب زبان درازلق اتمه زیرا سنک بو درک
بر قدح سود و شابه بسنده در وانک وجودی بو فقلان ارسلانی لنده در بس
انی بو تجاه اطلا ایدوب انجا دراک ایده بیلورسن نقلی وکلام معنادار بن
بیلوب اهل الله طعن وتشنیع ایلمه **در بیان حال خود پرستان**
کنددکرینه بیچ کندوکی کبو جیلرین سانده **نظم** از هوس در عشق

ای

این دنیای دون **چون زنان** حرنفس آبودن زبون **شرح**
مکسدن مراد و بواپچ دنیانک عشقندن عورتلرکبی نفسه زبون
اولوب لا یعقد یعنی بو جهت عورتلر کبی نفسه بکب زبونی اولوب
دنیای دوننک مزخرفاتنه متعلق و هواسنه موافق اولوب بس
بازلق ایتمک کندوکی واخرتکه لازم اولاجق احوالدن تغافل
ایدوب عمر نازنینکی هچ صرف ایتمک لایق دکلدر **نظم** بادل
وبا اهل دل ایچک کی **باشهان ازودر دوره** سنانکی **خزد** تلبوکره
وقلب صاحب جیه یاد و کلمه معنی سنه عزوز کل و روه شاملوق
یعنی ذکر کلک ایتمکلا یعقد یعنی نه کندی ملبوکن حقیقته واصل اولور
صاحب دل اوقاسی بیلورسن نه صاحب دل استیلیم اولوب کندوکی جهالتک
ظلمتندن خلاص ایده بیلورسن اما معنونه مغرور لکله ایدوب
انلرکه بوند کوه استاد لرویهتانلر ایلیوب دکسنلی صورتنده
کوره بوب کندوکی بی غافل قاسی ایدوب تنبلی لک وریش خنده
ایتمک کلورسن ودر خصوصدن انلره بهتان قرطبیوب بولمغه مشغول اولور
نقصانلرینه سعی ایدرسن **مثنوی** که زره زرحند بو کویی کردست
در بو کویی رو زرفاد و مدرست ددکات **نثر** اکر نشر قبول ایلمیدن و بی اکر
بی کجن دوراکر قبول ایلمه در نسکر رباد بود و مکر حیله در یعنی اکر صاحب دل

خلقدن واحبادن فتنه جوق ایده دیرسنکه دلچه‌در خلقدن تحفه
وهدایا المقدمه جرانه در بلکه دردیشلکدن مرادی همان خلق
بکلمه رواکمه‌دن سننه جوق اهمیه الخادمی بجانه بولوب دیرسنکه
اهل ریا و ریم و حیله ایلر یا خلقه اعتقاد ویروب کبنه وره آتانزاری
و دعوی‌سنه تقویت ویره **نظم** کرده [illegible]
ورنه کوبی در نظر مولعست **نثر** واکر خلقه قریشه دیرسنکه
طمع کاردر واکر قرشمیه دیرسنکه تکبرلکی [illegible] واردر یعنی
صاحب الک خلقه قرشوب خلقلانیت [illegible] مطلق تکبری [illegible]
اول خلقه رحمت و عنایتدر زیرا صاحب دلک نظری [illegible] هرکه نظر
ایلسه البته اول نظر برکاتیله انکه دنیوی واخروی مصالحی رابطه
اولور و فساده متوجه اولمش اشتری صلاحه و شره میل ایلمش
احوالی خیره متبدل اولور زیرا صاحب دل قتنده وحدت و کثرت
بردر وحدتده مشاهده ایلسه کثرتده دخی شاهد ایمی
اولدر زیرا اولاد دیرسنکه ولدن و صاحب دلدن محروم و بی نصیب سن
دائما انکا جهانه بولمقدیسی خلقه قرشوب معامله ایدکره طمع
ایدوب [illegible] دیرسن و صحبتده اول منکبرلکدن و ریادن
و حیله‌سندن دیر دیرسن والحاصل هرکه [illegible] بولوب نظر

علی

عنایتندن دور و بلکه او معتبرسی ایکرسن صحبت روح افزاسندن
و مجلس بیجان افزاسندن اراق دوشوب دمیدم رحمت حقدن
مطلب — منقطع اولمش اولورسن **مثنوی** با منافق وار عذراری حق
مانده‌ام در نقمه و رنج [illegible] **نثر** یا خود منافق کبی عذر کتوررسن
[illegible] یعنی صاحب دل جانه
بولمه زحمت و عناکنده وکر بهانه بولوب منافقلکی دیرسنکه اهل عالم
داره دراکه ایشم و کوچم [illegible] صاحب الجنة وانکه [illegible]
اهل و عیال نفقه‌سی [illegible] **مثنوی**
[illegible] **نثر**
[illegible]
[illegible]
صحبته واروب [illegible]
[illegible] **مثنوی**
مطلب — ای فلان ما را بهمت یاد دار که شوم از اولیا یادکار **نثر**
دیرسنکه ای فلان بنی همت ایله یاد ایله که بنده آخرتده اولیادن
اولام [illegible]
چاغروب دیرسنکه ای فلان ولی [illegible] همت ایله اوله که بنده صوک

اوجی

اولیادن اولیدم دیلرم کسنکه زحمت بیز حاضر چینش لنوکی
بوروب ولی اولور چقه کلمسن نظم ابن سخن هم بیا
زدرد و سوز گفت خوانبای هرزه گفت و باز خفت نثر
بو سوز دخی هم درددن اولوب وارتون سویلدی کوبا اوکلو اکنده بیکی
برقاج هرزه سویلدی کوبا یاتدی یعنی همت ایلک بنده اولکه
اولیادن اولم دیدوکی درد و ارتندن دکلدر اوکلوار اسنده
جایکی سیقلیوب کنه یاتوب کیدر اکر ازکوق درد دی وطلبی اوکیدی
اول درد آکی بالضروری طبیب الهی صحبتنه الوروب دوا طلب
ایتدرردی لیکن درد سوز اولدوغی اجون اسکی دخی اکیدی
صیقدکجه یاتابده ویا یاتارده مثنوی هیچ چاره نیست ازقوت عیال
ازبن دوران کم کسب حلال شعر به خودبه اید دیر کسنکه
هیچ عیال قوتندن بکا چاره یوقدر دیمش دیمدن کسب حلال
ایلیلم یعنی دیرکه هیچ عیال نفقه سندن و قوتندن خلاصه بکا
چاره یوقدر واندن یک سنیز یوقدر که چالشوب کسب حلال ایلیم
کیچه وکوندوز دوشندی دیمدن حلال قزنوب اهل عیالمه صرف ایلیم
بوندن اوزکه عبادت می اولور نظم چه حلال ای کشته
از اهل صلاح عمر چون توی بیهم حلال نثر نه حلالی صلاحدن

ادلمس

اطلمش سنک قانکدن عمرسن حلال کوردن یعنی کسب حلالی اوکوردکوز
دنیانک دا اهل عیالکچون چالشوب طریق حقدن دمو قفت
آلهدین عاقل دنی خبرا ولوب مبداء ومعادی اولیوب
آخرتکی دنیایه صتمس بلکه حلال اولن سنک قانکدر که اصل الذن
اولوب حقدن بیگانه اولمدکی دیر سنکه بن بودنیایه نه ایچون
کلدم وبوندن کلمدن مراد نه در وبونده معیم و تکلم استعال ایتمک
حقدر در اصل سفرک نه در اکر اوزره اولدیسی اقفکدر دیوب
جانوکه بر چاره دیمکسن همان جرکی فرصت بولوب دنیایه
دشهواته مبطلع ودنیدا ولوب اهل عیال اولدم کسب حلال
ایدوب خوش خرنه کانه ایده وبن بوده لعرضداد رود بسن امر خدا
نه ایدوکی انکلیوب عکسن قیلسن الحرص خبر که بیوقدرکه حلال
اولان سنک قانکدرکه خوشنکدن دروو بیگانه بس نظم
از خدا چارستش چاره لوت کی چارست از دین و از طاعت
نثر چاره خدادندرا اکا لوتدن دکلدر چاره دینده ورسکا
ازغوبلقدن دکلدر یعنی اکرسندکه واکر عیالونکه کسب حلاله نحو
دلوت تحصیل ایدرسن کسبی چاره اولماسوح اجون ادیوب
چالشد ونکدن سکا آخرتده هرکز فایده و چاره یوقدر

زیرا کشکده واکنکره رزقنی قسمت ایدیک دیرن خداوندر
نک سعی وبلا کسب رزقی ایرشدرن اولمدر واخر توکّل چاره
خداوندیدر ومردان خداوندر ودینی الهیدر بوخصوله ترن
ملکدر واز غوبلمدن وکلدر دیجور مشکلدر مثنوی

ای که صبرت نیست از دنیای دون — صبر چون داری ز نعم الماهدون

نثر ای شول کمسنه که سنک دنیادن صبرک یوقدر بنم صبر ایده بیلورسن
ارشاد ایدیجیلرک قاصدن یعنی ای برابی دنیادن ایرلمغه
صبر ایده بیلمکسن همان ما قدرته علی ایلیبی ودرشکلک سنک نکر
عقدانک وراقضه واندن معوعداری اولمغه صبر ایده بیلورسن

نقل ای که صبرت نیست از ناز و نعیم — صبر چون داری از الله کریم

نثر ای شول کمسنه که نیمتدن ودرداردن صبر ایدمزسن نیجه
صبر ایده بیلورسن الله کسنه یار اتدی یعنی یا کدن مراد آخرت
ودردارودن مراد دنیادر نته که حدیث شریفده واردر که
الدنیا حرام علی اهل الاخرة والاخرة حرام علی اهل الدنیا
وهما حرامان علی اهل الله تعالی یعنی دنیا آخرت اهلنه حرامدر
واخرت دنیا اهلنه حرامدر وایکیسی دخی اهل حقه حرامدر
پس مفهوم اولان بودر که ای دنیادن واخرتدن ایرلمغه

ملنک
ایده بیلمکسنه سی عدمدن وجوده کتوروب نور حکمت بر اسرارنی
روشن وقدرت ایله سرای ظاهرکز سرشت ومکنون ایلیو
آفرده شاد ولنعت وصلت بی دریغنه لیاقتی ویروب عشاقی
بی دلانی شراب دیدار است ومدهوش ایدن فالی کوبنک
وافنه نجه صبر وطاقت ایده بیلورسن اول سببدن که اهل حقه کماک اشتد
عذابی فراقدر که نور دیدار حقدن جدا دور وب ظلمت غم
نجمده قهر وآفتده مقهور ومعذب اولوب بالیتنی کنت ترابا
دردین دل پر درد از یار ودم ایدوب سرادرد در وریان
آنکه هر خوبی را خبر بینی آخر آن از شستها است اکنه شابنده دار که
هر جمیل صورتنه کورورسن سوکنده و چرکنلکی میزان در مثنوی
ای بدیده کونهای چرب بجز — فضله‌اش را بین در آب زیر خز
ای چرب لوزیکره کورورسن کسه ودراکه فضله‌سی اب غاسده کوره یعنی
متاع دنیانک هر برکاکرکیجک دیه چکب وهیچ خسته بشکر جمله سنک
آخرتی البته فانیدر وزشت درنته که بوزاشتهایله هر چرب طعام
طعامی اولوب حاضر ایدرسن هر ارزوق وصنایع ایدوشلی ایدوب
فرنکیه ایدرسن بر لطف طرب اولذت واشتها رفع اولوب بو ننده
کثافت وتعفّن بیدا اولوب ثا منظر ایدر کسنی باکابنه محتاج ایلر

فضلاتنی ساقط ایتدیگیچون سگانی امان ویرر ایلر الحق اول لذت ذوقی
اول چرکلک کیبرزدن اول آنده موجود ایدی بالکلیه زایل اولوب
جیفه تبدیل ایدلدوغنه نظر ایلر او کلک لطافته مفتون اولوب اگر
زشتلکدن غافل حرطعامی وحصله اکل ایتجی اوله **نظم**
در خبث انکه آن خوبیست کو / در طبق آن مغز و آن بریان و نو
اول اسقاط اولان خبائثدر دیدیکه اول خوبلغک فنی در طبق ایچنده
اولان مغز و اول کوزل ایلگک و خوب رایحه فنی یعنی طبق
ایچنده ایکی اول سنده اولان رنگ و بوی دل آویز و طعم و لذت
طعوم آمیز و مغز و زبده استعداد حسرت انگیز اوصافی قنده کیتدی
نظم کو بیادان دانه بدین دامان / چون شغل او صیدشد دانه نهان
شرح جواب ویروب لسان حالا اول دیرکه اول خوبلق و دانه ایدی
بن انکله وزاغی ایدوم چون نفس شکار اولدو که دانه گزلندی
یعنی جیفه دیرکه اول خوبلق دانه ایدی بن انک دامی ایدوم
تا نفس اول دانه یعنی رنگ و بوینه گوکل ویروب ایکا صید
اولدوقده دانه نهان اولدی نفس جیفه گرفتار اولدی اوش حالک
وکیفیتک مشاهده ایلر ایمدی معلوم اولدیکه بو دنیای دونک
صفاسی جفایه و لجنی محنته مرهوندر عاقل اولان اولدرکه

صفا

صفاسنی قبول ایتمیوب جفاسنی و لجنته کوکل ویرمیوب فنالقنی اختیار ایلیه
وکیوب بهمه وکی و داشدوب کوردوکی بکش و دیشی کوروش
واشتمش عند ایدر وهیچ بر آرزویه تعلق ویرمیوب اراده تعلق
اتمیوب دائما فکر و ذکری و شهود و سری باری تعالینک
اسماء حسنه و صفات اسکینه عند ایدوب جمله اوقاتنی تعدیل
تا کرچی تعالی حقی انکا کشف و عنایت ایدوب کوزی اعیان
موجوداتک اسرار حقایقنه کشف و اطلاع تمام و ذات
و صفاتی الحقیقه درج اولا اطوار دقایقنه و انوار فایقنه
کاهی شهود و سیر تمام میسر اولیجب بو دار دنیای بلا اولان
بنیاد کدرای آخرکا کلره آباد ایتدوکی عینا کوستروب انکا
منظور ایلر اول حقی مردانه ایدوکی الحیوب اوز ذاتنه و
حقیقتنه لایق عمل ایله انکا مشغول اولوب مقصود بالذات
واصل و خیر بین منقطع و منفصل اولمیوب عید ماولوروا اهتمام
کی ایلر **نظم** هر که آخر بین تر او مسعودتر / هر که آخر بین تر او مطرودتر
شرح هرکه آخر کوردیکه کدر سعادتلو کوردر هر که آخر کوردیکه کورایچ آخور
یعنی اهل سعادت اولدر که حرصنه نک آخره نظر ایدوب اوکلرندن
حذر ایلر و دنیا که آخر تعشک آخر بیر اولدیغی انی حذر ایدر که

عالم آخرته کدزاد ایلر و علف دنیادن تهی ظالم اولیجق غداسی حکمت بیکاکه
ایدوب جناب حقدن معبود ایکی مترتب ایلر نظم
ای لاله رخی بهاران آب کران — بنگران زردی سردی خزان نثر
ای بهارک خرم لقندن ورد داغنی احمرین نظر ایله اول خزان وقتنده
اولان بهار لغیره صولغنه یعنی وقت بهارک خرملغنه و لطافتنه نظر
ایدوب طوداغنی احمره اتمک بقاسی لغنه و خزان بر رود یتندن
جمیع اشجار و ازهارک صرار دب دکلمه نظر ایله نظم
زود دیدی طلعت خورشید خوب — در کلدر ایاد کن وقت غروب نثر
کوندز کنشک خوب طلعتنی کوردک غروب وقتنده اول منده بیله اوله
شمسک کندوزن شعاعن دکاینانه صنیلسن کوردک غروبندن
صکره ظلمتین وکیجه قرانکولغنده یالکوز لق وحشتندن غافل اولمه
دعمر کندوزی آخرا اولوب اجل کیجه سی ارشوب حیات کنشی غروب ایدوب
قبر قرانکولغنده یالکسز فقر تنها قالدوغنک یاد کنن کیدرم دیو سوز بلکه در
نظم بعد ما دیدی بر خوش چار طاق — حسرتش اکنون ببین اندر رواق
بعد ما اوکش ایکی بر خوش چار طاقی قاوسنده کوردک ول اکسلدی حسر
وحی نظر ایله یعنی بو دنیا بجه سنوره بدر و بر شمال صاحب جماله کوکلی
ویروب آنی باغ صانه ساعت بساعت اول جمال نقصان اولوب.

حسرت

حسرتله واکثا الدانوب شیفته اولنک نهایتنه نظر ایله یسلی ایچ حسرت
بر وفاسی دوننکنا علیوا اودیی بر متاعنه دل ویروب آنک فراقی
غمنده جیکر قانلرمندن شراب زهرآلودی اولنسلی ایچر در بیان
ترک فنا و کسب بقا ترک فنا ایله سیل بقا کسب ایتمه سنک بیاننده در
نظم هرکه از وی شاد کردی در جهان — از فراق او بیندیشی از آن
نثر بو جهان ایچنده هر نسنه یه شاد اولدک انوک فراقندن خوف ایله
اول زمان یعنی بو جهان ایچره هر شیئه که اولدک سن شاد اولدک بر نفس
انکله شاد و خندان اولسک جهان اول نفس انک زوالی و فراقی
فکر ایدوب مسجد زایله عقیق بیله در مثنوی زانچه کشتی شاد بی سی
آخر از وی بجست و مجو لیک باد کن نثر اول نسنه که ایلسن شاد
اولدک انوک چوق کیمسه شاد اولدیلر آخر اندن بجردی یاد که اول
یعنی اول سن نک شاد اولدوک سوندکک آخر و بو نسنک کبی شاد
و خرم اولدی آخر انلردن بجردی لکن سن یلکی کتمدی نظم
از تو هم بجهد تو دل بر وی منه — بیش از آن کو بجهد او خود از وی بجه نثر
سندن دخی بجه دیرسن انکا کوکل ویرمه اندن اول که اول بجرسن
اندن بجره یعنی بجره اکا شاد اولدیرک عاقل ایکن الکرندن بجراویب
شمدی سنکن اولوک نظیری مسیده معز و رایکن امر عزت الکندکلکی

شاد و خرم

اول بحره مرذن اول سندن بس جواب اشرن خلاص اولی آنلاکی
کبی ناگاه الکذن جواب بسی‌نه انجن حسرت وندامت افسون

نظم عشق بر مرده نباشد پایدار عشق را بر حی جان افزای دار

اولی اولسنده عشق ممتنع دکلدر عشقی حی قیومه اوزر به طوت
یعنی بنیاد ایلینده هرکه موجود در جمله سی مرده وبی جان حکمنده در
پس موتا حکمنده اولانلره عشق بازلق اتمک عقل اشی دکلدر
عاقل وعارف ایسک عشقکی خدای حی قیومه طوت تا وصلتیله
بهره مند اولوب بقای ابدی ولقای سرمدی یه ایرشه‌سین نظم

عشقهای کز پی رنگی بود عشق نبود عاقبت ننگی بود نثر

شول عشقلرکه رنکیچون اوله اول عشق اولمیه عاقبت عار ایکلک اوله
یعنی هر عشق که آل یکاقی وآل یکاقلو وآل یناقلو ولب لعل وخط وخال
وسیاه چشم وابرو ایچون وسایر مستحسنات ناکیچون ومشارب
وملابس دنیویه هم مشابه بشتر ایچون اولمش اوله اول عشق
دکلدر بلکه عاقبت عار وخجالت در نظم پرتو خورشید بر دیوار تافت
تابش عاریتی دیوار یافت نثر کنشک پرتوی دیوار اوزره
چاپدی دیوار عاریتی ضیا بولدی یعنی اول نظرکه خوب ورعنا
ودلبر ونظر ظلمتده بی نظر معشوقه دل سودازده اولوب آنلر عشق

ما

بازنتر ایدر اوکه شمس معنوینک پرتوی بر دیواره وجود اینه منعکس
اولوب پوشیوون عاریه ایله روشنلک ولطافت وطراوت
کسب اتمشلردی خلق علا اوله پرتوک اصلندن بی خبر وغافل
واول حسن باقیده بی ادراک وبی حاصل عکسیله مهربانلق وخلقنه
کوکل ویروب خیال بازلق ایدرلردی بونلر بویله اصل شهودله
مستغرق وبر ذوق ایکن ناگاه آفتاب ازل بو بلدن
اول عاریتی ضیاین کندویه الوب اول عالم عزه ایده جکه دیوار
وجودکه بعدن ذو فراق بیاب وسفال نه آبا ولوب اول
کوزینن لطافت وروشنا وخاصیت بالکلیه زایل اولیجق اول
عشق بازلک ایدن نامرد وغافللر کوزلرین آچوب کوره که
کوکل ایچلیش بر نده بلا اسر امدی اول وقتده ندامتی چکدی
شمدی دن عاقبت اندیش اولوب هم شیشک حقیقتدن
اورکیه نظر اغیه بس نظم دل چه بندی بر ملوحهای بیم
واطلب اصلی اوباشد مقیم نثر برکیسه کوکل بغچون بنفرس
ای بون بر اصلی طلب ایله که اول مقیم اولا یعنی بر حسن فانی
بر اطراف کسلی اوزره ضیا شمس کبی درکه دمبدم حرکت ایدر
زائل اولمق اوزره در اکا کوکل ویروب ابهاک ایله بر اصل باقی طلب ایله

که هم مقیم بالذات اوله هم پر آن کنز و داغلرون معدنلری طشره اولمیه

در بیان ترک دنیا دنیا ترک ایلمه‌نک بیانندهدر مثنوی

بند بگسل باش آزاد ای پسر چند باشی بند سیم و بند زر نثر

باغی قیر آزاد اول ای اوغل نیجه‌یه دک کومش و آلتون باغنک اسیری اولورسن

یعنی کومش و آلتون حقده اتننده بر جادو شیء در که آنی و کمش بیجه

بویله رنکین اولوب اهل دنیا قتنده عزیز و محترم اولور بو حقیقتده

طاش و طپراقدر سنک سجود ملائکه اولان آدم نسلسنک کنوزی طالبکه

و حیوان و نبات و جماد سنک ساکنلری نیجه بو اسفل موجودات

اولان طاشه و طپراغه کوکلک نیجه اسیر و بی جوده سن بویله نفع و دیرار

بندی قیر و بندوان کبی آزاد و بی قید اولمسنک لازمدر تنظیم

کر بریزی بحر را در کوزه‌ی چند کنجد قسمت یک روزه‌ی نثر

اکر دکزی بر برداغه دوکه‌سن نه مقدار صغر کورمنک قسمتی نیجه

صغنک یعنی دریا نسبت انسانک کوکلی و کوزی بر برداغ

مثالنده در اکر اول دریای بی پایانی بر برداغه دوکسنک نه صغر

بر کونلک قسمت کبیر داغنک وجودی ظرفیتی اولدوغی مقدار در

بر کز و تنکلکی نیجه در در زیرا قرینه ویرد یکک قسمتدن غیرسی

طاشوب نیجه حزینه اولورسه سنک دکلدر قالور بلکه دشول

سیزیلکه اول ساعت اجل کلوب وفات ایلسک اول نعمتدن

بر ذره بیله فائده کورمزسک بلکه کیدوب الکدن قالور و بو قدر

ایله اولان نعمت مالکی اولدوغی قسمتی انجق قولی دور و یوزی جم

غیری دکلدر و عینده سی کوزه سنده دکل لکن اوزون غیری عالم طلوسی

سینه مالک اولمز کنده ایدن طشره در تنظیم کوزه چشم حریصان

پر نشد تا صدف قانع نشد پر در نشد نثر حریصلرک کوزی

کوزه‌سی طولدی تا صدف قانع اولمدقجه انجی ایله طولمدی بیزه دولی

اولنز دنیا طلوسی نعمت جهانه اکوزلری بر داغی طولمغه ایمکان

بو قدر زیرا قسمتدن ارتق نه وجود نه اضافت ایدروب

قورق ایده بلور نه ر طاقتیله حصه ایدروب اختصاص ایده بیلور

انجق حصه سی نیه دوب دوام و کمال جمع ایدروب عاقبت دشمنلره

بر عوض کیدر اما قناعت ایلینلر قسمتلرینه راضی اولوب راحت و سلامت

ایدروب رضا و تسلیم و نیاز ایله نور ایله صدف طبلری پر اولوب

انجی ایله طولمسر و اینبساط ادرز ماداولور تنظیم ترک دنیا کرد

از زهد جنس پیش ترجنس زدنیا و جنس نثر هر کم دنیا

ترکن ایلدی کندی زهد دن آرتق او کونه کلدی دنیادن زیاده

یعنی هر کیمکه زهد و تقوای الکوب رضا نه و دنیای ترک ایده آنک

هم دنیا اوکنه کلور وهم دنیادن زیاده اولا کلورکه آخر تیز اکیجیدن
کندونک ملکی اولور نظم هرکه از دیدار برخوردار شد این جهان
در چشم او مردار شد نثر هرکه دیداردن برخوردار اولدی بو جهان
آنک کوزنده مردار اولدی یعنی حق تعالی دیدار جمالنه لیاقت بولوب
واصل اولدی بو جهانک زیب وزینتی ومال وملکی آنک کوزنده
خوار ومردار اولدی نظم ملک دنیا هر زمان تا او هم وار بود
تا بیابی بیجو او ملک وجود نثر ملک دنیایه هر زمان ادهم کبی
تیز بوراغسن تا آنک کبی وجود ملکی یعنی ابراهیم ادهم حضرتلری دنیا
ملکنی ترک ایدوب اورتبه یه ایریشدی [illegible] ملکنی بولدی ایسه ده طالب
ملک عقبا ایسک تیز اول بو ملکدن فارغ اول تا آنک کبی
وجود ملکنه داخل اولوب اول یرده کی مقامه ایره سن مثنوی
این جهان خود حبس جانهای شماست هین روید آن سو که صحرای
شماست نثر بو جهان خود سزک جانلرکزک زندانیدر آگاه
اولک اول جانبه یورک که سزک صحرا اکز در یعنی سزک جانلرکزک
مکانی صحرای آخرتدر بو جهان ارواحک حبس خانه سیدر غافل
اولمک روحکزی اول صحرای راحت افزایه ایرشدرمکه جهد
ایلک مثنوی کین جهان جا [illegible] رنگ [illegible] هست

سوال

١١٨

برون [illegible] بود رنگ نثر اکر بو جهان فنی تراکو وطار بر قیودر
بونده [illegible] بر عالم واردرکه رنکسز وقوقوسزدر یعنی بو جهان
بر طار وتراکو قیو مثابه سنده در اول جهانک بونده [illegible] رنکسز
و [illegible] دوامسز [illegible] بو جاهدن خلاص بولوب اول عالمک
فروقوسن بولوب آنک رنکینه [illegible] بو فانی [illegible] اولن
جانی ازاد ایتمک [illegible] اولک دیو [illegible] مثنوی
انبیارا [illegible] این جهان چون شهان رفتند اندر لامکان نثر
انبیا بو جهان طار کلدی شاهلر کبی لامکانه کتدیلر یعنی اول جهان
که بو جهان اکا نسبت [illegible] صحرای بایانه نسبت بر قیو مثابه سنده در
انبیا علیهم السلام بو طار قیویه کلمک کمال محبت والم جکوب برآن
توقف ایتمیوب اول صحرای لامکانه پرواز ایدروب [illegible] اولدیلر
سنده [illegible] وصل کبی بو طار قیونک [illegible] خوش [illegible] مقام
طوتوب اول صحرای [illegible] روحک حسنی کشاده ایدوب
انبیا کبی اول عالمه عزم ایلر [illegible] اول جهانه ابدی حبس اولوب نجات
ایرمکدن قالورسن [illegible] ندامت [illegible] مثنوی [illegible]
بانک غولان را بسوز چشم نرکس را ازین کرکس بدوز نثر حق تعالی
دیدارنی [illegible] کوزنی [illegible] کورمکدن [illegible] یعنی حق تعالی

ذکر ایدوب ملبوکرخانی اولانی وسواسی حقی اول آتشی توحید ایله
یعقوب کبی ایله درکسی که دنیایه بطنی کوزینی آنلکه دار کسنه ایلدوم
تا عشق خدا ایله کوره مکان معلوب نور دیدار ایله کوز اکر دوشی
دیری حقایقا علیه جانک کلشن کبی اولا در بیان ذم مال دوست
مال موجب ذمت بیانده در مثنوی مال ایله در سر او بود چون کلا
کی بود کوازو سار و بیاه نثر مال ایله التون باشه و کلاه کبیدرکه
اولاکه اول کلاهدن سیتکی و درمه یعنی کلاهیله باشنی در توبتعلیق
کلی اولا مذر اما معنی یوزندن کلی انزو ایکه مال ایله التون ایله کنده وس
حقلیب ملتفی بزنت و درو یکی معزز وبی معز و جاهل و بی نظر در
نظم اکر زلف جعد رعنا باشد خوش چون کلاهش فتد خوشتر اید
نثر انک کزلفی و طره کاکلی رعنا اوله چون کلاهی کیده خوشتر
کورینور یعنی آنکه سینه بی یکبرسنی معارف الهیه ایله مشروح اوله و
خزینه سی حقایق ربانیه ایله مملو و مفتوح اوله انکی لباسی دخی
و قنادیکی ایله میدان فتوده برجولان اولکی شول زلف زیبا
وجعد رعنا صاحبی ایکی کیدر باشدن کلاهی کیدوب طره عنبرینی
باد نسیمکیبی مسکی آشنا بوی دلاور بیله و طبع جانی معطر و خوش
و زلف پریشانیله خاطر غم دیده ای کشاده و پرجوش اید نظم

مال دنیا دام مرغان ضعیف ملک عقبا دام مرغان شریف
نثر دنیا مالی ضعیف قوشلرک دوزاغیدر عقبی ملکی شریف مرغلرک
دوزاغیدر یعنی دنیا دامنک دانه سی ملک و مال و محبت اهل و عیال
و جاه و ریاستدر زیرا بالدرکه حقیقتده حبیه غالنده ... بونلره
میل ایدوب دام ایله کرفتار اولنلر شول ضعیف اولعزو بی پرواز
سیکی قوشلره مشابه اولنده در اما ملک عقبی العنده کوشی مرغانک شرفی
اولدرکه دنیا جیفه سنه کرکس وار دنیلی اولیوب شاهین ملکه بقا
و مقام بلند پروازه شکار همت ایدروب اول جانبه طیران ایتدیکر
لاجرم صیدی ضایع اولیوب حق جل و علا انلرک صیدلرنی حورعین
و قصورلر و ماتلذ الاعین و ما تشتهیه الانفس کی کوزلرک لذتلنوب نفسلر
اشتها ایتدیکی نعم باقی روزی قلدی اما انلرکه همای همتلری بلند پرواز
اولوب کلتا و فی همتلری حرص مکاره اولوب نه کرکس کبی جیفه دنیایه
میل ایده نه شاهین کبی عقبی یه طفیل الوب ابد انلر مقام محمود و اصل
اولوب انوار افعال و نور صفات و اسرار ذات احدیته مبدل اولرلر فهم
سابق بالخیرات زمره سندن اولوب انبیا و مرسلین و اولیای کاملین
حضرتلرندن وحی یا عتیم و منظور حق اولور آنده نظم بازکو تا ای
امیر این جهان نام جو کردی تا امیر آن جهان نثر عکس یای بو جهانک

اسیر ایکن کندی آدمی امیر جهان ایلدکی یعنی حرص وهوا ونفسک وفانک
بنده‌سی و اسیر ایکن بو یله امیر و جهانک ایکن تا کی عکس ایده و سلم
جهان اتمکدن سن **مثنوی** ای تو بنده این جهان محبوس جان چند گویی
خویشتن را خواجه جهان **شرح** ای محبوس جان اولمش سن بو جهانک بنده‌سی سن
نیچه دک کندوکی جهانک خواجه‌سی دیرسن یعنی حس ایلیکه قرار
بو جهانکه جمعنده اسیر اولوب جانک جسمک اولمش سن نیچه دک حدباء
ومعادکی دن بی خبر اولوب کندوکی خواجه جهان دیوب حس
جای معلوم ایدوب ارتور معنیک سن **نظم** ای اسیرزا لقب کرده شاه
عکس چون کافور نام آن سیاه **شرح** اسیره شاه لقب ایلدی عکسیله
شول سیاه آدمی کافور اولدیغی کبی یعنی اکر طبیعت بندندن
خلاص اولوب کثافت بشریه‌سی لطافت روحیه تبدیل بوده رکابی
سنک ایکن سن درجات علویه تحویل الهیه صورتنه شاهده اولیت شاهلق نا
الکا سیاه کافور نامی کبی ایتدر انی کیجون تکه اسیر ونیانک بندن و عاری
سلطنت معزور اولدوک ازل ابد لمبدی خبر یوقدر سلطنت
افرودی که علم ذات و صفات خدا و نبوبدر انکا واصل اولوب یعنی
شاهلرده که اهل الله در انزه خشنی و انزدن تعلیم اسمائه
غیریی ملکدن خلاص اولوب ابدی ملک تحکم اتم حقیقتده لاجرم

معنسی

١٢٠

معنسی بی نوا اولور **مثنوی** شاه کو از خود هیچ قصد جام می کنداو
کدا کوید جام **شرح** شاه که اول وجودن هر جام تقدیم ایده کاه
هنرا اکا کدا دیرلر یعنی شول شاه که وجودن جام ملال حسنده و چونه
ذخیل وجسم سوء حسنده اولوب ملکت باقیدن غافل موقوف نفسنده
ای کامل وجام ملک فانیدن نجست و لا یبقی اول الجلیبن شاهده
ما ای اوجهت اولا جام اکدای بی نوا دیرلر **مثنوی** شاه
آن دانکه ان کدورت شاهی فارغ است بی مه وخورشید نورش بازغ است **شرح**
شاه اول کیمسه در که اول شاهلقدن فارغدر ای کوزوکشی یوق نوری بلکی بید
یعنی شاه اولدر که جهان شاهلرینک عقو ماسندن فارغ اولوب
توکل وقناعت کشور نده عسکر زهد و تقوی ایله عشق و عرفانیله
وجود ملکتن فتح وفتوح ایلیوب ماسوا کافرلرینک تیغ شیخی جون
جیبوب تار ومار ایده وقلب شهرستانی معمور ایدوب سلطان اره
تخت کاه ایلیه وفضل وعدله وجودی معموره سنده علم وحکمت
ایکیوب رعایای قوای روحانیه شسنک کما ینبغی حفظنده نیارت
وامان ورا حتلرینه حفظ وحراست ایکیسنه اهتمام ایلیه تا دزدان
نفس اماره ودیوان شهوات مکاره یول بولوب ملکت خرابه
بر فساد ایر شد رمیه اولنا امن و سکنده ایله فارغ البال اوله

آسوده ومرفه اولا بعده قوافلك سرا آلكى ودرواضى فيض نامتناهى
ساعت بساعت عالم لاهوتدن تختگاه دله نزول ايتملدن خالى
اولميه تا حقيقتده ملك وجودك شاهلغنه سزاوار ونور ذاتى بى مه
وخورشيد لامع وتابدار وترجيع فرمانده مملكت ذوالفقار عالم وقهار
اوله مثنوى تخته بند است آنكه تختش خوانده صدر پندارد وبردر مانده
نثر تخته بند اولمكسن آنى تخت اوقودن مسى صدر صانوب سن قپوده
قالمشسن يعنى اول تخت دپدوكك ايستدوكك بر تخته دن چاقمش
سندوركه حقيقتده وه عروجنده فايده وه نزولنده ضرر وار زيرا
هيچ منافيه سندوه وصدر ظن ايدوب بجمله تقيد ايتدوكك چودون
طشره قالدوغك در حقيقتده تخت وصدر كوكلدركه اكا جلوس
ايدن ايلى مجازت شاه اولوب كتورى موجودات سليمانى دار
تخت تصرفنده محكوم ومسخر اولورلر مثنوى از خراج ار جمع آرى زر چو ريك
عاقبت ازتو بماند مرده ريك نثر خراجدن اكر قوم كبى التون جمع
ايده سن عاقبت سندن آرته قالور يعنى مملكت خراجدن دنيا لكو
وقوم قاشى التون جمع ايده كمن عاقبت سندن آرته قالوب
دشمنلرك اغوكم خرج ايده وسن فقير وقطمير انده جناب ورد
عذابينه چكلكده اولورسن مثنوى نردبان خلق اين ما ومنيست

عاد

عاقبت زين نردبان افتاده نيست نثر خلقك نردبان بوما ومنيلكدر
عاقبت بو نردباندن دوشمكلكدر يعنى خلقك انانيتى وخودبينلكى نردبان
كبيدركه اول نردبانه عروج ايدر عاقبت اندن دوشرمدر مثنوى
هركه بالاتر رود احمق ترست كاستخوان او بتر خواهد شكست نثر
هر كمكه بوجه رك كبيدر احمقدركه آنك كمكى بتر اوشه كركدر يعنى بوما ومنى
نردبانته هر كه ارجمى چقر آنك كمكلرى ارتوق قرلور پس عاقل اولدركه
كندو يى هيچ منافيه سنده ايدوب بنلك وما منه كرفتار اولميه زيرا بنلك اولوهيت
صفتندن بعض ايچون لايق دكلدر انسانه لايق اولان تواضع وسكنتدركه
حديث شريفده واردر كه بيوررشلردر من تواضع لله رفعه الله يعنى هر كيمسه
الله ايچون تواضع ايلسه الله تعالى انى رفع ايلر رفعت ديردوب درجات
عاليه يه ايلر امدى تواضع وسكنتى صفا ايدنوب بنلك نردبانته
چقمقدن حذر ايليه زيرا اول نردبان اوزنده چقمق البته دوشمكه كركدر
طمع ايدوب يوكسك چقوب دوشمك حالى معلومدركه زخمى ارتوق
چكوب كمكلرى ارتوق شكسته اولاجقدر بويورشلردركه نظم
اى خداوند بكدادت عوام باز بوستانند از تو بيچو دام نثر
اول افنديلكه كه سكا عوام دير شكر كرده سندن او دخى كبى الورلر يعنى
عوام خلق ويردوكى منصبك طمعه ريا سنك ثباتى بوقدر اودخى كبى در

الا اذا توب معذور اولنه بلسونلر كه اوده بحق جلوب الدوكرى وقت
انلره قاچوق فائده ايلمى حسرت وندامتدر **نظم**

ده خداوندى عاريت بحق — تا خداوندت بخشد صد حق **نثر**

عاريتى اخذ ايلكى حقه ويرنا سكا اتفاق ايدنشى اخذ ايلك بخشيله جكى
عاريتى بركلى وسلطنتى. ابراهيم ادهم كبى كه پادشاه ايكن ترك تاج
وتخت ايتمشلردر انلره رضاء قدرى ايله سنده تا مى نعمتى
سكا پادشاهلق ويرا اخذ ايلكى بخشيله كه هيچ زوال وبا غايه
دائم شراب طهوره خدانك ساقى اوله ودنيا پادشاهلقلرى انكا
نسبت كوثرا راغمه نسبت طبخ اجاج كبى اولادر بو مصرعلر در بيان
آفت شهرت شهرت آفتلكى بيان ايده. **مثنوى** اشتهار خلق

بند محكمست — در ره اين از بند آهن كى كمست **نثر** فلك اشتهار
محكم باغدر بول ايچنده بود مر باغدن ايچى آز دكل يعنى خلق ايچنده مشهور
اولمق طريق حقده بر محكم باغدر كه دمر باغدن زياده در زيرا
سالك علايقدن وعوايقدن خلاص اولمز دائما طريق حقده
قطع مراتب ايدوب مراده وصول بولمز بعضيلر عزلت وبعضيلر
علم ومعرفت بند اولور بعضيلره زهد وصلاح وتقوى بعضيلره
رياضت ومجاهده واكثرسن بو صنفلردن بريله مشهور اولوب

اول

اول علاقه اشتهارى اكا بت اولوب حقه واصل اولمقدن آنى اليقور
دمردن باغ اولوب منزللره كه مانع اولور تا جذبهٔ الهى ايرشوب اول
باغى زور ايدوب قيرميه مقصود بالذات واصل اولمقدن قالور بت
پرستلكى اولوب اول شقلكه خلقه مقيد اولور حقدن دور ومهجور
اولور نعوذ بالله پس اكا لازم اولان بو اوله كه كندودن هر فعل
وحركت كوريميه وابن الوقت اولوب كوكلى وكوزى حقدن ايره
حرمت صادر اولور ايسه اكر لطف اكر قهر مطيع اولوب كندادن فنا
ايدوب مطلق ارادت حقه قائم اولادر بو مصرعلر در **مثنوى**

ناتوانى بنده چو سلطان مجنى — زخم كش چون كوى شو چوكان مباش

نثر ناقادر اولدقجه بنده اول سلطان اولمه يعنى زخم چكجى اول
چوكان اولمه يعنى قادر اولورق اولومقدن ودمدم ازار آلمقدن حذر ايله
ذليل وخوار ومسكين اولمغى عادت ايدن پس اوفلك جفاسنه تحمل ايدوب
بلادن وجفادن يوز چويرمه طوب وش نذكلو زخم چكوب ازحق
كورمسك عناد ونزاع ايتمكله دور شمه چوكان كبى هوا اولوب ستم
والم ايرشدرمه وانما راحت رسان اولمغه سعى ايت **مثنوى**

هركه اندر عشق يابد زندگى — كفر باشد پيش او جز بندگى **نثر**

هر كيمكه عشق ايچنده حيات بولور كفر اولور انك اوكنده بنده لكدن غيرى

یعنی اهل کر شراب عشق الٰهی نوش ایده حیات ابدی وعمر جاودانی حاصل اولمش
اوله ودیده بصیرت ایله جمیع اشیاده وجود حقی مشاهده ایده مستغرق
وحدت اولا انک اوکنده بنده لکدن غیری کفر وزنار بستکلر
وهر نه نظر ایتسه کوره وکی حضرت حقه بنده لکدن غیری کفر واشراک
والوهیته اشتراک اولور نعوذ بالله **مثنوی** دانه باشی مرغکانت
برچینند غنچه باشی کودکانت برکنند دانه اولور ایسک قوشجغزلر
سنی دوشررلر غنچه اولور ایسک اوغلنجقلر سنی قوپاررلر یعنی ظاهر
حق اولیجق اهل دنیادن اولور ایسک حرص اولور ایسک البته انکچون
بر ضدی وبر خصمی واردر که انکچون سنی شکار ایلر دانه اولور ایسک قوشلر
دوشررلر غنچه کبی اولور ایسک اوغلنجقلر قوپاررلر اولحاصل قهر نوش
بو قدر جرکالک بر زوالی وعدم بقالی فنالیسی مقرر در بو دام دنیاده
نجات بو قدر تا کار روزکاردن چوب ابوردن بالکلیه حضرت
حقه تفویض ایده کندی ارادتدن چیقه بکلی فانی اولیجق
خلاصه چاره بو قدر **مثنوی** هر که داد او حسن خود را در مزاد صد قضای
بد سوی او رو نهاد هر کم اول کندی حسنن مزاده ویردی یوز
بلا وقضا الندن جانبه یوز طوتدی یعنی هر کیمکه کندی کمال هنر فنی
وهنر ومهارتن اشکار ایدر خلق عالم حاسدی اولیه یوز بد قضا
الکا

١٢٣
الکا یوز کوستر هر کمالنه عیب ونقصان بولوب قدح ایلر ونیجه حضرت
ماهر اولدیغنه حسد ایدر بغض وعداوت ایلر حاصل بودر که دینی
السلامة فی الوحدة سلامت یالکزلقده در کیمسه کیسنک حالندن
خبردار اولیه اسرار معانی الی که دست رسی اولیه خلق حاصل جیز
حاله حقیقتک مستور ومخفی اولا نته که حدیث شریفده بیورلشدر
استر ذهبک وذهابک ومذهبک یعنی التونک وکیتمکک ومذهبک
کیسه کیمسه ایتمه دکک طریقتک وانکک اطوار وفراینی سیر ده وکیتمکدن
ودوشمکدن سر ایله وبو اوج نسنه نک حدیسی ور ره زانی بی نهایه
اشناصد تشنده کلور اسرارکه معلوم ادر سکا سقطا ولورا ایلیش
لوح ضمیرک محیط ایلر از نقار بونک کبیلردن احتراز ایلیه اصحاب
صدق وصفادن غیری هر راز دیر هر از ایدیه بس تا بو قضای
بد یوز کوستر بسکی کرفتار دام حسودان بد کردار اتیه **ودر بیان فوایدی**
بو قلق وقنا عالمنک غایره ای بیانده در **نظم**
پوسکین وچارق اسرار نیاز در طریق عشق محراب ایاز
کور کرو چارق کلکدنباز دن عشق بولنه لیاز کی محرابی یعنی ایاز کی
اول حکایه یه سیدر که انک حجره ده حاجت دار ایدی کر کمنه ترن عیری لکا
برقود داخل اولمزکی برکون امرا واهل دیوان سلطان محموده عرض ایدوب

بو ایراسن ایازی صادق و صافی بیلیرسن اکر سن انلره ایازی شیمدن
صکره بر ذره خاینی واردر کم خزاینه جمع ایدوب حفظ ایتمشدر کوزودن
غیری یاغیر کرک که خزانه ده نسنه سن صاقلیوب ملامت خاینی یا بودو شنسه سلطان محمود
بلوتی استماع ایدیجک تعجب ایتدی اما ایازک صدق و استقامتنی کمالیله تحقیق
ایدنمشیدی البته بو سوزک بر اصلی واردر کز انلر کلدروب تفکر ایتسون بغازلره دستور
ویردیکه وارک اول حجره یه بغته کیرک و اول اموال و جواهری هپ
ایلک آلکن سیزه کرکه اوله بو مرده برکی اشتیجک شاد و خندان اولوب انلر
مقداری ایرکیجه ایچنده ایازک سرایینه کلوب اول حجره نک قپوسینی بیقوب
ایچرو کیردیلر اطرافه نظر ایتدیلر کوردیلر ایلرو حجره دیوارده ایچنده بر کونه نسنه
نسنه یوق الا بر کهنه چاروق دیواره میخ اوزره بر اسکی کورک
پاره سیلر که چارق پاره سی اصلنلش غیری نسنه یوق تعجب ایتدیلر
احتمالدر که بونلری حیله ایدوب مالی یره دفن ایتمش اولا دیو حجره نک
جانبینی آچوب قزمغه مشغول اولدیلر ناکه عاجز اولوب فراغت ایتدیلر
کوردیلر چاره یوق عاقبت خجل و شرمسار اولوب ایازک کلوب ایاغنه دوشدیلر
عذرایدوب زار زار ایلیلر ایازدخی عذرلرینی قبول ایدوب صوچلرینی
پادشاهدن دیلک ایستدی اولدخی انلرک جرملرینی ایازه حواله ایدوب سنی
بغشلدیکی قبول ایدی اول دخی عفو ایلیدی اندن سلطان محمود ایازدن

120 سؤال ایدوب بو سردر ایاز دیدی آیاز دخی جواب ویروب دیدیکه اول
زمانده که بنده دار الحرب دن طوتوب کتورمشلردی بو کورک ایله
و بو چارق ایاغمده ایدی عجزیمی لسنم بو غنیمه اول زمانده یرده
پادشاهک شو دولتنده بو مقدار کرامت و سعادته ایرشدم آصف دوران
اولوب سلطنت کشور حکمی مسخر اولدی هرکاه که دیوان پادشاهیدن
فارغ اولوب خانه مه عزم ایدرم طوغری بو حجره یه کیروب بو کورک ایله
بو چارقی نفسمه عرض ایدرم که ای نفس سرکش الهیه که دولته
ایردم وزیر اعظم اولدم دیو مغرور و مالک خصم اولمه سن
دستی بو کورک پاره سیله بو چارق پاره دن عبرت ایله مالک و قادر کل
ایکن بو نجه دولت و سلطنته ایرشدورن پادشاهم پادشاهی
یاد کوردن کیدروب ویردوکی نعمته کفران اولمیسن دیو نفسمی
تنبیه ایدرین دیو جواب ویردی و بو ارده حضرت خداوندکار
قدس الله سره المختار بیوردیلر که چارقدن مراد بدن جسمانیدر
نازل اولان نطفه در و کورکدن مراد آثار جمیده اول نطفه یه ظرف
اولان قاندر که اول نطفه اندن صورت بیقوب تکوین اولوب
اندن وجوده کلوب احسن تقویمدن انسان و جملا انسانک
مبداء و اصلی اول نطفه ایله اول قاندر ایله اول انسان کالا ندر که

مطلب شریف

مطلب

ابازوش علم عدمدن وجوده بیله کلدوکی وندن حاصل اولدیغی
بلوب برآن یادندن کیدرمیوب دیرکه سنی عدمدن وجوده حضرت
حق بر قطره دم ایله روان ایدوب بویله صفات کریمه ایله تشریف
زینت ایلیوب حیات و رؤیت و سمع و نطق و ادراک و علم و قدرت
وارادت و بونجه صنعتلر و قوتلر ویروب مرتبه دار ایتدی یعنی خلیفه
ایلدی شمدی سرخاده کلدرکه بو مذکور صنعتلری دنیای دون ایچون خرج
ایدوب حکمتی خالفیره وضع ایدرسین وکنده وکم وجود انانیت
ویروب ابلیس کبی انا خیر دیرسین و چاره قالیدیه بو سنکم نطفه ایدک علقه ک
حالتی اول حالتده کی ذلتی و عاجزلکی نظاره قلوشی ایدوب اول
حقارتی یاد کتوروب کیدرمیه سن تا بو کستاخلکدن [illegible] حالنده
سکنتک و ذلتک وانکسارک و تواضعک زیاده اولوب انا
عند المنکسرة قلوبهم لاجلی مرسندن اولوب حقدن بعید و نفار
عتابندن دور [illegible] اولیسن و جلد وارلیق [illegible]
ایدوکی بلوب [illegible] سرّینه واصل و حقیقته متصل اولیسن
وما فوقیندن [illegible] وحدته [illegible] انشاء الله تعالی
مثنوی هر که بر در او [illegible] زر یابست او نه [illegible]
هر که قبوادرده [illegible] یعنی هر که

بو قلوبه سکنت و انکسار دولی وجودلک الکوزیب [illegible] نقوده
اولمیوب بنلک و غرور و تکبرلک [illegible] اولوب [illegible]
دعا [illegible] مقام علیه [illegible] عالم [illegible] پرواز ایتمز [illegible] وما
[illegible] خشوع و تواضع و سکنت حاصل ایتمه مثنوی چیست معراج
فلک این نیستی عاشقانرا مذهب و دین نیستی
نعد فلکک معراجی [illegible] قلندر عاشقلره مذهب و دین [illegible]
یعنی حضرت رسالت علیه السلام [illegible] الفقر فخری [illegible] عقل جسمی وجودی
افنا [illegible] ایله عروج ایدوب مقام [illegible] قاب قوسین او ادنی یه
واصل اولدیکی [illegible] معراج فلکه [illegible] حاصل ایتدی
بو مقامه عروج ایتمکه اول سببدن عاشقلرک دینی [illegible] مذهبی
بو [illegible] اولدیکی [illegible] عالمی الکوزیب وجود دارلیغی [illegible] ایدوب
ذات حقه اشتغال ایدوب [illegible] قایم و دایم و باقی اولدیلر نظم
کارگاه گنج حق در نیستیست غره هستی چه دانی نیستیست
شرح حق گنجینک کارگاهی [illegible] دارلی حضور [illegible] نیستی
[illegible] یعنی حضرت حقک جمیع [illegible] کنج خانه لری
عدمده در [illegible] وجوده [illegible] نسبت
وجود دریایه نسبت قطره در [illegible]

اول حصم علملنك كيفيتي و ذوقي نه بلورسن تا اول حالدن بر لذت
حاصل ايده يب فضاى جاندن اكا دخول ايده ميه سن بوكيسه سن انك
جلال و عظمتني ادراك ايتمز جان بولورسن **نظم** خوش بر باغ
كشت خلق نيسي **نثر** سواسته اردت كرستي **نثر** خوش براق
اولمكه يوقلق الى وارلق جانبنه كتورر ستر اكر يوقلق ايسك يعني بو فقر
براقنه سوار اولكه غايت چابك و خوش و منزل مقصوده ايلتيجي
آتدر الكه كتورر سوار اولورسك شتر بره دوشنا ملكنه و عوض
فارلقنه ايرشه ورب برداد ايلر **در بيان توكل و قناعت** توكل
وقناعت انتقل بيانده **در نشيد** صبر كن با فقر كي بلدار بي حال
زانكه در فقر است عز ذو الجلال **نثر** فقره صبر ايله و بو ملول لكي كچر
ايو كور كه ذو الجلال عزتي فقرده در يعني اي سالك داه فقر
تجري واي طالب حقيقت نوري احدي سنك طريق فقر ده داخل
دستر اميدي حاصل اتكاعيده سن هر بار كه بو طريق فقرده سكا
قبض دابتلا و امتحانات قضا عارض اولا اندن شكسته خاطر
دلملول اولمه صبر ايله كه حضرت ذو الجلالك عزتي كنجينه سن فقر ايچنده سكا
بورگوستر و بيچاره عزيز و دانا و ماسوا پاك و تميز ايلر **مثنوى**
هين توكل كن ملرزان پا و دست   رزق تو بر تو ز عاشق عاشق ترست

الا

آگاه اول كه كوكل اليك اك و اياغك دتر مه سنك رزقك سكا سندن
عاشقدر يعني تحصيل رزق ايچون اللك و اياغك دتره ديب كده و بيكا اضطراب
دوشمه كه حق سنا و معقدر نا و لان رزقك سكا سندن زياده
عاشق و شيدا قدر سن هيمان طريق فقرده مقام توكلدن و عالم
آيمه و صدقك اجرته بنديل ايده رزق ايچون عوالم الكه سن تنزل ايتمه
الكلمدى رزقك كلمدى بيدونلي ايدوب نور فقر [illegible] اولمه
نثر بعدل بود دلم تا ز اندميشه معاش   چشم يانه نويد ر درگاه پاشي نثر
كندى كلو كلوكه معاش فكريدر از قوه رزق از كلمسن هيچ ادرگاهده اول
يعني كوكلوكه كيجمك دولك ايدرسه سن كتورب جقدن مشغول اولوب
آيده رزق و معيشتم از دور عالم نيجه اولور ديو توكل و قناعت جاللي وحى
وطلع نقابيله مستور و محجوب ايتمه حق جل و علاسنك رزقكى ازدر و رسى
آنكه درگاهندن دور اولمه كه من كان الله كان الله له بر كه اسناد اولان
اولسه انده آنو كچون اولور الفقراء عيال الله حكميجه سنك پرورشك
انكا اورزره و دراندن عنزي احتياج عرض ايدوب كندوكي حوروور كاهدن
دور ايتمه **مثنوى** كفت پيغمبر كه جنت از اله   كر همي خواهى كسى چيزي مخواه
نثر پيغمبر عليه السلام ديدى كه اللهدن جنت دار اسكز كسه دن بر نسنه دلمه
يعني حقدن جنت دير ار دار اسكز عنزيدن هيچ نسنه البجا ايدوب دلمه

غيراسنك دخي بنك مسكلي بو رزاقي اولدر يعني احتياج دركس
شنه التجاايه كه بندۀ خاص اولوب عطاى خاصنه لايق اولاس
كي خداى كنيلم مرترا جنت ماوى و ديدار خدا شر اكر دلرسك بني كنيلم سكا
جنت ماوى و ديدار خدايه يعني حضرت رسالت عليه السلام بودر كه
اكر كيمسنه دليوب صبر و توكل ايدوب بهاتي جكه تفويض ايدوب
راضي و تسليم اولورسك سكا بني كنيلم جنت ماوى يه داخل و ديدار
خدايه مشاهده يه واصل اولدب ابيغا وصلته تعبيرا وكورس
مثنوي هين اروحوا اميدار عيرلو آب دريم جوبار جنتهم شر
اكاه اولك اندن وككشا شدن عيرين دكل صوبه دكر دن استك
قوري كلار سعدن دكل يعني الشر سكر اندن استك كه جلبه عيرين اولور
انلرا استمك لك سعابي عيرياد دن استمكدر اندن عيرين استك
صكر قوري ار سعدن استمكدر راضي كه اصلندن وير مدن استمكدر
وادو ماحقيق واد بوسود بشلدر كه مثنوي در بطاى ارد اكم ادد
بركف جيانش سخا ام دهكد شر واكر عيرين دن استكز ده هم ادر
ويرد آنكه ميلي ايسه سخاي هم اولي فور يعني عيرين دلدو كمك
وقتده ويرن اولدر آنك كوكلنه رحم القا ايدوب ميل الله جور دلي
قوبن اعطا ايتدردن اولور پس عيري الندن ويرن حق اولور

وانبساطيله المتقدن ايسه جرا ايدوب بي واسطه حقدن المق اولي دركه كلميد
اكي كامل اولان بي ادبلك ايدوب حقي ماهر كوروب حقدن عيري نه يا
قننه ديلم زيرا حقدن حجاب ايدوب ادب رعايت ايدر حقك
كرمي و عنايتي كنديه متصل كوروب قانع اولور ديمشلر مثنوي
پس چه عرضه ميكني اي بدكهر احتياج خود بمحتاج دكر شر
پس نه عرض ايدرسن اي بد كوهر كندي احتياجكي بر عيري محتاجه
يعني حقي قيوب كندي احتياجكي بر مخلوق محتاجه دخي احتياجي عرض
ايلك نه كهر اكلمدن اكر جوهر حقيقتك معارف لطيف وخيب ايسه جوهر
حقدن عيري احتياج عرض ايدوب كندو ولي هيچ نظر ايتمزه جوهر و
دحقير ندا اثم پس جوهر دبلسك اندن دلوب آنى تحفه دايما بازارده
ديوبيو مشلدر
انكبين شر
ودكسكلكده و نار و نيازده در مثنوي اشتبافده دخي اولورسك
نظم سركه عشق و هنر از انجان ببين از قناعت عرق فخر
سركه ماتم پنجه بيك جان كور قناعتدن عسل كه نه عرق
اولمش يعني مقدن سركه صاحجي كبي ترشن واولوب يوزنك كوزي
الكشته قناعت بحر نه دوشن كه بجا عسلدن لذيذ اولا قناعتك بحر نه
پنجه يوز بيك جان عرق دوق نور اولوب باليت دوعي تعلبو بحا
عرقى بادي ديوا آواز ايدر اكر قناعتك لذتني تولميدي خلق عالم

بلا اذا وعذابه طبعندن جانلرینی خلاص ایده وب بنم کبی راحت ابده
وسرمدیه یتشه لر دی نظم دانه کم خورد ملی چند بی ازو
چون کلو خوانندی بجوان لاتسرفوا نثر دانه بی ازبی بو دکلوبه
چون کلوا آیتی اوقودک لاتسرفوا ی حتی اوقی یعنی بو دنیا دانه سنی
دانه ایله کونه کونه طعام وشراب در بو قدر چوق یوب بر قوکرکات
قات نیمه اراده ب بو یود بسکر تمه چون کلوا واشربوا آیتیله عمل
ایتدک لاتسرفوا ان انه لا یحب المسرفین آیتیله ده عمل ایله تا کوزی
اول دانه اکز دانه گرفتار اولوب حساب وعقابه دوشمش اوله سن نظم
تا نوری دانه بیننی تو بندام این کند علم قناعت والسلام نثر
تا دانه یی بیه سن دانه دوشمز سن قناعت علمی بوبی ایله والسلام
یعنی علم قناعت ایله عامل اولوب اسرار حقایقدن خبردار اولسون
غیر کبی دانه یه بیوب دامه گرفتار اولمیه سن علم قناعتسی دانه دوشمکدن
حفظ ایلر دانه دن مستغنی ایدر دام دنیادن امین ایلر دونیا
سلامت ایکره معتنم آسوده ایلر در بیان ریاضت کوکه صغا
آچلق وریاضت حاصلندر نکته بیان ایدر در مثنوی ژکوبا ابن
اشان زنان عالی کبی هر زمان کو هوای اعالی نثر اگر سن
بو طرح جوعی تکدن قایده سن اولولر کوهر اندن بر ابلیس بچ

اگر و ترک طرح جوعی تا تدن وطعامدن قایده وب جوع طور و ریاضتله
تا نوسلیه ده سن تماد شرف قیمت معاینه الهیه ومعارف ربانیه
جوهر ایله برابر اید ک ... ابلیس نظم طفل جان از شیر شیطان
باز کن بعد از آنش با ملک انباز کن نثر جان طفلنی شیطانک
سود سدن کرو ایله اندن صکره انی ملک ایله اورتاق ایله یعنی بو بیو
عذاب شیطان سودیدر کریوب طوبیه قدر نفس راحت
ابلیس اندن سار رتقاضا زیاده جی حاصل ایدوب حکمه رام
او کوردن دمبدم نفسه غذا ایله قوت ویروب روحی ضعیف و
ناتوان ایلمسن الحذر بو شیطان غذاسندن جانک طفلنی ارکه نوب
نفس کشنک چه سندن قالدر ... ابلیس ب طفلنکی عاقل
ودانا وعزیز و توانا ایله نظم تا ظلمت و گوشت کم سوزا زیق
تا نمای همچو گل اندر زمین نثر انک واسبا جقدر بو بوزن آز لی
کرتا باجقنکی سیر الجنده قالمیه سن یعنی ات واحل اصلنده ظلمانیدر
وکثیف ... اکره چوق معتقد اولوب یمکه معتاد ... که
بدنک قوت بولوب روحک ضعیف اولمیه واتبدکلک کثافتی
روحه غلبه ایدوب مقام علو یدن دورایدوب تن خاکی کبی
زمینده واسفلده قالمیه سن نظم روز ... عمل کار ...

بر عرضی داوت ازلحمی عطاسر بوردی حکمت یعنی بی کرآنی غذا خور
دیر شدر لحمی عطاوری یعنی بوری علم و حکمت رزقندن یی کر اول
غذانک عرضی رحمی جزئیه سسزن لحمی عطا ایدر روح و حکمت غذای
حقیقی ایدر و حکمت بو عطالکلدن مراد مطلق اول غذای حکیح
حاصل لحکیم ایچوندر **مثنوی** رزق تو حکمت بود در رتبت کان گلو
گیر نباشد عاقبت **نثر** سنک رزقک مرتبه ایچره حکمت اولر که اول
سنک عاقبت بو عرق کلو ایچی اولمیدر یعنی مرتبه انسانیده رزقک
حکمتدر که مرتبه حیوانیده حیواناتک رزقی علف و نباتات اولدوغی کبی
پس سنک انسانیتک مرتبه سنک غذالی حکمتدر آنی غذا ایدن تا
اول حضور غذالری عاقبت بو غزو کجه طور دیده بیورمشلر در **مثنوی**
این دهان بستی دهانی باز شد کاو خورنده لقمهای راز شد **نثر**
بو آغزی بغلدک بر آغز دخی آچیلیر اول راز لقمه لری یجیلر که یعنی
هر بار که غذای جسمانیدن بو جسم آغزن بغلیه سن باب حکمت
شروع ایده سن باغلنده بر آغز داخی آچلوب علم و حکمت و راز
و اسرار لقمه لرن انکله نوش ایده و بشهود و حیرت و استغراق ایده
نظم گر ز شیر دیو تن را وابری در فطام او بسی نعمت خوری **نثر**
اگر دیو سودندن تنی کسن آنک کسلمسندن نیجوق نعمت یرسن ایچ

دیو سودیکه غذای جسمانیدر آنی تنکدن کسب ایدرسن اول کسلمکده نیجه
چوق نعمت الهی و قوت نورانی یرسن **مثنوی** [illegible]
[illegible] کین غذای جو بودی آن [illegible] ایدلردن از از
کرکسلوکیه بو غذا ایدر ازاده غذای [illegible] یعنی بو غذادن آز آز
کسلمک از ره اولکه نوات و اشک غذا ایدر در ازاده وقت حالی
[illegible] **نظم** گر حلال آید پی قوت عوام ما لیان را دوست باشد حرام
نثر اگر حلال ایسه عوام قوتیچون ندوست طالبلره حرام اولدی یعنی قوت
عوام ایچون نعمت حلال ایسه ولی ازلی و الهمک جلسی ...
طالبلره حرام اولمشدر زیرا انلرک قوت و غذالری معرفت و دیدار
غذادن معنوی ... ایدر **مثنوی** ... عقلست
[illegible] نور عقلست ای پسر جان را غذی **نثر** کوکدن تنازل
اولنمایده عقلدر انک بربادر عقل بو ایدر جانک غذاسی
ای او عقل یعنی مایده ... عقل ... و انکله جانک غذاسی
نور عقلدر که اول نور ایله حق باطلدن تمیز و فرق ایدر ... مستقیم
بولور ... و اصل و متصل اولمقدر
نظم [illegible] **نثر**
[illegible] آدم ... جان ...

یعنی آدمک حقیقتی جانیدر که نوردر آنک ایچون که روح انسانی نور مجرددر و نور
مجردک غداسی دخی پرورشی انواردن غیری دکلدر یعنی کندی غداسی نوردر
ایله اولسه کرکدر کما اولسن نوردر و نه ظلمت بیشک باینده مشترک واقع اولمشدر
جسد ایچون ایله غدای بدن کشیدن ظاهر اولور غدای روح لطیف که نوردر
آنی حاصل ایله و آج و ضعیف روحی اول انلی غدای نور ایله پرورش ایدوب
قوت و قدرت حاصل ایتدیر اول نور حقیقی ایله دیدار خدای مشاهده ایده
ایکی جهانده کوزک و جانکه دولت ایله دیو بیورمشلردر مثنوی

عکس آن نانست کین نان گشته نان است   فیض آن جانست کی
جان جانست نثر اول نانک عکسیدر که بو نان نان اولمشدر اول
جانک فیضیدر که بو جان جان اولمشدر یعنی اول نور که جانک غداسی
و انعکاسیدر بو زنده‌لکی کیم بو آنلرک عکسندن و پرتوندن حاصل
اولمشدر و بو جان حیوانی و نفسانی اول روح قدسینک نقشندن
ظهور اتمشدر و جمله‌سینک قوت و غداسی و حیات و بقاسی انکله‌در
و انک قیامی ذات حقله‌در مثنوی چون خوری یکبار از ماکول نور
خاک ریزی بر سر نان تنور نثر چون بر کره اول نوری یکبدن بو
طریق دوکرسن تنور اتمکی ... یعنی اول نور الهی بر کره روحکه
قوت اولوب پرتوی قلبوکه تجلی ایله جمله وجودک انکله پرنور اولدقده

بو حالده بو تنور اتمکنه نظر ایدوب بلکه دونسن و نه بیارنا کوله التفات ایلمسن
علی الدوام اول انوارک شهود ذوقیله مست و مدهوش اولوب جمیع اشیادن
مستغنی اولورسن دیو بیورمشلر نظم جمله ناخوش از مجاعت خوش شدست
جمله خوشها بی مجاعتها ردیست نثر جمله ناخوش اولنلر آجلقدن خوش اولمشدر
جمله خوشلر آجلقسز ردیدر یعنی جمله دردلرک خوش ایله مشقتلری و آجی
آجلقدندر و اتمک شکی طعامی آجلقده‌در و خوش کلور کیم آجلقدن
غیری اول خوشی دکلدر بلکه مردود دکلدر دیو بیورمشلردر نظم گر نباشد
جوع صد رنج دگر   از پی هیضه برآرد از تو سر نثر اکر جوع اولمیا یوز
درلو رنج دخی توقلق و امتلادن پیدا اولسه کرک باشک قالدرر یعنی
جوع اولمیا ایدی توقلق و امتلا سببیله نیجه یوز مرض باش قالدرر
پیدا اولوب و امتلا ایله آنلر طبیبه محتاج اولمغله جوع ایله کچکلی عادت ایدینز سکر
جمیع بو مرضلری قاطبه جمله‌سندن جوع درمان و دوا اولور دیو بیورمشلر نظم
رنج جوع از رنجها پاکیزه‌تر   خاصه در جوعست صد نفع و هنر نثر جوع
مشقتی سایر مرضلر و مشقتلردن پاکیزه و پاکدر خصوصا جوعده نیجه فایده و هنر واردر یعنی
آجلق رنجی سایر مرضلرکبی دکلدر آجلقدن وارسین با که خصوصا انک
یوز منفعتی و هنری واردر نظم خود نباشد جوع هر کس را زبون
کین علف زارست ز اندازه برون نثر خود آجلق هر کسه زبون اولماز

کوربیراوتنا قدر کر اندازه دن طشره هر یعنی چقلق دکه کسبه نیون ورلدلر
زیرا بو دنیا نکمشکلی و بجکی چوقدن و اندازه دن طشره در بیه منتدر انوکیچون
علف کثیره مانع اولور دکه کسب جوعی کثیر ور بونا ایندی مثنوی جوع رزق جانهای
خاصکان [illegible] تا سوزلر جوع شیر زد منند شرح آچلغی حقک خاص بنه
در مشلر دنیا آچلقدن ز ور لو اولسه لر اولر یعنی حقک خاصلری جوع ایله
[illegible] معرفت و لایت [illegible] مطلق اولورلردیمیلر در مثنوی
جوع هر جلف کدا را کی دهند چون علف کم نیست پیش او نهند شرح آچلغی
[illegible] اوزلرینه آنکا دکنه ویرر یعنی آچلق بر جوهر دورکه قیمت
[illegible] زیرا انلر مرادی بیک دلر دکلدر و اولرلری
[illegible] مثنوی
یاخرده عیس البلی مرجع [illegible] انا الذین [illegible] شرح ای [illegible]
[illegible] ایله [illegible] غذا [illegible] ازغذای [illegible]
تبدیل اید [illegible] عالم [illegible] ایله کر [illegible] غذای [illegible]
تبدیل [illegible] ایلکدر مثنوی اغتدی بالنور کن مثل البصر وافق
الاملاک یا خیر البشر شرح نورا غذا ایلن [illegible] اول [illegible] موافقت ایله ای [illegible]
[illegible] یعنی غذا لی نوز ایله کوزیکی اول زیرا کوزک غذاسی نور در [illegible]
ملایکه ایله موافقت ایله تا کم [illegible] مثنوی

چون ملک تسبیح حق را کرد غذا [illegible] شرح ملک کبی تسبیح
حق غذا ایله تا ملکلر کبی ضرردن و زیاندن [illegible] یعنی ضرر و الم
[illegible] جسمانیتدن خلاص اوله سن که ملک کبی تسبیح حقی غذا ایدینوب
[illegible] ملایکه کبی دنیانک جمیع ضررندن و زیاندن
[illegible] خلاص اوله سن [illegible] مثنوی جند اخوی
زیاده مدبر [illegible] شرح [illegible]
[illegible] یعنی [illegible]
[illegible] تسبیح حق حقیقتده [illegible]
[illegible] نظر زده غایت [illegible]
[illegible] ولیکن [illegible]
اول [illegible] استعداد [illegible] زیاده [illegible]
[illegible] در مثنوی [illegible]
[illegible] شرح [illegible] ایله [illegible] ننگ
[illegible] وصوت [illegible]
وصفات ایله [illegible] موافقت [illegible]
اولور [illegible] غذای
[illegible] در مثنوی [illegible]

تا کیست باشد چنانجه بنا نظم بر ابیات بالمی چقلو و قصه پر مغلو تا بجه دک
جاهلک در لکی اتمک ابلها و لر یعنی بالکلس نقشی فنک فقیقی و نسلمنده روحی
التنک بر عنکبر فعلها اولادر و نحت بر یوک تا نجه دک و حکی چنانکه
و حولی اتمک عادتش اولا اکل یوزر اولا دعا ایجوب لول ها لر عدم
عدای ما اکر اد خمه اجتهاد ایدلر تا متعلقی عالم ملکوت اولر اصحو بیت
ای که اندر چشمهٔ شورست جات تو چه دانی شط و جیحون و فرات نثر
ای که سنک مقامک صویی آجی چشمه ایچنده در سن نه بیلورسن شط ار مغی
دجله جیحون و فرات ار مغلرینه لایق عقلیدر که آجی چشمه سنده قالمش بی خبر
مقلد و نادان صورت شرعی و دام دنیا ایدوب ریا و سمعه تک تاملی
زهد و ورع قریبیدر ان عقلی ابتلاسه تعبیر ایدوب معنی بر بعددن و مراد
الهیدن بی خبر سالوسسن طریقت شطلی و حقیقت جیحونی نه موفق
فراتی نه بیلورسن نحوی طالب مرد عشق اولوب روحی مقام خبرنده و اکر
اهل سن مثنوی ای که تو نارسته ازین فانی رباط تو چه دانی محو و سکر و انبساط
نثر ای کسی بو فانی کاه ربات سرایدن قورتلدیک سن نه بیلورسن
یوق اولمق و سرخوشلق و آچیلمه کشاده اولمق نه در یعنی ای بو دنیا
کاروانسرایندن و اتک فانی و زخرف زینتلرندن و ایچنده اولان
بی وفا و بی بقا اولان و ارتقالرندن بلی ثبات عشرت و منافعندن اوزرده .

حال

حالی ایدوبین سکین سن کندی دار الفناده کچوب رضا ته قدرده یوق
اولوب وجود حقیقیه قایم اولمغه شوق و وجد و عشق الهیده مرکز خوش
دیه کشن ادنی و اصل حقی باقی اولدوب استبداد انبساط و کشف
جمع کراماته واصل اولدوب جمله اسرار حقایق آچلوب یوز کوستروب ملک
و ملکوتک نقابی یعنی حجاب ظاهرلری نه بیلورسن تا کفیل عشق و فنا ایدو
باطن قرآن و حقایقی پیرلرندیه ایدوکی الکلوب بیلینوب معانی غریبه
و اسرار عجیبه دن خبر دار و اکاه اولمق کالدر نظم چون تو عاشق
نیستی ای نرگدا همچو کوهی بی خبر داری صدا نثر چون عاشق دکلسن ای
ارکلک کدا طامع کرک بی خبر آواز طاغ سن یعنی با دلکه عاشق ذات حق
خداوندی کاه اولوب نام و ناموسدن کچوب دار الفناک و بقای الکده و عقل
و علم و فضل و هنر نیشنده جمیع مال و منالک و اهل و عیالک بالکلیه کچوب
جان و دلدن کمترا لقیسن و راسته عشق اولوب نظره ایرده ایجه عشقی
اندن تعلیم الدوب حقایق اشیا بیلوب و تجلیات اسمای الهیه و
مفردات غیبیه و مرکبات کونیه نه ایدوکی اجمالا و تفصیلا مشاهده
ایدوبنه افوق میانک مقام قلبک اول مرتبه سید اکا ایرشوب
اندن قلبوک بیوی مرتبه طوره مرتبه بمرتبه تجلیات و مقاماتله
سیر ایدوب اندن سدرة المنتهی یه اندن قاب قوسین او ادنی یه ایروب

مطلب

اندن بجهونه ودریاکه وحدتده وشب عزلی احدیت اولوب کاکلت
وکلاه جمشید وکاه وادی فقر بقره وبا سر به پا بر دو بار وکاه مقام وصلده
مستغرق تماشای رو وعالملرا وبحر تحقیق ومرز بیلر یوزینک فنانکه داود
ملکوتی باکه ابدینا وافلاطون وجالینوس قدر حکیم باتکده اولورد
ی قاینده دره وکه کوش صدای نکس بیزه جر عایده وعناد جوشرده اموزن
بر نواز اکنده بو قدر ربا بو اختصار اوزره ذکر اولنا حقایقک لرضه مرغ
شهوده کشی بیروازلیدر اعلی جوانک عقا سنره واول عوالمک مواسنده
جولان وجولانه تنبیه لمرک کشف لمکن وکلام لرا بو قدر جاز در کریم شهود که
کلک ایلشی اولا سرور اولده اعجابشا رسمی تا طیر بینه که ملاقات حجابینه
واکر بیانه زبان حال اعجاز ارشکرده قدر وذیوانلر عرجشتله اولا اصحاب بیدر
جان ودل ایاکان کتوریب قلب صادق ومرید عاشقی اولوب اسرار
معاهیلرین کوش جان ایله استماع ایدر ده مراشید جانانکه تحقیق ای سیرک
ایده کس تا عالم حالمرک نوری پرتو صالوب سلطان صفات اسما
ومعالیلینه امری کاملی که تجلی ایدر ده بسته رشتر الکریم ... ایدر مانند کوه
طلوع ایدنی با قدر عالم شهوده بو قدر محبوب اشیا سنکلا نطقه کلک
اغانه ایلر سرچا دقی عیان اولوب جلوه اشیاسنکا مرات اولور وس
اشیاییه مرآت اولدیغی انده ایکنده موجود اولدیده ارو که مستحق اولدی

ایکی

ایکی عالم شاهده ایله لیاقت بولورسی ذلک فضل الله یؤتیه من یشاء
والله ذو الفضل العظیم در بیان عشق وسیرهای وذات عشق مستلرینک
وذات عشقنک بیاننده ودر شیشی عاشقلر شاد کامدر اوست
دستمز وواجب وحدت همه اوست نثر عاشقلر وشاد نانی
وغم خم دل کلبلرا اول مرتبه وواجب وحدت وعشق هم اطوار یعنی
عاشقلرکه طریق عشق اهلی ومشاهده اهلی اولنلر او ... سرور وصفا
وبجهره وذوق وشوق وشهوده وذات عزیزی مطلق خداوند
وسلوکه وریاضتلرینک واجتهاد وعزیز یک وجمیع ملاحظات
وجهود سیرینک وذکر وفکر مشاهده وضمیر عزیزینک دستمزدی
واجبنه وحدتی بینه خدای مطلقدر یسی عاشقلرک حقدنه اکر دیینه
حقدر شکر رابعة عدویه رضی الله عنها دیوبکه ما عبدتک خوفا من
نارک ولا طمعا الی جنتک بل عبدتک نظرا الی وجهک الکریم یعنی الهی
عبادتم جهنم خوفندن وجنت طمعندن بلکه سنکا عبادتم وجهکه
نظر ایتمک ایچوندر لیلا اولسه عاشقلرک وجاننده وجه الهیک عشقیله وجود لرینی
افنا ایدر اول ابجاد باقی مقام المشاهده وفنای علم بکنده غلامی اولدی
بنای علم بلا ... وحدت صرفه نظر وشهود در ایدلرکه جمیع حاکا اگر
صفت جمالیه لطف دروا کر صفت جلال وقهر در مطلق حقدر واثر بولنور

جسمدر دیده عاشقان و حیات جان صاحب الکالات حضرت جلال الحق
والدین وذات الامام اعنی مولانا قدس الله سره الجبار
بیورر ایکه عاشقان ذوی الوفانک جمیع احوال و شیوه‌سی اگر جمال و اگر
جلال حقدر و عاشقلری بر پیسی ایچون البته کلی مجاهده و کوشش و رنج
وعجلک کبی عجز و انقباض و انتظار و وجدان ایکن عوض و اجری حقدر
هم حقدر حقدن غیری ایسه ظاهر و باطن بر موجود یوقدر مثنوی
غیر معشوق اگر تماشا بود   عشق نبود هرزه سودایی بود   ترجمه معشوقدن
غیری اگر تماشا اوله عشق دکلدر اول هرزه سودالق اولور یعنی معشوق
که حضرت احد و ذات خدای صمددر انک دیداری مشاهده ایتمکدن
غیری اگر عاشقک بر کوزه بیوب آنچه تماشاسی اوله اول عاشقک
عشقی عشق دکلدر و سودای خیال هرزه‌در زیرا حق تعالی غیوردر دیراک
بر بنده عاشق نظرینی و قلبینی بر نقش مشاهده‌ده قاتسه و معامله
صفاسندن تحویل و تغییر ایده دایما ثابت و حکم و قسنده مجازدن
ناظر مستحکم اولمق اگرده نظم   عشق آن شعله است کو چون بر فروخت
هرکه جز معشوق باشد جمله سوخت   ترجمه عشق اول شعله‌در که چون یالکن لزر
هر نه که معشوقدن ما بقیدر غیرین جمله‌سن یاقدی یعنی عشق قلب عاشقده
اول شعله نوردر که چون نشو و قرار ایدرسه جمیع مطلوب بلکه مرغوب

ماديا

١١٤

باقیدن غیری عاشقک ظاهرنده و باطننده هر نه وار ایسه جمله‌سن
یقوب محو ایدوب وجود عاشقی رزائل و کل نقل و خبثدن پاک
و مصفی و صاف ایدر تا ما سوادن مسلم و معاف ایدر نظم
عشق را ای درکش خود یار نیست   در کش در دو عالم یار نیست   ترجمه
عشق کنده و خلوتنه سنده یار یوقدر انک بحری کو عالمده یار یوقدر
یعنی عشق بر حقیقت لطیفه‌در که هرکز آنکا طولشوب نهایتنه ایرشی
و ذاتنه متصف اولمش بر یار یوقدر و یوق وجودده کوریلمیده اکا محرم
الحتی دیار کسه یوقدر اول سببدن که عشق زماندن و مکاندن منزه‌در
نهایتنده موصوف جوهر و عدیم‌در اول اعلادنه غیر یرده مکان و مکین
واردر نظم   هر یکی رهست که در دل بنده‌در   این بنا کند
مذهب عشق از دو داد   ترجمه   هر بر یولک کوکلنده یوز مراد وار
بو عشقک مسلکنده مذهبی اولیه یعنی هر طالبک که عاشقک
کوکلنده حقدن غیری نیچه مرادی واردر و عشقک مذهبنده نامرادی
وبلی وجودلق و مرادلکله نامرادلق حقدر و لیکن بر یره جمع
اولمز پس مراد ایسنک عشق وجهت مذهبی دکلدر انو کیبی دیکه
عشقه طولشوب محرم اولمکده کندی مرادندن وانا ایتسندن بجمیع
عشقه واصل اولمکده مثنوی   ملک دنیا نیست پرستار احوال

ما علام عشق پاك ذو جلال دنیا ملكی تن طلبجلر بشطال اولسون بز
ذو الجلالك پاك عشقنك بنده‌سیوز یعنی طبیعت القته مشربت حكنده
اولانلر بر حشر ضعال اولسون دنیا ملكی بز بو جهاندن خلاص
وارزاد اولوب ذو الجلالك عشق پاكنه عالم و مظهر تمام بزدر استلوز
دیو بدر و طرشه بسیلز اولدر **مثنوی** مطرب عشق این زند وقت سماع
بندگی بند و خداوندی صداع **شرح** عشق مطربی سماع وقتنده بویله
اودر كه قوللق باغدر و افندیلك باش اغریسیدر یعنی مطرب عشقك
نغمه‌سی و نغماتنك مضمونی عاشقلرك سماعی وقتنده بودر كه قوللق
و افندیلك اوصاف بشریه‌دندر عاشقلر بونلردن بریدر زیرا
عالم عشقده بوجمله اوصاف بشریه‌دن [illegible] اوكوز دریای عشقده
جدا دوشمش قطره وجودی اینه عشقه اولشدر بحر كبیا و ذات
صفاته ایریشوب بنده‌لك [illegible] و افندیلك صداعندن نجات
بولوب وحدت صرفه ایرشدیلر **مثنوی** بندگی و سلطنت معلوم
زین دو پرده عاشقی مكتوم **شرح** قوللق و سلطانلق زایدر كی
بلندی بو ایكی پرده‌دن عاشقلق كزلی اولمشدر یعنی بنده‌لك و سلطنت
اقوالی نتیجه‌در اكر سلطانلقدر غنا و صداع و وبال بولیقا دی
نالدر و اكر بنده‌لكدر عجز و محنت و قصور و خوف و عذر و نقوددر

11

اما عاشقلق بو ایكی حجابدن و بو ایكی مقامدن بنهاندر و مكتومدر عالمده
[illegible] اتصال معشوقدن غیری بر شی یوقدر نته كه حدیث قدسیده
كلمشدر قال النبی صلی الله علیه و سلم من احبنی عشقنی و من عشقنی عشقته
و من عشقته قتلته و من قتلته انا دیته یعنی بر كیمسه بنی سوه اول
بنم عاشقم اولور و اول كیمسه كه بنم عاشقم اولورسه بن اكا عاشق اولورم
و اول كیمسه كه بن اكا عاشق اولدم [illegible] ای یوخ اولورسه
بن معشوق ویرده عاشق ایدر عاشق علیه ایدر وجودنده عاشقی قتل ایدر
و ایدر عاشقدن اثر وجود قالمز لاجرم عاشق معشوق و معشوق
عاشق اولور **نظم** عشق و ناموس ای برادر یار نیست بر در ناموس
ای عاشق مه ایست **شرح** عشقله ناموس ای برادر آشنا و یار دكلدر ناموس
چكمسی اوزرنده ای عاشق طورمه یعنی ناموس و عار شغل حفظندن خلاص
ناموس لیدن عشقتدن یار اولمز ای عاشق زنهار ناموس قیدنده طوریجی
اولمه كه نته عشق وقت ایدرسن بو عشق تبایلی بالواب حسابت
كی ایدر و بر حكم قایده دولت حكرسن **نظم** عشق زاد و حاصل
فیض ببار **شرح** عاشقی بر عیب لوبكه مجاز **نثر** عشق بی بناز اولان
عیبلكا كلعا نفرز اندن غیره عاشقلی مجازدر یعنی عشق باری
كمالاتك صنعت قدیمه سندر كون و مكان وجوده كلدرن عالم

ازلده عشق ذات حقدن منفك دكلدی وكا ظهور ایتدن موجود اولمش
ظهوره كلمسی مقتضای عشق ایدی وهر شیكه وجوده كلدی عشق سببیله كلدی
وعالم كوننده بر ذره یوقدر كه عشق الكا بالذات محیط اولمیه لیلاء ولكن عشق
حقك صفت ذاتیه سیدر وعاشق بالذات حقدر لاغیر در حقدن غیری
عاشق مجازیدر معیندر وبی ثبات وفا ایدر نظم عشق بشكافد
فلك را صد شكاف عشق لرزاند زمین را از كزاف شرح عشق كوكی یاره یوز
یرده عشق در دمیری یوقاریدن یعنی بر وقت انلیه در كه افق
افلاكدن عبور ومرور ایدر حركت كاه عشق قه ایدر كه عالمه بر دوركسه
افلاكی بوزیر ودشكاف ایدوب كچوب حق شاه ایدر شهود وصفت جلالیه سیله
نیسته تجلی آیینه جمالی وكنفه دوارن جلوه كل ایدوب جمیع یردن آكی
نازلیه دوازده فلكه كیتدی سلام اولدیكه عشق افلاكی ورزیبی وموجود
سنجق دور نظم دور كردونها ز موج عشق دان كر نبودی عشق بفسردی جهان
شرح كوكلر كردشی عشق موجندن بیل اكر عشق اولمیایدی جهان طكزر دایم
افلاكده طاینغدن عشقك عجبی در كه بشی ظهور ایدر كه افلاك
فلكلی كبی دوار ایدرب طبایع وعناصر اتشرح ویرره مولید
ایدرلكدن انك ظهوری ایدر صورتسان اسماء كلیه مظهر اولوب
معنی حسنا به مظهر صورتی معیندن دنیا عشق تجلی تموج ایدر

اولا

اول تموج صورت سمعیتك وحی ونفسی وقلبی اولوب اول تموجله كون
قیام ونظام واستقامت بولدی اكر عشق وتموجی اولمیایدی كون نجهان جماد
اولوب حركت حیاتدن وحیات حبوبدن اثر اولمیوب جمادلكی وبی ركان
وامكان اولوردی نظم در نكنجد عشق در كفت وشنید عشق دریاییست قعرش
نا پدید شرح عشق سویلكه واشتمكه صغمز عشق بر دریادر كه قعر
یعنی بیان نا ظاهر عالم شرح وبیان ایدوب كیتسون دلیمز جهدن خبر ویرم
ودون سامعه استماع ایده هویتی ادراك ایده منز زیرا عشق بر دریا
نا تناهیدر كه هر كز انك قعری ونهایتی عیانه كلمز اشعار اولمز نظم
شاد باش ای عشق خوش سودای ما ای طبیب جمله علتهای ما شرح شاد اول ای بنم
خوش سودالی عشقم ای بنم جمله علتلرك طبیبی یعنی ای بنم سودا كوشش
عشقم شاد اول كه سنك نتیجه خوش سودا كه بنم بیلی علتلرك سندن قانع
وآزاد ایلیه وجمله سوری ومعكوس اولان علتلر ظاهر وباطن ظاهر وفعلدر
طبیب اولوب بزی بی علت وصحتلی ایدی سودا خوش وفقاك ایلیه نظم
ای دوای نخوت وناموس ما ای تو افلاطون وجالینوس ما شرح ای بنم
نخوت وناموسمزه دوا اولان عشق ای افلاطون وجالینوس كمی سن یعنی
بزم تجلی وناموسمزه دوا اولوب افلاطون وجالینوس بوش حكمت الهی
استادمز اولان عشقی بیله شاد اول نظم جسم خاك از عشق بر افلاك شد

کوه در رقص آمد و چالاک شد شرح یعنی طاغ جرمی عشقدن افلاکه دک ذره اولدی
رقصه گلدی طاغ و چابک اولدی یعنی تاکه دن فرق جسم انبیا و اولیادر حضرت
محمد صلی الله علیه وسلم معراجده جسمیله عروج ایلدی تا سدرة المنتهی یه ایرشدی
و حضرت عیسی علیه السلام کذلک جسمیله فلک رابعه بر روایتده اول درجه
رابعه عروج ایلدی و اولیانک دخی اول قدرت حاصلدر پس بونلرک
اجسام شریفه‌لری طیرانه قادر اولدی چونکه عالم عشقده متوطن اولدیلر مظهر عین
عشق اولدیلر عشق بونلرک جسدلرینی روح و قالبلرینی قلب ایلیوب
کثافتلرینی لطافته تبدیل ایلدی لاجرم افلاکه عروج ایتمکه قوت و
لیاقت حاصل ایلیوب جسم خاکیلری عشق سببیله افلاکه اوزره حقیقت
مقام عکاپه ایردیلر عشق تجلیسندن کوه موسی رقصه گلوب چابک و
چالاک و کدا افروختی جالادر و ... مقام منشک پاره اولدی نظم
نیست از عاشق کسی دیوانه تر عقل از سودای او کور است و کر شرح
دیوانه رک بر کیمسه یوقدر عقل انوک سوداسندن کور و صمدر یعنی عشقده
مظهر دشمن عاشق دائما مست لایعقل و دیوانه و لی دلدر عشقنک و
عاشقنک سوداسندن عقل و اهل عقل کور و صمدر زیرا سودای عشق
درون عاشقده مستور و اشال الخفی و پنهاندر نتکه اهل دریا درونی
عاشقده متوج ایده عاقل بر بر ده قرار ایدیموب دیوانه در

خروشی گلوب کوه کوه موزنک انواع لمعاتی کورر اهل عقلک عاقلی کوروب
دموزش ... کور و کری جونه علامیدر او دیوانه‌لغنه حکم ایلیلر اما
سبب ندرکه عاشقک سوداسی دخی حقیقتسو اهل عقل کورو کری جبر و دون
ده درونند بی ادراکی بی سمع و بی بصردر نظم گر خطا گوید ورا خاطی مگو
گر شود پر خون شهیدا را مشو شرح اگر خطا سویلیه‌سه اکا خطا ایتدی دیمه
دیمه و اگر قانه طولسه شهیدا کمسه آنی یومه یعنی اول عاشق خطا و صواب
مرتبه سندن ... اکا خطا سویلدی دیمه زیرا آنک نطقی کندیدن و کندو اختیاریله
دکلدر بلکه غلبۀ عشق اثره و وجوددن اثر قویوب بالکلیه محو و طلسی ایدوب
ناطق و حاکم کندی اولمشدر صدر ایدن قول و فعل حالی عشقدندر پس
آنی عقله کوره قیاس ایدوب بو دیوانه اکنج کفر سویلر و خطا سویلر دیو انکار
و ملامت ایتمه زیرا آنک عشقه تجلیه کند و بابسنده اولان ... بی خبر
اولوب احواله منکر کلوب اعتراض و رحمت ... ایتمه و عاشقلر
شهداء الله در پر خون شهید اولورسه آنلرک ابنا ... نسنه
قیاس ایدوب آنلرک جسملرینی یومه که شهیده تغسیل و تکفین لازم دکلدر
نظم خون شهیدان را ز آب اولیترست این خطا از صد صواب اولیترست شرح
قان شهیدلره صودن اولیدر و بو خطا یوز صوابدن اولیدر یعنی شهداء ...
کندو قانلریله صودن پاکدر ... اکرچه اول قان ... در

ملائکه شمائلنده نور وزمرده اول ایکی امره یوز اکلنی دیکر نوعی دخی
وبرحالندر و حدیثده مروی اولمشدر و وارد اولمشدرکه ان ارواح الشهداء
فی حواصل طیور خضر تسرح فی الجنة حیث شاءت فی جوف طیور خضر یعنی
تحقیقی شهیدلرک جانلری یشیل قوشلر ایچنده جنتده ایچره اولورلر پرده
ایله سیران ایدرلر بونلر تجلیدن شهید اولنلردر اما محبت اله شهیدلری
جانلریله و جسدلریله و کلیت ایله اول یشیل قوشلر کبی استدیکی
یره جانلری ایچره طیران و جولان ایدرلر اما شهید جسدلری او بیچه یاتمازلر
جسدلرله اول یشیل قوشلرده محصور دکلدر اول عاشقلرک روحلری وجود
مکتبی ایدرلر بو عالمده کسب ایدوب حاصل ایتدکلری وجودلری انتقال
ایتدکده روحلری اول عشقدن کلنده اول جسده داخل اولور بلکه
محفوظ اولان قیامت کوننده کی جنانک باغ و راغنده عیونی دخی
و شجره طوبینک اغصاننده کاه قونوب کاه اوچوب سیر و جولان
اولورلر و بو حدیثک اثباتنده چوق احادیث نبویه و دلائل معنویه
کلمشدر که حقیقت معاددن خبر ویرر و بو بحث ایچنده تام تفصیلی
ذکر اولنمق ممکن دکلدر پس سالک عارف و عاشق محقق لایق بودر که
الدن کیتدکده معاد و مرجعی بو دلائله و حجته بولمقله علم الیقین بلکه
قناعت ایتمیوب بلکه ایرکه عین الیقین و حق الیقین ایله کوروب مشاهده

انکه

انکه وار اولدقدن اول اول ابد اول مقام واصل اولمغه سعی و همت ایلیه یعنی
درت وسیله اولوب برقیل مقدار کشف ایتدکدن نقشات اولیه شهرتکم
حضرت علی کرم الله وجهه بیورر لو کشف الغطاء ما ازددت یقینا
یعنی اکر دنیانک قرانکلق پرده سی اچیلور ایسه بنم یقینم زیاده
اولمز ایدی اول حضرت امام علینک کرم الله وجهه نظر و شهودنده مقام
آخرت و عالم جنت بر آن و برطرفة العین غائب و پنهان دکلدر اول
سببدندر که سوزلری و فعللری جمله سی یقینیله حاصل و مانع اوکدکه پس سنی
یقینه طالب اولان سالک کرکدر که درد عشق ایله او شهید طریقنی
پرده کشف اولمسه بیله یقیندن اکاه اولوب اولمزدن اول اولوب
شهید عشق و کشته معشوق اولا بو نعمته عشقک خطالری حق تا تشنه
بیور صوابدن مقبولدر و اعلا و معتبردر نظم توبنک خطالری ایمان عشق
نه ایدی نا کهان سیدکر عشق نظر سن برخور لعنه عشقده سنچی سن
سن برکاه ایده سن عبرتی عشقدن نه بیلورسن ایچی سن عهدنده رضاده سن
فکرنده فنا حالده سیه عشقه تسلیم اول که عشقک برجور اهمیه
بدبیر بو صحیح اولمیان اندن قورکسن عشقده سن آلتین برگام اتش سن
سن عشقی نه اییدون نه بیلورسن ایچنده شیر و دوشمن اولکی تشنه عشقک
بیچاره لقتر قیده حکمده نه توسن و قیده قرتداویه سن بلکه حقیقت عشقده بی جرسن بیوردشلردر

نظم عشق ابتدا اول چه لونی بود · تاکه برزد مه ابر برکه بو شمع عشق اوردن

مجنون قان دیوکجی لیولا ابا یغمر کلشره یه مشو بیدر یعنی عشقنک ابتداسی
قان دوکمکدر تجلی وجلادکندن دریا کالا یچی المحبوب بطشره دن
اولا کمسه اوقدر قسوه دن چنبل ایچیا نزا عشق مشقت واهل ابدیجی بر طریق
مستقیمدر که هر کیمسه بو ساما نجه اکرب بی باک و فرخاکا اول راه
مجوری ایدیه اول مقصود د شیوعا واقعه طلعم ارادته ما ممکن اولور لندن
معنی عالم بوزلک سترب اهل مقصود بینده کی ادراک المحبوب جلد اولور
مستغنی اولوب الحکم مقام تبی بی کی ابلر پس طریق عشقنک اگرچه
اوّلی خوف وخوفی کوریتور اما داخل اولنده جنّان حضرت خلیله
آتش گلستان اوله وبکی بیسکله دعشق صفت جمالیله تجلی المحبوب
تسلی ایلر اول طالب دیرسنک گوزکیده بوندن اول کیمن عمرنده بوزه
صرف ایدوب بو سعادتلره دخی اول جهه ارشیدم ... دیوب بوکجه
پشیمان اولور سن بر زار ... ایدوب بعد بان
ایرشا ... اول جلالاینده کی تعبیراته نزامت ... اولور پس عشقک
حیات دل وجان و ... جاودان در روح ... تنه ... شاکدر
لیکن طبیعت بشریه لی ... المحبوب غفلت و نسیان ... مجاهده شدر
چونکه غایت ... ایرر روح خراب ... باشی ... عشقنه ایرشه

اول

اول زمان معلوم ایدر سن که جهل سببیله سعادتدن بی بهره قالمش و دولتدن دور
ایمش وقت اولکه عمرنه استغفار ایدوب شب وروز شوق وسوز ده
اوله ... خواب غفلتده زیاده دوشوب ... عالمده فرصت
بولمیوب اکاه اولمش اولانلر بو عالمده اعمی ایدی اول عالمده اعمی واضل
ایسه ... وقت وفرصت وافتراق وصلتدن ... و عذاب المحبوب
... که ... دنیاده بوکجه آلات و بوکجه ذکا وقوت وادراک
احسان ایتدی اما قیمتن بلیوب عمل ایله ... ضایع ایدوب نفسنه
ظلم ایلدک ... اولدی بر کز دخی عنایت ایدوب بنم بزی
اول عالمه گوندرسنک ... آزمانشی ... عمل صالح ایدوب تحصیل
عشق ایدیه ... سببیله جهنم ... واهل ... بولدی
... اعتذاری فائده ایتمیوب جواب ... که بو کجه
زمانده ... عالم کون وفساده ... اولوب ... ایتدک
هیچ بر کون ... جانبنه میل وتوجه ایدوب تضرع ونیاز ایتدک ...
اصلا ... دار ... هوای نفسکزه تابع اولدیکز
... دنیاده ... عالمکزده جانکز ... عام ...
... ابواب ... سعد ... که عذار ... فائده
... پس ... رضی الله عنه ... عشقنه

مصرف ایتکلا ورزه اولسنعت ووقت ایتمکه غافل اولنیه نظم عشق ایله سونه
واستکبار ایت عشق باصنعتی اید برت شرح عشقک بوزنامی وصدرلکی
واردر عشق بوزنامه ایلوز الیعنی عشق خاینیده عزیز ور و نازیلی وشعله
مکان ومکین در بوزنامه وکبریا واردر وجوهر کوهر یابی مقصود اولوب الالای
بوزنامه واستغنا ایدلر الکوریز الکی بهجتش سلطنتی ودولت ایدنکه
جاودولتلی ودل ایرتقادر اکی عزیز بله دکلدر نظم کی ارسنلردن عاینادر
کاسماز اوش سازدرد وعشق شرح یعنی ایرشور ایله فورتجلیه عشق اطرافه
که کوکی یری دوز عشقک دره یعنی عشق بلند همت ولا ابابه جای
پکمشی عاشقلر وشو بیورلر که بو خوف دریا وقیمتی وکیف اسیری اولاد
ملک عشقک اطرافی دور ایتکلیکی ایرشور ایدر ایدی کوک اهل عشقک
ایلی التنده یوی جبر کبر کس کور کوری ایلی التنده اولوب عرش جانه
وجناب سلطانه دست رسی اولور نظم تو مکنی جهد ایله عشق کرسی
تخته زار ایچو تحویتی شرح سن قور قدمتی بلمکده یا کرسی انکلی
مکرزن کنده کی قامه یعنی عشقک صنعتی خوشلی ونیزک ومکلق کشنلدر
سن بی امانکده دلنمه سن قدمکی عشقک تخت شاه وتخت سروردر
بلشی والکشنده رحم دمه لنمده نه تختنه جادودر ونه سعادت بخت ادنماده
اولدر عین عنایات هدیه شند ازلیچون بی کنز قامه تخته زاردم

تابر جان وهروب بو زمینک جان حاصل ایدم نظم عاشقم قرکنده
قربان اولا جان من تو نیکه طپش شرح عاشقم بن ودبه الحمتم
ولاتک قربانیم بزم جانم بلا طبلنیک نوبت کاهیدر یعنی عاشقی
حقیقیم عشقک مستهلکیم وتیغ لابله قربانم که شمشیر لا وجودم
ماسوای قتل ایدوب وکل وجودم عشقه قربان ایلیوب
الابله زنده وعشقله ثابت وقایم وفرخنده اولدم اول سببدندر که
بزم جانم بلای عشق طبلنک نوبت کاهی اولمشدر که جمیع عاشقلرک
نوبتی بزم جانمده اوپیلور وبلای عشقه صلا ایدوب زمره
عشاقه واوقاتدوا نقابله التفس وافاق قسر ودره سلطان اولدم
وعلم لدن سموات واروادم فراز ایدوب عسکر اولیای کرام
وسرحلقه اصفیا مشایخ عظام اولدم نظم تو قرده درد
ابن دکم باشکر مزون نه کرچه شرح سن مطلق یوکلک
لایقی وکلمن شکر امعاریتو کلمن اکرچه تفس سن درچه عشقله
درد عشقدن وکرمیت وحرارت نار عشقدن بی خبر سن غافل سن
بو وصالیک دوالسیدن بی بهره ودقایق حرکلی سن زیرا صورت
انسانده اولوب عشقه معارن وموتلف اولمایی شول
نقش دیوار اشکره منسوب اولما اکرچه اول صورتا انسان کوریتور

اما وقتی معنی وحسن تنویندن فارغدر وحیواندن بدتردر الحد
سبیلکلان انکا کراماتی وصورت حسنده قائم ودائم اولمسی
واسطه عشقدر رابطه المسائل عشقک سائر انسانلردن فرقی
تفاوتی بیانی شکر ایله شکر میز قصب برابر تفاوتیدر اکرچه ایکی قامش
آتشه یاقیق ایچون ودیوار خانه ایچون وبعضی لوازم ایچون نی چوقدر
لیکن لب معشوقه واصل اولمغه وزرین لطائف ایچنده نقر غنم
ایرکه نیشکردن وشکردن غیری لایق ومقبول اولمزلر مدینجه
ایدیب نای ونیکه وشکر عشقک مرابیلیب تاراولمقدن خلاصی اولوب
ونجات بولمق ارکیدر نظم سخن عشق نه هر کس بود ازو لو عشقی را
نشناخت دانشمند تو نثر فرق اولدر که بز باغم سنک کبی انجه لکده
عشق الکیجه سنک دانشمندک یعنی عشقی بیلمکلک مجتهدلر ایله کم
بنده ایدوب باغلدیکم هرکز ناحقک فیضی انکی برتارنی وبرعقده سی
حل ایتمکه قدرتی وطاقتی اولمز نته کم حضرت خداوندکار قدس سره
بسر العزیز حضرت شمس تبریزی قدس الله سره العزیز ایله ملاقاتلری درن
نجات نسیم الهی جذبات عظیمات عشق نامتناهی ربانی ایکیزده
تموج وتموز ایلیوب شورش وغوغاری کورنکی عالمده مشهور
وجمیع آفاقی پر نور ایلدی اول اثناده بعض حوالیلر مشهوردر

صاح

مشایخدن کمسه حضرت سلطانه یعنی بوزنلرن سوزنلوبلک اسئلر
حضرت دخی هر برینک فهمی وسلوکی مقدارنجه جواب بیوروب مجلس
حقیقتده الزام ایدوب بعضیسی اهل انصاف اولدب جواب شریفلرینی قبول
ایدوب حضرت خداوندکارلره عدم واعدرداد ولدیلرکه جبلری انکارلرینی
تسلیم اولوب ایتدکلری باطلدن توبه وانابت ایتدکلری اما اکثری بنیاد
بدعا حضرتی ابولهب وارنا جسدلری ابدی دخفاشی وش عفائی
نورشهوددن بی نصیب دردایکا تدرانکار ایدوب آتش حوانده فالمشلر
ایدی آندن کاه اکثری مشایخ جواب ایدرکه بنم بندهم سیزک مبتذل یختکاردن محکم
دقوییدر زیرا عالم عشقی سیزک بیچاره کزده سیزدکی انجیجاهکز فهم وادراک
ایدمزکه مقام عشقی سیز خیال ایتدوکاکز بر تکلفلی عزا اوقر دریته که
تکلف مستقیم وعلماء متکلمین بعض طائفه استدلال عقلی ایله
عالم عشقدن بحث ایدرکده مشکل وبونقل الدرر به بولنمز کلام
العشق جوهر مجرد وفوادی بزداد بالنظر والسماع وینقص
بالشهوة والجماع یعنی عشق بر جوهر درکه جوهر مجرد فواد ایدرکه
محبوبه نظر ایله وخوب آواز استماعدن رزق وشهوت وجماع ایله کسلور
وبرنده دخی کلمشدر العشق نار یحرق ما سوی المحبوب یعنی عشق
برآتشدر که محبوبدن غیری کیمسه یوقلواید وبرنده دخی کلمشدر

العشق خروج العاشق عن عالم البشرية الى العالم الالهية يعنى عشق
عاشقك عالم بشريتدن ايشت و عالم الهيه چقوب ايرشمسيدر
پس بو جمله كه ذكر اولندى عشقك صورتا بعضى اوصافندن در نته كه
طبيعت نار حرارتلو و يبوستلو دار اقيله معلوم اولدى كه عشق دخى
بعض صفاتيله و صفتيله استدلال اولنور بلديلر لكن حقيقت
عشق نه ايدوكن [illegible] بلمشلردر كه [illegible] وجودلر
وورود عشقده [illegible] محبت [illegible] جذبه عشقده
رسوم [illegible] اولمق [illegible] مقامده [illegible]
آتش عشق اشيانلرى [illegible] اولور وجودى عشقك عينى اولور
طبيعتلرى طبيعت عشق اولور [illegible] اوصافى [illegible] اولور
ذاتلرى [illegible] ذات عشق و جوهر عشق اولور نظم
ان طرف كه عشق دردى افزود درد بو حنيفه و شافعى درسى نكرد
شرح اول طرفكه عشق درد [illegible] ابو حنيفه و شافعى رضي الله عنهم
اندن درس ايتمدى يعنى [illegible] كه اكر [illegible] عالم
ناسوتده و اكر [illegible] عالم ملكوتده موجود اولور علم حقيقت
ماهيتى [illegible] البته [illegible] ظاهره و [illegible] باطنى وار در
عشقك دخى باطنى و ظاهرى وار در باطنى حقيقت و معرفت

وشهود

وشهود و ظاهرى ظاهر شريعت و طريقتدر پس قرآن عظيم كلام
رب الارباب و نتيجه ام الكتاب عالم عشقك ظاهرينه و باطننه صورت
و معنيسنه شاملدر پس رسول كبريا عليه السلام دار البقايه عالم
محوده رحلت ايتدكلرندنصكره خلفاء اربعه الراشدين رضوان الله عليهم اجمعين
[illegible] اولوب كامل و حقيقت امر الله دين اسلام و شريعت رسول انامه
رونق ويردى و قوت و صيت ويروب تا علماء اصحاب كبار دن
و تفسيرلر اخبار رسول حضرت جبار دن [illegible] سلطانلر اجتهاد ايدوب
معانى دقايق قرآنى تفسير [illegible] ظاهر قرآنى نقل [illegible]
[illegible] آيات شريفه و احاديث لطيفه نك معانيه
و غرايبنه و دقايقنه ذوق حقيقتله داير [illegible] اولمشدر فانى
اولدى محكمات امر و نهى و محكمات وعد و وعيدى و منسوخ الحكم
اوزره ترتيب و تعليق ايلدى صورت احكامى كتب فقهده شرعيات
ايچره ضبط و بيان و معارف معانى محكمات و متشابهاتى توضيح
و عيان ايدوب فروض و سنن و واجبات و اصول طاعات
و عبادات امر حق و قول و فعل رسول اوزره بنا ايليوب
شريعت نبويه و طريقت مصطفويه قيام تمام ويردى جميع
امت محمد اول منهاج شرع مبينه و طريق مستقيمه سالك و ملازم اولديلر

مالکیه موفق استعدادی معدا بجناب حقه وصول بولمغه سعی و اجتهاد ایتمکده
ایدیلر پس چونکه ائمهٔ مجتهدین زماننده ایدی حضرت امام اعظم ابو حنیفه
وحضرت امام شافعی وامام مالک و احمد بن حنبل رضوان الله علیهم اجمعین ظهور
ایلدکده علم حقیقت وظاهر و باطنده قرآن عظیم بر کمال ایله اجتهاد ایدوب
اجتهادلرنده ذره جه خطا ایتمیوب کما هو حقه اصابت ایلیوب
آیات کریمه واحادیث شریفه یه تطبیق ایدوب امت محمد ایچون مذاهب
اربعه یی نور آفتاب مثال ظاهر و باهر ایتدیلر دردنکی دخی شمالی و بحر کبی
بر اولوب شریعت مبینی و صراط متینی اوزره نصب ایتدیلر و هم بونلرک
اصول و فروعی امر خدا و مراد رسول مجتبا اوزره محکم و ثابت ایلیوب
ظواهر و بواطن متشابهٔ عالمدن و خطادن سالم و امین ایلیوب
فرق ضاله دن محفوظ و مصون و ملاحدهٔ مفترقنک دخل و تعرضی
نقصندن عنایت حضرت حق قدوس ایله مکنون ایلدیلر تاکه بو جنات مذاهب
چارباغنده چشمه کبی مجموع اهل اسلامه حیات جان و تشنهٔ علم لدنه آب خضر
و شراب عرفان اوله و جملهٔ خاص و عامه تا ابد سبیل جان اوله
پس اشبو مذاهب بر اولسه بو ابلغ حال نظام و انتظام ویره
تقویم ظاهر شرعه مقیدا اولوب لکن ارشاد حقایقه و تعلیم اسمائیه
و عالم عشق و شوق و شهود و حضور و حظ و فنا و فناء الفنایه

مظهر

مظهرده و شیخ بو مرتبهٔ ابدالیتده وارشاده مناسب بیتدن صوکره تجلیات
ذات و صفاتدن محجوب اولوب کشف حجبات مجالی العبرت
عاشقلرندن مستور رأیت ربی بعین ربی ورأیت ربی
فی احسن صورة معنی سنک ذات شاهده سنده دیده خبر حق ملکی شوق
و فؤاد و بحکم عاشق ذوق شوقیله طروق و حضور اولمشلردی
مطلق نظم عالم صورت و انتظام ظاهر شریعت و طریقت ایچون
مبعوث و مأمور اولمشلردر رضوان الله علیهم اجمعین اما علماء
راسخین و حکماء اهل یقیندن بعض سالکین صورت و معنی فرقانی
بیننک و قرآن عظیمک اسرار و حقایقنه و تأویل بطون ثالث
رابع و خامس و سادس و سابعه مظهر دوشب قیود عالمدن بالکلیه
تجرد ایدوب دریای حقیقته و مقام لاهوته واصل اولوب
سر احدیته قائم اولدیلر علماء ربانیون اولوب صاحب علم
لدن اولدیلر اشارت حقیقته جلادن بو حدیث شریفه بشارت وردکه
قال النبی علیه الصلوة والسلام ان فی القرآن کهیئة المکنون لا یعلمها
الا العلماء بالله یعنی تحقیق قرآنده بر کیزلی شیء وار که اونی
بیلمزلر الا الهه منسوب اولان علماکه عالم ربانی اولردر و بو عالمده
نفحات الهی ادراک شریعت و طریقتی کما کان ضبط ایدوب سلوک

دعوفانه وشهود دل جانه حقیقته ومعرفته بیتوب دست حدا
اولدشرابی کم عشق بیتدیرکه قال علیه السلام ان الله شرابا اعده لاولیائه
اذا شربوا سکروا واذا سکروا طربوا واذا طربوا طلبوا واذا طلبوا
وجدوا واذا وجدوا شکروا واذا شکروا تابوا واذا تابوا ابوا
واذا ابوا خلصوا واذا خلصوا وصلوا واذا وصلوا لا فرق
بینهم وبین الله یعنی الله تعالینک بر شرابی واردرکه دوستلر
ایچون حاضر قلمشدرکه چون ایچدیلر شوقیه کلورلر چون شوقه کلدیلر
وسروره کلورلر چون سروره کلدیلر شکر ایدرلر چون شکر ایتدیلر
تائب حقه واصل ومتصل اولوب حقله وارلر اولورلر حقله کندو
مابینلرنده فرق وحقلری چیزی وجود مطلق قالمز امدی انلرده
وجود عاریتی فنا بولوب باقوب جمله افنا ایدوب ذات عشق
اولوب حی وباقی وشراب معشوقه ساقی اولدیلر انلر جانبندن
جلکه عشق دردارتو بیر شد عشق انلرک روح وقلبلرین تربیه
ایدرکه اول طرفدن واول عالم عشق وعاشق ومعشوقدن ابو حنیفه
وشافعی درس وبیان وتیزر مرابط لیالی اهل عیان ایدوب
تفصیل شرح وتبیان قلمشلردر آنلر نصب میزان شریعه
منسوب اولدقلری کبی بونلر ومدارس حقایق معنویه منسوبلردر وبونلرکه

اولیا

ﺍﻭﻟﻴﺎء کاملین واصفیای کاملین درایلی جهاننک جوالندن واون سکز
بیک عالمک اطوارندن الحکیم عشقنه معشوقدن غیریدن نظرلری
یوموب مستغرق بحر حیرت ودستمالک غیب هویت اولوب ابدی
ذات ده ده کان الله ولم یکن معه شی الآن کما کان اولوب
بقای عالم لم یزل به ایرشلردر وانلرک نفس ناطقه لرندن ظاهر
اولان ولردات والهامات عجیبه وکشف کرامات عجیبه وجمیع
دقایق معنویه جمله نفس رحمانده اوذات حجابندن نازل
اولوب بیانه وعیانه کلور وبونلردن صادر اولان معانی
لدنیه دن ابو حنیفه وشافعی حضرتی کبی درس ایدوب شلردر اگرچه
الظاهر عنوان الباطن حجه بو علم باطندن انلر دخی بحر معنویه
لمعات عجیبه ادراک ایدوب کشف حقایق لدنیه ایتمشلردر لکن
لباس الفاظه کتوروب اول تجلیات ودن تعلیم وتدریس وبیان
ومشاهدات بنفس لاتیه ایتمشلردر صدورلری نظام عالم اولمغین
بو رقیقه عشقه طالب اولوب مرید عورده عشق اولوب جذبه
الهیدن واسرار وحدتدن خبور ایتمشلردر نظم شرح عشق
ازمن بکویم بردوام صد قیامت بلذرد وین ناتمام شرح
عشقنک شرحنی اگر بن دوام ورزه سویلیم بوز قیامت کچه

وبو تمام اولیه یعنی عشقک شرحنه حد و غایت و آخر و نهایت یوقدر
وانک شرح و بیاننه آغاز ایلسم عمر دنیا آخر اولوب بکه یوز
بیک ییللر گچوب حشر و نشر تمام اولوب یوم حساب آخره ایرب
دفتر اعمال و کتب افعال و اقوال درلوب و ختم اولوب هر موجود
اصلنه راجع اولوب فرشی نهایته ایرشه لیکن شرح عشقک
یوز بیک فصلدن بر فصلی بیانه کلوب تمام ایرمیه قل لو کان
البحر مدادا لکلمات ربی لنفد البحر قبل ان تنفد کلمات ربی
ولو جئنا بمثله مددا اگر اکثر ادرکت و جمله اشجار قلم اوله کلام
عشقک یوز بیک وصافندن برین زبان ناطقه بیانه کتورمیه
نظم زانکه تاریخ قیامت را حدست حد کجا آنجا که وصف ایزدست
اندنکه قیامت تاریخنه حد وار و حد قنده در اول یرده که حق تعالینک
وصفنده یعنی قیامت محدود و موعود و حد و غایتی معلوم و مشهوردر
اما عشق احدیت نامحدود و نامتناهی در وصف احد قبیلدر
اول یرده که وصف خدای قدیم اوله اندنه حد و نه نهایت و نه
ابتدا و غایت اولور نظم این کشیده مولویت گوش ده
آب حیوانست خود کوثر بنوش ترجمه بوی اشتدک جانی چالاک
قولاغ اولسون آب حیاتدر ایچک نوش اولسون یعنی بو کلام ربانی

140 وبو نطق رحمانیی چون استماع ایتدک عمر بیلکده جسمک قولاغی
اولوب جمیع وجودک بو کلام آسمانیی استماع ایلسون و بو آب حیاتی
معانیی نوش ایلسون ایلکی عالمده روحک و قلبک باقی اولسون
نظم آب حیوان خوان مخوان این را سخن روح نو بین در تن
حرف کهن ترجمه آب حیوان اوقی بو که سوز اوقومه اسکی حرفک
تنی اچره یکی جان بیلور یعنی بو نطق الهی حیات جان و غذای
دل اولیا و صاحب عرفاندر سن بو کلام دیمه آب حیات ربانیدر
بو کهنه و قدیم حروفک اچنده بو معانی اسرار جبروتی یکی
و تازه جان کور بسکه نقش رحمان مشاهده ایدوب کندی
روحکی فدا ایدوب کرد اضافت ایله چون بو نفس رحمان و معانی اسرار تأویل
قرآن الکلام روح و جانه فتوح اوله زمان صوت و فنادن بالکلیه
نجات بولوب وصال جانانه ایشاد و حرم انس فدای و الکرم اولوب
ربو بیتدن عبود یتدن مقام لوکوسل نظم این نه بجستت و به رستت مه فواب
وهی حق والله اعلم بالصواب ترجمه بو نظم کبی نه مدرسه ر طلدر و نه دفتر کلا حقک
وحی کبیدر و صوابی الله اعلم در یعنی مطلق علم حقک و اسرار لدن لوح محفوظ
و تنزیل حقیقتنه نازل اولش معانی غیبیه در کم حقک الهامیدر لسان حقک
اوقی نتیجه بو معانینک حقیقته مطلع اولمق ملکی و ملکدر جهد ایدوب

توفیق حقه رفیق اولوب الت حق اولمغه سبب اجتک کیدر
تمت هذه النسخة الشریفة المبارکة
المسمی بشرح جزیرة المثنوی المکنی
بلمحات لمعات بحر المعنوی لدی
مرأت لت الکبین ومرتاه
للثاسکین سنه
سنة الف

للشیخ الهی

رساله . بسم الله الرحمن الرحیم اسرارنامه

حمد وسپاس اول عالم غیب الغیوبه کیم کنز مخفیده ایکن کمالاتن و قدرتن
حقیقت محمدیه مناسبتیله وسیله عالم غیب الغیوبدن وجوده کتوردی
وصلوة وسلام اول نور پاک محمدیه که سبب کون و وجود عالملردر
ودخی یوز بیک دعا و ثنا اول ذات پاکلره اولسونکیم وجود شریفلری
نظام عالمه سبب جود بن ضعیف کوردکه خلق عالم صورت معنی تنک
و معرفت نفس لطیفنک ادراکنده عاجز قالمشلر و دور اولوب درلو
مذهبلر مخالفت اخبار پیدا اولدی بن ضعیف فقیر اول عزیز جوق
جوشه کلوب جانب فتاحه متوجه اولوب بو اسرارنامه صورتن کتوروب
یازدم تا عالملره طالب حق اوله یادکار اوله بلکیم ای عزیز

١٤٥

خلقت عالمدن مراد ظهور حقدر که عالم غیب الغیوبده کنز مخفی ایدی اول
صفتلری مناسب وجودلر ایله صورته کتوردی تا که عیان اوله
پس معلوم اولدیکه بو خلقتدن مراد معرفة الله در شویله بیوردی
کنت کنزا مخفیا فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق لاعرف پس
اول عیان اولان حقدر که بر لکی برلک کرکدر زیرا الحق اول حق
کندو وارلغی و برلکی عیان ایلدی دیو وجود واحد صفاتی غالبا
و مراتبیله چوق کورینور اما حقیقتده ذات واحددر که قابل انقسام
و کل شی و شریکی و ضدی و حصاسی یوق انونچونکیم وجود مطلقدر
صفاتدن قطع نظر ضدی یوقدر زیرا وجودک ضدی عدمدر
بو تقدیر اوزره شنلی و شریکی اولمز بو معنایه کیم وجود مطلقک غیری
اسما و صفات جامع اولمق ممتنعدر اما ذات صفاتیله و صفات
ذاتیله عیان اولوبجان شرحتی و شرحجانی وجود بولمدوغی کبی
لابدتن وجود بولمغه جان کرکدر و جانک دخی وجود بولمسی ذاتنده
اولان کمالاتن اظهار ایتمکه تن کرکدر پس بو تقدیر اوزره ظاهره
باطن و باطنه ظاهر و اوله آخر و آخره اول لازم اولدی و صورته
معنی و معنی یه صورت و خالقه مخلوق و مخلوقه خالق کرکی اولدی
لابد بو بار ... اوله صورت و معنی حقیقتده

بر درمثلا تن جان ایله بر بودر اما اعتبارده اکیدر و حقیقتده
بردر باطن ظاهر اول آخر اعتبارده و مرتبه ده چوق حقیقتده بر
ذات مطلق حق اسما و صفات ایله چوق و ذات مسمی ایله بردر
ذات مطلق ظهور اعتباریله هر بر مرتبه ده بر آد بولوردر ظاهر و باطن دیرز
و اول و آخر دیرز اما باطنده مشایخ مراتب صفات اعتباریله
تنزل ایدرلر زیرا باطن نور صافیدر بی رنکدر بی وصفدر بی بها
بی نشان و بی ابتدا و بی انتهادر نور الانوار لا تدرکه الابصار
در خفادر زمان اندن اول زمانده دکلدر مکان اندن اول
مکانده دکل اول مرتبه احدیتدر جمیع صورتلردن و صفاتلردن و اسملردن
و رسمدن منزهدر مراتب صورتده و صفاتده اولور مرتبهٔ
احدیت صورتدن و صفتدن منزهدر آنده مرتبه وار دیمک
امر اعتباریدر بی وصفدر وصف کلمز اما صورتک و صفاتک
و مراتبک منشأ و مبدأیدر چون عالم خفاده اولدی اسرارینی عیانه
کتورمک دیلدی اول تعین که بولدی اکا تعین اول دیرلر و عالم
جبروت و بحر اعظم و اسم اعظم و ازل الآزال و ذات محیط و عقل
کل و حقیقت محمدیه و آدم معنی دیرلر اول سببدن حضرت محمد علیه السلام
بیوردی اول ما خلق الله روحی و نوری و عقلی دخی حق سبحانه و تعالی

مطلب تعین اول

لو

لولاک لولاک لما خلقت الافلاک دیو بیوردی کیم بنیاد نشأ وجود عالم ذات
اکردر اسما و صفات و مراتبلر جامعدر و ایکنجی مرتبه تعین ثانیدر
و نفس کل و ذات الروح و عالم ارواح و حقیقت حوا و علم
اعیان ثابته دخی دیرلر اندن صکره فلک زحل ظهوره کلدی اندن صکره
مشتری اندن فلک مریخ اندن فلک شمس اندن فلک زهره
اندن فلک عطارد اندن فلک قمر ظهوره کلدی بعده کرهٔ نار
و کرهٔ هوا و کرهٔ آب و کرهٔ خاک و جمادات و نباتات و حیوانات
ظهوره کلدی ای طالب دخی صاحب بصیرت فهم ایله بو معنی
بو مظهرلرک و تعینلرک اولی حقیقت وجود بولندی ایکن
تنزل ایتدی اسفل سافلینه کلنجک اجزا اولدی وجودی کلی مظاهر کلدی
دیو اعتبار ایله تعین باطن اولدی پس بو معنیدن اول و آخر باطن
و ظاهر اول آن همان حقیقت انساندر اول سببدن حضرت
رسالت پناه صلی الله تعالی علیه و سلم من عرف نفسه فقد عرف ربه
دیو بیوردی و حضرت مولانا قدس سره العزیز جوشش ایدوب دیمشدر بیت
عین ذاتم عین ذاتم عین ذات بنده اول نه اسما صفات
بیردی و منظور آینه سی جهانی اولوب ذاتی اسما و صفاته
جامع کوردی انا الحق دیردی و حضرت علی کرم الله وجهه انا نقطه

وانا علی وانا اعلی دیرکی و بایزید بسطامی قدس سره سبحانی ما اعظم شانی
دیردکی وجنید بغدادی لیس فی جبتی سوی الله دیرکی و بونلر اوبا کی کلام
بو معرفت نقد جوی اشارتلر ایلمشلردر که بعضی بونک سوزلری بره
بیرینه موافقدر و بعض آرالرنده مخالفت یوقدر پس بو عالم انسانیدر
نسنه کم بر زردالو چکردکنی دکسک اول آدی چکردکدر بعده بتدی قوکی
چوچقدی بویدی اوادی برس اندن بیرکیک اوزدکی بر بس و بوداقلنی
بوداق دیرس و چچکلندی چچکی دیرس و ما لغایته میوه دیرس و
واولوبتا کماله ایرجک زردالو دیرس بر چکردک هر مرتبه ده برادی دیرس
اما حقیقتده بر چکردکدر که آغاج صورتنده ظهور ایدهکی پس بو آغاجدن
و بوداقدن و یپراقدن و چچکدن مراد زردالودر شویلکه باغبان
ابتدا ای زردالو اکرس اولکسب بر اغاجی دکرزدم دیمز درست
اولمز زیرا انجق مراد زردالودر پس بو عالمک چکردکی حقیقت
محمدیه در و خلقت عالمدن مراد اولدر اول سببدن حق تعالی انک شاننده
لولاک لولاک لما خلقت الافلاک دیو بیوردی

نظم

اول اخرده در سنسن عیان | سنده کشته بولمش کنج نهان
جمله عالم ایشکنده بنده در | سنسن اول مصره عزیز شاه جهان
حقه باطن ابدکوچن سن ازل | آخرنده ظاهر اولدی عیان

سـ

سندن اوزکه جسم و جاندر سنه بوق | کیم ایدر وصف حالکی بیان
بی نشان ایدکی ایکن زمنده سن | کسه وبردی نشانکدن نشان
لامکانکختنده سلطان اصفا | حکمکه محکوم اولدی کون و فکان
ابن کنعانم بنی قرداشلرم | بو جهان جاهنده قلدیلر نهان
صاتدیلر مصر عزیزه بنده وار | قوللق ایتدم بحر سیل بیچه زمان
خدمت ایله مصره سلطان اولدم | اولدم آزاد و لطف امین و امان
لطیفه لطف و وفا اولسه بولا | چون ازل بزمنده الدی نشان

واما تعنی زردالو حاصل اولسه آغاج ویپراق اندن بکدر زیرا آغاج
ویپراق سبب ایچیه زردالو حاصل اولمز اما حاصل زردالودن
حاصل اولمز بلکه اکثر دکی سبب فانی اولورلر اکر اولسه ناقص
دخی اسمعده قلعه جانبی ظلمتدر نور بارمه جواندن بدتردر
حق تعالی انلرک حقنده بیوردیکه اولئک کالانعام بل هم اضل اکر
اکر انسک ایسکه صفات حیوانیدن جانبی نورتر و صفات حقله
موصوف اولورلر اصفات انسانیه اولدر بو بابده حضرت رسول الله
بیوردیکه تخلقوا باخلاق الله زیرا خلقتدن مراد وجود انساندر
و وجود انساندن مراد ظهور حقدر و ظهور صفات حقدر زیرا
انسان حقک امین در کنز مخفینک جوهری انسانک ذاتنده

اعلم ان الوصول الی الله عز و جل عبارة عن وقوف
عند اهل الله و ذلک الوصول انما هو تعالی الی قلب
عبده بنور من انواره و ذلک النور الذی ظهر
الی العبد یفارق الحق تعالی الله عن صفات
و هو وصف عبده و ذلک النور تنظیم بوجه ظاهر
الحق الی الحق لا سوی کما ورد فی طرق النبی
الا انصافا عز و جل و الحافظ
و الا نسیت ان الی عطایاه الا عطایا
کله الی السر

امانتدر و صفای آیینه سنده عکسی کرزلودر نوره دیده کم جوهر صفات
حقدر اما صفات حق ایکی قسمدر بری لطف و بری قهردر بو ایکی صفت
متوجه اوله کلودر اکر قهر ایله کلنده صرف اولنسه عین لطفدر حضرت مولانا
بیورر کندوکسب ایله آناسی قانی حلال طعمه آنلسه سودی حرامدر زیرا کسبی
امر شرعه اکتسابی اولدیسه قانی حلال اولدر و اکر کندوکسبی ایله آناسینک کسبی
حرام دیدیکی بو معنی درکه آناسی سودیندن مراد وجودی حاصل اولنجه
تا کیم صفات انسان ایله موصوف اوله اکر اولسه آناسی سودی و جمیع بدنی
حرام اولوردر زیرا حلال یتردن و اعمال صالحه‌دن تخم صفات حق حاصل
اولوردر و صفات حق وسیله حقدر پس معلوم اولدیکه کسبی موقوف نفس
ناطقه کسب ایتمسه اناردن طوغدن بری جمیع بدنی حرام و عملی یا اکثر
عمل ریا و عمل ثقیله سبب عذابدر معاصی و بلی ما سوی ایدر اکا طالع
و عمل ایله حضور قلب ایله عمل کوکل آیینه سنی پاک و جلا ایدر جمیع ذنوبلر کی
خاصیتی حق تعالی امر و نهینده بیان ایتدی زیرا حق تعالی بدن حکیم
حاذقدر فقی امردن نه حاصل اولور بیلور و هر مرضه برد و دوا شربه
بغلشدر و مریض اولانک طبیعتی مرضنه مناسب فقی شربتدر
ایچسه و فقی غذای العذر صفتنه البته علاج بولوردر مرض موت اولا
و یا طبیب حاذق دیده وکیکی اتمش اولا مثلا حضرت رسالت پناه

بیورر کیم من اخلص لله اربعین صباحا ظهرت ینابیع الحکمة من قلبه
الی لسانه یعنی هر کیم قرق صباح خالصا مخلصا صباح نمازین
قلب حضور قلب ایله عبادت ایلیه کوکلنده حکمت چشمه‌سی
دولنور موفق آلهی ایله چکر جار اوله اول سببدن مشایخ
طریقلرنده قرق کون خلوت چکر اصفات قبیحه‌لردن پرهیز ایدرلر
و مرضلرینه مناسب ادویه ایله عمل ایدرلر چونکه پرهیز و عمل
شرایط ایدر اصرارلرنده کیم مرضلری ضعیف اولور چونکه مرشد
کامل کوروب بعضیه مرض منکر ضعیف الحس کالم کلنده و نکشر شربتین
ایچوررز اولدم اوصاف بشریه‌دن خلاص اولوب صفات حقله متصف
اولورهن فقی ضعف ایسه کیم طبیعت حاذقه و ارسه و حکمت کتابلرندن اوقوب
عمل ایتسه مرضلری آرتر بزارلرین آرتیره عاقبت اول مرض الی
هلاک ایلیه ایکلی عزیز شیوه بوذ کبی اوقودیکی علمی و اولدوغی علاج
پیر مرشد کامل استعمال کندوکتب یلوب سندن هیچ کوکل مرضلرندن
قورتولسون زیرا علمی بیلورمی دیو بیلور بخور پس اول بیلور
بکندو کلدی سکا عین مرض ایدر و صفت بجمیعی بو صفت شیطاندر
بونوردن اولور مرضی اولدیار ای عزیز کرز بو مرضلرک علاجی پس و خلق حیج
علاجی کیش دیدکلرینه الدانور پس صباحی خسته یلدک طبیب حاذق

كرك بعضه علاج مرضى ويه عكس اصطلاح تدبير بيلنمز وأى او احسته يكم
طبيب حاذق وارينه وحكمت كتابلرينه عمل ايده كل مرضه علاج نصاف انفا نك
وار ايسه كوربو بطالت كه فلدك هيچ نتيجه حاصل اولديغى كبى كندوكه مرضلر
زياده اولماده پس معلوم اولدى كه اكر مرضلردن خلاص اولمق
مراد ايسه صحت حاصل اولسه بلدوكك علم وايتدوكك عمل ريا وتقليد وحجاب
اعنش بو تقديرجه اى عزيز بلكل تن مرضلرى اولدوغى كبى جان مرضلرى
دخى ايلى قياس ايدرتن مرضى تنبله فانى اولور اما جان مرضى جان ايله
بلنه قالور ابلد الطف انبيا واوليا بيورديلركه اول مرضلر بر صفتدر
مشايخ اصطلاحلرنده صفات ناريه دبوار دو بروبلر ذكر اولنا صفتدركه
اوبابكر در اكرچه پنج چه اوچ چه بلكه بين دردد وكلى مشهور در تعداد نجيعه در
التنجى مقصد بونلرى حسد در وبو بدرى فتوتك شفاني محبت دنيادر
نته كم حضرت رسالت پناه بيوردى حب الدنيا رأس كل خطيئة يعنى
دنيايى سومك جميع گناهك باشى در وشيخ محيى الدين عربى قدس سره
بيورديكه دنيا كوزه وم جمع برنده اودكور عدم جهنم باكنده صورتم
طامونك اوده بنده اولدى جواب وبرديكه طامونلرا فنداولد
هكشى اودبى دنيادن كندو كتورر اول اودايله طاموفرار كندو اول
اودايكنده يونب عذاب چكر وحضرت رسالت پناه صلى الله عليه وسلم

بيورديكه الدنيا مزرعة الآخرة معنيسى بودركه دنيا آخرت اكينلوكيدر هركيم كوره عملنى
جنت بولور وعليه جهنم بولور مشايخ بيوررلركيم نفس امّاره يكرمى باشلو اژدردر
كمالتى صفات ايله قاپيدر صفت امّاره بخل وحرص وجهل وشر وحسد وغضبدر
صفت لوّامه هوس وكبر وعجب وشهوت وتمنا وقهر صفت ملهمه سخاوت
وقناعت وعلم وتواضع وتوبه وصبر وتحمل صفت مطمئنه جود وتوكل
وعمل وزهد وعبادت وشكر ورضا صفت راضيه كرامت واخلاص
وورع وذكر ورياضت ووفا صفت مرضيه خلق ولطف وكرم
وفكر وصدق وصفا ودخى صفات محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم اول
يدى صفاتدركه ذكر اولندى امديا اى عزيز كه جهلان كركدركه بو يدى باشلو اژدرهايله
جنك ايدوب باشنى چيقنه كرحقدن عنايت وهدايت اوله تا كه مرشد كامل
نظرينه بنشنه بر امرشد كامل نفسك طلاعه ديدوز نهار مرشد كامل اكسيرى الله دوميه كى
كه دنيادن محروم كتمه اكرچه مرشد رب العالمين در واندن غيرى مرشد
يوقدر اما بعضيلره وسيله ايله تربيت ايدر وبعضيلره كندو قدرتندن
عالم غيبدن تربيت ايدر مجذوب سالكلر كبى انلركه مجذوب سالكلر دكل
مرشد كامله احتياجى واردر اكرچه طالب حق كندوكندودن عزيمت ايدوب
رياضتلر ايله ترك عادت ايلمه زمان ايله تبديل اخلاق ايلمه جاير دور افتادن
آگاه كندوكنده ولكندن اكليكه حكمى وكلدر ايلا اولسه مرشدلار هر دو مرشد شيخ اكمز
كى

حقیقتده تبدیل الطافدن مراد اوصاف بشریه‌دن قورتلمقدر یا داکه
بشر وصفندن قورتلمه‌یسن صفات حقله موصوف اولمه‌یسن نتهکم شیخ
محمود شبستری قدس سره کلشن رازده بیورر بیت
بشر وصفندن اول بالکلی صافی که جمع اوصافکدر بو خلافی
مشایخ بیورر کیم حقده وارلق بول انکی آنلر دریکلدوکلدن بجکدر
دیلی حقله بقادر بولنمقدر یا داکه کندو وجودی وعالی کبی حقده راو تو غنیس
معنی قیومی انکا ایجاد کندو بشریتدن بجکله فنا فی الله دیرلر حقله باقی اولمغه
بقا بالله دیرلر وحقیقتده تبدیل الطاف دخی بو کادیرلر وجذوب سالکه
دخی مرشد لازمدر باطنی ظاهر وتطبیق ایچون زیرا مجذوب سالک اولمه‌لی
دخانه مظهر ومشهور اول حالده نه علم ونه عین ونه آخرت ونه دنیا ودخی
نه باطل ونه کفر ونه ایمان ونه صورت ونه صفت ونه ذات ونه بیان طور
کانه بر آوج نور ایده حقک مرتبه تجلیسنه و ذوق و شوق صادر اولدیکی کلدکت
بر جمع کندو وکیل وارلغی قوندن فنا فلکی حاصل قلور کرچه آنده علم ایلماز
اما عین علمدر اولکه دخی بو جمعیه در که علم حالم کرک معلوم کرک وجود عالم
محو اولمه علم ونه معلوم قلور اکر حق آثار زتدن تجلی ایلمه یا صفاتندن
تجلی ایلمه یا تجلی صمدی وقح اولمه عارف اول تجلیدر اطور زیرا بو تجلی
انوار الهی بو که تجلیدر هر تجلیده بجه معرفت حاصل اولور دوم تجلیده جهت

مطلب

مناسبت

مناسبت نذر وبوکه نه تجلی دیرلر و انوار مختلفه انکه نکی اولمغه جهت
نذر بلکه مرشد کرک مجذوب سالک اولمسون مرشد لازمدر شونلر کبا کی جهج
مقابحیده یدیلر مرشد ومحاطلر دریا شونلر که طبیعت ظلمتلرنده مجتمع
دنیا سبیله ومناسبتیله دیرلر و دیرلر اوصافدن نورانی وظلمانی حجابلر ایلمه غلیظ ادر
انلر خود وفرقی عینی دیرلر عزیز بو دنیا بر بازار کاه تجار سحاره وعطاره
فرقه در بو دنی تقابلمه در دیرلر و دیرلر البیاسل الیه والتون والجوز ونعل ویاقوت ایلمه
فرق شذر کوهریه جموعی اللذه درکنده وجودی مکارلق ایلمه محبوب کوستر
حرکیله کمر وکلیسنه الدانوب جهان سحری جمیع غیبلمه بر کیمسه انک
وکیمسی جنزیز وکیمی میمون وکیمی آیو وکیمسی یلان اولدر محصل کلام
جمیع صفات حیوانات ایلمه موصوف ایدر آما بو سحر کی تأثیر ندن سستا
کنده حالکرندن بیخبرلر در آه اکر بو حالده ایکن بر حضرنا شنه یتشور
حیات آبی ایچورمز مرده آب حیات ایلمه وجود کرتیده اولان نکر یتی
بو وقتنده شو بلکه بو حالی اوزره قلورسه اولدیغی که صبح قیامت اولا
بو دنیا غفلتندن اویانمز کنده ایلمه بو ضیح صورتلرله کوره از فیاد و آه
دخشوارچه پشیمان اولا اما نه فایده کز فایده اولمیه زیرا تبدیل
صور وصفات بونده اولور اول عالمده یقادر آنده تبدیل اولماز
الا مکر بو دنیاده ایکن بر انسان کاملیه تسلیم اکا معروف آبی دخی ایچوره

حاد

وجمیع وجودلرنده اولان نکرلری معرفت آبیله یویه و بوکونه پاکلس پاکلوی شاهی
کوره که صفات حقدن پاکلر او صاف بشریه دن خلاص اولوب اوصاف
حقله موصوف اولدیسه یعنی فنا فی الله و بقا بالله اولدیسه اولزمانده که
صبح قیامت اولمکدیکی حقله کوره و حقدن عزیز کاشنه کوربلکی جانونده
نته کم شیخ شبستری علیه رحمة الباری بیورر که

بیت

فنای فی عرب ایدر ایسک صفاته • همان تبدیل ایدرسین ذاتی ذاته •

اما اگر حقه ایمان کتوروب وانبیا و اولیایه سوب اقرار ایلدیسه و اولیا
جمله صفات قبیحه دن توبه ایدوب صفات حسنه ایله کندویه عادت ایلدیسه
طریق اولیایه رعایت المحبوب آخر وقته دکین اول حال او زرینه ایسه
کندوبی خوب نورانی سعادتلره و کوشکلره و سرایلره و کلزارلره
و باغ و بیغچه لره کوره و مصاحبلری خوب رو ملکلر و غلمان و حوریلر اوله
اما اعتقادی اخلاص ایله اعتقاد وار ایسه حقای و مصاحبلری اکا کوره
اوله زیرا حق تعالی جنت و جهنمی انسانک صفاتندن یارادر صفات
ناریه دن جهنمی خلق ایدر حق تعالی کلام قدیمنده فمن یعمل مثقال
خیرا یره ومن یعمل مثقال ذرة شرا یره بیورر مثلا برکشی دنیاده حقوق
رعایت ایلسه صفت لباسله رحمته ننه سنه کوره نورانی لباسلر کیه
اعتقادی حقدن غیری اوکوکلی صاف ایلسه اولمقدار کوشکلر و سرایلر کوره کوره

واعتقادی صفات حسنه عادت ایدرسه صفاتلرینه مناسب کلزارلر و بهارلر کوره
واعتقادی اخلاص ایله ذکر حق ایدرسه اولمقدار باغلر و باغچه لر و دیشلر کالیله الحسن اوله
واعتقادی ذکر حقدن لذت الدیسه اول ایشلردن اکا کوره لذت الور واعتقادی
عبادت حسنه وعبادت اتدیسه اولمقدار خوب رو ملکلر و غلمانلر مصاحبی اوله
واعتقادی بو منوال اوزره بکا اسرار بشرحقدن واقف اولدیسه اکا کوشکلر و حوریلر اوله
واعتقادی نماز و نیاز قلدیسه فرض اولدیغی نمازدن اکا کوره لطیف آنکرینه
واکر نمازی ستلرین حضور قلبله رعایت ایلدیسه اکا کوره لطیف آکرلمه
وادیالتمش جلیله سنه مرتب اوله واکر نماز رحمن کونکلنده حقدن غیری یک‌سه
اکا کوره براکر و انواع نعمتلر احسان تجلی الهی و عشق الهی کوکلنده غلبه ایله
حقدن شراب طهور صوری دیرا ایچیجک حقک تجلیلرندن مستغرق اوله
و حقدن غیریه کوزی اولماز و شراب طهوری ایچیجو نیدیر کرمست اینه جکدیر
یعنی حقدن غیری او نوتور جدر و طهور دیر یعنی حقدن غیریه ایچنجیدیر
اکر بو دنیاده کوکلنده معرفت الله ایر مقی آقدیسه آنده کوثرک التنده سود
ایرمقی آقه و قلبنده و زبان صفادن بال ایرمقی آقه و حقدن غیری
اونوته صفات حقله موصوف اولدیسه کوکلی التنده آب حیات آقار ایدیکه
تکرحقایق اشیا جواهر و لعل و یاقوت و مرجان ارا قله اکر بو دیده و کوکلی
صفانلرقلب صفاجنده اوله هر کیم کور منه بنده دن اوله اکر حقدن غیری

اولورسه انده حقدن غیری فانی کوره کنز دنیا حقده باقی کوره ای طالب حق
وای صاحب نفس ناطق چونکه کنز مخفینک سری بلدیکی ای جهانده
سندن اوزکه نسنه یوق دنیا وجودک سببیله وجود بولور بو دیدوکمز
احوال انسان کاملکدر ای جهانی فخرینکدر دانبیا واولیا کمکدر اول سبیدن
حق تعالی انک حقنده لولاك لما خلقت الافلاك بیوردی

نظم

ای جهانك منشاء ذات وصفاتك جامعی — قهرمانید بو عالم همی جسمیله جانکدر سنك
جمله زینیده زمانه شمس وقمر آسمان — دائم وقائم قولله خدمته دائکدر سنك
عیب الغیبك هبوط جسمك مثالی آینه — کوره زیری چون ای جهان عکس سایه کیدر سنك
جنات عدنك نوری سنی باغی نادن سی — انده کوردیکی حوری جسنك صفاتکدر سنك
اول فرات حیات کلی حضرت نه صفر — شرح دیباچه اولیا علم عیانکدر سنك
نجم دیر انسی چاکرک ادرك دیرلر تنکر — ای جهانه کوریکی عین عیانکدر سنك
لطف وقهری سویلنور جمله جهانی طولیلنو — جان جهانده کوریکی عین عیانکدر سنك

ای عزیز عمل خیردن نور وضیا حاصل اولور وعمل شردن نار وظلمت حاصل اولور
اعمال خیر شیر غذادن ومصاحبدن حاصل اولور [illegible] سبیدن امروزی فرض ایکن
حق تعالی بیور و عالم قربی غذادن نه صنعت حاصل اولور بیلور اول صفاتك
خودانزلنا دیدی مشایخ اصطلاحنده خیر علم صفات نورت و شر علم صفات
ناریه دیرلر چون صفات غذادن ومصاحبدن حاصل اولور ایمدی ای

و

حق ارکدرکه برادر صفاتکدن حاصل اوله غذالردن حقیقتده کیسن منقاش آسر
حرام اولد وخصه باعث اولدرکه شهوانیدر ومقصدی فرجینی برلطف ایدر
فرجیندن حسابکار ایدرلر ومحبتدن مرضا ایدرلر وکیشی خود ذلیل
وحقیر ایدر دطلب حقدن کیشی ایراق ایدر وکیشینك کلکنده کبر وکین وبغض
وحب دنیا وشهوت وشهرت وتعبیی تحصیل جمیع صفات ناریه وصفات
ردیئلردن حاصل اولور اول سبیدن آدمی آدم الحیا ایندر وخنزیر ایتی حرام اولدغی
باعث اولدرکه بونلرك شعر تیزایدر حیدر وارت لئی بیبی جلشدرور حیدر
وشهوانیدر ودکری ای کوکیدر وصحان ای حرصی دنیا ایدر حیدر وای
ای مکیز ایدر حیدر وقپلان ای عجب تعصبین ارتور حیدر دهی قان
ای ادعنی ایدر حیدر وآبوله [illegible] ایدر حیدر و [illegible] ای ایکی یوزلی
ایدر حیدر وقورد ای طمع کار ایدر حیدر وتاسف ارتور حیدر و
دلکو ای حیله کار ایدر حیدر وییلان ای شهوانیدر وعداوت وبرودت
وریاست ارتور حیدر وقوربغه ای الحادیه میل اتدور حیدر وبالجمله
شونلرك شهوتنه حیدر صفات قبیحه الطول منفرج اولور و [illegible] حالدر صفات
حسنیه قوت ویردوکجون حالدر شایقون آنی حلال اولدوغنه
باعث حکمت اولدرکه یینی حلیم ایدر حیدر وقوای انسانیه یه قوت ویرر حیدر
وتاوق ای عقله قوت ویرر کوزه نور ویرر حیدر واوردك ایتی [illegible] کل

[illegible]

جمع ایدوب جیدر ذکر حق ای ذکر حقه وفکر حقه قوت ویرلیدر بیر صفت
قلبیدر تحصیل کمال شول کیمه که حالا در صفت حسنه به قوت ویره دیکیچون حالا در انسان
انسان لطف وقهری جامعدر وعالم دخی لطف وقهردن مرکبدر اشیانک
بعضیسی لطفه وبعضیسی قهره مظهردر چونکه بونلر غدا اولوب انسانه یتشه‌لر
عالمده اولان خاصیتلری وجود انسانده ظهور ایتکلکدر زیرا وجود انسان
ایکی عالمک نسخه‌سیدر وعندر وانسیدر اولکه ایکی عالمده وار در انسانده
دخی وار در انسانده عقل ونطق وار در اول عسکر ملکده یوق صورتنده
وصفاتنده بونلرده اولان صورتلرن وصفاتلرن اضطرار ایله ایکی صفات
حقدن غیریده یوق وجود انسانک صفاتی حقیقته سیدر ومظهر
جامعدر وخلیفه حقدر قوله تعالی خلق الله آدم علی صورته بو حدیث قدسیده
صورتدن مراد صفاتدر چون وجود انسان لطف وقهره جامع اولدی
قلبه قلب دیدلر منقلب اولدیغیچون ایکی یوزی وار در بیر یوزی عالم
صورتده وبیر یوزی عالم معناده در ایکی جانبه میل ایدر ایله اولان انسان
کامل ایله مصاحبت ایتمک گرکدر تا که قلب حقه مایل اوله اگر غافل ایله مصاحبت
قلب غافلک صفاتنه مایل اولور مرور ایام ایله غافلک صفاتی کندوده
عادت ایدر اول دخی غافلدن اولور نیتکم شیخ محمود شبستری بیورر بیت
غوا جیله اولورمه شیخ اولورسن مسیح اولدی که کلی نسخ اولورسن

[illegible]

وعدونا ناخوط وعده کار حضرتلری بیورمشلردر که بو لفظ عوام ایله صحبت ایلیم
پیدا کون عشق حجاب ایندره اونوتدم عنوز سرودم کتمدی ایلدی مولانا
حضرتلری بویله اولیجی غیرتیک حالی نه اوله قوله تعالی من شیاطین الانس
والجن امدی انس شیطانی بونلر در زیرا کندولر اضلال ایچنده در ومصاحبتلری
ضلالته دعوت ایدر الله صنعنی گرکدر بونلرک شرندن که صنعتیده صنعی قصد در
قل اعوذ برب الناس امرک حقیقته مکلفدر دولت وسعادت اول کشینک
باشنده در کیم بونلردن اعراض اوله زیرا انس شیطانلرینک شری جن شیطانی
شرندن بدترد را اول سببدن حق تعالی کلامنده انس شیطانی تقدیم
ایدوب اول ذکر ایتدی ودخی بلکل ایا عزیز سبب سعادت وشقاوت
اکی نسنه در بیری سوز وبیری فکردر سوز اولدر که اولیا اندن ایلرو سوز
وار در دری او لور ایسه شکا کافر اولور دخی تعالی کافر احقنده
میتون دیو بیوردی اگر کی لا اله الا الله محمد رسول الله دیمکله دیری
اولور واگر بر مسلمان حقه انکار ایلسه العیاذ بالله جانی دیری ایکن
اولور ایا عزیز ذکر حق ایلمک وحکمت الهی بیلمک فی نباتا او لیا
اوصافی سوبلمک روحک غداسیدر فنی کشینک بو غدادن
معنیسی اولمه اول کشینک جانی خسته در وشول خسته بکزر کم
طبیعتی بونلرنک لطیف غدادن نفرت ایتمشکره بورنی دوتر اول لطیف

[illegible]

محمدون فخر اکر هیچ برادلیدی البته دریای اولماغاسزا اولمز حضرت
رسالتپناه صلی الله تعالی علیه وسلم سرور قرة الفؤاد ذکر اتدیکی بیتی
کوکلکی قنغی ذاته ویردلی خسته غایت خسته دیکی باقی با وجدی دیرلر دیدی
بیکن معنای اولیای اسرار الحیدر والله حسنات وما یعنی بیت الحبیدیه بیلدیکی
اصلاحی بیدید اصلی بیت جانور ایشی ویران اغدایی لعلدی تمامی بوینک
کی یشلو هیچ میلی ایلمز محلدکی اولی سبب ستعداولیدر دیکه اشتیاقی ایلمز
ورساعتی فکر ایلیک نیجه سیکه طاعت ایلمکدن افضلدر دیو تعالی کلام
قدیمنده سوردی ویتفکرون فی خلق السموات والارض یعنی یرکوک کولکی
یرادلمسی فکر ایلیک ایله اولدر بو فکر قصد ایدی عزیز یرکوک کولکی یرادلماسندن
مراد وجود محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمدر قوله تعالی لولاک لولاک لما خلقت
الافلاک مجموع موجوداتدن اکمل واتم واشرف اولدیغیچون اول
خطاب حضرته لایق اولدی بس خلقت عالمدن مراد حق عیان
اولمقدر حقک عیان اولمسی ایسه صفاتیله دیر و صفاتک ظاهر اولمسی
ذاتیله در امدی ای طالب حق کل وجودک شهر نده فکر ایلیه اکور
حقک منتظر نه وار حقک صفاتی اولدر واخر در
وباطن در وظاهر در و حی در وقیوم در ومرید در وعلیم در
ومتکلم در وحلیم در وکریم در ورحیم در وسمیع در وبصیر در وقهار در

وغفار

150 وغفاردر وبو صفاتدن غیری لعدد صفات حق وار ایسه جمله‌سی
انسان کاملک وجودی شهر نده وار در زیرا حضرت رسالتپناه
صلی الله علیه وسلم اول ما خلق الله روحی دیدیلر دیکر نظر تحقیق
اولدر بس نظر صورتده اخر در قوله تعالی لقد خلقنا الانسان فی احسن
تقویم ثم رددناه اسفل سافلین ظاهر در هو ذکر باطن در
روح حکایه روح کز لودر کوزلردن و جسم اشکاره در کوز ار
یعنی اورزه سین بیجه کوررسن که دیدیکس جانک عیان اولمقدن
شک یوق حال بوکه جان کز لودر و بنجه در کوردر بس ایله اولمه
حقیقتا اولدر و صورتا اخر در و وجودک ظاهر در و جانک
باطندر و حیات ایله حی در و مرید در و متکلم در و علیم در
و حلیم در و کریم در و رحیم در و سمیع در و بصیر در و قهار در
و غفار در اکر معرفتک وار ایسه کوکل کوزین اچ و دانسته که جمیع
حق صفاتی سنده عیان اولوبدر ای طالب حق صفاتی
جامع ذات کورمنده ایشی بسندن عاجز سن جهلا ظاهر در
کافره حق او در ندیکچون کافر دیدلر زیرا العقیده کفر او رتمکدر
دیرلر ای حقک وار لقین ویرلکین عیان کوریجی ذ شهادت
ایلیجی موقن کل جان کوزینی اچ کور که جامع ذات سنده در

وحضرت محمد علیه السلام بیوردی من عرف نفسه فقد عرف ربه
نه معنادر و نه دیمکدر بو بابده حضرت مولانا قدس سره بیورر بیت
عین ذاتم عین ذاتم عین ذات بن اول جمع جمع صفات
و بونلر بحوانتبیورر بیت بن بونده سیر ایدرکن عجب سیرده ایدم ای اخی
سیز دخی گورگز بو سری حقی بنده بولدم اخی ای طالب گوکل
گوزین آچ جسمی و جانه نظر ایله گور که جسمک اصلی نه در ای عزیز
جسمک اصلی قاندر صفرادر بلغمدر سودادر بو درت عناصر ایله قائمدر
و چار عنصر درت طبیعتدر حارتدر برودتدر یبوستدر رطوبتدر
و بو درت طبیعت درت اسمیله قائمدر و بو درت اسم حقک
ذاتیله قائمدر و ذات اسمدن دگلدر و اول اسملر بونلردر حی و سمیع
و قادر و مریددر شیخ محمود شبستری گلشن رازده بیورر نظم
عناصر صورتیدر درت اسمک که بونلردر اصولی جان و جسمک
عناصردن گوردی حسن اسما که ذات حق انکله در مسما
امدی ای طالب حق ذاتک ذات الله قائمدر و روحک وجهی ایله
تابتدر قوله تعالی خلق الانسان من طین ثم جعل نسله من سلالة
من ماء مهین ثم سواه ونفخ فیه من روحه نظم
ذاتمده صفاتمله قدیملریم برابر کل سکزم بنا مله بی بوده جمله صفاتم

الله نور
اول کامل وجود عالمک حقیقتی نور ایدوکی حقدر دیو قوله تعالی الله نور السموات
وحضرت رسالت پناه بیوردی که ان الله تعالی خلق الخلق فی ظلمة ثم رش
علیه من نوره نور صفت وجوددر و ظلمت صفت عدمدر واکبر الله
وذات الله اولدی بعده وجود عالمدن اوچ نسنه ظهور ایتدی که انلره موالید اثلاثه
دیرلر اول موالیدک ثلثه سنک بری نبات در و بری حیواندر و بری انسان در
و بو موالید ثلاثه یه آسمان اتا و زمین انا اولدی امدی بو موالید ثلاثه
مناسبتیله وجوده گلدی مناسبتک اصلی بودر که حق تعالی حضرتلری بو عالمی
عیان اولمه عالمدن نقابی گیتدردی و حکمت جمالی نوری پرتوندن عرشی
وجوده گلدی و شوقندن حرکته گلدی و عرشک حرکتندن فلک حرکته گلدی
و فلک حرکتندن حکم و نار گلدی اول حرارتی بر یوزنه حکم ایتدی حرارتک
گرمیتندن عالم حاصل اولدی لکن هنوز رطوبت اغذی رطوبت ایله جمع اولدی
رو درت حاصل اولدی رطوبتدن بخار حاصل اولدی یره اندی یردن
نبات ظهوره گلدی بعده گنشی عقد ایله دار اولدی رطوبتی وجودی
جذب ایدوب هوایه چکدی اول بنات نر عقد اولدی جمله اولدی
اول حی هوایه اغذی گنشی گرم ایلیجی نباتدن رطوبتی دخی خوابه
چکدی رطوبت حزوده نباتدن حزو بسنی ابی اول رطوبت مناسبتیله نباتک
دخی بیله چکدی نبات بو کمالی بولدی حیوانه غذا اولدی و ناول

غذا اولدیغی واول غذا حیوانی بیوردیغی یعنی انسانه غذا اولدیغی وجود انسانه
اول غذادن قان حاصل اولدیغی اول قاندن انا رحمنده دوشدیکی فرق
کون ده اث اولدیغی وبو رکبی یرنده رحلنده قان اولدیغی اکا کونکل ویرلر
بعده صرورز مانیله اعضا بعضلری آندن صکره قان اعضایه بوروب هضم
ویریلور بچه مدت آندن صکره طوغر وبیوبور ملحق اولور اعضا بیوب تشریح
بولور فهم عقل وادراکی ارتر نیابه اولور تا فرقی باشنه وارنجه قدر فنده
بو طبقدن کلوب انده کمالی ادراکنه ظهوره کلور اما بچه زمان حیوانلر مانوس
اولدقدن ایرکن صفات حیوانیه طبیعت اولوب برکه وحقیقتده
جاکلر حقیقت [illegible] ایکی حقیقه نامونسی [illegible] صفات حق
جاکلر طبیعت اولمش ایدیکی اما انده اجمالی [illegible] نزول ایدر
کلدکدنکه اول اجمال اولان صفات حق [illegible] کمال بولدیغی
اما بو صفات حیوانیه بعض صفات حقه حجاب اولدیلر جان دخی
بو طبیعت حیوانیه محبوس اولمشدر چونکه جان کندو بو طبیعت
ظلمتلری ایچنده محبوس کوردی انسن ازلی اکثری [illegible] قیلوب
حقدن [illegible] حق تعالی [illegible] درزحم ایدوب
[illegible] ورنده [illegible] نامه [illegible]
صفات قبیحه ایله موصوف اولان غافلردن [illegible] وز صفات

ردیه ایله موصوف اولان انس وجن [illegible] محجوب حقیقت صفات
ومحبت دنیا ایله کوکلی [illegible] کیدر روز [illegible] حقدن [illegible] محبت اتمیه وز
محبت دنیادن باشدن اباغه دکین غسل ایدوب حتی [illegible] دبلی
بوندن [illegible] یعنی محبت دنیا [illegible] قلبیه کوزنده [illegible]
وقت محبت دنیادن ال یوباوز ومحبت دنیادن [illegible]
حقدن [illegible] متوجه اولوب جمال [illegible] حقدن استمداد
طلب ایدوز شیطانک شرندن قورتیلوب حمد وثنا قلاوز وطبیعت
ظلمتلرنده [illegible] خلاص اولوز وجود [illegible] وحیوانلرن [illegible]
مرتبه وجودانه [illegible] پادشاهی وظلمت شهنشاهی
[illegible] جانان اولوب [illegible] شهرنده جلوس [illegible]
سلطنت قلدوغنه وعقل نفس وزیر اولدوغنه وکوزی جاسوس
[illegible] لشکرلرین
معاونی [illegible] قلیجن [illegible] قوشاندوغنه [illegible]
[illegible] حاکم ملک [illegible] حمد وثنا ایلیوز
وصراط مستقیم [illegible] انبیا واولیا [illegible]
عذاب [illegible]
صراط مستقیم اوزره [illegible]

ایله صفات ناریه ظلمانیه‌دن وصفات نوریه جمالیه‌دن
نور تاروب كنه وجهتن غیری كیدروز پس بونلرده شكر وبونلر
افندده نماز وادروج وزكوة وحج ایده وزناكه حاجتلری
قبول اوله بو افعاللرینه حقدن نه وادر هركیم طبیب حاذق كی
نهی ایتدوكلرندن پرهیز ایتسه دوام ایتدوكی طاعت وبرنیه كیتور
بو ظلمتدن قورتله وحق تعالی وصالی بوله ایكی جهانده خلیفه حق
اولوب پادشاه اوله ودخی عبرت نظریله بو رتبه نظر ایلیه وز
كوربو زنده اولدیغه اولوردینه نجه دریلور قوله تعالی فانظر الی آثار
رحمة الله كیف یحیی الارض بعد موتها وحضرت رسالت پناه علیه السلام
بیوردیکی من لم یعرف خلقه فلیس یرجع فی معرفة الله یعنی هر كیمكه
خلقی بلمیه معرفت اللهدن اردكلدر پس معلوم اولدیكه هر كیمكه حكمت الهی‌یی
بلمیه الهی بلمش اولوردی بزه لازم اولدیكه حكمت الهیدن حق تعالی
بلدیكی مقداری مؤمنلره خبر ویره وزرای طالب حق تعالی
بله وكلكلو چهار عناصر ومجموع وجود عالم منفادی اما اسباب
الهیدن وكار زمانه پادشاهیدن اوچ نسنه اشلنور بری نبات
دیری حیوان وبری انسان واوچ نسنه نك خلاصه وجودی اولیكه
منشاء صدور ینكم فرأنده كلمش وجعلنا من الماء كل شیء حی پس

٥

صورتنده حیوانلر وصفات حقدر ودیرسه وجیدر ودخی ذره ایدجیدر
واوده بیوده وجیدر وبشر وجیدر دکوكلر سعادت وشقاوتی وعلوی
وحسنی وقبحی وچوكلكی واوزونلغی وقصه‌لغی وطول ایتوفی اجناسی
وآشنالغی وبیكانه‌لگی ومحبت وعداوت وخوفا وحركت وسكون
وفقر وغنا وكفر وایمان بو مجموع كوكلر كی كتندن ویلدركجه‌یندن
حاصل اولور اما كوكلر طلوع‌ندر ریبی صاف نوردر ملكدر بوق اكا
فلك اطلس دیرلر مجموع وجود عالمه محیط در ذات اكبر واول ازل دیرلر
دربنه فلك ثوابت دیرلر ذات البروج در واصطلاحده عجده
عالم ارواح واعیان ثابته دیرلر باب باب دو دونو كبیوب بو فلك
ثوابت اچیوز الطمش بیك بیلده ركز دوریا یدر نقوش عالمك
نقاشیدر اما بافقلكلر فلك وجود عنصر دوات صور مركب وعالم
كتاب حقدر دست قدرتیله بو افلاك حركت كلور بو دورت عنصر
دوالی تركیبیدن عالم كتابنده بو صورتلر بكی بكی خطوط الهی در
نجر دیكیسه ایله یازار مانی یرو حق جانه وتعالی بو افلاكی والجم بریده
مناسبتیله بیلده بر كرز تماشای اولدر وفرینه دیر كورر بو عالمك
بو حالتك بیك بیلی فلك ثوابتك بر كوزیدر اما فلوق حسابده
بیلمیه اچون كنش بر دورینه بر بیل دیر اركنتی دور حسابنجه

بیک ییل فلك ثوابتك بر کوکی اوتوز دوردر بیك ییل یعنی یاشدرد و اوتوز بیك ییل بر آیی دریا چیوزه الیتش التی بیك ییل بر ییلدر آی صاحب بصیرت کمال حکمت الهیه عبرت ایله نظر ایلسه حق تعالی وجودینه ایمان کتوره و دورنی حساب ایده جبرئیل اولدر دنیه مثلی خلق ایدر قوله تعالی
اولیس الذی خلق السموات والارض بقادر علی ان یخلق مثلهم بلی
بعده منها خلقناکم وفیها نعیدکم ومنها نخرجکم تارة اخری قادر قدرت وسعت دریا اندر نتیکم فاعل مفعول و فعلی لازم بکلو بی حقایق علمی بکی خالق ایلر تفی خلق جدیددن مراد اولدر و بو فلك ثوابت اون ایکی برج اوزرینه درد بدی یلدزدن غیری جمیع یلدزلر
بو فلك ثوابتده نابتلردر افلاك جسم بسیط لطیفدر اوکی بیلدیکی دنیاده کورینوب ظاهر اولورلر و بو یکردن غیری یدی فلك
واردر هر برنده بر یلدز قرار اتمشدر و هر بر یلدز بر طائفه یه منسوب
دیرلر و هر برنك دوننده بیك ییل حکم واردر و بلکه زیاده وار در یدنجی فلك یلدزینه زحل دیرلر اشاغیه و قلعه جانظرینه و
بنده لره و حبشه لره و تقاعد اهلنه و اوالی ایاقجیلرینه منسوب در
دیر یدنجی فلك اولان خوش حال اولان زراعت اهلنه منسوب طائفه
خوش حال اولان یعنی اولورلر آلتنجی کوك یلدزینه مشتری دیرلر علما و فضلاده

مذکر کلکلکبی کر

ودخی تجارلره و قاضیلره و امامیلره منسوب در بشنجی کوك یلدزینه مریخ دیرلر امرایه و سپاهیلره و اوغریلره و جراحلره و جلادلره و قصابلره و خانلره و کجلوه و شیرزره منسوب در دردنجی کوك یلدزینه شمس دیرلر پادشاهلره و بکلره و بکلر بکیلره منسوب در او چنجی کوك یلدزینه زهره دیرلر عورتلره و اوغلانلره و سازنده لره منسوب در ایکنجی کوك یلدزینه عطارد دیرلر خزینه دارلره و دفتردارلره و نقاشلره و اهل قلمه منسوب در برنجی کوك یلدزینه قمر دیرلر اوزرایه و عوام الناسه منسوب در و یدی یلدزك ایکیشر برجی واردر شمس ایله قمر یلدزلرینك برر برجی وار در
غیری یلدزلر بر ایلدن کندویه منسوب برج شرف و سعادتدر بیله اول یلدزلره و بر طائفه یه حاجت اکچینده اولورلر و غیری یلدزلر بر یلدز مشتری بر برجنه واقع اولسه ضعف باله و نکبت واقع اوله اکا منسوب طائفه دخی عاجز و حور و ذلیل اولورلر و اگر ایکی یلدز بر برینه مقابل و منسوب یاخود تربیعده بولنسه یعنی فلکلر حرکت ایتدکده واقع اولسه انلره منسوب طائفه بر برینه عداوت اولورلر مثلا زحل مشتری ایله مقابل اوله و یا تربیعده بولنسه ایکی طائفه علما و مشایخ ایله ارلرنده عداوت واقع اوله و اگر تثلیثده بولنسه لر ارالرنده محبت اوله و اگر تسدیس جهتده بولنسه لر یاری دوستلق اوله و بعض علما حضرتی میل ایدر اگر یلدز بر برجده واقع

اول بواکی طایفه نک بازنده قتال اولور ایلاکی یا فجر ایله اولاد یدری
بو حال اوزره کبیر ایدر الامر حق برینه کتوریلر و بو یلدزلر اسیر ایدو جهد
هر برینه مخالف دوزلر دیمک ایله کاه تخلیق وکاه بر تجده وکاه
تسدیسده وکاه مقابله ده وکاه مقارنه ده اولورلر اوندن سعادت
احوال عالم فانی برقرار دکلدر ایمدی کرکی عالمده وجوده کلمه اول دخی
وقته کوره هر قسمی برجده واقع اولمه اوله هر قسمی یلدزلره منسوبدر
اول کشینک ستاره سی اولدر و اول یلدزه طایفه منسوبدر اول
کشی اول صنعته مشغول اوله اکر طالعی سعد ایسه اول طایفه ارسنده
عزیز اولور واکر نحس ایسه حقیر و ذلیل اولور انلر کمو و عدو عی
وقتنده ما باقی یلدزلر شرفده واقع اوله اکر مجموع یلدزلر شرفنده
واقع اوله بو کشی بیک اقلیمه پادشاه اوله اکر بعضی شرفده و بعضی
هبوطده و بعضی اوجده و بعضی نکبتده و بعضی قوتده و بعضی
ضعفده و بعضی فرحده و بعضی ترحده و بعضی اوجده و بعضی حضیضده
و بعضی غرابتده و بعضی وبالده واقع اوله بو کشینک عالمده کاه کاه
اوزره اوله بعضی کاه سعادت و دولت الی ایله یوز کوستره اول
شرفده اولان یلدزلره منسوب طایفه لردن استغنا کوره وکاه
اوله کور دولت یوز چویره اول نکبتلو و وبالده اولان یلدزلره منسوب طایفه لر

اولد
بو وقت جفا کوره و دولته مانع اوله لر و اولکشی بناپالی اولمه دخی
هر کشینک ستاره سنه کوره دولتی و سعادتی و نحوستی و نکبتی اولور
بو یلدوزه حکمت الهی چوق قدر اما کلام مختصر اولسون ایچون بو قدر ذکر اولندی
اکر احوال عالمی بیلمک استرسک بو قدر تفصیلدن بیله سن **نظم**

کوزت حکم الهی چرخ حالینی ∴ جهانه مقابل بل حالینی ∴ هر تجده وار هجرانسنده نکبت
وجده وار شرح قوتده بالینی ∴ غم وار در کم انک نشاطی بوق
کل اکرده ایسه انک نالینی ∴ حقده جمله احکام تعرف فلکدن
ظهور ایتدی کمالینی ∴ سوریلور حکمی آنونک جسم و جانه
اشتم فال اعلینک مقالینی ∴ وجود ویدر اوله کوجود عدمی
جلالندن عیان ایتدی جمالینی ∴ عدد بو قدر اتده ضد و جهت
یکم ویرسه اشکر مانی یوق ∴ سعادت اهلی اولکم بیله حالینی
اللیلی غم حقدن یوزدی یوزین ∴ اشتم شکر اعلینک سؤالینی کوزت بو نظمه ایله نوزبانی
ای طالب حق وای صاحب بصیرت بو منکور اتدن مراد معرفت
نفس ایدی تا که کسن نفسنه بیلهسن کیم یه نفس واحلای نفر و قندن
کلمک قنده کیدرسن وکلکدن کتمکدن مراد ندر و سکن دنیاده بر مقدار
دوره مقدن مراد ندر و بعضلردن وکتابلردن وامر و نهیدن مراد نه
و سعادت و شقاوت و حرکات و سکنات سبب ندر انی بیلهسن بو مقام

تغنّدن حصکره کرکه کریم معرفت اتمه بیان اولنان اوله اوت الله تعالی ای عزیز
بلکه حق نور ویره گوزونه و ضیا بخشش ایلیه بصیرتنه که عیان گوره سن
نور نورن کشف ایدیجی که عرفان اهلی قاتنده احدیت صرف مراتب
کثرتیله بش مرتبه در اول هویت غیبدر اکا عالم اللاهوت دیرلر ایکنجی مرتبه
عالم جبروت دیرلر اوچنجی مرتبه عالم ملکوت دیرلر دردنجی مرتبه عالم
ملکدر بشنجی مرتبه عالم ناسوت دیرلر ایله اولسه بو عالم مراتبیه [illegible]
بشنده اما حقیقتده ایکیدر [illegible] بر برزخدر ایکی بحرک بری باطن و بری
ظاهردر و حقیقت بو ایکی بحرک آره‌سنده بر برزخدر [illegible] باطن ظاهر
و خالق و مخلوق فرق و تمیز اوله قوله تعالی مرج البحرین یلتقیان بینهما
برزخ لا یبغیان ایله اولسه بو بحر باطن بر مرتبه‌ده نور لطیفدر که
گوز گورمکده و عقل ادراک ایتمکده [illegible] جمیع رنگدن و اوضاعدن
منزه و مبرادر مرتبه عدمده غایت لطافتندن وجوده بولوب عیانا گلمکدن
ممتنع اولدی ایله اولسه حقیقت محمدیه‌نک ایکی یوزی وار بر یوزی عالم
وحدت و بر یوزی عالم کثرتدر اول یوز که عالم وحدته مقابلدر لطیفدر
اول لطافتی سببیله باطنده اولان ذات مختفی ظهوره گلوب مجموع صفات
مقابله موصوف اولدی و اول بر یوزی که عالم کثرته‌در بو عالم کثرتده
اولان یوزی سببیله و مناسبتی ایله اول ذات مستترده مختفی اولان صفات

ظهور

ظهوره گلوب وجوده گلدی و بو وجوده مناسبت ایله مجموع صفات حق متعال
وجود ایله وجوده گلوب و عیان اولوب عالم کثرت ظاهر اولدی
و هر شیء بر صفتنک مظهری اولدی که هر صفت بر شیئه ملبس اولدی
اول سببدن حضرت رسالت پناه صلی الله علیه وسلم بیوردی اللهم ارنا الاشیاء
کما هی یعنی یا رب جمیع صفاتی گوستر [illegible] بکا گوستر [illegible] اولور بو تعبیر
ادر [illegible] باطنده و ظاهرده اولان اسما و صفاتی جامع ذات
حقیقت محمدیه در جمیع صفات عالم محیط [illegible] اگر دریا گبیدر دیرلر
ذکری تعالی انک وارلغی بر دریادر باطنک و ظاهرک مبدا و واروی اولدر
نه باطن ظاهردن غیریه وجود بولور نه ظاهر باطندن غیریه وجود بولور
سبب کونی وجود عالم [illegible] ایله اولسه وجود باطن که عالم ارواح
و نور لطیف [illegible] رتبه ذات و حقیقت محمدیه در [illegible] وجود
ظاهر که صفات ذات و ضیای نور [illegible] احد مرتبه کثرت و ظلمتدر
ای صاحب بصیرت روح [illegible] عزیز [illegible] وحی نبیه و باطن
در [illegible] که [illegible] حق [illegible] بوللغه بول اوله ای عزیز [illegible]
و باطن [illegible] قلغه [illegible] اوله وارلق صفت نور احدیت و یوقلغی
صفت ظلمت و کثرتدر وارلق صفت حیات و یوقلغی صفت ممات
وارلق صفت علم معرفت حقیقت و یوقلغی صفت علم جهل مجازدر

[Margin:]
نقل النسخ
یکی قدم [illegible] ذیکلی [illegible] دعوت
[illegible] یعنی [illegible] و انت [illegible]

اللطف [illegible]
[illegible] منظور اولدر [illegible] منظور اولدر
[illegible] ظاهر [illegible] حقیقت [illegible]
[illegible] ادر ایکی [illegible] طالب [illegible]
[illegible] ذوق [illegible]
[illegible] صاحب ذوق [illegible]
[illegible] ذوق [illegible]

حاصل کلام عمده طریق اکا دیرلر که انده ذات وصفات الهیه زیرا ذات
وصفا وارلق صفاتیدر و وارلق صفاتنک غایتی بو قدر اما سکز
صفت وار در که ذات شریف انکله قایمدر اکا و ادی نوز دیرلر
اصطلاح جماعت مشایخ صفات ثمانیه دیرلر اول صفاتلرا اسملر ایله بویله
ظاهردر اول حی در انده بقادر علیمدر قادردر مریددر کلیم
سمیع در بصیردر اما باقی اسما صفات افعالیدر کریم غفار
ستار رزاق ودود رحیم کبی دخی بونلره بکزر نیجه صفات اسما
وار ایسه جمله افعالدر اما ذات اول سکز صفات ایله قایمدر اما بو
صفتلر ذات شریف ایله قایمدر دیدی ای طالب حق بس بلکه
صفات حق ایله عیان در حقیقت هر نه که یفک حقدن اوزکه
نسنه یوق عیان حقدر زیرا هر نکیم موجود در حقک وارلغیله نوریله
موجود و قایمدر زیرا حقک ذات شریفی نوردر و نور اولکه نیک
علامتی وارلغیدر نیتکم حق تعالی بیورور الله نور السموات والارض
زیرا اول نوریکندر وارا ابدی ما باقی ده هر موجودات آنک نوری
وارلغیله عیان اولوب وجود کورکه نور وارلغه دیرلر اضیا اول
نورک صفتیدر بو تقدیر اوزره وارلقدن ارتوق نسنه یوقدر
وارلقدر که جمله اشیایه محیطدر وجمیع اشیا اول وارلق نوریله

فاعلدر

قایمدر قوله تعالى والله على كل شيء شهيد یعنی الله هر بر شیء وجوده
عیان اولمازدن جمیع اشیا وجود ایله ظاهر اولدی لاجرم
هر شی ثابت حدیدر یعنی ظاهر و عیاندر بو وجهی اولدی نیتکم شیخ محمود
شبستری قدس سره قریب و بعید باینده بیورمشدر. بیت
قریب اولدر که رشحه دی اکا نور   بعید اولدر که وارلقدن اولدی دور
یعنی قرب حقه وصال بولان اولدر که حقک وارلغیله وار اولدی
ایراق اولدر که وارلقدن دور اولدی یعنی وجوده کلدی اما آنجق
ای طالب حق اصحاب نظر دقت ایله فکر ایله کورکه حقک شریکی و ضدی
و همتاسی و مثلی یوقدر زیرا وارلغک ضدی عدمدر نیتکم حضرت رسالت
پناه صلی الله علیه وسلمدن روایتدر ان الله خلق الخلق فی ظلمة ثم
رش علیهم من نوره بو حدیث لطیفه موجبنجه بو خلق ایچنده
کورنن حقک وارلغی نوریدر و صفاتی ضیاسیدر اما اشیا حقیقتده
بیلندی و ظاهر کورکه بو تقدیر اوزره وارلغک ضدی عدمدر و هر اشک
ضدی اولملدر نیتکم شیخ محمود شبستری قدس سره کلشن رازنده دیمشدر
عدم آینه در و عکس عالم ■ نه نسنه در بو عکس یعنی آدم ■
جهانک چونکه عینی ذات اکا یعنی ایچنده اولدی شخص نهان
جهاندن [illegible] سوز الحیاء نه بس [illegible]

مطلب

صدف بو جهان در تیدران ... را اولوری قطره ارلر عیان
بحر ده عیان اولدم حتی که عینی عیانیمده وجود عشق بوزاوکه نقار
مصور عینی نقاشیم جهان کوزنده لوتی فاشم بازلدم بر کتاب اعلم الحکیم
اوروتوی بصور رحالی چالسته حکمتی ... حقایق اعمالی اشکار ایتلکیچون
تجلی الطونی آفاق جمالی ستیابندن کورسکر بر ده کلی عیان اولدی
هم دکزو جود بولو وجود بولان عدم قلو ما یحکم نورایله انوار ...
کوردیکی جمله کوز اردن بلندی جمله سوز اردن نه فرد اولدیجیلر
لطیفی وصلکه ایریجین جمالی عیان کوروش خوشنافش عشقی رنگاری
نظم جانک آینه سندن جو ظاهر علی ذات اولدی کوروش خدا فضلکدر
کورسعدر ذوالحکمه عیان اوکه صنعتکدن وجودی اشاهیمدن قوتاش بنیاد
جهانک دار کلی سندن مبانی تجزی جالدن قوتاشه جهاسندن جانکچون عیان
کورنلسن بن کور بیش بو اشیا وجودی جانلغ جانلکه ویرلو باچم وجان
فقلت ایکوه ... ایجو بوراتیجولی ها اولو بور صحرو شی زنده که ...
عرض جوهر ابدان ... فرشته ... زمان و ...
لطیفه ... حقدر ... باقی ...
کل الجمال ... عیان ... بو تفصیل عاشقک طریق ... ودر
صفه واصل اولمق ... طریق ... انبیا و اولیا بودر واتلرکی بو ... ن

١٦٣

غیر طریق بو قدر اولطریق کربو فرو ده ذکر ایتمشیدک ذکر و فکر و عبادت
و نماز و اوروج و زکوة و حج کبی بو مجموع عمل ... و عمل ... سبب
جنت و باچه ... چون اشته ... علیین ایدا و له علی ...
بایکی ... علی وار در ... ماشقلرک ... جان علمدن ...
اولدرلرکه کلی ... غیر یدن ... شویله ... عالمدن کوکلده
صحبت ... و ... الی ایکه ... و شردن کوکلده ...
الکرقلوبه جنب حقیقی در ... بو زبیک ... دن ...
قلوبه مقبول حضرت ... عشق اولدرکه ایکی جهانک
تجلیدن الینی ... دنیا و آخرت تجلیدن کوکلی الی
... عالمدن کوکلدن ... حضار ...
ابدت الله ... آدست ... اولدی ایکی ... حقدن
غیریدن ... الباطن صورت الظاهر ... و صاغ ...
و صول دنیا ... بونلرک ... الغفله وقبله حقیقی
کوکلی ... جمله حقیقیه ... امام که عشق ...
اکا ادب توجه ... اولوب نماز ... مقبولی
علامتی اولدرکه حقک جمالی عیان ... کورده ... فاجد
... ماعشقلرک ... اولدرکه حق ...

اوج طوتمشدر یعنی حقدن غیریدن دلی دکوزین و قولغنی و فکرینی
وعاشقلرنکا ـ اولدر که محبت اقتضا ایتدکده بذل جسم وجان ایده
کوکندوکنه واریقی روعاشقلرجی اولدر که محبت دنیادن رجوع ایدوب
معشوقنک قلبی کعبه الهیدر وحقیقتده اکا متوجه اوله ویدی کز طواف ایده
یعنی کوکلک یدی مرتبه سی واردر انی طواف ایده وهر مرتبه ده
بر علامت ظاهر اوله اول مرتبه نک علامتی یشل نوردر ایکنجی مرتبه نک
علامتی کوک نوردر اوچنجی مرتبه نک علامتی قزل نوردر دردنجی
مرتبه نک علامتی صاری نوردر بشنجی مرتبه نک علامتی آق نوردر التنجی
مرتبه نک علامتی سیاه نوردر یدنجی مرتبه نک علامتی نوربی رنکدر
یعنی رنکسز نوردر مطلقدر حق تعالی عاشقک کعبه حقیقیسی بو ترتیب
اوزره طواف ایتمسنجی قبول ایلماز وعاشقلرک زکوة حق یولنده
جان ویرمکدر یعنی بدار لغندن جکلر وعاشقلرک کوزی حقدن
ایراغ وایرولو ملقدر واما حقه واصل اولملقدر حضرت مولانا
بیوردر هر کیمکه زنقی کوردی کافر اولدی وهر کیمکه یوزینی کوردی
مؤمن اولدی کندولغندن مراد عالم کثرتدر ویوزدن مراد عالم وحدتدر
نته کم حضرت رسالت پناه صلی الله علیه وسلم بیوردی دنیا اخرت اهلنه
حرام واخرت دنیا اهلنه حرام ودنیا واخرت اهل الله حرامدر انلره

اهلی

هر کیمکه دنیا واخرت مرادلرندن رضای حق ایچون بی غرض الچکه
وکندو وارلغندن دخی کچه شکسیز وشبهه سیز وصال جرلو بجمال کرت
کوردن خلاص اولوب نور محض اولا انشا الله تعالی **نظم**

جهان ترکن ایله جان کرکسه ‌ ‌ ‌ تو غیر حقی کر ایمان کرکسه
کوکل اوتنه توتمه غیر صورت ‌ ‌ ‌ کیدر اغیاری یار مهمان کرکسه
قوشان عشق قوشاغی زناری ترک ایت ‌ ‌ ‌ جمال نور ایله جان کرکسه
وجودندن جهان بر نور اولوبدر ‌ ‌ ‌ وان الحی الشی ادو قوتمان کرکسه
خدا قیل جانی عشقک یولنده ‌ ‌ ‌ بو عید جیجون قربان کرکسه
لطیفی عشق یاری توحه الدن ‌ ‌ ‌ اولیشه رحمت رحمان کرکسه

ای طالب حق سالکلر دخی اوج قسمدر برنجی عاشق مشربدر
وبر قسمی محب مشربدر وبر قسمی معتقددر اکر عاشق مشربدر طلب
حقده یوز بیک بلا وجفا کورسه هیچ غبار بتده وکلدر بلکه جفا کوردکجه
ارتدقجه شوق وذوقلری دخی زیاده اولور آرزوی وصاللری
یوز دونده ب بطلا قرار ایده مزلر دنیا وآخرت اکره حرامدر
زیرا محبت آخرت پرده نورانیدر ومحبت دنیا پرده ظلمانیدر
وکشینک کندو وارلغنه نقاب دوست دیرلر اما عاشقلر پرده
نورانی دن وظلمانی دن خلاص اولملق آسان نور زیرا اناز غشه دو میمز

عشق نارى اول پرده لرى يقوب يوق ايدر اما نقاب دوست كه
بشريتدن الى حق سبحانه وتعالى حضرتلرى قدرتيله كوزر انكا جذبه
حق ديرلر ما دامكه جذبهٔ حق ايرشميه اول پرده دن قورتلمغه هيچ
كسنه مجال يوقدر اما شونلركه حب بشر بدر اكثر پردهٔ نور حجاب اولور
مثلا زهد وتقوا وغير طاعتى كبى وعلمه مغرور اولمق كبى وحق
بولنمه جوق جفايه طاقت كتورميوب سحقك محبتى ترك ايدرلر
اما شونلر كه معتقد اولورلر عشاقى ذوق وصفا ايچنده كورورلر او بو يبا
آسان صانوب هوس ايدرلر انلرى اسكره كورورلركه بو هوس
دنيالرى شغلندن قالورلر اختيار محبت وهوسى ترك ايدرلر
وكروه بر عاشق كورسه كيرو هوس ايدرلر بايتده قالورلر
بو هوسلرله حجاب اولوب ظلمتده قالورلر اما شونلركه عشق
ده محبتى ونهوسى بولوردر انلر ضال ومضل در ودر دو دخى قادر
دانسكى شيطانيدر اللهم معفوذ انلرك شرندن شونلركه
كوكلارنده حق محبتى يوقدر علامت شقاوتدر نعوذ بالله تعالى
من ذلك بيت عشق اوليا كوكلنده عجب تماشا دوكا ياشولماكه عشق اوله [illegible]
اى عزيز عاشقلرك نظرى كيمياى سعادتدر شويلكه بر حقلده عاشق ايله
مصاحبت ايلمه عاشق اولور اكر عاشق ايله مصاحبت ايلمه

معشوق

معشوق اولور صرع دردمند اولمق ديلرسك سه صاحب دردى
شويلكه جميع اقليم يادن حلقندن وعلم ايله معنى تمز اولنمدن
بو عاشق ايله مصاحبت ايلمك لفضلدر زيرا اعمال صالحلر سببندر
وعاشق ايله مصاحبت سبب وصالدر بوانكى صفاتدن نخشره
اولمق علامت شقاوتدر اما حريم انكى سبحانه رحمت ودرا
ديلرسه بو صفتلرى كندويه عادت ايليه تواضع وسكنت
وخلق حسن ومحبت ورحم وشفقت وحلم ولطف وكرم
وغيرت حق هر كيم بو صفتلرى كندويه عادت
ايلمك دلسه انسان كامل ايليه
مصاحبت ايلسون
غيره چاره يوقدر
والله اعلم
بالصواب

م

170

ای دل اهلی دردمی ۹۲۱ یا علی

هم قولویم هم قولوکزم ای ولی

دده‌م بولر بنده جانه سری

۹۲۱ محمد یا علی پیرم علی

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

اولا روم ابداللری ١ قلندران ٢ حیدریان ٣

جامیان ٤ بکتاشیان ٥ شمسیان تبریزی ٦

مولویان ٧ ادهمیان ٨ علا ٩ صوفیان ١٠

طوائف عشره مآلنی واحدیدر
طریق زینیه دن اثابت ایتمشلر
اسم شریفی عبدالواحد ایدی
قره داود افندی بنک اوغلی
اوغلی ایمشلر رحمهم الله

اللهم یا معین الرزق اعنا
بعون الله الغنی

یعنی حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلمک سر شریفی حق سبحانه وتعالی حضرتیله
ارتباطی و اتصالی دوام اوزره ایدی هر وقتده ایزه برابر صفو. اما فوت
مدبرکه کم قلیلیه سمیع در و دکلسه نوکی اثر صفو میل اولور مصالح دنیا
و محاربه اعدا و ازواج و اطهارانک معاشرتی و ایزلری عرضی روا ایدی

من کتاب رشحات

شیخ عبدالله البلیانی حضرتلری بیوریرلر درویشلک نماز و اوروچ ایله دکلدر آنلر اجرا ایلکلر
بو جمله نک اسباب عبودیتدر درویشلک کسه نک انجمکدر اگر بونی حاصل ایدرسن
واصل اولورسن رشحات خواجه علی حکیم ترمذی خواجه ابوبکر وراقه دیرکه
دو بناده دورت نسنه طلب علم و بعلم ایتدیکم اول نور دیرکه موافق یار
دولت حلال و دربار طاعت و حسنه علم ابوبکر وراق حضرتلری دیرکه
بن بولدم موافق یار قرآندر و حلال لقمه عفیفدر و دربار طاعت
ذکر صدر و حسنه علم حضرت الوهیتدر هر کسه که بو صفتلر مستطف
اوله کامل اولور رشحات خاتم ابن الاعلم قدس سره بیوررلر که سالکک سلوکه
اول زمانده ملائکا اولور که ... لازم در ... ابیض در
کم اجلقدر و بر ... اسود در که اول ... جبر ایلکلر و ... حمرة در
داول ... احمر در و اول ... بیاض ...
ایلکلر رشحات

کتاب طوائف عشره

حمد بی حد اول الهٔ بی نظیره • وثنای بی عدد اول پادشاه بی وزیره که
بو کارگاه اعظمی و بو کارگاه معظمی بر شش دریچه و دو در خانقاه
بی ستون چار دیوار بام کاف ونون پر نگار ایدوب قلدی
ونه تا آسمانی آکا آستانه ایدوب فنادیل فروخته بر نیر پر نجوم
شعله داری آویخته قطوب هویدا ایلدی وهفت طبقه زمینی چون
مائده گا اوزره دوشوب ایچنی انواع نعم برله طولو ایدوب
بابا جا طالب گبی چوزروان اندی وانبیایی علیهم الصلوة والسلام
شیوخ صاحب دلی قدوب اولیایی رحمهم الله خلفائی راشد
ایلدی وصلی ای مرید مراد بیت ایدوب اهل تقلیدی قلدی کمی
انسان کامل وکمنی کامل آزاد وکمنی اهل خرد وکمنی اهل تقلید وکمنی
اهل استدلال وکمنی اهل کشف ایلدی وکمنی مجذوب سالک
وکمنی سالک مجذوب وکمنی مجذوب صرف اندی بو ذکر اولنان
اهل جذبه وسایر خلوتخانه ساز ایلدی که بو الی دریچه لو
ایکی قپولو خانقاهک بر قپوسندن ایچرو کرلر دکوره لر وبو نفیس تعبیر
بیدر واولماییکی جودن ایچلر در ایکی کون تکا دوراولدی خوشنچه کذار
اوجنجی کون بنه اول بر قپوسندن طشره چقوب مسافر اولوب کیده لر

نیره دن کلدار سینه الکا عزم ایدوب قطع منازل ایدوب آصلارینه واصل
اولار ومراد بولار کل شیء یرجع الی اصله مثنوی در نصیحت معنویه

از روی حقیقت برای طالبان راه طریقت

الا ای طالب مسلک طریقت | الا ای راغب ملک حقیقت
کل العصا بوسوز ظاهرت کوزینی شکل | دروفی دلده وار به خوشلک
ساز خانه در بلدکشه هابی | برایکی کورنسین الحق مهابی
اوجنجی کون تمام اولور ضیافت | ایدرسین طوغری اول ایدر رحلت
نیره دن کلدکسه بل بالحقق | بنه اول یره وارسین الحق
که بو سوز مصطفی سوزیدر ای شاه | اشیدوب سنده بولسوزدن اول آکاه
اوالسنه اولور اصلینه تابع | بو سوزی اول کوکل سمعکه سامع
که بو سوز سوز الحق چون شکر در | سکا هم عالمی دلدن خبر در
غدا ایله بولی تجانی طوطی سینه | وایکی بو قفسدن طوطی سینه
بو سوزی اصحابه دلن اشیدر | که فعل سکت احمد اشیدر
شو اکم احمد بدر ای قرنداشی | قوزایلرسکنت ایشکینه باشی
طریق احمدک فقر و فنا در | که دنیا خانقاه بی بقا در
مسافر اولن اشبو خانقاهه | سبکبار اولوب ایله عزم راهه
بو راهک رهنمای مصطفی در | اوکان صدق و دریای صفادر

بولمش اینبا هپ ایدر ور | بو راهی اولیلسه ور ایدی
قوز قعار هم بو یول ایدر | که هر بری بو یولده چار ایدی
بولک بولکلار بیچو نیکلر | بو طوغری یولده قودیلر قدملر
مواله اولدلر بو راهه حقه | ایرشدیلر اودم درکاه حقه
مقید در شوکم یار کرانه | اولامز اول بو یول ایچره روانه
خفیف ایدن اوکی یولده یورلر | ایررلر تیز هم اول یولده اولر
کلک کیم یاری بو یولده کرانه | قلور بو یولده ایشی آه و فغانه
وامیدر کلوب غارت ایدرلر | آنی بو احمال بالین ججب کیدرلر
اولور اول یولده درد و حسرتیله | کیدر ایرمز مراده قر قنیله
جنانه نیلسون مال و منالی | که اولانمک لعلیه بو جهله قالی
کیم عیسی به مراکنه بار اولوبدر | انکچون چاردن کوکده قلوبدر
بو یولده کیم مراکنه اولدی بلر | قیاس ایت بونده ای سالک که در
دیلر سکز و کسترم درکاه یار | کیدر او سنکده هیچ یار
بو دنیا القدر اول پاک و مجرد | که تا او لیمسی اول بابدن رد
کرسکا بار در بو یولده مالک | غم احوال و لاد و عیالک
بولارک کیدر او سنکده خفیف اول | که ور تون آرین جسم لطیف اول
سبکروح اول بو یولده چالاک | یورکوار قطع منازل الهیه باک

[illegible]

اولورسنک بویله بولده چابک وجهت | اولورلار اول آرامیلر کبی جهت
اولکس اشترک شترنیون ایمی | اولکس سکنت شهر ننده بیاکی
حلیدیر دیدکم ای دلاور | هوالردرکه نفسکدن قوپرار
دیرار قرمبی اعمالی باده | سنی آچ و صونر قودور ابیاده
اولار رست ایندوب عی که | هلشدرکه رز ذکر و سفر در
سفر اولدر که کندکون کیده سن | بولار رکله اولار رست ایده سن
پس بونی ایدوب قطع منازل | سکا مقصود دلک اوله حاصل
ایره سن بارکاه مصطفی یه | کیره سن حضرت صاحب صفایه
اولاسن لایق دیدار احمد | ایده سن آنوکیله عشق سرمد
دخی انوار دیدارندن ساده | منور اوله سن سرتا قدم سن
میسر قیل بزه بو جابکاهی | جیبک حرمتیچون یا الهی

در نعت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم و علی آله و اصحابه و احبابه

صلوات بی پایان و تحیات بی کران اول رسول ثقلین و اول حضرت عالیه و اول کان صدق و صفایه و اول عمان جود و وفایه اعنی حضرت محمد مصطفی یه اولسون که جهت ایجاد حدود عالم و سبب ظهور اولاد آدمدر که حق سبحانه و تعالی آنک شان شریفنده لولاک لما خلقت الافلاک بیورمشدر

بیت اگر اول اولیایه مقدم | محقق بیلکل او ملاذ دو عالم

در نعت چهار یار کبار رضوان الله تعالی علیهم اجمعین

درود بی شمار بر ارواح چار یار که احمد مختارک یاران بزرکواری
و کردکارک دنیای کبار در رضوان الله تعالی علیهم اجمعین **قطعه**

چار دیوار سرای دین احمد چار یار | یعنی بوبکر و عمر عثمان علی چار یار
قلعهٔ شهر شریعت طوتی برجلرندن بسیار | اولبرهم محکم و آباد دیار و در شمولی
جنت ایچره انلرک داد آشناد ایلیه | اول کریم و اول حلیم و اول غفور کردکار

در مدح پادشاه اسلام و پناه کافهٔ انام

اول سلطان سلطان جهان و اول قاهر قهرمان جهانیان اول شاه مظفر
منصور و اول قاتل مشرکین و ملحدین اول چارندهٔ وزرای صاحب تمکین
و اول نوازندهٔ قلوب امرای پر جوش اول راعی فضلا و علما و اول
مشفق صلحا و فقرا و اول سایهٔ یزدان و خلیفهٔ ربع زمان
یعنی سلطان سلیمان بن سلطان سلیم خان بن بایزید خان بن محمد خان
ادام الله تعالی سلطنته وابده دولته الی انقراض جهان ان شا الله الرحمن
با دولت و عظمت و با شوکت و هیبت جیش اسلام جوش بو خروشی تمام
مکوب آق دکز دکی اول جزیرهٔ مشهور که ردوس قلعه سیدر که غایت
معروف و محکم ایدی بو سنه نجه یوز ییل اهل دین اولان علما عاجز
دنیا یوزنده اهل دین اولان نکسه اکر کمسه الوب سکان ایرکوردی

در زنجیر ابلیس خوار کونه عقوبتلره قوللری کتیر ایلر ایکن اول ظالم
بی دین کافرک ادرندهٔ و کرک اول قلعهٔ مذکوره چون سلیمان عجم
دیو منزله ایله بر الیتنلر وارب نیروز برابد و ایچنده بیک ملعون
ضرب شمشیرله و حرب تیرله و مردان دلیرله و آواز تکبیرله زبون
ایدوب و حاللرین دیکرکون ایلیوب حیوهٔ الدوغی زمانکه چونکه
تحقیق بو زیکردی طو بشی صفرنک اولمندهٔ بو کتاب بر سؤال
و جواب تمام اولدی بعنایت خالق انام و به نعت احبار کرام
و به نعت اهالی بنام علیهم السلام **در بیان سبب تالیف بو کتاب**
و تصنیف این محبا و آوردن عذر تقصیر خود بیش
اهل دانش و دور اندیش مثنوی

ایدرم بر کیجه فکر سر انجام | که نیجه غفلتیله کچدی ایام
اودر ردم سینه سنک نغامت | ایدرکه نفس ره ویا ملامت
او ساعت کوش جانه نا کهانی | ایرشدی بر ندای آسمانی
و دی ای واقف بو نفس بد حال | سنی اندی طریق حقدن اضلال
هوای نهمهر وار ده هر آن | اولورسن ذره و شمس کرشته ترا
ایرن صورت پرستها کیذر کیی | که ترک ایت این عمل اروی جوزرکی
اکرسن حجابه پرستسک فرغی | آنوک یوزندن اورکر انسه یری

جمال حقی بیلن دره هر غباری / که تا حق بیلن شوی‌ده بهر دیار
کوزیر لحق جمالی پرتوندن / اولوبدر ذره‌لر پیدا و روشن
حجاب غفلت از دیده بر انداز / پس انکه نور دیدارشن بیلن باز
نطای آسمانیدن بو سوزلر / بکا کوستردی بر یوز آتی یوزلر
پس اندن بو سرای پر نکاره / باقوب بکزتدم آنی بر نگاره
کوزلری دام و خالی دانه اولمش / او خاله مرغ دل پروانه اولمش
عذارندن کل حمرا اوتنمش / قدندن عرعر بالا اوتنمش
رخی مجنون بندر لاله جکر داغ / کشاده‌در بو رز کر باغ و کر راغ
بچندن سنبل تر تابه وارمش / کوزندن عین نرکس حواره وارمش
لبندن رنک المش لعل و یاقوت / سوزندن اولوردی جانه یاقوت
دیشی لولولری لالا ایلمش / اوروده اوزلری لالا ایلمش
چو کوردی کو دل بو زیور نکاره / باقوب چکلک دیلر آنی کناره
ال اوزاتنی وفا دامنه / کیم آنکله اوله سینه بسینه
که بلمز بر نکاری پایی وفادر / اشتمعشاقنه هر دم جفادر
جفادن غیری ایلکینه سی یوق / وفاکار بنه هیچ اندیشه‌سی یوق
وفا دامنه هیچ ال ایرمز / خیالی خلوتینه کیمسه کیرمز
ولیکن کورمز بادی نظرده / وفا بکلنده صاحب دل نظرده

و

دروبجان آرزوی وصلتنه / دوشر آنونکی بحاری فرقته
اولوب غرقاب بحر فرقتنده / دیرر جان وصلتنک حسرتنده
دمادم ای جمال الذل نقاش تقدیر / هوا ذره ایکله بو نقش تحریر
هوا ذره و نقشنک اولدی نقاشی / بقالیمه کوره اولور صفاسی
صفای تاج اسرلرکه اوقدر نقشی / ایرشن نقاشه سوز عشق نقشی
بو نقشن بر ثبات وار حقیقت / مرخرف قدر سن اندن ایله عزلت
آنکیچون بو نقوشی باز دیدی نقاش / که نقش اندن ایده کندوزنی فاش
غرض نقاشدر نقشندن ای ال / سکا بو نقش نیجه جاندن نه حاصل
که بو جان قالیه نقشک نشیدر / بر آن بر لحظه الجق جوف سینه‌در
بو نقشی قو ولی نقاشی کوزله / نه زلف یوزی و کوزی نه قاشی کوزله
که تا نقاشه هر اوکاسی / هر ایشکده انکله بر اولکاسی
سکا ده بلدره اول نقش نشانی / اکر بنه کوستره بو اول نقش نشانی
کوزیرا هر دم اول نقش هزاران / ایدر پیدا و ایلر بینه پنهان
ادکه بوسته بولموغ اوزره کاری / کندوزنی نقشنه بر دمی قراری
غرض بو کاردن کنه و نقاسی / سکا عرض ایلمکدر حسن لقاسی
بو قول ایچنده آکمش بر مدلیله / اولوب قائل ابو بو روشن دلیله
کوزوم اوکوکلدی خوابه وارم / دو شمده بر بویک طرابه وارم

کوردم کلدی بر سبز پوش — النده بر کتابی جلدی منقوش
بکا آنی ویردی ای خردمند — سنکله اولسون ایشبو نامه پیوند
دیوب اولدی کوزمدن غایب اول دم — حذر کیم اوزمدن غایب اولدی
نقوش جلده بقدیم کتابی — آچوب کوردم ایچنده کی خطابی
دیمش دیباچه سنده کیم او آگاه — سخن اوزبده مظهر اندی الله
که بعضی کوستره سنده کمالی — کمالندن ایده عرض اول جمالی
طوردم بن دخی اول خواب ایچنده — کتابدا اوقیوب محراب ایچنده
کوردم ینه اول پیر سبز پوش — کلوب ویردی سلام اولدی خاموش
الین اوپوب دیدم ای پیر رهبر — بکا رحقه طغری راه کوستر
دیدی بقدیککی سن بو نقش جلده — رقم اتدکی آنی لوح دلده
دیدم بو نقش جلده بقدم بن — کتابک ایچنه باقوب اوقوردن
دیدیکم حق سکا اتمش عنایت — درونکدن سکا قلمش هدایت
اگر سن بقیدک نقش جلده — قلوردک بو نقوشی آیینه کلده
درون دلدن اولدک خبردار — سکا کشف اولمزیدی ستر اسرار
خدایه شکر اول جوان ویردم — که اول اندی سنی بو سیره محرم
وجودک ده سنک بو پند نامه — بونی یاز ایله افشا خاص و عامه
دل و جانه ترینی تقریر ایله — کوکلک لوحنه تحریر ایله

سه

سنی ناکهم دعادن ایدر یاد — آنکله اولدی روحی شاد و آباد
اوسوزدن کیمی بن اویخودن اویندم — فراغ اوده ینه اولده یاندم
یاندم او حرارتله سحردن — طلب ایلدم الله کاغذ قلم بن
ایدوب اول حقی یادای سرافراز — او ساعت بو کتابه اتدم آغاز
نه فیض اولدیسه اول فیاضدن بن — پس آنی ایلدم انشای روشن
ولی بر طور ایله ترتیب اولدی — که نظم و نثر ایله تهذیب اولدی
شکر بادا انه تحلوها کو یا — که جانی طوطی سی یوب اولدی کو یا
بو طور اوزره رساله اولمدی — بو طوری صحیح کیمسه بولمشدر
که زیرا اول کتابلیکره بو طورکی — کوربجک اندم انشا ایله فوری
ولی کشش ماه اولشدر زمانی — بولوبکه کهنو اتمون آکاهی
کیردم حجره کنجده بر زدم — که جای سرخ خون دل آرزوم
اگرچه چوق کتابات و رسائل — ولیکن یوق بری بو که معادل
بونی صنعتی که مدح ایدم کلام — دنیا خود بوله شهرت بینک نام
که بن کم کلام ایلیم یاد — جهانی ایچره و یا نام ایدم آباد
ولی مدح اتدکم ترتیب ایدرلیس — که بو طوره وماده چیچ بر کس
بحالنده وار مدرنا کفته معنی — که لفظا کلمه شی اوله او بعضی
دنظمنده ده روی صورت مغایر — نا کیم دراو اشکال و نظایر

معلمه زبان بیلك شعور الوان — انکا نسل جوهر ایسه بوزده کویان
اگر چه بی ادا صنعتدن دکلدن — ولی کوسترر قاحی بر وجه احسن
او بوزدن بنده کویا بر چو بلبل — ایدردن اول کل زیبایه غلغل
دکلدن بو غلغل اختیاری — او بوزدن سویلدر حق اضطراری
رساله چوق خبر ویرر او بوزدن — ولی بو قدر خبر ویرر بو بوزدن
که هر بر بوزده سوزی غلطنی اولمیدر — جمیع حالده تحقیق اولنمیدر
اگر خبط و خطا اولمیه واقع — که تصحیح کرم اهلنه راجع
عجب مدر خطا ملك بشردن — بشر چون ممتنعدر خیر و شردن
انک کیم صبری آز و شری چوقدر — بیورمشلردر ایلر آزه یوقدر
اول خود اکثره تابع ازلدن — بو سوز مقبولدر آدم کللدن
بونده وار ایسه سوزمده کم موتر — کرم ایدوب طوتنك اول سوزی کیزلر
ولی شعری مکسندر ماسن اکثر — نظر اکثر اقلنه ایدرلر
بحر اجنبه عجبك چو متواتر — هنر لبسنده لیکن ایلر اخافل
هنر سنده اولا بیك بر کوررلر — ولی بر عیبلی بیك بر کوررلر
که بو علیکین ایدر سکنا خلقت — قیامتدن علامتدر بو خصلت
نفاق ایمز دردو ستلوغی اکثر — عوامك فی الحقیقه ای برادر
بولنماز اهل صدق آنما اقلدر — ولی بیری بیکده نعم البدلدر

اولا چوندر قیاسی کافدن تنگ — اولا چوندر نفاقی ملکنا تنگ
اولکیم فوت اوله قوبر قیامت — قیامت قوبیسنه بو علامت
آنلوك کیم شکروار در دو تماری — وگرنه العوام كالعوام در
بنم صادقلریکدر کلامم — بنم عاشقلریکدر پیامم
ولی عاشقلری اشبو رساله — فراق ایچره قومزالر وصاله
شوجانکیم وصلت جانانه ایراولا — انکا اشبو رساله کوسترر یول
اوبولده انکار مجرلکلر ایلر — دوشوب اوکیسه مهجورلکلر ایلر
قومزالی بیابان ایچره کمراه — ایدرالی طریق حقدن آگاه
مریده مرشد اولوب ایلار نسخ — مراد اولورکوربی روحی قلور شاد
که اکثر بو حدیث مصطفی در — دخی تفسیر قرآن خدا در
کلام انبیا و اولیادر — پیام اصفیا و اتقیادر
ایچنده بعضی دوشدیسه تکلف — بگفتار و بکردار طوایف
پس اولده اناری تخفیف ایچوندر — نه انکه اناری تعریف ایچوندر
امیدم وار در اول سوزلرکون — بنی معفور ایده اول قدر چون
اوسوزلر دخطا یوقدر بیلا شك — که نجه ساده دلک اولوب آگاه
ایدرلر اول طوایفدن حذرلر — چوباد اندرون ایلر گذرلر
اولورلر اول طوایفدن محترز — بلشنزلر او باطللر له هر گز

اولیدر هر برینک کی اعتقادی — بولورلر دینی ایچنده بختیاری
سه دینده اولوب ثابت قدملر — اولورلر واقف سر قدملر
دعادن بن فقیری یاد ایدرلر — پس اول یادیله روحم شاد ایدرلر
بنم ذکریم ادم بر دعادر — کیم اول درد گنهکاره دوادر
کربن ورن غرق دریای معاصی — اولوب لیل و نهار انده عاصی
اولا کیم اول دعانک برچندن — بکا رحم ایده رحمان الطافندن
بنی کیم بر دعادن ایله یاد — حق آنی ایلیون جنتده آباد

در بیان مناجات الی درگاه قاضی الحاجات

الهی خالقا پروردگارا — کریما و رحیما کردگارا
منم بیچاره و گمراه فاسق — منم احراق نار خشمه لایق
منم بر روسیاه شوم و بدبخت — منم بر جان بی پروا دل سخت
منم مستغرق دریای عصیان — منم سرگشتهٔ صحرای خذلان
منم بزم خرابات ایچره عیاش — رئیس زمرهٔ رندان قلاش
منم مست شراب زرق طامات — منم سرحلقهٔ اهل خرابات
منم مردود باد بی ملامت — منم مرد و چاهیر ندامت
منم دریای جرم ایچره شناور — منم هوای فسق ایچره دلاور
قیاس ایتم شویله در کیم جمله سندن — بو خلقک بن گناهی چوق ایدرون

قوسندن بنم بر یوزی قاره — جگر تیغ گنه دن پاره پاره
شو دکلو بن گنه دن روسیاهم — بنی کیم کورسه نفرت ایدر اودم
بنی شیطان ایله بو نفس بدحال — یولومی باعدلر اتدیلر اضلال
بنی اکثر قیلدن دور ایدوبدر — ذلیل و عاجز و مقهور ایدوبدر
اوبجن قول بنم کلام قنقو کا — بو یوز قاره لعنیله بن طیوکا
بنی رد ایتمه سلطانم قپوکدن — کرمدن بعد اولیم آیرو طپوکدن
نیجه کو جرمسه بنم گناهم — سنک یانکده اوزدر پادشاهم
گناهم گرچه کیم دنیا قدردر — ولی لطفنک قتنده ماحضردر
که لطفنک بحری جمله کاینات — احاطه ایلمشدر کاینات
گناهم اول بحرده قطره دن کم — کورنمز اولده بیک اندر هم
طلوع ایتدکده لطفک مهری اولدم — گناه خلق اولور غایب چو شبنم
ذنوبی جمله نک غفارسن سن — عیوبی جمله نک ستارسن سن
بز چه سندن اوزکه سندم یوق — که وارلیق ترک ایدوب کلمکه یوق
بنی محروم قلمه رحمتکدن — رجام بیچون احمدک سن
بنی دام شیاطیندن خلاص ایت — جلیس زمرهٔ مردان خاص ایت
بنی قورتر توشیعکا عملدن — بکا قل هر دری رجاده عملن
سفید اولکه تا بو روسیاهم — اولورلا عملدن پادشاهم

نصیب ایله بکا زهد و صلاحی · بو لمام صالحلر ایله تا فلاحی
بنم اعمال خیره ایله عامل · که تا آخر دمم بوله ایمانی کامل
دم آخرده شیطان چیقیجق جان · میسر قیل بکا ایمان و قرآن
عذاب قبردن سن ایمن ایله · هم اول ایکی سروشه ساکن ایله
سؤالینه اولاوم ایله قادر · لسانمده جوابی ایله حاضر
جانه ایله قبر مدتی دریجه · کریم اولالجانه اندن نتیجه
چقنلم سوره اسرافیل الحدودم · جیبکله بنی سن قوبیر اولدم
کیدر کوکلمده اولان احتیاطی · کچم چون باد صرصر تا صراطی
قیامت عرصه سی کون ما شندلی · قوب بنوزه دونوکی زمانسنی
بکا تأبر ایله عرشک سایه سنده · که اولم آسوده عرشک سایه سنده
سمادن نامه ازلی اوزره یاران · اولیجق قاندامم آق قیل الوان آن
چقنلم وزن اولمیزانده اعمال · ثقیل ایت خیرمی شر قیلن اول حال
حسابیجون کیم اندکده خطاکی · اودم قیل بکا شافی جو بجی
اودم کیم اولیسن ای حق جو قاضی · اولاسن بنی قیز کدمده راضی
که بین الانبیا و اولیا بی · بجل اولیابی یار نبی بی
بنم جرم قیل ولادرت مرسلدن · که تا اندره جنات کریم بی
مکافاده تا کیم اول قدسی حضیره · که جنات ایکره دوق ایکا نظره

مقام اولوب قلم انلره اسعد · اولم هم انده همجوار محمد
اولاوز نور دیدارکله پرنور · اولبارق ملک ایچنده باقی مسرور
محمد جرمیجون اولسون ای حق · بو عرضکه بو جرم منتلر محقق
و کرنه بنده ده یوقدر حقیقت · بو اعزازه بو اکرامه لیاقت
سنک لطفکدر کیم بی نهایه · ارشر علمه جانه جهانه

دربیان آغاز کتاب گوید

اول زمانده ولایت خراسانده علمای دیندرن و فضلای یقیندن بر عالم و فاضل کشی واریدی که آدنه خواجه جهان ایدرلردی اهلیت ایله معروف و صلاحیله موصوف مجلس فقرا و مشفق غربا صاحب سخا کان وفا سخن آور اهل نظر بسعز کسستر روح پرور رشیدکله افعال ذمیمه دن رضا بولوب اخلاق حمیده ایله عامل بر وجود کامل ایدی اول زمانده و اول مکانده اندن اعلم و افضل و اکمل برکسه یوغیدی اکرچه عالم و فاضل جوغیدی دنیاده جمیع مرادینه ایرشیدی آما بر مرادینه ایرمشیدی اولمراد بوور کیم بر نیک عالمنه چوق صحبت پیر لک عالمنه قدم قوشدی وجود بلندن بر وله ظاهر اولوب علم کونکی جهالی باهر اولمشدی کیم کندونک علومنی تعلیم ایدوب ماهر ایدیکو کندو رتبه نصب ایدوب بو جهان فانیدن او جهان باقیه رحلت ایلسون کیدیدی آخر الامر بو مرادک حسرتی کیشر سندن بی حضور

اولوب بحوری اول قاضی الحاجاتك دل نجيب الدعواتك دركاهنه واروب
يوزلر كوزلر ايله بكشيلين آقيدوب مناجات ايدكن ثنا تشكر ايدوب وتضرع
كوستروب عرض حاجات ايليجك اول واهب العطايا جليدن بر ولد
صالح وزيبا طلب قيلدقده اتفاق بقدرت خلاق اول كيجه حلالی برله ملاقات
واقع اولدی اول حاجتلو فقرا بركات مناجاتی اشيد وحی حلوات
قبول ايتدی انكا كوره ايشی ايتديكی حولی بولنكابر ولد صالح وزيبا عطا ايلدی
اول خاتون صالحه اول كيجه حامله اولدی برجه مرور ايامدن ويقصور صبح
وشام اول حملك عدتی تمام وكندن ناكاه بامر الله بر سحركاه
صباح يقابلی وضع حمل ايلدكده دايه مهربان كوروب اول شاهجانه نظر انداز
كوردی بر ماه پيكر سيم بر بالا قد موزون قد كلعذار زاده اكر لب غنچه
حلالی بركسياه موزكس چشم تيز فهم غنچه دهان موی ميان قمر يلجی شمس طلعت
اوغلان طوغدی كه يوزنك نوری عالم ضيا واده صفا ويردی
جهانه قدم بر جايه دانه ويرديكی پايه رونه اولوب خواجه جهانه كلدی
ايتدی ای خواجه مژده كه انا ارسلان كرده ولكن مطلعنده بختنك كونی
طلوع ايتدی حق تعالی جهانه سخا براوغل عطا ايلدی كه يوزينه نظر ايدنك
كوزنه نور وكوكلنه سرور ويرور جون خواجه جهان اول دايه مهربان دن
اغزندن بو خبر فرح فزايی وبشارت روح زدايی اشيدنجك غايت سرورندن

سوروب

برنده بی اختيار طورسيچه روان خندان واروب اوغلنی كوردی
اول جانانك بحر زنده اوديكی در يكتا كبی صدف قماطه كراره جوشنش غيرتله جهان
اول خلاصه دور اكب ايدوب مسعود البال معرفة كمال الدولت
فی الحال كلنده كبی آبلوب آجدی اوغلنك طالعين طوتدی كوردی كه طالع
شكر معبود ايدوب دايه مهربانه خشنود ايليوب اوغلنك آدينی نتيجه جان قودی

مثنوی ازوی معنوی در خلاصه سخن بطريق رمز كفته

الا ای رمز جانانك استينی جان
كوكلم روشنده در سنكا استينی جان

قودنيا فكرنی ايله سوزم كوش
دروارايله كوش جوشه منكوش

سنكا ای جان بو جان بو سر جهيد در
پدر در آسمان مادر زميندر

محقق بو زمين وآسماندن
نتيجه سن سن ای جان جهان سن

جهان خلاصه نتيجه سن سن ای جان
بلور سنك بو بيله او كور سن جانان

طلا نكك ايله ادرای دلفروز
ستخ كوروب كوزا درايشب وروز

نه بيله سن بو سرك سحر بيكادن
نكه يا بكدر ... بيكادن

بو مهر و ماه ابر و باد دايم
سنكچون اولدلر خدمتنده قايم

سنكچون جمله سر كردان دردر
آبا نك خاكنه غلطان دردر

اكرچه اوزلری فوق العلادر
وليكن بوزلری تحت الثرادر

سنجه بسلد قوسی جان ودلدن
نه وار اولد وكرسن آب وكلدن

اگرچه قالب تن آب و گلدر | ولی آنی بوریدن جان و دلدر
اگرچه جان و دل وار انکله کنده | حقی بلمکده انکار دار انلرکده
ولیکن سنعکی ادراک قدر | سنک شانکده وصف پاکک نه قدر
که جمله جانلرک جانانی سنسن | قمو درتلولرک درمانی سنسن
که بو جانلرکه سنکلهدر خدادن | اولوبدر جان پاک مصطفیدن
اولارکه جانی جانکدن اولوبدر | اولرله بیر اولوب کوکلر طولوبدر
طفیلکدر سنک انلر تمامت | که انلر دردر سندن علامت
انکچون سنک خدمتکار اولدر | دل و جان برله فرمان دار اولدر
خدایا سنده یوقدر سندن اکرم | بو مخلوقاتده یوق سندن اعظم
بو مخلوقاتدن مطلوب سنسن | بو موجوداتدن محبوب سنسن
زمین و آسمانک زندهسی سن | بکادی ده و جهانک بانیسی سن
بو خلقتدن همان مقصود سنسن | مراد حضرت معبود سنسن
سنی بن وصف ایدرسم تا قیامت | ایدرو زسندن الحق بر علامت
که سن حق حضرتینک مظهری سن | که سن اول بحر ذاتک گوهری سن
سنی مظهر ایدوب ویردی اوزره حق | که سنده اوزکه جانکوزیلی آچ بق
سنکچوندر بو جنات و رضوان | سنکچوندر قصور و حور و غلمان
بو کونکی تحفه بغیر سن اوزره [illegible] | کتوردرسن یانلح کنعو ازدکه [illegible]

سنی بویله مبرز قیلدی خالق | هم ایده نوره دیدارینه لایق
سکا واده لایق اولدر ای عزیز آن | قو یالسن آستانی امرینه باشنی
طونمالسن جانکو دلدن امرین آنک | که دیدارینه لایق اوله جانک
سنک جانک خود انک امر در بیل | هم اوله اول امر نور مقدس
سن اول امرک رعایت ایتمکده | اول امرک موجبنجه کتمکده
پس انکله معراج امر نره کرکدر | که آمر امرایله اولدی خبر کیدر
شو جانکم امر حقدن اولدی ای فخر | سماواته اوزره یبردن بولدی فر
ملاقات اولدی جان انبیایه | دخی ارواح جمله اولیایه
او جانکم اولمیا امر خداده | اوله کوک یبری تحت الثری ده
هم اوله همنشین اهل دوزخ | دیا هردم دردنعا آه و واخ
ظلم قلدم اوزره نفسه اویوب | خدانک امرنی برباکته دیب
اویوب بو شیطانه اندم حق نعیمی | صدم حق امرنی اولدم اگرچه عاصی
دیب کیتدرز قیلدی ملامت | نه اقضی ویرداو لیده ندامت
نکم ایره اکا لطف الهی | جهنمدن بولا جنته راهی
نی لطف اسنی سلطان معظم | که ایرر فوقلریته لطفی هردم
کل امدی ای برادر امرز انک | رعایت قیل اگر وار ایسه جانک
چو بلدک جانی امر خدادر | طفیل جان پاک مصطفی در

رضای دولت که جان مصطفی نک … دو عالمده طفیلی اوله آنک
رعایت قیل کل اکرمن بو جانه … عروج ایدوب کده تا آسمانه
ملاقات اوله جان مصطفی یه … ارشیه سرمدی ذوق و صفایه
اوله انوار دیدار خدادن … منور صافی چون آینه روشن
آنکا چانمز فرمانک اوزره … بر زمده قیس معزز انکا اوزره
یکما بده اول عروج اوله روح … دم آخرده فوق آسمانه
روان احمده اوله علاقه … قبالار آنوکیله عشق بانجه
اوله‌لار نور دیدار که یه نور … سرکرکر وصلکیله داخی مهردر

ضیافت کردن خواجه جهان از بهر زادن نتیجه جان

چون خواجه جهان اوغلی نتیجه جانک عالی جمیلی کوردی نهایت مرتبه ده شاد و خرم اولوب همان دم شهرک خلقنی کبیر و صغیر غنی و فقیرلی دعوت ایلدی انواع نعم بشرده بخوان کرم دوشیوب بیدرکی دستکر شکر دتلیرین الحمد فقرایه و غربایه صانلرو نجه نجه نعم و نقرلر ورلدی ایلکلر ایتامه و عامه انعاملر ایدوب اکر واجبانه و اصحابه خلعتلر کیوردی و نجه جواهر و عبادلر آنا دیدیلر ضیافت تمام اولدقده جمیع اهالی برکت الحمد دن شوالدی ایدوب شکر بر وفا قلوب نتیجه جان اوغلی دعالار ایدرلر و خوجه جهان اوغلی مبارک اولسون دیوب کتدیلر و دایه مهربانلر دخی نتیجه جانک کبی

نکهبا

نکهبان عمر اولوب بیمار را لیبیب امرزدر جانا تعدیلی ابنا رایدوب خدمتنده نورلر سوردلر وخوشنی اوده زارینه منت کوریدلر چون اول غلامشه دوران یعنی نتیجه جان مرور ایام ایله و سرور تام ایله دورت یاشنه کیردی درجه معلمه کیردی آنا سنی خواجه جهان تعلیمه باشلدی اکا اون درت یاشنه وارنجه دک دینه متعلق اولان علومی تحصیل ایدردی و علم ایله عامل موجود و کامل ایکن اهلیت ایله هنر و صلاحیت برله موصوف قیلدی آما نتیجه جان اول دورت یاشنه وارنجه بغدر الا حسن و لطافتده پادشاه اولدی بر وجهله که صیت و صدای صباحتی و ندای ملاحتی آفاقه جمیع ولایته طولندی و بازیچه حسنده جمله عالمده ملک حسنه مالک اولدی اوندن شویله که اول دلارامک اول بوستانی حسنده سرو خرامانک روی نیکوسی اول ایکی سیاه کیسوی آراسنده شب تاریکده ماه تمام کبی درخشان و ایکی سیاه پرده آفتاب عالمتاب کبی نور افشان ایدی غلط دیدم بلکه آفتاب خود اول آنک روی نورانیسندن نور آلوب منور اولمشدر و قمرلر جمله نورنی دخی اندن آلوب اولمشلردر

مثنوی

یوزندن آلمشیدی نور او شاهک … اولوردی کیمیاسی مهر و ماهک
هلال ابرولری طاق سپهر نو … جهانه اول مه‌دن آنکی پرتو
روح فرخلرینک فرو تابی … بیتر دوردی کوکده آفتابی
قلارندن الوبدر رنک بو کل … بکینه هندی قولدر سوخته فلفل

الوبر مسک بوکیسولرندن | منور در دیشی لؤلؤلرندن
چکندن سنبل پرتاب اولوبدر | کوزندن عاشق نرکس خراب اولوبدر
دهانی چشمهٔ آب معارف | کلامی قوت ارواح عوارف
لبندن چشمهٔ حیوان خجل | انکچون جایکاهی زیر ظلمدر
سرو قدتنک آزاده سیدر | چمنلر پاینک افتاده سیدر
جهان آنده کوزللکده تمام اولدی | که حسن یوسف انده تمام اولدی

والحاصل کلام اول دلارام نهایت مرتبه‌ده جمال و کمالده ایکن جملهٔ خلقان شهر و مرد و زن دهر جمالن کورمکه طالب و مثالن اشتمکه راغب اولوب پیر و جوان بادل و جان شیفته و عاشق مبتلاسی اولوب برنیجه‌سی عشقی میدانندن کیرو چکیلیب برلر علوانانه طوتشدیلر و برنیجه‌سی بزم حیاتنده آتش شوق موده‌سی برلر چون پروانه طوتشدیلر و روز و شب ایله کوندن چوقیب های و هوی و افغانی فلکه و شورش و ولوله‌سی سماکه

قطعه
لاجرم کوی عشق جانانه‌در | دو جهانده مکان عشاقک
صفحهٔ اشبو قباب فلاک که | وقت اولدی کم روان عشاقک
نجب جیب کرسما آوازه | هوی و های و فغان عشاقک
سکه نقش طلعتی کیم فلکه | بوبر آهی دخان عشاقک
باغ دلده نهال قد نکار | اولدی روح روان عشاقک

در

در بلور هر نفس فنا یلنه | وهمی فنا نامی عشاقک
بردم ایچره هزار عالم ایدر | خوش جهاندر جهان عشاقک
ایکی عالمده بی وصال نکار | بردم اولمز زمانی عشاقک

چون خواجهٔ جهان پیر و جوانک بو حالتن عشقی کوردی و عالم شوقی استمکه اکر کورو ایش انتهی خلایق ایکنه فتنه و آشوب و اضطراب دشمنی دیو اوغلی نیجه جانک جمال جمیله‌نه نقاب چکدی بوکره ارادهٔ آشوب و اضطراب دخی زیاده اولدیکه زیرا اول تجلی نسبتی بولنوررکی قانع اولورلردی کوزمیجک اضطرابلر صدقدن اشدی و عشق دریاسی بالجمله‌لری موج ایدوب دهاسنکه برنیجه استغراق عالمنه پرآشوب رسوای آفاق ایلدیلر دلبرلرندن تابی و توانلری کیدوب نار فراق ایله جکرلری کباب اولوب و خونابهٔ دیده‌لرندن شراب ایلیوب مدام نوش ایتدیلر صبح و شام مست و خراب اولوب معشوقدن غیرینی فراموش ایدوب جوش و خروش کوستروب عار و ناموسی چاک ایلیوب سرتاپا آلوده خاک اولوب خانهٔ جانانک سرای کعبه‌سی طواف و یکی آستانه‌ده اعتکاف تمکین ایتدیلر چون خواجهٔ جهان پیر و جوانده بو وجهله جوش و بو نوعله خروش کوردی اطوار دوردانه اولوب و علی نیجه چاره وار دیوب ابتدای کورمک مورلری وای کوکلمک سرو کسنک خوب جمالک عشقندن بو شهرک خلقنه فتنه و آشوب دوشدی شوریده حال اولدیلر

بو جانی قلندر واهل و عیال قیدندن بری اولوب سرسری وشهدلکار ازلی
فراغت کوستروب عیالکده ذلتده فقط دیلنه ده حتی دوشر اولدرکه بو دیاردن
کسه دوز برآخر ولایته سفر ایدوب وزیر پنجدوزکار ایده اولا اوز بونلرک
شرقدن ایانی بولا کوز بعدازان اول بوکجه جان بره اجلاها املاک سراولوک
ملکندن پنه روانه اولوب بو عمارتخانه خلیلان بکلاوزده وستبرلیه ایکی واوچ
حمام هم کوسکرا اولو شاد و خندان بیوب اکل بخوش بکیوب حرکات اخرو
ایدک بربرون لذات معنویه الاوزر بو شهرک خلقی دخی سنی کوزمجک
مجتمعی بازاری کاسد ووار ازکی باره اولوب بینه آدکی
حالکرینه حلول ایدوب قالورلر **رباعیه فارسی**

کر نبیند دیده صابر شود | هم محبت دم بدم قاصر شود
نار مهر اندر شود در دل فرو | دیده بر روی نکو ناظر شود

ای جان پدر اکر بو بیرون کیتمیجک اولورسوز بو نلو سودای عشق علمی
ایده وسن طلبه وشرلرنی وندن رغلک ایدوب ماشیان … پیدا
اولوبلی باکلا اولوب خراب وخراب اولوب بری بریلی هلاک ایدرلر
شهر دخی خراب ویباب اولور بو فتنه یه برسبب اولورز برده دخی حقار
اولوب وقار حرمت … ابرز جون … آنکی خواجه جهاندیده
بو کلیمی مفصلی آخرینه دک بو حرکاه صداقت آنکرینی اشتمتی اکاکورد

ایشی انری معقول کوروب وقبول ایدوب ایندیکه ایکی پدر باجر کلی امدی
برایش ایدیه لم بو بیرون چقوب کیده لم ربع مسکونی سر اسر سیر ایده لم شهر
بشهر اقلیم باقلیم هرشهر و هر اقلیمی کوره لم واو دیاری یرلو بولشلم و بلشلم
وکورشلم اناری کاق کوروب کلماتی ایغده لم اکا کوره ایشلی بره لم
هر طایفه نک مشربی ومذهبی ودینی وآیینی و احسانی ووعظی
بیلوب مشرف و معرفته صارف اولوب اسرارنه وقوف بولوب عارف
اولالم جون خواجه جهان اوغلی بچه جانندن بو جمله جبر عاشقه
اکا کوره ایشی اندکی معقول کوروب وقبول ایدوب ایندی ای
جکر کوشم اکرچه سیاحتک منفعتی وزنهاتی بی عدد ودر اما محنتی
ومشقتی دخی بی حد ودر جونکه کونکلک سیاحته ودوابه محبتله برله
مصاحبت دیلر بو بیرون کیده لم کعبه شرفها الله وارهلم طواف
ایدوب حاجیلر اولالم اندن مدینه منوره یه وارالم آندن اعتکافی
قیلوب تربه منوره رسول صلی الله علیه وسلم زیارت ایدوب یوز سوره لم
فقرایه باغشلانلر … اولوب اوغنا طلبه معیشتم ایجون …
طلب ایده لم که باب سعادت بخشنده دوجات قبول اولنوب بر درجه انک
اثر نعمانندر و رحمت کاینده مزرعه مخلوقات در وبحر موجود اندر
وبلجا علما ودر وما صلحا وفضلا درانده شهر اوجنده رفاعتاه

عجایبنما ایدوب اطراف خواجه چلبینکه اول زنجیر سلسله‌ء ندما وعلمادن دکلی زیاده
مسرّه وکشیده اتشه ویردکلرندن نعمت بیوزه‌لر آینده ورونده‌لر
وطوایف مختلفه ایله مصاحبت ایلیوب کاه کاه ادبیات وحکایات واحادیث
سویلشلوب نیلرنی وآینلرنی ونغمه‌لرینی ومشربلرینی واطوارنی درسکری
بلوب اسرار علومه واقف ومعارفه اولمغین عمو جمیع هنر اهلی مشارکی
وادبانک بلوردم وقانون اسرار علومه واقف ومعارف فن آتاسینک مرادی که
اولوب ایلمانیده‌لر تاسن وحی نیم بلدکلی ایلیه کیمسن واکا کوره عمل
قیلیه‌سن دیوب خاندم طوتوب یول براغی کوروب اسبابنی امادیلیوب
احباب ومعاده قنوب برنیچه جاریه ورقاج قوللر نکاح ایدوب سرای
قودیلرینی طلب ایدیکره اودهء دکلدر بر بر دکتدیلرینی کورا
دیمش وبدلرنی برنیچه باقی غلام وجاریه برله ونیچه جامه‌ء الاده
بدرعه‌لر املره بندردیکلری برر اسب تازیلره سوار اولوب عالم
اغیاردن نهانی برنیچه شهردن طشره چقوب شاهانه روانه اولدیلر
کتدیلر ازینجانب بر نداسی عالم شهرک خلقی بر جوانی ناکاه کربان
کلدیلر خواجه‌ء جهانک سرایینه کعبه کبی طواف واستانه‌سنی اعتکافگاه
بشلدیلر اول کون نه خواجه‌ء جهان ونه نیچه جاکرلرن خدمتکارلر
استفسار ایتدکلرنده قیزی اوده دکلدر بر بره کتدیلرینه کاهوردلر دوجار

د

دیرلر بو حضرتده پیر وجوان سرکردان وحیران وناله وکریان ایله کزرلر آخرینه
کلمه یکلر بینزدکلرشیدینه کلدیلر اولوب خواجه‌ء جهانک سرایینه
کیردکلر کوردیلر نه خانه‌ء جهان دار ونه نیچه عجایب بوکره ویران وخاکستر
فلکجه جفانی وسوزش دل وجانلرنی سکانلرنی بقالجاک ایدوب
آلوده‌ء خاک اولوب جامه‌لرنی پاره پاره ایلدیلر وبانه آتشیله چون دیوانه
عریان اولوب سینه‌لرنی خراشیده دوکه دوکه پاره پاره ایلدیلر آخرکار
جملسی بر فکاره اولوب ایکی کروه اولدیلر امکر عاشق صادق وکمکار
خانه‌دینه موافقتیله ایدی اکثر کیمسه سوزلرینه مطابق ایدی وصال
جمال معشوقه لایقلر ایدیکه ترک علایق وعوایق ایدوب شهردن کیدوب
اول معشوق زیبانی واول جان دلارانی اطراف عالمده سراپرده‌سی
آرایی کتدیلر وامکر عاشق کاذبلر ایدی وکوکلری نفسی هواسینه
طالبلر ایدیکه وبلیهای نفس راغبلر ایدی کاه حلال کاه حرام کاه دنیا آیکه
شهرده مفالدی اوسلکنده چقوب جوان مملکتنه کیروب جوقی جاهم
الکلی وشرب وادعام ایدوب کلدیلر

قطعه

قلندرن شهرده جوان کبی — دل دوباره سرز قل اولورانی
غرور وخوابکرک قبل عاشق ایسک — تاسیکا بوز کلسه معشوق جانی
زره جه که عشقه میاکجه وار ایسه — بولسه‌ده بقدرلی ایله ایلادانی

عشقه مایل ولیکن جوان اولور ... راضی اندن کم رسم ابتدکی

خواجه عطار اول فرید الدین زدی ... منطق الطیرنده دیمش ایچنده

هر که عاشق نیست او را فرض شمر ... هر که باشد ذوق کمتر بدان

ازینجا چون خواجه جهان اوغلی تبریزجان ایله شهر تونه کیتدلر دخی اکثر

منزللر سیر ایله قونه کوچه کونده بر کون کعبه شرفها الله یه واردیلر و طواف

کعبه ایتدلر حاجیلر اولوب اندن بیت المقدسه و مدینه منوره حماها الله کلدلر تربه منوره

محمدیه صلوات الله تعالی علیه وسلامه زیارت ایدوب آستانه سعادتینه یوز

سوردلر و خاک پاکنه کوز یاشن آقیدوب اول غفار جلیله معصیتلرین

مغفرت طلب ایتدکر و اندن شهرا دخی بر خانقاه ساکنی اولدیلر آواز و فغان

جوکلکلر دخی ایچنه کروب اعتکافنه قصد ایتدلر که مجاور اولالر اولوب

کلن مسافرلری اعزاز و اکرام ایدرلر اوکلرینه خوان کرم دوشیوب اثنه دونور

انواع نعم بیدروار خواجه جهانک و خواجه جهانک عادتلری اولدیکه هر صباح

صلوه صبحی ادا ایدوب ذکر خدا قبوب خلوت سرالرندن چقوب کلوب آرکی

خانقاهک قپوسن آچوب ایچرو کروب بیر بر کوشه اختیار ایدوب قرار کوسترر

خواجه جهان اینه درونده ایدی خانقاهه کلن طوایف مختلفه برله

هر بایدن سؤال و جواب ایلرکن و مخاطبلرینک خطابلرینه جواب صواب ویرردی

واقعنی نتیجه جاجی بوزینه نقاب چکوب خاموش اولوب سوباشی کلمکله کوتك

جانله کوترش ایلرکه غایت بلندکی سوزی کوش جانله دکلمش ایلرکه و بکمنده دیبا

سوزی اهمان ساعت فراموش ایدرده مکر کوندده بر کره خلوت

سرایلرندن چقوب خانقاهه کلدلر کوردلر بر کروه کلور آدمی ابدالان رم

خانقاه خواجه معلوم

دیم ابدالان قانچران و یال بالالری عریان تشده و چراغله جم

پرداغله دایم اولوب و یال و چکه دکه و دوبیز چله چله سینه زنان

نعره کنان باشلری قبوق و یالن ایاق تنلری چلبق بر ترنوزه ارطار آلجق

اوروز اینه بر ربوکن اورتش توشق اوفراننده بر ایبو سلاجق و ملا

اوفراننده بر شجاعی چوق بیالکرنده اکثرجهه دان بر تیغ معاجمق

دبرنده جنبار در محقق دبر ربانزنده و بر ابداللری فالشق شنکه

برکز چو ربابله طوله طویراکی اشق و هر قاشق صاپنده آصلو بر شق

و بر ربابله بر کشکول شقلرندن صرفق و بدنلری بول بول ایاق

آتشیله ایده و کنه اتلردان و کیمک تبسنده رسم شکل ذوالفقار

وکیمنک تبسنده نقش نام حیدر کرار وکیمنک بازوسنده پطرن هیبات یار

جمله سنک شقلرنده دوکن درون لا آله وار کور نارودر اکر جدا علامت تار

پس ابو جمهور تاثو ربیر پرو دوزخور بوطنطراق ایله و طراق چماقله

خواجه جهانک خانقاهنه متوجه اولدلر خواجه جهان دخی بو صورت

نامشروع علم و بو سیرت تا مطلع علم کوریجک طبیعت خوش کلملری اثنالرنده
صاحب زاویه‌یه وردیلر صاحب زاویه اوغلان ککسنه‌یی بولاز نعدرکه بر چهره
مرتبه طائفه‌دن ایسه بللر مرغ و ماره و نوره عقب و کم صورتن کوستر مجوب
لطف و کرم ییرتن کوستروب ادب بوزمزدن مرتبه‌لرنجه رعایت ایلیه درجه‌لرنجه
ضیافت ایده خواجه جهان شاد دل و جان بر مدت طورر که بر مقدار قرشو
وارکه او کلینه درویش خانقاه کلدکه بر اربکی کوستروب بیورر کی ده دو
دیکیا اولدوقجه سکندر بر کور بسکنکه ایدوب چطیر ساکی اولدر خواجه جهان
دخی انکله ساعت خدمتکارلره اشارت ایلدکه سفره دوشیوب نعمت کتوردلر
چون نعمی یدیلر الحمد و ثنا ایدرک صاحب خانقاه دعا ایلدی بعد ازان
پیش قدملری یالو ایدوب زحیرلی شاد و ملول دخی یکبار بیرلرنه قرشو کجه
وارد اولدیلر قلعه‌یه باشره و قدوم الاریه الوب رسوملرنجه جلوه و صفاده‌یی
و دعای ایدوب وجوش و خروش کوستروب فالکوش اولدر خواجه جهان کیمی
گریبان تکلفدن باشن قالدروب ایتدی خوش کلدی و کوده دهلر و دم
کتوردکه دردوشلره دیاردن کلدیلر و بو طایفه‌دن بر دلسنم کم دیدی
وبر کوز کیجه دیر کوزکی بر پیشکم دیرلر چون طایفه ابدال صاحب اولدیدن
بوننک کی سوالی و بو قدر قیل و قالی اشتدکلرنجه حال اولدی جمهورک صعوده
یعنی بیرلری الشتدی و تورن اولکراه ایدی حیران دده کرمنک پیرلری

قلندر

قلندر مسکنلکه ایدوب دیرکه بو کوب ایدرکی ای خواجه بر دوباره و مدن کلور ز
سیّد غازی حق قتنده بو کمانزی اتوک اجاغندن شنده و سجاده و دوم
دم اغلاره دم ابدالری بوز جمهیر داغلره داغلری باباکوچلکری بوز بر جای
چاغلی و سید غازی حق قتنده بوکمانزی اتوک شیلم سبتجریا بوز و خلق‌وار دوست
صاحب دوست چو مانلرز و حسن خصیمی قربانلری بوز و بو برزه و قربان
بابا ایدرلر و بو بیروکی شیم منعوبان بابادیرلر طریقت سکنکک پیرلری
و حقیقت ملکنک پیرلری دورلر آستان درکاه احمدی خاره بویله
سورطه دیجانلز نعدیی وقتی باکه مناره کلدی کجا الله کبر بو دیار ده دوست
دنیاره یتشدی و وصلت خاکی یاره بیشدی دیک جان قربان باباده
آنکچه زبان دپرده پاشتدی کلام منظوم از زبان ابدالان روم بخواجه جهان

الا ای خواجه استه سکه نیام — نه کوش هوشیله کوش لیت کلام
کرنا اسراردن واقف اولمکسن — جهانده مردم عارف اولکسن
بحلم خلیلا ایکدن چند آدم — ز سر تا پای عریان ایلدی اولدم
وجندی کیم شنده هیچ بر بو — منزل ایدی هر موجودن اوده رو
حیا ایدو خداون عورتی — ستر پوشی ایلدی بیر برکی نیتی
اولوب اشتدلر ری بوررکی جها — پیپ برکی سبزه اولوزکه جهان
جهانک کار بارندن فراغت — ایدو جو کوشه اد لوزکه راحت

آنوکچون اولدی قیته بزی خلاق بیرده خوشتر که آکا اولاوز عاشق
ولدکم والده اوییه خلعت در اکر او یمازیسه اولی ناخلفدر
بوکون دنیابه کلدکی چونکه عریان بینه عریان کیده رز بز بیارن ای جان
نه حاجت خرقه و تسبیح فیدسب بز اولمادوق بو دام و دانه چنکه
ازلدن اتمشز بیت جنته سن چاک اولوب مسجا برهنه جمله بی باک
اولوب عریان کمازز عاشقانه آنوب دستار ده باشدن بیجانه
چون آدم جمله مز عریان ملزز بیوب برک سبز جن اتلرزز
بزم برک سبز اسرار مزدر همیشه بیلمک آنی کارمزدر
ایدوب اسرار لایه بره عدالی ابلمز بزه هم و هم بز آنی
بکدن وعدانه دوند وصق بزنساوزده خبراتز محقق
بچی اسراریسکه جمله عدا اندن فراغت ایلرز کون و مکاندن
حقایق نقده نیچه قدر اسرار دقایق وزده نه معدنقدر اسرار
معارف جوهرینه کاندر اسرار عوارف ایچره قوت جاندر اسرار
معارف مستی کاشفدر اسرار غذای جمله عارفدر اسرار
بیجی اسرار وز دوزخ عجباره اولور انشرا ابره ما جدا رن
بیجی اسرار خردن کا کاکمی اولور کون و مکانه پادشاهی
بجه اطاعی آنوک ملک تنده دوستک آنی ای خواجم سنده

١٢

بزم تتوزه مزه اولور کی تیته اشارتدر و ارجه تا بسینه
بز تتوزه پوشش ابدال کوشش دو عالم کاری اتمش فراموش
بزه بر خانقا [redacted] آشیو عالم اریشتنه کونه کونه لونی هردم
جریسا و مجلابیه و تتماج عدس آشی و قلیه زرده وباج
بغرتلی و آنه قرلی طاغر در سبالق آشی جودا و طاغر در
همیشه ایچیسلا نعدمز در اریشته خود کلکده عقده مزدر
بورک آشیده خود سرتاجمزدر شکر پالوده خود معراجمزدر
کماج سکرین و نامنیته بلغ شوربا آشی لیمنه
کلور کرکاه تتماجیه آشی برز طوبادن آنی ی تا یخی
کلور که یکاهی بخو واب کلور کرکندم آشی کاه دوشاب
زمستانده کلور تر خانه بریس و برنج آشی کلور کاه شیرین
کباب بره و کبک و کبوتر شکر لی بقلقی بورکی سمین تر
کلور هر بیلده بر آشیو عزده بزم هم بیدر و زهم نار مبوره
غذای روحمز آخرده حلوا ثنا کم جنت ایچره من و سلوا
بولادن صکره خوشاب صفا بخشی که تشنه دلکه ایلر صفابخشی
قودن صکره انواع فواکه نه حاجت یاد بیلدکده و که
کرالوده دار در یجه لطافت بجه لذت بجه طعم و نظافت

بوله‌دن چکره قطره ابروانمز اولورز قان چراغ یکباره
جماعه کیروب ایله‌یز صفالر ایدرز بر برووزه وفالر
بونوع اوزره درز احوال ازه بو وجهیله درر افضال برزه
بونعمتلر بویزجیران ایچوندر بو وجهلر بویزسلطان ایچوندر
شعارده برز سلطانا کلنجی برزه آتشی اولور اولدم کلنجی
کوریتی جسم طافقده جاعلر قوللار برلاله‌ای براز
العلرسنده ده سرو سهی‌لر علامتلی سمائی دل جهی در
بحکم راجیون خواه و سهی اولور بلبل دبیسر طاوسی
یدی او بوعده بوبتر ابدال چلی چب قالغروز اولرسی
برزا ابدال روم لاابالی برملک یوق تیل قالی
برهنه پاو سرو دیوانه لریز دکلی دیوانه ایسن بالکمبز
قم دیوانه‌ز دیوانه یوق بلاو درد اولارکن جانه دو
نماز روزه تسبیح و تهلیل مکلف اوللمکدر بونلری‌ها
مبتلر بوز بوتکلیفاتدن بز مهرابوز بوتحقیقاتدن بز
بمنه سجاده میخانه بردر برزه عمواله دیوانه بردر
برزه چون کعبه در ستیدا ججی انکچون کوتورز بز بوججابی
برزستیدا واعنک منتی برهنه پا دسرو جمله سلیمی

٥٠

بکتاشی

برزه امریکیم و ایسلاودر مشت طوتاررز قشته و سنی انکیشت
انکچون بوسقالو ساج ذکاکی تراشی اندرکه بوزدن کراوز کلو
خونسته کیم جهانده جاباستدر آلی ترک اتمک فتح صنعتدر
بو قللر جاربستدر ملک تنده کیمدر واریسه عقلک آنده ستنده
تراشی ایله بو یوزدن سقال کله که تا زوششی اولا چونکم جالکر
کجلی اول ایدری آیینه صورت که سندن کوزکه یوزنجه کدورت
نه پوشی اول ایجه آیینه حمیشه که دروتشه عدبوشلی سیب پیشه
انکچون عیبه سن ترک ایلدکبز هوای تنزلی ترکی ایلدکبز
جهانه کلدون کلمش کجندکه جتانه جلمدن چلمش کجندک
جهانه اولمدن الماش دلدک زمانه کلمدن کلمش در ادرک
برزای خواجه صاحبش دربیوز ات وقا سکوکه دیرد بیوز
حقک امریدرایدن برزی زنده بونیدن جابجا بویر بوز زنده
ورکه بوتن خاکنه بجالی اولور جیجا کیدوب ایده معنا
حقکدر بومقالات و توجیش حقکدر جمله بودرده اولوب انیشی
برزی آراده آلات اندی خالق بویوزدن ایستلاییشی الحکم باییق
برز اول شاهه ایدکانا و سبیر بوز بشر ازاده مانک شهزاده‌سی یوز
برزی ای خواجه صنم بیده بوزرز عبادت بنده‌نه افکده بوزرز

ولی بر شاهه بوز سنده کیم آنوک ‎ قولی اهل زمین و آسمانوک
بزم قولوغمزدن اول تجنید ‎ که حرمتی امرینک بر اجید
که جنتی کیم قوربه جرشی اوندن ‎ عبادتدر آکا معنی بوزندن
عبادتدر بزم حرکاتمز بل ‎ اطاعتدر آکا افکارمز بل
ولیلرز دلیلر صفه یزی ‎ بزمله ایله سزده سیتزی
ولایت ملکنک سلطانلریوز ‎ سرای سر ربی خانلریوز
مقیمی یوز مقام وحدتک بز ‎ غریبی یوز قدیمی حضرتک بز
قدمدن ایلیچون بو کرتک زرک ‎ بیشدی جمل حب وحدتک بزک
بو کرتدن ازلدار سته یوز ‎ قدمدن جمل حب بسته یوز
محب مصطفی اولوب سیوز دوست ‎ کرین ابتدا کیم جهان ایچنده
حسینله حسن عاشقلری یوز ‎ اولادک جانیله صادقلری یوز
شهید کربلا اولدقلری گون ‎ بن ماتم زیده اولدم دو گون
ایدیو حربلر کوزمده دار و حور ‎ قلوب تیغیله جسم شرحه شرحه
اولارچون ایلرز خولی ره لعنت ‎ که سنده الحمک ایله روانه
اولار کبون محبت قانی سندن ‎ که اقانه محبت قاسندن
بحر سوکور ای خواجه بو سوکو ‎ که کسین اولار بینجه
جهنمک عاکاو الدرنک بل ‎ اولادر دنیا تیغ اولدی بزنکل

برتبه یکزمه ای خواجه سنده ‎ بن بکزه اولنجه جان بدنده
اوساعتدن او دمدن تا قیامت ‎ یزیده ایلرز هر دمده لعنت
ابومسلم نجاتی دستمزده ‎ خوارج بویلدر اول دستمزده
که ملکی کورمشوز شاه نجفدن ‎ که آتشدر بزی اصل خلقدن
بزه سرور محمد مصطفی در ‎ بزه رهبر علی المرتضی در
بوشنده بو چراغ اول شاه چینک ‎ او تر شاه مردان نوری عینک
بو سجاده آنوک سجاده سیدر ‎ بو ابدالان آنوک آزاده سیدر
سلامکم اولسون مدام اول فنانه ‎ که اولار در موجب ایجاد جهانه
درود از جان پاکان باد هر که ‎ بارواح امامان دوازده
بوز کشف ایلدم رمزی رموزی ‎ سکا ای خواجه دلدن ساز و سوزی
سنه اولمز دیوار ار واقف ‎ سنه اولسون دیوار اری عارف
دکلدن قطره سی کشف ایتدم الحق ‎ کتمدن ذره سی شرح ایتدم الحق
بو دکلو کشف ستر عاده لیس ‎ بو بولده تعدیجات صادقلره لیس
قبول قربان بابا قودی یوزه رخ ‎ کورامدی تجوبیدن خواجه پاسخ
بحر و برلر اکا شلفی جوابی ‎ لیدو اکا دل و جان تخابی
ایشتک کوششی هو شیدی سزایی ‎ اولاسز تا که شهر سبز فامی

جواب دادن خواجه جهان برابدالان عریان

چون خواجهٔ جهان قربان بابادن بو در کلام نامشروع و پیام نامطبوع
ونکات کفرآمیز وحرکات فساد انگیز کوردی و اشتدی کوزکا ایتمش ایدی
همان ساعت دهان احتجب زبان ملامت جفتی قفا برله ایتدی ایا پیر کریه صورت
وای انیس نفس بدسیرت ای لایق عذاب جحیم و ای مستحق عذاب الیم آدم نبی
علیه السلام جنتدن عریان چقدی دیوب عریان یورورز دیرسن واول
برک سبز بیدی خبران اولکه ز دخی برک سبز بروز خبران کزروز دیرسن آدم
جنتدن اول جقدی عریان چقدیکه وسوسهٔ شیطان علیه اللعنه حوا انا
دلشدن اول بسج کندمدن بروانه بیلا آنوک الندن حاجی جلیل وعلا
آنی زنار افطار اتمک یونی ایلیشدیلار اول اراده سندی جلال حق جل وعلا
ارماندن جنت حلل ازلرای اولیب عریان قلوب جنتدن چقروب دنیایه ارقدی
چون آدم اولدکه مقام علا ومقام اسفله سکسر کنعاندم جلاء ملایکه وسماوات
ولوله دوشدی وجمع اراضیده اوکا اهل جنت غلغله واقع اولدیکه آدم
حضرت عزته بوقدر اقرب ایکن ابعد اولدی فرقته دوشدی دیو طول
معروف اولدیلار اما حکمت باری بونکه ادرینه جاریدر بینه حکمتنی الچی کند
بلوردیو کارنه مشغول اولدیلار چون آدم اولدم کرا آسماندن دنیه
دوشدی بر زمان بیخود یاتدی آخر کوزین اچوب کندوزین عریان
کوردی آه واقفا ایدوب کریان اولدو حضرت ذوالجلال دن استحیا ایلیوب قالل

طوردی

طوردی عورتین ستر اتمکه مشغول اولدیکه ستر عورت ایده آخر اولدیکه
اوراق اشجاردن بر ورق الوب ستر عورت ایلیه هیچ بر شجر اکا ورق
ویرمکه بو حقلیرنه حمشدر و بو بعزا آدم متحیر اولوب متحیر قلدیکه
شجر انجیر آدمک بیام تعذیر بو حیرتن و بو غیرتن کوزجک اوزی کوزیکه
ترحم ایدوب بر ورق ویردیکه آدم معاندم اول ورقی الوب عورتن
ستر ایلدی حق تعالی دخی اول ایلوک اچون انجیر اجمی یا نعمة نهی ایلدی
پس ای پیر سفیه اول رکتنک ستوره کرکه بخته شیئا ولور بیت
اولدیکه آتشیله ستوره اولسه [illegible] ستوره ایلیبک ستوره کیله [illegible]
آدم نبی علیه السلام اول برکیتی اکو عورتینی ستر ایلدی و جوش خروش
ایلیوب الکی یوز ییل تمام روز و شب دوام روی زمینی کشت ایتدی
دعای وحی واینی آسمانه دکدی وبر کیسه اعطار ایلدی بحر ادرار
وسرکرداک ولعکار کزوب آغلادی و استغفار ایلدی حروم نار ندامتله
یوزکین داغلادی واول عقار جلیله مغفرت طلب ایلدی اول حاجی قولکینک
عذرنی قبول ایلدی و کناهنی بغشلیبی و عیبنی ستر ایلیبی پادشاهلر
پادشاهی لطف ایلدی بو جهانکی نالشین دیو علی سوزلشنی ایلدی السلام
نوازش وکندو زنه اندکه طاعتن کوزلنکی مرحمت ایدوب ایلدی الکلکدن
بکوبه [illegible] وارثی خلعت کرامت کیوریب تاج سعادت باشنه کیوب

بيت [illegible]

والسنه سجاده خلافت ده شب لر علم سیاه و بیرق ویلنه کر عباد و رشاد و
ولنه کلمه شهادت بغلدی و کوکلمه دریای معرفت آقیدوب السنه علامت سلامت
یازدی. ومقبول ایدوب بارگاه معلاسنده معتبر قیلدی فاخر تحقیق معانی کشف
اندن سزای بیر عالی مرتبه بی همتا آنوک آدکی حال اعتبار ایدوب هر بار
یوز سیز اولدی برکس بیر بیدی ودوب سزاوار خشنودی برکس بیر در دیو شب
هر دم قالجیران اولوب کر سز آنوک خود حیرانی فرقت جنت ایدی اما سزک
حیرتکز حرقت جنتدر

قطعه

جنت دکلدر کیشی عقبایه کی	برسنه اکل ایدوب وقلم کندوزنی سینه
انسان دکلدر اول کیشی کم خورد و خواب	حیوانه ایلیه دوری روز و شب شبیه
بیلور زیاده بو آب وجوب کوز [illegible]	حیوان دکلمی صورت انسانده اولی کر
بر حرجب حدیث در دم هر جار با	انکلکی بهره حیوان اولا ابه

بر واقعی بو قاشقی وسقالکزی یوزکزدن تراش ایدوب کندوکزی بی [illegible]
عالمده ومیان بنی آدمده قاشلیلرسز که هیچ برینده سقال وقاش تراش
اتمکه [illegible] بوقدر [illegible] ایتمشدر [illegible] ربی دین
[illegible] ایتمشدر که بو دنیده لکن واز [illegible] حفظ [illegible]
ومابین [illegible] قاش وسقال خطوط [illegible]
ومحسنات جالدر [illegible] قرآن نامه الهی در

٥٥

١٩١

وقاشلر نامه شاهد ربیعی طغرای پادشاهی در آنی تراش ایلیو او باشلرک
باشلرین تراش ایلیلر و [illegible] بین الانبیاء والاولیاء [illegible]
کبرا ایله وبقباحت عظمی ایله قاشلرک [illegible] پادشاهلرک نامه سنده اولن
بر حرف تراش اولنسه الی وقلمی قطع ایدوب در [illegible] ردایدر الکوار [illegible]
قرطاس زمینده سرنکون اولوب [illegible] اولوب چون سیاه آیدوب
زار و ناله وآه ایدرکه [illegible] گریبان [illegible] اولوب [illegible]
پادشاهی در وجمیع [illegible] نامه سنده حرف تراش اولنمه جای
وار قیاس ایلیه [illegible] شب [illegible]

باشنه من فك قطعه

کوزک عین وجچک لام ونکتهیم	بولار بو نامه ده علم علم
قشلک رسم جبکی [illegible]	خطوط رده [illegible] قلمدر

بروانی بو عکم آدمه سجده ایدوب بو یوزک صورة نظر ایلرز عصیان
ابله ایدوب شیطان حقیر اولوب کافردن بتر [illegible] ابتر اولور [illegible]
[illegible] حق [illegible] کرداردن [illegible] حق [illegible] عقلا
مشرف دکلز عاشق دیوانه از [illegible] ساط [illegible]
فرزانه ازکر به قلم بودر مصرع: که بر دیوانه وعاشق قلم ست
[illegible] نماز وروزه [illegible] اولمز دیوب [illegible]
[illegible] اولدی [illegible] برات وفادر [illegible]

اولمش اولدقلرینك نمازلرینی و نیازلرینی بجا قلوب هر زمان سویلرلر و غلطیات ایدرلر
مكلف ایسهلر و عقللری قصور و مشهوده اولان بازاركه درپرده ایدوب
طرب و كبابی بوزه یه و بالچوب و نفقات نفس كونلری كشف ایدرلر امامت
عادتلری و موعظهلری سویلرلر و بچه ساده دللرك قوللرینی
هواده یاده ویروب بیانه آلورلر و بصره قاضیاده نه مقتدا سویلرلر نكته
قاتلری و علمالرك حالدر كبیرلر و بلاكبرلر بدهالر نفسه كوزلری و حضوره طنبیا
اولورلر بر جیفه عاشق ایكلر دیوانه لرز دیدوكلر داعی راسخدر زیرا اقل
اولانلر بونلرك هر حقنا مطلوبه و كلامنا شروع ایدلر

قطعه

عاقل اولانلرك نفسانی كم | سویلیه اول عقالك نامرزو
كه اولا آشكاره و پنهان | ایلر اول غفلتان نامطبوع

برداعی بو كم محمد مصطفی صلوات الله علیه و سلامه اجمعین و عالم نفقاتنك ذكرینه
خلفای خمسه حضرتلری رضی الله عنهم قبلسوز و بانیوز دیوب عمل ایتمكلر
قان روان ایدرك عرض محبت ایلرلر دهر زمان عرض مودت كوسترلر
عبث ایدرلر كه زیرا محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم دریچه
اولمغله علی اولدیغی كیمان روان آنلر ندر بلكه هر دم بو للرنده
جار و ایدر اول كی چاریاری كبارلر كه اطروحه جادولری بارلر
بلا عوض و اغراض اعتقادلی كل ایلیكلارده بلا عوض اولانلر اعتقاد كی اولد

اكرالله اولوب اقبالده درویشه مرز كه آنلرك خصالنده كرشمه و احوالنده بشر
بوقسه بهوسات نامطبوعه علم و كبیره ختامشر و علم و بو شكل هر وجهله و بوفتح
و وصل جدالرنده خوف ایلیوب و انبیا دعا ایتمك ایله آنلرك كبی دنیا و آخرت
سلطانلری بینكه بجنكدر دعوا و مودكر سوكدن ایلرسز قندن آنلرك
محبتندن دلم ورق قندن سنز دهخود المزدن نه اثر وارنی خبر بو كلكز
شكلارینه بكزر و نه فعللرینه و نه قوللرینه قولارینه الملرهر كون
اصلاح مصالح خلقه و هر كیجه عبادت خالقده و هر نفسی نفس دشمنیله جنكده
و هر دم هوا عسكریله محاربه ایدرلر

مثنوی

اولرلر ایدردی دشمن نفسه جنك | فراغی عالمی ایدر اكا تنك
بكرلردی هوا جندینی دائم | بكه قائم اولوب كندزده صائم
بجنكم صلصله صمصام صورت | وزارلردی اولور دیكچه فریه
بو ایدی آنلرك نیاده كاری | ایدرلركه اولكچه كار زاری
سزاولوركز بو دشمن نفسه دوست | كه اینه ایدر و جهان ایچنده بر
اولوب نفس جوب انطاق جنكی | یورر سز كاه سرخوش كاه جنك
بوكون سزیلرك عیون كلب لوربه | اولورسز كاه ورا كاه لوطی
اولوب بو نفسه شیطان مریكی | شرلرشیله بصد كوزه دیكه مریكه
سزلر بسنده و حرمت شو دكلسز خالقه و رسول الله ایلرسز نه متابعت

ایدرسز ونه کندو کارکزه مراجعت ایلرسز شویله جرودرم هر کس بزی سوب فاجرا

اولدی جوالکی اوت سبب بیزی قوت نفسیچون لوت کوزلیدی ازار لوب

آوآره در کرداولدی چون سک کرسنه دو اقلیم به اقلیم شهر بشهر

خانه بخانه در بدر رکویه بزاویه زوایدروز کارا ولوب طاعت کم دار

کزرییز ابدی جنب ایدکوز خلق بیله کلزیدی دخی سز بیز اما نفس آماره

بالکلیه تابع سز وآنوک حباشی لذاسبی شبانه قانع بز حجی رملتدن کلمز

نزدیکز واز نه ایمانکز نه اسکز معلومدر زونه رسمکز نه الوکز بیلادر

ونه دریکز سیره مزین کرایمانه کلمه لیکز دونا بروکوز قطعه

کافر ایمانه کلور کلمز ایشبو | کانده وار در جاهلیت بونده یو

بور جادن چقدی لعل اخرت ولیکز | بونکله ازره الهی آنوک فضله جوق

بر دخی بوکم بز شهزاده لرز وازاده لرز بنده دکلز زو بنده لک

بندنه الکنده دکلز بزدر بیز جرنه سویلرسز ایله ایدکوزه قابر جانکز

وجقکز دنیاده حتک عباد استنف فراغته ایدن وحریته دستور

نه تعاسیر جه واز ونه احادیثده مکر مجد وبیحرف اولاسز مکلف

اولمیه سز بیز د خود جنبانه دن نه اثر یلودر ونه خبر بوجملا ایله هم ابدز

بزدم هوا شوم حقه عباد بتدر وحریتمز طاعتدر کاه اولور که بز

خدا یونده بیز کافر اولورسز قتله مستحق واحراق ناره لایق اولورز

زیرا سز ابدال دکلسز طولا قسز خدایه جوطیخ نه عاقسز مشهور آفاقسز

که سزاوار احراقسز قنده ابدال الوق خندن وابدال الحرا عطوال

الحق قنده بارکاسز ه بعنایت باری ابدالکی بیان ایدی واسرار نی

بر مقدارعجایب ایلیین باکث واکاه اولک که ابدال بیش حرفدر ابدالکک

معنالرقدر اول حرف الف در الف القته اشارتدر الف مجنندر یعنی

ابدال الرالا المستقیمه استطرنقنده الف کبی راست وصادق دم وثابت

قدم اولسنا که اول منهاجده قطع منازل ایده وب بایه معراج بوله ایکنجی

حرف بادر بابره اشارتدر ایلکدر یعنی ابدال اولان کسنه کندی

نفسنه اولسون غیر نفسنه اولسون ایلک ایلیه کر ایلکه بیشه وواریندده ایولر

کرو ههنه بسته اوچونجی حرف دالدر دال دلالته اشارتدر یعنی ابدال

اولان کسنه کندی نفسنه اولسون غیر نفسنه اولسون خیره دلالت ایده تا که دنیاده

آخرته سعادت ایله کیده دردنجی حرف بیشه الفدر الف الهامه اشارتدر

یعنی ابدال اولان کسنه الهامه مترقب اوله تا که کلمنه الهام آتی کلیجه ایشه

اقدام ایلیه وتمام قیله بشنجی حرف لامدر لام لقا اشارتدر یعنی

ابدال اولان کسنه هرایشی که اشتغال ایده الجون اشتغال ایده تا که الله دخی انوک

اریشنی آسان وحوبش بیلا خیر الاخیر ایله تمام ایده وکلی نیازه رسیده عام

نفوسه بی حد انعام ایده واول دخی دم آخرده دنیادن آخرته ایمانله کیده

١١

آنی بو بحر آشنده سکا ایدالتی طریقنده بر اثر گوستردم دیوب خواجهٔ جهان آدم
اوغلی نجه بجا ایده مقام مزیدن طور ور بیر خانقاه طلب ایتدی چیقوب کیتدی عشق سراینه
بیتدی اوچ گون بابا الیاس عمران دده خواجهٔ جهانک یوزینک کبی خوشمانه کلمات
اشتدی [illegible] کانی گوردی طوری بلوردی جان ساعت خلعت فقر
ایدوب طوری بلدی اکبر گوردی شده وجاء علیه درویشلر خانقاهده ملکلری حیدر
بیابانه قدم قویوب روانه اولدیلر خواجهٔ جهان انقطاع ایدوب اتباعی ایله [illegible]
صلوتی [illegible] ایدوب و شکر خدا ایلیوب و دعا قیلوب سجاده [illegible] طوردیلر
[illegible] دعا خانقاهه کلدیلر اکو دیدیلر روم [illegible] گمشدر نه سکندریه
[illegible] اولوب بریله کلمات دخول ایدوب جماعته مشغول الکنی گوردیلر
بر گروه انبوه کلوب عجب و غریب جمله آمدن طایفهٔ قلندریکی با خواجهٔ جهان
قلندر گروهی [illegible] بو جمله بسیار نه قلندر اوزش کلاهلر وار [illegible]
شالکی عبا [illegible] سیاه [illegible] خشم [illegible] آهنک خانقاه
ملکلر [illegible] خواجهٔ جهانک خانقاهنه متوجه اولدیلر چون خواجهٔ جهان اول
جمهور بر سر [illegible] گوردیکی [illegible] طوروب استقبال ایدوب [illegible]
درویش خانقاهه [illegible] سکندر [illegible] کوستره بیوردیکی [illegible]
[illegible] سکندریه [illegible] اولدیلر خواجهٔ جهان [illegible] خدمتکار [illegible]
[illegible] خدام [illegible] جان [illegible] انواع نعم [illegible] اسافر اچون

نجح

نجحے بو بیرا اول اول زنان [illegible] بادشاه حمد شکر ایدوب و مقام جانفزاده دعا
قلدر [illegible] گوزدیلر خواجهٔ جهان [illegible] دعا ایچون [illegible]
طایفهٔ درویش
ایتدی جمعا کلدیکی مسافر اوقدم گوزدی [illegible] و بارلری کلوب [illegible]
و سیره کلم [illegible] کلم دیرار [illegible] وسیله [illegible]
[illegible] سرور [illegible] نور الحق [illegible] جهود [illegible]
[illegible] التنه اوتوردی بابا [illegible] دعا [illegible]
آنی خواجه [illegible] کلوب [illegible] حمد [illegible] قلندرلر
طایفهٔ [illegible] بابا رستم [illegible] ایدرلر [illegible]
حقیقت دردر
آدنه بابا [illegible] ایدرلر [illegible] سلک طریقت [illegible]
[illegible] سایر طبلکی و دایره [illegible] رسوم [illegible]
[illegible] قبه خانقاه [illegible] کلکنلر بعد ازان
[illegible] ارواح [illegible] ایدوب [illegible] قلندر [illegible]
اولکن جاندم بابا رستم [illegible] گوزدی [illegible]
ایدوب دعا [illegible] دریای [illegible] کوستروب [illegible]
[illegible] ایله نظم ایدوب ایتدی [illegible] قلندرانکی

الا ای رموز جهان [illegible] | رموز جانده بیان ایتدی
[illegible] ای خواجه [illegible] جان | که سکا قلندر [illegible] ایدم [illegible]

وفا عالمنده قلندرلرز — جفا آتشنده سمندرلرز

بزه آتش چوق کار ایلمز — غم فاقه بزده قرار ایلمز

بلادن جوابوت صابرلرز — بو نفسله جهد ایله جابرلرز

قناعت سریرنده کوهرلرز — دیانت طریقنده رهبرلرز

فنا مجلسنده بقا بولمشوز — بقا مجلسنده صفا بولمشوز

غنا بیشه زارنده ارسلانلرز — عنا کوهسارنده قپلانلرز

بزه برلقا ایله بر سفینه — جهان فاقه فاقه‌ده بس بزه

بزه هر کیم ایده خزانه بخشش — بز الی ایدرز بر ارجه بخشش

حبشه بزز شال پشمینه پوش — دکل زر چو صوفی پشمینه فروش

بزم ارقمزده بو اسکی پلاس — بکا اندن کم اولا اوزره لباس

جهان خیروشرندن ازاده یوز — قیو سیرینی طوتدق اول جانبده یوز

بزه بردور سنک سیم و کهر — کورر بونلری بویله صاحب نظر

بزه هر کیم ایسترسه اوز مغلوبه بهشت — طوتر زانوی مشتیه فارسوی نیشت

یوقدر بزده قدر نام و ننک — جهان خلقیله نه صلح و نه جنک

زر وسیم الچون نیچ بوی غصه‌مز — نکم ایرر بزه دم بدم حصه‌مز

بهشتیله دوزخدن ازاده یوز — بزه یوز سوریجی انجم افتاده یوز

کرداد جهنم اوزره اقرارمز — عباد استنز اوزره انکارمز

رد

رواباهای عالم مجرد لری — بز زقافدن قافه سیر ایدری

جهان فاقه‌ده صحت ایچن جانلرز — بوکون ملکلرک اربته کیدر جانلرز

بوبیر بوزنک جمله‌سی بیجونز — ملکلر جبه درزیدر اوزره اجونز

بزه بوزبوق مکاندا مکان غیر — انکچون ایدرز جهاندن سیر

بوکون و مکانک بیزز راه کذار — بو ارض و سمانک هم آزاد وبیچ

بزه سیر ایشوزمن وزمان — مه ومهر وباد وابر واسمان

بزه بو فلک آینه سیر آینه‌ور — بزنچون بولر ایشده روانه‌دور

بله رزقچون بیش غصه غم — ویردی بزه رزقمز دم بدم

بودار فناده بطریق ارمغان — اوصنعده اولور چو طفل مکان

فنا عالمنده مکان اولور — بجای دن و جای بقایی اولور

بز انکا شوردر جهان حالنی — دخی بلمشز دردو جان حالی

کوردک شید جلوه بلبل و خار — ادراکی بر لحظه جمع و قرار

حقایق امرئی اوزره متوشده در — کم هر چیر بیکی بولو جنت دد

بوجنتدنالی خواجه اولور مراد — کم هر تنجی دیل اصلنه اتحاد

انکچون شب و روز سیر ایلرز — کهی کعبه کهی دیر سیر ایلرز

بزه حاجباه و جبه کنشت — کهی اور زور زمینله بهشت

بز از حمد لله پاکی اعتقاد — نعم مدعیدن ایا خوش نهاد

بزم بیشه ورزرگی تجرید در | وفا ورضا صبر و توحید در
بزز فی الحقیقه جهانا زبده سی | جهانا الحمد و جسم و جانا زبده سی
اول اسرار حقک بز مخزنی | اول انوار حقک بز معدنی
بزم کوکلمز لوح محفوظ در | که اسرار حق انده ملفوظ در
که دل منزلی حقدر ای حق اری | اگرچه جهانا زادن اولدر بری
بزلطه اولور همشه لعل عرش | بزلطه بلتیس ی در اهل فرش
کمالات حقک بز مظهری | اوجی کبی بوز فردر کوهری
بزی خلق عالم صنورار فقیر | صفات کوزیله کورور ادهم
اگرچه که ظاهرده بر بایز | ولی ملک همیشه سلطانلرز
قو بیعنی اولاقی جوه تاج ی | دمادم ایدرز جو معراجی
که بزدر بروزز دیبه دنیا کوه | اما بلا بز رزنی عشاق ایکی
طمع وار بزده خدا وصلنه | که طرفه سنه ستر وصول اصلنه
مستغنی وکا بو بوز دری ترا | قیلورز کم ایدم سکانی فنا
کیمده ای عارضندن اول ازدا | که اول عارضیدر قیل اندر ازا
حجاب ایلمسه بر باشه ابر سیاه | منور ایدرمی جهانی او ماه
مهر محی در بسه ده ده شعاع | ایدر جمله ذرات فیض و سماع
کورلدن او مهر کیده بر نقاب | درخشنده بزده در تنکا انقلاب

کدر

کوزه رقص ایدرز سماع و صفا | او دور ز سببکار صفه نجنب یا
چون اولدق جهانا ایچره محبوب بز | قمو خلقه مرغوب ومطلوب بز
بزه بالی اولورکه رفع حجاب | قلور ایده وزدور چون آفتاب
که سیر ایدرز شرقدن غربه تمام | قلورز ضیا ورره ذرای جهان
بوزمز کورنلر ضیا کسب ایدر | سرور فراشیدن صفا کسب ایدر
که هر کو شعرده ذوق وعشق وفکر | ایدر کوررور نقوش عجب
بوجهله دهری بطیل وعلم | تماشا ایدر و ایلرز خوشی دم
محب جمال وجانانه | بولورز شرف ری جانانه
که کوزنور ایلر کوزل انورزیز | اشت بو ایکی جا سعادی وجید

قال النبي صلى الله تعالى عليه وسلم النظرة الى الوجه الحسن يزيد النور في البصر
وقال علي رضي الله عنه وكرم الله وجهه رؤية الحبيب جلاء العين

جمیل اولان محب جمال | جمیل اولملیدر که اوطر بوحال
جمال جمیلی خدا ده کوزر | بزی صانمه انجی حسن ای معبر

حدیث قدسی قال الله تعالى ان الله جميل يحب الجمال

بنجه سو سيمه کوزل اوز شها | که اولور رزنی عينه عين جلا
دکل بز زيبا الطاف ای باخبر | که بوق بزده زنق وزیادن اثر
دیمزلر بزده وار قالمش نکر | دنی کوز کی اوزره وار قالمش نکر

بولنمز آرامزده مردود وغل | کبر یوق منده حسد وحرص وحیل
اولنمز آرامزده کذب ونفاق | بولنمز آرامزده بر ذره عناق
صفا صفتی اوزره هپ دلوز | قدمزده دایم جواب بکلمز
کبریمزی تواضع در پیشه مز | صفی صوتمک الحقدر اندیشه مز
بیگ ایلدم بن قلندرلکی | جفا آتشنده سمندرلکی
اوپکرک ویکلی جهان فقط بس | دیدم اول کشتن نکاور بس
بکا جامه ای خواجه زهد لاف | که راه قلندرده اولمز کزاف
دیکومز ولدی خاصیتی ولدم آکه | اکا خواجه کور نیجه در حق

جواب دادن خواجه جهان بخشا بر قلندران

چون خواجه جهان پیر یا رستم جدا ایدن قلندر لکبا ایدن بوقدر حکم کزاف انکیز کوردی وکتال لاف آمیز اشتدی واکا کورده شل ایتدی جهان ساعت وقتا جهت آچوب زبان فصاحت بر ایتدی ای پیر نابالغ ومادی محمد قن خانیع دنیاده جلوکار اسنده مذموم عقباده خالق حسنده محروم اشتدن عجب بو صورت قباحتله اکبر نفس آکاه اولوب ناز کزر بر کسی ور دیر سیاقته دیار بدیار شهر بشهر آواره اولوب سکرک بر نجه بیچاره اکلو بیعت برده کزرسکه کنده والی فریب جانب نارد آلته یقوب سؤال ایدرسن وبازار بجا زاده خانه بخانه در بدر دیلنور سکانته ودره

النوبه جانوف کیدرسن نزار علتنده اول خالق یکتا واول رازق بی همتا خود سنی خلق ایدوب سبب معیشتیچون موجب راحت ایچون سکا بو آلتی ویلوکوزلری انوکیچون نور دیکم کنده وایشنک اشتیپ برکسنه اللین کوزیلسن وبو آیاقلری انکیچون ویردیکم کنده ودو لکه بو بر یو بکرشته ایتن ازیلسن بوکوشه خمول اختیار ایدوب کسب کاره مشغول اوده وانبار عبیده اولان ارزاق الله دن قسمتک نه قدر نصیب بولورسن بی امانه عذا ایدوه. واول بو جهتدن آنجیله جیله سن کرجیاته علیه السلام الکاسب حبیب الله بیورمشدر وخوش منداکر ننقوش بو نعت نفیسه طوزمشدر وقطعه

بکر مشغول اول وار کسب کاره | حبیب اولدی ذوالکسب خدایه
سوز اقوجه ایم آل دیر شوی | ایشتدکسه حدیث مصطفایه
زهی لطف وکرم ای شهنشاه | که اوداشی اولارکب ایدوب کدایه

دلیدرسن که جور وجفا تمارها برمکار ایتمز وخور وفاقه غمنک باری بزده قرار ایتمز دانوب پیغمبر که علیه السلام بلا آیه صبر ایدنکی وفقر وفاقه جوابده دیدن درسن غلط ایدرسن وسقط سویلرسن زیرا انار رضا وجوبی وفقر بارنماه وفقری شول کیشینکدر که برکوشه خمول اختیار ایدوب کار نه مشغول اولا و ابت پیغمبر که علیه السلام بلا یه صبر وفقر وفاقه جبر ایدر اکر هر بومکنده کنج قناعت بولوب مکنس اولوب معبوده بندکا ایدوب بو تصویب ذکر آتی

عادت ایلیوب مداومت کوسترمسی کی اولا تمثیل زیرا نفس برآج کلب کبیدر
کم غلبه شکاریی آلور حلال و حرام کورمیوب یلمله کاربی کور زنکلهٔ منقباتی
لوت بازان دیشارلر که طوق بنرو زنجیرن آج بدرایت بکلرار اولجهتدا
که بنلرکه هر مقام کیکر دورلو طعمه ارز اندن حسنونه یرنی بنیروب قوتی
طیر رضا کبی ابلوب حرکتسکلر ایرسه اویرلاور کبی اصوب دشی
قویر خلقی طلعه بشلر کیدرکه قودر آخر بها اوورر اولدر ورفاک اکل
حاصل خلقیتی کلدرر امدی نفس کلبه اشد عذاب اصعب عقاب الدر که رفا
کوشته ده زنجیر برجیز ایله یا غلیه سن بریان و آب قویب نار قهر اجکیر و اعضائیه
بی خورد و خواب زبون اولی طاقت و تاب سر نکون قله قطعه

نفس کلبن ای بادر ایلکیل ایرشک زبون | کرمسلم کلک بدر جعه قوی عاقیتی زند
تا قلوبنی خور وخواب ایله اضعف بی مجال | اودچه الجعه قیامه کیسه قانته
بجه کورمزدن اسیر ایسنا سند یاد ترش | تا نغ اولر آرزو اور مکاب نا نه
کوه ارا صیحی مجنس جهته شاه دل | اولچی اول وقت کیدیله دو
ایدر الکلر شکار شرعی اوله مغتنم | لیدیه ارزن عدا شکر ایکلوسلا
بعد از اوله قناعت سکینک شا | ملسه جبرونکم صابر سه کرد و

ای بنیه نور جبهه مزهور تعالبرو عیاللر ستب اتکی کوچ کلب
اشدن بجوب اشق اولوب انلر بنا کبر چلکیوب و جفا ایسه طاقت لاریو

اهر

آنلری ذلت محبوب کیدر بنی محبت وبی عار لر و بر کروه کرید الوجوه
ولادینی ازار اتمش و اهل شناعت اولوب بازار فسق و فجور ده فساد
عشقنا ایدیبوب شهرانده قرآن الکر یوز کرا ایلیوب دیار زندن کمتش دخولو ارای
سنداقی الرودن بتر بر کروه اهل شناعت و بر جمهور اهل شقاوت جمع ایدوب
آنلری بولدا اشبی ایدوب وانلر کمس نجی لعوب کندو او زوی کبی قلاشلر
و سقالم یوز لرکه جیعه بسنلانیاک تراشن ایدوب و روی انسان ماه الله در
ماه یوزنده ابرسیاه کرکمز اولور کوزره نور وکوکلره سرور ویرمز
دیو فتوی ویرسن وطبل وعلم وخیل خستلر بولنکرا ویدروب
دنجی وارد نکسپداره بچه ساده دلارکی عمرلری جرمانی باده ویوب
لاف دور علم وکرامت ایدوز علم ابلیس پر تلبیسی اضلال ایدوب
بر نیکا کال اکبوس ودسن بر خلقه جمهور اهل شقاوت و بر تیس کروه اهل
سناهت و قلاشن بازار رقاحت واو بتمس مخلاء فضاحت اولوب
طریق اهل سنت وجماعتدن فارغ اولوب بو سکرک جاهلی بتر نابالغه
تابع اولوب دنیا کلنده ایا الیه ابلیس جاهلی اولوب حیله لری
ساقی ایلندن آدینتر لوب جامن الوب مدام شراب غرورات نفسانیه
نوش ایدوب مست لا یعقل اولوب کار عقلیه فراموش ایلیوب و کافه
روحانیدن بری اولوب عالی سر سریه وزرات هوا الهی سرکردان

یا باد صبا کبی بی مکان بزه مکانلو امکاندر دیو بطال یوروسن **مثنوی**

هوا‌ده ذره تک سرکشته سن سن | که بخت و دولتی برکشته سن سن
کوزکی کیبک بشکن یوز کدن | کدر دکلدی دکزکی ازکدن
کیدر مه ایلیکی سن علمی اوله | که دریاسنک غواصی اوله
که بونکده مقامک حق تحسن | اید یدر هم جمالکده مزین

بو معنی تک سری خود افواه عالمده فاش در کر رسیکی آدمده سقال و
کرپیک و قاشی حسنات جمالدندر و زینات رجالدندر و حاجات بدر قدرت
و دوالجلالدندر و نقوش برکالدندر کیم رسول خدا حضرت محمد مصطفی علیه الصلوة والسلام
کال الطغردن جیه مزینه دی بو رشید لبللاطلاول رسول خدانک و اول
حبیب رحمانک ابو بکر کلو صدیقه عن جمالد الحب تصدیق ایلشدر و انکی
اکا تطبیق ایدن اولورسن حقا به کبیره بنظر عظیم دوشمس و خدا یه عاجز
اوکرسن غدا بله اوغرار جیه یار ایسن

قطعه

مقالک کسن سقالک کیمه در هی | مقالم کوزکی قرقیقین قبیل و دکا
حدیث مصطفی به قیل رعایت | که حق تا او اید بوسکنه لو
قصلاو اهل بدعت اوله زنهار | چو ز سنتدر او رسول الله سقا
کید باشکدن اول تاج خروسی | دکلسک اژدها که سی طرف مینا
رسول حق کبی کی تاج و خرقه | بری اول قیلدن اورتیه سنا

دایکس که سقالنزل صاحب جمالدر سوزر و کور عکه ایوز زکی یوززکی
کوزده نور و کوکلده سرور و یرور دیو اقتباس ایلچون آیه کریمه کوزدر سن
و استشهاد ایچون حدیث رسول خدا علیه السلام و کلام مرتضی رضی الله عنه
نقل ایدرسن سقاعنت ایدو معصیت حاصل ایچرس بلکه کافر اولورسن
زیرا اول آیت و حدیث اول معنا یه اید وکی شبهه سز حدیث رسول
جیجه صاحب جمال اولدکر عالم فاضل اولوب علمیله عامل و وجودی کامل
اوله و فرایض حدوالی و سنن مصطفی جان و دلدن رعایت ایلمه
عادت ایدنه و شریعتی اوزینه کیروب اعمال صالحه ایله مزین و اقوال حمیده ایله
محلی ظاهر علم شریعتله آرسته و باطنی علم حقیقت ایله پیراسته و عالم وجودک
سرورکی و عند الله عباد مکرمه لاوزده و اسرار علم لدنیه واقف و عارف
و مستور بزیر پرده غیرت ملکیت حاصل ایلمش بو وجود کامل مکمل و مفضل
کسی اولا آوکی یوزی عالی نور بوندن کوزلره نور و کوکللره سرور و یرکی
بونلر سر ریکشی جمال الله بکلدن جان و دل ایله حاصل اولور بقاسی خود فرمدر
دنیاسی حق بر غدر سر یعا الزوالدر و نقش خیالدر کرصوراوزر نقشی
اولمشدر سو اوزره نقشک کی دلور می نقشدر بقاسیه کوره اولور حقانی
اول جمال جمال دیمانیدر و حمال جمانیدر و آنی سونلر جمال خدا انیدر کم
بقا ابدیدر و معاسی مدی در **قطعه**

عرباقی دیدیسک ای درویش حاصل ایلیه جمال روحانی
نفسک استر جال آب و رنگی استمز فی الحقیقه روح بنی

وایدرسن که جنتدن و جهنمدن فارغ و آزاده بوز و دائم الدهر اتقا مده بوز و دنیا آیچون نکیه طاعت ایمز و عقبا ایچون طاعت بولینه کتمز کیدرسه وز خدانک ایرین ادا ایچون کیدرز دیرسن علما ایدرسن خدانک امرین ادا ایتمز سن که دنیا او لنلر آخرته تصدیق ایمز او ایوکون عبادة ولیقنه کتمز اکیدر سوز دخی خدانک امرین ادا ایچون کیدرزدو بو سقلق بحیبنه جاکرلرفی الحقیقه بنه کتمز ا حق طاعت ایتمزلر قطعه کورک شولیه خرد جاهلری کم
عبادتدن چوب زندیق اولورلر اما ایله اول دینلدن چوزا
بو که الله و کلری زیاده بولورلر ایمز و ایدرسن که جنت و جهنم
و کعبه و بتخانه و مسجد و خانقاه بزه جلیسی و دزهم ایلدز معنی ده
جملسنک خالقی الله در قوسی اکذرا مامعتقادتدر بربیندن برابر کلده
زیرا جنت مقام صفا و راحت و وصلت ایدیدر مؤمنلر ایچون
و موحدلر ایچون و جهنم جای جفا و جور و خوف و کلفت سرمدیدر
کافرلر ایچون و منافقلر ایچون و کعبه بیت الله در مؤمنلره قبله کاهدر
و مسجدخانه رب العالمیندر و مصلا مؤمنلردر و خانقاه پناهگاه فقرا

١٩٥

٢٠٠

١٩١ و غربادر و کلیسا مقام اصنام در و بتکده کافرلرکیندر بوسنلرکی جلسی قلنده
برابر اولسه کرکدر آیا بو خلق قائنک بر لکی جمله خلقی بوزنده در نتیجه و
بتیجه بوزندن دکلدر مقاماتده بر بیندن اعلی در نامکیه و اول اعلی دن
ادنی یه واول اعلا اولدیغی اسکلینی و بزرکن در جنابنه نظر ک در کاه
ایچنک و بارکاه عالیسنک جناب عزتینه واریجه قطعه

اهل توحید ایدر بر در دیدی جلیه بوقنده برادر اول بنده سی جمله کیدا
عالمیله جاهلک فرقی بو بیر کورک کیبدر عاشقیله عاقلک در فرقی سبیعا
عابدله زاهدک یوق فرقی بحربنه کنار مرشدیله هم مریدک ایلیه درانی
بینه بو جلیه واردر فرقی همز و فنک بر بیره جمع اولسه ارفرقی برابی خدا
بحکم بری برینه بکزمز اشکالده بکزمز افکارلرکرد او بعد الی فنا
کوزه سیلن بردکاننده بر نجه شکاره اولور بردکلدر هر بری کرجیلیه بر اوردر بسکا
لیک الحق ظاهری بر بولدن او لندر بیتی بر برینه قسه اولور هر بری هوا
جالکو زیکه کوزلسک جاله جهانگ خلقنه هم بنده کوزر بیک اوسوداو هوا
واقف اولمز بیکا و انک نکنه اسرار بر بیرندن کرکدر او اول علام الاسرار ما
کعبه دیکر جلیسم کیبت روح دیکر کیمه دیک حبیبم خالق ارض و سما
بو دکلدر بو نلرکی در کاه حقده یا بیه بر بیندن فرقی وار در بلکه دیدم سکا
بو بیله بیلور بیکا او لورسن وحدت اقلیمینه شاه بو بیله بیلور سنک کورسن تکثر تا ابد چیخو دتو

دایدرسن که بو عالم فناده بقا بولدق و عالم بقاده صفا سوردک
یعنی دیمک ایسترسن که بو وجود عالم فنادر و عالم عالم بقادر چون
اول عدمدن بو عالم وجوده کلدک بو عالم بقایی بولدق حقا حق
اولدق و بو عالم بقاده صفا سوردک مراد عمر کوردک وحدت سراینه
کردک وخدایه ایردک ایله دکلدر بو عالم وجود و وجود عالم اکرچه فنا
فنادر عالم بقا آخرتدر بو اعتقاد ایدن اهل صفادر احقدر و صاحب لقادر
وجنتدر ولایق وصلتدر و دخی رحمتدر اما بویله اعتقاد ایتمین اهل جفادر
و هر دم کافر و خدا لایق تابعیدر و مستحق عذاب الیمدر **قطعه**

بیت

بو عالم ناسوت فنای ابدیدر اول عالم لاهوت بقای ابدیدر

وایدرسن کاراوفره که بند دلهای در ره عاشق چون صوفی زراق و بد افعال
وخود فروش و باده نوش جیلمه و از مکر باز همه با اهل ریا فتنه انگیز
و سانجیز قلاش و باش بو قدر رهبان سوبکرسن وار در اول جهنده کم
و هر ده بر صفه قرار ایده میوب جولهلر کار زنبور بادرکهلار دوب
دایره عالمی دوران ایدرسز و جرانکیجو یتیمی ادم شهر بشهر در بدر کشت ایدرسز
اقلیم باقلیم کیدرسز و تواضع کوترمه خلق الله اتفقی بریا و زرق
[illegible] انجیلنه بیکلیجه فر ذرب در وغ بی فروغ اسوبکو جله
ایدرسز واکر نشنه و رمز اسه الکو بیرور دخی دیکلیکیدرسز واکر بیروه قرار

ایدجک اولورسکز بو لغات و نیمه مزدن اشکار اولور رسوای عالم اولورسز
کیدرسز بیره و دخی واریجق بر ایکی کون بنده برادر سز اندن صکره کاف و کداف
ایدرسز واهل تجرید کچورسز مؤمنانه کلمات ایدرسز و موحدانه حرکات ایلرسز ساده دل
المغمون دعمرلری حرمتی جکری حواله بابه بو نیچه ایلو فقیه مذهبکوز
و مذهبکوز ایله دکلدر بزلمز مذهبدر بزلمز اما انی جخی بیلمزسز باری کسره
بعنایة باری قلندرلرک بیان ایدین و حقیقت اسرار رندن عجب اولاین
بزلر قلندر بش حرفدر قلندرلرک معناسنه نظر قدر اول حرف قافدر قاف
مقصود قناعتدر قناعت اولدر عرفه جیسک ابله اکتفا ایلین نفسکزه غدا
ایدوب شکر خدا ایلیه سز از نسنه قانع اولوب جوق استندن نفسکزی مانع
اولیه سز الکن مالنه وحالنه ناظر اولمیه سکز و کاکز هو فاکز حافظ اوکز
واکر کوکلکز آینه سنه غبار غیر قونرسه انی استغفار سلکوب کیدرسز
بعد ازان جسمکز کوه قاف کبی اول جوهر سی یخنده [illegible] ایدوب ذکر الله
مشغول اولکز اول ایبده مقبول اولورسز قناعت کنجی بو سزلر انی قنابعه [illegible]
اکل [illegible] قناعت علیه السلام القناعة کنز لا یفنی بیورمشدر قناعتک خزینه
سوزی قدر قضا بلدی نهایت بو قدر اول که بری بر قطره جه نیز ایدوب [illegible]
الکنجی حرف لامدر لامدن مراد لینتدر و لطفدر اقوالده و احوالده افعالده
اولمسی خوشتر کیدرسز بیلی بو لطافتی عادت ایدنمکدر [illegible] ملامت

کوستروب خوان لطفکزدن حصه بخش ایتمکده ابو یحیی حرف بونده ریوزندن عرفی
نذا مقتدر یعنی معاصیدن هر دم نادم اولوب یحیی درگاهنده طاز کلوروب
بره یوزروب کوز یاشنی آقیدوب نا التماسلر ایدر. اول فقرا چلیلر معروف
طلب ایتمکده در وبحی حرف دالدر والا متعفو ولا التزر ... کندی نفسنه باغیرسا
تنفسنه بسبحی رادر رادن مراد رو فتینه بعضن کتمی اشکلم اشکلر اکر اشغال
ذاکر جهان اهمال ناتمی کوزر ... اشیلر ایراشنده ناظر و حیرتینه حاضر بولنه و
هر اندیشه سن الدا کوره قبله ای پیر کمراه وادی ... سبادلدشتر بن مسکنا
قلندرانه معکسانا ایکاز نظر بنیدن بر معتقد را اقرار ایدوب کوکلک لوحه
تحریر ایلدم و زبان ... بابله تقریر اندم اما بو دیدکم ... بر سنگ
سنده ... ظالم و ... فاسق قدره قلندرانک قدره و ... فقیر و قلندره
سمندر بلک قدره وفا عینه قدره وحضر لطاعت وطاعت قدره ولی
احمقدره ولکن محمد قدره دیوب خواجه جهان ... نتیجه جان ایدیه مقام ...
طوروب سلام دیر ... خواجه جهان ...
الفاظ درباری و کنار ... کوش ... دریای ...
غریبا اولوب ... کندو ... کنتیک ... کند ... راه
حلقه و شطرنج ... کوزندر اول ... ایدرین ...
کوهه ... وقتی ... خانقاهدن ... را ... ایکا

کلوب

کلوب بیابانه قدم قویوب روانه اولدلر خواجه جهان اوغلی نتیجه جان ایله یارندکی
صلوه جمعه‌ی ادا ایدوب وشکر خدا ایلیوب ودعا قلوب سجاده‌دن طوروب
راه کیروب خانقاه کلدلر کوردلر قلندر بیرکمش ... کیجه ... کلی ...
بر بکانه دخل ایدوب معاینه مشغول ایکن کوردلر ... کاینات ... کرده
اشکال غریبه وحوم عجیبه ... ظاهر اولدی ... تماشا ایدوب ناظر اولدلر
آکرن طایفه حیدریان بخانقاه خواجه جهان حیدریلر کروهی بر بر
بکزنشلر ... یعنی یوزلری ... و ... سبب ... یدن اشوب
قولاقلرینه ارش و ... اوک ... چون کرو قزلوب آغزلرینه
کرش و ... بر بر ... اولدی ... و کوشلرنده بر ...
منکوش یعنی حضرت علی بنده ... ... کوش ذکرده لرنده و
بیلکلرنده و بلکلرنده ... ... بر رو مردن زنجیر حلقه یعنی
نفسک ... زنبار ... جاکر دیکر کون ایلیو اندلرکه معرز بحر ایله کو
حلقه ... آصیلو ... کات ایلدکلرکه بر ... اولر
آهنک ... عبا ... وده وارده ... کهدار ارد باده صفا ...
الکهدار ... عیار ... وطراز ... علم ... خیال ...
کلبانک صلوات و اواز تکبیر ایله خواجه جهانک خانقاهنه ... لدلر
خواجه جهان دخی جان طوروب روان ... اولوب ... اشکال غریبه ایله

سسترار

واقعات عجیبه ایله کوردیکی طبیعه خوش کلدی آما بیلمدی صاحب زاویه در لطف وکرم
یوز سوردن قدم ره بجز فانکن بوب اولکاریه دوشوب خانقاه کوزری مسکنلوکی
کوستروب بو یرکی دوشیلر دیکه انلردخی مسکنلری ایدوب سکنترینکی یباسکی
اولدر خواجه جهان حضرتکار اینه اشارت ایکلکه سعزه دوشوب نقش کوزرا
چونکه نفسی بیدار اوله حمد وثنا ایدوب صاحب خانقاهه دعا ایلدر و پیران
پیشینی قدملرینی یاد ایدوب و حکم شاد قلدر ابعاد ازان الارینه طبلک و دایره
الوب رسوم قدیمکر اوزره سماع و صفا و جوشش و خروشی کوستروب و دریا بینی
خالکوشی اولدر خواجه جهان وخی یا بشی قلدرب اینکه خوش کلدکز در وشلر
قدم کوردکی جماعتدر نه یارجم قلدوبز و نه طائفه دنکز دیمسنو کم دورا
وبیرکز کلدر و بیرکز کیدرکز کم دیدرا طائفه حیدریا خواجه جهان
سؤال اشنده ایرغا اکال اولکه دهکسه حضرتی یعنی پیرلری السنده او توران
حسن جهان اچوب سجاده دوروب دیوب ایدکی ای خواجه بزدیار عراقدان
کلوبز قوم عراقیلر بو بیرقره بابا چلبی اوله بیر بابا
قرا ایدر مسلک طریقت و میان ملک حقیقت دراز خلوتی
اوله کهاندم عرا باشی قلدرب کوزری یاشی اقیدوب دعا ایچون زبان

مثنوی در روشن بیان ایله تنظیم ادوب ایتدی سخن از زبان حیدریا کهن

ایشت ای خواجه حسن بردن خبر … بجز قوده بوندن یر کهلر

بجز ... بالکری یوز … تعزو سلکلنک سالکلری یوز
حقیقتده اوبیر جیده ریلر … بزز دربارکاه حق دربلر
بجردک کاده خلقه دوردن … که یعنی پیشه مز حرو ومده مردی
قولسوز جیدرکز یوبینی دهرلو … مطیعز استنه امری هر نه دورلو
انکچون قوشوز فوق از ره بچم … که نغمه ... وزباغمز خم
بویرچیم هم میادین جهانده … نشانه در بعضی پهلوانده
بزز بونفسه یعنی پهلوانلر … انکچون در بو پرچار نشانلر
بجردک حلقه نفسک کردنینه … الی مجوس ایدروقوودق النه
بنائی ایلدک زنجیر ایلی بند … اول ایلدکی چهانک حلقه بند
بجردک زنجیر و حلقه دسته … اولا تا روز وشب پیوسته بسته
کرا وزا نوب دکینه ... اول … حرای الیه ... بکلیه قول
بجردک اول سبب ... … کم دکیه پر سوزی ...
هم اولدی جان ودل ایدر خرکه … علینک ... خلقه بکوشی
میانه آهنین اشتک کرنده … میان بسته بونا ولماز کم اربز
بجردک آهنین زنجیر پایه … کم کوردک بز الکالایی اوله
که یعنی کتمیه باطل بوله اول … طریق مستقیم ایچره اوله اول
بزز میدان عشقک پهلوانی … که بصدق بختی بونفس ...

چکوب بحره رود یلدز آنی / ایدر حبس لنکر اول شیری نابی
نه جائی وار کیم ایده بزه چلمه / کر بزه دوندر مستو ندر آنی تکلم
براقی جوع ایله مور اتمشوزدر / جهان ایچنده مشهور اتمشوزکه
بزه ایلچی بدنده روح پرور / دکلیدو بجهان وجانده سرور
نزاش اتدک بو یوزدن بزه نعمت / سکا شرح ایده لم بز انکله حالی
که بوز فخر بزم آینه کشادر / غبارا ولماسی اول یوزده خوشدر
غبار اولسه آینه یوزنده / کورنمز صد هزاران یوز او یوزده
قلوب بزه کیدر اتک صفا / کورنمز چهره جانان مصطفی
کل ایمدی سن یوزک آیینه سندن / غباری عزتی تاکم اوله روشن
کورینه هر دو عالم نقشی انده / بلینه بولنه مقصود کسنده
یوزک آیینه گیتی نمادر / اوزک اسکندر کشورکشادر
روا سه یوزک لحا ادرسن / سکندر اولدن افزوک بزه سن
یوزک کیدسز منور قل جهانی / نجابک بر قل ایچی کیدر آنی
نیه قلسه کسی اولدر جهانه / کیدرکم کوره یوزک زمانه
بره ولی بو جهندن کسه بز / که حیدر سمشدر آنی هرکز
بزی هم جنت ایچره او اعزت / ایدر تحقیق صاحب سیلاده
ستلکی کسه کر فرانده تحقیق / دل وجان ایله قل بو سوزه تصدیق

بکا بو سوزی حبیب حضرت حق / دمشدر صحیح ... بو قدر تحقیق
انکچون زنکی صدق یا ... ده / که ایلر اولدن خبر یارانمزده
نکلم جح بولی اشتر اینه / دور ... زنک انکچون هر بینه
که ایرطلبه بر ... ازمدن / ایرطلیار برکیزی کوزمدن
اکر بیمی ایرلسه ناکا ■ / بولنور آنی ازمدن ادرسن آکا
بزمده زاویه کعبه مثالی / اولوبدر فی الحقیقه دکله قالی
انک بولنه روز وشب دوام / جهان اشتر از کیم روا
بزی ایرماین بوز نکلر در / که بری برینه آهن کار دار
غرض بو زنکلردن بر صدادر / که تنبیه ایچون اعلنه ندادر
جمال آیینه سن ایدرک جلا / کورورز کوسترز نور اجلا
بو خورشید ز سماوی اوزره / روان اولسیق ز وار آنی کل — اوزرد
ضیا بزدن بولور ظلمت تن / صفا بولسامونک جانی بزدن
کر ایرا حیدر کرار بزدن / او شبر حی شه ابرار بزدن
اولوب راضی بزه فکری عنایت / بوراه راسته اندی هدایت
بزه حاصل اولوب کشف وکرامت / بو یولده ایلدک قطع مقامات
ایرشدک بارکاه مصطفایه / کرشدک بزم جانفزایه
بزه ساقی حسین چه سندر / بزه راح روح قدسی جانبندر

همانان جام وردم نوش ایدر　　چو دریای فنا و جوش ایدر

بز ز مست جامع الهی　　قلی فی جبه تسن چاک ایدر ادی

جهانی آهن احراق ایلر　　کورر و مزباشی استغراق ایلر

اگرچه برده قلماز و نمازی　　چقردنی کوکلرده آما نیازی

نیاز و ناز در درویشه پیشه　　که سوز و ساز در دلریشه پیشه

بو بز درویش دلریشه عادت　　نماز و روزه محو و درد اولر عادت

صنو بی نماز و ورد و روزه　　بزه عادت اول اولدی حق نیاز و

اگرچه دو زحوا اگرچه بزده عنوان　　ولی بیز وجهی لطف و کرم در

حکمت الملک فی تجربته کران یوق　　الهی عرف اولمدی چه بز جاروب

انکه قاسنده جهزی بحر قطره　　اولور او لا آنی زمز زمان بقا

بهشتی بیم اگرچه انده ما لوق　　کهی تری لوزی دیدار ایله اولور

کچوری خوف انچه قدر زرا　　که کوسترده بزه لطفی عوارا

بزه ورسه کمی خوفی نه اشند　　رجا طو تمالک کستاخانه ای شده

طریق احمد ما بینی در الحق　　ادب بزدرکا بیلک امر شرحی

ادب خواجه بزه مزکی ادیبدر　　بزی کستاخ ایلر لطف جلیدر

بزه بو بزد نکاه جان فزاده　　مرای بحر یار و نالخ باده

همیشه نعمت خور و چشم ولیدر　　بزه همدم اولمی نعمان قیدر

بو نوعیله بزم خود روز و شبدر　　تماشا و یلالا و طربدر

ایده رز دهری پر آوازه لرله　　سوز بز زمزمی ری تازه لرله

بو وجهله جهانی گشت ایدرز　　کهی صحرا و کوه و دشت ایدرز

بو یوزدن نسر و بی ذوق چقار　　ایدرز برو جوزه و تقار

ایدر قدر نزده احکار ذوقی اولمز نغم　　که و بردر ز قمی از زاق ارم

بودرایی خواجه راه جادر یلک　　هم اولدر یاری جی در یلک

ولی بیلکده بر بی تبرز قلدم　　که لوح جانده تحریر قلدم

بو سوزی با جیدر پس　　سکوت وار دکوبا برکس

اشیت امدی اکا شاخواجه　　نجه ویررایدی خواجه خطاب

جواب دادن خواجه جهان بسخنان پیری حیدر بابا

چون خواجه جهان با جمیع عوافیلا حیدر بیلک با بنلا بو قدر کلمات لا فا جز اشتدی و بو قدر حرکات گزاف ایکز گور دیجهان ساعت دعا ... اچوب زبان فصاحت بیرله ایتدی ای پیر بی خبر دای نفس حاله کر ایدرسنکه مالک ملک تجرد و سالک مسالک تفرد ز ایلده کلیر و زیرا مالک تجرد ده مالکیت و سالک تفرد ده سالکیت اولدرکه سالکت کوکلنده اصطبار زره قدر بلکه ذره ذره قدر و نیا یه و اهلنه علاقه الحمه بلکه ماسوا الله اناممصد اقتضا و منیت اعلا فقر و فنا قرمسی و لم

تا كه فتاح الله ششب تقابه سنگ خود و بچه خیل و خشم و طیل
وعلم و صنادیخشی ودم وکار و بارو حضور سلطنتدن اوده ملک
سوبله اول ایسم زیرا بازار دنیاده خریدار فاقه دگلیز کرفان علاقه‌ز
قطعه بچه دراصل آسمان صنعه درویش کمر سوزن چجا باد کره
سنگ خود بو بچه خیل بو بچه چه بلکه بو بچه استکمال فتیح
بو دری بو بابک ادیمسن سکادیدم بن اخبار مجیم
استماد کی هیچ تمسک خطابن خلادن احمد وجه علیم
دمی بچه بو نك مثلی اولوبدر کر سنك بوق بودر لواح
وابد تخلیه‌لر اول پر جیده یلموزرکه بو بنده الوارسه‌زانده بدگاه حیدرلرز
آتا ایله‌كلسنرزیرا
قطعه
الحدث بو بنده اولی اولرباب حیدر پو قصه الملک قنده دنی قنده پرا حیدری
بر آناغ اوزره چو بسر دایره کار زنگ شیکوه مرکسته آناکر دن سر سرگی
ویو بیکره دعوز نجیر تحول حضرت حیدرک با بنده کردن بسته اسیرز
دربیر آنا ایله کلسنرزیرا **قطعه** استان حضرت حیدرده کردن بسته قول
الکشی در کم اید حماندن انك ز نجیر **ز اول** طوقا کردنده غرضی پس طوقاری انك
طوقارین حسد کرسیز اولدکرای ح لکند **شنو** و تولانمکرده دم حلقه طاقوب
بنده خلقه بگوش حضرت علی‌یه و ولایتده ولی اولان ظلمت آب و کلاه

بو جلبوزده بر بیر آنا ایله وکل بیر زیرا گوش هوش بنده بر حیر خلقه سن مرتق
کرکیده کیم بنده خلقه بگوش حضرت علی اولوب ولایت ولده و کی ظلمت
آب وکلاه نو مطلع اولیدو کزه آتا بنز علطا اندکز بدن قول انفخ خلقه‌ء آهن مسلط
ایلدکز بلز لکله **قطعه** گوش هوش بنده دن نکوش بونکوشی فوک
بنده خلقه بگوش اولور سکز بو کوشی فوك بر بیله‌لی بانجه اولمز سزکا ایلدو
بندی ایلك قبول و بو خرو شی و جوشی فوك **والکزنده دفع** دن زنجیر
بنلرسرکه نا محرم اوزرینه و الطیسلا لیر ایدوب حرام اوزرینه ابا غلزی
ومرزنجیر لر هم بندکرانه حلیرسزکه تامشرع بولره روانه اولوب طریق
مستقیمه اوزره ثابت قدم اولدیرسز غلطا ایلیش بیرزبراودستك
بند طلماسی ز نجیرده رعد رکه دکدکی علی اتمکه قدومز و پایك قید کرانی زنجیر
جوع درکه استدیکی یوه لکتمکه قدومز یوقسه بودرودن زنجیر تفنگ
دست و پاپسی قید ایده بر نفسه بو قید آلچیده شاهن کبی جو اسید
سکوا ایله صید ایلدو بریسلسله‌ء عما قته قید ایدر **مثنوی**
یار دروشلر بوزك بوبندی بچه نفس ایدکه سینه ریش خندیا
دمر زنجیری بوزك دست و پادن دفکبر بر سینه زنجیر خدادن
کم زنجیر خدا جوع و رعدر اول زنجیردن نفس اولمز خو
دمور زنجیر تفنك دست و پاپسن ایدر بند الور سینه هوا سن

دمر زنجیره ایلمز قید اولمز / اولار بو بندده هر کز مقید اولمز

وای بو سزکه عشق میدانینک پهلوانی و شوق جهانینک صاحبقرانی بز زور بازو ویله بو نفس شیر ژیانی زبون ایدوب جالش قومیوب حال بوکه کوز ایدوب چون سوز مشهور دور خوار دی زور دکل هیچ اکا بسنده قومیوب جنس ابناسنه دوعالم حسنده تقی بر دور ووروح خوش پرور ایدوبی سرور دلاوراز دکلمیوز دوسز ایلر دکلمز یالان سویلیرسز زیرا نقل اول طرارو عیار و مکار و حیله کار دکلدر که سزک کبی بیچاره دلاورلری آنی زور زارله زبون ایلیه و باتیغ انکارله آلدوب روز وشب کار زارله حاکی دکر کون ایده یا مور مستعمل ره دو تیره ره انا عشق میدانینده پهلوان و شوق جهانینده صاحبقران دعالم بنده روح پرور ولایت دلده دلاور اولدکده شمشیر بیانی نفیس وبیلیان نفس شمشیر چو علی ته بر ایچو علیه و نیزه علی و تیر ذکرایله مدام دوکه دوکه زبون ایدوب حالی دکر کون ایلیه

مثنوی

کنج جسده جنس ایله ایله

انبیا و اولیا درویشلر / نفس المدن کنتدار دلریشلر

جان چنیچه جسمده جنک و جدال / اندر نفسیله روز و شب رجال

معطر بز آنی اندک بونا / بو بوزمان ذات ایدوب اولا

بز بیچه بو کجه حواله آنی / بعمشوز دیر سزنشان مبرون حق

لیکه کوز دیشد نشان نیزون کوزل / سز بی تمیز الحق مردان غول

فعادر بزلک جاسزلک که بیز / بیچه بو بلیسز که بعدوق آنی بز

باصر ایلمز آنی دیمز اوله / کیم بو دراسلوب و قب حر وسی

باشتم حرج بو جهلم اولنک اشار تیله اولدرکه نفسلیمزه باشتم خم ایتمیوز در او بچه اولاتن بو لکید و ز دیرز غلط ایدرز کز بو لکه لید سز زیرا بر جهلم امرینن عرض باشتر جدا تمکیدی نماز ایچنده سجده کاه و دل و جهانکه کتمکیدی طریق امر الهیه ایتمزلکه قالب نفس الله قالی بیر دکر کم شریعه بیحکدون کتشان تکنیم جهان بجهان شهر بشهر بازار بازار در بدر کزدوب سرکردان ایده و نالان و محتاج نان واج و عریان فلان بی خانمان فریده اولدر

مثنوی

نوماک شهمدن کبر و کبش اوزره / بو جسم ایدکک بری اوز ریاضت جمع

اسیر بو نفسک قلاب و فلاب / بو اولوب کز دیمی اسکرپیر باب

عبادتدن قجی اولدو هر حال / اکی کعالمدن جاکی آلودو ببالر

ذلیل و ای بکس مشهور و افقر / دوشب سوزندن اولور نجابتکم

حقک امرندن اولندکر زارن / اولوب محتاج زنانه دیر رجانی

سوزانک ایدوک آنک جوابی / قوک اللدن باجعذن غیر بابی

ایدوکده رو بیشلرا امر اطاعت … تنک معبوده روز و شب عبادت
ایده تا رزقنی رزاق اوفر … اولکسز چون بشر باعزت وفر
دو عالمده مراد ایره سز … که جنات نعیم هم کیره سز

وسقالری بویوزدن تراش ایلدکز دیو عزی تا تراش قوزدو عمرده
عرض ایلدز که وجه حریکر ده اهل جنت وجوهنه تشبیه ایلدز مالکم کرده
اهل جنتده بیوب خلق عالم تشبیه ایدرز دیمسز خطابه کبرز سز معاکب ایدز
خطابه عاصی اولدکز تراد دنیاده بنی آدم وجوهی اهل جنت وجوهنه تشبیه
ایدرسز و اورکی خلق قسنده صبغه وخالق البته که ایلرز اکر اورا ایکن
تشبیه ایدر او کسیه انبیا علیهم السلام و اولیا رحمهم الله تشبیه ایدرلردی
وخالق عالم دخی جل جلاله دنیاده بنی آدم وجوهنی اهل جنت وجوهی
کبی خلق ایلیدی

بو صورتدن نکی کیدروب سز
طنابش سر کولا سز در بولر سز … دریغا که اولا سز اهل جنت
بو فعلی قیلدی که بودر فعل جنت … که کیمیز انبیانک صورتنه
که اولادن عجب تک صورتنه … که اولادر یا غیری صورتندا مسیدر
اولارک صورتی خوش طلعتلیدر … رسول حق نه صورتده ایسه اکا
ذکرکم بودر سز جنتده انکا … که اولدر جمله صورتلردن احسن
انکا بوزدندر کشی صاحب بوزلولان … هم او صورتندن احسن یوز تحقق

او صورت ایچره اولاسی سوز حق

او صورتله ابو صورت اولبکده … انکیدن ایکی صورت اولیدی ب
بورسکی مصطفی اول صورتیله … او لور اکر صفا اول سیرتیله
اکا قت سکز کیوک او شکلده … آنکنک سیرده کبرکی شر ایکلر
بوروکدندر و کز صورتیله … اوزورکز کندر و کز سیرتیله
کرتا بیکنیه درکاه اولکز … انکا بانده عزتکز بولاسز
انکچون دیر درحق اشبو سکالی … که دنیاده قرشیدر جمالی
سیزا لی کیده سز بوزکزدن … حقه عاصی ولورسز اورکزدن
تایب آلی اولورسز رشت صورت … قرنکی صورت اولور حقیقت
نه وجهی حار بو وجهیله سلمان … قرنکی صورت ایچنده دیده جان
نه یه بو وجهیله یاریتیه اول … رسول وحی قسنده اوله محمول
کرزیرا بو یله سبو ر دعا پیمبر … بوکونکم شبیه یاریی ایلر قوتر
اوزینی انبیا او لیاهم … کورو ب اعراض ایده اجلاله دلم
بیروه حق کیمه دوندر سینه بوز … آنکله بیله حشر اولسون بو در سوز
شوکیم بر قومه بکزنسه او زینی … بولوریاری اداله کندوزینی
تراش ایدر کندوزن بوزدن الی … یتقرنار سفرده جسم وجانی
نه فلک بو دخی ایدر بو لسه احراق … که حقه هم رسولنه اولور عاق

[illegible]

ولی دردلبشلر چند بوکون / اوشبر جی دلبرک صف درکون
وبدوکز کسمه دیسله کز / بردلی بودچهدل کسمز بز
بلکه تحقیق کسمشدر اول آنی / چوبلمز نه سوبلمز بلانی

دیانمز که زنک لمعه عشقک نسبتی اولدر صدا باریانه خبر وصل جانانه ویرد
بربیره جمع اولوب بر بر کلتمی وترانه ایدرکی آوازه ده آهنک ایدر
در هوا در وحرص اولوکه بربرلردن جدا دوشیوب هم هوا اولوب بر
بجاز اشتراکی هم آواز وسرفراز روانه اولوب خاقانه وار دب
الهی ناز ونیاز وسوز وکداز عشق ایلر ردر غلطا ایدر کسقط سر
نقشی اوزدر کزه سقط ایدرکه کنزبوله کیدر تر ازنکمدن اهرا و هند جز
را و یاد و ریاد و دن عرض صدا صدا اودر آنی جکلده مرددن زنک تن
وترانه صنوب بیانه کندوکز وطریق شنک وکانه دوشوب بندوکز
تابلمزکه اوزوکزه نه سندوکز وهوا وصدادن مقصود کفت وشنود ای
هر وجوده جز عبودو برکی مقصود بشتدر واول صدا دخی جز جنس
مقصوده یتشدر واول هوا دخی جنس دکی امرکی اثری وار که
جرس دهی آدمیدن پیدا اولوب میدان عالم شور وغوغا ودیبانی آدم
آتشوب سودا ایله غوبب هر برلی عاشق شیدا قیلوب خانمانه جهان
جمع ایدوب اکر جسم وجانه ناز ونیاز وسوز وکداز اندوررد

حا

جنب جانانه کیدن بولرکتدرکه اول هوا یا صدا در وصدای محمد بدرکه
عجبی کوکده انکله زنده واکر کوکده واکر یوزنده

مثنوی

هوادن غیری عالمده نه واردر / صدادن غیری آدمده نه واردر
بشکله زنک اغنیدر دهانی / دهانی انجره دلک آنک زبانی
بشکده پر صدا ایله جرس وار / دل وجانکده انکله هوا در
دهانک کویا کوبا جرس سدر / صدا سندن غرض آنک نغمه در
نشه ده عرض بوکفت وکودر / بوفریاد وفغان ودهای وهودر
هوا صانمه عبث سن بو هوایه / بوآه وبوانین وبو نوایه
دروندلده اشتا امر ربو / دوکونه مثنوی شاه اوریر
راز دلا ایدی زنکده زبانی / ایدرحیدی بوفریاد وفغانی
دهانک ... آچ ویرت زبانک / که یاران کوش ایدوب کلبانکده انک
بونکه جمع اولالار جمله یکبار / جنونکده اوله رجلدم اسرار
دیلسن انکده اسرار جانان / میجلس انکده انوار جانان
بلسن انکده وحدت سوزرلا / کوراسن انلری وحدتکوز زندن
اولوب بومجلس وحدتده ساقی / ویراسن انکده سن راح باقی
اولوب سرمست جاک ایدوب نیالر / بو آهیله ایکی عالم یقالر
صدا ایله ایده لر بر جهانی / آچوب زنک دهانی جسم جانی

ویلسن کاه مرخوش کاه تنکی — درون صندکی ای تنکی اوزنکی
درون زنکی کرات بنکی ادم — اوزکی قیوب بو مر آهنکی ادم
سوزم طوت واز کل بو وسدن — برادر اول ایله هوسدن
کلیخ انده وکیل طهارت کندو زنکی — پاپشو سعینی به قوذکی اوزونکی
اوزوکی ایلدک حیوانه تشبیه — سوزم طوت قل اوزوکی انسانه تشبیه
درون دلدن اول بو قوله قابل — که تا اولاسن انسان کامل
وکلدر بو جبلتی انسان — اکرچه قالب اتا نوه یکسان
بو نوع انسان نوار که حیوان ارذل آدم افضل — بکر تعجیز آنا غایت اکمل

وآسمان دلده آفتاب تابنده وتجلی ا... کلده ماه عنایتی درخشنده اوار
که هر قنده وارسه عبوره ضیاء قلوبه صفا ویرجی بوز واول شهرادر
بیعت حیدر کراره یرون خشنود اولیب بره باب راه معموره کشور
ایدیجی درون ظلمات جهالته مستور قلبی مقصود ینه ایر کوروب
کشف کرامات تحصیل اتور وقطع مقامات ایلدیب درکاه معطی
ایرشدرب دوم جانفزا ایر کشدرب حسن حیل بره ساقی ایلدوب
الدیرن شرابنی نوش اتدیرب سرخوش جام الهی قلوب حرکاتی
درون دلدن براه ایدوب که اکی اطراق اطراق ایدوب اول کوکرمان
اولسون کوکدن ومکانی اغراق ایلدوب درسز بیلسیز قندن آنکه

صفای مقاماتی ستاده پیر و سردار کبی پیران قندن و سوای کرباباتید
موج قدسیه کبی طیران قندن اشکال عجیبه کز خود احوال غریبه کزدن
پیدا در وافعال قبیحه کز خود اقوال کاذبه کزدن هویدا اولور حیدریلر
غیدیسلر بیزکه بو قدر بار آهنی بو کلنده جیجانی کزرز و بو آهنلریله
کندوکزی بزه بر خلقه بجی کلاب مذهب فرادسبز سر بصورت
نامشروع علم وکسیرت نامطبوع علمدار جهان وقتان دوران عجب
یلاییلاله فاتن کبی لیب فریاد و ناله ایدرسیز بازار بازار رقاقه نه
در بدر یوله اسنوب خلق جهانه سواله اولوب جبار وجرار دجبار
وطرار ارسیز قنده حیدریلک قنده و درکاه حق دریلک قنده بارسیز
حیدریلک و درکاه بار کاه حق دریلک باینده بر مقدار بیعت کرده
کوکلکز رخصه دست جانلر وقلم جانلر عیزار ایدرین وزبان اوکشی
بانکه تقریر ایلیهین که حیدریلک دوز بارکاه حق دریلک عیمش نیجه
اکاکوره ایش نه سز حیدر درت حرفدر حیدر معنا شنل قدر راء دال
حرف حادر حادن مقصود علم وحیادر یعنی حیدری اولیکه در کم
طلبخیا ایله جلی وزیور حلم مزین اوله که خلق جهان اکا علم و حیاسنی
کوروب مدح وثنا ایده راکنجی حرف یادر یا دریابه اشارتدر یعنی دریا
یعنی حیدری اولانکه دریا دل کرکدر که نفس جیبنک اعمال جبیبه بلکسن

ظهوره کتوردیب هضم ایده ونماید پیدا اولوب کیده ننکم دریا مهمانی
هضم ایلرونماید پیدا ایدر ودخی برکسه کونکه الحمد بدوکیجه طلبه ایلمک
دعا ایلمه واندن کیده اوچنجی حرف دال کلدر والدن غرض دلالتدر
خیره کندوسنه یا غیره دردنجی حرف آخر رادن مراد روشندر یعنی
حیدر کاولنکسه طریق مستقیم اوزره حیدرکبی ... کوسترب
پرورش ایدرتا که اکا حیدر بابانک کبی مسلم اوله اکثری سیزه حیدر بلک
وو بارکاه حی دربلک معناسی ایجاز طریقندن افراز ایدوب تحریر قلوب
تبرک ایلدم دیدی خواجه جهان اوغلی نتیجه جانی ایله برلزمدن طور سبحانی نقدن
چقدلر وروانه اولوب خلوتخانه زینه واردیلر چونکه حیدر بابا ...
بابا حسین عراقی خواجه جهاندن بووجهله کلمات موحدانه ایشتدی
وحرکات موقنانه کوردیکی هانم طورسکی یاران هوادار زینه وجد ایله
قفادار زینه اشارت ایدوب خانقاه آهدی هزار رنجاله حیدر بابانه
قدم قیوب روانه اولدلر خواجه جهان انظار نتیجه جانکه بار ندا صلوة
صبحی ادا ایدوب شکر خدا ایلیوب دعا قیلوب سجاده ... طوردلر
راه گیروب روانه اولدلر وخانقاهه کلوب کوردلرکه حیدر بابا ...
مقابله چوب قرار کوستروب ... کنارده ایکی کوزلری ...
هزار جوش وخروش ایدوب کلدلر آمدن طایفه جانبازان نجاه خواجه جهان

جمهور جانبازلر عاشقلر که مجلس جامیده جامیلر ومدام شراب شوق ایله مست
دوقوسی علم ... کاملکر وعلمایله عاملر خوش آواز ادل سوزدن
جان کداز ... دشنیدن پرده ... آغاز ... اول ذاکر
ایلر آهنکلر ... ذکر الله ... میان برکه ده
دکلردرکه ... دستقال ... آیاق وباشلر
وباجان سر ... وزبانلر ... وعقلر ...
دسر ... وکوزنی ... شنیدن ... یعنی جناب حضرت
علی بنده خلقه ... ساچقلر ... قبیله ... ومار
کوپاکه هر قبیله ... دوما ... سرنکون ... سار وبد ...
اجمل حصار کوپاکه کنوز ... دیلکلرینه دمرز ...
خلقه یعنی دست بسته کورنلر حلقه جلیل وجلیل ... چشمه
... واواز ... تکبیر ... خواجه جهانک خانقاهنه متوجه اولدلر خواجه جهان
دخی ... طور ... معتاد ... ودرکاه ... تماشا ... ایله
دکسیرت تا ... ایله کوردیکی ... خوش ... صاحب ...
لطف وکرم ... قدم ... اوکلرینه دوشوب خانقاه
کوزرکی مسکن ... کوستروب ... مسکن ...
مسکنلکلیه ... اولدر خواجه جهان خدام ... ایله ... دوشوب

نعت کتوردر چون نعتی بیرالکه حمد وثنا ایدر. صاحب خلاصه دعا ادر
بعدا ثنان پیران پیش قدم نبکارو گخ یاد ایدر وثنا قیلدردی طلب
ودایره الرزه الوب رسید بجه سر آغاز ایدر خوش آوازلر
بیل وبیالار اخذ ایدر کونه وزیاده وثنا ارادر سماع وصفا وشوق
وصفا کوستر ودجوش وخروش ایلیب خاموش اولدلر خواجه جهان
وصحی کیبان ننگلردن باشن قالدرب ابتدای خوش کلدکز دردویش وقدم
کتوردکز دده لر نه دیاردن کلورسز ونه طایفه دنسز دیرکم ددلر
وبرکز بکدر وبرکز نیره کم درلر وبدی چون طایفه جا صاحب اذن ویلدون
بعضا شنیدکلرالکار زمش ابتدا جاندم اول طایفه نک شوق وصحبتی پیرلرینده
اوتوران باباتمور بخوی حضرتی جوکدب کیتنلک کوسترب ابتدای خواجه
بزدیار شیروانیز کلورز جلمز شیروانیز وبیر مرشدیمز آ وز بابا محمد شیروانی
دیلر وبو پیر مرشدیمزک پیری آوز بابا احمد قروانی ایدر لر پیرانه سالک طریقت
وپیران ملک حقیقت دورلر دیوب خاموش اولدی خاندم بابا محمد شیروانی
وصال لطافت ایچره زبان ظرافت برله وبیان نزاکت برله جوش رندانه
وخروش عارفانه کوستروب نظم ایدوب ابتدای نسخه و درخلاصه منخزاری زبان جابابا کمس
اولا ای خواجه دور زمانه … کلمه وارداتی دل ونیانه
وبیم جان که شد کوش ایتدلی آلکه … کلام خوب وموزون وموجه

طوتیقده برزجهو رجانی … بزنی خاص ایلیه بر صفحه جاسی
چیقده بر زیاران جاحی … مدام الدن قومزز بز طوطی جامی
کمی برم عشقده جامیلر بز … وما دم محرم آشنا میلرز بز
بزه بزملک پیر علی بزه بزدن … بزه بزدن سوز رسک سرمه بزدن
کتابچون ایدیرز هرکون آهی … کتابچون اودرمبز پاک کز آهی
بزه هم علم عشقده کامل … اولورز علمزله لطفی عامل
فغان وزاری بزه دادو داواز … ایدرا فراق جان اشک سر آغاز
بزه دیرسک ملا آواز محرق … اولور سز خوش وش کو شها اید آبی
لم استه استماع ایده سماعی … البته استیه اول استماعی
کوزینه کلیوب عالم جوجته … آنه جالک ایلیوب دستار و جبه
دشتی زنکلرها یا محر ده … اودیهرو مهر بادانی جام خرده
بجنکلم انسوز او اوزه آهنک … خروش ایدر وایدر رهزنیک آهنک
کردب دریوزه بازاره بازار … سر آغاز ایلسا وزاهل بازار
اولور اکسوزه رزحشانلر … بولوب آوازی دن تازه جانلر
بجن خلقوی خبرات خرده … ایدر بزنده او اپرده مرده
نه واراولسه چه بر عیب نقدن … که کویا طوطی جان تن قفسده
دوشندوق صدفله آهن کمرلر … میان بسته بزی صحنه کمرلر

دار آهی چکردن ای برادر / که کشتی وجوده اولدر لنگر
آنکچون دمشمز کوشش عینه / بومعکوشی کراشارتدر بونه
که کوشش دوعینه وز اسرار غریبا / کلام اولدیشه ابراردن غری
کم آنک بنده خلقه بکوشه / اولوب یابنده ایلدر خوجه
هم اندک دستمزی بسته زنجیر / که تا ایلیه اتمامه ال بر
کشیشک نقشبند عبید ایلیسی / که ایلر هر نفس بک نقش و ر بونقش
پیچیغز اوزدوب فلدق فیشیه / که اولا بوسلسله برزه وسیله
وسایلدر برزه اشبو سلاسل / اولنجه احمد جامی یه واصل
دار راندنده شاه اولیایه / علی مرتضی شیر خدایه
چراغینه زآنوش باشند قمله / برزم با نامزه اولدر ودلیله
که نار عشقه بزباشعدن طوتشدق / دودون صنمگز بشدن طوتن
که زیرا اصلمز قطره نمدر / اوندم اصله دخی بر قطره دم
اوودم کم صلبلنا رجمه دوشیدر / اوودمدن نار عشقه طوتشید
برزر معنده بوبنگ چراغی / قبیله با شمزده دلده باغی
یقو بعشق آتشیله جسم وجانی / ایدرز بر ضیا کون ومکانی
یوز ودم خود چراغ بزم عالم / بور وش عالمه ای جان آدم
یوزکه زآفتاب عالم افروز / سزکه زخود دل وجانیچون سوز

بچون فورسن یوزک آو زر شانی / بچون محجوب ایدرسن آفتابی
سوز وصحی قبیل قبول کیدرز / منور قیل زمین وآسمانی
که بیزه عالم تن عالم جان / منور میشو داز نوی افسان
بویوزدن بزتراش اندک سنانی / که نوری کوستر ورز الحلیه جانی
بزدوتی تاتراش اشبو وجودی / قودکی ای کرکوردی اولدر احسن
که بودجهیله اولور اهل جنت / بوکوندن بزده اولدق اهل جنت
که اولکان سنی صاحب فروت / عصا تر ایلین یاربن شفاعت
سنی جنته کرمز دمشدر / بوجه عزتلر دارز مشدر
بوسوزدن بزتراش اندک یوزومز / بهشت اهلینه دونردی اوزومز
بزز ابدال وپاد سربرهنه / برزه نه حکم شنه نه علم شیخینه
بزز بیا بیم وبا پاک عدیوش / دمادم باده نوشی بزم خموش
برزم جسمده عبا شالیز / قدم دم دکسته زنیاشلیز
فلورسی جشم جانیله نکاهی / ایدرز عین رزم خاکراهی
برزه معنی یوز بدن کیمیاکر / برزه سنکیله سیم وزربرابر
برزی جسمه سلی خواجه فقیرز / نمودا یچنده بر شی خقیرز
نمودا یچره اکرچه بز نمازز / ولی ایینه روصافی عیانز
کم اولورسه اکا یوزکوستردیرز / اویوزدن صفاسن اوکسترزیز

کورن یوزن بلز اوزن تمام | اوزندن بر داخی اوزیارینه
کوزیرا اودم آیینه بیره | اولوب کوستریر اولورا اوزخر
دلرسک آیینک صافی وروشن | سنی ای خواجه دم اودم اوزکوزن
وکره سنی او آیینه بیره قلورسن | اوزوکی کوریب حیره قلورسن
ولی بر روشن آیینه دربز | کورورز اوزمزه کوستردربز
شکسته لیدن بزی اولمز درست هیچ | اوزمزی بزدخی بولمز درست هیچ
چو آیینه یوزرجا میلرزبز | بسی ارصندو کاملرز بز
نه بیره دارسه وزحاصل مراد | ایدرلرجانیله بیزه رعایات
صفای قلبمه هر بر معانی | کورورز هم بیروز درلو کمال
که بزده ریز چونکه یوق عقده وغم | ویرورز قرمزی دزاق هردم
بوده جهله کورورز کاینات | تمامت سیر ایدروز فلکلر
کورورز هر وجهدن نور احد | ایدروز آنکیله عرش سرمد
اسیریوز محمد مصطفی نک | بنتی یوز علی مرتضی نک
حسنیله حسین عاشقیدر یوز | اولارکی جانیله جان وفدا یوز
اولارکی آلنه اولادینه هم | درود بی عدد اولسون دمادم
زوال اولمسون اولارلا زمانه | بقا بولسون بو دور زمانه
سکا ای خواجه جامیلی یوزندن | دیدم بونجه سوز جانی سوزندن

د

دلی برقطره کوستردم اودیدن | اودریای فراوان قدم دن
دیوب محمود جانا اولدی ساکن | کوراندی خواجه نیجه درجوابی

جوابی دن خواجه جهان بستغان یه جامیدن

چونکه خواجه جهان بابا محمود شیره وایندن جامیلک طرفیندن بوقدر حکایات رندانه کورسدی دعکنا ظرفنامه اشتندی کوردکه اکا نه اشی ایتیدکی کجاه ساعت ودعا ملاحت آچوب بان وحقیقت ارلر ایتدی ای برادر بیند هوا وای کرفتار قید صیت وصدا شاه آوازجان کرا زلرزکه سر آغاز دلنوازلر ایدکی هر برنده کلهٔ صفا آواره وآه عداوبر وزرکه مجلس برآیه اطلته سر آیه بز اول جامیلرزکه آواز روح افزامزدن وسر آغاز زبانمزدن واید الوب چون مست بی بای کلهٔ صفا ارجاک ایدوب بوواید دشب خانمانی خرج ایلیوب عالمه بیر اودر سزه وقتی صدا کره عزه ار اولوب زره لیکی هوا کره دوشوب سرکردان اولوب جرس وار بلبل نهار فریاد وفغان ایلیوب آنکا سیر ایدوب نفسکزی عالمه تابع قلوب انفاسکزی بنی آدم تابع اولوب دراسز بو عالمه حقیقت سزلک هر نفسی بلوکوردیره جامیلر طرفندن جنتی جامیلر طرفینه کورسز ایله اولیه جمله نیاس نقمنده نجی شناسی کوینده درسیز دلهیجه قوزوب اکچه ولباس جوینده درسز

حظیه

کورمینجه اکچه جیوبسز دهان | آنکچون جیوبسز حرزدهان

کوکلکز چکه انعام اتمسه	سزی یا نعمتلر ایله خوشکلام اتسه
حسبنله یاد ایدر سزی آنی بز	اتمیوب یاد حقوق نانی سز
حق تعالی حق بودر کوندیه لر	هیچ بلمزلر دیدی پیغامبر

حق بودر که اکا خوش دلربا و سرآغاز دلکش جان فزادر روز ازلده
وجاندر که نفخ جسمانیده پیدا اولوب عالم صدا یتشوب دل آدم
صفا دیده معنیده ونفخت فیه من روحی الآیه امر منیف بو اثر معنیه
جانلکه عالم ارواحده ضربی عبرو در جنابلکه لفظ و حرف
زبان حالله معانی ازلیه بیان ایدوب اسرار لم یزلیه عیان ایلیوب
عالم وجد و حاله رغبت دریای صفا و وصاله غرق ایلر ازبانی تا ابرق
نه عالم وجود فرقا ایدرسا اولورسه وجود عالم شویله بی خودلک عالمنه
قلورسن امدی بونلکی موثر آواز خوشی و سرآغاز دلکشی و صفا
بخشی کوررک که وجود و سیر و معتقد بودکه بر کسبه معتقد ایلمز
بخشایش رتبانیدرکه ماجدت ایبا یتی بند کاه دو نکاه در کلنده حرف
ایدرسه واگر نا کلامده حرف ایدرسه اورنه سبب عذاب دنیاده عقاب آخرتده
فردای قیامتده امدی حقای سلامتده اولمق دیلرسکز کرک مشفق اولدی
بونکی کبی صدای فرحی قسمتا و جهانکی السنه دینی بی دنیاده یلدا و دیار
فرباد و فناده بالجمله انسیکه آنی رمضانیسنه رابطه و مرشد رسم حقی انی

بابی اولدیغنی بزه ورود ایده خوش کوروب قانع اوله سز واذن کوزی
جوارلغیله ویکارلغیله شایع ایلیه سز و علما و فضلا و صلحا قلنده
الهی منظوم و معنوی سزلر ایله بیهوده سوزلرک منقح خوب
موشحلر اوقیه سز خود مخلوقیکز ایله بامدح رسول رضا باعلاوت قرآن ایده
تعظیمات که ساعمین اهل دین صفا کسب ایدوب کوکلکز احیا
اولوب دعا ایلیوب دنیاده و عقباده سزه معین اولهلر بی نفس
اولدم اولورسز و مرتبت اعلی بوله سز قطعه

باسنی خوش صدای آدمی	کم ایدن جان سمعا آنی سماع
تنجه جسمی بیلسن جاک ایده ب	وجد و حالت کسب ایده ابل سماع

ویرسکز نکلرکزی و آهنکلرکزی واکرده و بیلکزده اولکاز بحرکزکزی
داخلرده کارلرکزی و کوشلرکزی ملکوشلرکزی و بیهوشلرکزی و بیهوشلرکزی
و سعادرکزی سرا و ساچلرکزی و سفلرکزی نالهلر و اسرارلرکزی و ابرارلرکزی
قالشه و اوتاره و ضیا یوقار و باجید بره ونلک در بو دخی دمکلکلر
باجور طعامی بی نمکلر بر طرفه قیلیه بر کردن سرقه ایدوب چراغی سزه اتلر
یترمیز و آنلرک قصه سندن حضر ایدکز صاچلکز قبلهسی زاید در جهان
بوقسه هیچ کوزدر یک دقتکز بر دوزخی و نما و کفر و ایمان و سود و زیان
دنیا بوشلقده و بینلو شلقده و سرکوشلقده و بروشلقده بر جهان

دمعلرنی وصفای آیینه‌لرز که جایینه کورز و کوسترز دمزو جاملرز
کبری شکست ایدن هرکز درست اولمز اولکورده اوزکی محقق بولز
وبو سوبلرز یا سو بلرسز خلقه ولایت صاوب ولایت بیز ایلرسز
شهر شهر دربدر قربان ایدک جانکز دیدرسز جاملرکی سوز جام
شکلنده جاملرز بلکه عقیده جا ایلرز اما جامده جمز درسز آینه ذاتی
بلرز بارسنز وبعنایت باری جاملک طریقتی بیان ایدوب واسرارندن برقدر
عیان ایلیلیم تا که جاملک بلسز اما کوره عمل قلمیه‌سز جام اوچ وجهدر
جاملک مشتاقلری فقدر اول حرف جیمدر جیم جفایه وجهه اشارتدر
یعنی جام اولانک تا سینک جفاسی صبر نشته همیشه جبر ایدیجی اوله تا که جاملک
درجه‌سی بوله شکسته جام جرکین اولمه درویش انی عرق ایده هرکز درویش بنه

پریشان حال اوله هیچ اولمیه هیچ | همیشه رشته کاکل اوله پیچ
جفاکش لوله‌یندن درویشلر اولمز | قنزولنده صاحب دیشی اول
کز دو دیشک کدر یعنی الده | اوزی دریای حقده یوز کلده
که اولا حاصل اوله جمعیت دل | انککارکنده ناطق اوله شکل

ایکنجی حرف الفدر الف امره اشارتدر یعنی جام اولانک حقک امرنده
الف کبی ثابت وراست اوله کرستین معنای بوله واصل یعنی اوله قطعه

دل وجانیله بوسلکه سلوک ایت | طریق امر حقده کور رسی درویش
الهی صاحب اسراری قدم اول | همیشه راست دم ثابت قدم اول

اوجنجی حرف میمدر میم محبته اشارتدر یعنی جامی اولانک محبة الله دریاسنده
شناور اوله وهردم غواص اوله ب دُر خاص آکا اوله یعنی خالقک خلقنه
کوکللری مرتبه الحب محبت ایده ودرجه الحب رعایت ایلیه قطعه

بوایدانی ایدنده جان کرک حقدر | کل اوله درویش اول خرقه شناور
اوله دریای محبت چون دردر | اکا غواص اولوب اولسی درآور

لوحه اوتنبیه سزه جاملک صفاسی ومسلکی حقکاری الطاف ظریفندن افراز ایدوب کوکلکز
محرم اندم ورنادن نه یا ناله تبریز ایلدم دوه خواجه جهان اوغلی جبه جا ایله
برابندن طوروب خانقاهه‌لر چقدر ارکی اولوب خلوت خانه اینه وار دیلر
چون جاملیلری یا خجو خسرو خواجه جهاندن بو وجهی کتاموحانه استعدی
وبونو علده حرکات موحدانه کوردیکی جاندم کوردکی جماعته استتار ایلکه
خانقاه اهلی هزار رنجیله حیتیب رحلت ادرزیا بانه قدم قیوب وآمنه اوله
خواجه جهان اوغلی جبه جا ایدیا رند کلصلوه جلی اولوا ایدوب وشکر خدا ایلیوب دعا
سجاده اوزرنده طوردلر اراهکروب واحتی کیبا خانقاهه کلدکلری کوردلر
جماعت جامیانک کتنارنه متعالم نکیوب قرار ایلیوب اوزرنه وقار وریجی
بیر بیله کفتار ایلدی کوردلر برجهور تاجلر عذری وجاهی ... ایدوب
ایدوب کلودر آمدن طایفه بکتاشیان بخانقاه خواجه جهان
کروه بکتاشیلر وجه تراشلر باشلرنده بر آق جرکدن دوازده ترک تاجلر

اکثر قرنی الر و اکثر ارض اوزرینه درویش سیورر و ازکی فاوکلر قرشی بر ک
دوراینده بو رسیدینه کارطاشندن عجبی کلر و جود کلنگ او جنده آشنه طرفی
بر شیر یوکدن بو کلش وا و طرفینده دو کلش دکر تاجک بر زیالمرینده نقش لا اله
الا الله و بر زیالمرینده نقش محمد رسول الله دکر تاجک بر زیالمرینده نقش نام علی و
و بر زیالمرینده نقش نام حسین بادشاه رضوان الله علیهم اجمعین دکر تاج کوتاه
و ساده کمنده دکی عباده کاجه ده دکی قبا دخی جلی و خشن طبلی و عالمه
و کلبنکه صلوات و مبالغه تکبیر ایله خواجه جهانک خانقاهنه متوجه اولدی خواجه جهان
دخی بونلره بر مقدار بیر قارشو وارب بونلرک دوستلرین بیلوب وهیبت عجیبه کورب
دهشت ایدیکه ما بیلنسون صاحبه به دعا لطف و کرم ایدوب تقدم رکبه قیلدی
درویشلر دیلدی او کلرینه دوشب خانقاهه کتوردی و سکندر بن کوسردی بیدرکر
دده دده دیدیکه جمهور بکتاشیه دخی بادل و جان سکینه لکی ایدوب حضرت
سکندر بنی کورب ساکی اولدی خواجه جهان دخی خدمتکارلره اشارت ایلدی
سفره دوشیدب نعمت کتوردیلر چون نعمتی یدیلر الحمد و ثنا ایدوب صاحب
خانقاهه دعا ایلدیلر و پیرانک پیش قدملرین یادایدوب و وطن بین شاد
قلدیلر بعد از آن رسوم و قید برلکه الیته طبلک وداریه ایله سماع و صفا
و جوش و خروش کوسترب دریالین خاموش اولدیلر خواجه جهان دخی
باشین قلدروب ایتدیکه خوش کلدوکز دیدیلر و قدم کتوردکز دده دده لر

ایدرلر

دیار دن کلدوکز و نه طایفه دنسز و نه یره کیدرلر دیو برکز کلدر دیو بیز کیم
چون جمهور بکتاشیه خواجه جهاندن بو وجهله سؤال اشتدیلر فی الحال اول جمهورک
بزرکی یعنی بیرک النده اقتدا ایدرلر درویش اوحد عاد دخی آچوب ایتدیکه ای خواجه
بز دیار سماساندن کلدوکز عجم فرزندلری یوز و جمله مز سماساینلر بو بیرمز
بابا مرشاه ساساکی ایدیلر و بو بیرمزک بیری آنه بابا زین الدین کوردی
در ایرانده مسلک طریقت و میران ملک حقیقت در رزوب ساکی اولدی
جهان هم بابا مرشاه ساساکی کبی بر نکتون باشی هم دربانلردن زیاده لشن بیانکه
نظم ایدوب ایتدیکه مثنوی در خلاصه سخن از زبان بکتاشیه بخواجه جهان

الا ای معدن سفره کسته ‌ ‌ ‌ سؤال ایتدوکه جون ای جان پرور
طرف اطکوش جوشکال جبوار ‌ ‌ ‌ که ساکه جان ودلدن وبولی خبا
بز پیران راه حاجی بکتاش ‌ ‌ ‌ اسیر خانقاه حاجی بکتاشی
صداقت صدرنگ صاحب یوز ‌ ‌ ‌ بوقفنی و شمنک غالبلری یوز
همیشه غالبز جنه جوابه ‌ ‌ ‌ که مایل اولمازز بزنا سوابه
خدادن عجزیه امر ز قز القنه ‌ ‌ ‌ بخیاع و سرا و اهل و کلفت
بز اولمازز کرفتار علاقه ‌ ‌ ‌ چو کوکور مرزز بار علاقه
بوکثرتدن بری دریای وحدت ‌ ‌ ‌ بونبت پاک ایلمشدر اهل و صلت
بحار وحدتک غواصی یوزز ‌ ‌ ‌ او مهرک ذره وش رقاصی یوزز

طلوع وحدتك رهبرلری يوز — سپهر وحدتك سرورلری يوز
بو عالمده يكتاشيلريز بز — چو صوفی صفوت فناشيلريز بز
بزز جان ملكتنك پادشاهی — كور فقر ايچره چكمش عزت و جاه
بوبز سلطانز لشكر در بو شاهی — كه بو قدر بايز در بو باب اعلى
بزز ثابت قدم بورا چقده — بزز مقبول قول دركاه حقده
بزز خدام باب حاجی بكتاش — قديمدن آستانه قوش [illegible]
آلوب عزتله باشه تاجنی آنك — رعايت ايلرز منهاجی آنك
يتوب بر يانه حفظ جلاله — ايدر بز آنی باش اوزره حواله
كه يعنی او ستره حاضر اولدر — جميع خلقه ده ناظر اولدر
يازوب بر يانه نام محمد — ايده رز آنو كيم فخر سرمد
يازوب جيدر كرار نامن — اوشير حق شه ابرار نامن
حسينله حسن نامن يازنجه — كورورز انمه دكشهر اسمی [illegible]
اول اسمايله بو تاجی [illegible] — ايدوب كوروز ايی مردم [illegible]
آلوب تعظيمله سر اوزره ای — سر اكسير ايده روز [illegible]
آنكچون حرمت و عزت بولورز — آنكچون كاينانه قطب اولورز
بزز معنی يوزندن قطب عالم — كه بزدن فيض ايرر هر بر عالمه ١٨
بزز اوتاد بورکه زمينك — بزز ابدالكه جمله آو [illegible]

جهان جان بزمله اولدی قايم — مكان تن بزمله اولدی دايم
بچلم كستوزه بوندن تمامت — قومز خلق اوستنده اولدم قيامت
اشارتدر سر تاج اوزره دوكمه — كه هر شخصه دكلدر آنی دوكمه
كه يعنی سر بريده مرده لريز — عدم ميدانينه بی پرده وارز
بو تاج اوزره نشان كه آنك — كه تيغ جورك اولی اوله نشانه
اشارتدر صحيح هم اول شراره — اوصولی بر غم و پرنج و تابه
تراشن انده كی باشيله بيله — بيوع اولدی قلمدن بو باشه قيله
وجود بزمله عالی حددر — آنی محو ايلدك باقی دمدر
العمدر بو دم ايدن تبری [illegible] — يودرين حاجيا بو بر بورنده
برابچ اوزره فرق بيل حاجی بكتاش — حقيقات قلبدر ايله سياستی
ايدوب ترك هوای خرد و خواب — نه ثانی واردی بانده آنی
بر نیچون آنده حكم شمدر زمانی — ايدوب جانه حصه نازو نيازی
دو كلمه اول [illegible] — نه ساجی جلدی [illegible]
اوزرده بولدب اول صوم [illegible] — دخی نار جهندن نجاتی
تمنی ايلشدر آنده حقدن — بو سوزه جانله تقديق حق [illegible]
الكابنه ايدوب اوزره بو بوزدن — سقال و حاجی كيدردكی بو بو ٩١
سلطانی خواجه بكتاشی طريقی — ديدم [illegible] اولور [illegible]

وار زوره دیشم بر قطره ایچی — کوزنشدن دیشم بر زره ایچی
دوب بو سوزلری بابا شاه — سکوته وارد بر کره ایدوب آه
اشت امدی آکا خواجه جوابی — بجه در را ایدوب الماسخطابی

جواب دادن خواجه جهان بخشایش بکتاشیان

چون خواجه جهان بابا شاه آسا ایندن بکتاشیلک تقیدن بو قدر کلمات دروغ امیز اشیتدی و بو قدر کلمات حرکات فتنه انکیز کوردی آن ساعت دهانا طاقت آچوب زبان فصاحت برا ایله ایدی وای بنم دوستم بو بکتاشیلر زقاشیلر و کلر مدا فقد ایکی صاحبی یوز و عسکر نفس و شمنک غالبدر یوز و کرفتار علایق و حالی بار عوایقی دکلمز بر تعریفی بجه و قبلنیز ما سوا آیتی التفات ایدیکی التفت الفخر زود در بای وجودنک غبارکارلری هر دم کتوررز دور زماننک صکری یوز درزده و بش هوای مهر کی زرقا صلری کورز و مال ککجان و دلکده سلطان عادل و بارکاه باریده بنده مقبل و هوا پرستلکده مبطل و حالی هر شکلده زدی بر زعبث سو بکر رز ابله دکل زیرا ماده صدر صدر صداقت و عالم غلبه لشکر نفس افت اول کسه در که آهل عبادت اولا کمدن اجتناب که سترت و اهل شریعت و طریقت و حقیقت امرنه امتثال الیلیه بر خوب شریعت حقیقت ایلدی

احسان

اختیار خلوت ایلیوب عوام و خواصدن عزلت قیلوب و ماسوا آلله التفات اتمیوب شاه سلطان اقلیم فقر اولوب هر آن معبود عبادت ایدوب دم قرب دنیا فانیدن عقبا باقیه صاحب سعادت کیده

قطعه

طریق راستی اسلام سکر سر — شریعت موجب هر جنبش ایلیک
فرقک بکتاشی اوبوک مصطفی در — سزا اولسه لا ناشایسته اپش ایلیک
اولا اعلی پاینده بکتاش کمدر — محمد قولنه سز جوشش ایلیک
کراولنا اولنا زعبادتدن فراغت — عبادته کوش جانله کوشش ایلیک
بودرور دیشلر را صداقت — عبادتده اولور کوشش ایلیک

صوم و صلوة مخصوص جد مصطفی علیه الصلوة والسلام و التحیات تحف روحانیه شیدراننه سفر معراج افلاک روحانیه دن بکتاشی آلی بجه نجات و درد عذاب نیرانه دو بابه دن اکی که در و پشلرا قول اول کندی نفسین خلا ایدیکی و درطی عقبات نفسانیه دن کعبه بشک روزه و نمازی و نیاز جهده سوز و کدازین کتوره و آنی صحرای سلامته کتوره و بو باطل خیال دو فکر نها کوکلکزدن کیدرک دیو بونک کبی خیالات باطله وساوس شیطانیه دن علمان ایله کره و قچ دم کبی سیلان ایدر

قطعه

بکلک و دیشانه بو فکردن — اوبک رحمانه سر شیطانه اومک
که بر بیت اولا انسان شیطان — دیچمی بجک اول انسانه ارکی

آنار اولر شویله روایت ایدرلر که حاجی بکتاش رحمة الله علیه برار دونبلی
و مصاحبلری ارتعشبدن بر وجود کامل ایدی که مستغرق و متدین فاضل ایدی
سلکده یافته سلوک ایتمش ایدی ناگاه بقدرت الله بكار جذبات ربانیه
رودکار نفحات سبحانیه قلبنه موج ایدوب آنی غرق ایلیوب مجذوب
صرف قلدی نه کندو وجودینه نه غیره اذن فرق ایدر اولدی دنیادن اخرتدن
اول حالده کندی آنا بو کسوته حاجی بکتاش مجذوب ایکی بر نجه رندو قلدی آنی
فتنه جوع اولوب پیدا ایدوب ایا که دایم کندو لکیده اتخذ آنی الشکل
آنی سرایه ایدوب خلق جهانی اکل ایتکیون بو قسمه مشغل شکل ناشروع
و فعل نا مشروع عدر و بو تاج جلاله اسمین و اول دنیا و آخرت سلطانی
اسماء معظمه لرین یازوب تعظیم ایلیوب باشمزه اوزره الورز و
ایلمزمز بلکه تعظیم ایلرمز زیرا اول اسمائی مبارکلری ایرلرده اوزرینه یاز
و ... بلکه با جنابت باشکزه الورسز کاه باشکزدن چقوب
در ... اوزره کاه ... اوزره ... کاه ... کاه ...
قلور و بالاکر ... اول جهتک ... دیرزه ویره اولوب خاک
بولاشوب نا پاک یرلره اطشور قلعه لر اولور اول عزیز اسملری حقارت
و تحقیر ایدرسز اولدرکه اکری تاج جزوه یازوب خلافنه
اول خوب اسملری تحقیر قلوب ایدرسز ... اوزره ویره ار

211 دکشو ... کره اوره رتبه کورنه لغاد ... عزیز کوره اوصدور عزتنه
ارکوره اول جلاله اسمن تاج اوزره یازوب عزمزه اشارت اولدرکه
صاحبی بزه وصال اولنسون دیو اشمزه ناظر و حضرتمزه حاضر اولسون درز درسز
یعنی حاضر و ناظر و باطنی و ظاهر و اول و آخر دکلدر اول اسمای عظامه
تعظیم اولدرکه لوح دلده عزیز خطوطی یوزب دکر ثانی اثر امری یازه
ابرکرتی تا بنی آدم اولورسز و قطب عالم درجه سنی بولورسز قطعه

لوح دلده عزیز نقشی محو ایدوک | نقش ایدک یرینه اسم اعظمی
اکر تعظیم ایلکز درویشلر | تا بولاسز جای قطب عالمی

و تاجزدر خندق هجو دکه باشمزه اشارتدر که حق شخصه دکه در رندورسز
دترای شراب سی ساچره اشارتدر که باشکز کسوب میدان عدمده برجود
مردمانه قشا مزدکدرکه اسمانه اولدرب پهلوانه استونلر درز دیرز یعنی
مرتو اقبل ان تموتوا اصد شیله عامل وجود کاملر زده ملک استرسز ایله کلمز
زیرا با چکرده بکلسه ایل اوزرنده دکیه یکیده دوب مکر چیرنسز قنده قلدیکزی خلق
چوره الهسی سز چوره طرلار اول فتحت چک ایکیکی غضبیری بو خرمز
بکتاشی دروکیسکر در کلسر بکتاشیلر کسوته رندو قلاشلرسز با جمیع
بنو بعنایت باری بکتاشیلک طریقیندن بیانی ایدیبی و مناد لیدنی
عیانی ایلی نا که بکتاشیلک بخه ایمش ایلسز اکا کوره عمل قیلسز بکتاش

بش حرفدر بکتاشیلک مقاملرندر اوّل حرف بادر بابلوغه اشارتدر یعنی
بکتاشی اولان کمسنه کندو حقیقتنی اسرارینه واقف ومعانی کانزه عارف اوله
اوله که درجۀ بالیقین بوله که اول درجه من عرف نفسه فقد عرف ربه
درجه سیدر ایکنجی حرف کافدر کاف کفایته اشارتدر یعنی بکتاشی
اولان کمسنه بو فانی تکیه عالمده ومیان بیز آدمده بلقمه الله بر خرقه کفایت
ایده که دنیادن آخرته بو قافله کیده اوچنجی حرف تادر تا تراب‌ه اشارتدر
یعنی بکتاشی اولان کمسنه تراب مثالی اولوب هر کسک ایاغی التنده تحمل ایله
قیل وقالی اولیوب کوکلنده دنیا اشغالی بر ایده غیبه یعنی فقر ایله حال خوش
اوله دردنجی حرف الفدر الف آخرته اشارتدر یعنی بکتاشی اولان کمسه مؤمن
باوبلیب آخرت ایلیه خرتنه ایچون وحبت ایده مقاصد الوادی که کل مؤمن
اخوة بیوردیلر نبی الله علیه السلام بشنجی حرف شیندر شین شفقته
اشارتدر شین نصیحت وشفاعتدر یعنی بکتاشی اولان کمسنه همیشه عارف اوله
بی عار اوله واعمال قبیحه دن پرهیز ایده احوال نجهیله تمییز اوله
تا که نیز مقامی بوله که هر برده وفا … عاریه … آگاه
درویشلر اوستنه … بکتاشیلک طریقندن … روشنی بیان
علیا ایلدم دیدوب خواجه جهان اوغلی نتیجه جایلکه بر ارندن طوب خانقاه ملی
چقدلر روانه اولوب حلقت خانه ارینه واردلر چون بکتاشیلر خواجه جهانک

بر دخی طورمیه کاملاً استغراق بولوب علیه مرقدانه حرکاتی کوردیلر تمام
طوردیلر بهالتره بر یبوجکا شکر خانقاهدن چقدیلر باپانه قدم قویوب
روانه اولدیلر خواجه جهان اوغلی نتیجه جایلکه بیکدک املی جمعی ادا ایدوب
دشکر خدا ایلیب ودعا قلوب سجاده لرینه طوروب ارادت اعتبار خانقاه
کلدیلر کوردیلر جماعت بکتاشیلر حلقت ایتمشلر مقاملرینه کلوب قرار کوستردیلر
داور ارینه وقار وعبودیت بر … کنارده ایکی کوردیلر جمهور کلدیلر

آمدن طایفۀ شمس تبریزیان بخانقاه خواجه جهان

کروه شمسیلر سفال وفاش ودیسی پاک نماش وجوه شمسیلر …
وسپید پوشلر دستار سفید پوشلر سرخ پوشلر … پاپوشلر وباشلرنده
بر کلاه غریبی دیکر آدمی جمله شمسیلر وطبل وعلم وکلیمانک حلوا ایله
وآهنک تکبیر ایله خواجه جهانک خانقاهنه متوجه اولدیلر خواجه جهان دخی …
طونک بر مقدار پیر قرشو واروب بونلر بو کسوت نجه ایله ودور … ایله
کوربجک عقل … صاحب زاده … لطف وکرم
بوزندن قدم بجه قالت درویشلر دیبوب اولکارینه … خانقاهه
کتوروب مسکنلرین کوستروب بیوردیکه … کوردیکه جمهور شمسیلر داخی
مسکنلیک ایدوب مسکنلرینه کیب ساکن اولدیلر خواجه جهان دخی خدامه طعام
اشارت ایلدکده خدام طعام دوشوب کتوردیلر چون طعام تمامی یدیلر الله حمد وثنا

ایدوب

صاحب خانقاه صدر و عاقلدر دیوان پیشی قدیم بابا داود اولوب وجلوس شاه
قلدر بعد ازان رسوم قدیمه زنجیر دایره و طبل و علم اکرا اولوب سماع و صفا ایدر
وجوش وخروش کسترنجه بالین خاموش اولور دو آخر جهان دوجی کریبان
تنکردن باشی قلدر سب آینده جوش کلدکده وروشلر و قدم کوزرکی ده دوا
نه دیارون کلور سرده طایفه درسنر ویره کم دیرلر دیر کوزه کشیده دیرلرکی بر نم کم
چون جمهور شمسیه خواجه جهانکیر بو وجله سؤال اشتدرکی الالی اولدی حضرت کشمیری
پیرلری السنه اوقورلر درویش احمد کمال معنا اچوب بیر وآینده ای خواجه
بوده بادیجدن کلورز بجم وزیترا ایوز جلوه بیر بیلوده و بوبروده بابا شیرعلی
بیر شیخ دیرلر و بوبر وبرکت بیرینه بابا بیر کجرمز ابدال بیران مسلك طریقت وبیران
ملك حقیقت دررلر دیو سالك اولدیغم بابا شیر علی ایزیشدر معنا اچوب زبان
فصاحت ایله سنا جوش وخروش ایله نظم ایدروا قدیس مثنوی

در خلاصهٔ سخن از زبان کشمیریان

اگر اول ای خواجه ال وصالی — چونکه بوزدو بیلدی ایندکی سؤالی
کوش هوشیله طرفنا اوکور فتح باب — سالکه بودم ویرهلم شاه جواب
پاره جمله مرشدلر بوز — روح پاک عالمی قدسیلردر
پارکاه شمسیده تابنده بوز — جان سپهر نزده تابنده بوز
عالمی برکوزه چون شمس و قمر — دورایدوب ذره ذره سر به سر

ایلر

ایلروزلی مطالقی زیبا بزه — کم بزه برکام اولور ارشیش جهان
قطبی بوز معبدوز بوملک — رهنمایی بوز کزیده آدمک
بولمشوز درخشنده اقضی مرتبه — بیعنی ولده منظر کموبا مرتب
کیمشوزدر عشقده اقضی مرده — ایرمشوز حضرتی مومزه
تاکلادن مقصد اقضی بزه — هر نفس ایلر نظر مولی بزه
قلدی مولی مقصدی اقضی بنی — کوردولای اوزنه مولی بزی
حمدلر اولکه حضرت بو جلوه بزه — ای زهی عزت زهی دولت بزه
تیغ وصلت قاشیمز قلدی تراش — تیغ وحدت باشیمز قلدی تراش
اول سببدن بریده سرکلاه — باشیمزده وارایا ای پادشاه
تیغ عزت ریشمز قلدی تراش — کورنکی ایشته بی نیاز فرجه فاش
اولدی جاهده دیدار شمسی بزه — روح پاک عالم قدسی بزه
کورن کوررلر بوزمزه ای مرد حق — باقش کوکلده بوزری هر کوزی دیده ور
روشنا یا عنوزه درز خانجه — بیعنی بوزه ومز کوردم در خالجه
بوزمز در بر تجلی آیینه — سوزمزدر جمله حیفل آیینه
آیینه دینسه سوزه ظلکه نشها — کم اولور بو سوزه محبه معنی نما
بوزمز آیینه سی یوزکستر — کرچه بردر بوزمز یوز کستر
کم نظر قلسه بزه بوزن کورر — کم او یوزدن صد هزار اوزن

کورر

اینچون گونه گونه کسوه بینه | بز گیروز کسوه بو مهد سیاه
گاه اولور بر صورت نور گستر | گاه اولور بوز بو زمین بر پور از
بوز فکر کاهی روی خاکده | اوزمزکه گون کبی افلاکده
گاه گریان بوررز چون سحاب | گاه خندان بوررز چون آفتاب
معتکفیز گاه چون کوه گران | بی قراریز گاه چون آب روان
گاه چون باد صبا پوینده یوز | بوی موی دلربا پوینده یوز
گاه سیاح دیار فرقتز | گاه غواص بحار وصلتز
گاه اهل ماتمز گاه اهل سور | گاه اهل ظلمتز گاه اهل نور
گاه گاهی اهدم عرش ایلرز | گاه گاهی همروی کرسی ایلرز
گاه سلطان اولورز عرشیله | گاه دربان اولورز فرشیله
گاه کوه قعده ده جهشیلرز | گاه روح اهدم بخشیلرز
نیستلک بزمنده بز هستز مدام | جام عشقی نوش ایدوب مستز مدام
جبهه ناموس ونگاه چاک چاک | ایدر اولدی جمله عزیمز پاک پاک
بر بعده در جسم اوزره فقط | ذره اندن عجز سن کوردی سقط
گاه بار ترک ایدوب آواره یوز | کار بار ایده چو سیاره یوز
کوه و صحرا و بیابان و خار | بر کیجه قطره و بر کیجه غبار
گشت ایدرز مشرق و مغربی | روشن ایدر دوهری ارکون

ذره ذره شمس پر ایتلروز | اینچون شمس تابان ایلروز
احدی یوز احدی یوز آنکه | بزدن اولان بوله عشق سرمکه
ام علی مرتضی بك بنده کی | ام حسینه حسن افکنده سی
دیدم ای خواجه بکا شمسیلکی | روح پاك عالم قدسیلکی
دیدم آنا اول بحردن قطره سی | سالك شرح اندم مهردن ذره سی
دیدی بابا ایسم اوله بر شمسنی | شیر تبریزی اولسیاح جهان
خواجه اکر رنجه دیر جواب | باب بابك چون جهان ایدوب جناب

جواب دادن خواجه جهان بسخنان شمسیان

چون خواجه جهان بابا شیر علی تبریزی شمسیلك بابندن بو قدر کلمات لافانه ایشتدی بو قدر رکات کرنفسنه کور کرهمان ساعت دهان ملامت آچوب زبان فضاحیله ایتدی ای پیر کنی قبار دروغ دی بر بند کرداری فرغ ایکدین اکر بو مرج سعادتده شمیدرز اوج عظمتده بوج قدسیلرز واسمان جانده وجانده خورشید درخشان بابا نور افشانکوز که بکون نه قباب آسمانی سیر ایدرز ودایم جهانی دوران ایدرز طی زمانی طی مکانی ایدرز که روالاریفی بنی بر کامدر حقیقی دیر سز یعنی قطب عالم وکرنده آدم دیوب اوزکزی اول مرتبه یعنی شمس تبریزه نعوذ بالله منسوب ایدرسز کندوکزه رفعت کوستررسز ایده کلنمز بیا اول افضاحدن اعمال علام شرعیا ایلره آسته

وبا لدنی احوال معارف حقیقیه‌یه ایله پیراسته اولنسنکه بو صورت بشریه‌ده بر
ملکیت حاصل ایدوب اسرار علم لدنیه‌یه واقف و عارف وجود ایدی کلاه
دلدکه حضرت خضر علیه السلام گبی اولوب آفاقی و انفسی بر ساعتده گشت ایدرک تماشا
دریا و صحرا و کوه و دشت ایدرکه یعنی طی زمان و طی مکان ایدرک اول
جهتدن اکا عزیزان نیجه شمس تبریزی دیرلر که بر صاحب علوم سرکدر یعنی
محمد ملای رومی گبی کاملی مسخر ایدوب بولنده جا و سو مرشد اولمقده
سز قنده بو صورتنا شریعت علیه و ادبسزنا مطلقا آکا نسبت قنده بو غیر
درسرنا بیعت قنده اما نمد سیاه و سپید کیمکده انکا نسبتکز و سر بریده کلاه
کیمکده مشابهتکز و بارحنه بو مکده تبعیتکز وار اما اول تبعیه لیاقتکز
یوق زیرا اول حضرت طاعت ایدرک سزک اطاعتکز یوق آکا آکا قنده اول
ستغال و قاشی تراشی دکل ایکن سز خود باک تراشی و عیاشی و قلاشی و اوباشی
اکا متابعت قنده قطعه چون اندر کنز او در کنز آکر تشبیه ایدک بز اکا دلدن
قبلدکی نوعی کیمز حقه کامنتز اول نمد سیاه گیرکده و بریده کلاه گاه گیردی
زیرا اول بیکونده بعض لونده لوکلی گیرکی و بعض اون در لو کسوه گیردی
انک کونه کونه کسوه و کلاهی جرجیکی آنک بو ترندن بن جمع اکا ...
اکا عزیزلر و خلوتیلر اولی اهل بر جیلر ایدر ... اولمقده ...
اکثر نمد سیاه کیدوکنه اشارت ایدرلر که نفس عجرا ... انکچون تمام ...

که عادت اهل الله دربعینه درفی کعبه نک شرفها الله کبا کسیا اهد اول
سبیله سیاه گیرکی زیرا بو در دنیش کما نفس دشمنی بلطف اولدیه خطی محض
اولدیوللا کسیاه کیمک واجب اولور آنوکی اوزی کعبه مثال اولور و نور
آیینه جمال و جلال اولورکه جمیع اشکال آنده کمال بولوب پیدا اولور اوزی
دخی آفتاب عالم تاب کبی هویدا اولور آنک اکثر سر بریده کلاه کیدوکی سر بریده تکیه
اشارت ایدی که عافیت صحبت ملای روم ده بو علوملرکه جان و سر وبر دیکی
مرد اولی قطعه دیدیکی شمر ده نفس اول که اوکا مستحق سبیه نمده
دونه هم عالم حقیقتده • جسمکز داخی کعبه صمده •
کیدوکز سز باشه بریده کلاه • باش و جان ویرون سز هیچ اولده •
و آنک کونه کونه کسوه و کلاه کیدوکی اوزی بو زی آیینه تجلی و معنا
اولدیغنه اشارتدر که تا بو ذات معتقاده نفوس صور مکنات منعکس
اولوب کورونور هم کوسترر

مثنوی

سلب ایدک دلدن غبار غیری تیز | ایده سز تا ملکجا نده خیری تیز
ایلکز صاف کوکل مرآتی | کوره کوز دهرک بو تقویر آتی
بعد ازان سز ده گیرک هر کسوه | او لکز مرآت هر صور تسه
کورنکه عم کسته کیو زیو رکی | سو یلک اول یوزله کوره سز کی
ایده سز تا سز ده تسخیر قلوب | ملکجا نده او لسز چه قلوب

اوله مرجانه روان قرمانکز ایره حرور دل دور مانکز
سوز کزدن خسته لر بولسه شفا اوزکزدن کوره لر مهر و وفا
اولمیجه سز طبیبی آدمک اولمیز سز راست قطعی عالمک

ولیدر سز که بز سنکسز خنده چت مدامز و مدام جام شفقت مست مدامز
ایله دکلسز بز انسنکسز بزی فخور و سنکسز بزنده هستکسز و هستکسز
مستکسز بدر بلمز سز جانا آب انکور قنا نوش ایدوب مست غرور اوز
جوشش روح وخروشش ایلی فروغ کسترب حرکات نامطبوعه و کلمات
نامشروعه سز وقوع ایدوب و ذی استقلال و قاشمزی تیغ عشق تراش ایلمشدر
دباشمزی تیغ وحدت تراش قلمشدر و بوزمزی کوبا کبی حرخ
تاشی ایلمشدر اول دجه لکزده شمیلری روح عالم قدسیلر در ا
دیر سیز ایله دکلسز بز ابرو بزی سقالکزی تیغ قباحت و باشکزی تیغ
جفا و بیکزی تیغ ملامت تراش ایلمشدر سز عالمده شعار یکز قاشنی
ایلمشدر دابدر سز که احمد لرز و علولرز حسن و حسینلرز رضوان
علیهم اجمعین دیر سز ایله دکلسز دنیا ایله اولمشسز عکاک و عکسی اولدر که
شمس سز سز کبی عمانن پر نصیر ایدوب بوزم دنیا که بزم فنادر شر
طهور بقا نوش ایدوب که راح روحاندن مست و خراب
سرور صفا اولوب کار هر دو جهانی فراموش ایلیوب و جد و حال

دارر

دارر بحر وصاله غریق اولوب کنتدوزکز فزلی ایلمیدکز بنه اول
بحر وصلتدن نجات بولمیجه سزمکز حرکات اخرویه ایدوب دکلز
کلمات معنویه سولیمیز وکوزمز صور شرعیه کوزلسه ک داوزکز علوم
حقیقیه اوزلسه ک ای اور دیشلرسز شمیلر روح عالم قدسیلر دکلسز هم شمیلک
طرتش بلمز سز یارب بعنایت یار سنز شمیلک وروح عالم قدسیلک بانکزیا
بیان ایدین واسم اسرارین بر مقدار عیان ایلیلین شمیلک حرفدر
شمیلک معناظر قدر اول حرف شین در شین شفایه وشفقته
اشارتدر یعنی شیلی اولیکز تیغ فرقتدن اولسی روح مجروحی قند و بو
آن شفا کوروب شفقت ایلیوب مرهم وصلته شفا دیره اول ثانی حرف دانه
اره کیمی حرف میمدر میم موفقه ومعنا اشارتدر مدام میلری ودوا ایلر
یعنی شمیلی اولیکه ی صر فنده مدام مست اولوب واقف اسرار الست
اولوب عارف مست اولور عارفلک مرتبه سن بوله اوچنجی حرف
سیندر سینی سرور اشارتدر سرور عاشقنک یار عنادیقدر
نکسار موافقدر یعنی شمی لی اولی که عاشق سور بیده حال اوکو
مدام سر در لیلی ومستانه مقال اولا اصلا آنم و غصه خاطندن خفته
کتورمیه بلکه خیالی حتی کوشه خاطره کتورمیه وشته بن سنره
شمیلک بانیدن و روح قدسیلک طرتقندن بو مقدار بیان ایدوب

عیان ایلدم دیوب خواجه جهان اوغلی نیچه جاننه میرانه طوب خانقاهه
چقدار روانه اولب خلوتخانه‌ارنه وارد اولجق شمسیلر بابا
تبریزی خواجه جهاندن بو وجهله کلمات معنویه اشتدکده بو نوع
حرکات اخرویه کورسکده ساعت باهزار بهجت کوررکه رحلت قصد
ایدوب یارانه اشارت ایلکه طوررز خانقاهدن چقدار بیابانه قدم
روانه اولدار بو خواجه جهان اوغلی نیچه جانله یانده صلوة صبحی ادا
ایدوب و شکر خدا ایلدو و دعا قلوب سجاده‌دن طوررزن راهه
کروب خانقاهه کلدار کوردر جماعت شمسیلر رحلت اتمشلر کمتر
بنه متعامده بکوب قرار ایدوب اوزرلرینه وقار و ربیشر دوع کفتار ایدوب
خواجه جهان اوغلی نیچه‌یه ایله مقاله ایدوب ایتدی ای جکر کوشم بو جاجر
اهل بدعت و بو طوایف اهل سنت که بو خانقاهه کلدرکلدر
بو جهتدنکی ایشوابیرلر مسالک شریعت پیرلری و مالک طریقت میرلری و بیشه حقیقت
شیرلری و میدان ریاضت دلیرلری عزیزلرده وجبادنویه‌دن تمیز ایدوبکی سالک
مجذوب ایدر و کیم مجذوب سالک ایدر و کیم مجذوب صرف ایدر و کیم مست عشق
دللاردر و کیم سالک هشیاردر و صاحب دوبندکی بو ذکر اولنان اولور
بو دنیا فانیدن اول عقبای باقیه رحلت ایدنلر بندن سکره سجاده‌رینه
بکلر انلر و کی آنجاطریقیه کرمیلر و آنلرکه ایلدکلر اعمالیده میدیلر بونلرک متلونه ایکی .

اکرچه قرق کونه قلدقه عاقبت هر فرقه‌نک پیرلری اول حکمه رخصت فاسد ایله کوزه کوز
کستریجه و صورت غریبه پیدا ایدوب کیدیلر و مریدلرینه کیدردلرکی سقال و قاش
تراشی سباج و بروت ناتراشی و کیمی سباج و سقال و قاش و بروت تراشلی یکی
بر شکل الکوبیه اولدلر شریعت دایره‌سندن چقوب اهل سنت و جماعت
مسلکندن چوزلب اوزلرن جلیس ابالیس اولب وزلدلر اهل بدعت اولب
نالیقی اولدلر بربرینه شهرت قصدین ایدوب نسبت سود ادغیرت عوغا
دلمشدلر آج کلبلرکی دنیا جیفه‌سنه ادشدلر بوخبا تسلکینه اهل سنت
بکوزلرنجه اهل ایته بلکه ایوز دراخاشا عفوبا شدمن ذلک بونلرد ایرغ
اولالله یعنی اولوب حرجیانی واصل می اولور دیوب سویلشرکن
ناکاه کوردلر جمهور اوزرلرین سرور دبوزلری پرنور کلورلر .

آمدن طایفه مولویان بخانقاه خواجه جهان

جمهور مولویلر مسرور معنویلر واقف اسرار مشویلر و عارف ابرار قوتیلر
بربرینه همدیده و مساوید اهل صفا و ملر یاشلرنده بر یکتا کلاه بی ترک
استوار دیوب بر شکل الف چکلمش چون بر کل اول کلاهلر اوزره بر شخصی دلنه
بلند صرنلر قفالرندن بر طیلسان فضی قفالرینه ابرکم و بونلرده بر و دامی
قبا بیرابر کوزلری سور ملوکوز لرینه بوزلری صلوه لسبیلر لریکا قرقفی جب بر حو
سنت و طیب لرکه حرقی بر و نمود شریعت جبه و قبالر پوشیده صفا و شکر

مقام خوش در دریای قلزم کبی پیچ و ناز خروشان ایدوب طبل و علم و [illegible] و شمشیر
صنعتلری واهنگ بکرلرینی کفت و کوی و ناله و هزار هوی و هایله [illegible] جهانک
خانقاه متوسطه اولدر خواجه جهان دخی بر مدت فی الحال کلور استقبال ایدوب
ماردی کتیکی بو صورت مشروع ایله و [illegible] عملیله کورنجه کوکله خروش
کلکده جانه خوش کلدکده اکثرینه دوشنقانه نمامه کلور سکینلک ایدوب
مسکنلرین کورسته [illegible] زیاده اکثری دخی مسکنلرینه کیدوب سکینلک
ایدوبکلی اولدر خواجه جهان دخی خداوند طعام اشارت ایلدی ماحضر دوشندوب
طعام کتوردیلر چون طعام تمام اولدی حمد و ثنا و صاحب خانقاه دعا ایلدکدن صکره دخی
پیش قدملک [illegible] ایلدیلر بعده ازان [illegible] زنکری هوی و هایله ایدوب
[illegible] دفع کدرینه [illegible] قدیمی
سرآغاز اندار و خواننده لری [illegible] یازده اول خوش آواز جان
غلغلی [illegible] ایدوب سامعه سماع و وجد و حال بغشلیوب [illegible]
[illegible] ذوق و صفا و شوق و ذوق [illegible] دریای کران کبی جوش و خروش
[illegible] خاص اولدر خواجه جهان دخی [illegible] تفکردن باش قالدروب [illegible] خوش
کلدکده [illegible] قدم [illegible] بیرون [illegible]
[illegible] مولویان [illegible]
[illegible] اندارق الحال اول [illegible]

ستبدی علیه قنوی درزی اوزرنه کلوب بوده ماه اچوب [illegible] ابتدای خواجه جهان
بزدیار [illegible] کلوروز جمله فرمودیلر دیر شیخ کادوز میرعلی قنوی [illegible]
شیخی آدنه میرعلی [illegible] ایدر [illegible] طریقت و میران ملک حقیقت [illegible]
[illegible] خاص [illegible] میرعلی قنوی [illegible] آچوب زبان [illegible] قیله
جوش [illegible] خروش عاشقانه کستردی نظم ایدوب [illegible] مثنوی

در خلاصه سخن از زبان مولویان

اکه اول خواجه [illegible] جناب … چون سؤال [illegible] جواب

عرض ایدوب دل [illegible] … [illegible] ایشار ایده [illegible]

کوش [illegible] اندری [illegible] قیل … کوش ایدب اعتقاد جمله کوش [illegible]

[illegible] جانه تحریر ایده لم … [illegible] تقریر ایده لم

[illegible] ادب رفع نقاب … [illegible] چون آفتاب

نور معنیدن منور دل اولب … [illegible] منزل [illegible]

[illegible] اعلام [illegible] … [illegible] قربت مولا [illegible]

[illegible] مقصد [illegible] … [illegible] مسجد [illegible]

[illegible] روشن [illegible] … [illegible] جان کورب اول [illegible]

[illegible] … [illegible]

[illegible] … [illegible]

جانمز جانانمز طلاب روم ... دردمنز درمانمز طالب روم
عاشقمز مجنونمز ملای روم ... طالبز مطلوبمز ملای روم
مولویلرز بعلم معنوی ... واقف اسرار درج مثنوی
جام بزمم مثنویدن نوش اوب ... مست اولوب بزمم چو دریا جوش اوب
چاک ایتدک خرقه جسمی تمام ... باده دیر روک رسمی و اسمی تمام
ایده آوازنای بی استماع ... روز و شب پیوسته ایلرز سماع
هر سر آغاز ایلدکچه نای جان ... ایلرز اولدم هزاران جان فغان
هر سر آغاز ایلدکچه نای عشق ... بیزی استغراق ایدر دریای عشق
اولدی عجز زار و نالان نای عشق ... بیزی شور ایده ایدر رسوای عشق
نالشی نایکت بزی نالان ایدر ... جوششی نایکت بزی گریان ایدر
سوز عشقی جسم و جانه احراق ایدر ... بیز جسم و جانه جانان احراق ایدر
زیرا آتش نامه زنایک عمی ... ایلرز احراق انکچون عاملی
ایلدکچه نای فریاد و انینی ... رقص ادیب بز اوررز پا زمین
شرقه و غربه چکلم غلغله ... رقص لر ارواحه ویرز دم بدم
بزمز هو و مجمع ارواح در ... گرچه ظاهر مجمع اشباح در
بزم مردان خدادر بزمز ... انکچون نعمان قرادر بزمز
کم بو بزمه کلمه بر خوردار اولور ... اهل بزم حضرت خنکار اولور

پس بو بزم حضرت خنکار در ... اول سبیدن مجمع ابرار در
بو بزم معنیده احمد بزمدر ... اول حبیب حق محمد بزمدر
بو بزمدر بزمم جان مصطفا ... بو بزمده چاریار با صفا
بو بزمده ایکی جامدر آی و گون ... دور ایدر هشیو بزمی دون و گون
نوش ایدر اول جامدن راح الروح ... اصلی بو بزمک بولب فتح فتوح
بداید بریا جامدن نوش جان ... راح روحی ایلییب اولدی فنا
مست اولب نالان چو نی فریاد له ... آه ادب هجری ایله اندی یاد له
بزم معنیده بوزنی لا جرم ... یاد و عهد ایلکسیز دم بدم
روز و شب اول وصل اصلی یاد ایدب ... استرز آنی بیله فریاد ایدب
یادن ایده فریاد اندوررن ... فرعنی و اصلی یاد اندوررن
اول جهدن نای نالشلر ایدر ... تیغ هجران دلدی بغرن پر شرر
جهد ایدر دوکلمه افتراق ... قومز انی که اصلنه ایده تلاق
نالش ایدوب لی بزه ایلرندا ... کم سز که هم نشو و فرقتا
هدهم سز که بس هم حال و قال ... بو فراق ایچنده هم درد و ملال
بالکز بیزدن اولدی بس بو فرقته ... دوشوب یانم بونار حرقته
بنایستانده بیلدم کلدکز ... کسدکز بغرو چیه بریه لدکز
جلدکز بستانده بزده بنی ... الدکز فرهاد گی بیلدم بی

جدا بلبل اوزده كزرده هم حال آدم — بن نيجه ديدم سزبي قوآل ايدوب
اكلدر سز هر نفس هر دم بيخ — سنز تو مز حسنز اولمغه اسيرنج
بو حسدلي جانى بن نيجه برانجى يخش — نيجه ايدم ناله و فرياد و جوش
تا كه سز نجلس معتمد و پس — كم ايچوكز طولور جانى قفس
نيدن اى خواجه خرابك مونسى — الدك ايشت طيلسانك رمزنى
بعضيلر ديديكه رمز طيلسان — ابلكدر واقعا طى لسان
يعني ديلى ضبط ايده لك اولن — بو وجودده ملكته مالك اولن
هر نه حضنه كم كلور جانه دله — بى تكلف در ميه آنى دله
كوره اى سر ايكه ايده زبان — كر دلرسه اهلنه ايده عيان
اغيه نا اهله اسلا كلام — ابليه الحق سلام الاسلام
بر اوروز كم طيلسانك باشنده — آثار زار ده جهانك باشنده
يعني ترك ايده بو جهانك وكرنه — استمزدن كيدرر سن باربنه
باشمزده اولدوغى يكتا كلاه — آنيده شرح ايده لم اى برد راه
بو فلك بى ترك يكتا قبه در — بر عظيم الشان بالا قبه در
آكه بكزر فى الحقيقه باشمز — بو زمز كون اى عقلا قاشمز
بزوحى بكزتدك اكا تا جمز — تاج يكتايه بو در منهاجمز
فرقه جلدك آنك سز الف — استوانك خط در رمزى انك

با اشارتدر بزراه كهكشان — باشنان استوانى آسمان
باندر ديرسك اشارت جبه ون — جبه و شدر ركستى روح پاك
بو تنه عالم دخى بر جبه در — بو فلكده باشمز تاجى قبه در
عالمك ار واحدر اشباحمز — تنكلم تن ايچره در ارواحمز
ايكچون اولمشوز در جبه پوش — باشمز داخى اولدر قبه پوش
باندر در سك سياهى جبه ون — قلبنه نفسك اشارتدر اكاه ايه
نفسى قيل ايلين كيسوك سياه — كيم نى كعبه اولوربى اشتباه
جبنمز باندر در سك ردا — يعني حقك امرين ايلمز ادا
بو سببدن الشوز فرمانى — بلمشوز فرمانك بز شانى
باندر در سك كه نيدر نكاح — ايدوب ايلرسز هواهوى و سماع
ايدين اى خواجه آينده بيان — خدمتوكزه اولدوغى اولسون عيان
فى الحقيقه اشبو چرخك زاده سى — اولمشوز در زاده آزاده سى
آنمز كوكدر آنه مز يردر بزم — ايكدر ميل اصلمز بر در بزم
اولدر ابناكم دونه آباسنه — ميل ايده آبا دخى ابناسنه
دنيى ابناسنه اولمز خلف — متده وار رحم اول بولمز شرف
آنمز در چونكه چرخ بى قرار — زوجى چرخ او در روز الليل و نهار
باندر دير سك صداى ناى بس — كوش قيل كيم شرح ايده يم آنى بس

اوچقدر کم چیقر تیندن صدا   اول صدای روحدر کم ایلر ندا
یعنی ای درویشلر استماع   ایلیه لیل و نهار ایدک سماع
کم سزه بن عالم جاندن خبر   وردرم هم وصل جاناندن خبر
وصل جاناندن حکایت ایلرم   درد جاناندن روایت ایلرم
ساقی اولوب بزم وحدتده بکا   بیره جام اوچقدن ویردکی
روح چون اولدی جامدن نی نوش ایدر   مست اولوب چون بحر جان جوش ایدر
رقصه کیرر ذره وش ایلر نغم   آسمان عرشه چیقر جان غم
فرشدن عرشه تماشا ایلرز   آرزوی وصل جانان ایلرز
رقص ایدرکن جمله عرشیان   عرشدن فرشه اینوب چون نوجوان
قبهٔ افلاکی کم کم تا بیر   کلدر فریاد و صوت و هو بیر
تا بیر رقاص ایدر عرشیلری   عرشیانه قاصی ایدر فرشیلری
کوش ایدنلر تا بیر آوازنی   بانکرا و دراک ایلیه رازنی
پیرده بر جوق تفسیدر تا بیر   خلقی احراق ایدر تا بیر
هر نفسکه آنک دماندن چیقر   چیله علو مرجان سنا پایر
سوز یخی نیدن دخی ایلر دوقم   لیک کاخذ طوشتر یازز قلم
بز حود ای خواجه تمامت بیحبر   رنک تنای ایلیه بو بحر
یعنی تار قحقن اولوبدر بسمز   حق اولوبدر بسمز که آنمز

بسمز تار اسمز نور اتدی حق   نور نار ای خواجه بر دروشی دق
نور مولا به بیرز بسمی نور   نار عشقه دم بدم پروانه یوز
شرح ایدر دکی مولویلکده فخی   اول طریق معنوی کیدن دخی
لیک بزر اولور درازای مجتبر   سامعه ویرب صداع ایدر بزر
بو قدر ای خواجه بحثز ایلدک   سالکه بر مقدار تنزیر ایلدک
اول بحرده قطره بس قلدوق بیان   اول جهرده قطره بس قلدوق عیان
دیسون اولدی خروشی لول بر بلی   اول بیار مولویلکده دیلی
کوربجه ویردی کا خواجه جواب   حاذقانه لطف ایدوب جواب

جواب دادن خاجه جهان بسخنان شیخ مولویان

چون خواجه جهان بو شیخ فقرینک مولویلکینی آنلادی بوقدر رکلماتی عاشقانه وهم موزن حاذقانه اشتدی بوقدر حکمتلو صاحب لوانه و نکات مستانه کوردی و بوقدر رحمتلی شوقانه کوردی و بوقدر رمضانی ذوق آمیزانه اشتدی اکا کوره اشن آهنکه جهان ساعت وصالی ملامت آچوب زبان ضیا ایله ابتدای پیر سالک مولوی پیر ملک معنوی ایدرسنکه بز مولویلرز و مرد معنویلرز و مستانکه جام بزم معنویلرز که حسبه صحبیه جامکه دن و جهت رسمی واسیه پاکیدیورز آلودهٔ خاکی ایدوب و سبز سوزشی تاریخی ادراک ایلیب چون چرخ افلاک سماعلو بدیت و بیالک اولوب مردم دهر ...

بیک جان وجهان فدای جانانه ایلیوب چون ماهی دریاده و خلقه و سکره وجوده

نار عشقله یوزر چون شمع کویا پا چون پروانه سوزان ودر چون حضرت مولانا جهان

چرخ زنان و سیوزدیو چون چرخ گردان چرخ اوزره جولان ایدوب دائره ده

دوران اولور کرک بعد استماع آواز سرآغاز نای و نای عشقله استغراق ایدوب

سرتا پا اخرا ایدکوکت آنان اقدر که نشان فوق عشق جهان فانی ابووده نجیر ایدر در

اگر طای تعیم معلوم ایسه کوز علومده و رسومده متشعده جمله قدره اطلاله

تمامده و نیازده ملایته و کرامتده توجهده تشهده مسلکنده وجولانده

جوشده و خروشده اول قدر مرتبه ده استماع آواز نای و چرخ فلکی سماع جولانی

سماعلرکه انوی کبی وکامل کوز ستره استماع آواز نای و سماع دعوی صاحبلری در

سنوه لایق دکلدر حالا الکالا اقدر که لیاقتی دیدین زیرا ملای خنکار حضرتلری

جمیع علوم ظاهرده و رسومده بالجمله کامل و مکمل منقول و معقول وجود ایدر که

اول زمانده الکا ایل صحیح کسه بونیغیدیا اکرم که اول مکانده حیاتده مشایخ

کبار دن وخلفکا جاجلرد انلری معتقد و حقیقتی شیخ محیی الدین عربی

خلفاسندن شیخ صدر الدین قونوی کبی عالم اشرف جمی سانه ملقاه و ندن و

بعضیدن ملا خنکار امر حق عز مرتجم اید اما دریا علوم ظاهر و رسومده اکر دن

شناور ایکن و میدان معارفده مدکاور ایکن امر کلام ایکن دخل علم

کرامتده و طاعتده جمله سنه بر حال غالب اطلاق اید و فکری و ذکری بار خدای

صلة بمقام المعلم

جنابنك محبوبی و مقبولی اولمشدر سلطان العلما بهاء الدین ولدک فرزندی کبی ایچ

ظلم اولوب سلطانلی وظلم ایتدکی بهاء الدین حضرتلرینه تلخ کلوب بر طریق ایله جلایا جواز ایدوب

ترك وطن ایه کتابلرین یوکلدوب بیچه یوز خدام و رفقا ایله جمیع احبا ایله حجاز ایله

بلخدن جنوب کعبه جانبنه روانه اولدیلر اول وقت ملا خنکار ییدی یاشنده

ایدی کعبه اللهه واروب حاجیلر اولدیلر اندن مدینه رسوله واروب

تربه منوره محمدی صلوات الله علیه وسلامه زیارت ایدوب خاکپای کنز فوارا

سجده ایدوب کوزلر یاشن اقیتدیلر اندن قونیه شهرینه کلوب ساکن اولدیلر سلطان

العلما ملا خنکار حقنده ایدردی که علم لدنی یاشنه کلدکده تمام کلام قدیمی حفظ

ایتمشدی حقنده روان اولماصلی روان ایدوبدر که اول حضرت یاشنده وار ایجه

ار کمال تعلیل ایدوب جمیع علومی تحصیل و تکمیل ایلمشدر که اماندن بر علم او در که روحت

یاشنده کرامت و مغیبات سویلکده ایلکدن اوه دنیا عاقبتی اولورلرکه بر روحی و جمیع

اوقاتده حمد و ثنا و بسم الله الرحمن الرحیم اول کونلرده جمیع بر وقت کوزلر مشهدر

دیمدن وقتنده احضار ایلرکه حضرت لقمان لباب لیده حرفی حاجت اولی

جمع بر کیچه لیاقت ادیدور کو مشهد حق جملهم او دکلودر بار و بانسم اللی آباغم

حاضر آباغم اوبنده با کانتقلکو بردوم الله ابلیو دکنده دم دیر دم هذا

رفیق صدیق وفی حقیقی ملای خنکارک ولایته ثابت و کرامت اسنادی

اولنانلرکی تبره بینه حضرت شمس تبریزی علو همتله وشعر ولایتله ظل زمانی

ولی مقاماتی ایدی و مرویدرکه و مرشد کامل بر کیمسه ایدی بر کون سیر ایدرکن اوزرینه تجلیاتی بر حالی صادق
جمله اسراری قیصیرده و شوریده حالتنده عاشقی قابل اولوب سخن حل و عقد درکاهنه یوز سوروب کوزیاشی
آقدی و ایتدی یارب رضا ایله کار ساز و وفادار و نکارینکو کار ایدر که جلوه عمرم اولدی
وجانمده جسم صفتلیه قیب سوزی قایم و روحم اکا امین کیدم جانب
عزیزلر تعظیمی ایچون سعی ایدرکن کلدی کوردی ولایت رومه وار قونیه ده ولد بهاء الدین
بلخی بن حسین شمس تبریزی اول وقت مدرسه ده باشی قالدیروب کوزیاشی
سلطان کلدی قدم قیوب بر بیتی زمانده ایکی سوزی قونیه کلدی صوردی
الله ملا خنکار کیمدر دیو سوردی بر کار باسر ایکی حجره ده اولکنده ماولور
خلوتده کار ملا جلال الدین رومی حضرتلری مستغرق درس ویرر ایدی
اول کون درسدن فارغ اولوب مدرسه دن چیقوب آته سوار اولوب
اوینه یکانه قدار کتدکده مستعد اولکنده کلدکده شمس تبریزی اول وقت
کار باسر ایکی اولکنده شمسک بر ایچوک کوردی و باشنده بر
کلاه بیلکچه وار ایدی مدرسه قرق اوغلنز کوردی و دیو رجوع
ملاخنکار کیرنجه شمس ایچون بیلمز شویله درویش باطوشی کوروب کوزیاشی
دیوب سلام ویروب کلدی شمس رضی سلامی اله کوروب اوردن ...
ملاخنکاری اولکنده مجلس ملوکانه ده و ماتم ده درویش ... شمس ...
صحبت اولدکده جسم ... کوردی ... شمس ... ایتدیکی

بر

اسمز ... ملا جلال الدین مجذوب و مستغرق اولدی شمسی کتدیکی زمان اولدقده بر شوق و ذوق
ایتدی ... کروه سی ... اولدی ... حسن ... عظیم الشان در بیابانده
قالدی ... در درویش باشی ... ایدی ... حجره ... عاجز و ...
بال و اولو ظاهر ... حضرت صلی الله علیه وسلم عظیم الشان ... اولنور و رحمت
وجهانده ... بعضیلر آخر زمانده ... عجائبدندر ... سلطان
شمس ... بایزید بسطامی ... عرب ... سلام ... سبحانك
ما عرفناك حق معرفتك ... شمس ... اخبار ...
اعرف اشغله اندن شمس ... الی الله ... الذی ... کندی ...
کاشف ... شمس ... قوسدن ... اقرفکلری ...
الکلی ... اعتقادیله ... جان
دول ... اکا بر طرفده ... تمام اولوب مجلد
و علم و ... اولدیلر بو روایت
آخر ... روایت ... اربع
تمام ... شمس تبریزی ... کندی ... کتاب
ایله ... حضرت ملا رومی
سلطان ولد ... اولوب ... بر
... فرقت النقیر ... قالدیلر

اوزردن طیلسان مرقتی دار قازانه بر اوکی یتوکات سیاه جبه لر کیدرسی خاکلردر
باش اتکر کلاهی کبی یکلا کیبیا درزنه کهار زنکاری کی دلبند بنفش نبیلر ودستار
وقماشندن طیلسان احمر قندی تا بر ابر کروبوینه بر آلتیدن ردا رقدسی
تا دامن قبا به برابر داز قماشدن بر سیاه بجه جوقه دن جبه کیدی بعد ازان
جلمهانه سندن چیقدی وقمار زنلر اوکنه بر اغوب دکنی اردنجه یورت
کتدی تا بنلر بدر چرخ دوار دار با زار با زار محله بمحله دوز دوز
کوزه کوزه عاشقانه موزون الیی لکلانکه ودستانه مطیوع حرکاتله عارفانه
کنت وکویه چون دیوانه هاتی وحیطه دجون بحر بیکران جوش وخروشله
نه یا هو بکه شهرها دور ایتدی اون کون کیچه کوندز الکی وشرقی ترک ایتدی
وتنه جوراتدی اون کوندن صکره ینه خلوتخانه سنه کیردی برالی کوندن صکره
ینه صومعه سندن چیقدی اولکی اسلوب اوزره اون درت کون کیچه کوندز
بیابانی سیاحت وصفاو شوق وذوق کوشه عبادتی کوستدی چنینده سیاحت عادت
اید نکز مدرسه دن وازکچدی درس ویرمز اولدی کتابلریکی دریا ده غرق ایتدی
ویرد وجبه ودستار جمار سماع استماع سرود کتابی شوق دکسته وپیشه
دنیا محو سنکسار جلد جوش عشق بلا به بردر صبر حیسی اتدوکه ساخنکار
دیوانه اوکدی خلال شهر جمله علما ایدر ویدیوانه ولدی بکلا عرض ایلدی
بحکم مختری صدراتیه پادشاه بر خلفای وعلمای جمع ایدر علمای شرعی خوده عنده
یبیوب ایشلر سرخاتی روم ودیبج سکون ویرنکه معلوم وصاحب علوم رجا
بزدن اول اعلای اکه در حسبه وشبوهه ایلرکن برنک کبی کلمات خرقه
شرع ایدر در حسبکزده وسکزده کوکی یوزنا کلزه درشکتکه دوشری واکر
عقل اوکلره محال واقع اولاید سروری صلاح ایدر مقالکزی کلمه زار اشیجک آکد
جواب یازدوکی منظوم غزل خنکار روم بکلام منظوم بعلمای معلوم
اولکه لکاه بیرای هوشیار | شرابی عقله سرخوش یار
طوتکن بنده بکلستر کرشی جوشی | دیم جام عشقی جوش بذر کی
چقیب درس خانه دم خلوت | سکلم دیرو کیدر دخلی علوم
کرعشق ازل بزمندن انه | یکلدر ساقی کندر شکستا
ایدیچون خاطره بکسی فلکدن | بغیر صورت وعلی زیبا ملکدن
شرابی عشقدر جام النده | او روح افزا ودل آرام النده
بلا صحتی الوب بین نوش قلدم | او ساعتدن خروش جوش قلدم
بی بر وجه جمله مست ایتدی اولکل | که جسم جلدم مینی باخی
بجا استغراق ایلمن اولدم بسکره | کورمز کن کورنوم کوز نکره
ینه اولدم کسی هوا آبه | عروج ایتدی مقامات علایه
اولدن غاینیدل بکلخ کوزیما | بکلی ال بوم کندو اوزمدن
اولادن غایب دل صوکل انداله | اوزمدن کتدی بر عقل وآرامم

بولادن غایب اولسه‌ای تنها جوش   تنی جان کبی جلدم ایچره نقش
زمام اختیار الدن بوشنده‌یکی   ده وشب بو شیشهٔ ناموس ایدرکن
خروش ایدوب شده کردم سماعه   دل ارون سوزناکی استماعه
صدای نابردم آتشم کوش   هلاک ایلدی جانمی کاه جوش
بیک شوغا اکدم جوکی وار   دوا ایچون ولیکن زخمی وار
نیلک دانی قلاغوزه صدکه   کیره بو درد نک اولوردوا
نیک اضافته مشغول اولوردی   تسلی دل وجانی بولوردی
کهی تاویر رخ جانان اولدن   بکا درس تسلی آموزکه لذن
زبان حالله وصلت کلامی   بکا سویلر کتورر جانیمی
سراغاز ایلسه تا خوش آواز   ایدر جانانه جان مرغ پرواز
اولوب واصل وصال یارکه الدم   همیشه باب وصلتدن اوردم
انکچون بنده کوبایم همیشه   ره جانانه ده بو پایم همیشه
بنم معشوقه نای بزم جانان   انکچون دمبدم ایلرون افغان
بونای یار دو اید همدمدر   رفیق چاره اید همدمدر
بنمله دمبدم دمسازادر   طریق عشقده همرازدر
فغان ونالده همدملردر   دل وجان سرنه محرملردر
دروبادلن انتکجه سراغاز   اولور روز بربرمزله همآواز

دل وجان دهجران اواغا بدرد   جهان خلقنی بره عشاق ایدرد
چنبجه جان مرغ بوش قفسدن   بنم چون شمع بو طرق نفسدن
اولور سم برنفس چیدن جدا بن   هلاک اولوردم اولدم فوقنابن
بنم نالان ایدر بو نالش نای   بنم سوزان ایدر بو سوزش نای
بنی بو سوزش تاید وبا حرقا   ایدر جسمم چراغ بزم عشاق
زبانم اول چراغ اوزره فتیله   کلامم شعله نور دلکش دلیله
کلامم اوکدر طرق اول الجدن   کیم ایتسه بنم چون شمع روشن
ضیا دیروب قلوب عاشقانه   سوزم اندر بانه یانه عاشقانه
کلامم ایلدم افاکه آنی   القدر استوا ده کهکشانی
که یعنی اول اشارتدر استواء   کلاهمدر اشارتدر سمایه
صرب اوسنته دستاردن کا   که یعنی باشه الدم آسمانی
صلیو یبدم قفادن طیلسانی   که یعنی آرده آلدم جهانی
ردایی بو بیچه الدم که یعنی   مطیع امر معبودم بیکی
انکچون جبه پوشم بن که بونی   هانا جبه درجانه خدادل
بدن چون جان جهان بوجبه دوشی   کشی بملک اوزنی بوبله خوش
سینه کیدوکم بو در اشارت   که قتل نفسه بس اولدر بشارت
سینده جبه سی هم کعبه تک بو   تن مرد خدا در خود خانه حق

ساعه کیردوکم چون چرخ گردان / عالم بدوب شرقه عزیه دستم افشان
بو در زمزمم که چون نی زاده سیم / اینک فرزندیم آزاده سیم
آماسینه دونی او عشق خطرور / دکمه دو غزنیه تا مخلفه دور
الوبی شرقه عزیه صلدو کیدن / غرض اولدر که چرخ جانه آزاده
ادرون رمزلر اواح دعوت / کلوب تا ایده لم بزلر جهت
بیان ایندوم سیزه احباب بن / سماع دنا بیله اقوالی بن
ولی ایندم بحردن قطره تحریر / مهردن ایلدم بو ذره تقریر
دیوب طور وسماعه کرکلی یم / یینه چون نقاز نعرا ورد ایلدم
قفان تا یلرا افلاکه ایردی / فلکلرده ملکلر چرخ کردی
مناسی زلزله وسکید ہینه / بنا سیرید خلایق بو بوینه
سراسیمه اولوب بکیر جسد خروش / چو دریا فراوان ایندوم جوش
کی جایک آتیدیر اهل بقاسی / کمه عشق اوکه بلبوسه صفاسی
اوردکه نعره ارجون چرخ پاکی / صدلوبی اوتدوک چکلاس افلاکی
اولوب حالده چون پا چرخ کرداب / دوان اوکه غزلک بیان ورکد
چقوب دیوانه لی چون آتش مست / دوته دوته صالیه جانه
وارب کوی او خلوت خانه سینه / کم اوله یاریله سینه بسینه
چون نشاط حسکار هزار انفعا وزار ایدکده ولا یجاد اه شکباد

اولوب دوته دوته دقتار کوستروب و کونه کونه کفتارله آنلرک آرالرندن چقدیکلرندی اول شهرک نیجه علماسی و فقراسی نظر ایدوب ملا حقنده نه بیوردیلر دیکجک جمله سی شیخ صدرالدین متوجه اولدیلر شیخ ایندی بو آنلکه سوز سویلیشمز اکرچه که استماع صدالری واندوکه سماع و هوی حالی مشروعدر امّا آکا مطبوع عذرلری اولدر ایشه عشقده وشمش عاشق صادق اولوب وصل مقصود تابع اولمش و اصلین مرتبه سی بولمش بز شریعت دایره سنده ولوز اول حقیقته ایرمش و سرلری و معلمه کیرمش بزم آنلکه نه سوزمز وار دیوب برلرندن دوردی ملا مقامله مقامله کیندیلر امّا آنک توابعلر طریق ملا اولده معنویلر صاحب اسرار شو ملرز دیکبیز ایکی ییزده حضرت ملا کبی مرد صاحب دردی او لوب نفس شعلهِ هر نفس بزدن ایده وبزم سیلها عشقده صدق ساقی الدن بو جام شراب شوق الوب نوشش ایلیکیزجوش اولکوریکز مولولیلر طریق ملا اولده معنویلر صاحب اسرار شو ملرا اولکوریز سیزه دخی آنلرکبی استماع وصدالری وهوی حالی روادر و اکر ایلر کلمسکز خطادر هم مناقب ملای مذکورده جوکیبیلر دیرلر امّا که درسته حرفندر مولویلک معنا نظرندر اول حرف بیدر هم مدامه و مسلکه اشارتدر یعنی مولوی اولدر که مدام عشقله مست اولوب جیبه جیبی

چاك ادوب گاه چون خاك پست و گاه چون افلاكی چرخ اوره ایكنجی
حرف واو در واو وفایه اشارتدر یعنی موكوا اولنكه حركتیه مرتبه
وفا صورتن كوستره صفا سیرتن كوره اوچنجی حرف لامدر لام لقایه
اشارتدر یعنی موكوا اولنكه وصول بولوب دایم ناظر لقا جانانه اولوب
حیران قاله دردنجی حرف یادر یقینه اشارتدر یعنی موكوا اولنكه شكدن
تمام خلاص بولوب صاحب یقین اوله تا كه مولویلك مرتبه‌سن بوله و معنویلك
ملكنده امیر اوله بوب صاحبه جهانه اوچنجی حجره جا ایله بیرلردن طور
خانقاهدن طشره چقدلر روانه اولوب خلوتخانه‌لره واردلر
چون مولوی خلیفه‌سی سید احمد شیخلكله پیر علا خواجه جهانك بو و جمله
كلمات معنویه‌سنی و حالات مولویه‌سن كوش ایتدكده كوروب تحسین ایدوب
آفرینلر دیدیلر اولكجا ایره اولوب بار نذر كلاه التمر كوچ ایتدیلر بابانه
قدم قریب روانه اولوب كتدیلر خواجه جهان دخی اوچنجی حجره جامه صلوة چكی
ایدوب و شكر خدا ایدوب سجاده اندن طور دیلر راهه كروب خانقاهه كلدیلر
كوردیلر مولویلر كتشلرینه مقابله شكسب قرار كوستردیلر واوزرلره
وقار ورووب بربرلرله كلمات مشغول ایكن تا كه كوردیلر جمهور طولولر

آمدن طایفه اوچجیان بخانقاه خواجه جهان

اوچیلر كردیلر كوزلرن جمله شغل كوزل بحل تا شلرنده برجا برك دنیا

مدور رهنت تا جلمه نقطه واول تا جلرکی فرقلرنده بر شكل ظاهر شدلر دكه
داوله كه اوكن اوجلر قدن بر شكل شرایه چهار قمشلر امور اشنه برابر
فرق متوا بر موجب سنت و طبه اتمه فرق مطابر موجب شریعت وارفا زنده
برربیكیلولر قم بشلر قرار دو بیلر نده بر تسبیح صلوات و توحید كویا
و تكبیرات و تحمیدكنان خواجه جهانك خانقاهنه متوجه اولدلر خواجه جهان
دخی فی الحال بیرندن طوروب استقبال ایلدی بو شروح صورتلره و بو طبوع تجلیه
كوریجك غایتده صفا سورد كی ولطف و وفا كوستروب اوكلرینه موشوب
خانقاهه كتوردی مسكنلرین كوستروب بیوردی صفا قدم كلدی اكر دخی بیلك
ایدوب مسكنلرینه كیروب سكن اولدلر خواجه جهان دخی بلاحد تنكار ایدوب
اشارت ایلدی سفره دوشیوب نعمت كتوردلر چون ایلچی بریلر آكه حمد و
ایدوب خانقاهده حال ایلدلر دخی بیران پیش قدملرینك روحلرینه ایدوب
شاد قلدلر بعدازان رسوم قدیمه اوزره موز و الهی موزلر اوقیوب
و ذكرلر ایدوب دریالری جوش و خروش ایلیوب خاموش اولدلر خواجه
جهان دخی كرد بیناكر دونك بحیث قلدرب اتیك صفا كلدكز مسافر و قدم كتور
دردیلر موجباره طلوب سزوه طایفه سز و كیسز و كم دیرلر و نیره كوز
كیدرو نیره كوزرسیز كیم ایدرلر چون اوچیلر صاحبه و نیره دن بو جمله
سؤال ایتدكده فی الحال خلیفه‌لری بیعه نسبت اكر انلر و تورا دریه دوی عهد جدید

درزی اوزره کلوب اینه‌ئی اغداه جهاز زدباری عجون کلدوز ایلچی فوز ...
دکنیجه زکی آدنی شیخ عبید الله مراد دبو ملک باشی آدن خلیع ملک فخر بو ایران سلک
طریقت دیر املک حقیقت دور اوجو بساکین اولدا مهان ساعت شیخ
عبید الله زکی پیان اسکوزنده باشی عادی یه باتی اچوب زبان صفا ایله درویش
دخی درویش کوستره بنظم ایب احوالندن برز خبر وررو ایته مثنوی از بابازاده

الا ای خواجه صاحب سعادت … دیا کان کرم بحر سخاوت
سؤال ایندک بزه چون اصل زادی … جواهر دیر سلم کوش ایله تک سن
بیل ابراهیم ادهم شاه عزور … سمای جان و دلده شاه دور
بیل ابراهیم ادهم کانم دور … دل و جان ملکنه سلطانم دور
جهانک ملکنه سلطانکی اول … بوزوب بو تاج و تختی فانکی اول
برافقده ارقه دن زرین کباب … آلوب الکنه براسکی پلاسی
ره فقره کیروب درویش اولدی … قوتوب دنیا بی تشویش اولدی
نه دنیا الی بوکلا اوزندن … کوچمدی ماسواء الله کوزندن
فنا اندر فنا ده اولدی فانی … بقا اندر بقاده اولدی باقی
آنونکچون جانلرک جانانی اولدی … نه دنیا آخرت سلطانی اولدی
بز آنونک بار کاهی بنده‌کی یوز … بز آنونک بنده سی افکنده سی یوز
بزز بو عالم ابجده اجمیلر … کوکلکلر یارن سینه مرهم ایلر

کوکلکلر دردینه درمانی ایدریز … بو جاده واصل جانان ایدریز
ولایت ملکنک سرورزی یوز … کرامت سلکنک رهبرزی یوز
قناعت بحرینک غازی یوز … سلامت سلکینک ساکی یوز
بزز گنجینه اسراره واقف … بزز عالمده سلطان عوارف
معارف بحرینه غواصلریز … عوارف محفلنده خاصیلریز
فراغت کنجینک گنجینه سی یوز … دکلی یوز دنیا کنج تنسی یوز
بهاز ار فنا عز آ فلدیز … بجانان نقد جان صراکریز
فقیرز صورتا گرچه فنا نا … غنی یوز سیرتا با مال معنی
سکا ای خواجه بر معنی یوز زندن … خبر اوزره لم اول یوز اوزندن
نثار اوستوکه دینار معانی … ایدوب عرض ایده لم بر نکته دانی
بشو مزاوزره بو تاج مدور … مثالیدر قباب چرخ اخضر
یخود الیسی ترک دیدی قت … اولور سبع سمواته اشارت
نقطلم تاجده وار آشکاره … اشارتدر نجوم نی شماره
بفرق تاج اوزره طاش کم … دمکدر با شمزه بو خلقه دکم
کنایتدر بو معنی مسکنندن … بو معنی بک هزاران سلطنتدن
کم اوله مسکنت سالکینه سالک … اولور ایکی جهان ملکینه مالک
که یعنی عالم تن عالم جان … آنونک تحت یدنده اوله هر آن

کمینه امسکنت احلاسیدر / او نور حق محمد جنبشیدر
او جنبش ولایت عظمی دکلی / او دولت دولتی کبرا دکلمی
پس ایله اولیا ایار وفادار / دیبا کم ابتدا اعلی سلطنتدار
دخی دکه اوجداغی شراه / اشارتدر فعال اصطرابه
که یعنی بو یوق فتح آسمانی / بجا فسر المشتسبر اوزره ایی
بشومز اوزره باتیغ و علمدر / که شاه او حقیلکه علمدر
دخی بو جبه و خرقه معانی / دکلمیدر جهانی بر حوالی
بشل اولدی عزیز بو نظر اناسی / که جبت لیکه اولمشدر بشارت
بو عالم جبه سینک حسیمیز / بو جسم الحکه اوولکمیتمیز
بوزنار و ای جسم کاییناتک / بیز جانا یا جان مکناتک
که سر تا پا بیز وحدت روانز / بیشر شعلده سیاره جهانز
بیزره کور رسوز بیز قابل آن / ایدروز کوکلنک دردینه درمان
اوروریز باره سینه مرهم انک / اولوریز خنده همدم کوکلی انک
ایدوب بز ای بار هوادار / اولوریز چون نجوم آفاقه سیار
ظلافتده بیز اقطاب عالم / حقیقتده بیز جانان آدم
بودر ای خواجه راه ادهملک / کوکلنر یاره سینه مرهم ایلک
بیان اتدم نحو دا قطره سینه / عیان اتدم کنیشی ذره نه

دیو

دیوب شیخ جنید اوکدم مراقب / سلوکندن بیان ایلدی مراتب
ایشت خواجه بیجه در سر کوجوابی / موجه سوزلر ایدوب خطابی

جواب دادن خواجه جهان بسخنان ادهمیان

چون خواجه جهان شیخ جنیدلکدن ادهملک طریقتدن بو وجهله کرامت نما اشتدی و حرکات ولایت کنشا کوردی دهان لعل و دها ملاحت جوب زبان فصاحت ایتدی ای شیخ ادهمی صورت و ادهمی سیرت پیر مسلک طریقت و مرمک حقیقت دیو ایدر سنز که اول کوکلر یارهسی مرهم یعنی ابراهیم ادهم مرزم سلطانمز در و کوکلر خسته خانهسی در و جانمز انجمنده جانانمز در و دردمز درمانمز در دیانک یاره کاهی بنده کاهی بوز و بنده کاهی سلطانلکنده یوز که بو عالم فانیده اوجبلر و کوکلر یارهسینه مرهم ایلرز و خنجر دیب جانمز بیز ولایت ملکنک سروری و کرامت مسلکنک رهبری یوز و قطب عالموز دکنیده فهم آدم معنیده ابراهیم ادهمک قایم مقامی یوز که بو بیدی قبای فنای ک منال تاجکی باشمز اوزره اولوب یورور و زکه حق جل و علا اولیکت قبایی لا یعرفهم غیری سیدر دیو دخی بیلدیرجو ابراهیم ادهم بیز درسنز اشکاله و افعاله اکی باقرسنز اما افعالده و احوالده بلمزیز خرقه و تاج و سقال و قیل و قال ایله میز / الهرزاکی کعبه ور و درویش شکل کا ایدوکد کرکه اولی بطانک ایکن جان و جهانکا / وجد و حالت حاصل ایلک ممثل و رکا ایدکد

قطعه

بلدکه عالم فنادر سز دخی فانی اولکز / کربقا استرسکز واصل اولکز
واصل الله اولمز ماسوادن اتمه ترک / ایتمیجه سالکلر دیرلر اول ایکن

بری اول اسرار علم لدنیه محرم یعنی ابراهیم ادهم رحمة الله علیه بلخ ولایتنه پاد
شاه ایدی جاه شاهی ایله مغرور عشق چاشنی و طارم درکاه عشقدن
سلطنت کنجی حرکاتیچون دکری مسکین خانه‌یا انزرک ایچون واصل الله اولمغه
وقرب وصلت بولمغه اصلا مستعد ایدی و تجلی عیان ایلیی صورت
ابراهیم ادهم بر کون بر یکجه خوش خشم ایله کوه و صحرایه اسب تازی به سوار
اولوب یازیله شکاره عزیمت ایتدی کوردکه کندو نیه نقدی بر صحراده کورکی
ناکاه بقدرت الله ابراهیمک اوکندن بر قوناق ظاهر اولدی قاچمغه کتدی ابراهیم
آلنه بیری اوروب جان فناجه دوان روان اولدی قوناق دخی بر یکجه کو
وصحرا و دشت کشت ایتدی ابراهیم عسکرندن ایردی ابراهیم دخی قوناقدن
یتدی دیلیدی اوره قوناق دونوب عرب دیلیجه ابراهیمه ایتدی لهذا خلقت
ام بهذا امرت یا ابراهیم یعنی ای ابراهیم سن بو یکجه بی یار دلداد
یا بو کاری امراولندک کیم اتکلا اوزرینه سوار اولوب دالوب تیر دکاک
هلاکنه قرنا ایسن و بو بیچاره نک جاننه قیاسن دیدی چون ابراهیم ادهم
اول قوناقدن بو کلامی دیدی و بو پیام جانسوزی ایشتدی کور کرنه اک
اندن دردن دلدن آه ایدوب جانبازه اولوب بحقا قالیوب آتندن یره دوشدی

عشق

عقلی باشندن کیدوب یتدی قالدی آت یننده کو بولد طوب کتندی چون ابراهیم
ادهم یینه کندوه کلدی باشنی قالدروب کوروسی آنی کتنی برندن طوروب پیاده بیابانه
متوجه اولوب روانه اولدی بر صحراده بر چوبان کوردی قیون کودرباننه واروب
ایتدی ای چوبان بانکلی سنکا قفتان و کتشلم چوبانه ایتدی ای شاه جهان چی سنکا
قولکی وار و بو قیون سنکدر ابراهیم ایتدی سنا آزاد ایلدم و بو قیونلری سکا
بخشلدم تکلمی تعابی عامیکی عصیانی بخشلسون دو بیابان قاسیندن اول
شاهانه لباسلرینی چیقاروب چوبانه وروب چوبانک اول لباس فقیرانه پلاسیلرینی آلوب کیدی
و ایکیسی نهاینه حالدان بر شخصه خبردار ایلدیلر کتدی چوبان ایتدی کیدرسکز
ابراهیم ایتدی بن کیده کلمشم کری ولی میدانلرده شهری بلخ فترا کد
قیدلیلر ویا زدچیقدیم که طفل دلی یانیم ایدی اما شو بکجه یا ازیکار بیاید
کوستر دیکه دنیا با ز بکر بکا حرام اولدی دیدوب کتدی اندن طوغری کعبه شریفه — الله
وارکانده بیجه ییل مجاور اولدی مکه شرفها الله طاغلرنده کوتورنا ودونا
کسوب ارقاسنه آلوب مکه‌یه کلوب و زرت الچه یه وریروب ایکیسین فقر و فاقه اهلنه
صدقه ایدر کی مکنه اتکه وروب مکه حرمنده کلوب فقرا ایله نفقه
ایدر بوز کوزلوکله صباحه دکن طاعت ایدر که اندن صکره آنده مناقبه نهایت
درکاهنه غایت بو قدر ای درویشلر بو حکایتدن غرض ولدر کم ابراهیم
عشق بازارنده سلطانی مسکنه دکشدی یعنی دارلغی بر قلعه ویرد کلی

قنا بولوب بقا عالمنه ایرکی داوزلی ذوقلر بولدن ایروک وصلت سرابنه کردی
سزنکوز ویرورکز وسکنی الدوکز دوریشلک بابندن دم اوروب
اسرار علم لدنیه محرم کچوبرسز وطریق قناعت ایراجیده رفیق ثابت قدم بکز
وصاحب علم وقطب عالم وکزیده بنی آدم بزدیرسز اما انوک احوالندن
خبردار کلسز بابدی بعنایت یتیار اندک احوالی عشق ایوزندن تحقیق
ایدوب سزوک احوالکزه تطبیق ایلیلین وجود آدم بر عالمدر که آنده
نه وارسه آدمده وار دور زیرا آدم عالمک غرضیدر که شیخ آسمانه بکزر وقاشی
هلالکی کمانه بکزر وکوزی ستاره یه بکزر ویوزی آفتابه بکزر وصاچی سحابه بکزر
وسوزی آوازی رعده بکزر وغضبی شمشکه بکزر وکولمسی کون آچلمسنه بکزر
واغلمسی کوزی یاشی آجلاتی یغموره بکزر وقولاغی یعبوده بکزر وجسمی زمینه بکزر
وقللری اشجاره بکزر ونباتاته بکزر وطمارلری ارماغه بکزر واعضوالری
طاغلره بکزر وآیاقلری بالکره بکزر وکوکلی کعبه یه بکزر وجانی ولایت
سلطانه بکزر وعقلی دیرکارلره بکزر ونفسی آته بکزر که جان بکسلنگی
مرکبی در یعنی ابراهیم جان بن نفسل آته سوار اولوب لیلی ونهار صحرا بیابانه
چقوب لذات حوشی قولانی قوه لیوب شکارلر ایدرکی حق جل وعلا حضرتلرلا
حضورینه وصاصلندن بانی بحال ایله بحر ویرسزا اثر حقیقت کوسترکی ابراهیم
جان حضرتی لاتنلنلا بوحیر رحمانی وبوا ئرجان فزانی اشیدیکی آقدن
دل

دوشدی یعنی لذات نفسانیه دن واز کلوب حظوظات روحانیه یه شروع ایتدی
وجوبالیق دخی معنیده سلطانلق در وقیلیلر رعایا ودر رعایا دخی هوا
وهوسلردر که انلری کلی ترک ایتدی کندی دارد ی کوکلا یر ودیکریبت الله در
انلا کر دی قادلری وصلت دریالطالری یعنی اصلنه واصل اولوب کلدو حضر وصول
بوکندا اندی ایمدی دیشیلرسز که دخی حالکزا ابراهیم وجود کوز جهانده که
سلطاندر لذات نفسانیه دن واز کلوب حظوظات روحانیه یه شروع ایتدیکی
وجود سلطنتی مسکنت ایکشوب کوکلی کعبه سکر دی بیه دخی ابراهیم ادهم
قناعت خرقه سنی تعاربلری وکرامت مسکینلکا بساکندری ومعارف کنک
غوالصلری وعوارف مجلسندکی خاصکرو قنا بازارنک تعارفکرو هر دم نعوذ جانا
صفا دفکر سیز واشباحی عالم جبه سنکارو واحدرو زاقلار عالم وکزیده
بنی آدم مسکنه واردکه سوزکوز هر دره دوا در وادزکوز دوجهانه
پادشاه لدر ویوزکوز چون شمس ضحی در وکوکلکوز آیینه کیتی نما در واکر
بودینلام کی کعلسکوزا وحیلرزدیکه خطادر زیرا دعوا کوزده کاذب
دوشرسز بیولدر دخی ادهم درت حرفدر ادهمیک معناظر فدر اول
حرف الفدر الف اثبات ایتدر یعنی ادهمی و کاک نکنه جمیع قولی وفعلی الهی
اوله تاکه وجودی عالمنک پادشاهی اوله ایکنجی حرف دالدر دال دوام
اثباتدر یعنی ادهمی اولکسه طریقنده دوام اوزره اوله ثبات کوستره

کرشیلکه فونقات بلا مراده ایرو واصل اولدوغی حرف حاوزها هتر وعزیمه اشاره‌در
یعنی ادهمی اولی کسنه هردم حق جل وعلادن همدلیت طلب ایدرک اوزینه عنق
همت ایلیه که بارگاه حقده سمو مرتبت حاصل ایده که دنیادن آخرته ایمانکله
گیده که حضرت علی رضی الله عنه وکرم الله وجهه علو الهمة من الایمان دیو بیورمشلر
دردنجی حرف حیدر بیرمیمه مدده اشارتدر یعنی ادهمی اولی کسنه نفس غدار
اللیندن کرفتار اولمش دردمنده لره مدد یتشدرمکه خلاص ایدوب
زمره اهل اللهه یتشدره اتی درویشلر ایشدوکن سرزه ادهمیلک
دکولکلر یاره شمر حیلک باشندن بر مقدار کولکلر لوحه حجره ایدوب
تبرک ایلدم دیو بو خواجه جهان ادهمی شیخ جهان ایله یرلرندن طوروب
خانقاهدن جهتلر روانه اولوب خلوت خانه لرینه وارد اولدیلر چون
ادهمیه خلیفه‌سی درویش عبدالمجید و شیخلری حمید علی خواجه جهانک بو
کلمات موعظانه‌سنی استماعدن و حرکات موجهانه‌سنی کوردکده
تحسینلر ایدوب آفرینلر کتوردیلر اول کیجه انده راحت اولوب یارندا
علی السحر رحلت ایتدیلر یا یا نه قدم قیوب روانه اولوب کتدیلر خواجه
جهان ادهمی شیخ جهان ایله صلوه صبحی ادا ایدوب و شکر خدا
ایلیوب سجاده لرندن طوروب نامه کروب خانقاهه کلدیلر کوردلر
ادهمیلر کیتمشلر معابدلرینه کلوب قرار کوستردلر اوزرلرینه و قاردیلر

بربریه کنارده ایکی کورددلر برجمهور کلور آمدن طایفه علما بخانقاه
کلدلر علما با دجوه ثیابلرکه باشلرنده خرده بزرک صوف عجوزه لر
واوزرلرینه ایکیشر شیخ دلبندلر شلر دعا و بلند وسنال وسبلدلری
بر موجب سنت واردلرنده صوف فرجه‌لری بر موجب شریعت دربچه
آتلره سوار و بارکیه معیدلر و مستعدلر و سوختلری بیشمار بهزار قرار
وآهسته رفتار ایله خواجه جهانک خانقاهنه متوجه اولدلر خواجه
جهان دخی فی الحال یرندن طوروب استقبال ایلدی چون بونلری
بو وجه ایله مشغل و بو نوع ایله کامل کوردی غایت شاد و خرم اولوب
خادملر اوکلرنده وشیخانقاهه کتوروب مسکنلرین کوستروب
بیورک عزیزلر دیدیکه بونلر دخی مسکنلرینه کیروب ساکن اولدیلر خواجه
جهان خدامه اشارت ایلدی خدام خادملر سفره دوشیوب طعام
کتوردلر چونکه طعام یدیلر الحمد و ثنا ایدوب صاحب خانقاهه
دعالر ایلدیلر بعده علماء ماضیه‌نک ارواحن یاد ایتدیلر و شاذ
علمادخی ساکت اولدلر خواجه جهان دخی بنشین قالدروب
ایتدی خوش کلدکوز صفا ویردکز قدم کتوردکز عزیزلر [illegible] دیارلرن
کلمز و بنده طایفه‌دن سز علما به یکز [illegible] کرم ایدرز وه اول
یاد اولنورسز چونکه طایفه علما صاحبه ادیه دین بو وجهله سؤال
وبو نوع ایله قیل و قال ایشتدلر اما کوره ایشی ایتدیلر الحال الله الرجال
بر معید وزی اوزره کلوب ایتدی ای خواجه جهان لانز دیار روحال

کلوزر دم فرزنولری یوز هر بری عبر بر شهر دندر بو عزیز لر دو مرزینک
بنام موالی علمالرندندر دیوب ساکت اولدی مکر بونلرک ارسنده
بو عزیزدن اعلم و اقدم و اکمل و افضل جمیع علومده ماهر آدی مولا
طاهر بر کشی وار ایکن همان اول دم دهان ملاحت ایچوب زبان فصاحت
و بیان بلاغتله نظم ایدوب ابتدا مثنوی از زبان مولای کهنه

آل ای خواجه صاحب فتوت — دریا کان کرم بحر مروت
سؤال ایتدک بزه چون الکمزدن — معام و نامکزدن فلمزدن
جوابک دیره کم کوش ایلیانکس — اظهر شمسدن روشنکردن
بمعنی وارث اوز بزانبیایه — اتان جاندن حدیث مصطفی علیه
مبینی یوز معام انبیانک — قدمی بنده سی نور مصطفانک
انک استعدادکسی ماحبکه یوز — اولنجه علمنک جایکه یوز
او دیر مشدر بزه درس معانی — بدایع دن ایدروب باشو بیانی
انوکچون عالم و فاضللر بز — نکی و عاقل و کاملر بز
اگر بز اولمیدوق اشبو عالم — خراب اولوب آرزوینی آدم
بحقیقه و شیدن بولوررکه خلافت — ایدرکی دربرین کعزه دولالت
بندر فرق ایده بیوب کمزوانیا — دیرلرکه کمزده عاقبت حال
بزز الحق سرای دین ستونی — شریعت شهرینک هم دو فرزنی
بزوز دیر نظام کائنانه — طریق حقه هادی عالمانه
سوزو مزدن حرامی و حلالی — ایدر فرق خلقک عامی عالی

میشدر بزه طه دین احمد — معیشدر چو مهر آیاین احمد
بزوز مهر سپهر دین احمد — بولور بزدن ضیا ایاین احمد
اگر بز اولمیدوق مهر تابان — قلوردی ظلمت جهل ایچره جهان
دلیل اولور دیلومزدن سوزومز — او ظلمتده ضیا ویرجی یوزومز
کم شمع بزم دین احمد بز — علم یولیده دلشی سرعندر بز
بزه دیندار پروانه لدر — دکل پروانه لر پس یانه لدر
شو کم شمع علم پروانه سیدر — مرد حالده آنک پروانه سیدر
دیو دور شمع علم پروانه سینه — ضیاسن پس انک پروانه سینه
نیرو وار سه چون شمع دلفروز — ضیاسندن انک اولور شب روز
بوتوز چون احمدک روشن چراغی — بزه سوینده رور اکه یاغی
سویتزهم چراغی دینی انک — طولیتزر مهر و ماهی هم جهانک
ای اول ظلمت ظلی احاطه — ایدوب اتر دهان احتیاط
قوبرا و سینه اول ساعت قیامت — نه اتی قیلور او لدمده ندامت
جهاندن رحلت ایلرسک نماعت — قوپر خلق او سینه اولورکه — قیامت
بو عالم ملکنک او تاکی یوز بز — بمعنی انبیا اولادی یوز بز
بزوز معنیده قطبی کائنانک — بیعینی بزدن اولور ملکنک
کرانس وجن اولورلر امر مزده — مراداتی بولور لر امر یوز
که زیرا کوسترر بز انده ایشی — ایدرلر رهبری اول ایشده جنسی
او جبتنده اریشرلر مرامه — بولورلر عزت اول باب خداده

بزه کرامت ایدر اعزاز واکرام
که جمیع انبیایه در اول اعظام

که زیرا انبیا وارثلری بوز
اولاری بیلکز یه فوزده بیلور

اگر بر عالمه اولورسه تکریم
بیکادر دیدی که پیغمبر اعظم

پس ایده اول سلطان حق افضل
ایدر مشتوره بزی تابشه مکمل

امتمغه ماندر وزمانمزده بسی
انکه ده زمانده ذریه ماندزیسی

اوبوسا منزا اولور حقه عاجز
بوزودمانز نه ظلم اولور جهالت

بزی هر قنده اولورسه شیطان
اولوروزدن نظر فیلی که گرزان

بوقنده قالدیکه اولسق اویانق
اولور رهنما اودینه هر دم اویانق

بز وطه که جلیس اولورسه پیر آن
هم اخوه اولور اکه ورمان

بز وطه که جلیس اولورسه مرعم
مرید اولور اولور صدقی خادم

بز وطه که مصاحب اهل بزانا
اولور ویستدن ایمانده زانا

بز وطه که اولورسه سنوز جهو ام
محمد دینی اوزره اول جام

اولا اول اهل جنتدن باشند
هم اوله اهل وصلتدن بانعما

که بزدم بز بحمرنا باغ جناندر
کرتکره اکا اولور نار جهنم

بو مجلس بلکه اعلا مجلسیدر
حبیب حق محمد مجلسیدر

بو مجلس ایچره حاضر چاریاری
طولانز ایچنده هم بسی

علید مجلس علم ایچره ساقی
که دورده سامعینه راح ساقی

که بودر دی بنی بوعلمه شهر علیدر
هم شهر علم بابی علی در

بزه قنالح فتح ایدرک اوبای
ایچره دعا بزه اول باقی شرابی

[illegible]

اوز

اوبابقچی علمدر که فناسی
ابدا ولمز اولورسه بیقاسی

مدام اول راح باقیدن بزه مست
اوستکلدر اولور بز دائما مست

فنا بولمز بز اول مستکلده بی شک
بقا بولوز بز اول مستکلده بی شک

شراب نور بحر علم حقدر
صدای صور آواز حقدر

همیشه نور علمی نوش ایدریز
جو بحر نور هر دم جوش ایدریز

ایدرز کائناتی غرقه نور
کبریت هر قالبه چون نفخ صور

اولور زنده او قالب مرده ایکن
جهان بر وقتدن اول اقمرده ایکن

اولور نور علمدن نور صافی
بزم کبی یوکسر نور صافی

بزنا نواجح معنی بوزندن
که سوبلریز سز دوز حق سوزندن

حقک خودهر سوز بدر نور اجلی
منوردر انکله منبر وبالا

که یعنی اهل رضی اهل سموات
تجلی ایدر اولورلر جمله ذرات

بز اول جان نورنک مطلقلری یوز
بز اول فیض حقک منبعلری یوز

ایدرز عن طلوع اول نور باهر
اولور تابان انجا نکره ظاهر

مظاهر قلبی نور تیه بنی حق
مطالع قلدی بوزرنه مطلق

بزی تخفیف ایدنلر کافر اولور
که یعنی نور حق ساتر اولور

بمان بله بزه بختی نظر قیل
زیان یتشغدن ای اوچ چقر — قیل

که اول بر ستغدر برنده عریان
اولی اتش علاقه فده — پنهان

تحکیم فهم علاقندن جقر اول
جو یار بزجانی بیز اول

اوکیلد تیغ آهن زخمی آنا
او تکمز زخم تیغ دل آنا

کدآهن تیغ اوراید از پاره ... ایدر تیغ زبان هرجانه پاره
بو نزعالملرک تیغی زباندر ... معانیکی دشمن خون فشاندر
چو تیغ اعدایه عالملر زبانی ... اجابه جواب زندکانی
زبانمز عدوبه تیغ براّن ... اجابه دل چون آب حیوان
ایجنلکوی بسر در جایی ... بولور انلردن تازه حیوانی
سوزمزدن بولور احقرلی ... اوزدمزدن بولورلر اول الهی
دخی علم ویر رحم بی فضایل ... کتورر دم محکم واضح دلائل
اوزرنمانی استماع ... جهان الحق نسبب اولور صداع
بو دکلو کافر عارفلر پس ... معارف نقلنی صارفلر پس
دیوب وارد سکونته خواجه طاهر ... هوای الجرد اول علمنده ماهر
ایشت ایدی اکا خواجه جوابه ... نیجه دررا اکا اید خطابه
جوابنده نیجه تعبیر ایلر ... نیجه لوح دل تحریر ایلر

جواب داده خواجه جهان بسخنان عالمان کرام

چون خواجۀ جهان مسئله طاهردن علم طریقنده بو قدر کلمات عالمانه ایشتدی و بو قدر حرکات عاضلانه کوردی کتابت بکنوب تحسینلر ایتدی و آفرینلر کتوردی کیکا معاطاحت آجوب زبان فصاحت ایله ایتدی ای عالم علوم نبوی وای عارف معارف مصطفوی ایدی سنکه بر حبیب خدا حضرت محمد مصطفی علیه السلام حقیقی خوجه ورثه انبیا بوز و مقیمان مقامات کبریا یوز

جعفر

وکار علوم دینیه بدکشتا ورز وجبار رکوم یقینیه ده دلاور رزو رسالتک علیه الصلوة والسلام سجاده سنک صاحبلری و علوم جاده سنک طالبلری یوز که اندن کتب شرعیه و رسائل مرعیه تسن ایچوب در الشق جهان مدرسه سنک صدرسی بوز و انک قایم مقامی و جیرهاتک صاحب نفکا عالملر و فاضلر و عاقلر و کاملر در بر اگر علملر یله عامل اولمز سکز عالم و فاضل اولورسز اگر اولمز سکز جهان حشو الحاف جاهلر کبی اولورسز کتب معتبر انک آدلرین یاد ایدوب عالملر اوتوز اقلیم به اقلیم شهر بشهر بایع اولورسز و انک بر قچ آقچه سنه قانع اولوز و علاوه میان بینه آدم ده صحافلق ایله شایع اولورسز باجار بازار بیع اوزرلرینه کی بدو کلدور اکثور بکیدرد اکا بلمزکه ندر لکن کتورر دکلکر کتابلدور یا تعزی اسباب در امدی ای عزیزلر جهانکه اوزرنده که علم بدور کی بلمیا اکا کوره علمی قلمی ایدن اکرنه قوایده علیه اولور ... که کتورب صندوقی شکر و باغ و بال و زادن بحسه حفظ ایدر وه صفا سورر جهان بو غازی بر تلدو حکم و قالور بابر اعمی که الندره مشعله طور بشعله سنی خلق کورر اما کندی کورمز امدی عالم بی عمل چرخی فی الحقل اکا بکزر که عمل یوز تدی هر بیلر منور کندونک ظلمتنده حاکم در امدی ای عزیزلر عالم و فاضل اولنوب جسته و دستارله و بلکی کردار کفتارله بولم اولیایه عظما ذاول مرتبه یکرا زور و زارله بولنمز بتکلم شکده

گلنلر مثل اول زمانده بر مکانده بر روستایی وار ایکن پیاده
شهره وارمش اول شهرده بر ایران ایدرک مدرسه یه اوغرامش
قولاغنه غوغا و غلبه گیروب گلمش مدرسه نک قپوسندن ایچرو
بقمش کورمش بر بیچه کیشی چیب چوره اولوب اوتورر باشلرنده
ایکیشر شیشه دلبند عمارقلر وار قارلرنده صوفدن فرجه لر واللرنده
برر کتاب آچوب دوترلر و باقوب قیل قال سویلشرلر بو عجایب
گلوب دخی ایچرو گیردی کوردی انلرک اوتورنده بر بیوک کیشی اوتورر
باشنده بر دلبند انلرک دلبندلرندن [illegible] فرجه سی دخی [illegible] گا
سویلیوب صلنمز بر مقدار تماشا ایدوب بنه طشره چیقدی بر بوغچه
گوروب ایندی بو ادم چیب چوره اوتوران باشینه قبا کیسه لر
نه کیشیلردر که الارنده برر کاغد طوتوب [illegible] سویلشرلر
بو نسنه جکشرلر و اول اوتورلرنده اوتوروب بیوک قبا دلبندلی
کیشی نه کیشیدر گاه گاه [illegible] سوخته گلوب ایندی بو ادم کیملر
بوکه مدرسه دیرلر اول چیب چوره اولوب اوتوران الارنده
کاغد طوتن کیشیلره مستعد دیرلر اول اورتالرنده اوتوران
بیوک قبا دلبندلی کیشیه مدرس دیرلر انکره درس دیرلر اول
قیل قال سویلشدکلرینه بحث دیرلر چکشمکلکلرینه دیوب سوخته
گندی روستایی زاده بو سوزی ایشیدیجک کورکه نیدی
پیاده روانه اولوب بر نشانه واردی الی دخی تماشا ایدوب

مرصوف

مرصوف فرجه الدی و بر جمعی دلبند الوب باشنه صردی و قرا جه دخی
ادرقاسنه گیدی و بر کتاب بولوب الته الدی شهردن چقوب کویلرنه
گلدیکلرنده خلقی بریلی بو صورتله کورنجک بو بر [illegible] خانه
اوغلی قولغلیجه حجته گتمش و باشنه قبا دلبند صرمش و النده
بر کاغد وار لکن عجیب [illegible] دیوب یانینه [illegible]
[illegible] قولغلیجه بیدار قولغلیجی ایتدیلر مدرس اولدم
مستعد ده وکل انلرا ایتدی مدرسه نه [illegible] قولغلیجی ایتدی
نه [illegible] شهره [illegible] بلدیکی دیوب اوزر ایچوب اوتوردی
دخی انده [illegible] قیل قال سویلیکک دخی بیلمز [illegible] ایتدی
المدرس قیل قال سویلشوب قولغله باقشرلر [illegible] گا
انده [illegible] کتابه باقوب کلمات نامربوط ایلیوب [illegible]
کوی خلقی مدرس یک بو طیلی اولور دیو اچیلی قولغل بو بیله
اولور دیدی شهرده [illegible] ایلر اولور [illegible] خبری یوقدر که
[illegible] نیچه مدارس [illegible] کوشه لرنده بریا [illegible] چکوب
و مطالعه دن [illegible] وکلاب برکون تعطیل
اتمیوب تحصیل علم ایدرلر [illegible] دخی بیلکده بر عالم و فاضل
اولوب وجوده کلمز بارئ علما و نشر [illegible] فضلا و کل [illegible]
میسر اولمز مکر هدایت خدا و عنایت محمد مصطفی [illegible]
اوله که اول مرتبه اعلا و اول رتبه اولی بوله اول

مثلا جبه و دستار ایله عمار بوطه کنعار ایله مدرسی دخی عار اولدم جانوز

مثنوی در خلاصهٔ مثال از برای عاملان کرزم

اکر اول ای طالب علم خدا / قیل طریق علمی اکمنده جا فدا
کچه جبه و دستاردن / کچه اولنجه ولی کرداردن
عالم اولور جبه و دستارسز / کمه اکا اولنز کردارسز
زیره بی معنی علمدن فایده / اولمز اولور اولکی چوق مایده
علم بلکه در عمل معنیسی در / یاپچ در علم ایتمک معنیسی در
اول اکش حرف اولور صدف / قور دریای علمده ای خلف
بر دم اول دریایه کر غواص اول / صاحب در یتیم خاص اول
قوه اول در صدف ابحر نهان / بر عیون عالمه ایله عیان
یعنی سوق صدفه بوینی حارکم / عشق ولالیه ملبس اول دره
ایله اول الی بیع مشتری بزیره / قیمتی تاد بیدم اولم مزید
انی کوستره عمل صرافنه / قیمتی بیلور عمل صراف نه
قیمتی دیدار و جنت در انوک / سرمدی حور ایله وصلت در انک
کرچه اولمز موجب جنت عمل / لیکی اولمق بی عمل ظاهر دغل
زیرا حق سوز معطل اولمی / دیدار عرض ایدر حق الی
با عمل بی عالم اعطا وارسه / ایرشیدک جنت و دیدار کیمسه
ز نسو عملکن بی عمل اولسه جدا / ساکه ایرشمز اولور لطف خدا
بربرندن اتری قلم جدا / اوکیمسه نامرد دیدار خدا

دعا

بلکه ام حرفتن علم و عمل / قوامان کلدی وجود از ازل
بو براقدن ایردی اولمز زاد / ایرنمز ایرد اولور حقدن اولار
کم ازلدن اندی جنت اندی حق / طوغرا اولمدون رضای حق احق
حق رضاسنده کرسی جنته / غرق اولورسن بحر نور وصلته
علم قالبدر عمل جان کی مثل / هیچ ایدر می قالب بی جان عمل
بی عمل عالمده بی جاندر جهان / نوله اولورسه زیبن اوزره (روان)
علم برله عامل اولمز عالم / در بسم بی جان رواد آدمی
بی عمل عالم کوررا اکثر عذاب / جاهل اولنلردن اول مالکم الحساب
جاهل انوک کبی عالمدن ایو / باریاری اولمزه یا بنجی قیمه
زیره جاهل لسیوب اتمز عمل / لیکه عالم بیلور اتمز اکلمز کل
اولور انوک کبی عالم ذلیل / اتدی جاهلر اوینه دلیل
اقرانده کسی ایدوب کمر اهل / اولور لیکه ایده اصوتی و اهل
ایده انکاره بیزاویدوق سوزه / سوزدن اوکه بوچالکلر بزه
عالم لایعقدر آخر بوایش / ایده لر جاهللر انی سرزنش
اتمه ای عالم صعب ترک عمل / ایرمسون دینکه صبر ینه خلل
علمکه تکیه ایدوب کرداردن / واز کلمه طاعت سوزم اوکار (دن)
علمکه مغرور اولوب کبر ایلمه / سن سلطانسن اذکی اکبر ایلمه
کبر ایله عجب ایتمه کبری کار در / عجب ایکبر ایتمیز شوکم دیندار (حد)
پس نه کها اولمه چوق علمک ایله / لایق اولدر سکوت ایده اینک

کم درخت اوسننده شاخ میوه دار   قالمه مایلدر دکلدر چون چنار
قنغی شول شاخکه بو قدر میوه سی   عجب ویرسه کشیلره انک میوه سی
نیلر باغ جانده علم اوکه شجر   اکثر معنیده عمل اولدی ثمر
بلی عمل عالملر اکثر کبر ایدن   عجب وکبری قو تواضع ایلیس
اولی علمک سننک شیطانی قدر   بیلورن اکثرسن آنی ای معتبر
الدی حقدن درس عشق بیک ییل اول   ایلدی مجلس حق جمله مشغل اول
اولدی حتی جمله املاکه باشس   اول ایدی دایمی انلره اسرار فاش
جمله سنک خواجه سی اولمشیدی   حقه قرب تامی اولمشیدی
بارگاه حقده بولوب طوغری یول   اننده بو نوعه مقرب ایکن اول
علمنه مغرور اولوب کبر ایلدی   قربنه مسرور اولوب کبر ایلدی
ایتمدی فرمان یزدانه سجود   تکیه ایتدی علمنه اول عنود
طوتمیوب ییرکره حق فرمانی   نار جحیم انه براقدی جانی
کردینه کچدی لعنت خلقکی   اولدم ابلیس یعنی وقت خلقه
باب حقدن اولدی مردود ابد   علمنی کوروب اولدی مطرود ابد
ایدی عالم علمدن دور سنز   علمکزله اولمیک مغرور سز
علمکز کوروب کتاب امر حق   آچوب الله جل شیطاندن سبق
یرده کوکده عالملکن بی نظیر   جمله احوالی اول ایکن خبیر
عاقبت علمی اکا اولدی حجاب   بر عملدن دونمدی اولدی خراب
امر حقدر اول عمل ای عالمان   منکودر الحق صلوة اولدیغا

ام

امر حق اوزره قوا والده   اولملی اوکنه جمله افعالده
وصفکوزی حاله موافق ایلکز   قولکزی فعله مطابق ایلکز
اولسون تا فاضل و عالم وجود   جمله آفاتدن سالم وجود
احمدک سجاده سی صاحبلری   اولسز هم علمنک حاملری
دیننک هم آفتابی اولسز   هم انک نایب منابی اولسز
هم نه دیدیکز نه ایله اولسز   حق قتنده عز اعلا اولسز
اولسز هم انبیا وارثلری   هر بروکز راه دینک رهبری
روز محشرده هم ده سیزه رسول   اوله جیب حق محمد پر اصول
ای بنم عالملرم فاضللرم   علمنی دنیاده کی عاملرم
ای بنم علمیله عاملرم   شرعمی اجرا ایدن کاملرم
جانیله تصدیق ایدن اقوالمی   حالنه تطبیق ایدن احوالمی
هر کزی دنیاده پس ایدی کلک   کیبوالم جنتکزه شمدی کلک
بو سوزی دیوب او شاه انبیا   سزلره اولدیغه اوله پیشوا
کیرویز آنوکیله جنتلره   ایرکسز هم سزکله وصلتلره
ای زهی دولت که شول سالملره   یعنی عامل عالمه عالملره
که اولر درکاه احمدده قبول   که ایدر انلرکله جنته دخول
کیره لر انلرکیله جنتلره   ایره لر انلرکیله وصلتلره
بیزده یارب بو کنا فعل نصیب   که ایلرز عاصی وکمراه وغریب
کرچه بزده یوق لیاقتمز چلیب   لیک ایلر جانمز آنی طلب

جو بیچون احدیک یا ذا المنن   بزی محروم ایتمه بخشکودی سن
ای عالملر جمله آفاقدن سالملر علمک وعملک فضایلنه نهایت
یوقدر وعلیه عامل اولان عالمک رسول وحی قتنده درجاتنه
غایت یوقدر بن الحق اوبحردن بر قطره داول نهردن بر ذره
بیان ایتدم اما حرفلرینک دخی اسرارین شرله حیان ایده بیم
علم وعمل تواما ندوقده دیدیم ایدی یعنی اکر فقره اشارد رکه یعنی
اتم حروفدن وجود عالمه یعنی صحن صحیفهٔ قرطاس جهانه بهم کلمشدر
هم الکنک حرفلری اوچدر حروف ظرفدخی بردر یعنی حیندر حیدر لامه
اما علمک میم آخره واقع اولدوغنه سر اولدرکه میم محمده اشارتدر
علیه الصلوة والسلام که علمک صاحبیدر هم آخر زمان پیغمبریدرکه
ختم انبیا در لا نبی بعدی بیورمشدر هم علم انده کمال بولمشدر
وتمام اولمشدر وعملک میمی وسطده واقع اولدوغنه
سر اولدرکه هرشینک وسطنده اولماسینه کوکل دیرلر
هم دخی عملک کوکلی دخی شدر یعنی محمدک علیه الصلوة والسلام
علمک تحصیل ایدن عالم انک محبتی کوکلی محبته کروب جان ودلله
عمل ایده که علم وعمل تکمیل ایلیوب دنیادن آخرته ایمان کامل ایله
کیده اللهم ارزقنا عالم دخی درت حرفدر عالمک معنانسنه نظر قلدر
اول حرف عیندر یعنی علمه اشارتدر عالم اولنکه علیله
عامل اوله که فاضل وکامل اوله ایکنجی حرف الفدر الف الفتده

اشارتدر

تمت ... ...

اشارتدر الفت ایکنجیدر یعنی عالم اولنکه علم شویله محبت ایلیه که
مرغ جانی قفس تنده اوجیجه بران انسزاولمیه اوچنجی حرف
لامدر لام لطفه ولینه اشارتدر یعنی عالم اولنکه صاحب لطف
اولوب خلایقه لیاقتلری قدر رعایت ایلیه دردنجی حرف
میمدر میم مداومه اشارتدر مداوم دایمدر یعنی عالم اولان
کمسه دایم عمل صالح اوزره قایم اوله تاکه علمدن سعادت ابدیه
وسیادت سرمدی بوله بو خواجهٔ جهان اوغلی نتیجهٔ جان ایله
برابر اولوب خانقاهدن چیقوب وغزی جلوت خانه لرینه
واردلر چون عالملر جمهوری خواجهٔ جهانک علم وعملی و مولویتی
متعلق بوقدر کلمات فایق اشتدلر و بوقدر سوزلرینه موافق
حکایات صادق اوزرینه مطابق کوردلر جمله سی تحسین ایتدلر
و آفرینلر کتوردلر اول کیجه آنده راحت اولوب یارنداسی
علی الصبح رحلت ایتدلر خانقاهدن چقدلر یا بابانه قدم قویوب
روانه اولدلر اکتدلر خواجه جهان دخی اوغلی نتیجه جان ایله
خلوت جیهی اوت ایدوب وشکر خدا ایلیوب سجاده لرنده
طوردلر آهرکروب خانقاه مکدر کوردلر عالملر طایفه سی
کتفلرینه معاملرینه کچوب قرار کوسترمیلر واوزرلرینه وقار
اوروب بربرلرله کفتار ایدرکین کوردلر هم ربعه ورحیه درلر
آمدن طایفهٔ صوفیان بخانقاه خواجه جهان

کروه صوفیه صوفیلر کوکلری آیینهٔ تجلی کبی صافیلر و صافیلکده صافیلر
دم نفس تعسلرینه جافیلر خسته دللر دروشیلر و عهده وافیلر و برلقه
بر خرقه کافیلر وجوه نورانیلری باشلرنده سر سبز و دال تاجلر بوز خوا
[illegible] نحاجلر موجب سنت استعمال دستیلری ارکنمرمودهٔ شریعت
و عمامه کبر فرمان طریقت بکیمنک سپید و بکیمنک سیاه و یا جانبلرنده
بدارشی معتادلری طیلسانلر وار غازه طرزنجه علیهم الر نمازدن
فارغ اولنجه جیه دلبند صوفیلر او باشلرنده طراکلر و مسواکلر
و جمله سنک عقیدلهی [illegible] کوز کسورطو دکوز [illegible] اسوار طو وار دللرنده
قبالر سیاه و سپید جبالر بیلکری بول الکرده باهورلر الکرنده بسردن
تسبیحلر و بریر الکرنده حزاران آغاجندن عصالر ذکر دلرنده دامنی
قبایه برابر ردالر سرافراز اولوب بلند آوازله ذکر الله ایلیوب خواجهٔ
جهانک خانقاهنه متوجه اولدلر خواجهٔ جهان دخی یرندن فی الحال
طوروب استقبال ایتدی بو اشکالله بو اوضاعله کورنجک غایت مسرور البال
و مرفه الحال اولوب اوکلرنده دوشوب خانقاهه کتوردکی مسکنلرین
کوستروب بیورک بوسنا وه [illegible] دخی مسکنلرینه کوب ساکن اولدلر
خواجهٔ جهان دخی خدمتکارلرینه اشارت ایتدکه سفره دوشوب نعمت
کتوردلر چون نعمتی یدیلر اللهه حمد و ثنا ایدوب صاحب خانقاهه دعالر
ایلیوب مشایخ ناجیه نکلر و اجلیه [illegible] دایره [illegible] قلدیلر بعده ازان
تلاوت قرآن ایلیوب ذکر الله [illegible] سلار کخلری دخی باشن کریبان مراقبه یه

چکدی

چکدی و بحر مکاشفه یه کالکد مریدلر اوللر دخی ذکردن فارغ ایچی
خوب بلند الحان محرقه ایله شوق انگیز موشحلر و ذوق انگیز مدحلر و
موزون الکهی [illegible] ایتدیلر دخی ساکت اولدلر خواجهٔ جهان دخی
کریبان تفکردن باشن قالدروب دهان [illegible] زبان [illegible] ایله
ایتدی صفا کلدکز مسافرلر و قدم کتوردکز عزیزلر نه دیاردن
کلورسز و نه طایفه دنسز دیدی کم دیرلر [illegible] کم دیرلر دیکز شیخ [illegible] ک
شیخمز نه کشی دیرلر چون صوفیلر طایفه سی صاحب ناویده دن
بونک کبی سؤال ایشدنجه فی الحال ارالرندن خضر نام بر خلیفهٔ امیر کلام
دیدی اوندینه طلوب ایتدی ای خواجه بزجم فرزندلری یوز خراسان
دیارندن کلورز بزجملهمز خراسانیلرز و بولوشیخمز نور الدین خراسانی
دیرلر [illegible] شیخمزک شیخی آدینه جمال الدین ساسانی دیرلر پیران سلک
طریقت و پیران ملک حقیقت دررلر دیو بسا کن اولدی حاصل
اول پیر رحمانی یعنی شیخ نور الدین خراسانی کریبان مراقبه دن باشن
قلدروب دهان ملاحت [illegible] زبان فصاحتکر و بیان بلاغت ایله نظم
ایدوب ایتدی [illegible] در خلاصهٔ سخن از زبان صوفیان

اکه اول ای خواجه صاحب کرم   وای جهان الجره عزیز و محترم
چون سؤال ایتدک بنم سن آدمز   راهزم شیخم بنیاد مرز

کوشش ایلکم ویرولم ساکه جواب / جانب حقدن اولور فتح باب
ایده لم بر بریکان بز آنلری / قیله لم ساکه عیان بز آنلری
فتح ایدوب سنی بو خزینک بابنی / کوستره لم جان ودل محرابنی
بیله سین تا صوفی صافی بزز / نقش شوله چونکه نفس جانی بزز
بونه اسرارک مرادین ویررز / لاجرم مقصوده ارکورمرز
کره نفسی علتشه بز زبون / ایلرز جمع وسپهر اسرنکون
باشنه اوربجام سکنت / اولسنه سنوب ایدرز سلطنت
ملکیدر ملکت جان دلفروز / یعنی بز نار وباد وآب وکلز
ویره مشز ورجار اضداده نظام / طوتمشز در ربع مسکونی تمام
ربع مسکونه بزز حاکم ولی / اول اکنکیه بزز عالم ولی
علمزله عاملین عالملرز / جمله آفاقدن سالملرز
حکم ایدرز شرقه وغربه تمام / ویررز بوجسمه واشنه نظام
کرچه حفت اقلیمدر جاملکی / لیکن اوچیدر بیابان ملکی
یعنی اول اوج ملکدر ملک علم / برشی اورمز اول اوج ملکه حکم دم
بلمزز حالتی اول اوجک شها / بیلدکی خالق ارض وسما
ربعه در مقصود پس اول شه بدن / کم اولز اول ربعه قائم بدن
پادشاه ربع مسکونز ابد / اول عدم ملکینه وانجی جسد

کرچه علم اولور عدم اشباحدر / لیک بولیسر بقااز واحدر
زیره روح مصطفایه اولشدر / اولشنی اکا بقایه اولشدر
روحمز روح محمددندرر / یعنی بحر نور احمددندرر
اصلمز نور روح پاک مصطفی / اولشه طالب بقا بحر صفا
اول جهتدن صوفی صافیلرز / کنج کنجی قالب آب وکلز
اولمشوز در ملک کثرتدن بریا / اولمشوز در ملک وحدت بی بها
عزلت ایجره اهل بزم وحدتز / وحدتک مست شرابی جنتز
دم اوروبز خواجه وحدتدن بودم / سویلرز مستانه وحلقه در بودم
ایشدوب کفتارمز عیب ایلمه / حقیقت درکی صنعی ریب ایلمه
کورمزز حق وجوددن غیر / اوزانکر نیک عالی ایدوب سیر
حق کوریرز هر نه قلسق نظر / سیر ایدوب بر دلی جهانی سربسر
جمله اعدادی کورورز احد / جمله افرادی کورورز احد
وحدت اقلیمده بز سلطانلرز / هر نفسده واصل جانانلرز
زمزمه بر صراحی وشراب / شارب وساقی نی وچنگ ورباب
راح بر در صد هزاران جامده / روح بر در جمله اجسامده
بزنافی صنم پیری کاملوز / علم وحدتله حقیقت عاملوز
نی وصنوبر یا قومز بز بو یره / بکم خدا ناکاه دعوت بیوره

بی طهارت قومزز بز راهه با … ناهه پاکیزه اوروز دائما
عابدز معبوده دایم روز وشب … ساجدز مسجوده اولوبن طلب
جمله خلقه عالم دنیا محلرز … اتقیا واصفیا صالحلرز
ترک دنیا ایلیبن درویشلر … بزز اولبی غصه وتشویشلر
رزق ایچون غم چکمزز رزاقز … ویمدم ویور بزه اورزاقز
ایچه بوماسوا الله ترک … طلسنز در جمله حقی برک
ترک دعز لذت رغبت پیشه مز … ذکر وصومز مدام اندیشه مز
سنت ذکری دایما ذاکربزز … اول منازلده حقه شاکر بزز
ذاکرز حقی لسان قلبده … ذاکرز صنعه زبان قلبده
ول اوجیله خالقی ذکر ایدرز … بزطریق ذکر خلقه کتمزوز
ذکر خاص الخاصده بس فکرز … یعنی فکر قلبده بو فکرز
سالکی سالکز کم ال خبر … اگتشز در هفت وادیدن گذر
ایلشزدر هفت طورک صاحبی … پس بزز نور تجلی طالبی
یعنی طور جسمز موسی سیوز … کوررز اندن ز نور جان جولانی بیز
راستی انسان کاملی بزوز … کامل وآزاده وفاضلر بزوز
پیرنا بالغ دکل بالغلرز … کار بازوهم دون فارغلرز
ایرمشوز درپایگاه غایته … کرمشوز در خلوت حریته

اول

2421

اول سپیدن انمشز در تاجه دال … کم اوله حریته بوتاج دال
یاعلامتدر سجود حضرته … یادلالتدر طریق وخدمته
ایلدز سرمنخ فرق تاجده … اول نشانه دربزه بو منهاجده
جنعلرز یعنی بونفسک باشنی … پرزنده ایلدز آنک لاشنی
تاجز اوزره صحرالرزای وحید … کاه دستار سیاه وکه سپید
آق علامتدر بونورانیته … قاره دخی اشبو ظلمانیته
یعنی بز هر روز تاشب صائمز … هم بهر شب تا بروزی قائمز
قلمه نفسک اشارتدر سیاه … اکلیه نوری دخی ای مرد راه
صول طرفدن طیلسان صر قتمز … اول نفس احوالنی ترک ایتمز
زیره نفسک صول طرفدر ایشی … اول طرفدن کوسترز هر کیشی
یعنی صولدن زوری دنیا کوسترز … تربن ایدوب دنیانی حاکو سترز
زن دخی صولدن اولمشدر ازل … نفس ایچون بیجه بوطشدر ازک
نیته کم سور ایحی پیغمبر … صول طرفدن بوخی آونکداولی بردر
کوردی دنیا صورتنده ایکی … بلد یکیم دنیا در اول پیره زنی
ایلدیب دلبند اوجن اکا حجاب … صول طرفدن بحکه فلیش شعاب
انقیب اصلا اکا جهد التعب … بیل کی کیدی اول علی مرتبه
سنت اولدی بزه شیش اول عمل … اتمکدر بر طریقده خلل

اولدی بزده بو نماز معراجمز   بابحقه وارمغه منهاجمز
هرچه کیم بز نمازده طورسه‌وز   حضرت حقه نیازه طورسه‌وز
صول طرفدن صرقه‌رز طیلسانی   یعنی دنیادن ایدوب چکی لسان
ایلروز دنیای کلی ترک اودم   بعدازان سجاده یه قورز قدم
دندر بونده جمله اعلایه یوز   کوندررز حضرت مولایه اوز
رکع اولوب ربی الاعلی دیرز   ساجد اولوب ربی الاعلی دیرز
ایلروز بو وجهله حقه نیاز   عرض ایدوب اولی نیازمیز نیاز
اول عصایی کوترروز بز عصا   غالبوز فرعونه هپسه دها
نفسک اژدرهاسین محو ایتکه   قادر ایدروز اول شیء عجبا کی
هر کیمی کورسک هوالمار ائنی   بیره عیرز بو عصا ثعبانینی
اندی ایمدی چکوب جمله یودر   حکم بو تماشده اول نفسم ایدر
جسمز عینیده ثعباندر بزم   جانمز موسی عمراندر بزم
نفس فرعوندر هوالماردر   تابع فرعون ستمکاردر
جانه قصد ایتسه هوا ایلا انکر   جسم ثعبان یودر انکر
هضم ایدوبیلیر قوسن تا ابد   بو تعشق کبی اولور لیلی وحید
خرقه‌مز اولدقچه اکر سیاه   آینده شرح ایده‌لم ای مرد راه
بیل که بزدر کعبه نکده جامه‌سی   بو بیله کعبه بو بولک خامه‌سی

نفسنی قتل ایدنک ای خوش خصال   جسم معنیده اولور کعبه مثال
سنت اولور کیمک کلاه قاره‌لر   خرقه‌سینه دخی اوریق پاره‌لر
بو بنمزده اولدوغی دایم روا   یعنی فرضی ایلرز بالوقت ادا
بر ده کوک کیتورمدوکی بارسیز   بو بنمزده المشتهز اول کارده‌یز
اول جهتدن جمله شیعه‌دن اکرمز   اکملز هم افضلز هم اعلمز
امر حقده ثابتوز چون خاکیز   خدمتکده چون فلک چالاکیز
دور ایدروز دهر دم چون فلک   خورد و خوابی ترک ایدوب مثل   ملک
حق اسم اعظمن ورد غدا   ایلیوب عرض ایلرز ارض سما
شرق و غربه کون کبی هر کون تمام   سیر ایدرز سر ستر صبح و شام
فی الحقیقه عالمک قطبانی یوز   طالب حق اولنلر آب یوز
بیره‌وزده دوندوررز بوزلری   بابحقه کوندررز اوزلری
بیره‌وز چیمر کیبدر قاره‌لر   هم ادر پور خرقه‌یه پاره‌لر
امر ایدر بزه قلزمیه اوادوکو   انکره بزدن ایریشور فیض وجود
بزدن اولورلر اشتلق انکره   بزدن اولور روشنالیه اکره
بیزه بز بو جانکرک جانانی یوز   هم دو عالم ملکنک سلطانی یوز
بز حقک آینه اسرارییوز   بز حقک چون آفتاب انوار یوز
لاجرم بزدن ضیا بولور قلوب   آینه کبی جلا بولور قلوب

پرورش ویردن بولور طالب صحیح   علم دینیدن ویردن آنلر سبقی
عالم وشیخی بزز بو عالمک   مرشدی بوز علمه قابل آدمک
عالمک اسرارینه واقفلرز   فی الحقیقه کمل وعارفلرز
عالم صغرا جهان کبرا بزز   فی الحقیقه عالم علوی بزز
اولورز کرکاه خضرک همدمی   اوررز علم لدنیده دمی
بزه تعلیم ایدر اول علم لدن   اول بو علمه که ساحل واره نی
بزاو بحرک دایما غواصی یوز   سنده کل اول بحرک او غواصی یوز
خانقاه عالمک شیخی بزوز   سفره کستر جامعه آغی بزز
کم بزه اوله مریدای نیکوسیر   لابد اولور شهسوار اول بر مراد
جبهه مز نور بو قبابی نه فلک   تاجمزدر آفتاب نه فلک
اوزمزدر راست محراب فلک   یعنی ساجددر بزه اهل فلک
بزه شیطان اعدوکی اولا سجود   اولکه ابد مردود درکاه ودود
ادیچون ایدی سجده یکی بز   آدمک معنده قابل ادی کلز
ازدها بر ولی در ارواحمز   جسمک اجزاسیدر اشباحمز
بوز احد روح آدم بویدم   سجده معنیده او نوریدی اودم
بزده حی اول بوزدن اولدی شاه اول جهانه بز او اولدی دستگیر
اول جهاندن بز ما چون در دیو اودم ادمدز هدم ایوک
اینچون بزه بو مرتبه   بو کرامت بو ولایت مرتبه

دا

دائما کشف وکرامت پیشه مز   خرق عادت هم ولایت پیشه مز
اولیا بوز انبیانک برزخی   اصفیا بوز مصطفینک یارکی
مصطفینک چاریاری یاریوز   مقبلان بارگاه یاروز
کوردی اشبو جعلی نه قباب   کوکلمزک بحرینده کوهر حباب
وار قیاس ایت کیم بحر بز اعظم   بحرینی پایان معظم عالم
عالی کرا دررهم جسمز   اعظم اسما در بزم اسمومز
بولوزی ایتم عجب ای خواجه سن   ساکن راه کشف ایدر بولوز ...
جان کوزینی آج قل جمعو بامز نظر   ال زبان حال ایله ایتدی لا خبر
بر چکوب کیدن نه ازنجار اولور   هر بری صورت ازنبار اولور
هر بریکی بحر سرنبه کرا   بو طبیعت قابل اولور جمعلی جان
بو خصوصا اول مخلوقاتکی   وار قیاس ایت نولیسه آدمی
بو دخی مخلوقدر ای جان اوله   سرنیک بحرز ولی پایان اوله
آدمی خود جمله خلقه شاهدر   خاصه بو مظهر اتمه در
حق او آیینه مظهر ایتدی آدمی   آدمیچون خلق ایدر عالمی
ایله اوله حق نکی عالمک   وارلغی وارلغی طفیلی آدمک
سبحان الله کامل اوله هم   بجز وصف ایدم آنی بو علم
هم اکا در کرامت پایه سی   هم ولایت معرفت سرمایه سی

ای یمچاع عقل بوجا سر نه   هیچ ایرری کامل انسان سر نه
ای یمچک عقل سر نقه به   بو ملیجی راه سر زره به
ای سرّی عرش رحمان سر نه   یا بلری عرش یزدان سرّی نه
کامل انسان کوکلی عرش الله در   انزن الجی بیته حق الکامدر
کیم حقی کا بنا لی عرش حق   بل حاط ایلمشدر جنی بوق
منقلم در بو حق جمیع عالم   لیکه مبعوث بر قلب آدم
قلبا آدم عالم اجما اینی   اشبو عالم عالمی صغرا الفنی
کوزه بو دریا مشرحای فنا   لیکه تحفظ یو رات نی خفا
بو حصه منعقدان منزهدر ای   هم بزا در فکر در اول آکه
لیکک محو اتمری جمله عالی   البیب تحفظ بقلبه آدمه
ایلماو اول اوکل عیانه   عقل اریری فکر نه یایانه
عقل محو ایه لور انده عیان   بر نقشده جعفرا زاه ای فنی
باد عشق اوردی اول دریا بم   جمیع امواجی سما نه دم بدم
اول بحره الحمد طلح بر قطر   کوردن اشبو معنی قیاب
بر او بحرک قانا غواصی یوز   سنده کل ای خواجه اول غواصی از
قفرنه غوص ایله در خاص بول   ابله الله تحملنده جلبی اول
کو کلکز بر زم اول اعیسی   اول عزینک علم اول بیده غیر

گاه

گاه زجبهتز جو بحران   گاه خاموش جو کوه سرگران
گاه طیار زهوای عشقده   گاه سیار ز قفای صدقده
گاه بحر و صدقده ماهیلرز   گاه بز کرشته شاهیلرز
گاه تسبیح ایلرز افلاکده   گاه ذکر حق ایدرز خاکده
گاه کوه قدسده ارسلانلرز   گاه کوه انسده جیلانلرز
گاه بلبلکی فغانده یوز   که میاه خار بو که گلده یوز
گاه کوه ای فتح سمر عشقوز   جمله جانان سیر عشقک ساحر عشقوز
یعنی اوزور زمار رقوسیلرز   که نجوم فلک هنده کار سیلرز
سوزیب بو زبو فاکل ایهرز   گلشن گویا بو جو درکا ایهرز
پیچ درکاه حبیب انتریز   جانز ایشار ایجمله اکثر ایهرز
گلدک الله شکر حمد و عطا   سودوک اشبو بابنه علما بخت   خد
کورز سوی جمله احوالمز   درد بی پایان دلده قالمز
صنمه جانلر کا اوراقنه   درد دل معلوم حق عشقنه   قه
اولدر اول کرم کامل حقد   اید بوز ای خواجه عماه   تقا
بو قدر ای خواجه عجز ایلدک   سانکه بر مقدار تعویز ایلدک
بر او بحرک قطره سن اندک بیا   بر او مهرک زره سن اندک   عیانا
قطره در کم بحر عمان انده در   زره در کم شمس تابان انده در   انده در

دیو بلدکه شیخ نور الدین حروفی   ایلربلی چوبوجه حق فخر روشنی
کوستمایدن اعنی خواجه الکبرا   یجه ویر لطف ایدوب فضاله

جواب دادن خواجه جهان بشیخ الحروفی

چون خواجه جهان شیخ نور الدین خراسانیدن قیبلی طریقندن
بو فقره کلمات کرامت آمیز استماعی ایدوب فقره کلمات ولایت انگیز
کوردی همان ساعت دهان فصاحت آجوب ایتدی ای
شیخ در بحار تصوف واهل در بیان تصوف ای واقف اسرار
ایت دکلمی کاشف انوار جان ودل صوفی دکلمی صوفی صافیلر
ونفس شومدن نفس جاهلدن زود درد آکهدن اولی خسته دل آکاه شاهلر
وعهده وافرلر که بو سکاتی هانیلر غایت زبون ایدوب
وبیز سکون ایلوب بلکه سلطنت هانی هوب دار فانی ازاحت
قیلمی اوندی ایدرنجوشه سوار اولوب جلد امداد که آب تنی
ویاه دکلدر دولت جان ودلدر بیخ شکوه نظام
دانتظام ویروب علم وسلطان عادل اولوب ایشه دهشتر حکم
ایدوب یشه وعزیه سلطنت ایلر روز بوسلطنت انجه مسکت
پیشه عزدر وبو پیشه هر انه پیشه عزدر دیبرا ایلرز اکر صوفیلی
لطیفلر ایدوب سکر وتصوف طریقنه کدر سکرینه اصوفی درت

صغدر صوفیلک معاشته ظاهر در اوّل حرف صاددر صاد صفایه
وصوافیه اشارتدر یعنی صوفی اولدر که همتی وپنوه درون آرنده
معانی دل اولوب صدد لطفده حرکات افروزه ایلیه ایکنجی حرف واو
واو وفایه اشارتدر یعنی صوفی اولدر که هر زمان وهر آن ابد یکله
اولزنه آبدیت یوله قدم قویه تا که عند الله متطهرین منزلینه
یوله اوچنجی حرف فادر فنایه وفقره اشارتدر یعنی صوفی
اولدر که دایم عارف سر روحانی اولوب نفسنی فنوزه فانی قیله
تاکه حضرت موتوا قبل ان تموتوا امرینه یوله دردنجی حرف یادر
یا یمه اشارتدر یعنی دریادر یعنی صوفی عارف اولدر که همیشه
دریا دلر کیدر کیه اکه اشو غنیه وکونیه ورد وکسه اوسو که لر
الجنبه وجهه که شکایت ایدوب حکایت ایلیه بلکه عینه الیه
دریای فراوان کبی هضم ایده نکم خواجه سکای ایدر بیت
دریای فراوان نشود تیره بسنگی عارف که برنجد تنک آبست هنوز

رباعیة

رسنک طعن ایله صوفی کم اوله طیره
البته کوکلی بحری لوله دیشه طره   انلکه کوکلی دریا دکلمی ذر
زیرا که صافی اولز اوله شرکه طیره   ودریا ایله کم درت حرفکه
مقتلیلر متصف اولور سکر نجار اضداد که ربع سکوتدر

مجموعه دیوانک سیاق کتابت ایلیان درکه
سراکانه بن بکر بن شیبیلی
کتابخی باز ابجی بولدیلر
مز عبادات
یه بنه

انلر سلطان عادل و کاشف اسرار جان و دل و عارف اسرار ازل
و طالب هر شکل باد کورسز و اکر اولر شکور تحقیق بیلکه شیطان سز
حاکم اولور پس حاکم اولور تجبر و تکبر ایدوب سلطان ظالم اولور سز
ربع مسکونده لیل و نهار کارکز مظالم اولور سکت قنده و ملکت جان
و دلده نظام و سلطنت و عدالت قنده و نفس شوم هر نفس جفا
و خسته دلره اشتغال ایتمک قنده و صوفی با صفا و درویش با وفا اولمق
قنده و بو مراتب عالیه بولمق قنده و روح پاک مصطفی بصلوات الله
و سلامه علیه ملحق و عالم بقایه الیق اولمق قنده خلاصه مقال از روی بیان

اکه اولان صوفی یزدان پرست | نفسی اویبر اولمسن شیطانه پرست
نفس و شیطاندن حذر قیل صوفیا | کلمه کی کار ایدر کبر و ریا
صوفی کم کبر و ریا و سمعه دن | کلمه ساز اکری ایدرنسه فنی
لاجرم اولوب نفس و شیطانه مرید | ریو و بشر طلعه چون دیو مرید
پرده باب دل حوض ایدر حق اول | کوزیدر حق کورولمکه شعور اول
کورمدر کشف و کراماتدن خبر | کاه نقل ایلر و لاینقطع خبر
کر درون دلدن ایدر آه سرد | کوزدکوب کورکه جکر اهلی درد
کاه ایدر جان خطابی کاه دل | سوزلشر یعنی رجال الغیبله
تاج و تسبیح و دام و دانه در | مرغ جان خلقی صیده یانه در

او

اوله هیتدن انلری تمیز الشکل | زرلیدر خلقک ایده رزقن اکل
قویب اول رزاق خلقدن بوقاهر | تابع شیطان اولوبدر جاننا
خرقه و تاج اکر اولسه درصنم | دلی اکنده بتدر ستر الجرم
کافرک بعد ببوک انکحرار | نفس اوندن آرزو اهنی اولر
آرزو یی نفس بندر فی المثل | کم اولور حقیقته شیطانه عل
هر قچن طور نه تازه اولر خود | فی الحقیقه بتره ایلر جود
ایله اولدی اولکا فرد ای بتر | کم بوجهله اولان صوفی عزیز
خیره جان و تیره دل صوفیدر اول | صفی صافی دلکی بوجیدر لطف
نغمه و اخذ در اول جانانه دلکی | خسته جان و دل سانی دلکی
مصطفی روحنه اولمز ملحق اول | هم بقا ملکنه اولمز الیق اول
بوتکری و صوفیا صافی دل اول | ملک جان و دلده شاه عادل اول
دیو کبی ناچار اضداد لرده نظام | حکم ایده سن ربع مسکونه تمام
صوفی کم کبر و ریادن اولمیه دور | جمله احوالده ایدر اول حضور
واریشنده نورانی اوله بسر | کونکلی عالمده ظاهر اوله سر
یوزی هواوزرنده سوزی نعمه اولور | انکله یکلر دخی مسرور اولور
حق کورر حق سویلر حق اشیدر | بر نکم ایلرسه اول حق ایشیدر
مصطفی روحنه ملحق اول اولور | هم بقا ملکنه الیق اول اولور

ودخی ایدرز که خلقدن عزلت ایدوب کنج خلوتده کیزه وحدت بولب
شاه سلوت اولوب مست شراب وصلتز که بزم حضورده شراب
وشرابده شاهد وشمع وساقی وصراحی ومطرب وچنک وچغانه
ورباب ودف ونی بز ده درسز وهزاران جلوه ده راح وجلاء
اجسامده ارواح یکسانده ربوبیان ایدرسز وجمیع اعداد
نی نهایه واحددن صادر اولشدر نه معیّنده واحد دردرسز
ونهایت اعداده اول فردیتدن ظاهر اولمشدر نه معیّنده
قوسی وزدودرسز واون سکز بیک عالمده حق وجودیله
غیری بر وجود کورمزز نه نظر ایلسوز حق مشاهده ایدرز
دیوب اهل وحدتلکوب صاحب وصلتز درسز ایله اوکوره اکر طالب
وحدت ذوق اولورسکز راه کزندن ایزا وحدت دورت حرفدر وهانک
معناسی نظر قدر اوّلی حرف واو در واو وصلته اشارتدر یعنی مرد
وحدت اولن کشی خالقه وصول بولور خلوقاتی بوزندن یعنی موجودک
درکاه معبوده مقدار جهر نه سبب وار در وارشنده حجتنده
منزلسی وار در شویله عیش خلوق الهامشدر اناکه اسرار نه واقف
اولوب زبانا حالا آنو نظر کنت وشنود ایدرشیوب الی نیلوب ایراجه جک
کا هجر قدر رعایت ایدوب کندو زمندن خشنود ایلیه که نابقار نده

ادل

صل

رضای معبود حاصل اوله مقصودده واصل اوله مثال بونه که
دنیا سلطانلرندن بری رعایالری وسایر اوعالیدن بر درجه سی
مقدار کنجه سوب ورعایت ایدوب انکری کنه وزندن خشنود درسکه
ایلمیجک کندو زنبلر انه سودر [illegible] سلطانه کوکمه یول ویرمزلر
بلکه بونده نه استحقاقی وار در دیو ده وکرا وسوکرا ودخی بجه حقارت
ایدرلر وقاره خسارت واقع اولور اما سلطانک عزّتنی رعایت ایله
ابوحصه ایلیجی بوله یرر اکر در اولادر سلطانه یولشمی وکشی البشر
زره ویر شر اشتغالی کسبله وسیجوق اوکشنالی حاصل ایلر قولیوز
سکز رعایت اتدیکیون اتدن خلعتکه کورب جاه ایلیوب بو جو ایرا
دیروب وحدت مرتبه سنه مقصوده واصل ایرا اشتدکوز حق اول سلطان
اوکل موجودات واعظم یعنی حبیب رب العالمین خالقک مخلوقاتی بجه
خوش رعایت ایدرسه مرتبه لک مقدارجه وطرکشفت ایلر اکر درجه
قدر بجه زیرا برکمسه شخصی سوسه اکا تابع اولن کمسه لری دخی سور
ویلی اختیار رعایت ایلمکه ادر بلکه محبه سینک انجو کزاری دخی
دوستکی انجو کزیدر بو بجه رعایت ایده جکز بلکه صاحبه خوشی
کلمه مصاحبت کسب ایدوب اکا د حاصل ایلیه احد اعلی الی حد
بکی مخلوقاتک عشقی طرفنده بوبله ایجی اول افعالی حق تعالانک عشقی

كبر و كين و عجب و ريا

يارشنده بكون ايليه اوليه امردان نجه تزويه ايليه كون بر برلرينك نقا ايدوب
حقارت ايليه او شيطان كبي كندو اركوريب انانيت دعوى ايدرلر كلشنده بخجه كبر و عجب و رياء و سمعه بخل و حقد و حسد و كينه قذر
يرتب غافلك خلقي دكلدر بونلر اولو ارنانك و بيروان اكي دكلدر حقي
بوخت اولكلردي ديرلر ايليك دعوى ايدرب ايلكلرده او اولي خود
شر كوز كوزن نقود باشمد اومرنراكجن حسد و كبر و كيني فضائل شر كزي
و افعال كافرندر و افعال منافقينه دورمن منه دو موجودنه خبائث صفر
بر ابو الخلاق ذميمه شكون ظاهر اولوركشي الملكدن صادر اولور و
غيرينه منوكور وركه غيرت الملائم كشنده ركه چنوا اعمال قبيحه و
افعال كريهه غيرينه دن منوكوردر كوروز حسن كوركمه كيدروز
يا ادعلت با غايت سود كه حقد و حسد و كبر و كينه ايلمز ايرا اكثر غيري
كورمز كندو اوزني كورر امد اعلاى حو فيلرغيرينه لابرى دكمز صو فيه
سكون اولمز ورلكه مز ترلسن بو طرح صوفي او لن كه عالم اكدركه نفسا
و روطا غيرينه سلم ايده او كندو اوزي صدر صدور رجالي ابرار
و حدتده و صاحب اسرار و صلقه ده دائم ايلدي بو قته جاهل صوفيلر
و غيرت بلوروز حقيقت بلوروز و قريب اكدو جاهلدروديوب ايدر
الحاده و دشمنكنه طرد اولورا اكندوز نمونس موحد منور زيرا مويفي حرف

اعلم

اعلم بشابهت اتمشلر اوكندو كبي يار مذريا بكار مور با كهار دور
بيلما صار در بلمزه وكندو مزيد ور كندو وزني حالا كاملر كه شيوخ كبلردوا
با معتقا الى صاحب اسرار دن بو علم و فاضل عزيزلكدامن تمييزه حكم ايليشوب
انجه كبيده كه اوزن نفس و شيطان ورطه لرندن و مهالكدن خلاص اولوب
بو قيسه كندو زعم فاسدنجه كو بجه عالي علوم ورعلايه و عالي هز و هنر فضلاي
دوتيجه بر عزيز بزركه دلاهن — قطعه — ايلكلدن بلكه اير مزكشي
هر نقفوا اوله كركامل وجود — كندو كندو ودن تمام اولمز كشي
كرا اوكوروا بشي لو لوزنا تمام — هم اوزنقص ازره انكه جنبي
لاجرم هر كاركي استادي كرك — تا درست اوله او كاركي ايكشي
الكنجي حرف حادر حاجبه اشارتدر حب سو كدر يعني طالب وحدت
اولي كه موجودي مرتبه سحب قد رسوه ورعايت ايلكه اوده اوچنجي
حرف دال در دال دوام دلالت واشارتدر يعني طالب وحدت لا
كه كه نظرين وحدتده دائم ثابت قدم اولدقلرين مشركس بولا دردنجي
حرف تا در تاوبه يه و تبعيته اشارتدر يعني طالب وحدت اولان
كه طالب كه مز وحدت عزيز الكرسن بولدالي اولي تعويه انكه و متابعت
ايدوب ادكامان و دلين متابعت ايده حق طريقه امر ايدرسه اول
بولوركيده تاكه عالم وحدته و اهل اولوب منصور دنه و اهل الحوكبچه دنشه

کشتی بر بوله کشته‌ها

نظم

کشتی نوحه کت اکر لا یو — آبو بیلور بولی نرظهر کیدر
که هم بوکت اولادر کوسیاهی — اوله جنکون نه دور کیدر
حرامیلر دخی دروند بکار — طورشاه اوله ادر کیدر
بوله تنها کدن کمراه اولسیر — کوری قورد الکا کم سیر کیدر
قلا عوز سز بوله عاقل که زنم — مکر بر جاهل ابتر کیدر

گرمز

دخی ایدرسز که پیر ناقص دکلز پیر کاملز زیرا علم شریعت وطریقت وحقیقتده عالمز دیرز ایلیسز اکر دیدکلری اصلی ایله بلمسکز **در بیان پیر ناقص** زیرا پیر ناقص اولدرکه جاهل اوله آنا تاج و خرقه کیوب پیر اولیدر شیخ ایلیسکه کرک ال ویره و بیعت ایده مریدی مراده ایر کورمیوب توبه ویره بر دخی بیره دخی واره انده دخی ایله ایلیه بو وجهله اوکیمی شیخ شیطانی اولوب خلقه حیله دستانی ایدوب ایکیم باقیم جمله جهانی بدسندن جنجه جانی کره خلقک مالی الوب اکل ایچیوب تغییر الشکل لاجل الاکل ایدوب ابلیس وار ابلیس لیک ایدوب بوندر اولجلدن دکمه بر شیخدن بیعت اتمک اولمز نیتکم حضرت ملا روم مثنوی شریفلرنده بیورشلردر

مثنوی

ای بسی ابلیس آدم روی هست — پس بهر دستی نشاید داد دست

دعالم

بر عالم شیخ که علیله عامل اولمیوب بو منوال اوزره بوروسه اولدخی معتمد و پیر ناقصدر **در بیان پیر کامل** آما پیر کامل اولدرکه علوم ظاهره ایله ظاهرین ارسته و رسوم باطنه ایله باطنی پیراسته ایلمش اوله و در سلک اکرآنه سلوک ایتمش شیخ کامل و علیله عامل اوله بعده مریدلره ارشاد ایدوب ظاهرلرینی شریعت و باطنلرینی طریقتله مزین ایدوب سرلرینی حقیقتله معتق ایلیوب بر مراد قله بو وجهله شیخ رحمانی اولوب مؤمنلره و طالبلره حق اولان مرحمت اره دلالت طریق رحمانی ایلیوب کندی شیخندن کوردیکی اولان ذکر سبحانی تلقین ایدوب تمکین ویره بعده اول شرطلرله قول و قرار کوستره که طریق حقده پایدار اولوب نجات بوله لر **در بیان شرایط عشره شرط اول** طهارت بدندر بر موجب شریعت کیمی طهارت بوله قدم و جیوب دم اوردیه بعده طهارة نفسدر بموجب طریقت جمله خباثت هوا و هوسدن بعد ازان طهارت قلب و روحدر بموجب حقیقت **شرط ثانی** عزلتدر جمیع خلایقدن و اختیار خلوتدر جمیع عوایقدن و علایقدن دخلوت خانه تاریکده ایلمکدر خواص خمسه تاریک بولنلری آچولب مدرک اوله **شرط ثالث** سکوتدر علی الدوام جز خیر الکلام پس زبانی کلی که بیهوده قول و قالدن ساکت اوله

ذو الجلالدن زبان دل ناطق اولوب حقایق نقل ایدر اولور
شرط رابع صیام دوام ایدر سهام نفس بر کشته سپر در که جز خلیل بزرکدر
اهم سالکلره پرورش ویروب عقل وغشدن ملکی صافی اینه مثال
صافی ایلر شرط خامس ذکر ذو الجلالدر که افضل اعمالدر
بیان فکردن غیر اذکاری سلب ایدوب لسان قلبله مداوم ذکر الله
مشغول اولملقدر ذاکرین حقایق بولملقدر اما رخصت صدا وصوت
اولمیه که شیطان راه بولمیه تماما ضمیره یول بولوب دل دیدیکی خزینه ایله
شرط سادس توکلدر امور خدایه وتسلیم ورضای تمامدر
قدر وقضایه فقر وفنا ده شکر ده وجود ده جودده وجاده
اثباتنده وجوده بو معنا مانده لشکر شکر وریب منهزم اولوب
عالم اسراره وقوف بولور شرط سابع نفی خواطردر
یعنی کوکلده حقدن غیر هر نه کلور ایسه دفع ایتملکدر بر آن طوغری جیب
دفع ایتملکدر که بو یولده شیطان ایله زنده دور وشوندر که یعنی
جوکی الدیدر که طرفی وق آتمدر ذکر دایمله انک ابهی
بعلمق کرکدر که کوکل غونچه سین اشتعیب ایمن اولوب ساکن
اوله شرط ثامن غیر یلری سلب ایدوب جمله بهجت پیره ربط
قلوب ایلمکدر شویلکه امرنه دایر مستغرق طلب وقدم فوقیه که

سا

سالکلر اندو کند ولکن اللهو آنی محاو قدن قوزروب راه راست
کوستره شرط تاسع ترک خوابدر یعنی اویقو غلبه ایتمدکجه یاتمیه دک
خصوصا علومده وحضور ایله اوله نیازه نیاز ونماز وسوز
وکداز ایتمکدر شرط عاشر قلت اکلدر روح حالدن نه چوق ونه آز
ایرلمیه اعتدالدن چیقمیه وسطعد وحدت افعالدن واسع مشغولدر
حبیب ذو الجلالدن وطبیب لایزالدن صلوات الله تعالی علیه وسلم
ای صوفیلر علم تصوفه نهایت یوقدر واسرارنه غایت یوقدر سلوک
شیوخ کباردن وطرق افاضل صاحب اسراردن سزه بوقدر که
بیان ایتدم وعبادات ایلدم قابل اولانی درویشه وطالبه
بسدر بو سوزلردن اصلاح اولمین نفس ابدا اصلاح اولمز
وفلاح بولمز زیرا اسیر هوا وهوس در دیوب خواجه جهان
ابو علی نخجه جان ایله برابرندن طارد اسلام ویروب فانیدن دل
جهانلره روانه اولوب خلوتخانه اینه وارد لکچون خرالوی
خلیفه لیله شیخ نور الدین خواجه جهاندن بوقدر تصوفانه
متعلق کلمات فاضلانه اشتدلر وبوقدر تصوفه متعلقه
حرکات خارقانه کوردلر آفرینلر ایدوب تحسینلر کوستردلر اجرابی
خلیفه شیخی نور الدین خراسانی ایدی یا شیخ آگاه

ران

و صاحب خانقاه بزم عشرت خواجه جهان دکلمدر و اول یانندی اوتو
یوزی قابلو نتیجه جان دکلمدر شیخ ایتدی بلی انلردر اکابر و مشایخ
اوزلرین بزه کوسترمیوب کندولرین بیلدرمکی و آشنالق یوزین
کوسترمدلر رنج و مرادمز بونلردر بو صیدلر عاشقی سرتاقدم بو مبالا
بنی آدمی سرکشته ایدوب بیر صحرا و دریا و کوه و دشت ایلیوب
ارای خوار آیی بونلر ایله کلدکی بونلری بولدق دملاقات اولدوق
هزاران شکر و سپاس اول خالق انامه که علم فراقدن بری
دعالم وصاله ارکروب واصلیدن قلدی دیوب بونلر کلمانده ایکن
اول طرفدن خواجه جهان اوزعلی نتیجه جان ایله قاتمه دن خلوتکاه یاره
کلیجک نتیجه جان اماسیخ آجه جهانه ایتدی ای پدر بابا بو بزم
خانقاهمزده اول صوفیلر طائفه سی که خراسانیلر در بزی حضورز
ایتکلر سید خواجه جهان ایتدی بلی انلردر که سنک عشقکله کتنده
هردم ثابت قدم عاشق صادقلردر و بربزه هر حالده
موافقلر و فعللرنی قوللرینه مطابقلردر بن بونلره بالقصد اودنم
بالدر حیوب بو قدر حکایات اتدکدن غرضی امتحان ایدی
آگاه اولدم که عشقک راهنده درستلر در و جانلره حسلر
اهم مقصودم تعلیم عرفانیدی که سنده کتفار سلوک

سالها

260

مشایخ کبارک الشنده بس اکا کوره ایشی ایده کس بونلر عاشق
صادقلردر سنک جمالک حیرانکی مشاهده ایتمکه بالیلردر چونکه
بونلر جان و دلدن بو طریقه آب دکلدن کلوب بوجه محنت و دردو
بلا چکوب بیراه روا سوروب برنجا جوست و جو ایدوب کلدلر
بولدلر بوجه منازل قطع ایدوب بزه واصل اولدلر اکر بو لذتده
صادق اولمسیدیلر بزی بونلر آدیرنده لایق اولدر که بونلرک
مددامی [illegible] قبول ایلیه وز و سنده کمالی ویروب یوزکدن نقابی
کتوروب بونلرکه کلکشیز اله آل که جمالک نقابی بونلره پرتابع که
پرتاب ایلیه که بونلرک مقصد اقصاسی و جنت اعلاسی اولدر
دیوب صوفیلر طائفه سنه کتندیلر دیو خانقاهه خدمتکار کوندر دل
خدمتکار کلوب بونلره بو خبر فرح فزایی و اخترت زدایی
ویریجک اول کیجه صباحدک سرور لذتدن کوزلرینه اویقو کلیوب
یارب یارب یا هو دیو اولدلر چون صباح آچلدی خواجه جهان
اوزعلی نتیجه جان صلات صبحی ادا ایدوب و شکر خدا ایلیوب
سجاده لرندن طوردلر راه کیروب روانه اولدلر خانقاهه
کلدلر کوردلر که صوفی صافیلر صف طوتوب باعزت طوریدلر
خواجه جهان ایله نتیجه جان السلام دیروب معالمه یه کوب آرام

کوستردی صوفی صافی قوردی مسکنلرینده سالک اولمغه خواجه جهان ایتدیکی
بجمیع عزیزلر ایرجه خوش نجه مسرت شهرلر دیجک صوفی صافیلر با اختیار
یکبار یرلرندن طوردیلر کلوب خواجه جهانک الن اوپوب
بیعت برلرینه واردیلر خواجه جهان ایتدی نقدر نفر درویش
قابلسز شیخ نور الدین خراسانی ایتدی درویش فانی
چو عهدی آنا بو بولده شده روزگار زورکاره طاقت کتورمیب
دیار عدمه رحلت بیوردیلر جملهسی اوتوز نفر درویش دار فنی
موجوددر خواجه جهان ایتدی یا شیخ دگیل قنده ایدوکی
شیخ ایتدی ای خواجه ضمیر منیرکوز اول دیاردن کم رحلت بیوردیلر
برکیجه فی حرف قضا ایدمیوب اول دیاردن رحلت ایتدکی
عشقنکز رحمه کتدوک روی زمینی تمام سز آفتاب چون ماه کم
دور ایتدکه بردم آرام ایتمیوب بی حد جفا و جور ایام
چکوب وبی عدد اژدرها و نهنگ وادیلری و دریالری
واستغراق دریالری آتشین سینهلری آرالی هم آرالی بو دیاره
کلدکده شده روزگار فرقتدن خلاص اولوب وصلت یاره
یتشدکی محرم اشته قرب انوار دیداره یتشدکی خواجه جهان خوش
کلدوکز عاشقلره قدم ودم کتوردکز صفا قلوب دوندکی

چکوب شیخ قیاش کیز
دیر و ملک ما غمر
دخواری

اودعی

اودعی نجه جانه ایستدی ای جکر کوشهم جهاندن دم بجانی رفع ایدوب
یوزکدن نقابی کتورکز جمالک آفتابی نوری ایله بونلری مستغرق ایلسون
از یا ابرق چون نجه جهان آتاسی خواجه جهان ترن بو خطابی ایشدیجک
الاکوره ایشی ایتدی جهان یوزندن نقابی کتوردی جمال آفتابی
برقی آوردکده صوفی صافیلر که جمله نور مستغرق اولدیلر جمال جانانه
نظر ایتدکلرینه آنکا طاقت کتورمیوب اوزلرندن کیتدیلر روحی اوزلرن فرق
ایدوب ایکیلکدن بر اولدیلر بکا ایتدیلر روحی بو ماره مستولی اولدی بو نور
محض اولدیلر توحید مرتبهسی بولدیلر تمثیل در تأویل وحدت
جسم عاشق کرچه معشوقه فنا ده یا اولدی
عالم معنیده اما ابدا احیا اولور
قطرهکم دریایه ایرسه جسم اولور نابدید
قطره نقدن ایرر اسمی فنی دریا اولور
قطره اندر فی الحقیقه ماه دریا ایرر قطره در
بو قطرهیه بابل ادل قطره بینه ماهو اولور
بحر نور ذات حقدن جان عاشق قطره در
واصل معشوق اولسه جسمی ناپیدا اولور
شمع اولسه کندوزن پروانه آتشین رت
نار عشق اولور وجودی نور ایکیتا اولور

بسنی صلا که بو خلقی بو صحبته اوشوردک — تا ایدهم رنکه هم اخلاق عدمه سالک اولور
کرچه برادر هوادن ذره کبی ولی — خاکان ذره لکدن ایریلور بحر ایله اولور
عاشق معشوق بردر عالم وحدته لیک — عالم کثرتده اسما و صفات اثنا اولور
کثرتک خاصیتیدر صورتک تعینی — بو قضیه تری کثرت اثنیکی وحدتک لجا اولور
بو نتیجه افشا ایدم بو وحدتک ایسی آدم — کیم منظور اتمک اسرارم درحقی اضلال اولور
وحدتک مشربنه بیر اچیچ بوقدر و فکر که — مطرح عقلک قصوری اکمحو والله اولور
بو قدر سیر عارفه کافیدر اعضا ایلیم — قابل ان سوزن الحق بو قدر افشا اولور
وحدتک معناسی اولدر واقف اول سالک قول — ورنه بو کثرت جمالنده جهان عنقا اولور
سالک آگاه کسدی دل کیخسره وحدت بولی — کسدر اسرار الله در کچی شیشم کومه اولور
بو بزم کنار ایمی ذهان ابری یل وجه — کلشن وحدتده دایم بلبل شیدا اولور

مثنوی در جواب تحقیقات این کتاب معیوب

اولکه آگاه ای ارباب معنی — ایدر سن حق فخر ارباب معنی
مقابل رفع ایدم معنی بو زمنده — جمالی کوستریم معنی بو زمنده
اولوب کشاف انوار معانی — منور ایلیم هر جسم و جانی
بیان ایدم معانیسین کتابک — سؤالات و جوابانک خطابک
سنی تمثیل ایدم سن بو کتابی — سنی تاویل ایدوب دیدم جوابی
ولیکن سنده کوشش جانکه کوش — اوکلم سنده ایدم چون بو جوش

معا

معنادر این اصناف حرفدن — سنی افراز ایدم بوده وقار ده

در بیان خواجه جهان و نتیجه جان و عاقبت صادق و کاذبان

بیلک خواجه جهاندر جان نتیجه — بو بندر خانقاه شش در بچه
غرض جاندن محمد جاندر پس — کم اول بو جانک جاناندر پس
که یعنی جمله جان اندن اولوبدر — آنک نوریله بو ابدان طولبدر
اکر اول اولمیا ایدی مقدم — مخفی قالیدی اولمزدی دو عالم
پس ایله اولدی اول عین رب — بو جمله عالم کائنات ایلدی باب
برابر جهانی ایتدی نظام — که نقش بیک بیل ایتدی قلدی انجام
جهان کهنه ورانی چون کوردی تنها — مهیا اکرک قرزندن بنا
یوزن سوکردی قلدی معنا جانا — ایدوب دردکانه وقف جاجا
دیدی ای قادر و دانای هر سر — بکا بر صالح و زیبا ولد ویر
کم اوله اول تیم ادهم انیسم — حبیبم هم طبیبم هم جلیسم
بنم اکلیغم و دکلیغم اوله — ایچم طاشم آنک نوریله طوله
الکه ایلیم خوش زنده کانی — بو اسم و رسم و جسم اولیجه جانی
دعاجیلر قبول ایتدی حق الله — بو کاه و در باب اراد قیل بوز چون
برار غلادر که اولمشدر آتی — که زیرا زنده سندر دو جهانک
جمالی آفتابی و جهانی — منور ایلیکه هر جسم و جانی

کو یعنی نور احمد اوله ظاهر پس اندن جمله عشاق اوله آخر
جمال جان محمد صورتیدر او نور پاک احمد صورتیدر
آنوڭچون بی بدل حسن تجلی دکلدر رو و جان حسنی بجالی
پس اولدر ملک حسنک پادشاهی آنوڭچون اولدی محبوب الهی
آنیکم اوزنه مجذوب ایده حق آنیکم اوزنه مطلوب ایده حق
قیاس ایله انک حسن و جمالن ویا نور جمال بی مثالن
کورب انک جمالن جان تشنه الا دلدن قویسه اولدی شیفته
جمال جانه جسم اولدی پرده آنوڭچون او عزیز عشاق دردی
فراق اودینه اغراق ایتدی جانی اولوب نالان و کریان پر افغانی
که اول پرده سز کورمشلر ایدی جمالی یوز بیوز کورمشلر ایدی
آنکچون اولدیلر شوریده عشق فراق یاره شولیده عشق
شو عاشق کم اولور آشفته کاره اولور اول وصلت معشوقه یاره
کورور آرایی هر آرایی آنی بولیسر عاقبت جانانی جانی
اولیسر واصل اول جانانه تا که اولور وصل اودینه پروانه تابر
شوکم عشقنده کافیدر فکر اول هوای نفسی طالبدر مقر اول
اولوب شیطانه نفسک اسیری نه کوکی غرق ایدر اولور ثریی
اولور معنیده حیوانکه برابر اولور حیوان ندره بلکه کمتر

که

که زیرا خلقی ایتدی عشق ملتن کورنه نور خلقی نفسی جنبشنده اول
هوای نفسی مجاز معرفت اول قوییسر عاقبت حیوان صفت
انلکم عشقی یوق حیوان دکلمی انلکم عشقی وار انسان دکلمی
غلط دیدم کرو ارجوانده عشق بچون پس اوله انسان اوله عشق
خصوصا عشق جان انسان الجونزر کراک نره دم رجال الجونزر

دربیان هجرت خواجه جهان و نتیجه جا از دیار خراسان و کعبه را زیارت کردن و ثالثا مدینه را وطن ساختن

سلاله اقلمدر خراسان هجرتدن که یعنی حب او جاه هجرتدن
نیه وار حق کعبه الله غرض نه نیه ترک ایدوب اولدی دردنه
قلم بر بر بیان آنی ایسترین ایدیکم سر تن عیان آنی ایستره بن
خراسان مولد اسلام اولدی ظاهر بو کعبه مولد جسم اولدی ظاهر
کو یعنی کعبه وار حق محقق بو جسمی بیت حق بلکه الحق
که زیرا بیسی کعبه بیرنده اولوبدر اکمل بو سری روشن
مدینه اولدی آنا جانه موطن آنوڭچون اولدی احمد انوکمی کی
ایدوب حق کعبه سندن هجرت اول جان مدینه شهرنی ایدوب اوطان
آنوڭچون جان عشاقه وطندر که بر یوز بنده اول جان سندر
که جمله جانلرک جانانی اندە اولور هم جانلرک اوطانی اندە

وطن اولدر آگاه جان ایلدک سز   هم اندن جانه ایمان ایلدک سز
محقق بو سزا اول جانانه ندر   که حب الوطن ایمانه ندر
مدینه بلوک جانه وطندر   بو جسمه کعبه چون خانه وطندر
ولی وار بر وطنده سر جانه   پس اول معنی ورخی تعلق بیانه
وطن بو سر جانه قرب حقدر   بو معنی طالب حقه سبقدر
حقیقتده وطن اولدر فاما   محمدسز وار لمز انده اصلا
ملکلر مدی سزا ای حاصل ایلک   محمد جانه جان واصل ایلک
کر یارن حشر اولوب آنکلر شادان   دراسز جنت عدنه خرامان
وطن اولسه نه قرب خالق   اولاکز نور دیداریله لایق
ایده سز اول وطنده عیش سرمد   علی ساقی اولوب سز محمد
جمیع انبیا و اولیا بیل   اولورسز اولدر انده اهل محفل
الهی اول صفیک حرمتنه   بزی ایله او محفلده کمینه

در بیان خانقاه و آمدن طوایف مختلفه بخانقاه جهان

جهان چون خواجه در حق جان نج   جسد در خانقاه کشش ریکجه
بوکا آینده او ناحی خیالات   کمی باطل کمی حق کم دلپات
کمیسی در خیالات قبیحه   کمیسی در خیالات ملیحه
بوکه آینده اولر جمله آفاق   ایدوب کم سیر انفس کهی آفاق

طلور

طلورلر اشبو خانقاهه   کمی عاصی کمی مقبول الله
بو اخلاقلک کمی نیکی کمی بد   کمی ابیض بوده هم کمی اسود
که هر برسی بر یوزدن کوریز   کمی سردن کمی اوزدن کوریز
قلندر در کیمسی کمی طورلو   ایدر اظهار هر برسی دعوی حق
نقلار بخیه تا ملار دورلو   حقیقت بو که باطلدر دورلو
کیمسی حیدریدر کیمی جامی   مدام الدین قوقزلر طولو جامی
کمی بکتاشیه کیمسی شیخیه   غذا ایدر کیمسی کمی اچیه
کیمسی مولویدر معنویدر   که مست جام بزم مثنویدر
کیمسی اوچیدر کیمی عالم   کمی باطنده کم ظاهرده حاکم
کیمسی صورت شرع اوزره صوفی   کیمسی صورت صوفیده یوسفی
کمی راه شریعت رهبریدر   کمی راه طریقت سروریدر
حقیقت ملکینه کمی سلطان   فقیه شاهنه کیمسی دربان
کمی مست می جام الستدر   کیمسی نیست و کیمسی هستدر
کمی مجذوب ذاتی کمی جعلی   کمی ادنی کچوزر کمی اعلی
کمی شیطانکی خودبین و سرکش   شراب کبر ایله وهده سرخوش
کیمسی ناصح کیمسی عاشق   کیمسی کاذب و کیمسی صادق
کیمسی عشق الستنکه پادشاهی   اولوبدر جمله اشیا سپاهی

کیمی فاسق و کیمی صالح — کیمی عابد و کیمی طالح
کیمی قلاشدر کیمی قتال — کیمی عیاشدر کیمی محتال
کیمی جنبشده چابک و چست — کیمی ایشده دایم کاهل و سست
کیمی قلاب و فتان و حیله باز — کیمی سحار و طرار و مکرساز
کیمی نالان اشی دایم انیندر — کیمی غمناک و گریان و حزیندر
کیمیسیدر هوا بوغنده رقاص — کیمیسیدر صدا جزنده غواص
کیمی تحصیل ایدر علم جهانی — کیمی تکمیل ایدر علم هوایی
کیمی جاندن اسیر ایدر صدانک — چورزه سرسوی لکل اهوانک
کیمیسی باطل و کیمیسی حقدر — کیمی دلدر جهان کیمی قولاقدر
یازرسم بن اکر اخلاقی جمله — یتشمز بو جهان اوراقی جمله
که زیرا اکرمک احوال احد — بولنمز هم اولنمز هیچ اولور عد
بو دکلو دیدکم اعلام ایچوندر — دکلدر خاص الحوال بل عام ایچوندر
که زیرا عالم معلومدر هب — بو هفتاد و دو ملت چار مذهب
قویالم ای سوزم کورالم — سزومز ایچره معصوم ایرن لم
شولکیم اویدی النفس لئیمه — بلنک ایلردر اخلاق ذمیمه
کروه اهل نامشروع اولوردر — کروه اهل نامطبوع اولوردر
کروه کاذب و قلاش اولوردر — کروه فاسق و عیاش اولوردر

کروه

کروه حظ نفسانی اولوردر — کروه راه شیطانی اولوردر
اولورسا بسته نار سقردر — بو افعال اهلنه اولی مقردر
شولکم راه شرع اوزره رواندر — حقیقتده اولر اخلاق جاندر
اولور معنیده اخلاق حمیده — اولر انکلر ابرار گزیده
کروه عالم عامل اولاردر — کروه فاضل و کامل اولاردر
کروه صوفی صافی اولوردر — دری عشقده صافی اولوردر
کروه راه رحمانی اولوردر — کروه عشق ربانی اولوردر
کروه عاشق صادق اولوردر — وصال جانانه لایق هم اولوردر
کروه واصل حق اولوردر — قبول واحد مطلق اولوردر
بیان ایتدم سرنی بن بو کتابه — خدادن کوردکیجه فتح بابه
وجود آدمه تشبیه قلدم — که هر بر سوزنی توجیه قلدم
کلک فکبندده وارسه قابلیت — ارشمز بوندن اکا کاملیت
اولوب اوزینک کامل مرتبه واقف — اولور حق شناس و عارف
اکر اولورسه معناسیله عامل — اولور هر لحظه معنی ده واصل
دخی نه دیمیین ای مرد حق بین — که بوندن داخی اولمی اقلمن

خیره یازسون شرحنی انکلر کاتبمز
کم دعا ایله یاد ایتمز بو خطک کاتبمز

[illegible]

غزل درونِ عشاقی

کامران چقدی

اوقشنه اول [illegible] چقدی

ودا علا ایکیوب اسباب اوقشنه تیغ جان چقدی

سکروب آنده اول بلسنجه حسنی آنوک ایلدی اقرار

گوزلر مصحف

خوش ... آت اولی نشان‌دن برنشان چقدی

دیدلرکم بوزات

242

قال عیسی علیه السلام کل کلام لیس بذکر الله فهو لغو وکل سکوت لیس بفکر فهو غفلة وکل نظر لیس بعبرة فهو لهو فطوبی لمن کان کلامه ذکرا وسکوته فکرا ونظره عبرة

تا بیتمه شول عمرکه [illegible]
تا بیتمه شول [illegible]
تا بیتمه شول [illegible]
[illegible]

قال عیسی علیه السلام کل کلام لیس بذکر الله تعالی فهو لغو
وکل سکوت لیس بفکرة فهو غفلة وکل نظر لیس بعبرة فهو
لهو فطوبی لمن کان کلامه ذکرا وسکوته فکرا ونظره عبرة
قال عیسی علیه السلام کل کلام لیس بذکر الله تعالی فهو لغو وکل سکوت